Bundle Central Committee meeting 2 October 2025

Agenda attachments

PN Central Committee 02 October 2025

1 Opening

2 Announcements

The members of the Island Council expressed their condolences to those within the community who have recently experience loss.

3 Setting of the Agenda

The agenda was adopted as presented.

4 Ratification of list of Incoming Documents

The list of Incoming Documents was ratified as presented.

141-168 List of incoming documents
141-25 IC BC Meeting July 15th, 2025 - Redacted Version
142-25 IC BC Meeting August 12th, 2025 - Redacted Version
143-25 IC BC Meeting June 19th, 2025 - Redacted Version
144-25 IC 48325 - Executive Council Letter to IC_004378
145-25 IC Uitnodiging Conferentie NVT
146-25 IC GHJ-Jaarverslag_2024
146-25 IC GHJ-Jaarrekening_2024
146-25 IC Jaarverslag en Jaarrekening 2024 Hof
147-25 IC Save the Date 50th Saba Day
148-25 IC GVP AF1 Press Release
149-25 IC Rv25u024 Brief Ministerie van OCW inzake de GvP School raadsbesluit Eilandsraad
149-25 IC Proposal IC 011-2025
149-25 IC Decision IC 011-2025
150-25 IC 379 25 implementation report 2025 adjusted_004436
150-25 IC 37925 2de UVR letter_003881
152-25 IC 37925 Raadsvoorstel 010-2025
152-25 IC 37925 Raadsbesluit 010-2025
153-25 IC Response to Letter Dated August 29, 2025 — Systemic Issues at GvP
154-25 IC Scan-application for funding-8-25-25_0001
154-25 IC Scan-approval-Colab-GvP-OCW-8-22-25_0001
155-25 IC 67225 multi annual budget 2026-2029_004725
155-25 IC Cft 202500095 Advies bij de ontwerpbegroting 2026 Sint Eustatius
155-25 IC 67925 Raadsvoorstel 012-2024
156-25 IC Request 1 (PLP Faction)
156-25 IC Request 2 (PLP Faction)
157-25 IC You Are cordially invited
158-25 IC 75525 - Response to Information Request (PLP Faction)
159-25 IC 2024_beleidsreactie_ambtelijkbestuurlijkeintegriteitCN
160-25 IC Re_ Invitation to Participate in the 19th Caribbean Week of Agriculture - Registrar Office OLE - Outlook
160-25 IC inviatation for vet services statia
160-25 IC CWA 2025 FRINGE EVENTS Calendar 3
161-25 IC 67225 begroting decree_004913
161-25 IC 67225 multi annual budget 2026-2029_004725
161-25 IC Cft 202500095 Advies bij de ontwerpbegroting 2026 Sint Eustatius
161-25 IC 67225 Raadsvoorstel 012-2025
161-25 IC Griffie Comments added - Raadsbesluit 012-2025
162-25 IC Sint Eustatius start consultatie wijziging functionele indeling BES
162-25 IC IdeeVersa - functionele indeling
163-25 IC BC Meeting September 11th, 2025 - Redacted Version
164-25 IC Official Invitation Integrity Office
165-25 IC Brief speakers reminder - English
167-25 IC BC Meeting September 9th, 2025 - Redacted Version

168-25 IC Koninklijk besluit- besluit eilandsraad Sint Eustatius

5 Ratification of the list of Decisions and Commitments 01 September
The list of Decisions & Commitments was ratified as presented.

List of Decisions & Commitments 1st September 2025

6 Multi-Annual Budget 2026-2029 and CFT Reaction & Advice
The Commissioner of Finance, Mr. Merkman, introduced the agenda point. The Commissioner's Assistant, Mr. Hooker, gave a presentation.
Round 1: Members of the Island Council posed a number of questions.
The meeting was adjourned for a recess of 1 hour and 23 minutes (3:37 PM - 5:00 PM Statia Time) to allow the Commissioner and his team to prepare their responses.
Round 2: Council Lady Raquel Spanner-Carty followed up by raising her remaining questions.
Commissioner Merkman will provide a response at a later stage to Council lady Spanner-Carty's question regarding the Energy subsidy.
Chairman Glenville Schmidt also posed additional questions.
This agenda point was discussed and concluded.

161-25 IC Multi-Annual Budget 2026-2029

161-25 IC Cft 202500095 Advies bij de ontwerpbegroting 2026 Sint Eustatius

161-25 IC Raadsvoorstel 012-2025ER Multi-Annual Budget 2026-2029

161-25 IC Raadsbesluit 012-2025ER Multi-Annual Budget 2026-2029

7 Announcements Executive Council (Art.49 RVO IC)
The Commissioners expressed their condolences to persons of the community who have recently experienced loss.
Commissioner Leerdam informed that she will be travelling for medical reasons and will attend meetings online.
Commissioner Merkman informed that he will be travelling over the weekend for a badminton tournament.
**The Chairman informed the general public that the meeting would now proceed in the closed-door session, and the public live stream will now end.*

8 Closed-Door

8 Island Ordinance for Travel Island Council 2025

9 Closing

PUBLIC NOTICE

CENTRAL COMMITTEE MEETING

NO. 007/25 IC

02 October 2025	2:00 PM	STUCO Conference room

The general public is hereby invited to the public meeting of the Central Committee, in accordance with Article 11 of the Island Council Committee Ordinance. This meeting provides an opportunity for the public to stay informed about key discussions and decisions that impact our island.

Meeting documents are available for public review at:

The Office of the Island Registrar (Government Guest House)
Online at https://islandcouncil.statiagov.com

The meeting will be streamed live on the Statia Government Facebook page and broadcast on Radio Statia PJB50 92.3FM.

Agenda Points:

1. Opening
2. Announcements
3. Setting of the Agenda
4. Ratification of list of Incoming Documents
5. Ratification of list of Decisions & Commitment: September 1st
6. Multi-Annual Budget 2026-2029 and CFT Reaction & Advice
7. Announcements Executive Council (Art.49 RVO IC)

Closed-Door

8. Island Ordinance for Travel Island Council 2025
9. Closing

Chairman of the Central Committee
Mr. G. Schmidt

CONTACT

registrar@statiagov.com | Island Council of Sint Eustatius | +599-318-3395 | https://islandcouncil.statiagov.com

SINT EUSTATIUS
CARIBBBEAN NETHERLANDS **Post Registration Internal Office Island Registrar 2024**

Registration number	Date received	Received from	Subject	Handling
141 | 25 IC	August 19th, 2025	Office Island Secretary	BC Meeting July 15, 2025 - Redacted Version	Sent to the Island Council August 19th, 2025 - for information purposes
142 | 25 IC	August 19th, 2025	Office Island Secretary	BC Meeting August 12, 2025 - Redacted Version	Sent to the Island Council August 19th, 2025 - for information purposes
143 | 25 IC	August 19th, 2025	Office Island Secretary	BC Meeting June 19, 2025 - Redacted Version	Sent to the Island Council August 20th, 2025 - for information purposes
144 | 25 IC	August 20th, 2025	Office Island Secretary	Letter- Sale of Golden Rock Houses (Response to Motion 005-25)	Sent to the Island Council August 20th, 2025 – for information purposes
145 | 25 IC	August 21st, 2025	Office Island Secretary	Uitnodiging Conferentie NVT	Sent to the Island Council August 28th, 2025 – for information purposes only.
146 | 25 IC	August 21st, 2025	Office Island Secretary	Jaarverslag en Jaarrekening 2024 Hof	Sent to the Island Council August 21st, 2025 – for information purposes only.
147 | 25 IC	August 21st, 2025	Office Island Secretary	Save the Date 50th Saba Day	Received July 17th, 2025, by Saba Gov and sent to the IC on July 17th.
148 | 25 IC	August 22nd, 2025	All for 1 Union	Press release: All for 1 Union welcomes Island Council action on GvP School Board	Sent to the Island Council August 22nd, 2025 – for information purposes
149 | 25 IC	August 22nd, 2025	Rijksvertegenwoordiger	Voorleggen Raadsbesluit Eilandsraad Sint Eustatius m.b.t. de Gwendoline van Putten school in het kader van artikel 222 WolBES	Sent to the Island Council August 25th, 2025 – for information purposes.
150 | 25 IC	August 25th, 2025	Office Island Secretary	2nd Quarter Implementation Report & 2nd Budget Amendment OLE 2025	To be handled in CC meeting 28-August and IC meeting 11-September.
151 | 25 IC	August 25th, 2025	Office Island secretary	693/25 Concept Eilandsverordening studietoelage St.Eustatius 2025	To be handled in the Central Committe meeting of September 1st for feedback. Eventually to be approved by the Island council in an IC meeting.
152 | 25 IC	August 26th, 2025	Office Island Secretary	Raadsvoorstel en –besluit: 2nd Budget Amendment and 2nd Implementation Report	To be handled in the Central Committe meeting of September 1st for feedback. Eventually to be approved by the Island council in an IC meeting.

SINT EUSTATIUS
CARIBBBEAN NETHERLANDS **Post Registration Internal Office Island Registrar 2024**

153 | 25 IC	August 30th, 2025	All for 1 Union	Response to letter dated August 29th, 2025.	Sent to the Island Council September 1st, 2025. For information purposes.
154 | 25 IC	September 5th, 2025	Office Island Secretary	Letters (1) Collaboration GvP board & OCW / (2) Application for Additional Funding for Special Development Project - One-Year Period	Sent to the Island Council September 5th , 2025. For information purposes.
155 | 25 IC	September 5th, 2025	Office Island Secretary	OLE Budget 2026-2029 (and attachments)	Sent to the Island Council September 5th, 2025. To be handled in CC meeting 2-October and IC meeting 16-October.
156 | 25 IC	September 5th, 2025	PLP Faction	Request 1 & 2 to the Executive Council	To be sent to the Executive Council, the PLP faction request information. Sent to the Island Council September 8th, 2025.
157 | 25 IC	September 8th, 2025	Integrity Office	Invitation to Official Opening	Sent to the Island Council September 8th, 2025. For information purposes.
158 | 25 IC	September 8th, 2025	Office Island Secretary	Response to PLP Faction Information Request	Confidential - The Council to come in and view in person.
159 | 25 IC	September 9th, 2025	IPSOS i&o	Interview request 'exploratory study monitoring integrity and safety'	Sent to the Island Council September 9th, 2025. For reaction purposes.
160 | 25 IC	September 3rd, 2025	LVV	Invitation 19th Caribbean Week of Agriculture	Sent to the Island Council September 5th , 2025. For information purposes.
161 | 25 IC	September 9th, 2025	Office Island Secretary	Adjusted Raadsvoorstel & Decree OLE Budget 2026-2029	To be handled in CC meeting 02-October & IC meeting 16-October
162 | 25 IC	September 11th, 2025	Office Island Secretary	dossier 753/25 titled Start Consultatie wijziging regeling functionele indeling BES	Sent to the Island Council September 11th, 2025. For information purposes.
163 | 25 IC	September 12th, 2025	Office Island Secretary	BC Meeting September 11th 2025 - REDACTED	Sent to the Island Council September 12th, 2025. For information purposes.
164 | 25 IC	September 12th, 2025	Integrity Office	Invitation to Official Opening (Official invitation)	Sent to the Island Council September 12th, 2025. For information purposes.
165 | 25 IC	September 16th, 2025	InterExpo	Speaker request - Deadline Inter Expo - Speaker information & summary	For information purposes.
166 | 25 IC	September 17th, 2025	B7 Global	St. Eustatius Project Proposal	Sent to the Island Council September 17th, 2025. For information purposes.

SINT EUSTATIUS
CARIBBBEAN NETHERLANDS **Post Registration Internal Office Island Registrar 2024**

167 | 25 IC	September 17th, 2025	Office Island Secretary	Final List of decisions - W.37 (September 9th 2025)	Sent to the Island Council September 17th, 2025. For information purposes.
168 | 25 IC	September 18th, 2025 (5:07 pm)	OCW	Koninklijk besluit- besluit eilandsraad Sint Eustatius	Sent to the Island Council September 19th, 2025

LIST OF DECISIONS – WEEK 29

OP STUK

of the meeting of the Executive Council of Public Entity Sint Eustatius

held on July 15th, 2025

Present: **Governor:** Ms. M.A.U. Francis, **Commissioner:** Mr. R. Merkman,

Commissioner: Ms. R. Leerdam, **Acting Island Secretary**: Ms. M.L.G. Schroen

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
1. **139/23**	Legal Affairs	Commissioner R. Leerdam	Extern Juridisch ondersteuning contractonderhandelingen	Het BC Wordt gevraagd om te besluiten om de engagement letter goed te keuren, zodat we een startformulier kunnen opvragen bij inkoop.	**AKKOORD**
2. **483/25**	Cabinet Commissioner Merkman	Commissioner R. Merkman	Sale of Houses	• Send a letter instructing the Foundation to resume to sale of houses in accordance with the most recently finalized action plan. • Send a letter informing the Island Council of the decision to restart the sale of the houses. • Instruct the department domain, in collaboration with kadaster, to submit a report with the financial (and practical) requirements for	**AKKOORD**

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
				issuing certificates of admeasurement for Phase 2 and 3 homes by August 1st.	
3. **335/25**	Public Health	Commissioner R. Merkman	Appointment Advisor	- Appoint Dr. as advisor, OLE/ICLC for period of June 1st 2025 – June 31st 2026 - Agree to offer a compensation in the form of monthly stipend of USD 500,00	**AKKOORD**

LIST OF DECISIONS – WEEK 33

of the meeting of the Executive Council of Public Entity Sint Eustatius

held on August 12th, 2025

Present: **Governor:** Ms. M. A. U. Francis, **Commissioner:** Mr. R. Merkman,

Commissioner: Ms. R. Leerdam, **Island Secretary**: Mrs. M. A. Dijkshoorn

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
1. **546/25**	Legal affairs & Social Domain	Commissioner R. Merkman	ILO Report Consultation	The EXCO is asked to review and approve the attached draft letter providing input on the two reports as mentioned.	**AANHOUDEN**
2. **451/16**	Interne Dienstverlening / P&O	Commissioner R. Leerdam	Actualisering Werving- en selectiebeleid Openbaar Lichaam Sint Eustatius	Het bestuurscollege wordt voorgesteld in te stemmen met het geactualiseerde werving- en selectiebeleid van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius. Dit beleid vervangt de versie van 1 november 2016 en is erop gericht om te komen tot een toekomstbestendig personeelsbestand, dat aansluit bij de visie van OLE op inclusiviteit, interne mobiliteit en transparantie.	**AKKOORD**

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
3. **614/25**	Unit Luchthaven	Commissioner R. Merkman	Ontwerp - Uitbreiding Apron Oostzijde FDRA	Het Bestuurscollege wordt gevraagd te besluiten: dat de benodigde technische berekening van de maximale verkeersbelasting en de funderingen van de schijnwerpermasten van het uit te breiden platform als ook het ontwerp aan het ingenieursbureau Netherlands Airport Consultants wordt uitbesteedt.	**AKKOORD**
4. **407/25**	Unit Luchthaven	Commissioner R. Merkman	Request placing roll banner at arrival hall FDR Airport	Het Bestuurscollege wordt gevraagd te besluiten dat er een roll-up banner in de aankomst hall op de FDR Airport geplaatst tegen een maandelijkse vergoeding(fee) voor een bepaalde periode.	**AKKOORD**
5. **608/25**	Social Domain / Public Health	Commissioner R. Merkman	Shadowing Exercise of Baby Clinic	Approve work shadowing exercise of Baby Clinic.	**AKKOORD**
6. **484/25**	LVV	Commissioner R. Leerdam	Follow-up on 2025 – Sustainability, Climate Change & Food Waste Management	MEMO	**AKKOORD**
7. **469/19**	VTH	Commissioner R. Leerdam	MEMO – VTH	To provide clarification to memo submitted by VTH.	**AKKOORD**

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
8. **251/24**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Recommendations regards to citizen sand mining activities.	Stop all sandmining activities.	**AKKOORD**
9. **466/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Verzoek Vestigingsvergunning.	De vergunning te verlenen aan een bedrijf.	**AKKOORD**
10. **427/22**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Verzoek adreswijziging.	Adreswijziging goed te keuren.	**AKKOORD**
11. **380/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Verzoek Vestigingsvergunning.	De Vergunning te verlenen.	**AANHOUDEN**
12. **517/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Verzoek Vestigingsvergunning.	De vergunning te verlenen.	**AKKOORD**
13. **465/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Verzoek Vestigingsvergunning.	De Vergunning te verlenen.	**AKKOORD**
14. **427/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Verzoek Vestigingsvergunning.	De vergunning te verlenen.	**AKKOORD**
15. **459/16**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Verzoek Uitbreiding Bedrijfsdoelen.	De Vergunning te verlenen.	**AKKOORD**
16. **563/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Request for building permit transfer.	Joint written request for building permit transfer.	**AKKOORD**

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
17. **489/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Aanvraag voor het bouwen van twee appartement te White Wall.	Bouwvergunning te verlenen voor het bouwen van twee appartement te White Wall.	**AKOORD**
18. **468/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Aanvraag voor het bouwen van twee appartementenblokken die bestaat uit drie 1-Kamer appartementen te Cherry Tree.	Bouwvergunning te verlenen voor het bouwen van twee appartementen block die uit drie een kamer appartementen te Cherry Tree.	**AKKOORD**
19. **522/20**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Verzoek Afvalstoffenvergunning.	De vergunning te verlenen aan een bedrijf.	**AANHOUDEN**
20. **397/21**	PPMO	Commissioner R. Merkman	Geen Bezwaar tegen eigendomsoverdracht 3 woningen.	Het BC Wordt gevraag te besluiten te verklaren geen bezwaar te hebben met de verkoop van drie woningen.	**AKKOORD**
21. **532/24**	PPMO	Commissioner R. Leerdam	Project Management & aanvullend detacheringsverzoek.	Het Bestuurscollege wordt gevraagd te besluiten: 1. Projectmanagement en directievoering beleggen (meerdere opties mogelijk, na aanvraag offertes via de afdeling inkoop). 2. Aanvullend een detacheringsverzoek indienen bij RWS.	**AANHOUDEN**

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
22. **620/25**	Unit Luchthaven	Commissioner R. Merkman	Advies Consultants	VKA	**AKKOORD**
23. **618/25**	Ministerie	Gov. M.A.U. Francis Commissioner R. Merkman	Vergroten voedselzekerheid – uitvoering van een nulmeting.	VKA	**AKKOORD**
24. **617/25**	Consortium	Commissioner R. Merkman	Uitnodiging Conferentie 29 en 30 September 2025	VKA	**AKKOORD**
25. **616/25**	External Government	Gov. M.A.U Francis Commissioner R. Leerdam Commissioner R. Merkman	Save the Date	VKA	**AKKOORD**
26. **610/24**	LVV	Commissioner R. Leerdam	Request for raising the purchase price of meat from farmers and retail prices of meat.	The Executive Council is asked to decide to : Approve the request from the farmers to raise the purchase price of local sheep and goat and raise beef. Retail prices to be increased.	**AKKOORD**

LIST OF DECISIONS – WEEK 25

OP STUK

of the meeting of the Executive Council of Public Entity Sint Eustatius

held on June 19th, 2025

Present: **Acting Governor:** Ms. S. C. Hassell, **Commissioner:** Mr. R. Merkman,

Commissioner: Ms. R.Leerdam, **Acting Island Secretary**: Mrs. M.L.G Schroen

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
1. **137/25**	P&O	Commissioner R. Leerdam	Respond to Proposal mutual agreement	Request the Executive Council to take a decision on the proposed amount in response to the attorney to come to an amicable mutual termination.	**AKKOORD**

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

To: The Island Council of the Public Entity Sint Eustatius

Per email: registrar@statiagov.com

Ref: 483/25

St. Eustatius, August 18th, 2025

Subject: The sale of the Golden Rock Houses

Esteemed Members of the Island Council,

The Executive Council hereby informs you of the status of the process of the sale of the Golden Rock Houses.

A key input in this decision-making was the report received from the executor, the Statia Housing Foundation (SHF), dated 27 June 2025, which provides an overview of preliminary tenant interest, outlines relevant policy considerations, and offers recommendations for a structured way forward. Upon review of this report and following internal deliberations, the Executive Council has instructed SHF to proceed with the sale of the Golden Rock houses, in accordance with the most recently finalized action plan.

The Executive Council took note of the following insights and wishes to clarify these points:

- Children of tenants may purchase homes on behalf of their parents, provided they register as (sub-)lessors with SHF.
- We emphasize that the initiative is intended to foster homeownership and social stability. The framing of "economic empowerment" as investment does not align with social housing purposes.
- A condition for sale is that buyers must return any long-lease land to government, and/or, if they are already in possession of private land, they will not be eligible as buyers.
- The process of issuing certificates of admeasurement for Phase 2 and 3 homes is to be handled via the Domain Department, in coordination with the Kadaster Land Registry). The aim is to complete this process by **September 1, 2025.**

We also recall that the Island Council instructed the Executive Council to prepare a subsidy ordinance to support these sales. Based on advice from Finance, we must inform you that currently there are insufficient funds to adopt such an ordinance. We remain committed to

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

working with you to explore solutions. In the meantime, we will proceed with the sale of the Golden Rock Houses in the interest of the current tenants.

The Executive Council is committed to support the successful and equitable execution of this initiative and will continue to monitor the process closely. SHF has been asked to provide regular updates and to promptly report any challenges that could hinder progress.

We appreciate the Island Council's oversight and engagement in shaping this policy direction and look forward to your continued collaboration.

Sincerely,

The Island Governor,

[redacted]

Ms. M.A.U Francis

BESTUURSCOLLEGE Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

The Acting Island Secretary,

[redacted]

Ms. M.L. G. Schroen

Openbaar Lichaam Sint Eustatius
P.O. Box 26
Oranjestad, Sint Eustatius

Kralendijk, 11 juli 2025

Betreft: Uitnodiging voor Conferentie NVT Carib

Geachte ,

Het is ons een genoegen u te kunnen uitnodigen voor de conferentie "Nederlands als Vreemde Taal in een meertalige omgeving: Bewustwording en bestendiging NVT-onderwijs in het Caribisch gebied" op 29 en 30 september 2025 bij de Universiteit van Curaçao.

Deze hybride conferentie brengt docenten, beleidsmakers, onderzoekers en onderwijsprofessionals samen om kennis en inzichten te delen over het Nederlands als vreemde taal binnen de meertalige, Caribische context. We belichten actuele en verdiepende thema's zoals taalverwerving en leren in verschillende talen, de verschillende vormen van meertaligheid en toepassing van de NVT -didactiek in de praktijk. Vertegenwoordigers van verschillende meertalige onderwijsinstellingen op de eilanden krijgen de gelegenheid om hun ervaringen uit de dagelijkse praktijk van het NVT-onderwijs met elkaar te delen.

<u>Het thema van dag 1 is : Bewustwording en bestendiging NVT-onderwijs</u>
De eerste conferentie dag is vooral een studiedag, primair bedoeld voor docenten Nederlands als Vreemde taal, vakdocenten, schoolleiders en docenten van lerarenopleidingen.
Tijdens het programma wordt ingegaan op taalverwerving en er wordt in interactieve sessies stilgestaan bij de visie op en definitie van Nederlands als Vreemde taal. Presentaties van good practices, een workshop over inclusiviteit van talen op school en een paneldiscussie aan de hand van actuele thema's maken deel uit van het middagprogramma.

<u>Het thema van dag 2 is: NVT in een meertalige omgeving</u>
Deze dag is voornamelijk bedoeld voor onderzoekers, vertegenwoordigers van schoolbesturen en beleidsmakers. Docenten zijn natuurlijk ook welkom.
Op deze dag komen wetenschappers en beleidsmakers aan het woord die aan de hand van onderzoek en praktijkvoorbeelden ingaan op meertaligheid en de plaats die NVT hierin inneemt.

Praktische informatie:
-Tijd 29 september: 7.30 – 16.00uur, lunch pauze van 12.00 – 13.00 uur
-Tijd 30 september: 9.30 – 16.30uur, lunch pauze van 12.00 – 13.00 uur, borrel van 16.30 – 17.30 uur

- Deelname aan de conferentie is gratis. Inschrijving vindt plaats via het bijgevoegde link:
[redacted]
- Deelnemen aan de conferentie kan zowel lijfelijk als online. De plenaire sessies zijn op beide dagen op afstand via live streaming te volgen.
- Deelnemers kunnen per dag kiezen tussen het hele programma volgen of alleen één dagdeel.
- Er wordt op beide dagen een lunch aangeboden. Op het aanmeldformulier, via bijgevoegde link, kunt u kenbaar maken op welke dag(en) u aan de lunch wenst deel te nemen.

- De uiterste datum voor inschrijving is **15 september 2025.**

Voor vragen kunt u contact opnemen met ondergetekende via:
[redacted] of [redacted]

Wij hopen u op 29 of 30 september te mogen verwelkomen en zien uit naar uw deelname.

Namens de organisatie van de Conferentie NVT Carib,

Margareth Wallée,
Coördinator Netwerk NVT Carib
Telnr. kantoor OCW CG : [redacted]
Mobiel: [redacted]

Gemeenschappelijk
Hof van Justitie

155 JAAR HOF

Jaarverslag 2024

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba is rechtstreeks of middels zijn leden betrokken bij:
The Joint Court of Justice of Aruba, Curaçao, Sint Maarten and of Bonaire, Sint Eustatius and Saba is directly or via its judges affiliated to:

Caribbean Association of Judicial Officers
www.thecajo.org

Hague Conference on Private International Law
www.hcch.net

UNODC United Nations Office on Drugs and Crime
Global Judicial Integrity Network
www.unodc.org/ji

Superior Courts Network
www.echr.coe.int

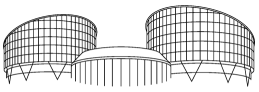

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Inhoud

Voorwoord van de Beheerraad 5

Inleiding 6

1 Maak kennis met het Bestuur, de Beheerraad en de Personeelsraad 7
- 1.1 Het Bestuur 7
- 1.2 Interview Gertjan Wouters, vicepresident vestiging Sint Maarten 8
- 1.3 De Beheerraad 9
- 1.4 De Personeelsraad 11

2 Hoeders van het publiek fatsoen 12

3 Ontwikkelingen bij het Hof 15
- 3.1 Digitalisering 15
- 3.2 Kwaliteit 16
- 3.3 Caribiseringsbeleid 16
- 3.4 Hof Academy 17
- 3.5 Integriteit 17
- 3.6 Personele regelingen 18
- 3.7 Samenwerking en internationalisering 18
- 3.8 Spraakmakende zaken 21
- 3.9 Culturele kennismaking Bonaire 24
- 3.10 155-jarig bestaan Hof met lezingen en Vrijheidslunch 25
- 3.11 Buki di Pret op Aruba 25
- 3.12 Open dagen 26
- 3.13 Viering van 70 Jaar Statuut & Rechtspleging: Reflectie op het verleden en bouwstenen voor de toekomst 28
- 3.14 Job Fair 28
- 3.15 Caribbean Summer Court 28

4 Voortrekkers van het Hof nieuwe stijl 29

5 Ontwikkelingen in aantallen 31
- 5.1 Zaaksaantallen in perspectief 31
- 5.2 Aantal zaken per eiland 31
  - Instroom in eerste aanleg 32
  - Gezagsverklaringen 33
  - Instroom naar zaakzwaarte 33
  - Uitstroom zaken in eerste aanleg 35
  - Werkvoorraad 36
  - Doorlooptijden 37
  - Rechtspraak in hoger beroep 38
- 5.3 Klachtenregeling 40
- 5.4 Wrakingen 42

6 De bestendiging van het 'Hof 2.0' 43

7 Financiën 46

7.1 Begroting 2024 46
7.2 Resultaat 2024 47
7.3 Kosten per kostensoort 49
7.4 Eigen vermogen 50
7.5 Gerechtskosten 51
7.6 Overige kosten 51
7.7 Beheerraad 53
7.8 Project versterking rechtshandhaving/Team Bestrijding Ondermijning (TBO) 53
7.9 Gelden in beheer van het Hof 54
7.10 Meerjarig strategisch plan 55

Colofon 57

Leeswijzer

Het bestuur van het Hof maakt dit jaarverslag op basis van artikel 48 lid 3 van de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie ten behoeve van de vier landen die het Hof bedient. Het jaarverslag wordt aangeboden aan de ministers van Justitie van deze vier landen. Wij bieden u de mogelijkheid om snel en eenvoudig door het jaarverslag te navigeren middels tabbladen bovenaan de pagina's, om te zoeken naar onderwerpen die u wilt lezen of bewaren. Het jaarverslag heeft als thema '155 jaar Hof'.

Voorwoord van de Beheerraad

Als instituut bestaat het Hof al ruim 155 jaar, echter, als zelfstandige entiteit 'pas' 15 jaar. In de kern is de rechtspraak tijdloos, maar in de tijd moet hij zich aanpassen aan een steeds veranderende omgeving. Dat proces komt terug in dit jaarverslag van het Bestuur.

Een terugkerende uitdaging voor het Hof, het Bestuur en de Beheerraad, is een afdoende financiering voor onze organisatie. Een efficiënte bedrijfsvoering draagt bij aan financiële stabiliteit van onze organisatie welke op zijn beurt weer een randvoorwaarde is voor de continuïteit van de rechtspraak. Daarom hecht de Beheerraad veel waarde aan een goede samenwerking met de overheden van de vier Landen die het Hof financieren. Dit is altijd succesvol geweest door in goed overleg gezamenlijk tot oplossingen te komen die passen binnen de wettelijke kaders die voor onze organisatie gelden.

Ook de Beheerraad dient zich aan te passen aan veranderingen. In 2024 hebben wij onze rol en taak zoals verankerd in de Rijkswet, in nauwe samenwerking met het Bestuur, onder de loep genomen en uitgewerkt in een toezichtvisie.

In 2024 kende de Beheerraad verder een wisseling van de wacht onder de leden: Hans Janssen trad op eigen verzoek af na ruim 8 jaar als lid namens Nederland, waarvan een aantal als voorzitter. Zijn opvolger, Elmar Jonasse, is per oktober 2024 benoemd. Over de leden kunt u meer lezen op pagina 10.

De jaarrekening 2024 van het Hof is ook dit keer vastgesteld binnen de wettelijke datum van 1 april, voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. De jaarrekening sluit af met een negatief resultaat van NAf. 1.158.000, voornamelijk vanwege correctie op oude of verjaarde vorderingen en de hoger dan verwachte kosten van salaris- en prijsontwikkelingen. Het negatieve resultaat komt geheel ten laste van de exploitatiereserve van het Hof.

Naast de rapportage over de bedrijfsvoering van het Hof, bevat dit jaarverslag interviews en achtergrondartikelen. De Beheerraad dankt allen voor de geleverde inspanningen.

De Beheerraad van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Luzina de Greef, lid namens Aruba en voorzitter
Kelvin Bloyden, lid namens Sint Maarten en vicevoorzitter
Rauf Engels, lid namens Curaçao
Elmar Jonasse, lid namens Nederland

Inleiding

Het jaar 2024 was een bijzonder jaar voor het Hof. Wij vierden ons 155-jarig bestaan – een mijlpaal die we op alle vestigingen herdachten met een Vrijheidsmaaltijd en een inspirerende lezing. Dit jubileum bood ons de gelegenheid om stil te staan bij onze kernwaarden en verantwoordelijkheid als rechtspraakorganisatie: het bewaken en beschermen van de rechten van alle inwoners en organisaties op onze zes eilanden. Rechten die, hoe fundamenteel ook, nooit absoluut zijn, maar in balans moeten worden gebracht met de rechten van anderen. Rechtspraak draagt bij aan een samenleving waarin die balans wordt gewaarborgd.

In dit jaarverslag nemen we u mee in het verleden, het heden en de toekomst van ons Hof. We hebben oud-collega's en huidige medewerkers gevraagd hun herinneringen en inzichten te delen. Hun verhalen laten zien hoe het Hof zich in de loop der tijd heeft ontwikkeld en hoe de kern van ons werk – het leveren van onafhankelijke, deskundige en toegankelijke rechtspraak – door de jaren heen consistent is gebleven.

Uiteraard geven wij ook inzicht in ons primair proces: de zaken die wij behandeld hebben, de aantallen en de typen geschillen die voor ons zijn gebracht. Daarnaast leggen wij verantwoording af over onze financiële middelen, die ons door de vier landen ter beschikking zijn gesteld en die wij met zorg hebben aangewend.

De toekomst van het Hof vraagt om vooruitdenken en samenwerking. Wij staan voor de uitdaging om onze werkprocessen efficiënter en digitaler te maken en tegelijkertijd de bemensing van ons Hof te versterken. Daarvoor is medewerking nodig van de landen. Alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat het Hof zijn belangrijke taak ook in de komende jaren effectief blijft vervullen.

Wij danken allen die zich in 2024 hebben ingezet voor het Hof en voor de rechtspraak in onze regio. Met vertrouwen kijken wij vooruit naar de toekomst.

Namens het Bestuur,

Mauritsz J. de Kort

President

Maak kennis met het Bestuur, de Beheerraad en de Personeelsraad

1

1.1 Het Bestuur

Het Bestuur bestond in 2024 uit de volgende leden: Mauritsz de Kort, president van het Bestuur; Maroeska Scholte, vicepresident voor de vestigingen Curaçao en Bonaire; Gertjan Wouters, vicepresident voor de vestigingen Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba; Jacques Keltjens, vicepresident voor de vestiging Aruba en Martin Luttge, directeur Bedrijfsvoering.

In 2025 worden de vicepresidenten van Aruba en Sint Maarten vervangen. Joost Veerman neemt de rol van vicepresident voor Sint Maarten op zich en Jane Jansen wordt de nieuwe vicepresident voor Aruba.

Het Bestuur wordt ondersteund door de bestuurssecretaris, Kyra de Koeijer.

Mauritsz de Kort
President

Maroeska Scholte
Vicepresident Curaçao en Bonaire

Martin Luttge
Directeur Bedrijfsvoering

Jacques Keltjens
Vicepresident Aruba

Gertjan Wouters
Vicepresident Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba

Kyra de Koeijer
Bestuurssecretaris

1.2

Interview met

Gertjan Wouters

vicepresident vestiging Sint Maarten

Gertjan Wouters neemt afscheid van het Hof: onderdeel van een rijk gevulde carrière in rechtspraak

In mei 2025 verlaat Gertjan Wouters, vicepresident van de vestiging Sint Maarten en van de vestigingen Sint Eustatius en Saba, het Hof. Na bijna drie jaar op het eiland te hebben gewerkt, kijkt hij met trots en warmte terug op de jaren die hij in het Caribisch gebied heeft gewerkt.

De 62-jarige Wouters, geboren en getogen in Brabant, begon zijn juridische reis met een studie rechten aan de universiteit van Tilburg. Tijdens zijn studietijd leerde hij zijn vrouw kennen, met wie hij drie zoons (nu 27, 29 en 32 jaar oud) en – sinds 1 jaar – een kleindochter heeft. In zijn vrije tijd houdt hij van fietsen en support hij eredivisieclub NAC Breda, naar zijn zeggen “de mooiste club van Brabant”.

Na zijn militaire dienst begon hij als parketsecretaris en werkte vervolgens dertien jaar als advocaat. Later vond hij zijn roeping in de rechtspraak en bekleedde hij functies als rechter in Den Bosch, Dordrecht en Rotterdam. Dertien jaar was hij strafrechter, vanaf 2016 civiel rechter. Zijn voorkeur gaat uit naar het civiel recht, vanwege de veelzijdigheid van dat rechtsgebied. Maar ook omdat hij zich daar met passie kan inzetten om mensen via schikkingen tot oplossingen te brengen. “Met een schikking help je mensen echt verder, en ik ben dankbaar dat ik deze aanpak ook op Sint Maarten heb kunnen toepassen”, aldus Wouters.

In 2022 verhuisde Wouters, samen met zijn vrouw en hun twee katten, naar Sint Maarten. Het was zijn eerste kennismaking met het eiland, en de overgang bleek aanzienlijk. “Niet alleen qua klimaat, maar ook qua andere way of life dan in Nederland. Vanzelfsprekend moet je je aanpassen en beseffen dat je in feite een gast bent op het eiland”, legt hij uit.

In de Courthouse op Sint Maarten (“het mooiste gerechtsgebouw van het Hof” zegt hij chauvinistisch) bekleedde hij de functies van vicepresident en civiel rechter. In deze rollen droeg hij niet alleen bij aan de dagelijkse rechtspraak, maar ook aan de strategische en organisatorische koers van de vestiging en het Hof. Dit vereist flexibiliteit, aanpassingsvermogen en een goede samenwerking binnen de verschillende teams waarin hij werkte. Wouters kijkt met veel warmte terug op de samenwerking: “Ondanks de uitdagingen heb ik een goede band opgebouwd met mijn collega’s, zowel op Sint Maarten als in de andere vestigingen. Het onderlinge vertrouwen en de gezamenlijke inspanningen hebben veel betekend voor mij, zowel op professioneel als persoonlijk vlak. Dat maakt mijn vertrek extra bijzonder, met zowel een lach als een traan.”

Wouters is niet alleen vicepresident van Sint Maarten, maar ook van Saba en Statia. “Wat is het voorrecht dat wij ook die eilanden mogen bedienen, zeker nu we sinds eind 2023 daar onze eigen ‘courthousjes’ hebben”. Hij benadrukt dat ieder van de SSS-eilanden een volstrekt eigen karakter heeft, hetgeen een meerwaarde heeft gevormd voor hem.

Voor Wouters is Sint Maarten een bijzonder eiland binnen het Koninkrijk. “Het heeft een uniek karakter. De voertaal is Engels, en dat vraagt om aanpassingen in de zittingszaal. Zaken

worden meestal in het Engels behandeld. De uitspraken zijn nog steeds in het Nederlands, maar we voegen in steeds meer zaken een Engelse samenvatting toe. Hopelijk begrijpen de betrokkenen daardoor beter wat de beslissing is." Hij prijst de collega's die met lef en flexibiliteit deze uitdagingen aangaan.

Tegelijkertijd benadrukt hij het belang van samenwerking tussen lokale en Europees-Nederlandse rechters en secretarissen. "Caribisering is zonder meer belangrijk, maar bij deze stand van zaken is de rechtspraak in de Cariben niet haalbaar zonder de steun van collega's uit Nederland. Het uitwisselen van kennis en ervaringen is essentieel." Ook wil hij kwijt "dat het werk hier niet draait om zon en zee, maar om hard werken en het leveren van een wezenlijke bijdrage aan het Hof."

Bij zijn afscheid laat Wouters een duidelijke en inspirerende boodschap achter voor zijn Sint Maartense collega's: "We moeten trots zijn op wat we als 'Courthouse family' hebben bereikt, ondanks de uitdagingen waarmee we te maken hebben gehad. Het werk hier vraagt flexibiliteit, doorzettingsvermogen en samenwerking, en daarin zijn we als GEA gegroeid. Blijf streven naar verbetering en versterk elkaar in het proces. Alleen samen kunnen we verder bouwen aan een sterker gerecht."

Zelf kijkt hij met trots, voldoening en dankbaarheid terug op zijn tijd op Sint Maarten. "Ik ben bevoorrecht om hier te hebben mogen werken, niet alleen vanwege de unieke ervaring, maar ook door al die bijzondere mensen die ik heb mogen ontmoeten. Het heeft mijn perspectief verrijkt en me waardevolle herinneringen gegeven die ik altijd zal koesteren. De tijd op Sint Maarten heeft me zowel professioneel als persoonlijk veel gebracht."

Met een vol hart neemt Wouters afscheid, hopende dat zijn bijdrage een positieve impact heeft gehad op het gerecht en de mensen waarmee hij heeft samengewerkt. "Dit eiland, met zijn unieke karakter en bijzondere uitdagingen, zal altijd een speciale plek in mijn leven blijven innemen."

1.3 De Beheerraad

De Beheerraad

De Beheerraad is de interne toezichthouder van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en legt verantwoording af aan de ministers van Justitie van de vier landen waarvoor het Hof recht spreekt. De taken en verantwoordelijkheden van de Beheerraad zijn vastgelegd in de Rijkswet:

Toezicht houden op de bedrijfsvoering
De Beheerraad oordeelt onder andere over het jaarplan, de begroting, tussentijdse rapportages, de jaarrekening en het jaarverslag van het Hof en stelt deze documenten vast.

Formeel werkgever voor gerechtsambtenaren
De Beheerraad moet wijzigingen in beleid (zoals een nieuw personeelsreglement) en aanpassingen in de organisatiestructuur goedkeuren. Hierbij houdt de Beheerraad rekening met de belangen van de landen.

Liaison tussen het Bestuur van het Hof en de ministers van Justitie van de vier landen
Deze rol is bedoeld om (de schijn van) politieke invloed op de rechtspraak te voorkomen.

Begroting en bekostiging van het Hof
De Beheerraad voert overleg en onderhandelingen over de begroting met de vier ministers van Justitie.

Samenstelling en leden

De Beheerraad heeft vier leden: één lid per land waarvoor het Hof rechtspreekt: Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland (ten behoeve van Bonaire, Sint Eustatius en Saba). De minister van Justitie draagt namens elk land een lid voor. De benoeming gebeurt bij koninklijk besluit en geldt voor vijf jaar. Herbenoeming is mogelijk.

Bij de samenstelling van de Beheerraad wordt rekening gehouden met de benodigde (vaktechnische) specialisaties en competenties, evenals met diversiteit en complementariteit. Dit betekent dat de leden elkaar in ervaring, kennis en vaardigheden goed aanvullen.

Leden van de Beheerraad per 15 oktober 2024:

Luzina de Greef-Mattemaker

lid namens Aruba en voorzitter

Lid sinds juni 2021 en sinds 1 juli 2023 voorzitter. Zij is partner bij een belastingadvieskantoor op Aruba en heeft ruime ervaring als fiscaal jurist en belastingadviseur. Daarnaast beschikt zij over uitgebreide bestuurlijke ervaring.

Elmar Jonasse

lid namens Nederland (ten behoeve van Bonaire, Sint Eustatius en Saba)

Lid sinds oktober 2024. Hij is het niet-rechterlijk bestuurslid van de rechtbank Gelderland. Eenzelfde functie vervulde hij vanaf 2009 achtereenvolgens bij de rechtbank Zwolle-Lelystad en de rechtbank Midden-Nederland. Daarvoor was hij onder andere leidinggevende bij een advocatenkantoor en een ICT-bedrijf.

Kelvin Bloyden

lid namens Sint Maarten en vicevoorzitter

Lid sinds februari 2011. Tot eind 2022 was hij adjunct-directeur van een grote financiële instelling in Sint Maarten. Daarnaast heeft hij ruime ervaring als bestuurder en toezichthouder.

Rauf R. Engels

lid namens Curaçao

Lid sinds december 2022. Hij heeft ruime ervaring als jurist. Daarnaast heeft hij verschillende directiefuncties bekleed en met succes grote bedrijfsintegraties, verander- en verbetertrajecten begeleid.

Caroline Thodé

secretaris

Zij is sinds 2011 werkzaam bij het Hof, eerst als secretaris van het Bestuur en sinds 1 april 2022 als secretaris van de Beheerraad.

1.4 De Personeelsraad

Naast de Beheerraad en het Bestuur vormt ook de Personeelsraad onderdeel van de organisatie van het Hof. Via de vertegenwoordiging van de medewerkers van het Hof in de Personeelsraad wordt hun medezeggenschap bij het reilen en zeilen van het Hof gewaarborgd.

Na een periode van drie jaar waarin de Personeelsraad inactief is geweest, vonden in januari 2023 verkiezingen plaats om een nieuwe start te maken met de Personeelsraad. Eind 2023 en begin 2024 is de samenstelling van de Personeelsraad aangepast.

Maartje Molenaar, Shallmar Sambo en Mariko Kloppenburg hebben de Personeelsraad verlaten. In hun plaats zijn Gerardine Rozendal, Yolanda Chakoetoe en Jerida Penijn in de Personeelsraad gekomen. Wim Bel en Michelline Kelly zijn door de Personeelsraad gekozen tot voorzitter en vicevoorzitter. Verder is Kiziah Toppenberg na het vertrek van Marina Pier de nieuwe ambtelijk secretaris geworden.

De Personeelsraad is door het Bestuur betrokken bij een groot aantal onderwerpen. Zo is op de vestiging Aruba een pilot gestart met betrekking tot de herinrichting van het primaire proces (de 'kanteling'). Verder is een start gemaakt met de versterking van HRM en de inkoop- en facilitaire processen. In het bijzonder is voor het personeel van belang de bouw van een nieuw salarishuis en de vormgeving van een nieuw beoordelings- en bevorderingsbeleid. Verder heeft het Bestuur het initiatief genomen tot het ontwerp van 'Hof 2.0'. In dat kader heeft de Personeelsraad bij het Bestuur aangedrongen op het uitvoeren van een nulmeting in de vorm van een medewerkerswaarderingsonderzoek. Een onderzoek naar verdere Caribisering van het Hof zal daarvan een belangrijk onderdeel moeten vormen. Ook is de Personeelsraad vinger aan de pols blijven houden om tot een evaluatie van het reisbeleid en de gedragscode te komen. De Personeelsraad heeft specifiek aandacht gevraagd voor integriteit op de werkvloer.

Ook in 2024 heeft de Personeelsraad personeelsvergaderingen georganiseerd op de vestigingen in Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Bonaire. Deze goed bezochte bijeenkomsten heeft de Personeelsraad benut om over de genoemde onderwerpen van gedachten te wisselen en hierover feedback van de achterban te vragen. Daarnaast heeft de Personeelsraad veel vragen en verzoeken ontvangen, die zijn en zullen worden meegenomen in de overlegvergaderingen met het Bestuur.

Tot slot hebben de Beheerraad, het Bestuur en de Personeelsraad verder gewerkt aan het Reglement Personeelsraad. Het gesprek richt zich thans op de toelaatbare afbakening van de door de Personeelsraad gewenste rechten als medezeggenschapsorgaan van het Hof en de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de Beheerraad en het Bestuur. De verwachting is dat begin 2025, nadat de Personeelsraad de achterban heeft geraadpleegd, het reglement definitief kan worden vastgesteld.

Hoeders van het publiek fatsoen

2

Het is natuurlijk ook gewoon een baan. De een wordt loodgieter of docent, de ander rechter; zo simpel is het. Maar opvallend bij de mensen die pakweg 30 jaar geleden voor het Hof werkten, is dat zij met veel genegenheid en ook trots op hun werk terugkijken. En trouwens, *old judges never die*, zo lijkt het wel; ook na hun 70ste zijn sommigen nog als plaatsvervangend rechter actief. 'Het is een voorrecht, ik tel mijn zegeningen,' klinkt het dan ook. Een ander spreekt over een 'prettige en leerzame tijd'. En ook na hun pensioen blijven de oud-rechters de ontwikkelingen van het Hof volgen: 'We zijn nu op de goede weg.'

Brian Mezas (73), een geboren en getogen Curaçaoënaar, werkte tussen 1995 en 2009 als rechter voor wat toen nog 'Het gemeenschappelijk hof van de Nederlandse Antillen en Aruba' heette. Hij kort het zelf genoeglijk af tot 'ons' Hof. Voor de zaken in hoger beroep die hij deed, moest hij regelmatig ook naar Aruba en Sint Maarten. Met het vliegtuig, uiteraard, wat hem en zijn collega's de bijnaam 'de vliegende rechters' opleverde. Het hoorde nu eenmaal bij het werk, maar een van zijn Nederlandse collega's destijds zag er toch ook de charme en wie weet zelfs de glamour van in: 'Het is in elk geval leuker dan in Nederland op je fiets door de regen naar kantoor komen.'

Brian Mezas

Op alle eilanden en binnen alle geledingen van de samenleving bestond veel respect voor de onafhankelijke positie van de rechters. Ook de Europees-Nederlandse **Pieter ter Berg** (73) heeft dat zo ervaren in de twee periodes (1992-1997 en 2002-2007) dat hij voor het Hof werkte. Hij ervaart dat respect nog steeds trouwens, want Ter Berg is na 2007 tot op heden actief gebleven als plaatsvervangend rechter in civiele en strafzaken. Goed, politici op de eilanden mogen dan soms 'flink tekeer gaan' buiten de rechtszaal en stevig uithalen naar het OM of de rechterlijke macht, als zij eenmaal de *binti un trapi* richting de rechtszaal zijn opgegaan, weten ook zij het respect voor de rechter wel degelijk op te brengen. 'Als zij maar de indruk hebben dat zij op hun beurt van de rechter het respect krijgen dat zij vinden dat ze verdienen,' zegt Ter Berg. 'De kracht van goed rechterschap is communicatie en dus moet de rechter ook uitstralen dat hij of zij bereid is met de verdachte het gesprek te voeren.'

Pieter ter Berg

Papiaments of Nederlands

Een vraag daarbij is natuurlijk wel: in welke taal vindt dat gesprek plaats? Pieter ter Berg had 'de wensdroom' om ook het Papiaments vloeiend te beheersen, maar die droom is niet uitgekomen. 'Dat zie ik toch wel als een beperking. Maar een rechter moet zich nu eenmaal perfect kunnen uitdrukken, om misverstanden te voorkomen en het vertrouwen te wekken dat-ie weet waarover hij praat. Een hakkelende rechter staat één-nul achter. Om die reden gebruik ik het Nederlands, de taal waarin ik mij het best kan uitdrukken. Dat schept op de Benedenwindse eilanden misschien enige afstand, maar met een goede tolk is die te overbruggen.'

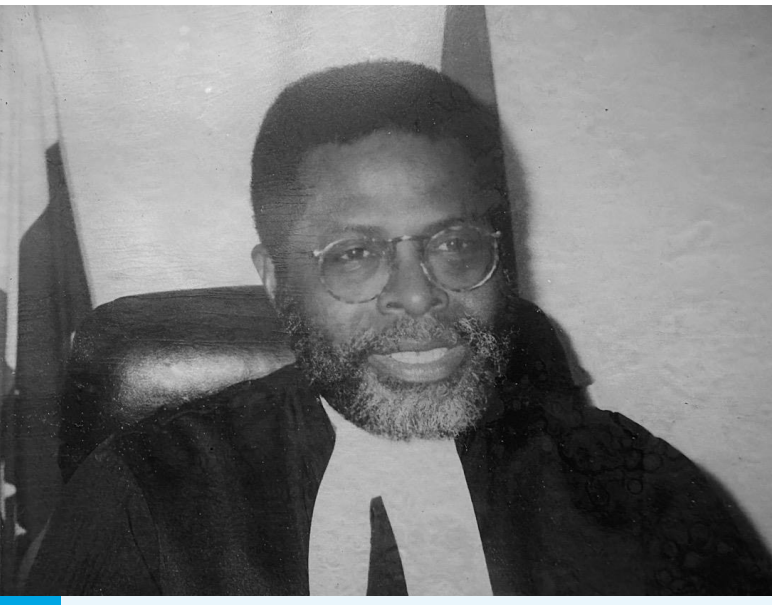

Frank Stüger

Frank Stüger (80) is als Yu di Kòrsou van oorspronkelijk Surinaamse ouders iemand die, zowel het Papiaments als het Nederlands perfect beheerst. Het kwam hem zeer van pas bij zijn werk als rechter bij het Hof tussen 1979 en 1999. Maar Stüger merkte ook hoezeer mensen met een afkomst zoals de zijne soms op de eilanden met een zeker wantrouwen worden bekeken. Alsof er met name bij de zwarte eilandbevolking terughoudendheid bestaat ten opzichte van Surinamers, die dicht tegen de witte Europeanen zouden aanschurken, terwijl de eigen Afro-Antilliaanse bevolking, ook na Trinta di Mei, er nog steeds niet helemaal bij hoort.

De beminnelijke Stüger wil zich hierover niet anders dan in zeer prudente woorden uitlaten, maar het ongemakkelijke gevoel hierover is nooit helemaal verdwenen. 'Laat me het heel voorzichtig zeggen: Het is ook zeker beter geworden.' Vroeger leek het soms wel alsof Surinamers minder waardering verdienden. 'Dat sentiment is nog steeds niet helemaal weg, helaas. Als mensen mijn naam horen, beginnen ze vaak meteen Nederlands met me te praten, terwijl ik toch vloeiend Papiaments spreek, het is mijn moerstaal geworden.'

Verdergaande Caribisering

Bij zijn benoeming tot rechter in 1979, tien jaar dus na *Trinta di Mei*, was Frank Stüger een van de slechts vier rechters bij het Hof van niet-Europese afkomst. Hij is dan ook een warm voorstander van wat de 'Caribisering' van het Hof wordt genoemd, de aanstelling als rechter, griffier of anderszins van mensen die van de eilanden afkomstig zijn, of die door langdurig verblijf de eilanden als hun thuis zijn gaan beschouwen. 'Je moet zorgen voor genoeg Antillianen,'

meent Stüger. 'Mauritsz (de huidige president van het Hof, Mauritsz de Kort - red.) doet dat heel goed. Ik heb nog meegemaakt dat een Nederlandse rechter zei: "Moet ik Papiaments gaan leren? Dan ga ik liever Spaans doen." Ik vond en vind dat een heel kwalijke zaak. Als je nieuw bent in een land, wil je als een van de eerste dingen de cultuur ervan leren kennen. De taal hoort daarbij.'

Ook de Europees-Nederlandse Pieter ter Berg is voorstander van verdergaande Caribisering. 'Het is een goede zaak, omdat het ook vertrouwen geeft bij de lokale bevolking.' Maar Ter Berg plaatst twee belangrijke kanttekeningen. 'We moeten geen Suriname worden, waar sinds de onafhankelijkheid in 1975 de rechterlijke macht er helemaal alleen voor staat. Dat leidt tot verkokering. Samenwerking met Nederland is voor het Hof hier van levensbelang om nieuwe ideeën en ontwikkelingen binnen te laten komen. En ten tweede, zo lang we werken binnen het huidig bestaande systeem, is voor al onze gerechtelijke uitspraken, tot aan de Hoge Raad in Den Haag, het Nederlands nog altijd de voertaal. Het zou fijner zijn als elke rechter ook vloeiend Papiaments zou spreken. Het zou zelfs het beste zijn. Maar feit is nu eenmaal dat dat niet het geval is.'

Brian Mezas werkte voor het Hof in een tijd waarin 'bedroevend weinig' eilandskinderen tot rechter werden benoemd. Hij vindt het dan ook een goede zaak dat daarin steeds meer verandering komt, 'al moet natuurlijk ook de kwaliteit altijd voldoende bewaakt worden, gelet op het gezag waarmee het Hof is bekleed.' Anderzijds, vindt hij, dienen de uit Nederland overkomende rechters voldoende voorbereid zijn, bijvoorbeeld door voorlichtingsbijeenkomsten.

'Ik heb weleens het gevoel gehad dat die voorlichting in bepaald opzicht tekort schoot. Op Curaçao loopt niet alles altijd even gladjes en goed geregeld als in Nederland. Het was knap vervelend om in de koffiekamer bepaalde uitgezonden rechters daarover telkens te horen klagen.'

Franklin Stüger citeert met instemming uit een publicatie van Marc Loth, waarin het Hof 'de hoeder van het publiek fatsoen en daarmee van het algemeen belang' wordt genoemd. Ook Pieter ter Berg heeft ervaren hoezeer het Hof voor de bevolking op de eilanden vaak als een 'laatste bastion van vertrouwen' wordt gezien. En met dat alles konden de rechters van het Hof in de vorige eeuw ook nog eens rekenen op een boeiende en zeer gevarieerde baan. Mezas bijvoorbeeld was zeer gesteld op de afwisseling tussen zijn werk op Curaçao en de andere eilanden. Zoals Aruba. 'Daar verbleven we altijd in een hotel waar het ontbijt bestond uit een uitgebreid buffet, dat wij dan nuttigden tussen de vooral Amerikaanse toeristen in zwemkleding.' Met dan ook nog eens een leuk happy hour aan het einde van de werkdag. Sommige rechters vonden zo'n hotel 'niet passend' bij hun beroep. Maar goed, die fietsten wellicht liever door de regen weer terug van kantoor naar huis.

Kees Broere

3

Ontwikkelingen bij het Hof

Na anderhalf decennium als zelfstandig orgaan is het Hof immer in ontwikkeling, gedreven door zowel interne als externe factoren. Veranderingen in de wetgeving en de samenleving vragen aanpassing in bijvoorbeeld processen en personele bezetting bij het Hof. Het aantal zware en complexe zaken neemt toe, deze vragen meer tijd aan voorbereiding en behandeling en daardoor ook meer capaciteit en meer geld.

De toenemende digitalisering stelt steeds hogere eisen aan het Hof, voor beveiliging van systemen en gegevens. Want de kern van rechtspraak betreft nu eenmaal juist de persoonlijke en vertrouwelijke informatie van rechtzoekende personen en instanties. Het Bestuur heeft binnen de beschikbare kaders steeds oplossingen gezocht voor de benodigde aanpassingen aan de organisatie. Om mee te kunnen met de ontwikkelingen met een structurele impact, werkt het Bestuur aan een strategisch meerjarenplan om de voortgang en kwaliteit van de rechtspraak te garanderen.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste ontwikkelingen uit 2024 belicht.

3.1 Digitalisering

Het zaaksregistratiesysteem GEAR is in continue ontwikkeling. Op basis van een audit in 2023 zijn aanpassingen gedaan, met name om het invoeren van gegevens simpeler en meer gebruiksvriendelijk te maken. Tevens is veel tijd gestoken in het verbeteren van het verwerken en administreren van griffierechten. Deze voortdurende verbeteringen zorgen ervoor dat GEAR steeds beter aansluit bij de behoeften van de interne gebruikers en dat het systeem efficiënter en gebruiksvriendelijker wordt.

Portaal GEAR

Met het aansluiten van de vestigingen Sint Maarten en Bonaire aan het portaal voor belastingzaken, hebben procespartijen op deze locaties nu digitaal toegang tot documenten in GEAR, zowel voor eerste aanleg als voor hoger beroepzaken. Het portaal, dat al in gebruik was bij vestigingen Curaçao en Aruba, dient ook voor berichten over de voortgang van de zaak.

Het grote voordeel van deze werkwijze voor de rechtszoekenden en professionele vertegenwoordigers van partijen is, dat alle informatie over een zaak op één plek is te vinden. Het biedt bovendien een uniforme, efficiënte en transparante werkwijze. Eind 2024 is een aanvang gemaakt met het beschikbaar stellen van het portaal voor overige bestuursrechtelijke zaken.

Digitale dossiers aan Hoge Raad

De digitale aanlevering van straf- en belastingdossiers voor cassatie aan de Hoge Raad gaat gestaag voort, evenals digitale verzending van Hoge Raad-arresten aan het Hof. Om deze digitale uitwisseling te versimpelen is in 2023 gezamenlijk gezocht naar een manier om dossiers sneller en nog veiliger bij de Hoge Raad aan te leveren.

In 2024 is de nieuwe toepassing, na eerst uitgebreid getest te zijn, in gebruik genomen. Dit is belangrijk voor de doorlooptijd van cassatieprocedures, omdat het

proces hierdoor sneller en efficiënter verloopt. Bovendien draagt de digitalisering bij aan een betere archivering en toegankelijkheid van de dossiers.

3.2 Kwaliteit

In het jaarverslag van 2023 zijn de ontwikkelingen beschreven die hebben plaatsgevonden sinds de kwaliteitsconferentie van 2021. In 2024 is verder gewerkt aan het uitbreiden van de inzet van tolken op zittingen. Het Bestuur heeft tegen die achtergrond een aantal uitgangspunten vastgesteld. Eén van deze uitgangspunten is dat iedereen zich tijdens de zitting kan uiten in het Engels, Nederlands of Papiamentu. Als daarvoor een tolk nodig is, regelt en betaalt het Gemeenschappelijk Hof een tolk in één van deze voertalen. Dat doet het Hof inmiddels al bij alle strafzittingen, de (bestuursrechtelijke) vreemdelingenbewaring en bij sommige familie- en civiele zittingen. Verder is een pilot uitgedacht, waarin bij alle soorten zittingen met dit uitgangspunt in de praktijk gewerkt gaat worden. Het doel van de pilot is dat uiteindelijk de werkwijze van het Gemeenschappelijk Hof zo is, dat een ieder zich in de voertaal van zijn of haar keuze kan uiten. De pilot zal lopen in de eerste helft van 2025.

Een ander punt waaraan in 2024 vanuit het oogpunt van kwaliteit verder is gewerkt, is het publiceren van uitspraken. De regels over welke uitspraken gepubliceerd worden, zijn opnieuw bekeken en ook het interne proces om tot publicatie van uitspraken te komen is onder de loep genomen. Eind 2024 is onderzocht hoe de binnen het Hof gebruikte software kan worden ingezet om dit interne proces te optimaliseren. Begin 2025 zal in de teams over dit interne proces en de digitale ondersteuning gesproken worden.

3.3 Caribiseringsbeleid

Op grond van artikel 35 van het Rijksbesluit rechtspositie Gemeenschappelijk Hof van Justitie (het Rijksbesluit) dient het Hof te zorgen voor een opleiding die ten doel heeft toekomstige rechters en officieren van justitie de kennis, de vaardigheden en de ervaring te verschaffen, die nodig zijn om een rechtsprekende functie, dan wel de functie van officier van justitie uit te oefenen (de raio-opleiding). Het Hof dient op grond van artikel 36 van het Rijksbesluit ten minste éénmaal per jaar in ten minste twee van de in Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Bonaire, Sint Eustatius en Saba en Nederland verschijnende dagbladen een raio-vacature te plaatsen zodat juristen in aanmerking kunnen komen voor een aanstelling in een opleidingsfunctie tot rechter of officier van justitie.

In de Memorie van Toelichting Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curacao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie) staat onder het kopje “Caribisering van het Hof”, dat het Hof het beleid om meer leden van het Hof (rechters) afkomstig te laten zijn uit het Caribisch deel van het Koninkrijk zal voortzetten en dat hiermee bij de instroom van rechterlijke ambtenaren in opleiding (raio’s) en de benoeming van rechters rekening zal worden gehouden.

Gelet daarop alsmede op de signalen die het Hof krijgt vanuit de samenlevingen in de Caribische delen van het Nederlandse Koninkrijk (de landen), voert het Hof al jaren een Caribiseringsbeleid bij raio-sollicitatieprocedures.

Het signaal dat het Hof van de landen krijgt, is dat justitiabelen Caribisering van de rechtspraak in hun belang achten en daarom belangrijk vinden.

Al jaren houdt het Hof daarom bij de selectie van raio’s hier rekening mee. Dat betekent dat in principe alleen Caribische juristen in aanmerking komen voor een aanstelling als raio. Uitgangspunt daarbij is dat Caribische juristen zodanig geworteld zijn binnen de landen dat ze oog hebben voor de Caribische context en cultuur.

Doordat het aantal juristen dat geboren en getogen is in het Caribische deel van het Koninkrijk relatief klein is, rees de vraag of “Caribisch” niet breder moest worden uitgelegd dan “geboren én getogen” in het niet-Nederlandse deel van het Koninkrijk. Door de behoefte aan meer duidelijkheid over de betekenis van “Caribisch” heeft een uit rechters gevormde commissie op verzoek van het Hofbestuur een aantal aanvullende gezichtspunten geformuleerd, die in een rechtersvergadering van 25 oktober 2019 zijn besproken en akkoord zijn bevonden. Met inachtneming daarvan heeft het huidige Hofbestuur het Caribiseringsbeleid vastgesteld.

Wie voldoen aan het Caribiseringsbeleid?

Uitgangspunt is dat de jurist in een van de landen waar het Hof gevestigd is, is geboren en getogen en/of geworteld. Aanknopingspunten voor “geworteld” zijn:

- het aantal jaren dat iemand in een van de landen woont (te denken valt aan minimaal 8 jaar); betrokkene spreekt vloeiend Papiamentu(o) of Engels.

Daarbij kan verder een rol spelen:

- of betrokkene een maatschappelijke functie in een van de landen heeft vervuld;
- of betrokkene een lokale partner heeft en kinderen heeft die in een van de landen zijn geboren;
- anderszins sociale en/of culturele banden heeft met een van de landen.

Het voorgaande brengt mee dat ook iemand die niet in een van de landen is geboren, geworteld kan zijn, terwijl andersom iemand die in een van de landen is geboren niet automatisch geworteld is. Denk aan de situatie dat iemand in een van de landen is geboren, maar zijn/haar hele leven in het buitenland heeft gewoond.

Caribisering van het Hof is voor de landen en voor de rechtspraak binnen de landen van belang. De kleinschaligheid van het Hof draagt echter het risico van verstarring in zich bij een groter aantal voor het leven benoemde Caribische rechters. In het kader van een goede balans en doorstroom blijft daarom daarnaast bijstand van rechters uit Nederland wenselijk. Rechters worden uit Nederland aangetrokken om voor een aantal jaren bijstand te verlenen. Zij worden benoemd als lid van het Hof en krijgen een aanstelling als uitgezonden rechter. Uitgangspunt van dit beleid is dat uitgezonden rechters na afloop van de uitzendtermijn naar Nederland terugkeren om daarmee plaats te maken voor andere rechters.

Op deze wijze wordt de door het Hof voorgestane Caribisering inhoud gegeven. De jaarlijks open te vallen plaatsen zijn namelijk in de eerste plaats bestemd voor loka(a)l(e) (opgeleide) rechters. Daarnaast is ter voorkoming van verstarring van belang dat er regelmatig verandering in de bezetting komt, waardoor het Hof nieuwe impulsen krijgt en de band met de Nederlandse rechterlijke macht in stand blijft.

Met toepassing van een nieuwe selectieprocedure zijn in december 2024 drie juristen geselecteerd voor de raio-opleiding. In welke maand de volgende raio-vacature wordt gepubliceerd is nog niet bekend, maar hopelijk zal ook die vacature tot veel sollicitaties leiden.

3.4 Hof Academy

In 2024 heeft de Hof Academy zich wederom ingezet voor permanente educatie van de medewerkers van het Hof en het bevorderen van een permanente leer- en ontwikkelcultuur binnen het Hof. Met een breed scala aan activiteiten, cursussen en trainingen is invulling gegeven aan de wens om alle geledingen van de organisatie te ondersteunen in hun professionele groei.

Er zijn in totaal twee Kennisweken georganiseerd voor de rechters en gerechtssecretarissen. De eerste Kennisweek vond plaats van 29 januari tot en met 2 februari 2024. Het programma bood juridisch-inhoudelijke cursussen en vaardigheidstrainingen, waaronder een cursus effectief optreden in de raadkamer voor gerechtssecretarissen. Daarnaast werd de cursus 'Actualiteiten formeel belastingrecht' opengesteld voor belastingdiensten en -verenigingen van de eilanden, waarbij 33 externe deelnemers actief hebben deelgenomen aan de cursus.

Van 23 tot en met 27 september 2024 vond de tweede Kennisweek plaats, waarbij opnieuw een divers programma werd samengesteld dat aansloot op de behoeften van rechters en gerechtssecretarissen.

Naast deze Kennisweken werden in 2024 ook andere leer- en ontwikkelactiviteiten aangeboden, zoals lunchbijeenkomsten met een spreker, seminars en jurisprudentie-overleggen. Er zijn ook verschillende vaardigheidstrainingen aangeboden gericht op leiderschap, coaching en integriteit.

Daarnaast is in 2024 aan de medewerkers van Sint Maarten, Bonaire en Curaçao een interculturele communicatietraining aangeboden waarbij de collegiale samenwerking binnen de culturele diversiteit van onze organisatie centraal stond. Deze training wordt in het eerste kwartaal van 2025 gehouden op de vestiging Aruba.

Op basis van de inventarisatie van de opleidingswensen van het bedrijfsbureau en de administratieve ondersteuning zijn er in 2024 verschillende cursussen en trainingen aangeboden op het gebied van teambuilding, computervaardigheden, Nederlands en Papiamentu (zakelijk schrijven). De medewerkers van de administratie van de vestigingen Bonaire, Curaçao en Sint-Maarten hebben gezamenlijk deelgenomen aan een training 'Admin incentive' gericht op teambuilding, communicatie en inspiratie. Op Curaçao zijn er Papiamentu lessen gegeven aan alle (nieuwe) medewerkers van het Hof, zowel voor beginners als gevorderden.

Met deze initiatieven zet de Hof Academy een stevige stap richting een permanent lerende organisatie, waarin alle medewerkers – van rechter tot administratief medewerker – de kans krijgen om hun vaardigheden en kennis verder uit te breiden en te ontwikkelen.

3.5 Integriteit

In 2024 heeft onze organisatie verschillende stappen gezet om een integere en ethische werkomgeving te bevorderen. Belangrijke ontwikkelingen waren de inwerkingtreding van een vernieuwde gedragscode voor niet-rechtsprekend personeel, leden van het Bestuur en de bestuurssecretaris, de introductie van nieuwe vertrouwenspersonen en de organisatie van trainingen gericht op ethisch leiderschap. Daarnaast heeft het Hof actief deelgenomen aan de Integrity Summit Dutch Caribbean 2024, waar waardevolle kennis en

ervaringen werden uitgewisseld. Voor het komende jaar staan verdere bewustwordingssessies gepland voor alle medewerkers, waarbij thema's zoals grensoverschrijdend gedrag en sociale media centraal staan.

3.6 Personele regelingen

Om te komen tot geactualiseerde personele beleidskaders en richtlijnen, heeft de HR-afdeling van het Hof in 2024 gewerkt aan uitwerking van een aantal beheerplannen.

Herziening van de inschalingsmethodiek en salarisstructuur
Uit een in eigen beheer uitgevoerd benchmarkonderzoek, heeft het Hof geanalyseerd hoe de positie van het Hof op de arbeidsmarkt is, in vergelijking tot soortgelijke organisaties. Een belangrijke conclusie is dat het maximale salaris van een jurist bij het Hof niet genoeg concurrerend is, vergeleken met de arbeidsmarkten van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van de zogenaamde BES eilanden. Dat maakt het voor het Hof moeilijk om juristen aan te trekken en te behouden, vooral voor de hogere functies in de juridische ondersteuning.

Deze bevinding heeft geleid tot een aantal aanbevelingen voor de korte en lange termijn. Eén van de korte termijnaanbevelingen is uitbreiding van de huidige salarisschalen voor het niet-rechterlijk personeel, waar dit nog zo was, tot 15 treden. Deze uitbreiding zal voordelen opleveren, zowel voor het zittende personeel als voor de salarisonderhandelingen met nieuw personeel.

Het onderzoek wijst ook uit, dat andere organisatie veelal een aantrekkelijker pakket aan secundaire arbeidsvoorwaarden bieden dan het Hof. De ervaring leert dat dit een rol speelt in de beslissing van beginnende juristen om na een aantal jaar bij het Hof, hun carrière elders voort te zetten. Een belangrijk deel van de 'eigen kweek' gaat daarmee verloren en het Hof is dan genoodzaakt om gebruik te maken van uit Nederland uitgezonden krachten.

Een meer ingrijpende interventie is nodig om de positie van het Hof op de arbeidsmarkt op de lange termijn, dus structureel, te versterken. In dit kader werkt het Hof toe naar een nieuw, competitief loon- en secundaire arbeidsvoorwaardengebouw dat beter aansluit bij de huidige en toekomstige behoeften van de rechtspraak en van degenen die bij ons willen werken.

Uitwisselingsprogramma voor medewerkers Juridische Ondersteuning
Om de professionele ontwikkeling van medewerkers binnen de juridische ondersteuning te bevorderen en kennisuitwisseling tussen het Hof en rechtbanken in Nederland te stimuleren, is een uitwisselingsprogramma opgezet. Medewerkers van de juridische ondersteuning krijgen de kans om kennis en ervaring op te doen in een andere werkomgeving. Dit draagt bij aan het versterken van samenwerking en *best practices* binnen de rechtspraak.

Uitwisselingsprogramma voor de medewerkers Administratieve Ondersteuning Om de gemeenschappelijkheid van het Hof te bevorderen, onderling bij elkaar een kijkje in de keuken te nemen, daarvan te leren en *best practices* uit te ruilen, hebben er uitwisselingen plaatsgevonden tussen administratieve medewerkers van de vestigingen. Na een uitwisseling schrijven de medewerkers een verslag van hun bevindingen. De uitwisseling is een groot succes. De verslagen leveren zeer waardevolle bevindingen op. De uitwisseling heeft daarnaast een positief effect op de onderlinge collegialiteit. Afgesproken is om de uitwisselingen in het komende jaar voort te zetten en te evalueren hoe de bevindingen kunnen worden vertaald naar verbeteringen in de werkprocessen.

3.7 Samenwerking en internationalisering

Deelname aan CAJO Conferentie
Drie medewerkers van het Hof hebben in november 2024 deelgenomen aan de tweejaarlijkse conferentie van de Caribbean Association for Judicial Officers (CAJO) in Bermuda, getiteld "Justice 360, Holistic Approaches to the Administration of Justice". Onderwerpen als AI in de rechtspraak, de rol van media bij rechtszaken, integriteitsbeleid binnen de rechtspraak en conflicthantering kwamen aan de orde. Vicepresident Maroeska Scholte

Op de foto de deelnemers van het Hof, Angele Martijn, Maroeska Scholte en André Steg, na het overhandigen van de blijk van waardering in de vorm van een litho van het Stadhuis te Curaçao, aan mr. Larry Mussenden, Chief Justice van Bermuda.

vertegenwoordigde het Hof en leidde samen met Peter Jamadar (CAJO-voorzitter) een sessie over "The Importance of Judicial Civility". Ze besprak de verschillen tussen het civil law- en common law-systeem, de rol van de rechter en factoren die het verloop en de acceptatie van een uitspraak beïnvloeden. Interessant was ook de presentatie over de fysieke inrichting van zittingszalen in het Caribisch gebied, vooral het feit dat rechters op sommige eilanden fysiek op gelijke hoogte met partijen zitten. Naast juridische thema's was er aandacht voor welzijn en mentale gezondheid binnen de rechtspraak, met praktische tips om deze te bevorderen. De conferentie bood waardevolle inzichten en mogelijkheden om *best practices* uit te wisselen met collega's uit de regio. De opgedane kennis wordt binnen het Hof gedeeld, als onderdeel van de voortdurende professionele ontwikkeling en internationale samenwerking.

Bezoek Courthouse Statia

Bezoek Staatssecretaris Szabó aan Courthouse Sint Eustatius

Op 15 november 2024 bezocht de Nederlandse Staatssecretaris Zsolt Szabó, verantwoordelijk voor Koninkrijksrelaties, de Courthouse van Sint Eustatius ter gelegenheid van Statia Day. Het gerechtsgebouw was een jaar eerder feestelijk geopend. Szabó werd verwelkomd door onder anderen Gertjan Wouters en Jackie Evers, die die dag ook zitting hadden.

Rechters Debby Angela en Leomar Angela in El Salvador

Succesvolle ILEA-training in El Salvador

Rechters Debby Angela en Leomar Angela waren in oktober 2024 in El Salvador voor deelname aan de cursus Anti-Corruptie en Vermogensherstel, georganiseerd door de International Law Enforcement Academy (ILEA) in San Salvador. Deelnemers waren ervaren professionals in het strafrecht, met een strategisch kader voor het onderzoeken en vervolgen van corruptie en gelieerde witwaszaken. Onder anderen kwamen onderwerpen aan bod zoals het verzamelen van financiële gegevens, bescherming van getuigen en klokkenluiders en methoden voor vermogensherstel. Met deze cursus heeft ILEA een waardevolle bijdrage geleverd aan de wereldwijde strijd tegen corruptie en terrorisme door essentiële kennis over te dragen aan justitie-experts.

Benoeming Jan De Boer tot Officier in de Ereorde van de Palm

Rechter Jan de Boer (oud-lid en thans plaatsvervangend lid) werd in Suriname benoemd tot Officier in de Ereorde van de Palm, een welverdiende erkenning voor zijn uitzonderlijke bijdragen aan de rechtspraak. Deze onderscheiding, uitgereikt door president Chandrikapersad Santokhi tijdens de ceremonie ter gelegenheid van het 155-jarig bestaan van het Surinaamse Hof van Justitie in mei 2024, benadrukte het belang van De Boer's inzet voor de rechtsstaat en de bescherming van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. De plechtigheid, die plaatsvond in het Presidentieel Paleis, was een bijzondere gebeurtenis waarbij elf personen,

Benoeming Jan de Boer tot Officier in de Ereorde van de Palm

waaronder De Boer, werden geëerd voor hun onbaatzuchtige verdiensten voor de samenleving. Jan de Boer heeft zich behalve voor de rechtspraak ook jarenlang ingezet voor de totstandkoming van een nieuw Burgerlijk Wetboek van Suriname. Dit wetboek is inmiddels in augustus 2024 aangenomen en is zal per 1 mei 2025 inwerking treden.

Werkbezoek Hoge Raad en Europese Hof aan Bovenwindse eilanden

In april 2024 brachten Edwin Bleichrodt, procureur-generaal bij de Hoge Raad en Jolien Schukking, rechter namens het Koninkrijk in het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg, een werkbezoek aan de Bovenwindse eilanden. Zij bezochten onder andere de Gouverneur en de Ombudsman van Sint Maarten en brachten een bezoek aan de Point Blanche gevangenis. Daarnaast wisselden zij van gedachten met de rechters van de vestiging Sint Maarten, evenals met de advocaat-generaal en de Deken van de Orde van Advocaten. Op Saba en Sint Eustatius bezochten zij de respectieve Gezaghebbers en de politiechefs en namen zij een kijkje in de politiecellen. Ook kregen zij een rondleiding door de nieuwe vestigingen van het Hof op Saba en Sint Eustatius.

Het werkbezoek werd gecombineerd met museumbezoeken en een tour over de eilanden om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de rechtspleging en de omgeving waarbinnen die plaatsvindt.

Op de foto: Bleichrodt en Schukking werden tijdens hun bezoek begeleid door Sigmar Carmelia, lid van het Hof en werden op de eilanden ontvangen door Joyse Daniel, Tara de Oliveira, Scarlet Lopez en Monique Brown, allen collega's van het Hof.

Viering 155 jaar Hof van Justitie Suriname

In mei 2024 vierde het Hof van Justitie Suriname, net als ons eigen Hof, het 155 jarig bestaan. Ter gelegenheid van dit heugelijke feit had het Hof op 6 mei 2024 een congres getiteld "155 jaar Rechtspraak in Suriname" georganiseerd waarvoor ook ons Hof was uitgenodigd. Namens het Hof is een inleiding gegeven waarin is ingegaan op het verleden, heden en toekomst van de rechtspraak. *(Lees hier de toespraak).*

Bezoek Surinaamse ministeriële delegatie

De Minister van Justitie en Politie van de Republiek Suriname, Kenneth Amoksi, bracht op 23 januari 2024 een beleefdheidsbezoek aan Kas di Korte. Bij het gesprek waren ook de Directeur Operationele Diensten van Justitie en Politie, Bieswadath Somai, en de Senior Adviseur van de minister en de voorzitter van de strategische commissie SBIR/SUR, Georgetina Acton aanwezig. De delegatie werd ontvangen door de president van het Hof, Mauritsz de Kort, vicepresident Maroeska Scholte, de directeur bedrijfsvoering, Martin Luttge en senior-adviseur André Steg. Tijdens het bezoek werd onder andere de samenwerking tussen het Gemeenschappelijk Hof en het Hof van Justitie Suriname besproken.

Bezoek Suriname ministeriële delegatie aan Kas di Korte

3.8 Spraakmakende zaken

ARUBA

Hoger beroep onderzoek Avestruz

Op 12 juli 2024 zijn in hoger beroep opnieuw veroordelingen uitgesproken in een corruptiezaak tegen een oud-minister. Het Hof heeft zijn gevangenisstraf verhoogd met 36 maanden ten opzichte van de eerste uitspraak, waardoor hij nu 48 maanden celstraf krijgt, waarvan 12 maanden voorwaardelijk. De oud-minister wordt verweten zijn functie te hebben misbruikt en het vertrouwen van de gemeenschap ernstig te hebben geschonden. Het Hof benadrukte de ernst van de overtreding, vooral in een periode van al verzwakt politiek vertrouwen.

UITSPRAAK

Onrechtmatige perspublicatie over minister

Een minister eiste rectificatie van online publicaties waarin werd gesteld dat hij terecht was ontslagen wegens zelfverrijking met geld van zijn voormalig werkgever. Hij beweerde dat deze mededelingen onjuist waren. De rechter wees de vordering af, ondanks de omstandigheid dat de artikelen juridisch niet helemaal correct waren, maar de kern van de berichtgeving klopte wel. De foutieve informatie was niet zodanig onjuist dat de artikelen als onrechtmatig werden beschouwd.

UITSPRAAK

Land Aruba doet nog altijd onvoldoende om overlast door de RWZI Bubali te verminderen

Een hotel en het Land hebben meerdere juridische procedures gevoerd over de overlast door de overbelaste rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) in Bubali. Het Land is herhaaldelijk veroordeeld om maatregelen te nemen, maar volgens het Gerecht gebeurt dit nog steeds onvoldoende. De slechte staat en werking van de RWZI zijn de verantwoordelijkheid van het Land, dat eerder al onrechtmatig handelde door onvoldoende onderhoud en het niet uitbreiden van de capaciteit.

UITSPRAAK

Schending ambtsgeheim en omkoping bij Arubaanse politie

G.A., G.G. en L.L. luisterden ruim twee jaar politieportofoonverkeer af en schonden, samen met V., het ambtsgeheim. Als journalisten pleegden zij ook actieve omkoping van V. met geld en diensten in ruil voor politie-informatie. K.K. maakte onbevoegde toegang tot het portofoonverkeer mogelijk, wat hij samen met V. en N.M.Q.C. deed. Dit schaadde het vertrouwen in de politie, bracht privacy in gevaar en creëerde risico's voor burgers en de maatschappij. Het Gerecht rekent hen hun handelen zwaar aan.

UITSPRAAK 1 UITSPRAAK 2 UITSPRAAK 3 UITSPRAAK 4

Hof opent hoger beroep tegen uitspraken CvB Aruba

Het Hof oordeelde op 28 november 2024 dat het College van Beroep (CvB) in sociale zekerheidszaken niet onafhankelijk en onpartijdig is volgens artikel 6 EVRM. Hierdoor is voortaan hoger beroep tegen CvB-uitspraken mogelijk. Volgens vijf landsverordeningen besliste het CvB in eerste en enige aanleg over SVB-zaken, maar het Hof vindt dat de benoeming en ontslagregeling van CvB-leden de onafhankelijkheid onvoldoende waarborgen. Daarom neemt het Hof nu kennis van hoger beroepen tegen CvB-uitspraken.

UITSPRAAK

Aruba & Curaçao

Hoge Raad: homohuwelijk vanaf nu toegestaan op Aruba en Curaçao

De Hoge Raad heeft de uitspraak in hoger beroep bevestigd, wat betekent dat paren van hetzelfde geslacht voortaan kunnen trouwen op Aruba en Curaçao. Deze beslissing erkent dat de huidige wetgeving in strijd is met het discriminatieverbod in de Staatsregelingen van zowel Aruba als Curaçao. Het Hof oordeelde in december 2022 terecht dat er geen rechtvaardiging is voor het uitsluiten van paren van hetzelfde geslacht van het huwelijk.

UITSPRAAK Aruba | UITSPRAAK Curaçao

Bonaire

Kort geding tegen de Staat: invoerverbod Cadushy likeur gehandhaafd

De producent van Cadushy of Bonaire likeur eiste in kort geding dat de douane op Schiphol stopt met inbeslagnames van de likeur bij invoer in de EU. De rechter wees de vordering af, omdat douaneambtenaren gerechtigd zijn om flessen in beslag te nemen bij vermoeden van bestanddelen van de beschermde cactussoort Cereus repandus (CITES-bijlage 2). Hierdoor blijft de invoer van de likeur onder douanetoezicht en mogelijke inbeslagname.

UITSPRAAK

Uitspraak in zaak van politieagent: ontslagen van bedreiging, schuldig aan geweldpleging

Het Gerecht heeft geoordeeld dat een politieagent niet strafbaar is voor bedreiging met een (dienst)wapen in zijn vrije tijd, omdat zijn optreden proportioneel en subsidiair was. Daarom wordt hij hiervoor ontslagen van rechtsvervolging. Wel is hij schuldig bevonden aan openlijke geweldpleging, omdat hij, na aanvankelijk te willen ingrijpen, samen met een medeverdachte het slachtoffer naar de grond werkte en schopte. De agent krijgt een voorwaardelijke geldboete van USD 280 met een proeftijd van één jaar, en de vordering van de benadeelde partij is niet-ontvankelijk verklaard.

UITSPRAAK

Curaçao

Rechter geeft C. geen gelijk: Er is voldoende reden om hem niet voor te dragen als minister

De politicus R.C. (PNP) heeft geen gelijk gekregen van de rechter in zijn zaak tegen de formateur, die hem in 2021 weigerde voor te dragen als minister van Economische Ontwikkeling. C. was in 2003 veroordeeld voor passieve ambtelijke omkoping, maar stelde dat dit zijn benoeming niet in de weg mocht staan. De rechter oordeelde echter dat het niet onredelijk is om te eisen dat een kandidaat-minister geen strafblad heeft. Politieke gezagdragers moeten van onbesproken gedrag zijn om het vertrouwen in de rechtsstaat te waarborgen en een veroordeling wegens ambtelijke corruptie is daarmee onverenigbaar.

UITSPRAAK

Rechter corrigeert onderwijsinspecteur: leerlingen alsnog geslaagd

De rechter heeft de herexamenresultaten biologie van twee vsbo-leerlingen van het Omega College alsnog geldig verklaard. Eerder had de onderwijsinspecteur de resultaten afgekeurd, waardoor de leerlingen niet slaagden. De beslissing is nu vernietigd. De leerlingen behaalden eerst een onvoldoende en deden vervolgens herexamen. Een gecommitteerde weigerde echter de cijfers vast te stellen op basis van een ‘gut feeling’ dat iets niet klopte, wat de rechter als ongeldig argument beschouwde. De inspecteur verklaarde daarop de examens ongeldig, maar de rechter oordeelde dat dit in strijd was met de wet en het beginsel van ‘fair play’.

UITSPRAAK

Ex-centrale bank directeur in hoger beroep

E.T. gaat in hoger beroep. Hij is het oneens met zijn recente veroordeling voor valsheid in geschrifte. Op 3 juli 2024 deed de rechter uitspraak. Hij werd ook vervolgd voor corruptie en witwassen van geld. Daarvan is hij vrijgesproken. Uiteindelijk kreeg T. een voorwaardelijke celstraf van 6 maanden en 2 jaar proeftijd. Volgens T. is de uitspraak incorrect en onacceptabel en een smet op zijn goede naam. In oktober 2017 kwam een einde aan zijn lange carrière bij de centrale bank vanwege het Saffier-onderzoek. Het OM vervolgde T. eerst voor het opzettelijk onjuist doen van belastingaangiften. Maar ook daarvan werd hij destijds vrijgesproken.

UITSPRAAK

Zware straffen in hoger beroep voor moordzaak

In april 2024 eiste het Openbaar Ministerie gevangenisstraffen van 20 en 25 jaar tegen vijf Venezolaanse verdachten in de Barí-zaak. De zaak draait om de moord op een Venezolaanse handelaar, die in 2020 levend werd begraven in Choloma. In eerste aanleg waren de straffen 9 en 16 jaar, maar het OM vond deze te licht en ging in beroep. Het slachtoffer werd beroofd en vermoord nadat bleek dat er slechts 1000 gulden op zijn rekening stond. In mei 2024 veroordeelde de rechtbank M.L.G. tot 11 jaar cel, hoofdverdachte M.O. kreeg 16 jaar (met strafvermindering voor medewerking) en de hoogste straf, 22 jaar, werd opgelegd aan M. Drie anderen kregen gevangenisstraffen van vijf tot tien jaar.

UITSPRAAK

Rechter verdubbelt strafeis van OM

De rechtbank heeft G.J. veroordeeld tot twaalf jaar celstraf, het dubbele van de eis van het Openbaar Ministerie, omdat zijn rol bij de moord op S.D. groter werd geacht dan hij aangaf. Zijn moeder, Y.J., kreeg vijftien jaar gevangenisstraf, één jaar minder dan de eis. Beiden dumpten het lichaam van het zwaar mishandelde en vastgebonden slachtoffer bij Playa Kanoa. Y.J. beweerde dat S.D. haar had willen dwingen tot seks en dreigde haar dochter te verkrachten, waarna zij hem met een mes stak. De rechter kon echter niet vaststellen of deze beweringen waar waren of verzonnen.

UITSPRAAK

SINT MAARTEN

Vote-buying op Sint Maarten: Statenlid zwaar aangerekend

Uit een onderzoek naar drugscriminaliteit blijkt dat er mogelijk sprake is van vote-buying bij de verkiezingen van 11 januari 2024 op Sint Maarten. Getapte gesprekken tonen aan dat verdachte2 kiezers ronselde en werd aangestuurd door verdachte1. Het Gerecht heeft vastgesteld dat verdachte1 de gebruiker is van de betrokken gebruikersnaam en zwaar aangerekend dat hij als Statenlid en oud-politieman betrokken was bij stemfraude. Dit is niet de eerste keer dat vote-buying een probleem is op Sint Maarten, waar enkele honderden stemmen al bepalend kunnen zijn voor een parlementszetel. Daarnaast werd verdachte3 veroordeeld voor het omkopen van haar neefje, aan wie zij geld beloofde in ruil voor een stem op verdachte1.

UITSPRAAK 1 UITSPRAAK 2 UITSPRAAK 3

Tien jaar cel voor schietincident met kinderen in auto

Een verdachte heeft na een confrontatie met de aangeefster een vuurwapen uit zijn woning gehaald en meerdere schoten gelost op haar en haar auto, waarin twee kinderen zaten. Hij ontkent de schutter te zijn en beweert dat iemand anders schoot nadat hij door de aangeefster was aangesproken. Het Gerecht acht deze verklaring ongeloofwaardig, mede door herkenningen en getuigenverklaringen over zijn emotionele reactie. Daarnaast is bewezen dat de verdachte vuurwapens, munitie en verdovende middelen in bezit had. Volgens een reclasseringsrapport is zijn psychosociale functioneren zorgwekkend en vergroot zijn middelengebruik de kans op recidive. Gezien de geringe aanleiding en de ernst van de feiten, heeft het Gerecht hem veroordeeld tot tien jaar gevangenisstraf.

UITSPRAAK

Sint Eustatius

Vrijspraak gewapende overval en bezit van vuurwapens

Het Gerecht spreekt de verdachte vrij van de beschuldiging van gewapende overval en bezit van vuurwapens, ondanks wettig bewijs in de vorm van drie aangiftes. Het Gerecht beoordeelt deze aangiftes met terughoudendheid vanwege gebrek aan ander bewijs en onduidelijkheden rondom de zaak, zoals het ontbreken van technisch onderzoek op de plaats delict. De aanwezige spanning tussen de familie van de verdachte en de Spaanstalige gemeenschap op St. Eustatius speelt ook een rol in de beoordeling. Aangezien er redelijke twijfel bestaat over de betrokkenheid van de verdachte, volgt het Gerecht de grondregel van het strafrechtelijk systeem en spreekt de verdachte vrij.

UITSPRAAK

3.9 Culturele kennismaking Bonaire

In 2024 namen de medewerkers van de vestiging Bonaire deel aan een inspirerend cultuur- en geschiedenisproject van de stichting FuHiKuBo, die zich inzet voor het behoud en de verspreiding van het cultureel erfgoed van Bonaire. Dit initiatief, dat in 2023 met succes op Curaçao werd gelanceerd en daar veel positieve reacties en betrokkenheid opleverde, werd in 2024 voortgezet op Bonaire. Tijdens het project stonden de rijke geschiedenis, tradities, geologie en gebruiken van het eiland centraal. Het uiteindelijke doel is om dit initiatief stapsgewijs uit te breiden naar alle vestigingen, zodat zowel medewerkers als gemeenschappen op alle eilanden de unieke culturele identiteit van het Caribisch gebied beter leren kennen.

Eline Groenendaal, de eerste strafrechter op Bonaire, ontvangt haar certificaat.

3.10 155-jarig bestaan Hof met lezingen en Vrijheidslunch

Op maandag 6 mei 2024 vierde het Hof zijn 155-jarig bestaan. Officieel is de dies natalis van het Hof op 1 mei. Deze viering werd gecombineerd met die van de Bevrijdingsdag. In dit licht werd op alle vestigingen van het Hof, in samenwerking met de organisatie belast met de Koninkrijksbrede Freedom Meals een speciale lunch aangeboden aan alle collega's. Deze lunch symboliseert niet alleen de eenheid binnen het Koninkrijk, maar ook de diepe waardering voor de diversiteit en kracht van onze samenlevingen, van alle zes eilanden die het Hof middels rechtspraak bedient.

Dag van de vrijheid.

Vrijheidslunch

https://www.youtube.com/watch?v=1Xb86xw0nTM

3.11 Buki di Pret op Aruba

In juli 2024 bracht een groep van bijna 20 kinderen en volwassenen van Buki di Pret voor het derde opeenvolgende jaar een bezoek aan de vestiging van het Hof op Aruba. Tijdens hun bezoek kregen de deelnemers een gedetailleerde uitleg over de verschillende juridische procedures die in het Hof plaatsvinden. Het hoogtepunt van het bezoek was ongetwijfeld de moot court, waarin de jongeren verschillende juridische rollen op zich namen, zoals die van rechter, griffier, verdachte en andere functies. Deze interactieve oefening bood hun niet alleen een praktische kijk op het rechtssysteem, maar ook een dieper begrip van de werking ervan.

Buki di pret

3.12 Open dagen

Vestiging Saba

Op 8 juni 2024 vond er een open dag plaats in vestiging Saba, waar de gemeenschap meer inzicht kreeg in de werking van de rechtspraak van het Hof. Tijdens de open dag kwamen verschillende onderwerpen aan bod, waaronder de integriteit van rechters en privacyvraagstukken in een kleine gemeenschap. Daarnaast spraken bewoners hun zorgen uit over de beperkte toegang tot rechtsbijstand op het eiland.

Vestiging Aruba

Op 5 oktober 2024 vond de open dag op vestiging Aruba plaats, een evenement dat honderden bezoekers trok, waaronder veel enthousiaste jongeren. Bezoekers kregen de kans om in contact te komen met diverse stakeholders, die via interactieve stands inzicht boden in hun diensten, projecten en vacatures. De open dag kreeg brede media-aandacht, met interviews en reportages die de impact en het belang van het evenement benadrukten. Een van de hoogtepunten was het succesvolle moot court, waarin deelnemers hun juridische vaardigheden demonstreerden tijdens een nagebootste rechtszaak. Dit bood niet alleen een waardevolle leerervaring, maar zorgde ook voor grote betrokkenheid en enthousiasme bij zowel de deelnemers als het publiek.

https://www.youtube.com/watch?v=RaxmVjHgFAs

Vestiging Curaçao

Op zaterdag 13 april 2024 heeft vestiging Curaçao een drukbezochte open dag georganiseerd. De stakeholders waren goed vertegenwoordigd met hun eigen stands, die een ware trekpleister vormden voor de bezoekers. Met name de presentaties van het Hof en het OM trokken veel belangstelling. Een van de hoogtepunten van de dag was de moot court, uitgevoerd door scholieren. Dit simulatieproces, waarin de leerlingen een rechtszaak naspeelden, trok veel aandacht van de aanwezigen. Hun overtuigende pleidooien en scherpe argumentaties maakten grote indruk op zowel het publiek als de professionals uit het vakgebied.

Vestiging Sint Eustatius

De open dag vond plaats op 12 maart 2024 in de avond. De bijeenkomst was interactief en werd positief ontvangen.

3.13 Viering van 70 Jaar Statuut & Rechtspleging: Reflectie op het verleden en bouwstenen voor de toekomst

Viering 70 jaar Statuut: Samenwerking en Toekomstvisie

In het kader van het 70-jarig bestaan van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden en de rechtspleging stond de rol van samenwerking en verbondenheid centraal. Mauritsz de Kort, President van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, benadrukte in zijn toespraak de belangrijke mijlpalen en de toekomstige uitdagingen voor het Koninkrijk.

De viering, die nauw verbonden is met de recente excuses voor het slavernijverleden, bood een moment van reflectie en diende als basis voor concrete stappen richting de toekomst. Onder het motto "Steunend op eigen kracht, maar met de wil elkander bij te staan" werd stilgestaan bij de rol van ambitie (kurashi/curashi), moed en vertrouwen (konfiansa/confiansa) als essentiële bouwstenen voor verdere samenwerking binnen het Koninkrijk.

De rol van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie wordt geprezen als een symbool van verbondenheid binnen het Koninkrijk. Met ruim 200 medewerkers uit alle streken en landen van ons Koninkrijk draagt het Hof bij aan de Caribische rechtspleging en bevordert het de uitwisseling van kennis en cultuur. Dit onderstreept het belang van samenwerking tussen de regeringen van Curaçao, Aruba, Sint Maarten en Nederland, evenals met instituten zoals de Raad voor de Rechtspraak, de Hoge Raad en de Raad van State.

Uitdagingen en samenwerking voor de toekomst

Tijdens de viering werd ook stilgestaan bij de kwetsbaarheid van de rechtspleging, die sterk afhankelijk is van samenwerking tussen de landen. Hoewel de rechtspleging via een Rijkswet is gewaarborgd, blijft het een landsaangelegenheid die

vraagt om financiële en organisatorische inspanningen van alle betrokken partijen.

Er werd opgeroepen tot blijvende inzet voor juridische samenwerking, met aandacht voor de beperkte capaciteit van de justitiële keten in het Caribisch gebied. De ambitie is om het rechtssysteem verder te versterken en een solide juridische pijler binnen het Koninkrijk te waarborgen.

Toekomstvisie

De viering van 70 jaar Statuut was niet alleen een terugblik, maar vooral een oproep tot gezamenlijke actie en wederzijds vertrouwen. Alle betrokken partijen delen de ambitie om de rechtspleging verder te ontwikkelen, met respect voor elkaars eigenheid en met het Koninkrijk als eenheid in gedachte.

Paleis van de Gouverneur

3.14 Job Fair

In maart 2024 nam de vestiging op Curaçao deel aan de Job Fair, georganiseerd door het Ministerie van Justitie. Diverse partners binnen de justitiële sector waren aanwezig om openstaande vacatures te presenteren aan geïnteresseerden. De Job Fair trok veel belangstellenden en was een succesvol evenement. Het bood een waardevolle gelegenheid voor zowel werkzoekenden als werkgevers om elkaar te ontmoeten en potentiële samenwerkingen te verkennen

Job fair

3.15 Caribbean Summer Court

In augustus 2024 organiseerde het Hof opnieuw de Caribbean Summer Court, een intensieve stage voor Caribische rechtenstudenten met uitstekende studieresultaten. Dit jaar waren er drie deelnemers op Curaçao. De stagiaires liepen mee en deden ervaring opdeden in Civiel Recht, Strafrecht en Bestuursrecht. De studenten namen ook, samen met de communicatieadviseur van het Hof, deel aan de podcast 'Hustisia, Seguridat i Abo' van het Ministerie van Justitie. De studenten sloten de Summer Court af met een (fictieve) civiele rechtszaak waar de studenten als rechters een zitting moesten leiden en ook hun oordeel moesten geven. Na deze intensieve zitting stond er een hapje en drankje voor hen klaar om de weken gezellig mee af te sluiten. Ook deze editie van de Caribbean Summer Court was weer een groot succes. Beluister hier de podcast (Papiaments):

https://www.youtube.com/watch?v=Ggdxu_5rTMk

Caribbean Summer Court

4 Voortrekkers van het Hof nieuwe stijl

Lisbeth Hoefdraad

Evert Jan van der Poel

Eunice Saleh

Op '10-10-10' werd alles anders binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Dat gold ook voor de structuur van de rechtspraak op de eilanden. Het Hof van de Nederlandse Antillen en Aruba maakte plaats voor 'het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba'. Meer dan een mond vol, die officiële benaming, dus voor het gemak zeggen we: het GHvJ. In de nieuwe structuur kreeg het Hof meer zelfstandigheid en dus ook meer eigen verantwoordelijkheden. De eerste drie presidenten van het Hof nieuwe stijl blikken terug.

Veel mensen waren betrokken bij de veranderingen die nodig waren om het nieuwe GHvJ op poten te krijgen, maar Lisbeth Hoefdraad (73) was de eindverantwoordelijke. Deze Curaçaose vrouw van Surinaamse ouders was immers in 2007 President van het Hof geworden. Het werd het slotstuk van een zeer rijke en gevarieerde carrière, met een voor haar zeer kenmerkende rode draad: geschiloplossing. Bijvoorbeeld door het werk dat zij als rechter heeft gedaan. 'We leven onder de trias politica, en daarbij horen rechters, of je dat nu leuk vindt of niet. Als rechter ben je er niet om iemand gelijk of ongelijk te geven, maar om een geschil te beslechten. Dat is de kern, een einde maken aan een bestaand geschil. Want ergens moet het ophouden en moet je samen weer verder kunnen.'

Hoefdraad is door de mensen die met haar hebben gewerkt niet voor niets 'bescheiden maar daadkrachtig' genoemd. De juiste persoon op de juiste plaats, ook om het proces rond de nieuwe structuur van het Hof na 10 oktober 2010 te leiden. 'De rechters hebben er in hun dagelijkse werk niet zo veel van gemerkt,' zegt Hoefdraad, 'maar als Hof zijn er toch belangrijke dingen veranderd. Er moest een nieuwe Rijkswet komen. Daarin is onder meer vastgelegd dat het Hof zelfstandiger is gaan opereren, en daarmee ook losser van mogelijke politieke beïnvloeding vanuit de vier landen die samen het Koninkrijk vormen. Het Hof beheert het eigen budget en heeft een eigen personeelsbeleid, de Beheerraad controleert.'

Die zelfstandigheid maakt ook dat het Hof flexibeler kan opereren. 'Ik zeg altijd: met flexibiliteit, met soepelheid, valt veel te winnen. We kunnen veel schuiven, omdat we allemaal rechters van één Hof zijn, bevoegd om op alle

eilanden te werken. Mensen kunnen onmiddellijk ergens worden ingezet. Een andere belangrijke zaak is dat we in onze personele bezetting steeds lokaler zijn geworden.'

Stip op de Caribische horizon

Dat laatste punt, ook wel de Caribisering van het Hof genoemd, is eveneens belangrijk geweest voor Hoefdraads opvolger, de Europees-Nederlandse Evert Jan van der Poel (72). Hij verdeelt zijn tijd tussen Nederland, Frankrijk en Curaçao, en is feitelijk al sinds 1986 en tot op de dag van vandaag iemand die sterke banden heeft met de Caribische eilanden. Toen hij de eerste keer voor het Hof ging werken, was hij daar als vroege dertiger een van de jongste rechters ooit. 'Mijn vrouw en ik hadden in die tijd nog geen kinderen en hoorden goede verhalen over het werken op Aruba en Curaçao. Je doet er verantwoordelijk werk, waardoor je als jonge professional groeit in je functioneren. En de ontmoeting met een andere samenleving en cultuur verruimt en verrijkt je blik. We dachten eerst niet langer dan 5 jaar te blijven, maar het is al met al dus veel meer geworden.'

Als Europees-Nederlandse rechter zegt Van der Poel voorstander te zijn van verregaande Caribisering. 'Daar heb ik nooit een geheim van gemaakt. Ik heb als President tegen mezelf gezegd dat 50 procent Caribische rechters mijn stip op de horizon moest zijn. En dat is gelukt. Maar als je het mij nu vraagt, zeg ik dat 90 procent een prima eindsituatie zou zijn. Ik denk altijd maar zo: 90 procent van het werk is algemeen, daar heb je generalisten voor nodig en dat kunnen prima ook mensen van de eilanden zijn. Tien procent van het werk is specialistisch, denk bijvoorbeeld aan ondernemingsrecht. Misschien is het daarvoor nodig om, als geen Caribische rechter voorhanden is, een rechter uit Nederland al dan niet tijdelijk aan te trekken. Maar voor het overige? Vergeet niet, op de omliggende eilanden is de rechtspraak volledig gecaribiseerd, zij het dat vanuit de eilanden wordt geswitcht. Dus de rechter op St. Lucia komt dan bijvoorbeeld van Barbados, etcetera. Voor de ontwikkeling van de Caribische landen binnen het Koninkrijk zou het prima zou om naar die 90 procent te streven.'

Een rechter van Barbados op St. Lucia heeft mogelijk ook te maken met de kleinschaligheid van de eilanden en de gevolgen die dat kan hebben voor de positie en het werk van rechters. Het is voor de Caribische eilanden niet anders, weet Eunice Saleh (58), de vrouw die van 2017 tot 2022 President van het Hof was. 'Ik heb als rechter ook een maatschappelijke positie. Dat heb ik meegekregen van mijn vader (Jaime Saleh, - red.), die ook President is geweest. Hij zei: door mijn werk kan ik bepaalde dingen niet doen, en dat geldt dan ook voor jullie als kinderen.' Ze lacht bij de herinnering. 'Dus daar zat ik dan als tiener. Ik mocht naar bepaalde plekken niet om uit te gaan, terwijl al mijn vriendinnen dat wel mochten. Maar ik ben het gaan begrijpen. Je onafhankelijke positie als rechter brengt ook bepaalde maatschappelijke verantwoordelijkheden met zich mee. Je let op wat je in het openbaar zegt. En wat je doet! Ik heb jaren meegelopen met carnaval, maar je gaat je natuurlijk niet op straat bezatten, snap je? Ik zorg ervoor dat ik mij gedraag.'

Lokale achtergrondkennis

Ook Lisbeth Hoefdraad was zich steeds bewust van haar maatschappelijke positie. 'De onafhankelijkheid van de rechterlijke macht heeft ook een enorm effect op je leven,' zegt zij. 'Er wordt meer naar je gekeken, je moet altijd voorzichtig zijn. Ik ga wel naar een feestje, al ben ik niet zo'n uitgaander, maar op zo'n feestje ga ik dan niet luidkeels allerlei meningen staan te verkondigen. Stel je voor dat je dan wat zegt over een bepaalde kwestie, en vervolgens krijg je een zaak waarin die kwestie een rol speelt. Dan loop je het risico onmiddellijk gewraakt te worden.'

Maar een lokale rechter in een relatief kleine samenleving kan juist ook een voordeel zijn, weet Evert Jan van der Poel. 'Plaatselijke rechters spreken niet alleen de taal, maar hebben ook achtergrondkennis die een rechter van buitenaf zich maar moeilijk eigen kan maken. Neem het voorbeeld van het bouwen van huizen op huurgrond. Na de slaventijd mochten mensen bouwen op grond van de overheid of van particulieren, zonder dat zij eigenaren van die grond waren. Heel specifiek allemaal; een rechter uit Nederland mist daarvoor de achtergrond.

Hetzelfde met familierecht en voogdijkwesties. Grootouders of buren die de zorg voor een kind hebben. Een Caribische rechter is met dergelijke zaken veel meer vertrouwd, kan zich goed verdiepen en prima beslissingen nemen.'

De eerste drie presidenten van het Hof nieuwe stijl vanaf 2010 hebben zich daarnaast allemaal ingezet voor de maatschappelijk rollen die rechters juist wél kunnen spelen. Eunice Saleh is inmiddels weer full time rechter en zet zich nog steeds in. 'In tweederde van mijn termijn als President heb ik te maken gehad met allerlei beperkingen door covid. Terwijl het zo belangrijk is om ook extern actief te zijn, om naar buiten te treden. Rechters hebben een rol binnen de rechtstaat en een rechtvaardige samenleving. Ik denk dat iedereen dat begrijpt. Dan moet je ook laten zien dat je deel uitmaakt van die samenleving. Dus houd open dagen, geef gastlessen aan de lokale universiteiten, dat soort zaken. Ik ben uit mijzelf niet bijzonder extravert. Maar het is belangrijk. Dus dan doe je dat.'

Kees Broere

Zittingszaal Kas di Korte

5 Ontwikkelingen in aantallen

5.1 Zaaksaantallen in perspectief

Onderstaand vindt u de ontwikkelingen in de zaaksaantallen in 2024. Het Hof krijgt een stijgend aantal complexe en tijdsintensieve rechtszaken te verwerken. De huidige berekening die ten grondslag ligt aan de indeling in zaakzwaarte doet echter onvoldoende recht aan de complexiteit van een aantal zaken. Het Hof werkt er in 2025 aan om dit inzichtelijker te maken en daardoor de belasting voor de organisatie beter te kunnen meten.

Naast het rechtspreken, heeft het Hof ook een groot aantal extra taken in de vorm van bijzondere colleges en het houden van toezicht, zoals onder andere het toezicht in curatele, bewind voeringen en mentorschappen en ten aanzien van het notariaat, de advocatuur en de deurwaarderij. Ook heeft het Hof een verantwoordelijkheid in het opleiden en ontwikkelen van zowel nieuw talent, als van de huidige medewerkers. Om ook in de toekomst voldoende rechters, gerechtssecretarissen en medewerkers in de administratieve ondersteuning te kunnen inzetten, vindt het Hof het van groot belang om continue aandacht aan opleiding te besteden. Tenslotte vraagt het borgen van de kwaliteit van onze rechtspraak in de gehele organisatie om aandacht, bijvoorbeeld door intervisie en training van de medewerkers. In de onderstaand weergegeven zaaksaantallen zijn de bovengenoemde extra taken van het Hof, de tijd om medewerkers op te leiden en zich verder te laten ontwikkelen en de tijd om aandacht aan kwaliteit te besteden, niet meegenomen.

Dit vraagt om nuance van u als lezer; de inzet van het Hof en de daartoe benodigde bezetting kan niet puur op basis van de zaaksaantallen worden geanalyseerd. Het Hof kan deze extra taken, complexere zaken, opleiden van medewerkers en de kwaliteit van de rechtspraak hoog houden, niet meer bekostigen. Om de toekomst van het Hof en de medewerkers gezond te houden is de Ontwerpbegroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 daarom hoger dan voorgaande jaren.

5.2 Aantal zaken per eiland

De totale instroom civiele- en strafrechtzaken in eerste aanleg is afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Ten opzichte van voorgaand jaar is vooral een daling te zien bij de ter zitting gebrachte overtredingszaken. Daarnaast is in eerste aanleg de instroom van bevel tot betalingszaken en ambtenarenzaken afgenomen. De uitstroom van zaken is met ongeveer de zelfde hoeveelheid afgenomen. Bij hoger beroep in bestuursrechtelijke zaken en hoger beroep in strafzaken stijgt de instroom, bij civiele zaken neemt de instroom hoger beroep juist af.

Instroom in eerste aanleg

Tabel 1 | Totale instroom 2024-2023

Instroom 2024 GHvJ											
		Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	Zaakscluster	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Civiele Bodemprocedure	Zwaar	247	306	87	105	483	476	176	162	993	1.049
Arbeidszaken	Zwaar	144	182	34	11	77	81	36	58	291	332
Kort Geding	Gemiddeld	175	172	50	35	217	238	118	112	560	557
KZ verklaringen (Hoftaak)	Gemiddeld	5	4	0	0	66	89	0	0	71	93
Bevel tot betalingzaken	Licht	528	659	48	28	305	333	111	122	992	1.142
Verstekzaken Civiel & Referte	Licht	347	259	14	17	190	221	69	54	620	551
Tucht & Toezichtzaken	Zwaar	15	18	10	6	71	53	17	18	113	95
Personen-& familiezaken	Gemiddeld	560	691	165	256	896	721	244	232	1.865	1.900
Overige EJ zaken	Gemiddeld	651	419	94	64	1007	961	202	136	1.954	1.580
Rechtshulpverzoeken (EJ)	Gemiddeld	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beslagzaken	Licht	273	292	49	31	182	181	120	90	624	594
Faillissement en surseance van betaling	Zwaar	10	20	11	3	43	23	1	2	65	48
Onder curatele/bewind stelling	Zwaar	77	65	36	21	164	136	41	36	318	258
OTS minderjarigen	Zwaar	43	45	17	21	55	22	10	18	125	106
Subtotaal Civielrecht		3.075	3.132	615	598	3.756	3.535	1.145	1.040	8.591	8.305
Ambtenarenzaken	Zwaar	168	455	32	11	177	122	16	30	393	618
LAR	Gemiddeld	574	433	61	36	187	242	137	159	959	870
Belastingzaken	Gemiddeld	659	455	47	31	623	330	90	166	1.419	982
Subtotaal Bestuursrecht		1.401	1343	140	78	987	694	243	355	2.771	2.470
Bulkzaken Straf	Licht	1.971	1.546	62	84	115	83	12	17	2.160	1.730
Overtredingen / misdrijven verkeer	Gemiddeld	224	252							224	252
Misdrijfzaken regulier	Gemiddeld	670	537	235	194	376	395	360	273	1.641	1.399
Gerechtelijke vooronderzoeken	Zwaar	7	7	1	0	3	9	2	2	13	18
Overige RC handelingen	Licht	1.213	1.607	558	462	1.493	1.585	387	370	3.651	4.024
Huiszoekingen	Gemiddeld	52	50	28	10	62	21	57	27	199	108
Rechtshulpverzoeken (Straf)	Gemiddeld	3	1	3	4	11	9	0	2	17	16
Overtredingen	Zeer licht	4.898	5.096	871	748	8.949	11.813	1.415	1.255	16.133	18.912
Subtotaal Strafrecht		9.038	9.096	1.758	1.502	11.009	13.915	2.233	1.946	24.038	26.459
Totaal		13.514	13.571	2.513	2.178	15.752	18.144	3.621	3.341	35.400	37.234

In 2024 is vooral de instroom overtredingszaken afgenomen. Dit geldt voor Aruba, maar vooral voor Curaçao. De instroom van bestuursrechtelijke zaken is hoger dan in 2023, vooral de instroom belastingzaken is weer toegenomen ten opzichte van het voorgaande jaar. Daar waar vooral voor Curaçao de instroom belastingzaken in 2023 behoorlijk was gedaald, neemt de instroom in 2024 weer toe. Voor Aruba geldt dat de instroom belastingzaken sinds 2022 aan het toenemen is. De ambtenarenzaken nemen in vergelijking met 2023 in instroom sterk af. In 2023 was de instroom exceptioneel hoog vanwege een conflict tussen douaneambtenaren en de Arubaanse overheid. In 2024 is de instroom weer op het normale niveau.

De instroom bij civiele- en extra judiciële zaken, zoals familiezaken is nagenoeg gelijk aan het voorgaande jaar. Opvallend is de daling van bevel tot betalingzaken. De instroom van deze zaken met een beperkt geldelijk belang is, nadat de instroom van deze afgelopen jaren steeg, voor het eerst sinds 2020 afgenomen. Bij de categorie “Overige extra judicieel” is een stijging te zien. Een oorzaak ligt bij verdere stijging van de verzoeken verklaringen in het kader van erfrecht. Dit is het gevolg van een wijziging van beleid bij het notariaat op de eilanden. Daarnaast is er binnen deze categorie een stijging waarneembaar van de, overigens over het algemeen zeer bewerkelijke, langdurig overdeelde boedels.

De instroom strafrechtzaken is na een flinke stijging sinds 2020 lager dan voorgaand jaar. Vooral het aantal ingestroomde ter zitting gebrachte overtredingszaken is op zowel Aruba als op Curaçao gedaald.

Grafiek 1 | Instroom 2024 GHvJ

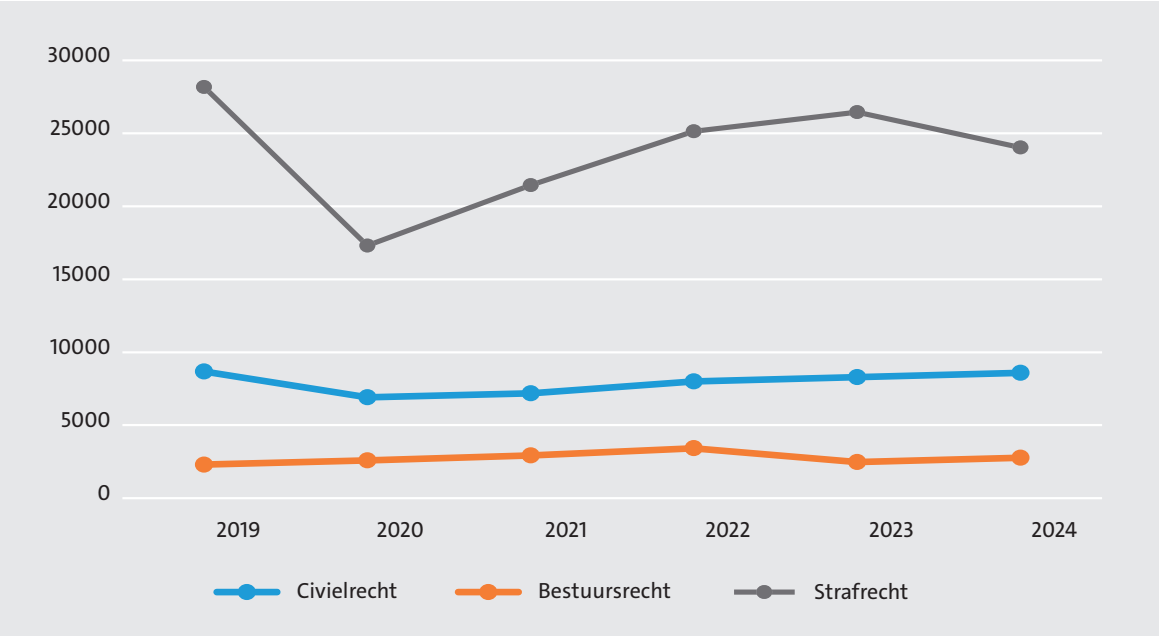

Gezagsverklaringen

Indien een ouder gaat reizen met een minderjarig kind, dient die ouder een aantal documenten mee te brengen om door de grensautoriteiten te worden doorgelaten. Een van die documenten is een verklaring dat de reizende ouder het wettelijk, eventueel gezamenlijk, gezag heeft over de minderjarige. Tot 2023 werden slechts sporadisch dergelijke verklaringen bij het gerecht opgevraagd. Echter, in aanloop naar de zomer van 2023 werd de vestiging overstelpt met verzoeken om een dergelijke verklaring. In 2023 werden alleen al op Curaçao meer dan 1500 verzoeken tot een verklaring ingediend en ook dat aantal verklaringen verstrekt, in 2024 bijna twee keer zoveel. De griffie van het gerecht dient het gezagsregister te raadplegen om de strekking van de verklaring te kunnen bepalen. Om de verzoeken tijdig te kunnen verwerken, zodat alle verzoekers de geplande reis kunnen aanvangen, is een tijdelijke balie geopend. Hierdoor konden aanvragers snel worden geholpen.

Instroom naar zaakzwaarte

De zaakzwaarte van een zaak is gebaseerd op de gemiddelde behandeltijd van een zaak van een bepaalde zaakscategorie. Zaakscategorieën met ongeveer eenzelfde gemiddelde behandeltijd worden samengevoegd in een zaakscluster.

Tabel 2 | Instroom naar zaakzwaarte

Instroom 2024 GHvJ										
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Zeer licht	4.898	5.096	871	748	8.949	11.813	1.415	1.255	16.133	18.912
Licht	4.332	4.363	731	622	2.285	2.403	699	653	8.047	8.041
Gemiddeld	3.573	3.014	683	630	3.445	3.006	1.208	1.107	8.909	7.757
Zwaar	711	1.098	228	178	1.073	922	299	326	2.311	2.524
Totaal	13.514	13.571	2.513	2.178	15.752	18.144	3.621	3.341	35.400	37.234

De instroom lichte en gemiddelde zaken is gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Zaakscluster zeer licht

Tabel 3 | Zaakscluster zeer licht

Instroom 2024 GHvJ										
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Overtredingen	4.898	5.096	871	748	8.949	11.813	1.415	1.255	16.133	18.912
Zaakscluster zeer licht	4.898	5.096	871	748	8.949	11.813	1.415	1.255	16.133	18.912

De zaakscluster zeer licht bestaat uit één zaakscategorie, namelijk overtredingszaken. De instroom is overtredingszaken is afgenomen op Aruba en Curaçao, voor BES en Sint Maarten geldt juist een toename. Ieder jaar fluctueert de instroom. Over alle vestigingen is de daling een kleine trendbreuk, want sinds 2018 steeg de instroom over alle vestigingen gestaag, met uitzondering van het Corona jaar 2020. Zaken worden door het Openbaar Ministerie aangeleverd en het Hof dient vervolgens zittingscapaciteit beschikbaar te stellen om de zaken te behandelen.

Zaakscluster licht

Tabel 4 | Zaakscluster licht

Instroom 2024 GHvJ										
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Bevel tot betalingzaken	528	659	48	28	305	333	111	122	992	1.142
Verstekzaken Civiel & Referte	347	259	14	17	190	221	69	54	620	551
Beslagzaken	273	292	49	31	182	181	120	90	624	594
Bulkzaken Straf	1.971	1.546	62	84	115	83	12	17	2.160	1.730
Overige RC handelingen	1.213	1.607	558	462	1.493	1.585	387	370	3.651	4.024
Zaakscluster licht	4.332	4.363	731	622	2.285	2.403	699	653	8.047	8.041

De totale instroom van zaken uit het cluster licht is nagenoeg gelijk aan het voorgaande jaar. Binnen het zaakscluster is een afname zichtbaar bij de bevel tot betalingzaken en de RChandelingen. De daling van het aantal bevel tot betalingzaken (geldvorderingen lager dan ang/awg 10.000 ($ 5.587) met maar één gedaagde) is een trendbreuk. Deze zaakscategorie bleef de afgelopen jaren stijgen na de introductie van de incassorol op Curaçao en de aandacht voor de zogenaamde 'small-claims'-procedure. Op de vestiging Bonaire neemt de instroom van deze zaken toe.

Zaakscluster Gemiddeld

Tabel 5 | Zaakcluster Gemiddeld

Instroom 2024 GHvJ										
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Kort Geding	175	172	50	35	217	238	118	112	560	557
KZ verklaringen (Hoftaak)	5	4	0	0	66	89	0	0	71	93
Personen-& familiezaken	560	691	165	256	896	721	244	232	1.865	1.900
Overige EJ zaken	651	419	94	64	1.007	961	202	136	1.954	1.580
LAR	574	433	61	36	187	242	137	159	959	870
Belastingzaken	659	455	47	31	623	330	90	166	1.419	982
Misdrijfzaken regulier	670	537	235	194	376	395	360	273	1.641	1.399
Overtredingen / misdrijven verkeer	224	252	0	0	0	0	0	0	224	252
Huiszoekingen	52	50	28	10	62	21	57	27	199	108
Rechtshulpverzoeken (EJ & Straf)	3	1	3	4	11	9	0	2	17	16
Zaakscluster gemiddeld	3.573	3.014	683	630	3.445	3.006	1.208	1.107	8.909	7.757

De instroom van zaken uit het zaakscluster gemiddeld is met 15% gestegen, tegen een daling vorig jaar van 5%. Daar waar vorig jaar vooral op Curaçao een scherpe daling van belastingzaken was te zien, is dit jaar de instroom weer gestegen.

Zaakscluster Zwaar

Tabel 6 | Zaakcluster Zwaar

Instroom 2024 GHvJ										
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Civiele Bodemprocedure	247	306	87	105	483	476	176	162	993	1.049
Arbeidszaken	144	182	34	11	77	81	36	58	291	332
Tucht & Toezichtzaken	15	18	10	6	71	53	17	18	113	95
Faillissement en surseance van betaling	10	20	11	3	43	23	1	2	65	48
Onder curatele/bewind stelling	77	65	36	21	164	136	41	36	318	258
OTS minderjarigen	43	45	17	21	55	22	10	18	125	106
Ambtenarenzaken	168	455	32	11	177	122	16	30	393	618
Gerechtelijke vooronderzoeken	7	7	1	0	3	9	2	2	13	18
Zaakscluster zwaar	711	1.098	228	178	1.073	922	299	326	2.311	2.524

De instroom bij het zaakscluster zware zaken is ten opzichte van het voorgaande jaar licht gedaald. De daling is vooral zichtbaar op Aruba; naast minder als zwaar aangemerkte civiele bodemprocedure zaken, werden ook minder ambtenaren zaken ingediend. De daling ten opzichte van 2023 is vooral het gevolg van een veel hogere instroom ambtenarenzaken in dat jaar.

Uitstroom zaken in eerste aanleg

Tabel 7 | Uitstroom 2024-2023

Uitstroom 2024 GHvJ											
		Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	Zaakscluster	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Civiele Bodemprocedure	Zwaar	288	176	81	113	507	575	165	265	1.041	1.129
Arbeidszaken	Zwaar	176	160	16	12	81	86	33	63	306	321
Kort Geding	Gemiddeld	169	171	51	34	215	228	114	114	549	547
KZ verklaringen (Hoftaak)	Gemiddeld	5	4	0	0	10	58	0	0	15	62
Bevel tot betalingzaken	Licht	381	618	47	15	284	328	118	123	830	1.084
Verstekzaken Civiel & Referte	Licht	347	259	0	17	190	221	69	54	606	551
Tucht & Toezichtzaken	Zwaar	9	24	6	18	74	50	20	21	109	113
Personen-& familiezaken	Gemiddeld	552	665	156	260	828	730	163	233	1.699	1.888
Overige EJ zaken	Gemiddeld	590	396	64	70	999	971	161	95	1.814	1.532
Rechtshulpverzoeken (EJ)	Gemiddeld	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beslagzaken	Licht	260	292	49	32	183	182	119	92	611	598
Faillissement en surseance van betaling	Zwaar	3	21	7	6	40	28	1	4	51	59
Onder curatele/bewind stelling	Zwaar	76	56	23	8	145	147	20	6	264	217
OTS minderjarigen	Zwaar	43	35	22	22	23	22	15	13	103	92
Subtotaal Civielrecht		2899	2877	522	607	3.579	3626	998	1083	7.998	8.193
Ambtenarenzaken	Zwaar	247	280	12	11	92	129	28	15	379	435
LAR	Gemiddeld	480	461	63	37	166	323	146	220	855	1.041
Belastingzaken	Gemiddeld	369	477	62	14	513	1216	188	19	1.132	1.726
Subtotaal Bestuursrecht		1096	1218	137	62	771	1668	362	254	2.366	3.202
Bulkzaken Straf	Licht	1.971	535	62	84	115	83	12	17	2.160	719
Overtredingen / misdrijven verkeer	Gemiddeld	224	252								
Misdrijfzaken regulier	Gemiddeld	670	537	235	194	376	395	360	273	1.641	1.399
Gerechtelijke vooronderzoeken	Zwaar	7	7	1	0	3	9	2	2	13	18
Overige RC handelingen	Licht	1.213	1.607	558	462	1.493	1.585	387	370	3.651	4.024
Huiszoekingen	Gemiddeld	52	50	28	10	62	21	57	27	199	108
Rechtshulpverzoeken (Straf)	Gemiddeld	3	1	3	4	11	9	0	2	17	16
Overtredingen	Zeer licht	4.898	5.096	871	748	8.949	11.813	1.415	1.255	16.133	18.912
Subtotaal Strafrecht		9.038	8.085	1.758	1.502	11.009	13.915	2.233	1.946	24.038	25.448
Totaal		13.033	12.180	2.417	2.171	15.359	19.209	3.593	3.283	34.402	36.843

De uitstroom van zaken is afgenomen ten opzichte van vorig jaar. De voornaamste reden hiervoor is dat de instroom in 2023 is gedaald, met name voor wat betreft de belastingzaken. Door daling van de instroom van 2023 bij belastingzaken zijn er minder zaken afgedaan in 2024, immers het afdoen van een zaak neemt enige tijd in beslag. Aangezien juist in deze categorie in 2024 weer een stijgende instroom is te zien, zal de uitstroom belastingzaken in 2025 weer stijgen. Daarnaast is ook het aantal ter zitting gebracht overtredingszaken afgenomen.

In aantallen is ook de uitstroom EJ-overige zaken toegenomen in 2024. Dit is mede het gevolg van het verzoek van notarissen om bij erfenissen een verklaring van aanvaarding of verwerping te overleggen. Nu deze regel vooral op Curaçao stringenter wordt toegepast, stijgt het aantal verzoeken en deze verklaringen worden omwille van de voortgang van de afhandeling van erfenissen zo snel mogelijk gegeven.

Werkvoorraad

Werkvoorraad betreft zaken die al wel zijn ingediend, maar nog niet zijn afgedaan. Het Hof heeft te allen tijde een werkvoorraad, omdat zaken die worden ingediend vaak niet direct kunnen worden afgedaan, De rechter zal bijvoorbeeld eerst partijen moeten horen en overwegen, voordat een uitspraak kan worden geschreven. Het komt ook voor dat zaken worden aangehouden.

Doordat de instroom hoger is dan de uitstroom is de werkvoorraad ultimo 2024 hoger dan ultimo 2023. De stijging van de werkvoorraad is ook hier het gevolg van de toename in belastingzaken. Het hogere aantal zaken dat instroomde in 2024 wordt behandeld, echter worden niet alle zaken ook in 2024 afgedaan.

Tabel 8 | Werkvoorraad

Werkvoorraden eerste aanleg eind 2024 vs eind 2023

	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Civiele Bodemprocedures	460	485	86	67	439	511	194	178	1.179	1.241
Arbeidszaken	78	110	21	3	18	24	13	10	130	147
Kort Geding	52	45	9	11	31	29	21	17	113	102
Bevel tot betalingen	383	237	15	14	59	38	33	40	490	329
EJ: Onder curatele/bewindstelling	36	34	47	34	139	120	80	59	302	247
KZ verklaringen (Hoftaak)	0	0	0	0	208	152	0	0	208	152
EJ: Overige zaken	106	30	56	24	56	48	106	54	324	156
EJ: Personen-& familiezaken	291	294	67	80	342	280	153	128	853	782
Faillissementen	38	25	12	8	78	76	17	22	145	131
OTS minderjarigen	15	12	35	53	261	274	78	101	389	440
Tucht & Toezichtzaken	52	53	7	21	62	73	14	35	135	182
Beslagzaken	13	0	0	8	0	4	2	12	15	24
Civielrecht	1.524	1.325	355	323	1.693	1.629	711	656	4.283	3.933
Ambtenarenzaken	335	414	25	5	151	67	10	22	521	508
LAR	286	198	18	20	181	154	53	48	538	420
SVB/CVB/SZV-zaken	76	72	2	2	5	12	32	42	115	128
Belastingzaken	586	296	9	24	518	439	86	184	1.199	943
Bestuursrecht	1.283	980	54	51	855	672	181	296	2.373	1.999
Totaal	2.807	2.305	409	374	2.548	2.301	892	952	6.656	5.932

Doorlooptijden

De doorlooptijd van een zaak wordt gepresenteerd in gemiddeld aantal dagen per zaakscategorie. Het aantal dagen wordt berekend vanaf het moment van indienen van een zaak tot het moment van afdoen van een zaak. Een zaak kan worden afgedaan met een uitspraak van de rechter of door een intrekking of royement. De gepresenteerde gemiddelde doorlooptijd is de doorlooptijd van afgedane zaken per zaakscategorie.

De grootste verschillen in doorlooptijd ten opzichte van voorgaand jaar, zijn zichtbaar bij de zaakscategorieën waarin de rechter feitelijk weinig invloed heeft op de doorlooptijd. Een ondertoezichtstelling van een minderjarige eindigt bijvoorbeeld vaak door het meerderjarig worden. Een faillissement eindigt als het faillissement wordt opgeheven. Dat kan soms erg lang duren. In 2024 is bijvoorbeeld een faillissement opgeheven dat oorspronkelijk was uitgesproken in 1973.

De doorlooptijd wordt gemeten op het moment dat een zaak wordt afgedaan. Bij nagenoeg alle zaakscategorieën is een daling in de doorlooptijden te zien.

Tabel 9 | Doorlooptijd

Doorlooptijden van afgedane zaken in 2024 VS 2023

	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Gemiddelde		Verschil in dagen
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	
Civiele Bodemprocedure	293	338	258	279	298	298	328	567	294	371	-76
Arbeidszaken	249	164	43	101	89	119	111	123	123	127	-4
Kort Geding	98	95	99	93	46	46	57	65	75	75	0
Bevel tot betalingzaken	129	124	100	120	60	62	177	141	147	112	35
Onder curatele/bewind stelling	147	141	95	46	294	276	465	48	250	128	123
Overige EJ zaken	24	24	85	46	32	20	68	65	52	39	13
Personen-& familiezaken	161	124	120	80	144	20	124	101	137	81	56
Faillissement en surseance van betaling	209	1669	28	513	703	526	0	1397	235	1026	-791
OTS minderjarigen	86	70	487	1135	1903	1754	1107	1167	896	1032	-136
Tucht & Toezichtzaken	984	774	184	696	234	105	0	302	350	469	-119
Beslagzaken	1	3	2	3	6	10	3	2	3	5	-2
Civielrecht											
Ambtenarenzaken	387	249	171	378	221	356	235	239	254	306	-52
LAR	205	98	116	229	170	167	192	214	171	177	-7
SVB/CVB/SZV-zalem	564	642	245	153	198	272	274	286	320	338	-18
Belastingzaken	190	542	110	169	354	367	341	624	249	425	-177
Bestuursrecht											

Rechtspraak in hoger beroep

Een rechtzoekende die het niet eens is met een uitspraak in eerste aanleg kan hiertegen in veel gevallen in hoger beroep gaan. De zaak wordt dan behandeld door een combinatie van drie (andere) rechters. De totale instroom is ten opzichte van het vorig jaar iets toegenomen. Een daling is te zien bij de civiele zaken. Vooral voor wat betreft arbeidszaken, hetgeen logisch is, immers de instroom in eerste aanlegzaken daalde eveneens. Zowel bij de belastingzaken en ambtenarenzaken is een hoge stijging te zien, ook dit is in lijn met de stijging van deze zaken in eerste aanleg.

Tabel 10 | Instroom hoger beroep

Instroom 2024 Hoger beroep GHvJ										
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Civiele Bodemprocedure	46	46	15	14	118	117	42	67	221	244
Arbeidszaken	21	31	0	1	8	6	6	18	35	56
Kort Geding	20	28	8	3	33	27	16	27	77	85
Beslagzaken	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Bevel tot betaling	1	3	2	0	1	2	1	2	5	7
EJ: Overige zaken	0	1	4	1	5	3	0	0	9	5
EJ: Onder curatele/bewindstelling	1	0	2	0	2	1	2	1	7	2
EJ: Personen-& familiezaken	17	8	3	3	25	22	4	7	49	40
Faillissementen	2	0	0	2	6	1	0	0	8	3
OTS minderjarigen	0	1	0	0	2	4	0	2	2	7
Tucht & Toezichtzaken	1	8	2	6	4	3	2	4	9	21
HAR Civiel	9	7	4	3	37	32	13	18	63	60
Subtotaal Civielrecht	119	133	40	33	241	218	86	146	486	530
Ambtenarenzaken	179	20	4	1	11	37	3	0	197	58
LAR	40	40	4	5	13	73	40	22	97	140
Belastingzaken	92	12	2	3	15	12	21	19	130	46
HAR Bestuur	4	6	1	0	8	11	0	0	13	17
Subtotaal Bestuursrecht	315	78	11	9	47	133	64	41	437	261
HAR straf	15	19	5	7	64	60	24	28	108	114
Strafzaken	67	58	33	17	166	100	40	46	306	221
Subtotaal Strafrecht	82	77	38	24	230	160	64	74	414	335
Totaal	516	288	89	66	518	511	214	261	1.337	1.126

Uitstroom

De uitstroom hoger beroepzaken is voor wat betreft civiele zaken flink toegenomen. In 2024 zijn zevenendertig meer vonnissen geconcipieerd dan in 2023. Bij bestuursrechtzaken in hoger beroep is een daling van de uitstroom te zien, dit is vooral het gevolg van het de lagere instroom. Immers de werkvoorraad daalt ook, aangezien de instroom lager is dan de uitstroom.

Tabel 11 | Uitstroom hoger beroep

Uitstroom 2024 Hoger beroep GHvJ										
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal	
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Civiele Bodemprocedure	49	35	16	24	138	94	49	58	252	211
Arbeidszaken	36	21	0	2	10	11	15	10	61	44
Kort Geding	21	22	5	5	44	28	12	21	82	76
Beslagzaken	1	0	0	0	0	0	1	0	2	0
Bevel tot betalingen	4	0	0	0	3	1	1	1	8	2
EJ: Onder curatele/bewind stelling	2	0	0	0	1	1	1	1	4	2
EJ: Overige zaken	3	2	2	0	8	2	1	1	14	5
EJ: Personen-& familiezaken	15	14	4	3	37	17	9	10	65	44
Faillissementen	2	4	0	3	10	1	0	0	12	8
OTS minderjarigen	1	0	0	0	8	0	0	2	9	2
Tucht & Toezichtzaken	11	6	1	5	7	5	2	3	21	19
HAR Civiel	14	6	3	4	48	32	51	22	116	64
Subtotaal Civielrecht	159	110	31	46	314	192	142	129	646	477
Ambtenarenzaken	31	67	5	4	30	37	1	5	67	113
LAR	41	52	2	8	28	62	14	20	85	142
Belastingzaken	12	28	15	4	7	80	5	34	39	146
HAR Bestuur	4	5	1	0	4	12	0	1	9	18
Subtotaal Bestuursrecht	88	152	23	16	69	191	20	60	191	401
HAR straf	19	24	7	15	60	56	24	21	110	116
Strafzaken	58	61	17	7	100	70	40	48	215	186
Subtotaal Strafrecht	77	85	24	22	160	126	64	69	325	302
Totaal	324	347	78	84	543	509	226	258	1.162	1.180

Werkvoorraad

De totale werkvoorraad in hoger beroep is met 20% afgenomen. De werkvoorraad neemt vooral af omdat de uitstroom hoger is dan de instroom. Bij Bestuursrecht is de werkvoorraad zelfs gehalveerd ten opzichte van het begin van het jaar. De werkvoorraad van Civielrecht neemt ook licht af (3%).

Tabel 12 | Werkvoorraad hoger beroep

Werkvoorraden Hoger beroep in 2024 vs 2023											
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		Verschil %
Zaakscategorieën	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	
Civiele Bodemprocedure	87	85	27	28	190	205	96	110	400	428	-7%
Arbeidszaken	23	35	0	2	15	15	8	16	46	68	-32%
Kort Geding	39	39	8	8	46	46	23	23	116	116	0%
Bevel tot betalingen	6	6	0	0	6	6	2	2	14	14	0%
EJ: Onder curatele/bewind stelling	2	2	2	0	2	1	0	1	6	4	50%
EJ: Overige zaken	0	3	4	2	8	11	1	1	13	17	-24%
EJ: Personen-& familiezaken	18	16	3	4	15	28	5	10	41	58	-29%
Faillissementen	1	1	1	1	0	2	0	0	2	4	-50%
OTS minderjarigen	0	1	0	0	1	7	0	1	1	9	0%
Tucht & Toezichtzaken	8	16	4	3	5	8	3	4	20	31	-35%
Beslagzaken	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0%
HAR civiel	4	12	1	1	24	34	4	40	33	87	-62%
Civielrecht	189	216	50	49	312	363	142	208	693	836	-17%
Ambtenarenzaken	161	13	2	2	8	26	2	5	173	46	276%
LAR	20	21	5	3	11	27	49	15	85	66	29%
Belastingzaken	40	12	1	16	15	6	40	24	96	58	66%
HAR Bestuur	1	1	0	5	2	2	0	0	3	8	-63%
Bestuursrecht	222	47	8	21	36	61	91	44	357	178	101%
Totaal	411	263	58	70	348	424	233	252	1.050	1.014	4%

5.3 Klachtenregeling

Het Hof hecht groot belang aan een correcte afhandeling van klachten, in overeenstemming met de kernwaarden van onafhankelijkheid, onpartijdigheid en tijdigheid. Om dit te borgen, kunnen mensen een klacht indienen bij het Bestuur als zij zich niet kunnen vinden in de wijze waarop het personeel van het Hof zich in een bepaalde gelegenheid heeft gedragen. De regeling en het klachtenformulier zijn te vinden op de website van het Hof: www.gemhofvanjustitie.org/klachtenregeling

In 2024 zijn 18 klachten ingediend: 7 op Aruba (waarvan 3 van dezelfde klager), 2 op Bonaire, 8 op Curaçao en 1 op Sint Maarten. In onderstaand overzicht zijn de klachten en hoe deze zijn afgehandeld terug te zien. De meerderheid van de klachten is niet-ontvankelijk, omdat niet over de inhoud van een zaak en de motivering van een rechter of over andere partijen kan worden geklaagd.

Bij het schrijven van deze tekst (medio februari 2025) waren twee klachten nog in behandeling.

Bij de afhandeling krijgt de klager gelegenheid te worden gehoord. Hij kan daar ook van afzien. Ook is het mogelijk dat het Bestuur bij de klager nagaat of de klacht op een informele manier afgehandeld kan worden. Verder kan het Bestuur een klachtadviescommissie inschakelen om te adviseren over de afhandeling van een klacht. Deze commissie bestaat uit een voorzitter (lid van het Hof), twee onafhankelijke buitenleden (geen rechters) en een secretaris. De commissie hoort de klager en brengt vervolgens advies uit aan het Bestuur. In 2024 is geen inzet van een klachtadviescommissie nodig geweest.

De procedure van de klachtenregeling wordt regelmatig geëvalueerd ter aanpassing en verbetering. Inmiddels is een aantal werkprocessen aangepast om een snellere afhandeling te bevorderen. Daarnaast wordt in 2025 de klachtenregeling vertaald in het Papiamentu en Papiamento.

Eiland	Klachtrubriek	Omschrijving van de klacht	Afhandeling	Omschrijving van de afhandeling
Aruba	Bejegening Rechterlijke beslissingen	Racistische en discriminerende uitlatingen rechters en zaken buitensporig lang uitgesteld.	Niet ontvankelijk, ongegrond	Bestuur herkent deze bejegening niet bij medewerkers van GEA Aruba. Zaken van klager zijn zekerheidshalve behandeld door rechters van andere eilanden om de indruk van vooringenomenheid te voorkomen.
	Rechterlijke beslissingen	Klager is het niet eens met het tussenvonniss	Niet ontvankelijk	Dezelfde klager als hierboven. Niet ontvankelijk omdat niet geklaagd kan worden over de inhoud en motivering van een beslissing van een rechter.
	Rechterlijke beslissingen	ak waarvoor klager verzoek tot wraking heeft ingediend, is volgens klager zonder zijn aanwezigheid voortgezet.	Niet ontvankelijk	Dezelfde klager als bovenstaand. Niet ontvankelijk omdat niet geklaagd kan worden over de inhoud en motivering van een beslissing van een rechter.
	Bejegening Rechterlijke beslissingen	Klager meent dat de rechter zich denigrerend, intimiderend en beledigend heeft gedragen en deze zou volgens klager de belastingwetten van SXM niet kennen.	Ingetrokken	Dezelfde klager als hierboven. Niet ontvankelijk omdat niet geklaagd kan worden over de inhoud en motivering van een beslissing van een rechter.
	Bejegening Administratief	Klager vindt dat haar moeder onvriendelijk is bejegend door medewerkster Hof en dat er foutieve informatie aan haar is verstrekt.	Niet ontvankelijk, gedeeltelijk gegrond	Klacht is niet ontvankelijk, omdat de klager klaagt namens een ander persoon. Wel is de klacht gegrond bevonden daar waar het de informatieverstrekking betreft.
	Tijdsduur procedures	Zaken blijven te lang liggen bij de Raad van Toezicht.	Nog in behandeling	Dezelfde klager als hierboven. Niet ontvankelijk omdat niet geklaagd kan worden over de inhoud en motivering van een beslissing van een rechter.
	Bejegening	Klager is Europees Nederlands en voelt zich door medewerkers van de rechtbank gediscrimineerd t.o.v. Arubaanse Nederlanders.	Nog in behandeling	Bestuur herkent deze bejegening niet bij medewerkers van GEA Aruba. Zaken van klager zijn zekerheidshalve behandeld door rechters van andere eilanden om de indruk van vooringenomenheid te voorkomen.
Bonaire	Bejegening	Klaagster heeft een aanvaring gehad met medewerkster van griffie Bonaire en is daar niet over te spreken.	Ontvankelijk en gegrond	Het bestuur heeft excuses aangeboden en zal erop toezien dat het niet meer gebeurt.
	Rechterlijke beslissingen	Klager is het niet eens met diverse beslissingen van de rechter.	Niet ontvankelijk	Niet ontvankelijk omdat niet geklaagd kan worden over de inhoud en motivering van een beslissing van een rechter.
Curaçao	Overige	Belangenverstrengeling van de deken en verstrekking van uitspraak aan Orde van Advocaten (OvA) en de LBD (Beveiligingspolitie).	Niet ontvankelijk	Klacht is gedeeltelijk gericht tegen de Deken, daarover kan bij het Hof niet worden geklaagd. Daar waar geklaagd wordt over het sturen van de uitspraak naar OvA en LBD betreft het de gangbare werkwijze van het Hof: de OvA wordt op de hoogte gesteld van alle uitspraken en de LBD vervult een bodefunctie en moet dus op de hoogte zijn.
	Tijdsduur procedures	Het vonnis is vertraagd.	Ontvankelijk	Uitgestuurd en klager geïnformeerd.
	Administratief	Cliënt van klager is voor niets naar Curaçao gevlogen vanwege door de griffier niet correct noteren van verhinderdata.	Niet ontvankelijk	Dat de zitting niet doorging is wel doorgegeven, zij het laat. Klager had niet hoeven te komen en derhalve is de gestelde schade niet direct begrijpelijk.
	Rechterlijke beslissingen	Klager vindt de hofcombi partijdig.	Niet ontvankelijk	Niet ontvankelijk omdat daar het klachtrecht niet voor is bedoeld, maar het middel van wraking.
	Bejegening Rechterlijke beslissingen	Klager voelde zich niet gehoord en genegeerd door rechter tijdens hoorzitting.	Niet ontvankelijk	Niet ontvankelijk omdat niet geklaagd kan worden over de inhoud en motivering van een beslissing van een rechter.
	Bejegening Rechterlijke beslissingen	"Small claims" zaak is niet als zodanig geregistreerd.	Niet ontvankelijk	Niet ontvankelijk omdat niet geklaagd kan worden over de inhoud en motivering van een beslissing van een rechter, waaronder een regiebeslissing ter zitting.
	Rechterlijke beslissingen	Klager is het niet eens met verleend uitstel en eist kostenvergoeding voor geboekt ticket.	Niet ontvankelijk	Niet ontvankelijk omdat er geklaagd wordt over de wederpartij.
	Rechterlijke beslissingen	Is het niet eens dat rechter vraagt om vertaling en ook over de waarde van de woning (betreft OZB zaak).	Niet ontvankelijk	Niet ontvankelijk omdat niet geklaagd kan worden over de inhoud en motivering van een beslissing van een rechter.
Sint Maarten	Rechterlijke beslissingen Administratief	Zitting is meerdere malen uitgesteld op verzoek van wederpartij en ten gunste van wederpartij, zonder bezwaren van klager hierin te kennen.	Ingetrokken	

5.4 Wrakingen

Een wrakingsverzoek is een juridisch instrument waarmee een procespartij (zoals een verdachte of eiser) tijdens een gerechtelijke procedure een rechter kan verzoeken zich terug te trekken van de zaak. Dit gebeurt wanneer die partij van mening is dat de rechter niet onpartijdig of onafhankelijk is. Wraking kan worden ingeroepen als er objectieve redenen zijn om te twijfelen aan de onpartijdigheid van de rechter. Een wrakingsverzoek is dus een essentieel mechanisme om het recht op een eerlijke en onpartijdige rechtspraak te waarborgen, maar het moet zorgvuldig en op de juiste gronden worden ingezet.

In 2024 zijn bij de wrakingskamers in totaal vijftien wrakingsverzoeken ingediend; zeven op Aruba, vijf op Curaçao en drie op Sint Maarten. We zien dat sommige wrakingsverzoeken van dezelfde indiener afkomen. In totaal betroffen het twee strafzaken, tien maal civiele zaken en drie zaken uit het bestuursrecht. Dit leidde tot vier afwijzende en een toewijzende beslissingen van de wrakingskamer. Eén wraking werd niet-ontvankelijk bevonden, één niet gegrond en twee wrakingen zijn door de indieners ingetrokken (een daarvan betrof een klacht) en in een ander geval is in de wraking berust. De overige zaken zijn nog in behandeling.

6

De bestendiging van het 'Hof 2.0'

De nieuwe structuur van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie in 2010 zorgde voor grotere zelfstandigheid en meer eigen verantwoordelijkheid. Maar ondertussen groeide ook de vraag naar de bijzondere taken die het Hof heeft naast zijn fundamentele taak: rechtspreken. Het Hof is in de afgelopen 15 jaar steeds meer belast geraakt. Dat heeft nadelige effecten op allereerst het eigen, steeds meer overwerkte personeel. Maar met een Hof dat zijn kwaliteiten onvoldoende zou kunnen bewaken, kan uiteindelijk niet alleen de rechtspraak, maar ook de rechtsstaat zelf in gevaar komen. Hoog tijd dus voor aanpassing en vernieuwing.

Mauritsz de Kort en Martin Luttge

Hij had het in zijn jeugd op Aruba niet expliciet voor ogen, maar **Mauritsz de Kort** (51), sinds 2022 de President van het Hof, voelde als kind een nog onverklaarde interesse in recht en wet. 'Ja, van kleins af aan al,' zegt hij. 'Mijn moeder werkte voor de Telefoondienst, in een kantoor tegenover het gerechtsgebouw. Toen ik een keer van school kwam en op haar wachtte, hoorde ik een groep mannen buiten staan, voor een receptie of iets dergelijks. Die waren in mijn herinnering plechtig aan het praten over wetsartikel dit, en strafzaak dat. Heel indrukwekkend allemaal, vond ik.'

Maar waar het meer precies om draaide, kon hij toen nog niet aangeven. 'Er moet wel een zaadje zijn geplant. Later realiseerde ik mij: het recht heeft een ordenende functie. En die ordening kun je gebruiken als een kracht om het goede te doen.' Tamelijk abstract nog wellicht, 'het goede', maar in de loop der jaren heeft dit steeds meer concrete invulling gekregen. In 2011 werd De Kort als rechter lid van het Hof en in 2017 vice-president. Nu, als President, geeft hij leiding aan het innovatieproces dat nodig is om het Hof toekomstbestendig te maken.

Dat doet hij niet alleen, maar samen met **Martin Luttge** (56), de directeur Bedrijfsvoering, en drie vice-presidenten. Luttge is de enige niet-jurist in de leiding van het Hof. En verder is hij vooral een heleboel wél. Hij heeft jarenlange ervaring als marine-officier, maar werd ook door het ministerie van Defensie uitgezonden naar het landomsloten Afghanistan. Hij was plaatsvervangend directeur Kustwacht, maar werkte ook als speciaal adviseur voor de minister van Defensie. 'Varen, crisesbeheersing, besturen: het heeft alle drie zo zijn charme. En het heeft mij, als iemand die tot eind 2028 is uitgeleend door Defensie, geschikt gemaakt voor mijn huidige functie bij het Hof. Ik ken de eilanden goed. Ik kan heel goed vanuit verschillende perspectieven naar problemen kijken. Ik ben stress- en conflictbestendig. En ik heb verstand van geld en van organisatieontwikkeling.'

Steeds meer een beroep op bijzondere taken

'Mauritsz en ik zijn de aanjagers bij het veranderingsproces,' vertelt Martin Luttge. 'De trekkers, de duwers - en degenen die, in samenspraak met de Beheerraad, bij de ministers van Justitie van de vier landen binnen het Koninkrijk langs mogen gaan om te proberen meer geld ter beschikking te krijgen.'

Want het beroep op het Hof, maar zeker ook de complexiteit van de zaken, is in de afgelopen 15 jaar flink toegenomen, maar het budget niet. 'We zijn aan het potverteren', zoals mijn moeder dat noemde. 'We zijn bezig onszelf op te eten. Het werk is sinds 2010 complexer geworden, de burgers zijn mondiger en voor ons als Hof is het dus steeds drukker geworden, zonder dat we ons daartoe versterkt hebben.'

Van dat laatste, de drukte, geeft Mauritsz de Kort een aantal voorbeelden. 'We doen niet alleen maar rechtszaken. We zijn ook belast met bijzondere taken en daardoor betrokken bij de Kamer van Toezicht voor het notariaat, de raad van appèl en raad van toezicht advocatuur, toezicht op de deurwaarderij, toezicht op medici en apothekers, maar ook bij selectiecommissies voor de procureur-generaal, de nieuwe rector magnificus van de universiteit hier op Curaçao, en bij de aanwijzing van leden Electorale Raad, bewaarder van in het kader van het strafrecht in beslag genomen zaken, uitvoerder van een aantal registers, zoals het gezagsregister en insolvetieregister - moet ik doorgaan? En daarnaast opleidingen verzorgen en nieuwe kandidaten opleiden tot rechters. Terwijl je temidden van dit al natuurlijk moet blijven denken aan je hoofdtaak: vonnissen schrijven, zaken behandelen.'

'Dat alles,' zegt Martin Luttge, 'hebben we opgevangen door deels harder te werken en deels dingen niet, of minder te doen. Rechters en griffiers zitten met werkweken van soms wel 60+ uur. Dat is niet vol te houden; mensen vallen hierdoor uit. Het opleiden en begeleiden van nieuwe mensen dreigt minder goed te gebeuren dan zou moeten. Dat is natuurlijk heel zorgelijk. We hebben steeds meer en complexere taken en zaken op ons genomen, zonder dat we daarvoor steeds meer geld kregen. Dat is een van de zaken waarover we dit jaar praten met de Beheerraad en met de vier justitieministers. Het budget moet stevig worden verhoogd. Of dat gaat lukken, moet dit jaar in juni blijken. 'Spannend,' zo geeft De Kort aan.

Toeslagen

Meer geld is natuurlijk maar een van de manieren waarop het Hof toekomstbestendig kan worden. Binnen de organisatie moeten ook verschillende veranderingen plaatsvinden. Gemakkelijk is dat lang niet altijd, bijvoorbeeld omdat rechters een behoorlijk sterk ontwikkelde eigen mening hebben en allemaal gewend zijn op hun eigen manier te werken. Sommige van hen houden graag vast aan eigen ervaringen en verwachtingspatronen en vinden het lastig om anders te moeten gaan werken dan zij eerder gewend waren. En ja, ze zijn natuurlijk onafhankelijk. Dus zij die graag met papier werken, gaan bijvoorbeeld niet voorop in de pogingen om zaken te digitaliseren.

Daarnaast kan op de verschillende eilanden de bureaucratie een taaie factor blijken. Martin Luttge geeft het voorbeeld van 'belastingzegeltjes die op papieren briefjes geplakt moeten worden, want dat schrijft de wet voor. Dus ja, dan kun je alles wel scannen en digitaal opslaan, maar als er vervolgens geprint moet worden om belastingszegeltjes te kunnen plakken, vergeet het dan maar met je digitalisering.'

Goed, niet getreurd. Afspraken over aangepaste werkwijzen, op diverse niveaus, hebben soms al tot 90 procent hun beslag gekregen. Maar het Hof 2.0 dient uiteraard als werkgever ook financieel aantrekkelijk te zijn. Voor lokale rechters, die zien dat hun collega's uit Nederland door alle toelages op het gelijke beginsalaris uiteindelijk bijna twee keer zo veel verdienen. Of voor alle medewerkers van het Hof, die zien dat semi-overheidsbedrijven als Aqualectra of de Centrale Bank een veel hoger salaris kunnen bieden. En als het Hof dan het werk voor lokale krachten financieel aantrekkelijker wil maken, bijvoorbeeld door te denken aan een huur- of autotoelage voor lokaal personeel, dan bestaat het risico dat de minister daar een streep doorheen zet, omdat deze bewindspersoon bang is dat zijn ambtenaren hetzelfde zullen eisen en de hele boel dus onbetaalbaar dreigt te worden.

Meer dan voldoende uitdagingen dus nog, voor de aanjagers Mauritsz de Kort en Martin Luttge. Maar door de onderlinge chemie kan het energieke duo het ver brengen. Zo ver, dat Hofpresident De Kort ook weer tijd kan vinden voor het mooiste onderdeel van zijn werk: het spelen van een verbindende rol, op diverse niveaus; tussen de eilanden, maar ook tussen de eilanden en Den Haag. Dat alles om niet alleen maatschappelijk relevant te blijven, maar dat bij voorkeur nóg meer te worden.

'Het maatschappelijk engagement van het Hof,' zegt De Kort, 'blijkt nu doorgaans aan de achterkant van ons werk, door de vonnissen die wij wijzen. Het Hof is er dan ter correctie of aanvulling achteraf. Maar we moeten ook aan de voorkant die geëngageerde rol kunnen spelen, samen met de overheid, met de Staten, met de Ombudsman en vooral: met betrokken en kritische burgers. Om dat te versterken, willen we ook tonen dat we toegankelijk zijn.

Dit jaar bijvoorbeeld bestaat het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, het EVRM, 75 jaar. Laat ons dan geen saai symposium houden, maar iets doen voor de kinderen en de jeugd, bijvoorbeeld met improvisatietheater op alle zes de eilanden. Ik weet niet of dat allemaal gaat lukken. Maar dream big, heb de kurashi om groot te dromen.'

Kees Broere

7 Financiën

Het Hof wordt bekostigd door de vier landen binnen het Koninkrijk waarvoor het Hof de rechtszaken behandelt. De gezamenlijke bekostiging is gebaseerd op de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie en het Rijksbesluit Financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Het Hof heeft voor het verslagjaar 2024 wederom een goedkeurende controle-verklaring gekregen voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

7.1 Begroting 2024

Het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie beschrijft de wijze van totstandkoming van de begroting van het Hof. De begroting bestaat uit vijf onderdelen. Deze vijf onderdelen zijn:

- de instroomgerelateerde bijdrage;
- de bijdrage voor de gerechtskosten;
- de bijdrage voor de kosten voor de Beheerraad;
- de bijdrage voor de kosten voor de huisvesting;
- de bijdrage voor de overige kosten.

De basis voor de instroomgerelateerde bijdrage aan het Hof is het wettelijk vastgestelde kostprijsmodel. Conform Art. 8 Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk worden om de drie jaar de kostprijzen opnieuw berekend en vastgesteld. Om de kostprijzen voor de jaren 2023-2025 te bepalen heeft het Hof een onderzoek uitgevoerd conform de in artikel 8 gebaseerde uitgangspunten. De uitgangspunten zijn onder meer de verwachte instroom van zaken, gespecificeerd naar zaakscategorieën, als van de ontwikkelingen in de algemene salariskosten en prijzen, verbonden aan het verwerken van die instroom. Door deze informatie te verwerken in het Kostprijsmodel 2023-2025, zijn de kostprijzen (P) voor die drie jaren vastgesteld. Het Rijksbesluit schrijft voor dat de vastgestelde kostprijzen jaarlijks kunnen worden aangepast alleen in verband met algemene salaris- en prijsontwikkelingen.

De bijdrage van elk land wordt bepaald door de kostprijzen te vermenigvuldigen met hun aandeel in het totaal aantal ingestroomde zaken (Q), dus (P x Q). Dit wordt opgenomen in de begroting van de respectievelijke Ministers van Justitie. De begroting van wordt door de vier Ministers van Justitie in het Justitieel Vierlandenoverleg (JVO) besproken en goedgekeurd. In het JVO is meermaals het verzoek gedaan om, gelet op de lastige financiële positie van de Landen als gevolg van COVID, de begroting van het Hof voor de komende jaren stabiel te houden en niet te verhogen. Op basis van artikel 56 lid 4, heeft de Beheerraad, in samenspraak met het Bestuur, voorgesteld om af te wijken van de begroting die voortvloeit uit het kostprijsmodel. Voor de begrotingen van 2023 en 2024 is afgesproken dat de instroomgerelateerde begroting gemaximeerd wordt op het niveau van de begroting van 2022.

De begroting voor 2024 is als volgt opgebouwd:

Tabel 1 | Begroting 2024

Ontwerpbegroting 2024					*Bedragen x f 1.000*
	Aruba	BES	Curaçao	Sint Maarten	Totaal
Instroomgerelateerd	14.934	3.350	16.680	5.855	40.819
Gerechtskosten	125	45	230	46	460
Beheerraad	46	46	46	46	184
Huisvestingskosten	0	273	2.271	186	2.730
Overige	50	657	100	50	857
Totaal	15.155	4.371	19.327	6.197	45.050

7.2 Resultaat 2024

Bij het opstellen van de begroting 2024 werd onderkend dat aanhoudende loon- en prijsstijgingen een structurele impact zouden hebben op de financiële positie van het Hof. Gezien deze ontwikkelingen werd in de begroting rekening gehouden met een verwacht negatief resultaat van f 941.000.

De jaarrekening toont aan dat het uiteindelijke resultaat over 2024 uitkomt op f 1.158.000 negatief, wat f 217.000 ongunstiger is dan oorspronkelijk begroot. Deze afwijking is grotendeels toe te schrijven aan sterkere prijsontwikkelingen dan aanvankelijk voorzien.

Het negatieve resultaat wordt volledig ten laste gebracht van de exploitatiereserve, waardoor de exploitatiereserve zwaar onder druk komt te staan.

Tabel 2 | Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten 2024				*Bedragen x f 1.000*
		Begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Baten				
	Kostprijsgerelateerde bijdrage	40.819	40.819	38.518
	Bijdrage huisvestingskosten	2.730	2.806	2.727
	Bijdrage gerechtskosten	460	1.089	875
	Bijdrage Beheerraad	184	184	184
	Overige bijdrage	856	1.000	420
	Bijdrage Project Rechtshandhaving\TBO	3.235	3.300	2.372
	Overige baten en lasten, per saldo	0	-79	131
Totaal baten		48.285	49.119	45.227
Lasten				
	Personele kosten	34.369	33.501	30.824
	Exploitatiekosten	8.220	9.808	10.091
	Afschrijvingskosten	1.395	1.000	1.029
	Rentekosten	7	0	0
	Gerechtskosten	460	1.089	875
	Projectkosten	500	367	471
	Overige kosten	856	1.000	420
	Beheerraad	184	212	116
	Project Rechtshandhaving\TBO	3.235	3.300	2.372
Totaal lasten		49.226	50.277	46.198
Resultaat		-941	-1.158	-971

7.3 Kosten per kostensoort

Personele kosten

Deze post bestaat naast de salariskosten uit diverse toelagen, uitkeringen en overige werkgeverslasten zoals AOV, AVBZ, ziektekosten en pensioenbijdragen van de werkgever. De personele kosten vormen veruit de grootste kostenpost in vergelijking met de andere categorieën. De totale personeelskosten zijn ten opzichte van het jaar 2023 gestegen met een bedrag van f 2.676.000, wat resulteert in een totaalbedrag van f 33.501.000. Deze stijging is vooral toe te schrijven aan: een correctie met betrekking tot de verantwoording van diverse toelagen en de bijbehorende belastingen en sociale premies. Het deel (f 288.000) dat betrekking heeft op dit boekjaar is verwerkt in de staat van baten en lasten. Het resterende deel is als correctie verwerkt in het eigen vermogen. Daarnaast zijn de salariskosten ook toegenomen als gevolgen van algemene salarisontwikkelingen, zoals indexeringen van de salarissen en de jaarlijkse tredetoekenning naar aanleiding van het beoordelingssysteem.

Tabel 3 | Personele kosten realisatie 2024

Personele kosten 2024												*Bedragen x f 1.000*
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal			
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	Begroot 2024	Verschil 2024%	2023
Salariskosten incl. toelagen	6.750	6.105	767	854	13.459	12.379	3.544	2.902	24.520	26.095	94%	22.240
Gratifcaties	174	179	13	15	377	278	83	53	647	650	100%	525
Sociale lasten	470	402	47	12	875	837	184	173	1.576	1.405	112%	1.424
Pensioenkosten	552	496	30	63	1.026	1.193	168	165	1.776	1.980	90%	1.917
Kosten ziektekostenverzekeringen	437	437	86	104	1.251	779	128	140	1.902	1.950	98%	1.460
Inhuur personeel	403	449	81	41	1.567	1.704	191	19	2.242	1.438	156%	2.213
Overige personeelskosten	151	198	32	26	628	474	27	23	838	850	99%	720
Mutatie reservering indexering salarissen									0	0	100%	326
Totaal	8.937	8.264	1.056	1.115	19.183	17.644	4.325	3.475	33.501	34.368	97%	30.825

Exploitatiekosten

De totale exploitatiekosten zijn in 2024 afgenomen met een bedrag van f 283.000 tot een totaalbedrag van f 9.808.000 vergeleken met f 10.091.000 van voorgaand jaar. De exploitatiekosten zijn dit jaar afgenomen dankzij effectiever kostenbeheer en een verhoogd kostenbewustzijn binnen de organisatie. Door gerichte maatregelen en een striktere controle op uitgaven is het gelukt om de operationele efficiëntie te verbeteren zonder in te leveren op kwaliteit en prestaties.

Tabel 4 | Exploitatiekosten per vestiging 2024

Exploitatiekosten 2024												*Bedragen x f 1.000*
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal			
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	Begroot 2024	Verschil 2024%	2023
Huisvestingskosten	0	0	278	278	2.429	2.272	98	185	2.805	2.730	103%	2.734
Overige huisvestingskosten	476	541	150	189	1.202	1.518	556	330	2.384	2.220	107%	2.578
Kantoorkosten	247	268	81	95	459	413	149	177	936	650	144%	953
Reis- en verblijfkosten	237	164	171	249	792	967	336	281	1.536	1.085	142%	1.661
Kosten documentatie en publicatie	6	37	9	3	108	125	20	5	143	120	119%	170
Overige betalingen aan personeel	0	0	0	0	162	223	0	0	162	70	231%	223
Kosten deskundigen / adviseurs (externe inhuur)	0	0	0	0	15	28	0	0	15	40	38%	28
Kosten in- en uitbesteding	0	0	0	0	426	264	0	0	426	455	94%	264
Overige exploitatiekosten	184	179	40	64	1.121	1.137	56	101	1.401	850	165%	1.481
Totaal	1.150	1.190	729	878	6.714	6.945	1.215	1.079	9.808	8.220	119%	10.091

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten zijn totaal f 30.000 lager dan voorgaand jaar. Het Hof investeert sinds 2010 gefaseerd in de vervanging van het materiële vaste activa. De afschrijvingskosten worden naarmate meer oude activa worden vervangen, hoger. Als alle oude activa zijn vervangen zullen de jaarlijkse kosten voor afschrijvingen zich stabiliseren.

Tabel 5 | Afschrijvingskosten per vestiging 2024

Afschrijvingskosten 2024												*Bedragen x f 1.000*
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal			
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	Begroot 2024	Verschil 2024%	2023
Verbouwingen	2	2	22	16	144	144	42	24	210	350	60%	186
Installaties en inventarissen	91	105	26	23	133	141	47	53	297	500	59%	322
Automatisering	141	155	24	21	228	255	43	45	436	450	97%	476
Overige	17	4	13	1	19	40	8	0	57	95	60%	45
Totaal	251	242	85	48	524	595	140	96	1.000	1.395	72%	1.030

7.4 Eigen vermogen

Conform artikel 15, lid 4, van het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie komt een negatief exploitatieresultaat, ten laste aan de exploitatiereserve van het Hof. Ingevolge artikel 15, lid 1c, wordt het resultaat over het jaar afzonderlijk onder het eigen vermogen gepresenteerd als onverdeeld resultaat.

Tabel 6 | Verloop eigen vermogen 2024

Eigen vermogen 2024		*Saldo x f 1.000*
	2024	2023
Exploitatiereserve (stand per 1 januari)	2.538	3.510
Mutaties boekjaar:		
- onverdeeld resultaat boekjaar	-1.158	-972
Totaal	1.380	2.538

Het eigen vermogen van het Hof mag het maximum van 10% van de gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren gemeten, niet overschrijden. Bij overschrijding van de genoemde 10% zal het surplus worden afgeroomd en naar rato van de verdeelsleutel worden teruggegeven aan de landen. De gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren bedraagt f 39.285 miljoen. Dus wordt het eigen vermogen boven f 3.928 miljoen afgeroomd. Gegeven de hoogte van het eigen vermogen ultimo 2024, te weten f 1.380 miljoen, zal derhalve geen afroming plaatsvinden.

7.5 Gerechtskosten

Gerechtskosten zijn de kosten die het Hof maakt gedurende of als gevolg van de behandeling van een aan de rechter voorgelegde zaak. Deze kosten worden vergoed volgens de openeindfinanciering. Dit betekent dat de gerealiseerde kosten volledig worden vergoed en eventuele overschotten aan de landen worden overgedragen. Het vaststellen van de begroting komt tot stand door een in het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie vastgestelde berekening op basis van historische kosten.

Tabel 7a | Gerechtskosten bijdrage versus realisatie 2024

Gerechtskosten bijdrage versus realisatie 2024			*Bedragen x f 1.000*
	Begroot	Realisatie	Te verrekenen
Aruba	125	292	167
BES	45	208	163
Curaçao	230	422	192
Sint Maarten	60	167	107
Totaal	460	1.089	629

Tabel 7b | Gerechtskosten naar soort 2024

Gerechtskosten		*Bedragen x f 1.000*
	2024	2023
Tolken en vertalers in zaken	657	477
Overige civielrechtelijke gerechtskosten	37	113
Overige gerechtskosten in strafzaken	395	285
Totaal	1.089	875

De gerechtskosten zijn in totaal met f 214.000 gestegen ten opzichte van vorig jaar. Deze stijging is grotendeels toe te schrijven aan een beleidswijziging, waardoor het Openbaar Ministerie de tolk- en vertaalkosten in strafzaken doorbelast aan het Hof. In 2024 bedraagt deze doorbelasting f 155.000. Daarnaast zijn de kosten toegenomen door een grotere inzet van tolken en vertalers in civiele en bestuursrechtelijke zaken. Verder dragen ook de huurkosten voor opslagplaatsen van in beslag genomen goederen, voer- en vaartuigen bij aan de stijging. Sinds dit jaar wordt op de vestiging Curaçao Securitas ingehuurd voor extra beveiliging, wat eveneens bijdraagt aan de overschrijding van de gerechtskosten.

7.6 Overige kosten

Onder overige kosten wordt verstaan de kosten die niet met de instroom gerelateerde bijdrage gefinancierd kunnen worden. Het betreft de kosten voor megazaken en de kosten voor extra capaciteit op de BES eilanden.

Een megazaak is een samenhangend strafrechtelijk dossier waarvan in een instantie de behandeling 30 zittingsuren of meer vergt, inclusief pro forma-, regie- en ontnemingszittingen en zittingen bij de Rechter-Commissaris. Een strafzaak die 30 zittingsuren of meer omvat, wordt aangemerkt als een megazaak en als zodanig gefinancierd. Een megazaak kan zowel in eerste aanleg als in hoger beroep voorkomen.

Megazaken vergen vanwege de omvang van het dossier en het grote aantal zittingsdagen buitenproportioneel veel capaciteit. Het Hof krijgt meer en meer te maken met deze grote en bewerkelijke zaken, die over het algemeen veel tijd en extra maatregelen vergen, met als gevolg extra kosten. Megazaken leggen daarmee een, vanuit financieringsoogpunt, onevenredig groot beslag op de organisatie.

Tabel 8a | Overige kosten (megazaken) bijdrage versus realisatie 2024

Overige kosten (megazaken) bijdrage versus realisatie 2024			*Bedragen x f 1.000*
	Begroot	Realisatie	Te verrekenen
Aruba	50	152	102
BES	50	0	-50
Curaçao	100	122	20
Sint Maarten	50	0	-50
Totaal	250	274	24

Deze kosten worden volgens de openeindfinanciering vergoed. Jaarlijks wordt een verantwoording opgesteld voor de afgeronde megazaken. In de verantwoording worden de werkelijke kosten afgezet tegen de begroting voor overige kosten. Overschotten en tekorten worden met het betreffende land jaarlijks verrekend.

Onder de overige kosten is ook de post extra capaciteit BES opgenomen. De Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland heeft ter versterking van de rechtsstaat op Bonaire, Saba en St. Eustatius financiële middelen beschikbaar gesteld voor extra capaciteit. Deze capaciteit omvat 2 fte administratief medewerkers, 1 fte griffier strafzaken en 1 fte rechter strafzaken. De geschatte totale kosten voor deze 4 fte bedragen f 607.000 per jaar gedurende de jaren 2023, 2024 en 2025. Het Hof zal vanaf 2023 een aanvullende bijdrage ontvangen van € 200.000 per jaar voor dit doel. De resterende personeelskosten zullen worden gedekt door de gereserveerde bijdrage voor huisvestingskosten op St. Eustatius, uit de begrotingen van 2021, 2022 en 2023, te overhevelen naar dekking voor de extra de personeelskosten. De bijdrage voor huisvestingskosten op St. Eustatius bedraagt in totaal f 235.000 per jaar. De Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland heeft in 2024 een extra eenmalig bedrag € 400.000 beschikbaar gesteld ter versterking van de capaciteit in het Caribisch deel van het koninkrijk.

Het Land Aruba heeft voor de jaren 2024 en 2025 extra middelen beschikbaar gesteld ter dekking van de kosten voor aanvullende capaciteit in verband met de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering. Voor 2024 is een bedrag van AWG 271.000 en voor 2025 AWG 400.000 toegekend.

Tabel 8b | Overige kosten (extra capaciteit BES) bijdrage versus realisatie 2023

Bijdrage extra capaciteit BES		*Saldo x f 1.000*
	2024	2023
Stand per 1 Januari	938	470
Bijdrage	1.649	647
Af: kosten t.l.v. budget	-726	-179
Nog te besteden	1.861	938

7.7 Beheerraad

De kosten voor de Beheerraad komen voor rekening van de begroting van de Beheerraad. In deze kosten zijn meegenomen de kosten van vergaderingen en personeel.

Tabel 9 | Beheerraad bijdrage versus realisatie 2024

Beheerraad		*Bedragen x f 1.000*
	2024	2023
Bijdrage	184	184
Kosten	212	116
Personeelskosten	98	90
Representatiekosten	17	11
Reis- en verblijfskosten	31	13
Overige kosten	66	1
Resultaat	-28	68

7.8 Project versterking rechtshandhaving/ Team Bestrijding Ondermijning (TBO)

De Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland heeft een project opgezet voor de versterking van de rechtshandhaving in het Caribisch deel van het koninkrijk. Het gaat om een programmatische aanpak ter versterking van de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit, in het bijzonder ondermijning. Dit betekent dat criminelen gebruik maken van legale bedrijven en diensten voor illegale activiteiten. Dat brengt een risico met zich mee van verleiding en afpersing van legale partijen, ambtenaren en openbaar bestuur. Op deze manier ondermijnen criminelen het gezag van justitie en vervagen normen en waarden bij legale partijen. Hiermee verslechtert ook het gevoel van veiligheid en leefbaarheid in de samenleving. Het Nederlandse Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft voor de jaren 2016 tot en met 2022 financiering beschikbaar gesteld voor extra capaciteit voor de opsporing, vervolging en berechting van deze criminelen.

De afgelopen jaren hebben er door de inzet van deze extra capaciteit verschillende strafrechtelijke onderzoeken kunnen plaatsvinden. De capaciteit is besteed aan zowel het opstarten van nieuwe onderzoeken, het afronden van grote en langdurige onderzoeken en kortlopende onderzoeken.

De strafrechtelijke onderzoeken hadden betrekking op criminaliteit met een financieel-economische component en met betrokkenheid van zgn. Politically Exposed Persons (PEP), ambtenaren, overheids-NV's, facilitators of organisaties in de collectieve sector. De onderzoeken richtten zich (naast corruptie) op ernstige vormen van belastingfraude, verduistering van overheidsgeld, vervalsing van documenten en witwassen. Als gevolg van deze aanpak hebben er bij het Hof in eerste aanleg ook veroordelingen plaatsgevonden waarop veelal hoger beroep is aangetekend.

Vanaf 2022 is de projectmatige aanpak overgaan in een structurele duurzame aanpak. Daarnaast heeft de Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland besloten om de middelen voor de ondermijningsaanpak uit te breiden. De aanvullende middelen worden jaarlijks via een ingroeimodel verdeeld over de verschillende instanties. De totale bijdrage voor het Hof in 2024 is f. 3.509.000. De totale kosten voor de berechting in 2024 zijn f. 3.300.000.

Tabel 10 | Bijdrage versus realisatie Project rechtshandhaving/ TBO per jaar

Project rechtshandhaving / TBO 2023		*Saldo x f 1.000*
	2024	2023
Stand per 1 januari	2.397	1.098
Ontvangen bijdragen	3.509	3.671
Kosten t.l.v. project	-3.300	-2.372
Stand per 31 december (Nog te besteden)	2.606	2.397

Het project had eind 2024 een saldo van f 2.606.000. Dit saldo is het resultaat van onderbesteding uit voorgaande jaren. Het Ministerie van V&J heeft toegezegd dat het saldo beschikbaar blijft voor het Hof ter dekking van de kosten die gerelateerd zijn aan de ondermijningsaanpak.

7.9 Gelden in beheer van het Hof

Derdengelden

Het Hof heeft derdengelden van verschillende landen en derden in beheer als onderdeel van het justitiële proces. De gelden zijn voornamelijk op te splitsen in zekerheidstellingen, ontvangsten t.b.v. betalingen aan deskundigen en middelen uit hoofde van inbeslagname. Deze derdengelden zijn bij het Hof in bewaring totdat de desbetreffende rechtszaak is afgehandeld. Deze gelden zijn niet van het Hof en derhalve niet opgenomen in de jaarrekening. Het Hof heeft aan de externe accountant een aparte opdracht verstrekt tot het jaarlijks verrichten van een aantal specifieke overeengekomen werkzaamheden met betrekking tot de administratie van derdengelden. De externe accountant van het Hof heeft de controles van de derdengelden tot en met het jaar 2023 volledig uitgevoerd en hierover gerapporteerd. De definitieve vaststelling van de rapporten vindt momenteel plaats en deze worden op korte termijn gedeeld. Over de resultaten van genoemde overeengekomen werkzaamheden van de externe accountant zullen de landen separaat geïnformeerd worden.

Tabel 11 | Derdengelden in beheer van het Hof 2024

Derdengelden in beheer van het Hof		*Saldo x f 1.000*
	31-12-2024	31-12-2023
Aruba	5.608	5.466
BES	892	852
Curaçao	7.125	8.387
Sint Maarten	10.249	10.765
Totaal	23.874	25.470

Griffiegelden

Bij indiening van verzoekschriften bij het Gerecht of het Hof op de afzonderlijke vestigingen van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie is griffierecht verschuldigd. De hoogte van het griffierecht is vastgelegd in het landsbesluit regeling van tarieven van justitiekosten in burgerlijke zaken. De afzonderlijke gerechten innen de griffierechten en storten deze periodiek af naar de desbetreffende landen. De externe accountant van het Hof heeft de controles van de griffiegelden over de jaren 2018 tot en met 2020 voor alle landen volledig afgewikkeld en daar over gerapporteerd. De controles van de griffierechten over de jaren 2021 tot en met 2024 van alle landen worden in de loop van 2025 afgewikkeld dan wel uitgevoerd. Over de uitkomsten van genoemde controles zullen de landen separaat geïnformeerd worden.

In onderstaand overzicht is de omvang van het totaal van de griffiegelden welke onder het beheer van het Hof berusten per land weergegeven.

Tabel 12 | Griffiegelden in beheer van het Hof 2024

Griffiegelden in beheer van het Hof		*Saldo x f 1.000*
	31-12-2024	31-12-2024
Aruba	3.775	3.528
BES	1.242	1.021
Curaçao	4.852	3.124
Sint Maarten	3.191	4.161
Totaal	13.060	11.834

7.10 Meerjarig strategisch plan

Het Hof stelt jaarlijks een jaarplan op, waarin een selectie wordt opgenomen van projecten en investeringen uit het meerjarenplan die in dat jaar zullen worden uitgevoerd. De selectie is grotendeels afhankelijk van de beschikbare financiële ruimte. Door de aanhoudende financiële situatie van de landen worden de begrotingen van het Hof al jarenlang beperkt — in de jaren 2023 en 2024 zelfs gemaximeerd op het niveau van 2022. Als gevolg hiervan heeft het Hof in 2024 wederom een aantal essentiële investeringen moeten uitstellen. Sommige van deze investeringen zijn inmiddels zó lang uitgesteld, dat de noodzaak tot uitvoering onafwendbaar is geworden.

Om richting te geven aan de toekomstige ontwikkelingen en om tijdig te kunnen voorzien in deze urgente investeringsbehoeften, heeft het Hof haar ambities vastgelegd in een strategisch meerjarenplan voor 2025–2028 en verder. Dit plan bevat projecten en investeringen gericht op het versterken van de interne organisatie, ter borging van de continuïteit van de rechtspraak, het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening en het beperken van risico's. Het doel is om het Hof toekomstbestendig te maken. Een Hof dat kan inspelen op de veranderende behoeften van de samenleving en technologische ontwikkelingen. In het plan wordt prioriteit gegeven aan drie essentiële organisatorische veranderingen:

1. Een kwantitatieve en kwalitatieve solide formatie.
2. Een modern en concurrerend salarishuis.
3. Veilige en robuuste IT-infrastructuur en digitalisering.

1. Een kwantitatieve en kwalitatieve solide formatie

- Bij de oprichting van het Hof als zelfstandige entiteit is er geen analyse gedaan, of de organisatie wat betreft inrichting, mensen en middelen voldoende op zijn taken was toegerust. Het Hof heeft nu op basis van een grondige evaluatie van de organisatie en de bereikte resultaten vastgesteld dat;
  Bijzondere colleges en toezichthoudende taken
  Al tijdens de oprichting van het Hof blijkt dat met de beschikbare capaciteit slechts beperkt uitvoering gegeven kon worden aan wettelijke taken ten aanzien van bijzondere colleges en toezicht (het gaat met name om het toezicht in curatele, bewind voeringen en mentorschappen en ten aanzien van het notariaat, advocatuur en deurwaarderij).
  Begeleiding bij opleiden en ontwikkelen
  Het is voor de continuïteit van elke organisatie van groot belang dat voldoende aandacht gegeven kan worden aan begeleiding van nieuw personeel, zoals rechters in opleiding en de jonge juridische en administratieve ondersteuners. Zeker bij een hoog professionele organisatie als het Hof vraagt dit capaciteit voor het begeleiden en trainen van nieuwe mensen. Behalve voor nieuwe mensen, is het ook steeds belangrijker dat er ruimte is voor het zittend personeel om op niveau te blijven en zich verder te ontwikkelen. Door de krapte is er op dit moment echter maar zeer beperkte capaciteit beschikbaar voor dergelijke begeleiding en rust dit op de schouders van een (te) kleine groep rechters en juridische ondersteuners en is het noodzakelijk deze capaciteit te versterken.

Borging van kwaliteit
Door de krapte is er ook onvoldoende tijd voor kwaliteitsborging. Bijvoorbeeld voor zaken als intervisie of het vier-ogen principe bij het schrijven van een vonnis of andere uitspraken. Ook hier rust het borgen van dit onderwerp op een (te) kleine groep schouders en is het noodzakelijk hier ruimte voor te creëren.

- Een stijgend aantal complexe en tijdsintensieve rechtszaken en andere (bijzondere) wettelijke taken, leidend tot werkweken van meer dan 50 uur. Hierdoor ontstaat uitval en hoog verloop van personeel, maar ook het risico op langere doorlooptijden en oplopende werkvoorraden. Plus, minder ruimte voor opleiden en ontwikkelen van 'eigen kweek' en kwaliteitsborging door bijvoorbeeld intervisie.

Structurele knelpunten vragen om structurele, strategische maatregelen. Indien deze uitblijven, dreigt de toegankelijkheid, kwaliteit, betrouwbaarheid en effectiviteit van de rechtspraak verder onder druk komen te staan.

2. Een modern en concurrerend salarishuis

Op enkele indexeringen na is het salarishuis sinds 2010 niet geactualiseerd. Het is steeds moeilijker om talentvolle professionals aan te trekken en te behouden. Het Hof moet concurreren met advocatenkantoren, grote bedrijven en overheidsorganisaties (zoals Caribisch Nederland) die aanzienlijk betere arbeidsvoorwaarden bieden. Voor cruciale functies zoals gerechtssecretarissen zet het Hof steeds vaker tijdelijke krachten in, vaak gedetacheerd uit Nederland. Dit leidt tot hogere kosten, verminderde continuïteit en scheefgroei in het salarishuis, door ongelijke beloning voor gelijkwaardige functies.

Het moge duidelijk zijn dat het Hof dringend is om de arbeidsvoorwaarden te actualiseren, voor een betere aansluiting aan de moderne eisen van de arbeidsmarkt.

3. Veilige en robuuste IT-infrastructuur en digitalisering

Het Hof beheert gevoelige juridische en persoonlijke gegevens, waardoor een sterk beveiligde digitale omgeving noodzakelijk is om datalekken, gegevensdiefstal en systeemuitval te voorkomen, vooral gezien de toenemende dreiging van cyberaanvallen. Bovendien vereist naleving van wettelijke en ethische normen continue optimalisatie van digitale beveiliging. Processen kunnen met digitalisering en automatisering sneller en foutloos worden uitgevoerd, wat de werkdruk verlaagt en de efficiëntie verhoogt. Als data centraal en gestructureerd toegankelijk is, wordt het mogelijk om analyse en besluitvorming mogelijk maakt. Dit stelt het Hof in staat om proactief in te spelen op veranderingen, verbeterpunten te identificeren en strategische beslissingen op een onderbouwde manier te nemen.

Door de beperkte financiële ruimte heeft het Hof de afgelopen jaren geen uitvoering kunnen geven aan de essentiële investeringen. De urgentie is onafwendbaar geworden.

Vanaf 2025 zal de instroomgerelateerde bijdrage (PxQ) van het Hof opnieuw worden vastgesteld op basis van het wettelijk vastgestelde kostprijsmodel. De begroting voor 2025, zoals afgeleid uit het Kostprijsmodel 2023–2025, blijkt echter ontoereikend voor het realiseren van uitgestelde projecten en noodzakelijke investeringen. Het Hof onderzoekt daarom alternatieve financieringsmogelijkheden om het verwachte tekort te overbruggen. Vanaf 2026 zal de resulterende financieringsbehoefte, die voortvloeit uit de uitvoering van het meerjarenplan, integraal worden opgenomen in het Kostprijsmodel 2026–2028 en de bijbehorende begrotingen.

Colofon

April 2025 © Gemeenschappelijk Hof van Justitie

Coördinatie/redactie:
Desi Dijkhuizen, Kyra de Koeijer

Vormgeving:
Creativa Graphic Designs

Fotografie:
Carlo Wallé
Kenneth Thijzen
Ramsay Soemanta

Kunstwerk op de kaft:
Glas in lood paneel, 2025
Eileen Kaesberry

Adresgegevens vestigingen Gemeenschappelijk Hof van Justitie

ARUBA | J.G. Emanstraat 51 | Oranjestad
CURAÇAO | Emancipatie Boulevard Dominico F. 'Don' Martina 18 | Willemstad
SINT MAARTEN | Front Street 58 (Courthouse) | Philipsburg
BONAIRE | Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje) | Kralendijk
SINT EUSTATIUS | Kerkweg 4 |Oranjestad
SABA | E.A. Johnson Road| Windward-side

http://gemhofvanjustitie.org/

Gemeenschappelijk
Hof van Justitie

Jaarrekening 2024

Inhoud

Balans per 31 december 2024 (voor winstbestemming) 3

Staat van baten en lasten over 2024 3

Kasstroomoverzicht 4

Algemeen 5

Toelichting op de balans 12

Activa 12

1. Materiële vaste activa 12
2. Vordering op landen in verband met pensioenvoorzieningen 13

Vlottende activa 14

3. Overlopende activa 14
4. Liquide middelen 16

Passiva 17

5. Eigen vermogen 17
6. Voorzieningen 18
7. Langlopende schulden 20
8. Kortlopende schulden 23

Niet in de balans opgenomen activa/ -verplichtingen 24

Toelichting op de staat van baten en lasten 26

9. Baten 26

9a. Overige baten en lasten, per saldo 26

10. Personele kosten 27
11. Exploitatiekosten 27
12. Afschrijvingskosten 28
13. Gerechtskosten 28
14. Projectkosten 29
15. Overige kosten 29
16. Beheerraad 30

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 31

Balans per 31 december 2024 (voor winstbestemming)

				Bedragen in ƒ x1.000
	ACTIVA	Balans per 31 december 2024		Balans per 31 december 2023	
	Vaste Activa				
1	Materiële vaste activa	3.426		3.847	
	Verbouwingen interieur		1.403		1.538
	Installaties en inventarissen		1.161		1.166
	Automatisering		648		942
	Overige materiële vaste activa		215		201
	Financiële vaste activa				
2	Vorderingen landen i.v.m. pensioenvoorzieningen	4.735		4.829	
	Vlottende activa				
3	Overlopende activa	7.540		8.046	
4	Liquide middelen	7.562		7.839	
	Kas		3		7
	Bank		7.559		7.832
	Totaal	23.263		24.561	
	PASSIVA				
5	Eigen vermogen	1.380		2.538	
	Exploitatiereserve		2.538		3.510
	Onverdeeld resultaat		-1.158		-972
	Voorzieningen				
6	Pensioenvoorzieningen	8.520		8.127	
	Langlopende schulden	6.191		5.209	
7a	Geldlening		69		158
7b	Onderhoudsfonds		844		976
7c	Overlopende passiva lang		5.278		4.075
8	**Kortlopende schulden**	7.172		8.687	
	Crediteuren		1.680		1.901
8a	Overlopende passiva kort		5.492		6.787
	Totaal	23.263		24.561	

Staat van baten en lasten over 2024

				Bedragen in ƒ x1.000
		Begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
9	**Baten**			
	Kostprijsgerelateerde bijdrage	40.819	40.819	38.518
	Bijdrage huisvestingskosten	2.730	2.806	2.727
	Bijdrage gerechtskosten	460	1.089	875
	Bijdrage Beheerraad	184	184	184
	Overige bijdrage	856	1.000	420
	Bijdrage Project Rechtshandhaving\TBO	3.235	3.300	2.372
9a	Overige baten en lasten, per saldo		-79	131
	Totaal baten	48.285	49.119	45.227
	Lasten			
10	Personele kosten	34.369	33.501	30.824
11	Exploitatiekosten	8.220	9.808	10.091
12	Afschrijvingskosten	1.395	1.000	1.029
	Rentekosten	7	0	0
13	Gerechtskosten	460	1.089	875
14	Projectkosten	500	367	471
15	Overige kosten	856	1.000	420
16	Beheerraad	184	212	116
8b	Project Rechtshandhaving\TBO	3.235	3.300	2.372
	Totaal lasten	49.226	50.277	46.199
	Resultaat	-941	-1.158	-972

Kasstroomoverzicht

	Bedragen in ƒ x1.000	
	2024	2023
Resultaat	-1.158	-972
Afschrijvingen	1.000	1.029
Mutatie financiële vaste activa	94	12
Mutatie voorzieningen	393	483
Mutatie onderhoudsfonds	-132	-16
Mutatie langlopende leningen	9	58
Verandering in werkkapitaal:		
Vorderingen	506	-1.450
Kortlopende schulden	-1.515	-1.050
Langlopende schulden	1.203	4.075
Kasstroom uit operationele activiteiten	400	2.169
Investeringen in materiële vaste activa	-580	-1.193
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-580	-1.193
Opgenomen geldleningen	0	0
Aflossing geldleningen	-96	-150
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-96	-150
Toe- of afname geldmiddelen	-277	826
Stand per 1 januari	7.839	7.310
Mutatie boekjaar	-277	826
Stand per 31 december	7.562	7.839

Algemeen

Deze jaarrekening is het financieel eindverslag van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (verder het Gemeenschappelijk Hof van Justitie). Het betreft de financiële cijfers van het boekjaar 2024. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels.

Wereldwijde crisissen

Er zijn bij het opstellen van de jaarrekening 2024 op zich geen omstandigheden ten aanzien van nog immer bestaande coronaperikelen, energieproblemen, oorlogen, klimaatveranderingen (zoals minder schepen door het Panamakanaal door droogte) etc. gebleken op grond waarvan aanpassing van de jaarrekening 2024 noodzakelijk zou zijn. Wel veroorzaken genoemde problemen een toenemende inflatie met als gevolg prijsstijgingen welke uiteraard ook voor het Hof gelden.

Activiteiten

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie is bij Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie verantwoordelijk voor de rechtspraak in Aruba, Curaçao en Sint Maarten en voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De leden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie behandelen, zowel in eerste aanleg als in hoger beroep, civiele zaken, strafzaken en bestuursrechtelijke zaken (waaronder belastingzaken). Het Hof is zelf verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering, inclusief de financiële administratie en – verslaggeving.

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie wordt bekostigd door vier landen: Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland. De wijze van bekostiging is vastgelegd in de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie en het Rijksbesluit Financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Jaarlijks wordt, op basis van het kostprijsmodel, een begroting opgesteld. Deze begroting wordt door de vier Ministers van Justitie van de landen in het Justitieel Vierpartijenoverleg (JVO) vastgesteld. Bij wijze van bevoorschotting wordt de toegekende begroting aan het Hof overgemaakt.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen in de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreffen de vorderingen op de Landen (f 4,7 miljoen) inzake duurtetoeslagen, VUT, uitkeringen bij wijze van pensioen en compensaties van vóór 10-10-2010 en de voorziening voor pensioenverplichting (f 6,2 miljoen). Beide posten zijn berekend op basis van actuariële grondslagen die nader zijn toegelicht in de navolgende toelichtingen.

De vordering op de Landen, gerelateerd aan de getroffen pensioenvoorziening, bevat een zekere mate van onzekerheid. De vordering is gebaseerd op een besluitenlijst getekend door de ministers van de politieke stuurgroep en vervolgens actuarieel berekend door het Hof. Er heeft geen afstemming met de Landen plaatsgevonden over de gehanteerde methodiek en de uitkomst. Evenmin zijn er afspraken gemaakt met de Landen over de afwikkeling van deze vordering. Bij de uiteindelijke afwikkeling van deze vordering kan dan ook een verschil ontstaan.

Foutherstel

Met ingang van dit boekjaar heeft het Hof een correctie doorgevoerd met betrekking tot de verantwoording van diverse toelagen en de bijbehorende belastingen en sociale premies. Hierdoor zijn ook de vergelijkende cijfers aangepast.

Het deel dat betrekking heeft op dit boekjaar is verwerkt in de staat van baten en lasten. Het resterende deel is als correctie verwerkt in het eigen vermogen. Voor verdere details verwijzen we naar de toelichting op het eigen vermogen (noot 5) en de toelichting op de personeelskosten (noot 10).

Onderstaand overzicht toont de correcties in de beginbalans en de vergelijkende cijfers:

Correctie balans			Bedragen in ƒ x1.000
	per 1-1-2023	Correctie 1-1-2023	Aangepast 1-1-2023
Exploitatiereserve (stand per 1 januari)	3.808	-298	3.510
Nog te betalen sociale premies	8.561	298	8.859

Correctie balans			Bedragen in ƒ x1.000
	per 31-12-2023	Correctie 31-12-2023	Aangepast 31-12-2023
Exploitatiereserve (stand per 1 januari)	3.510	-201	3.309
Nog te betalen sociale premies	6.289	201	6.490

Correctie staat van baten en lasten			Bedragen in ƒ x1.000
	per 31-12-2023	Correctie 31-12-2023	Aangepast 31-12-2023
Sociale lasten	1.223	201	1.424
Resultaat	-771	-201	-972

Waarderingsgrondslagen van de activa en de passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Boek 2 van het in Curaçao geldende Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Daarnaast zijn de verantwoorde baten en lasten alsook de balansmutaties tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving zoals vastgesteld in het door de Beheerraad vastgestelde normenkader waaronder de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en in de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar.

Functionele valuta

De posten in de jaarrekening van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin het Hof de activiteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in Nederlands Antilliaanse gulden, dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. De Nederlands Antilliaanse gulden wordt aangeduid met de letter f. Voor wat betreft de vestigingen Bonaire en Aruba is de functionele valuta de Amerikaanse dollar respectievelijk de Arubaanse florin. Voor beide valuta geldt dat er een vaste wisselkoers gehanteerd wordt. De koers van de florin ten opzichte van de gulden is 1:1. Voor de dollar wordt de koers 1:1,82 gebruikt.

Valuta omrekeningsgrondslagen

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op de verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen en eventuele duurzame waardeverminderingen. Afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend volgens een vast percentage van de verkrijgingsprijs op basis van de geschatte economische gebruiksduur van de betreffende materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats tot restwaarde. Voor zover niet anders is vermeld, is de restwaarde op nihil gesteld. Afschrijvingen vinden plaats naar tijdsgelang op basis van de werkelijke datum van ingebruikname. Op materiële vaste activa in bestelling wordt niet afgeschreven.

Het onderhoud van materiële vaste activa wordt, voor zover voor rekening van het Gemeenschappelijk Hof, als kosten ten laste van het resultaat gebracht.

Kosten van automatisering worden geactiveerd voor van derden gekochte hardware en software (eenmalige licentievergoedingen) en afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur. Interne kosten en consultancy kosten ten behoeve van softwareontwikkeling en implementatie worden in het jaar waarin deze kosten optreden als last genomen aangezien onvoldoende aantoonbaar is dat deze kosten/uitgaven duurzaam bijdragen aan de bedrijfsvoering van het Hof.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten (indien materieel). Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, welke in het algemeen gelijk is aan de nominale waarde.

Overlopende activa

Overlopende activa zijn bedragen waarop het Gemeenschappelijk Hof van Justitie aanspraak kan maken, waaronder nog te ontvangen bijdragen van landen, nog te ontvangen bedragen van derden en vooruitbetaalde bedragen. Deze activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Indien de actuele waarde lager is dan de waardering op basis van de nominale waarde, wordt de waardering hierop aangepast.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor concrete en specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden opgenomen tegen contante waarde van de te verwachten kosten voor het voldoen aan de verplichting. De voorziening wordt contant gemaakt tegen een percentage, rekening houdende met de tijdswaarde van geld in de huidige markt en de risico's specifiek voor de verplichting.
De afname in de voorziening door het verstrijken van de tijd is verwerkt als rentebaten. Alle voorzieningen hebben een looptijd van minimaal één jaar.

a) Pensioenvoorziening

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie heeft verschillende pensioenregelingen. De regelingen worden in het algemeen gefinancierd door afdrachten aan pensioenfondsen, gebaseerd op periodieke actuariële berekeningen. De pensioenregelingen van het Hof zijn alle toegezegde pensioenregelingen.

Een toegezegde pensioenregeling is een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en het aantal dienstjaren. De in de balans opgenomen verplichting voor toegezegde pensioenregelingen is de contante waarde van de verplichting uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen op de balansdatum, minus de reële waarde van fondsbeleggingen. Hiermee worden de niet-verwerkte actuariële winsten en verliezen en nog niet opgenomen pensioenkosten over verstreken diensttijd verrekend. Jaarlijks wordt de verplichting uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen berekend door een onafhankelijke actuaris door gebruik te maken van de 'Projected unit credit'-methode. De contante waarde van de verplichting uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen wordt berekend door het contant maken van de geschatte toekomstige kasuitstromen. Daarbij wordt uitgegaan van het marktrendement op staatsobligaties van de betreffende landen.

Actuariële winsten en verliezen die het gevolg zijn van wijzigingen in actuariële veronderstellingen worden onder de personele kosten in de exploitatierekening verwerkt.

De nog niet verwerkte pensioenkosten van de verstreken diensttijd worden direct verwerkt in de winst- en verliesrekening, tenzij de wijzigingen in de pensioenregeling afhankelijk zijn van het in dienst blijven voor een bepaalde periode (de wachtperiode). In dit geval worden de lasten over de verstreken diensttijd lineair verwerkt gedurende de wachtperiode.

Het Gemeenschappelijk Hof heeft de pensioenvoorziening van de pensioengerechtigde werknemers die in dienst zijn bij de vestigingen van de voormalige Nederlandse Antillen, i.c. Bonaire, Curaçao en Sint Maarten, ondergebracht bij het Algemeen Pensioenfonds van Curaçao (APC). Deze pensioenvoorziening vormt onderdeel van de pensioenregeling waarin diverse werkgevers participeren. Met deze regeling worden de pensioenaanspraken van de werknemers afgedekt.

Medewerkers van de vestiging van het Gemeenschappelijk Hof in Aruba zijn over het algemeen aangesloten bij het Algemeen Pensioenfonds Aruba (APFA). Ook bij deze pensioenvoorziening is sprake van een pensioenregeling waarin diverse werkgevers deelnemen.

Daar er onvoldoende informatie beschikbaar is voor een juiste presentatie van de pensioenvoorzieningen van APC en APFA in overeenstemming met RJ 271[3], zijn deze gepresenteerd als zijnde een beschikbare premie pensioenregeling (toegezegde bijdrage regeling). De kosten vertegenwoordigen de actuele waarde van de premie die betaald is aan de pensioenregeling over het verslagjaar.
Dit is echter niet van toepassing voor aanvullende gedane toezeggingen die niet gedekt zijn en betaald worden door de APC en APFA, en waarvan de lasten volledig gedragen worden door de entiteit waarvoor de werknemers voor het laatst werkzaam waren. Voor deze toezeggingen wordt een voorziening getroffen; dit betreft voornamelijk de duurtetoeslag.

b) Jubileumvoorziening

In overeenstemming met het Personeelsreglement van het Gemeenschappelijk Hof hebben werknemers recht op een jubileumuitkering indien zij een bepaalde periode werkzaam zijn geweest bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Dienstjaren die bij de overheid gelden worden meegeteld. Hiervoor is een voorziening opgenomen.

c) Voorziening langdurig zieken

Het Gemeenschappelijk Hof heeft in overeenstemming met het Personeelsreglement een voorziening getroffen voor werknemers die langdurig ziek zijn. De voorziening is getroffen voor werknemers die op balansdatum geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten en de ziekte of arbeidsongeschiktheid naar verwachting langer zal duren dan 42 werkdagen.

---

3 Richtlijn 271 Raad voor de Jaarverslaggeving

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Classificatie van schulden
Voor vergelijkingsdoeleinden is een reclassificering toegepast op de vergelijkende cijfers, waarbij een herverdeling heeft plaatsgevonden tussen de langlopende en kortlopende schulden. Daarbij is de post "overlopende passiva lang" toegevoegd ten opzichte van vorig jaar en wordt deze nu opgenomen onder de langlopende schulden, terwijl de overlopende passiva kort onder de kortlopende schulden wordt opgenomen in de jaarrekening. Deze reclassificering heeft geen invloed op het totaalbedrag van de verplichtingen, maar dient ter verbetering van de vergelijkbaarheid van de cijfers. Verder is een foutherstel doorgevoerd en de vergelijkende cijfers zijn waar nodig ook aangepast.

Grondslagen voor het bepalen van het resultaat

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen de ontvangen bijdragen en de kosten over het jaar. Het resultaat is bepaald over het boekjaar van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten
De ontvangen bijdragen worden verantwoord in het verslagjaar waarop de bijdrage betrekking heeft.

Ontvangen bijdragen voor specifieke projecten worden verantwoord als bate in het jaar waarin ook uitgaven voor het specifieke project zich voordoen. De uitgaven worden verantwoord onder de lasten. Een eventueel niet aangewende bijdrage voor een specifiek project wordt opgenomen onder de langlopende schulden voor zover het voornemen bestaat en/of de verplichting om deze bijdrage alsnog aan te wenden voor een specifiek project.

Lasten
De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van reserveringen.

Personeelsbeloningen
Lonen, salarissen, pensioenen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Bijzondere posten
Deze betreffen baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

Afschrijvingen
Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte gebruiksduur van het actief. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Grondslagen voor kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De indirecte methode houdt in dat het gerapporteerde resultaat wordt aangepast voor:

- posten van de winst-en-verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in dezelfde periode;
- mutaties in voorzieningen, overlopende posten, handelsdebiteuren en handelscrediteuren. Overigens worden mutaties in investeringscrediteuren hier niet in meegenomen, want de kasstromen uit hoofde van investeringen in materiële vaste activa worden afzonderlijk onder de investeringskasstroom gepresenteerd;
- posten van de winst-en-verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorend tot de operationele activiteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit kasgelden en banktegoeden.

Gelden in beheer van het Hof

Derdengelden
Het Hof heeft derdengelden van verschillende landen en derden in beheer als onderdeel van het justitiële proces. De gelden zijn voornamelijk op te splitsen in zekerheidstellingen, ontvangsten t.b.v. betalingen aan deskundigen en middelen uit hoofde van inbeslagname. Deze derdengelden zijn bij het Hof in bewaring totdat de desbetreffende rechtszaak is afgehandeld. Deze gelden zijn niet van het Hof en derhalve niet opgenomen in de jaarrekening. Het Hof heeft aan de externe accountant een aparte opdracht verstrekt tot het jaarlijks verrichten van een aantal specifieke overeengekomen werkzaamheden met betrekking tot de administratie van derdengelden. De externe accountant van het Hof heeft de controles van de derdengelden tot en met het jaar 2023 volledig uitgevoerd en hierover gerapporteerd. De definitieve vaststelling van de rapporten vindt momenteel plaats en deze worden op korte termijn gedeeld. Over de resultaten van genoemde overeengekomen werkzaamheden van de externe accountant zullen de landen separaat geïnformeerd worden.

In onderstaand overzicht is de omvang van het totaal van de derdengelden welke onder het beheer van het Hof berusten per land weergegeven.

Derdengelden in beheer van het Hof		Bedragen in ƒ x1.000
	31-12-2024	31-12-2023
Aruba	5.608	5.466
BES	892	852
Curaçao	7.125	8.387
Sint Maarten	10.249	10.765
Totaal	23.874	25.470

Griffiegelden
Bij indiening van verzoekschriften bij het Gerecht of het Hof op de afzonderlijke vestigingen van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie is griffierecht verschuldigd. De hoogte van het griffierecht is vastgelegd in het landsbesluit regeling van tarieven van justitiekosten in burgerlijke zaken. De afzonderlijke gerechten innen de griffierechten en storten deze periodiek af naar de desbetreffende landen. De externe accountant van het Hof heeft de controles van de griffiegelden over de jaren 2018 tot en met 2020 voor alle landen volledig afgewikkeld en daar over gerapporteerd. De controles van de griffierechten over de jaren 2021 tot en met 2024 van alle landen worden in de loop van 2025

afgewikkeld dan wel uitgevoerd. Over de uitkomsten van genoemde controles zullen de landen separaat geïnformeerd worden.

In onderstaand overzicht is de omvang van het totaal van de griffiegelden welke onder het beheer van het Hof berusten per land weergegeven.

Griffiegelden in beheer van het Hof		Bedragen in ƒ x1.000
	31-12-2024	31-12-2023
Aruba	3.775	3.528
BES	1.242	1.021
Curaçao	4.852	3.124
Sint Maarten	3.191	4.161
Totaal	13.060	11.834

Toelichting op de balans

Activa

1 Materiële vaste activa

De onroerende goederen zijn voor wat betreft de vestigingen Aruba en Sint Maarten om niet in bruikleen verkregen. De panden waarin de vestigingen Curaçao, Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn gehuisvest, worden door het Hof gehuurd. Het economisch eigendom van de onroerende goederen ligt daarom niet bij het Hof. Het Hof investeert jaarlijks op basis van een investeringsplan in materiële vaste activa.

1a Verloopstaat materiële vaste activa — Bedragen in ƒ x1.000

	Verbouwingen interieur	Installaties en inventarissen	Auto-matisering	Overige	Totaal
Aanschafwaarde	2.071	6.040	3.799	486	12.396
Cumulatieve afschrijvingen	-533	-4.874	-2.857	-285	-8.550
Boekwaarde 1 januari 2024	1.538	1.166	942	201	3.846
Mutaties 2024					
Investeringen	75	291	142	72	580
Afschrijvingen	-210	-296	-436	-58	-1.000
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	0	0	0
Totaal mutaties	-135	-5	-294	14	-420
Aanschafwaarde	2.146	6.331	3.941	558	12.976
Cumulatieve afschrijvingen	-743	-5.170	-3.293	-343	-9.550
Boekwaarde 31 december 2024	1.403	1.161	648	215	3.426

De overige materiële vaste activa bestaan uit stoffering, audiovisuele middelen en kantoormachines.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn in de volgende tabel opgenomen.

1b Gehanteerde afschrijvingstermijnen

Omschrijving	Termijn in jaren
Verbouwing interieur	5-10
Installaties	10
Airco-installaties	7
Inventaris	5-10
Kantoormachines	5
Stoffering	8
Audiovisuele middelen	8
Overige inventaris	5
Werkplek hard- en software	5
Licenties	3
Motorvoertuigen	5

2 Vordering op landen in verband met pensioenvoorzieningen

Volgens een van de regelingen van het APC[2], wordt naast het pensioen ook nog een zogenaamde duurtetoeslag aan pensioengerechtigden uitgekeerd. Deze duurtetoeslag wordt, evenals een eventuele VUT-uitkering, door het APC volledig doorbelast aan de werkgever waar de werknemer het laatst werkzaam was.

Bij de verzelfstandiging van het Hof is ten behoeve van de medewerkers reeds een verplichting opgebouwd ten aanzien van de duurtetoeslag en VUT. De financiële verplichting is door de actuaris van het Hof vastgesteld per 10 oktober 2010. Tijdens de laatste vergadering van de politieke Stuurgroep Staatkundige Veranderingen (hierna: Stuurgroep) op 7 september 2010 is overeengekomen dat de financiële pensioenverplichtingen uit het verleden op de betreffende landen rust. Het Hof zal nadere afspraken met de landen maken voor de toepassing van deze overeenkomst.
De landen dienen deze voorzieningen in hun begroting op te nemen. Aangezien de verplichting in beginsel onverminderd op het Hof van toepassing is, immers het Hof zal als laatste werkgever worden aangesproken, is de verplichting als voorziening opgenomen op de balans (zie onder 6 Voorzieningen). Met als achtergrond het besluit in de politieke Stuurgroep is deze vordering op de landen opgenomen ter grootte van de voorziening Duurtetoeslag en de VUT. Het Hof heeft niet met zekerheid kunnen vaststellen in hoeverre de landen deze voorzieningen in hun begrotingen hebben opgenomen.

2a	Vordering op landen in verband met pensioenvoorzieningen		Bedragen in ƒ x 1.000
	Vordering Duurtetoeslag/VUT per land	31-12-2024	31-12-2023
	Saldo per 1 januari	4.829	4.841
	- correctie ivm actuariële herrekening vordering	-94	-12
	Saldo per 31 december	4.735	4.829

2b	Vordering per land in verband met pensioenvoorzieningen		Bedragen in ƒ x 1.000
	Vordering Duurtetoeslag/VUT per land	31-12-2024	31-12-2023
	Bonaire (Nederland)	248	243
	Curaçao	3.891	3.995
	Sint Maarten	596	591
	Totaal	4.735	4.829

[2] *Algemeen Pensioenfonds van Curaçao*

Vlottende activa

3 Overlopende activa

Onder de overlopende activa zijn de volgende vorderingen opgenomen.

3a Overlopende activa		Bedragen in ƒ x1.000
	31-12-2024	31-12-2023
Nog te ontvangen bijdragen	6.114	4.153
Nog te ontvangen huisvesting SXM	265	1.642
Nog te ontvangen Kas di Hustitia BON	159	-
Landsontvanger Curaçao	-	1.026
Voorgefinancierde kosten renovatie Stadhuis	-	154
Afwikkeling egalisatiereserves BZV	-	253
Verrekening restituties derdengelden	-	231
Overige vorderingen	-	512
Vooruitbetaalde bedragen	1.002	74
Totaal	7.540	8.046

Nog te ontvangen bijdragen

Het Hof ontvangt jaarlijks een bijdrage van de landen ter financiering van de bedrijfsvoering. De omvang van de bijdrage per land wordt in de begroting bepaald en vastgesteld door de ministers in het JVO.

3b Nog te ontvangen bijdragen landen		Bedragen in ƒ x1.000
	31-12-2024	31-12-2023
Aruba	-118	-450
BES	304	187
Curaçao	2.039	724
Sint Maarten	3.889	3.693
Totaal	6.114	4.153

Nog te ontvangen huisvesting St. Maarten

Zoals bekend is het Hof als gevolg van orkaan Irma op Sint Maarten geconfronteerd met aanzienlijke onvoorziene kosten vanwege reparatie van door deze orkaan aangerichte schade aan de gebouwen waarin het Hof is gehuisvest. De reparatie- en verbouwingswerkzaamheden zijn verdeeld in 3 fase. Na overleg met de Overheid van Sint Maarten heeft deze ingestemd met de financiering van fasen 1 en 2, door de kosten ervan te verrekenen met de door het Hof namens het land Sint Maarten geïnde griffierechten van de jaren 2017 t/m 2020. Inmiddels zijn de fasen 1 en 2 afgerond en opgeleverd. De verrekening is in maart 2024 uitgevoerd. In 2024 is fase 2c, gericht op aanvullende reparaties, uitgevoerd en opgeleverd. In januari 2025 is het land Sint Maarten hierover geïnformeerd en is een voorstel tot afrekening gestuurd. De afrekening wordt naar verwachting medio 2025 afgerond, na goedkeuring door het land Sint Maarten.

3c Nog te ontvangen huisvesting Sint Maarten		Bedragen in ƒ x1.000
	31-12-2024	31-12-2023
Reparatiekosten gebouw - fase 1	-	374
Verbouwing gebouw - fase 2	-	1.268
Verbouwing gebouw fase 2c	265	-
Totaal	265	1.642

Afboeking Landsontvanger Curaçao en egalisatiereserve BZV

Het Land Curaçao heeft haar aan het Hof verschuldigde bijdragen over het vierde kwartaal 2021 gedeeltelijk verrekend via de Landsontvanger van Curaçao met openstaande belasting- en sociale verzekeringsaanslagen. De verrekende posten betreffen nagenoeg volledig ambtshalve opgelegde aanslagen. De oorspronkelijke aanslagen, waarvoor later ambtshalve aanslagen zijn opgelegd, waren reeds door het Hof betaald. Tegen deze handelwijze is in 2022 bezwaar aangetekend, en sindsdien hebben diverse overleggen op ambtelijk niveau plaatsgevonden.

Na zorgvuldig overleg is eind 2024 besloten om deze vordering, samen met de vordering egalisatiereserve BZV, af te boeken. De vordering afwikkeling egalisatiereserve BZV dateert uit 2018 en kan als verjaard worden beschouwd. Beide posten betreffen historische vorderingen waarvoor gedurende meerdere jaren is getracht een oplossing te vinden, echter zonder resultaat. Het voortzetten van deze vorderingen in de jaarrekening wordt niet langer als realistisch beschouwd en zou een vertekend beeld van de financiële positie geven. Op basis van eerdere ervaringen en de feitelijke situatie wordt de kans op succesvolle terugvordering als uiterst gering ingeschat.

Verrekening restituties derdengelden

Het Hof heeft voor een totaalbedrag van f 231.000 restituties van inbeslaggenomen (derden)gelden voorgefinancierd vanwege een (inmiddels opgeheven) justitieel beslag op de betreffende derdengelden bankrekening. Deze verrekening is in maart 2024 uitgevoerd. Dit betrof een uitzonderlijke situatie uit het verleden en vormt geen gangbare praktijk.

Vooruitbetaalde bedragen

In 2024 heeft het Hof geïnvesteerd in de modernisering van de IT-omgeving door de aanschaf van nieuwe laptops. Hoewel de aankoop in 2024 heeft plaatsgevonden, vindt de uitrol en ingebruikname pas in 2025 plaats. Hierdoor waren de laptops per 31 december 2024 nog niet geactiveerd en zijn ze verantwoord onder de vooruitbetaalde bedragen.

4 Liquide middelen

Onder deze post zijn de volgende categorieën liquide middelen opgenomen.

4 Liquide middelen		Bedragen in ƒ x1.000
	31-12-2024	31-12-2023
Kas	3	7
Bank	7.559	7.832
Totaal	7.562	7.839

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Hof, met uitzondering van de voor TBO ter beschikking gestelde bijdrage.

Passiva

5

Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt.

5 Correctie eigen vermogen / correctie resultaat	Bedragen in ƒ x1.000
Eigen vermogen per 31-12-2022	3.808
Fouthestel voorgaande jaren	-298
Gecorrigeerd stand eigen vermogen per 1-1-2023	3.510
Resultaat 2023	-771
Correctie resultaat 2023	-201
Gecorrigeerde stand eigen vermogen per 31-12-2023	2.538
Toevoeging aan het resultaat 2024	-1.158
Stand per 31-12-2024	1.380

Conform artikel 15, lid 4, van het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie komt een positief exploitatieresultaat, rekening houdend met de maximaal toegestane omvang van het eigen vermogen op balansdatum, ten goede aan de exploitatiereserve van het Hof. Ingevolge artikel 15, lid 1c, wordt het resultaat over het jaar afzonderlijk onder het eigen vermogen gepresenteerd als onverdeeld resultaat.
Het eigen vermogen van het Hof mag het maximum van 10% van de gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren gemeten, niet overschrijden . Bij overschrijding van de genoemde 10% zal het surplus worden afgeroomd en naar rato van de verdeelsleutel worden teruggegeven aan de landen. De gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren bedraagt f 39.285 miljoen. Dus wordt het eigen vermogen boven f 3.928 miljoen afgeroomd. Gegeven de hoogte van het eigen vermogen ultimo 2024, te weten f 1.380 miljoen, zal derhalve geen afroming plaatsvinden.

6 Voorzieningen

De voorziening voor personeelsbeloningen bestaat uit de volgende categorieën:
- voorziening voor duurtetoeslag (pensioenvoorziening);
- voorziening voor jubileumuitkering;
- voorziening langdurig zieken;
- overige personeelsvoorzieningen.

6 Verloopoverzicht voorzieningen — **Bedragen in ƒ x1.000**

	Bon/Cur/Sxm				Aruba					
	Duurte-toeslag	Jubileum-uitkering	Uitkering bij wijze van pensioen	Compens. vervroegd pensioen	Jubileum-uitkering	Subtotaal	Overlijdens uitkering en cessantia	Langdurig zieken	Overige voor-zieningen	Totaal
Stand per 31-12-2023	6.238	419	298	33	248	7.236	114	206	571	8.127
Actuariële resultaten	-86	10	-282	-	8	-350	-	-	-	-350
Stand 1-1-2024	6.152	429	16	33	256	6.886	114	206	571	7.777
Dotaties	293	-115	-16	-19	-24	119	22	389	850	1.380
Onttrekkingen / vrijval	-296	67	-	1	43	-185	-	-206	-246	-637
Stand per 31-12-2024	6.149	381	-	15	275	6.820	136	389	1.175	8.520

Voorziening voor duurtetoeslag

De voorziening duurtetoeslag is van toepassing voor de personeelsleden die zijn aangesloten bij APC. In 1943 heeft de Eilandsraad van Curaçao haar ambtenaren gegarandeerd dat zij een pensioen zouden ontvangen dat gelijk is aan 70% van het gemiddelde salaris dat zij ontvingen in de laatste 24 maanden voor hun pensionering (Duurtetoeslagregeling gepensioneerden 1943). Vervolgens diende de eilandsraad het verschil tussen het gegarandeerde pensioen en het opgebouwde pensioen bij APC te voldoen. In 1995 is echter bij Nationaal Besluit de datum 12 juli 1995 bepaald dat de onderneming waarvoor de werknemer werkzaam is de last dient te dragen van voornoemde verplichting. De indexatie van het gehele pensioen wordt via de duurtetoeslag doorbelast aan de laatste werkgever.

Voorziening langdurig zieken

Deze voorziening betreft de bestaande verplichting tot het doorbetalen van de bezoldiging van een viertal zieke werknemers die naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten.

Overige personeelsvoorzieningen

De post ‘overige’ heeft betrekking op verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea en een verplichting voor een verwachte uitkering bij wijze van pensioen. De voorziening ambtsjubilea is actuarieel vastgesteld voor alle medewerkers, rekening houdend met vakantiegeld en eindejaarsuitkering.
Het Hof had een verplichting naar een medewerker op grond van de regeling Uitkering bij wijze van Pensioen. Deze verplichting ontstond doordat de medewerker sinds indiensttreding niet aan de voorwaarden voor aanmelding wilde of kon voldoen. Ook na de invoering van verplichte aanmelding bij APC bleef deelname niet mogelijk, waardoor er geen pensioen werd opgebouwd. Op grond van de regeling werd de werkgever belast voor de kosten van deze uitkering, en hiervoor was een voorziening actuarieel vastgesteld. In 2024 is deze medewerker overleden. Aangezien er geen nabestaandenuitkering van toepassing is, is de reservering vrijgevallen.

Aannames

De voorzieningen voor duurtetoeslag en VUT zijn per 31 december 2024 actuarieel bepaald. Voor de bepaling van de voorziening duurtetoeslag en VUT zijn de volgende aannames als uitgangspunt genomen:

	Duurtetoeslag / Vut / Uitkering bij wijze van pensioen		Jubileumuitkering			
			Bon/Cur/Sxm		Aruba	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Disconteringsvoet	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Jaarlijkse stijging salarissen	2,5%	2,5%	3,0%	2,5%	3,0%	2,5%
Sterftetabel man	GBM0813	GBM0813				
Sterftetabel vrouw	GBV0813	GBV0813				
Leeftijdscorrectie	-2	-2				
Leeftijdsverschil m/v	3	3				
Gehuwde status	67%	67%				
Invaliditeitspercentage	geen	geen				
Personeelsverloop	geen	geen	5%	5%	5%	5%
Indexatie pensioen	1,00%	1,00%				

Alle voorzieningen hebben een looptijd van langer dan één jaar. Het verloop van de personele voorzieningen is als volgt:

Contante waarde van uitkeringsverplichting	Duurte-toeslag	Jubileum-uitkering	Uitkering bij wijze pensioen	Compens. vervroegd pensioen	Jubileum-uitkering	Totaal
	Bon/Cur/Sxm				Aruba	
Uitkeringsverplichting einde voorgaand boekjaar	6.238.203	419.142	297.538	32.907	247.884	7.235.674
-actuariële winsten	-85.971	10.072	-281.467	302	8.056	-349.008
Uitkeringsverplichting begin boekjaar	6.152.232	429.214	16.071	33.209	255.940	6.886.666
-servicekosten	-	48.826	-	-	30.240	79.066
-rentekosten	292.812	18.162	-	697	13.103	324.774
-geschatte opbrengsten	-296.002	-114.807	-16.071	-19.274	-24.120	-470.274
Uitkeringsverplichting ultimo boekjaar	6.149.042	381.395	-	14.632	275.163	6.820.232
Reële waarde van de fondsactiva						
Fondsactiva, begin boekjaar	-	-	-	-	-	-
Mutaties						
-verwacht rendement fondsbeleggingen	-296.002	-114.807	-16.071	-19.274	-24.120	-470.274
-pensioenpremies	296.002	114.807	16.071	19.274	24.120	470.274
-betaalde vergoedingen	-	-	-	-	-	-
Fondsactiva, ultimo boekjaar	-	-	-	-	-	-
Netto activa, begin boekjaar	-6.238.203	-419.142	-297.538	-32.907	-247.884	-7.235.674
Netto activa, ultimo boekjaar	-6.149.042	-381.395	-	-14.632	-275.163	-6.820.232
Pensioenkosten in de staat van baten en lasten						
-servicekosten	-	48.826	-	-	30.240	79.066
-rentekosten	292.812	18.162	-	697	13.103	324.774
-verwacht rendement fondsbeleggingen	-	-	-	-	-	-
Pensioenkosten	292.812	66.988	-	697	43.343	403.840
Actuariële winsten / verliezen	-85.971	10.072	-281.467	302	8.056	-349.008
Verloopoverzicht netto activa						
Netto activa, begin boekjaar	-6.238.203	-419.142	-297.538	-32.907	-247.884	-7.235.674
-pensioenpremies	85.971	104.735	297.538	18.972	16.064	523.280
-servicekosten	296.002	-48.826	-	-	-30.240	216.936
-verwacht rendement fondsbeleggingen	-	-	-	-	-	-
-rentekosten	-292.812	-18.162	-	-697	-13.103	-324.774
Netto activa, ultimo boekjaar	-6.149.042	-381.395	-	-14.632	-275.163	-6.820.232

7 Langlopende schulden

Geldlening

Sedert 1 januari 2014 is het voor het Gemeenschappelijk Hof van Justitie mogelijk om gebruik te maken van de leenfaciliteit van het Ministerie van Financiën in Nederland. Deze leenfaciliteit wordt, conform de Regeling Batenlastendiensten 2011, gebruikt voor investeringen in materiële vaste activa. Het Hof stelt jaarlijks een investeringsplan op. De investeringen zoals opgenomen in het investeringsplan worden gefinancierd vanuit de eigen liquiditeitsbegroting of door middel van een lening bij het Ministerie van Financiën Nederland. Voor de lening wordt een aflossingsbedrag en rentepercentage, variërend van 0,00% tot 1,17%, in rekening gebracht afhankelijk van het leenbedrag, activa categorie en looptijd. Het restant leningsbedrag zal binnen een termijn van tien jaren worden afgelost.

7a Geldlening		Bedragen in f x1.000
	31-12-2024	31-12-2023
Geldlening (stand per 1 januari)	259	400
Opgenomen lening	0	0
Aflossing	-96	-150
Koersresultaten	-15	9
Sub-totaal	148	259
Kortlopende gedeelte leningsfaciliteit	-79	-102
Totaal	69	158

Onderhoudsfonds

In het boekjaar 2014 heeft het Hof op de vestiging Aruba de inrichting voor het gerechtsgebouw (inventaris) ter waarde van f 2,285 miljoen ontvangen van land Aruba. Deze inrichting is in het boekjaar 2017 geactiveerd, waarbij een verplichting aan land Aruba is gereserveerd waardoor recht wordt gedaan aan de bepalingen van het Rijksbesluit. Land Aruba heeft voorgesteld om deze verplichting aan te wenden voor het uitvoeren van groot onderhoud. Het Hof schrijft af op deze inrichting, waardoor deze verplichting (verschuldigde vergoeding aan land Aruba) vervolgens ook daadwerkelijk kan worden aangewend voor onderhoud aan het pand. De bruikleenovereenkomst waarin het gebruik van het pand (bruikleen) en wederzijdse rechten en verplichtingen zijn geformaliseerd is op 11 februari 2019 getekend. Na formalisering van betreffende afspraken is de door het Hof opgebouwde verplichting in een fonds voor onderhoud aan het gerechtsgebouw ondergebracht waarvan het Hof het beheer op zich neemt. Met deze constructie zal het achterstallig onderhoud alsook het reguliere jaarlijkse onderhoud tot en met het jaar 2027 worden gedekt uit de bij het Hof gereserveerde afschrijvingslasten van de betreffende inventarisgoederen. Daar het Land Aruba op grond van het Rijksbesluit Financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie verantwoordelijk is voor de kosten van huisvesting van het Hof zullen voor het uitvoeren van groot onderhoud op de begrotingen van Land Aruba vanaf het jaar 2028 de nodige fondsen genoteerd moeten worden. Het verloop van het onderhoudsfonds is als volgt:

7b Onderhoudsfonds		Bedragen in f x1.000
	31-12-2024	31-12-2023
Stand per 1 januari	1.126	1.142
Mutaties:		
- dotaties	0	0
- onttrekkingen	-62	-17
Sub-totaal	1.064	1.126
Kortlopende gedeelte onderhoudsfonds	-220	-150
Totaal	844	976

Overlopende passiva lang

De post overlopende passiva lang omvat verplichtingen en reserveringen met een looptijd van meer dan één jaar. Deze posten worden in de financiële administratie als langlopende verplichtingen verantwoord en zullen in toekomstige boekjaren tot uitgaven leiden.

7c	Onderhoudsfonds		Bedragen in f x1.000
		31-12-2024	31-12-2023
	Nog te betalen Leenfaciliteit	811	740
	Nog te besteden bijdrage project Rechtshandhaving\TBO	2.606	2.397
	Nog te besteden extra capaciteit landen	1.861	938
	Totaal	5.278	4.075

Nog te besteden Project Rechtshandhaving/ Ondermijning TBO

De Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland heeft ingezet op een project ten behoeve van de versterking van de rechtshandhaving in het Caribisch deel van het koninkrijk. Deze versterking behelst een programmatische aanpak en versterking van de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit en misdrijven die gezien de ernst of frequentie dan wel het georganiseerde verband waarin ze worden gepleegd een ernstige inbreuk op de rechtsorde maken. Deze aanpak leidt tot stijging van het aantal (zware) strafzaken bij het Gemeenschappelijk Hof, waardoor het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft ingestemd met de financiering van extra capaciteit voor de jaren 2016 tot en met 2021. De financiering is op te delen in de bijdrage 2016/2017 waarvoor een gedeeltelijke toerekening van (salaris- en reis-) kosten gold en de bijdrage 2018/2021 waarbij een volledige toerekening van salaris- en reis- en verblijfskosten gold. Met de bijdrage over het jaar 2021 is het project bekend als Team Bestrijding Ondermijning (TBO) tot een einde gekomen. Na een daartoe strekkend verzoek van de Beheerraad heeft de Minister van Justitie en Veiligheid ingestemd met het ter beschikking blijven voor het Hof van de restant bijdragen die in de afgelopen boekjaren nog niet tot besteding zijn gekomen. Bedoelde restantbijdragen zullen worden aangewend ter dekking van de kosten voortvloeiende uit hoger beroepszaken die voortvloeien uit zaken die zich hebben afgespeeld tijdens de periode 2016 t/m 2020.

In 2022 is de projectmatige aanpak overgegaan in een structurele duurzame aanpak. Daarnaast heeft de Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland besloten om de middelen voor de ondermijningsaanpak uit te breiden. De aanvullende middelen worden jaarlijks via een ingroeimodel verdeeld over de verschillende instanties. De totale bijdrage voor het Hof in 2024 is f. 3.509.000. De totale kosten voor de berechting in 2024 zijn f. 3.300.000.

Het verloop van de projectmiddelen is als volgt:

7d	Project Rechtshandhaving\TBO		Bedragen in f x1.000
		2024	2023
	Stand per 1 Januari	2.397	1.098
	Bijdrage	3.509	3.671
	Af: kosten t.l.v. project	-3.300	-2.372
	Nog te besteden	2.606	2.397

De ontvangen bijdragen en de daaruit bestede kosten zijn per jaarlaag als volgt:

7e	Projectkosten per jaarlaag			Bedragen in f x1.000
		Bijdrage	Kosten	Saldo
	2016	685	108	577
	2017	886	349	537
	2018	1.155	810	345
	2019	1.155	1.482	-327
	2020	1.157	1.454	-297
	2021	1.696	1.738	-42
	2022	2.419	2.114	305
	2023	3.671	2.372	1.299
	2024	3.509	3.300	209
	Totaal	16.333	13.727	2.606

Nog te besteden bijdrage extra capaciteit

De Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland heeft ter versterking van de rechtsstaat op Bonaire, Saba en St. Eustatius financiële middelen beschikbaar gesteld voor extra capaciteit. Deze capaciteit omvat 2 fte baliemedewerkers, 1 fte griffier strafzaken en 1 fte rechter strafzaken. De geschatte totale kosten voor deze 4 fte bedragen f 607.000 per jaar gedurende de jaren 2023, 2024 en 2025. Het Hof zal vanaf 2023 een aanvullende bijdrage ontvangen van € 200.000 per jaar voor dit doel. De resterende personeelskosten zullen worden gedekt door de gereserveerde bijdrage voor huisvestingskosten op St. Eustatius, uit de begrotingen van 2021, 2022 en 2023, te overhevelen naar dekking voor de extra de personeelskosten. De bijdrage voor huisvestingskosten op St. Eustatius bedraagt in totaal f 235.000 per jaar.
De Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland heeft in 2024 een extra eenmalig bedrag € 400.000 beschikbaar gesteld ter versterking van de capaciteit in het Caribisch deel van het koninkrijk.

Het Land Aruba heeft voor de jaren 2024 en 2025 extra middelen beschikbaar gesteld ter dekking van de kosten voor aanvullende capaciteit in verband met de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering. Voor 2024 is een bedrag van AWG 271.000 en voor 2025 AWG 400.000 toegekend.

De totale personeelskosten voor extra capaciteit in 2024 bedragen f 726.000. Het resterende saldo van f 1.861.000 wordt gereserveerd ter dekking van de personeelskosten in het 2025.

7f	Bijdrage extra capaciteit landen		Bedragen in f x1.000
		2024	2023
	Stand per 1 Januari	938	470
	Bijdrage	1.649	647
	Af: kosten t.l.v. budget	-726	-179
	Nog te besteden	1.861	938

8 Kortlopende schulden

Overlopende passiva kort

Onder de overlopende passiva zijn de volgende schulden opgenomen.

8a Overlopende passiva		Bedragen in f x1.000
	31-12-2024	31-12-2023
Niet genoten vakantiedagen	1.149	1.374
Nog te betalen vakantiegeld	1.086	990
Nog te besteden renovatie Stadhuis	569	-
Reservering indexering	356	1.026
Nog te ontvangen facturen water	62	212
Premies sociale verzekeringen	860	980
Af te dragen loonbelasting	36	221
Nog te betalen pensioenpremie	2	340
Overige nog te betalen kosten	1.073	1.393
Kortlopend deel onderhoudsfonds	220	150
Kortlopend deel geldlening	79	101
Totaal	5.492	6.787

De resterende looptijd is korter dan 1 jaar.

Niet genoten vakantiedagen

Betreft de eind 2024 opgebouwde en niet opgenomen vakantiedagen door de medewerkers van het Hof. Deze verplichting is berekend op basis van deze tegoeden, de geldende uurlonen van betreffende medewerkers inclusief een opslag voor sociale lasten en rekening houdend met het volgens de vigerende arbeidsvoorwaarden maximaal mee te nemen aantal dagen naar het volgend jaar.
Met ingang van 1 januari 2022 is het nieuwe personeelsreglement van kracht geworden. Hierin is geregeld dat een gerechtsambtenaar maximaal 15 vakantiedagen mag overhevelen naar een volgend jaar. Voor de jaren 2022 en 2023 geldt hierbij een overgangsregeling waarbij eind 2022 maximaal 20 vakantiedagen en eind 2023 maximaal 18 vakantiedagen meegenomen mogen worden naar het volgende jaar. Bij het bepalen van de verplichting uit hoofde van niet genoten vakantiedagen ultimo 2024 is met voren vermelde uitgangspunten rekening gehouden.

Nog te betalen vakantiegeld

Betreft de op balansdatum opgebouwde en nog aan medewerkers van het Hof verschuldigde vakantietoelage over de periode 1 juli tot en met 31 december. Uitbetaling van het vakantiegeld geschiedt in juni 2025, of eerder ingeval van uitdiensttreding van enig medewerker.

Reservering indexering

De indexering van salarissen wordt uitgevoerd op basis van het Rijksbesluit rechtspositie Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Hierin is, onder meer, de bezoldiging van de rechterlijke ambtenaren vastgelegd. De basis voor de indexering van salarissen bij het Hof wordt als volgt gedefinieerd in artikel 4.2 van het Personeelsreglement:

- De salarissen worden jaarlijks geïndexeerd overeenkomstig de gemiddelde indexatie van de ambtenarensalarissen in de vier landen, zoals volgt uit de door die landen vast te stellen toepasselijke salaristabellen in het voorafgaande kalenderjaar. Indexatie vindt alleen plaats als deze positief is.

De salarissen van de rechterlijke ambtenaren zijn in 2024 geïndexeerd op basis van de loonindexering voor ambtenaren in het voorafgaande kalenderjaar op Curaçao en Bonaire. Aangezien de besluitvorming over de salarisindexering van rechters nog binnen het Justitieel Vierlanden Overleg (JVO) moet plaatsvinden, wordt het nog uit te keren bedrag vooralsnog als reservering op de balans per 31 december 2024 aangehouden.

Herbeoordeling en opschoning van kortlopende overlopende passiva

In lijn met de herbeoordeling van de overlopende activa heeft ook een evaluatie van de kortlopende overlopende passiva plaatsgevonden. In overleg met de accountants is besloten om oude schulden die niet langer als realistisch worden beschouwd, af te boeken. Het aanhouden van deze verplichtingen zou een vertekend beeld van de financiële positie geven. De opschoning draagt bij aan een meer accurate en transparante weergave van de kortlopende verplichtingen.

Niet in de balans opgenomen activa/ -verplichtingen

In de “Niet uit de balans opgenomen activa is sprake van activa waarvan toekomstige opbrengsten of realisatie omgeven is door een dermate grote mate van onzekerheid dat deze niet in de balans kunnen worden opgenomen. In deze categorie worden de bestaande meerjarige financiële en niet verwerkte verplichtingen opgenomen waartoe het Gemeenschappelijk Hof van Justitie voor een aantal toekomstige jaren is verbonden, waarvan de tegenprestatie eveneens in die toekomstige jaren zal plaatsvinden; het betreft dan veelal langlopende overeenkomsten.

Huurcontracten

Voor de vestiging Bonaire is een huurcontract afgesloten voor het kantoorpand “Fort Oranje”. De jaarlijkse kosten bedragen f 278.000. Het contract is ultimo 2023 stilzwijgend voor drie jaren verlengd.

Leasecontracten

Het Hof heeft vier lease voertuigen. Twee op de vestiging Curaçao, één op de vestiging Aruba en één op de vestiging Bonaire. De jaarlijkse leasekosten voor deze voertuigen bedragen in totaal f 75.000. Alle contracten hebben een looptijd van 48 maanden.

Leasecontract printers

Op alle vestigingen zijn leasecontracten afgesloten voor het gebruik van printers. Deze contracten worden voor 3 jaar aangegaan, dan wel verlengd. De totale kosten bedragen f 307.000 per jaar.

Huur archief St. Maarten

Het gerecht op St. Maarten heeft een contract afgesloten voor de huur van archiefruimte. Dit contract wordt tot nu toe jaarlijks verlengd omdat er geen geschikte alternatieve archiefruimte voorhanden is op Sint-Maarten. De totale huurkosten bedragen f 98.000 per jaar.

Huur archief en opslagruimte Curaçao

Op Curaçao is eveneens een contract afgesloten voor de huur van archiefruimte. Het contract heeft een looptijd van vijf jaren en als ingangsdatum 1 september 2022. Daarnaast is er een contract met een looptijd van 3 jaar aangegaan voor een opslagruimte per 15 november 2024. De huurkosten van beide bedragen samen f 120.000 per jaar.

Huurcontract Kas di Korte t.b.v. huisvesting vestiging Curaçao

Vanwege de structurele gebreken aan het pand aan het Wilhelminaplein (Stadhuis) moet het grondig gerenoveerd worden en is het (tijdelijk) onbruikbaar voor huisvesting van het Hof. Het Hof heeft om deze reden, met instemming van de Raad van Ministers van Curaçao d.d. 1 november 2019, een huurovereenkomst voor 3 jaar gesloten met APC voor het gebouw Kas di Korte. Het huurcontract is begin 2023 verlengd. De maandelijkse huurvergoeding bedraagt f 223.083, inclusief servicekosten en inclusief OB. De servicekosten bedragen 15% van de maandelijkse huurvergoeding. Het Hof heeft de benodigde

middelen voor deze kosten opgenomen in de begroting 2022 en latere jaren (voor uitgebreidere toelichting zie noot 17 huisvesting).

Beheersovereenkomst met 2SHARE i.v.m. zaakregistratiesysteem GEAR en website/-portal
Het Hof heeft met ingang van januari 2019 een beheersovereenkomst gesloten met een lokale leverancier 2SHARE voor het onderhoud en beheer van het zaakregistratiesysteem GEAR en de website/-portal. Met GEAR wordt beoogd alle handmatige en geautomatiseerde registraties, te vervangen door een centraal en uniform registratiesysteem. De verwachte onderhoud- en beheerskosten voor het jaar 2024 bedragen, voor zowel GEAR als de website/-portal, f 25.440 per maand. Het overeengekomen tarief bedraagt 150 gulden per uur.

Beheersovereenkomst met Stichting ICT Rechtshandhaving (SBIR)
Het Hof heeft met ingang van 1 september 2019 een beheerovereenkomst (SLA) gesloten met SBIR voor het functioneel- en technisch beheer van het systeem PRIEM dat gebruikt wordt voor de registratie van strafzaken. Deze overeenkomst wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd. De kosten bedragen f 92.000 per jaar.

Ziektekosten SZV
Het Hof is voor de medewerkers van St. Maarten aangesloten bij het SZV. Hierdoor is het Hof tot op heden eigen risicodrager voor de ziektekosten. De Beheerraad van het Hof heeft de Minister van Justitie verzocht om aangewezen te worden als gelijkgestelde. Indien deze aanwijzing wordt toegekend, zal het Hof geen eigen risicodrager meer zijn maar zal de overheid het eigen risico dragen. Het Hof zal in 2025, in samenspraak met de Beheerraad, wederom bij de Minister aandringen op de aanwijzing.

Ziektekosten SVB en BVZ
Per 1 september 2015 zijn de medewerkers van de vestiging Curaçao toegetreden tot de Basisverzekering ziektekosten (BVZ) voor overheidsdienaren van Curaçao en gelijkgestelden. Voor de medewerkers van de vestiging Curaçao kwam op het moment van inwerkingtreding van het daarvoor bestemde Landsbesluit de ziektekostenvoorziening bij de SVB te vervallen.
Ter aanvulling van het basispakket heeft de Ministerraad van Curaçao besloten dat conform het convenant tussen de overheid en de overheidsvakbonden voor de overheidsdienaren een Aanvullende voorziening (Av) komt om het verschil in dekking tussen de ‘oude’ SVB-regeling en de BVZ te ondervangen.
De Av is een voorziening waarbij het Hof geheel risicodragend is voor de kosten die voortvloeien uit de regeling. Dat betekent dat indien de jaarlijkse kosten de voorschotopbrengsten overschrijden, de meerkosten volledig worden doorberekend aan het Hof. Daarnaast moet het Hof 5% beheerkosten betalen over de gemaakte kosten.

Algemeen Pensioenfonds Curaçao
De pensioenaanspraken van de medewerkers van het Hof zijn, met uitzondering van de Arubaanse medewerkers, ondergebracht bij het Algemeen Pensioenfonds Curaçao (APC). Jaarlijks wordt een interne, integrale controle uitgevoerd op de deelnemersbestanden van APC. Uit deze controle blijkt regelmatig dat niet alle medewerkers correct, volledig en tijdig zijn geregistreerd bij APC, of dat sommige medewerkers ten onrechte nog in het bestand voorkomen. Dit heeft gevolgen voor de jaarlijkse premieafrekeningen met APC.
In 2025 zal het volledige deelnemersbestand opnieuw worden gecontroleerd. Eventuele effecten op de premiebetalingen en pensioenkosten zullen worden verwerkt in de jaarrekening 2025.

Herziening van belastingen en sociale premies
Het Hof is momenteel bezig met het controleren van bepaalde belastingen en premies. Eventuele geconstateerde verschillen zullen, indien van toepassing, ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten worden verwerkt. Dit gebeurt in het eerste jaar waarin de jaarrekening op het moment van constatering van de verschillen nog moet worden opgemaakt.

Toelichting op de staat van baten en lasten

9 Baten

Dit betreft de totale bijdrage zoals die door de vier landen Aruba, Curaçao, Nederland en Sint Maarten is verstrekt. De bijdragen zijn vastgesteld door de vier Ministers van Justitie aan de hand van de ingediende begroting 2024. De Gerechtskosten en de Overige bijdragen worden volgens een openeindfinanciering vergoed. Dit betekent dat de gerealiseerde kosten volledig worden vergoed en eventuele overschotten aan de betreffende landen worden overgedragen. De grondslag voor de berekening van de begroting ofwel voorschot is vermeld in het Rijksbesluit Financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

9 Bijdragen deelnemende landen		Bedragen in f x1.000
	2024	2023
Instroomgerelateerd	40.819	38.518
Gerechtskosten	1.089	875
Beheerraad	184	184
Huisvestingskosten	2.805	2.727
Overige bijdrage	1.000	420
Project Rechthandhaving	3.300	2.372
Totaal	49.197	45.096

9a Overige baten en lasten, per saldo

De overige baten en lasten zijn als volgt te specificeren.

9a Overige baten en lasten, per saldo		Bedragen in f x1.000
	2024	2023
Vrijval reservering te betalen kosten waterverbruik Stadhuis	150	150
Resultaat opschoning	-261	0
Resultaat koersverschil	32	-19
Totaal	-79	131

10 Personele kosten

De personele kosten van het Gemeenschappelijk Hof zijn als volgt opgebouwd.

10 Personele kosten		Bedragen in f x1.000
	2024	2023
Salarissen, incl. toelagen	24.520	22.240
Gratificaties	647	525
Sociale lasten	1.576	1.424
Pensioenlasten	1.776	1.917
Kosten ziektekostenverzekeringen	1.902	1.460
Inhuur personeel	2.242	2.213
Overige personeelskosten	838	720
Reservering indexering salarissen	0	326
Totaal	33.501	30.824

De totale personeelskosten zijn ten opzichte van het jaar 2023 gestegen met een bedrag van f 2.677.000, wat resulteert in een totaalbedrag van f 33.501.000. De salariskosten stijgen als gevolg van algemene salarisontwikkelingen, zoals indexering van de salarissen en de jaarlijkse tredetoekenning naar aanleiding van het beoordelingssysteem. Daarnaast zijn dit jaar een aantal vacatures ingevuld door tijdelijke inhuur van personeel. In 2024 waren er gemiddeld 224 FTE in dienst, ten opzichte van 220 FTE in 2023.

11 Exploitatiekosten

De exploitatiekosten van het Gemeenschappelijk Hof zijn als volgt opgebouwd.

11 Exploitatiekosten		Bedragen in f x1.000
	2024	2023
Huisvestingskosten	2.805	2.734
Overige huisvestingskosten	2.384	2.578
Bureaukosten	936	953
Reis- en verblijfkosten	1.536	1.661
Kosten documentatie en publicatie	143	170
Overige betalingen aan personeel	162	223
Kosten deskundigen / adviseurs (externe inhuur)	15	28
Kosten in- en uitbesteding	426	264
Overige exploitatiekosten	1.401	1.481
Totaal	9.808	10.091

De totale exploitatiekosten zijn in 2024 afgenomen met een bedrag van f 283.000 tot een totaalbedrag van f 9.808.000 vergeleken met f 10.091.000 van voorgaand jaar. De exploitatiekosten zijn dit jaar afgenomen dankzij effectiever kostenbeheer en een verhoogd kostenbewustzijn binnen de organisatie. Door gerichte maatregelen en een striktere controle op uitgaven is het gelukt om de operationele efficiëntie te verbeteren zonder in te leveren op kwaliteit en prestaties.

12 Afschrijvingskosten

Het Hof heeft sinds 2010 gefaseerd in materiële vaste activa geïnvesteerd. Op deze activa is afgeschreven. Tot en met heden is er sprake van vervanging van reeds afgeschreven activa. De afschrijvingskosten worden naarmate meer oude activa worden vervangen, hoger. Als alle oude activa zijn vervangen zullen de jaarlijkse kosten voor afschrijvingen zich stabiliseren.

12 Afschrijvingskosten		Bedragen in f x1.000
	2024	2023
Verbouwingen	210	186
Installaties en inventarissen	296	322
Automatisering	436	476
Overige	58	45
Totaal	1.000	1.030

13 Gerechtskosten

Onder gerechtskosten worden verstaan de kosten die het gerecht maakt gedurende of als gevolg van de behandeling van een aan de rechter voorgelegde zaak. Deze kosten worden volgens een openeind-financiering vergoed. Dit betekent dat de gerealiseerde kosten volledig worden vergoed en eventuele overschotten aan de betreffende landen worden overgedragen. Het begrote bedrag komt tot stand door het uitvoeren van een in het Rijksbesluit Financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie vermelde berekening.
De gerechtskosten zijn als volgt te specificeren.

13 Gerechtskosten		Bedragen in f x1.000
	2024	2023
Tolken en vertalers in zaken	657	477
Overige civielrechtelijke gerechtskosten	37	113
Overige gerechtskosten in strafzaken	395	285
Totaal	1.089	875

13a Gerechtskosten Realisatie vs Bijdrage 2024			Bedragen in f x1.000
	Begroot	Realisatie	Te verrekenen
Aruba	125	292	167
BES	45	208	163
Curaçao	230	422	192
Sint Maarten	60	167	107
Totaal	460	1.089	629

De gerechtskosten zijn in totaal met f 214.000 gestegen ten opzichte van vorig jaar. Deze stijging is grotendeels toe te schrijven aan een beleidswijziging, waardoor het Openbaar Ministerie de tolk- en vertaalkosten in strafzaken doorbelast aan het Hof. In 2024 bedraagt deze doorbelasting f 155.000. Daarnaast zijn de kosten toegenomen door een grotere inzet van tolken en vertalers in civiele en bestuursrechtelijke zaken. Verder dragen ook de huurkosten voor opslagplaatsen van in beslag genomen goederen, voer- en vaartuigen bij aan de stijging. Sinds dit jaar wordt op de vestiging Curaçao Securitas ingehuurd voor extra beveiliging, wat eveneens bijdraagt aan de overschrijding van de gerechtskosten.

14 Projectkosten

Hieronder zijn opgenomen de kosten welke gemoeid zijn met de projecten gericht op het borgen van de kwaliteit van de rechtspraak door het professionaliseren van de interne organisatie ten einde op die wijze de kwaliteit van de dienstverlening te versterken.

14 Projectkosten		Bedragen in f x1.000
	2024	2023
Financien	21	33
IT	0	60
Human Recources	231	195
Communicatie & PR	115	178
Huisvesting	0	5
Totaal	367	471

15 Overige kosten

Onder overige kosten wordt verstaan de kosten die niet met de instroom gerelateerde bijdrage gefinancierd kunnen worden. Het betreft de kosten voor megazaken en de kosten voor extra capaciteit op de BES eilanden.

Megazaken zijn zaken die vanwege de omvang van het dossier en het grote aantal zittingsdagen buitenproportioneel veel capaciteit vergen. De kosten van megazaken worden volgens een openeindfinanciering vergoed. Dit betekent dat de gerealiseerde kosten volledig worden vergoed en eventuele overschotten aan de betreffende landen worden overgedragen.

15a Overige Kosten (megazaken) 2024			Bedragen in f x1.000
	Begroot	Realisatie	Te verrekenen
Aruba	50	152	102
BES	50	0	-50
Curaçao	100	122	22
Sint Maarten	50	0	-50
Totaal	250	274	24

Onder de overige kosten is ook de post extra capaciteit BES opgenomen. Dit zijn de gerealiseerde personeelskosten van de extra formatie ter versterking van de rechtsstaat op de vestigingen Bonaire, Saba en St. Eustatius.

15b Overige Kosten (Extra capaciteit landen) 2024			Bedragen in f x1.000
	Begroot	Realisatie	Saldo
2021	235	0	235
2022	235	0	235
2023	647	179	468
2024	1.649	726	923
Totaal	2.766	905	1.861

16 Beheerraad

De kosten voor de Beheerraad komen voor rekening van de begroting van de Beheerraad. In deze kosten zijn o.a. begrepen de kosten van vergaderingen en personele kosten.

16 Beheerraad		Bedragen in f x1.000
	2024	2023
Bijdrage	184	184
Kosten	212	116
Resultaat	-28	68

De kosten voor de Beheerraad zijn als volgt opgebouwd:

16a Beheerraad				Bedragen in f x1.000
	2024		2023	
Bijdrage	184		184	
Kosten	212		116	
Personeelskosten		98		90
Representatiekosten		17		11
Reis- en verblijfskosten		31		13
Overige kosten		66		1
Resultaat	-28		68	

Resultaat

In het Justitieel Vierpartijen Overleg (JVO) is herhaaldelijk het verzoek gedaan om, gezien de lastige financiële positie van de landen als gevolg van COVID-19, de begroting van het Hof voor de komende jaren stabiel te houden en niet te verhogen. Op basis van artikel 56, lid 41, heeft de Beheerraad, in samenspraak met het Bestuur, voorgesteld om af te wijken van de begrotingen die voortvloeien uit de Kostprijsmodellen. Daarnaast heeft het Hof in 2020 en 2021 uit solidariteit een groot deel van het positieve exploitatieresultaat uitgekeerd aan de landen naar rato van de bijdrage van ieder land. Hierdoor is de exploitatiereserve vanaf 2020 nauwelijks aangevuld. Bovendien heeft het Hof ook de begroting van 2022 aangepast en de instroomgerelateerde begrotingen van de jaren 2023 en 2024 gemaximeerd op het niveau van de begroting van 2022. Ten tijde van de beslissing, om de instroomgerelateerde begrotingen van de jaren 2023 en 2024 te maximeren op het niveau van de begroting 2022, liep een rechtszaak over indexering die mogelijk tot hogere kosten voor het Hof zou kunnen leiden. De Beheerraad heeft voorgesteld om de eventueel hogere kosten als gevolg van die rechtszaak te dekken uit de opgenomen voorziening voor indexatie en de exploitatiereserve. Dit laatste is immers bedoeld om financiële risico's in de bedrijfsvoering te ondervangen. Intussen is de uitspraak van de rechtszaak bekend, waardoor de hogere kosten als gevolg van de indexatie structureel zijn geworden. Bij het opstellen van de begroting 2024 bleek dat de kosten door de salaris- en prijsontwikkelingen hoger zullen uitvallen dan verwacht in de jaren 2023 en 2024, waardoor de exploitatiereserve zwaar onder druk komt te staan.
Bij het opstellen van de begroting voor 2024 werd een negatief resultaat van f 941.000 verwacht. Zoals blijkt uit de staat van baten en lasten in deze jaarrekening, bedraagt het uiteindelijke resultaat over 2024 f 1.158.000 negatief. Het negatieve resultaat van f 1.158.000 wordt volledig ten laste gebracht van de exploitatiereserve van het Hof.

T: +599 9 462 1200
F: +599 9 462 6088
E: info@bdo.cw
www.bdo.cw

BDO B.V.
P.O. Box 4895
Castorweg 2, Willemstad
Curaçao

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: De Beheerraad van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

A. Verklaring over de jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna 'het Gemeenschappelijk Hof van Justitie') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de jaarrekening 2024 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie op 31 december 2024 in overeenstemming met de relevante wettelijke bepalingen van Boek 2 van het in Curaçao geldende Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor Kleine Rechtspersonen, zoals uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving in Nederland;
- zijn de in de jaarrekening 2024 verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals vastgesteld in het door de Beheerraad vastgestelde normenkader waaronder de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024;
3. het kasstroomoverzicht over 2024; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Statutair gevestigd te Curaçao en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 96038. BDO B.V. is lid van BDO International Ltd, een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam "BDO" optreden. BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO netwerk en van elk van de BDO Member Firms.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Beheerraad voor de jaarrekening

Het bestuur van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de relevante wettelijke bepalingen van Boek 2 van het in Curaçao geldende Burgerlijk Wetboek, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor Kleine Rechtspersonen, zoals uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met relevante wet- en regelgeving, zoals vastgesteld in het door de Beheerraad vastgestelde normenkader waaronder de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de genoemde wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het Gemeenschappelijk Hof van Justitie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het Gemeenschappelijk Hof van Justitie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Beheerraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het Gemeenschappelijk Hof van Justitie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het Gemeenschappelijk Hof van Justitie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur en de Beheerraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Curaçao, 31 maart 2025

BDO B.V.

Was getekend

G.W.H.J. Glaudemans
Registeraccountant

Ref: R25.058/pw/GG

Colofon

April 2025 © Gemeenschappelijk Hof van Justitie
Vormgeving: Creativa Graphic Designs

Adresgegevens vestigingen Gemeenschappelijk Hof van Justitie

ARUBA | J.G. Emanstraat 51 | Oranjestad
CURAÇAO | Emancipatie Boulevard Dominico F. 'Don' Martina 18 | Willemstad
SINT MAARTEN | Front Street 58 (Courthouse) | Philipsburg
BONAIRE | Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje) | Kralendijk
SINT EUSTATIUS | Kerkweg 2 | Oranjestad
SABA | E.A. Johnson Road 5 | Windwardside

www.gemhofvanjustitie.org

JUN 1 1 2025

Gemeenschappelijk
Hof van Justitie

Excellentie,

Hierbij bieden de Beheerraad en het Bestuur van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba u het jaarverslag en de jaarrekening 2024 aan. Het thema van het jaarverslag is dit jaar '155 jaar Hof'. Meegaand met de moderne tijd bieden wij ook dit jaar deze rapportages aan in digitale vorm. Door de QR code met uw telefoon of tablet te scannen, kunt u het interactieve jaarverslag en ook de jaarrekening van het Hof raadplegen.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Mede namens de Beheerraad en het Bestuur

[redacted]

mr. M.J. de Kort
President Gemeenschappelijk Hof van Justitie

Jaarverslag

Jaarrekening

PUBLIC ENTITY SABA
REMIS VELISQUE

SAVE THE DATE

SABA DAY

DECEMBER 5TH

The Homecoming

Celebrating Our Past, Embracing Our Future.

SAVE THE DATE

50th SABA DAY

DECEMBER 5TH

The Homecoming

Celebrating Our Past, Embracing Our Future.

Dear Distinguished Guest,

It is with great pride and heartfelt anticipation that the Public Entity Saba invites you to join us in commemorating a historic milestone: the 50th Anniversary of Saba Day, to be held on Friday, December 5, 2025. This year, we also honor 40 years of the Saba Flag and Coat of Arms, symbols of our identity, resilience, and unity.

Under the theme "Saba Day 50: Homecoming - Celebrating Our Past, Embracing Our Future," we welcome Sabans near and far, friends of the island, and distinguished guests to come together for a powerful celebration of heritage, belonging, and vision. More than an event, this is a homecoming—a shared moment to reflect on where we've come from and where we're going.

The official Saba Day ceremony will take place in The Bottom, beginning at 8:00 AM with an Ecumenical Service, followed by the Hoisting of the Saba Flag, a Cultural Parade, the Official Ceremony, and Grand Toast. The evening will culminate with a spectacular Culture Night, featuring traditional music, drumming, and dance.

We encourage you to take part in the full week of programming from November 29 - December 7, which includes:

- A Culturama Parade of Cultures
- A Homecoming Breakfast & Diaspora Reflections
- Youth Forums and a "Saba 2050" Vision Dialogue
- Traditional cooking showcases and a special Flag & Coat of Arms Exhibit
- A festive Wahoo Fishing Tournament (Saturday)
- A weekend full of Entertainment, Family Activities & Fireworks Finale (Saturday & Sunday)

A full program and schedule will follow.

We would be truly honored by your presence as we mark this significant occasion together; honoring our shared journey, celebrating the richness of Saban culture, and looking ahead with renewed pride and purpose. For further information and planning, please contact Shaigan Marten at shaigan.marten@sabagov.nl
We look forward to welcoming you to Saba.

With kind regards,

Jonathan Johnson
Island Governor
Public Entity Saba

Eviton Heyliger
Commissioner of Culture
Public Entity Saba

Mazinga Shopping Complex #13, Fort Oranje Street, St. Eustatius, Caribbean Netherlands

Press Release

All For 1 Union Welcomes Island Council Action on Gwendoline van Putten School Board

St. Eustatius, August 21, 2025 — The Governing Island Council members of St. Eustatius have taken decisive action by removing the Board of Directors of the Gwendolyn van Putten (GvP) School. All For 1 Union acknowledges this historic step and commends the Island Council for acting where other stakeholders have failed.

For years, GvP teachers and staff have raised serious concerns regarding systemic bias, intimidation, and a lack of accountability within the school's leadership and board. Employees have reported the absence of clear policies, inconsistent application of workplace rules, and a culture where intimidation and manipulation have become the norm. Despite repeated letters and appeals from the Union, these fundamental issues—ranging from the protection of basic labor rights to the safeguarding of human dignity—have gone unaddressed.

"All For 1 Union has consistently called for clarity on the rights of employees and employers alike," said Charles A. Woodley, President of All For 1 Union. "We have asked for recognition of basic labor laws and human rights, as well as the establishment of transparent policies that respect the professional and personal well-being of staff. When professionals are silenced and prevented from voicing their concerns, it is not just their rights that are stripped away—it diminishes their spirit and undermines the very purpose of education."

The Union stresses that this decision by the Island Council was not taken lightly. It reflects the lived reality of staff who, on a daily basis, feel suppressed and disrespected, and of management members who resigned because their contributions went unrecognized. The evidence provided by teachers, staff, and former managers is clear: the culture under the current board has failed to uphold even the most basic standards of governance and accountability.

All For 1 Union recognizes that this is not the end of the struggle. Certain interests remain invested in preserving the status quo, and challenges will persist. However, justice and truth cannot remain hidden. The Union remains committed to working with all parties in pursuit of transparency, fairness, and respect within the education sector.

"We thank the Island Council of St. Eustatius for its courage in prioritizing the well-being of education workers at this critical time," said Woodley. "Although there is much work ahead, this step represents progress toward restoring dignity and fairness at GvP School."

[redacted]

Charles A. Woodley
President, All For 1 Union

For Media Inquiries:
All For 1 Union
Mazinga Shopping Complex #13, Fort Oranje Street
St. Eustatius, Caribbean Netherlands
allfor1.statia@gmail.com

Rijksvertegenwoordiger voor de openbare lichamen
Bonaire, Sint Eustatius en Saba

> Retouradres Postbus 357 Kralendijk Bonaire, Caribisch Nederland

Rijksvertegenwoordiger

Postbus 357

Kralendijk
Bonaire, Caribisch Nederland
www.rijksdienstcn.com

Contactpersoon
Secretariaat Bonaire

T +599 717 83 33
Rijksvertegenwoordiger@RijksdienstCN.com

Kenmerk
Rv/25u/024

Aan:
Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Staatssecretaris Funderend Onderwijs en Emancipatie

En aan:
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Staatssecretaris Herstel Groningen, Koninkrijksrelaties en Digitalisering

Datum: 22 augustus 2025
Betreft: Voorleggen raadsbesluit Eilandsraad Sint Eustatius m.b.t. de Gwendoline van Puttenschool in het kader van artikel 222 WolBES.

Geachte Excellenties,

In haar raadsvergadering van 21 augustus 2025 heeft de Eilandsraad van Sint Eustatius een raadsbesluit genomen waarin o.a. wordt besloten tot het ontslaan van het bestuur van de Gwendoline van Puttenschool. Het raadsbesluit heb ik bij deze brief gevoegd.

In aanloop naar dit raadsbesluit heb ik reeds uitvoerig contact gehad met uw ministeries over de situatie bij de Gwendoline van Puttenschool. In dit kader heb ik het ministerie van OCW op 16 juli 2025 een brief gestuurd over de situatie op de Gwendoline van Puttenschool waarin ik alle betrokken partijen heb opgeroepen tot het vinden van een constructieve oplossing.

Mede op basis van de informatie uit deze gesprekken heb ik het vermoeden dat het door de Eilandsraad genomen besluit in strijd is met de Wet Voortgezet Onderwijs 2020 en daarom mogelijk voor vernietiging in aanmerking komt.

De Eilandsraad beroept zich in haar besluit namelijk op artikel 3.21 van de Wet Voorgezet Onderwijs 2020. Het Ministerie van OCW heeft zich eerder op het standpunt gesteld dat de Gwendoline van Puttenschool in zijn geheel een bijzondere school is waardoor de Eilandsraad de bevoegdheden uit artikel 3.21 van de WVO 2020 niet zou mogen toepassen met betrekking tot de Gwendoline van Puttenschool.

Daarom leg ik het raadsbesluit in lijn met artikel 222 van de WolBES aan u voor.

Datum
16 juli 2025

Kenmerk
Rv/25u/018

In lijn met artikel 222 lid 1 stuur ik een afschrift van deze brief naar de Eilandsraad, het bestuurscollege en de Gezaghebber van Sint Eustatius.

Met vriendelijke groet,

De waarnemend Rijksvertegenwoordiger voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

[redacted]

J.N. Helmond mpm

cc. Eilandsraad Sint Eustatius
cc. Bestuurscollege Sint Eustatius
cc. Gezaghebber Sint Eustatius

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND
Island Council's Proposal

Island Council meeting: **21st August 2025**
Date proposal Exco meeting: N/A

Nr. 011 /2025IC
Portfolio holder: Island Council
Author: -

Subject: **Escalating Situation of the Gwendoline van Putten School**

Proposal:

1. To dismiss the members of the current school board of the Gwendoline van Putten School effective September 15th 2025 as per article 3.21 of the Wet Voortgezet Onderwijs 2020
2. To immediately establish an interim board to assume responsibility for the management and governance of public schoolboard.
3. To request that the interim board be tasked with restoring trust, ensuring accountability, and safeguarding the educational environment for children, parents, and teachers.

Introduction:

This motion recognizes that the children are the future of our island and that their education and wellbeing must be upheld as a shared responsibility. Teachers deserve respect and protection, parents must have trust in the school system, and government cannot neglect its duty to safeguard the rights of our youth. History will judge us if we fail to act while their future is at risk.

Serious concerns persist regarding the governance and operations of the Gwendoline van Putten School. Recent inspectorate reports on secondary education cite underperformance and insufficient quality in teaching and learning, while unresolved tensions between school management and the labor union representing staff continue to disrupt stability.

There is severe dereliction of duties by the school board (in Dutch: *taakverwaarlozing*). The various reports of the Inspectorate state that the education quality is below par, additionally the teacher's and union have expressed an unsafe and bad work environment due to bad governance, and the school board is in breach of various stipulations of the articles of association.

Taking these factors into account, the Island Council invokes Article 3.21 of the *Wet Voortgezet Onderwijs 2020* as a necessary step to address and bring resolution to this ongoing situation in the interest of safeguarding the future of our children.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

Legal framework & policy framework:
Art 3.21 wet voorgezet Onderwijs 2020

Motivation incl. eventual alternatives
See proposal introduction.

Participation/ communication
N/A

Arguments
N/A

Financial
N/A

Appendix
Motion 007/25 -Escalating situation of the Gwendoline van Putten School.

The Island Registrar

[redacted]

Mrs. M.M. Robins- Spanner

The Governor

[redacted]

Ms. M.A.U. Francis

Island Council's decision **Nr: 011 /2025IC**

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

Date Island Council meeting: 21st August 2025

Subject: Escalating Situation of the Gwendoline van Putten School

The Island Council of the Public Entity of St. Eustatius,

Having read the proposal dated 21st August 2025

Considering the article 3.21 wet voorgezet Onderwijs 2020

Decision:

1. To dismiss the members of the current school board of the Gwendoline van Putten School effective September 15th 2025 as per article 3.21 of the Wet Voortgezet Onderwijs 2020.
2. To immediately establish an interim board to assume responsibility for the management and governance of public schoolboard.
3. To request that the interim board be tasked with restoring trust, ensuring accountability, and safeguarding the educational environment for children, parents, and teachers

Thus, decided in the public meeting of the Island Council dated **21st August 2025**

The Island Council,

The Island Registrar

[redacted]

Ms. M. Robins-Spanner

EILANDSRAAD Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

The Chairlady of the Island Council

[redacted]

Ms. M.A.U. Francis

Q2 2025

January to June 2025

IMPLEMENTATION REPORT

PUBLIC ENTITY ST. EUSTATIUS

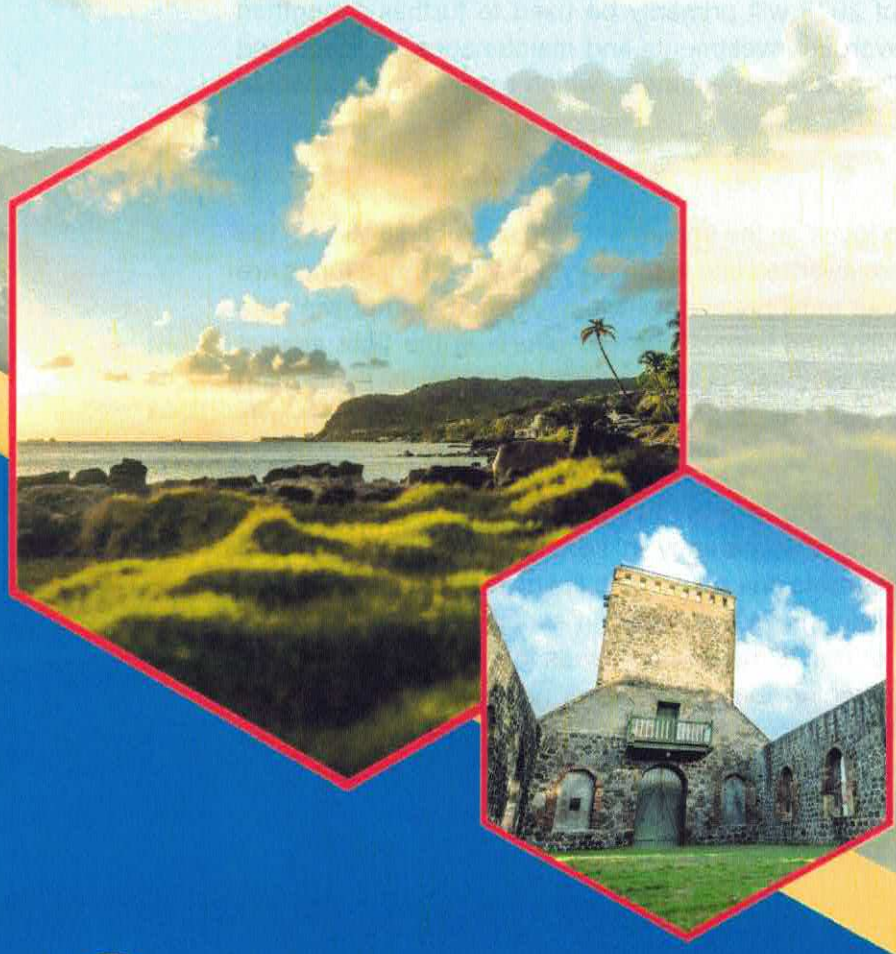

Visit Our Website

www.statiagovernment.com

Oranjestad, 30 July 2025

Dear Mr. van Marum,

It is my pleasure to present to you the implementation report for the second quarter of 2025. This report not only marks the end of a quarter but also serves as a mirror of our commitment to careful financial management and the responsibilities we bear towards our community.

Result

I would like to inform you that we closed the 2nd quarter of 2025 with a positive result of USD 2.1M. It is important to emphasize that this is a preliminary result, based on the current situation. The realized result for the 2nd quarter of 2025 is slightly higher than the full year projection of the 1st amended budget with 2%.

The increased free allowances of 2025 will primarily be used to further strengthen staffing at OLE and to execute overdue investments and maintenance on roads and buildings. This reflected in the 2nd budget amendment, which results in an expected surplus of USD1.4M for 2025.

Developments

This year we started with a strong focus on the implementation and optimization of the specific designated funds that were awarded late in the previous year. These funds are essential for addressing some of our most pressing challenges, such as improving the infrastructure for digital accessibility and intensifying our efforts in the fight against poverty. The careful management of these resources has enabled us to develop sustainable initiatives that go beyond temporary solutions and really work towards long-term improvements.

We have also taken significant steps to improve our budgeting process. By refining our accounting practices and increasing transparency in how funds are allocated and spent, we aim to achieve a more accurate and responsive financial administration. This focus has been particularly important given the delays in executing certain planned strategies due to the late receipt of free allowance proceeds in June 2025, related to the 1st semester of 2025. Strengthening these processes not only is imperative to managing such challenges more effectively but helps us building trust within our community and ensuring the integrity of the public body.

Looking ahead to the rest of the year, we remain committed to finance as the foundation for all our activities. Our goals are ambitious but achievable. With the support and cooperation of our community, we are confident that we can achieve these goals and continue to improve our financial health.

With kind regards,

[redacted]

Mw. A. Francis

Governor

Table of Contents

1. Cft recommendations 5
2. Summarized result 7
3. Statement of income and expenses 8
4. Budget amendments 13
5. Notes to the income 19
   5.1 Free allowances 19
   5.2 Local Levies 20
   5.3 Waste tax 20
   5.4 Property management income 21
   5.5 Airport 22
   5.6 Harbor 23
   5.7 Fees 24
   5.8 Permits 25
   5.9 Other revenues 25
   5.10 Financial income 26
6. Notes to the expenses 28
   6.1 Personnel expenses 28
   6.2 Accommodation expenses 29
   6.3 Property management expenses 30
   6.4 Office expenses 31
   6.5 Representation and communication 32
   6.6 Transport expenses 33
   6.7 Depreciation expenses 33
   6.8 General expenses 34
   6.9 Subsidies and financial contributions 34
   6.10 Other expenses 35
7. Analysis by function 36
8. Assets 42
   8.1 Tangible and financial assets 42
   8.2 Receivables 42
   8.3 Cash at banks 43
9. Equity and liabilities 44

9.1 Equity 44
9.2 Provisions 45
9.3 Long-term loans 45
9.4 Current liabilities and accruals 45
10. Summary of capital investments 2025 46
11. Cashflow forecast 51
12. Development financial management 53
13. Special allowances 56
14. Annexes 58
14.1 Detailed cashflow forecast 58
14.2 Special allowances (projects) 60
14.3 Special allowances – multi-annual overview 64
14.4 Income and expenses per function 68
14.5 Personnel overview per function 70
14.6 FTE personnel overview 71

1. Cft recommendations

With reference to the advice of the College financieel toezicht (Cft) related to the first quarterly implementation report (Q1 IR), we hereby inform you of the actions taken to improve the financial situation of the Openbaar Lichaam St. Eustatius (OLE).

Result and realization

Cft expects that OLE will be in compliance with the central budget norm in view of the surplus of the 1st quarter 2025. Although the realization is less than the projection, Cft does not see cause to lower the operational expenses through an amendment.

The lower realization in expenditure is due to challenges in the execution thereof. The two specific items mentioned are:

> *Personnel expenses, where the expected filling of vacancies, did not materialize as budgeted and the recharged expenses were lower than budgeted. This explanation was included in the UVR Q1-2025 report.*
>
> *The lower subsidies and contributions were explained as being expected for the 3rd and 4th quarter as that is when most events take place and scholarships are assigned.*

OLE refers to the development in this report and the supporting explanations.

Non-budgeted expenses

In the 1st quarter 2025 OLE realized a total of USD 6.0M in project expenses financed through special allowances. These expenses were not included in the budget. Expenses should be budgeted prior to being executed.

OLE will include an estimate for project expenses financed through special allowances. This estimate is based solely on the existing projects and those for which information was available at the time of reporting. Although this item was not previously raised by Cft in past reporting, OLE is considering the implementation of an asset management tool to improve projections for future maintenance and execution of projects and management of its own assets.

Financial management

Cft advises to strengthen the financial management by implementing the following measures:

- Increase staffing
- Ensure timely provision of complete budget documentation
- Increase the quality of the notes in such a way that the expected realization by year end can be better predicted
- Include Cft in the ongoing risk analysis, so that a uniform approach can be followed for the 3 Caribbean entities

OLE expresses its appreciation for the advice of Cft. In this regard, the advice is addressed below.

- *The increase of staffing, specifically key functions within the Finance and other departments remains a challenge. In the Finance department the two key outstanding vacancies of Finance Unit Manager (consultant) and Director of Finance (permanent position) have now been filled. Other departments, such as the airport, have also been strengthened.*
- *The first implementation report was submitted on 5 May 2025. The report was based on the same templates as submitted before and which were evaluated positively by Cft. However, additional tables and explanations were requested to be included, which delayed the timely processing of the filed report. In the meantime, OLE has agreed that future requests changes to the layout of an implementation report will be executed in the next reporting cycle. It is also advisable if Cft could supply all 3 Caribbean entities with templates for reporting and budget, ensuring standardization and comparability.*
- *The notes to the Q1-2025 IR were of the same quality as in previous reporting, if not more comprehensive. As per request of Cft, additional tables were added with an analysis between realization and budget by function. This was a new request, as in prior reporting the analysis by function consisted of the movement of amendments in the budget.*
  OLE's budget (and amended budgets) is the best approximation to the expected realization of the surplus or deficit for the year. To be able to predict the outcome from the notes would require an in-depth analysis of the various departments and projects, that would be too time-consuming and have little added value.
- *OLE prepares an annual risk analysis supporting the value of the resistance capacity as recorded in the annual accounts. OLE will / has shared this risk analysis with Cft and has requested Cft to provide a risk analysis template to standardize this process. Furthermore, OLE is willing to contribute to the determination of the minimum resistance capacity required, as this has an impact on its cash management.*

In the detailed analysis on page 4 Cft notes that OLE had a negative free liquidity position of USD 0.7M, resulting from the fact that the free allowances for the first quarter of 2025 were not transferred on time by BZK. The liquidity position remains a point of attention requiring a substantive risk analysis.

OLE agrees that the free liquidity position remains a point of attention, specifically in view of its dependence on the timely transfer of free allowances as these represent more than 75% of the total revenue and cashflow (excluding special allowances). OLE proposes to document the cash management policy between OLE, Cft and BZK in order to identify the appropriate actions to be taken if or when free allowances are not received as agreed. This will help OLE to remain in compliance with the agreements related to special allowances and manage cashflow accordingly.

2. Summarized result

The financial result for the period up to June 2025 amounts to a surplus of USD 2,072K. This is in line with the 1st amended budget, being only 2% higher.

The 2nd budget amendment of 2025 shows a surplus of USD 600K for the full financial year 2025. This is a decrease of USD 1,430K in comparison with the 1st budget amendment. Please refer to the details of the 2nd budget amendment for a detailed explanation.

The income and expenses are categorized by main categories in the table below.

		2025				
Description	**Actuals 2024**	**1st amended budget**	**2nd amended budget**	**Actual up to Q2-2025**	**Q1 % actuals against 1st amended budget**	**Year prognosis**
Free allowances	21,388,430	21,973,584	21,973,584	10,814,860	49%	21,973,584
Local levies	3,922,531	4,469,228	4,055,628	2,002,757	45%	4,203,628
Other revenues	2,473,210	1,736,454	1,925,424	1,001,211	58%	1,777,424
Total Income (excl. S.A.)	**27,784,171**	**28,179,266**	**27,954,636**	**13,818,828**	**49%**	**27,954,636**
Personnel expenses	13,005,150	14,558,492	14,868,378	6,797,311	46%	14,868,378
Other expenses	10,633,646	11,589,853	11,641,611	4,949,820	42%	11,641,611
Total Expenses (excl. S.A.)	**23,638,796**	**26,148,345**	**26,509,989**	**11,747,131**	**44%**	**26,509,989**
Period result (excl. S.A.)	**4,145,375**	**2,030,921**	**1,444,647**	**2,071,697**	**102%**	**1,444,647**

3. Statement of income and expenses

Description	2024 Actuals 2024	2025 1st amended budget	2025 Amend-ments	2025 2nd amended budget	2025 Realization Q2-2025	2025 Q2 actuals against 1st amended budget	2025 Q2 % actuals against 1st amended budget	2025 Year prognosis
Income	**USD**	**USD**	**USD**	**USD**	**USD**	**USD**	**%**	**USD**
Free allowances	21,388,430	21,973,584	-	21,973,584	10,814,860	11,158,725	49%	21,973,584
Local Levies	523,591	588,700	(75,000)	513,700	367,645	221,055	62%	513,700
Waste tax	269,315	285,000	(10,000)	275,000	269,452	15,548	95%	275,000
Property management income	357,830	299,840	25,000	324,840	151,031	148,809	50%	324,840
Airport	362,859	398,748	25,000	423,748	183,144	215,604	46%	423,748
Harbour	2,124,682	2,661,135	(378,600)	2,282,535	919,705	1,741,430	35%	2,282,535
Fees	122,451	89,675	-	89,675	55,056	34,619	61%	89,675
Permits	161,803	146,130	-	146,130	56,724	89,406	39%	146,130
Other revenues	443,101	148,000	-	148,000	62,496	85,504	42%	148,000
Interest income	2,030,109	1,588,454	188,970	1,777,424	938,716	649,738	59%	1,777,424
Total Income (excl.special allowances)	27,784,171	28,179,266	(224,630)	27,954,636	13,818,828	14,360,438	49%	27,954,636
Income from special allowances	17,047,149	-	23,982,156	23,982,156	13,731,231	(13,731,231)	100%	23,982,156
Total Income (incl.special allowances)	44,831,320	28,179,266	23,757,526	51,936,792	27,550,059	629,207	98%	51,936,792
Expenses		**USD**	**USD**	**USD**	**USD**	**USD**	**USD**	**USD**
Personnel expenses	13,005,150	14,558,492	309,886	14,868,378	6,797,311	7,761,181	47%	14,868,378
Accommodation expenses	1,538,352	1,743,690	(44,100)	1,699,590	706,389	1,037,301	41%	1,699,590
Property management expenses	2,321,015	3,329,950	(94,500)	3,235,450	1,100,407	2,229,543	33%	3,235,450
Office expenses	937,923	936,720	128,487	1,065,207	673,532	263,188	72%	1,065,207
Representation and communication expense	863,783	781,010	281,931	1,062,941	673,234	107,776	86%	1,062,941
Transport expenses	250,865	273,500	19,450	292,950	107,338	166,162	39%	292,950
Depreciation expenses	422,006	498,377	1,700	500,077	165,544	332,833	33%	500,077
General expenses	1,521,655	1,302,450	(176,210)	1,126,240	485,070	817,380	37%	1,126,240
Subsidies and financial contributions	2,092,306	2,352,981	10,000	2,362,981	865,473	1,487,508	37%	2,362,981
Other expenses	685,741	371,175	(75,000)	296,175	172,833	198,342	47%	296,175
Total Expenses (excl.special allowances)	23,638,796	26,148,345	361,644	26,509,989	11,747,131	14,401,214	44%	26,509,989
Expenses from special allowances	17,047,149	-	23,982,156	23,982,156	13,731,231	(13,731,231)	100%	23,982,156
Total Expenses (incl. special allowances)	40,685,945	26,148,345	24,343,801	50,492,145	25,478,362	669,983	97%	50,492,145
Surplus (deficit) (excl. special allowances)	**4,145,375**	**2,030,921**	**(586,274)**	**1,444,647**	**2,071,697**	**(40,776)**	**102%**	**1,444,647**

Up to the 2nd quarter 2025 a surplus of USD 2,071K is shown. The contribution from the 2nd quarter of 2025 to the cumulative realization amounts to USD 0.2K.

The following table shows the movement in realization of income in Q1-2025 and Q2-2025:

Description		Q1-2025	Q2-2025	Difference
Income		**USD**	**USD**	**USD**
Free allowances	1)	5,499,646	5,315,214	(184,433)
Local Levies	2)	223,666	143,979	(79,687)
Waste tax	3)	269,218	234	(268,984)
Property management income		73,525	77,506	3,981
Airport		116,158	66,986	(49,172)
Harbour		474,713	444,992	(29,721)
Fees		28,243	26,813	(1,430)
Permits		38,050	18,674	(19,376)
Other revenues		35,154	27,342	(7,812)
Interest income		483,001	455,715	(27,286)
Total Income (excl.special allowances		7,241,374	6,577,454	(663,920)
Income from special allowances		5,977,889	7,753,342	1,775,453
Total Income (incl.special allowances)		13,219,263	14,330,796	1,111,533

The development of the revenue shows a lower revenue in the 2nd quarter of USD 663K in comparison with the previous quarter. The main components are:

1) Free allowances
   The free allowances of the 1st quarter 2025 were based on the October circulaire of 2024 and an accrual was recorded as the actual free allowances had not yet been transferred to OLE's account. This took place on 16 June 2024 for the free allowances related to the first half year of 2025. A lower amount is presented in the 2nd quarter of 2025 as the transfer did not include the BBP indexation used to determine the budget for 2025.
2) Local levies
   The local levies decreased with USD 80K in comparison with Q1-2025. This consists of motor vehicle tax and tourist tax. For motor vehicle tax approximately 90% of the revenues were received in Q1-2025. In Q2-2025 the increase is due to the development of the tourist tax.
3) Waste tax
   The waste tax revenue was invoiced mainly in Q1-2025. In Q2-2025 the additional revenue consists of small movements in the customer portfolio.

These 3 categories comprise a total of USD 533K, representing 80.5% of the total decrease.

The following table shows the movement in realization of expenses in Q1-2025 and Q2-2025:

Description		Q1-2025	Q-2025	Difference
Expenses		**USD**	**USD**	**USD**
Personnel expenses	1)	3,270,543	3,526,768	256,225
Accommodation expenses	2)	304,220	402,169	97,949
Property management expenses	3)	485,917	614,490	128,573
Office expenses		299,646	373,886	74,240
Representation and communication expenses	4)	180,219	493,015	312,796
Transport expenses		53,316	54,022	705
Depreciation expenses		82,772	82,772	0
General expenses		203,263	281,806	78,543
Subsidies and financial contributions		406,137	459,336	53,198
Other expenses		46,592	126,241	79,648
Total Expenses (excl.special allowances)		5,332,627	6,414,504	1,081,878
Expenses from special allowances		5,977,889	7,753,342	1,775,453
Total Expenses (incl. special allowances)		11,310,516	14,167,847	2,857,331

The development of the expenses show an increase in expenses of USD 1,082K compared to the previous quarter. The main contributors are:

1) Personnel expenses
   Personnel expenses were higher in Q2-2025 compared to Q1-2025 as a consequence of increased staffing. At the end of Q1-2025 a net increase of 14 vacancies was realized and by the end of Q2-2025 a net increase of 13 vacancies were realized (a loss of 1 FTE). However, the full quarter effect of the Q1-2025 can be seen in Q2-2025 for an amount of USD 84K.
   Additionally, the expenses for contractors increased in Q2-2025 with USD 201K to compensate for the unfilled vacancies during the first half year. The budget included a total of 24 vacancies to have been filled during this period.
2) Accommodation expenses
   Accommodation expenses were USD 98K higher in Q2-2025 compared to the previous quarter. This is caused mainly by the security expenses, recorded in the Q2-2025 due to late invoicing for USD 80K.
3) Property management expenses
   The increase of this category amounts to USD 129K. In Q2-2025 the maintenance of roads and airport increased compared to the previous period.

4) Representation and communication expenses
   This category increased with USD313K in Q2-2025 compared to the previous quarter. The main contributors are the travel expenses, which increased with USD 183K and representation expenses which increased with USD 120K.

These 4 categories comprise a total of USD 796K, representing 73.5% of the total increase in expenses.

Overall, the net contribution of Q2-2025 to the YTD surplus amounts to USD 163K compared to USD 1,909K in Q1-2025.

Budget amendment ('BA')

The 2nd budget amendment ('2nd BA') shows a decrease of the expected surplus for 2025 of USD586K compared to the 1st BA, resulting in an expected surplus of USD 1,445K for the full year. The 2nd budget amendment includes the following adjustments:

The details of the amendments, per category, are detailed below.

Revenues

The revenue categories have been amended upwards for:

- Property management income – USD 25K
- Airport income – USD 25K
- Interest income – USD 190K (based on cashflow projection)

The revenue categories have been amended downwards for:

- Local levies – USD 75K
- Waste tax – USD 10K
- Harbour – USD 379K

The analysis of each category is detailed in their respective paragraphs but essentially consists of an adjustment to reflect the expected revenue for the full year.

Expenses

The expense categories have been amended upwards to reflect the needs assessed from the different departments. This process was executed together with the meetings regarding the multi-annual budget 2026-2029.

The main expense categories impacted consist of:

- Personnel expenses – net effect of USD 310K to reflect the need for additional staffing not specifically included in the 2025 budget as well as an adjustment for moving the effect of unfilled vacancies to external contractors.
- Office expenses – net increase of USD 128K to reflect the licenses expected for the harbour and airport software as well as other subscriptions of USD 90K and requested additional budget for office supplies.
- Representation and communication expenses – net increase of USD 282K for additional budget for travel and representation for the 2nd half of 2025.

The main expense categories that have been amended downwards consist of:

- Accommodation expenses – net effect of USD 44K to reflect expected lowered utilities and cleaning.
- Property management expenses – net effect of USD 95K to reflect lowered other maintenance of USD 95K not expected to be realized in 2025 netted off against increase of maintenance buildings.
- General expenses – net effect of USD 176K to reflect the development expected for 2025

Sources

For the determination of the result, the following sources have been used:

- Actual financial figures up to the 2nd quarter 2025 as well as subsequent receipts and payments in July 2025.
- Information received from the departments and Executive Council on the expected development and policies impacting the financial processes,
- Information from BZK and Cft on the development of free and special allowances.

Disclaimer: The budgeted result up to the 2nd quarter 2025 does not include the possible financial effects of current and pending court cases and/or additional or increased fines.

4. Budget amendments

The figures shown in this section pertain only to the movements between the 1st amended budget and the 2nd amended budget. In Chapter 7 an analysis is added to compare the 1st amended budget to realization.

Primary Function 0

Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Bestuursorganen	-	-	-
Bestuursapparaat	40,000	1,802,424	1,842,424
Burgerzaken	91,675	-	91,675
Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	259,840	-	259,840
	391,515	**1,802,424**	**2,193,939**
Bestuursorganen	1,715,283	692,705	2,407,988
Bestuursapparaat	10,865,975	(469,643)	10,396,332
Burgerzaken	313,628	22,000	335,628
Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	12,634	-	12,634
	12,907,520	**245,062**	**13,152,582**
	(12,516,005)	**1,557,362**	**(10,958,643)**

The amendments to the revenue pertain to an increase of the revenue from the property income to be in line with the realization up to June 2025. In addition, the budget pertaining to interest income has been reclassified to function 0 instead of function 9 to be in line with the actual interest income posting.

The main amendments to the expenses consist of:

- *additional budget for travel expenses and representation of USD 124K;*
- *separate budget for the Governor's cabinet of USD 106K;*
- *additional budget for training and seminars of USD 33K;*
- *additional budget for maintenance of government building of USD 41K*
- *additional budget for office expenses of USD 88K*
- *additional budget of USD 78K due to reclassification of the Court of Audit budget from function 5*
- *included recharge to projects of integrity coordinator of USD 105K*
- *decreased budget for general expenses of USD 120K*

Primary Function 1

Type	Function	Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Income	130	Rampenbestrijding	-	-	-
Income total			**-**	**-**	**-**
Expenses	130	Rampenbestrijding	196,896	(2,150)	194,746
Expense total			**196,896**	**(2,150)**	**194,746**
Surplus (deficit)			**(196,896)**	**2,150**	**(194,746)**

The main amendments to the expenses consist mainly of a small increase in representation expenses for team building, netted off by the centralization of travel expenses in function 0.

Primary Function 2

Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Algemeen beheer DROB	-	-	-
Wegen straten en pleinen	456,750	(75,000)	381,750
Verkeersmaatregelen te land	-	-	-
Zeehaven	2,661,135	(378,600)	2,282,535
Luchtvaart	398,748	25,000	423,748
	3,516,633	**(428,600)**	**3,088,033**
Algemeen beheer DROB	2,277,850	(43,000)	2,234,850
Wegen straten en pleinen	589,571	-	589,571
Verkeersmaatregelen te land	7,500	-	7,500
Zeehaven	696,559	109,332	805,891
Luchtvaart	2,462,177	368,150	2,830,327
	6,033,657	**434,482**	**6,468,139**
	(2,517,024)	**(863,082)**	**(3,380,106)**

The amendments to the revenue pertain to the following:

- *decrease of the revenue from motor tax based on the analysis of the completeness of revenues of 2024;*
- *decrease of the revenue of harbour in the areas of oil terminal fees, departure taxes and harbour fees to reflect the actual trend;*
- *increase of the airport revenues, related to the airport security charges to reflect the actual trend.*

The main amendments to the expenses consist of:

- *additional budget for personnel expenses of USD 252K, consisting of 1 additional FTE for the harbour and reclass of personnel expenses from function 0;*
- *additional budget for external contractors of USD 100K to execute a full scale drill to be in compliance with airport regulations;*
- *increased budget for other expenses of USD 82K*

Primary Function 3

Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Economische zaken	144,130	-	144,130
Handel en Industrie	-	-	-
Agrarische productie en ontginning	-	-	-
Overige agrarische zaken, jacht en visserij	-	-	-
	144,130	**-**	**144,130**
Economische zaken	48,601	141,000	189,601
Handel en Industrie	297,093	-	297,093
Agrarische productie en ontginning	-	-	-
Overige agrarische zaken, jacht en visserij	124,517	-	124,517
	470,211	**141,000**	**611,211**
	(326,081)	**(141,000)**	**(467,081)**

The main amendments to the expenses are an increased budget for external contractors, for tools and equipment and smaller overdue projects.

Primary Function 4

Type	Function	Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Income	400	Algemeen Beheer Onderwijs	-	-	-
	410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	-	-
	480	Gemeenschappelijke baten en lasten van onderwijs	-	-	-
Income total			**-**	**-**	**-**
Expenses	400	Algemeen Beheer Onderwijs	-	-	-
	410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	-	-
	480	Gemeenschappelijke baten en lasten van onderwijs	351,393	(1,000)	350,393
Expense total			**351,393**	**(1,000)**	**350,393**
Surplus (deficit)			**(351,393)**	**1,000**	**(350,393)**

The amendment to the expenses consists of the centralization of travel expenses in function 0.

Primary Function 5

Type	Function	Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Income	510	Openbaar Bibliotheekwerk	-	-	-
	530	Sport	-	-	-
	541	Oudheidkunde/musea	-	-	-
	560	Maatschappelijk leefbaarheid en openluchtrecreatie	-	-	-
	580	Overige cultuur en recreatie	-	-	-
Income total			**-**	**-**	**-**
Expenses	510	Openbaar Bibliotheekwerk	153,056	-	153,056
	530	Sport	350,168	-	350,168
	541	Oudheidkunde/musea	206,782	-	206,782
	560	Maatschappelijk leefbaarheid en openluchtrecreatie	26,092	(2,750)	23,342
	580	Overige cultuur en recreatie	1,063,787	(242,000)	821,787
Expense total			**1,799,886**	**(244,750)**	**1,555,136**
Surplus (deficit)			**(1,799,886)**	**244,750**	**(1,555,136)**

The main amendments to the expenses consist of:

- *additional budget for personnel expenses of USD 45K, consisting of the reclassification of personnel expenses from function 0;*
- *decrease of the budget due to the centralization of travel expenses in function 0 for USD 3K;*
- *decrease of the budget due to reclassification of the expenses of the Court of Audit to function 0 for USD 78K;*
- *increased property management expenses of USD 70K for various maintenance projects and upgrade of rented properties.*
- *Increased budget for travel and representation expenses of USD 6K.*
- *Decrease of various maintenance categories with USD 250K.*

Primary Function 6

Type	Function	Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Income	600	Algemeen beheer maatschappelijk werk	-	-	-
	610	Onderstandsverlening (incl. pensioen)	-	-	-
	611	Werkgelegenheid	-	-	-
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	-	-	-
	630	Sociaal cutlureel werk / jeugd en jongerenwerk	-	-	-
	650	Kinderopvang	-	-	-
	651	Dagopvang gehandicapten	-	-	-
Income total			**-**	**-**	**-**
Expenses	600	Algemeen beheer maatschappelijk werk	38,000	-	38,000
	610	Onderstandsverlening (incl. pensioen)	250,000	-	250,000
	611	Werkgelegenheid	256,848	-	256,848
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	360,325	(127,000)	233,325
	630	Sociaal cutlureel werk / jeugd en jongerenwerk	-	-	-
	650	Kinderopvang	270,000	-	270,000
	651	Dagopvang gehandicapten	-	-	-
Expense total			**1,175,173**	**(127,000)**	**1,048,173**
Surplus (deficit)			**(1,175,173)**	**127,000**	**(1,048,173)**

The amendment to the expenses consists of the decrease of personnel expenses due to unfilled vacancies up to June 2025.

Primary Function 7

Type	Function	Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Income	700	Algemeen beheer volksgezondheid	10,000	-	10,000
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	-	-	-
	720	Slachthuizen	120,000	-	120,000
	721	Reiniging	285,000	(10,000)	275,000
	722	Riolering en Waterzuivering	-	-	-
	723	Milieu en natuurbeheer	-	-	-
	724	Lijkbezorging (begraafplaats)	-	-	-
	725	Overige openbare hygiene	18,000	-	18,000
	730	Overige volksgezondheid	-	-	-
Income total			**433,000**	**(10,000)**	**423,000**
Expenses	700	Algemeen beheer volksgezondheid	158,000	-	158,000
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	419	-	419
	720	Slachthuizen	445,526	24,000	469,526
	721	Reiniging	1,559,673	39,000	1,598,673
	722	Riolering en Waterzuivering	-	-	-
	723	Milieu en natuurbeheer	159,435	-	159,435
	724	Lijkbezorging (begraafplaats)	-	-	-
	725	Overige openbare hygiene	504,539	(72,000)	432,539
	730	Overige volksgezondheid	-	-	-
Expense total			**2,827,592**	**(9,000)**	**2,818,592**
Surplus (deficit)			**(2,394,592)**	**(1,000)**	**(2,395,592)**

The amendments to the revenue pertain to the following:

- *decrease of the revenue from waste tax based on the analysis of the completeness of revenues of 2024 and to reflect the trend of 2025.*

The main amendments to the expenses consist of:

- *decreased budget for personnel expenses of USD 22K to reflect the effect of unfilled vacancies up to June 2025;*
- *additional budget for maintenance of the waste plant of USD 19K;*
- *decreased budget due to centralization of training budget of USD 6K to function 4.*

Primary Function 8

Type	Function	Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Income	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	-	-	-
	822	Overige volkshuisvesting	-	-	-
Income total			**-**	**-**	**-**
Expenses	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	1,707	-	1,707
	822	Overige volkshuisvesting	-	-	-
Expense total			**1,707**	**-**	**1,707**
Surplus (deficit)			**(1,707)**	**-**	**(1,707)**

No budget amendment.

Primary Function 9

Type	Function	Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Income	910	Reserves en voorzieningen	-	-	-
	920	Belastingen	131,950	-	131,950
	921	Vrije uitkering	23,562,038	(1,588,454)	21,973,584
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	-	-	-
	992	Saldo baten/lasten (batig saldo)	-	-	-
Income total			**23,693,988**	**(1,588,454)**	**22,105,534**
Expenses	910	Reserves en voorzieningen	-	-	-
	920	Belastingen	-	-	-
	921	Vrije uitkering	3,066	-	3,066
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	381,245	(75,000)	306,245
	992	Saldo baten/lasten (batig saldo)	-	-	-
Expense total			**384,311**	**(75,000)**	**309,311**
Surplus (deficit)			**23,309,677**	**(1,513,454)**	**21,796,223**

The amendments to the revenue pertain to the following:

- *reclassification of interest income to function 0 for comparison reasons;*
- *decrease of general expenses with USD 75K to reflect the expected expenses for the year.*

All Primary Functions

Type	Function	Description	1st amended budget	Amendments	2nd amended budget
Income	001	Bestuursorganen	-	-	-
	002	Bestuursapparaat	40,000	1,802,424	1,842,424
	003	Burgerzaken	91,675	-	91,675
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	259,840	-	259,840
	210	Wegen straten en pleinen	456,750	(75,000)	381,750
	220	Zeehaven	2,661,135	(378,600)	2,282,535
	230	Luchtvaart	398,748	25,000	423,748
	300	Economische zaken	144,130	-	144,130
	700	Algemeen beheer volksgezondheid	10,000	-	10,000
	720	Slachthuizen	120,000	-	120,000
	721	Reiniging	285,000	(10,000)	275,000
	725	Overige openbare hygiene	18,000	-	18,000
	920	Belastingen	131,950	-	131,950
	921	Vrije uitkering	23,562,038	(1,588,454)	21,973,584
Income total			**28,179,266**	**(224,630)**	**27,954,636**
Expenses	001	Bestuursorganen	1,715,283	692,705	2,407,988
	002	Bestuursapparaat	10,865,975	(469,643)	10,396,332
	003	Burgerzaken	313,628	22,000	335,628
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	12,634	-	12,634
	130	Rampenbestrijding	196,896	(2,150)	194,746
	200	Algemeen beheer DROB	2,277,850	(43,000)	2,234,850
	210	Wegen straten en pleinen	589,571	-	589,571
	211	Verkeersmaatregelen te land	7,500	-	7,500
	220	Zeehaven	696,559	109,332	805,891
	230	Luchtvaart	2,462,177	368,150	2,830,327
	300	Economische zaken	48,601	141,000	189,601
	310	Handel en Industrie	297,093	-	297,093
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	124,517	-	124,517
	480	Gemeenschappelijke baten en lasten van onderwijs	351,393	(1,000)	350,393
	510	Openbaar Bibliotheekwerk	153,056	-	153,056
	530	Sport	350,168	-	350,168
	541	Oudheidkunde/musea	206,782	-	206,782
	560	Maatschappelijk leefbaarheid en openluchtrecreatie	26,092	(2,750)	23,342
	580	Overige cultuur en recreatie	1,063,787	(242,000)	821,787
	600	Algemeen beheer maatschappelijk werk	38,000	-	38,000
	610	Onderstandsverlening (incl. pensioen)	250,000	-	250,000
	611	Werkgelegenheid	256,848	-	256,848
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	360,325	(127,000)	233,325
	650	Kinderopvang	270,000	-	270,000
	700	Algemeen beheer volksgezondheid	158,000	-	158,000
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	419	-	419
	720	Slachthuizen	445,526	24,000	469,526
	721	Reiniging	1,559,673	39,000	1,598,673
	723	Milieu en natuurbeheer	159,435	-	159,435
	725	Overige openbare hygiene	504,539	(72,000)	432,539
	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	1,707	-	1,707
	921	Vrije uitkering	3,066	-	3,066
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	381,245	(75,000)	306,245
Expense total			**26,148,345**	**361,644**	**26,509,989**
Surplus (deficit)			**2,030,921**	**(586,274)**	**1,444,647**

The overall impact of the budget amendments results in a surplus of USD 1.445K. This is caused by a substantial decrease in the revenues, mainly harbour, as the expected increase in vessel movements and increased cargo fees has not materialized in the first half of 2025. This is partially compensated by a higher budget for interest income.

Additionally, the increased budget for the expenses significantly impacts the result and can be mainly attributed to increased personnel expenses, property management expenses and representation and communication expenses.

5. Notes to the income

In the analysis of the realization compared to the budget, the term 'budget' refers to the annual budget as per 1st BA. The budget period consists of the budget for the first six (6) months of 2025 as per the 1st BA. The differences relate to the discrepancy between the realization up to June 2025 and the budget for the same period.

5.1 Free allowances

The income from free allowances up to the 2nd quarter of 2025 amount to USD10,8M. This income can be detailed as follows:

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Net structural free allowances	9,059,182	18,462,229	9,231,115	(171,933)
Additional free allowances	1,603,178	3,206,355	1,603,178	-
Repayment interest-free loan 2013	100,000	200,000	100,000	-
Repayment interest-free loan 2025	52,500	105,000	52,500	-
Gross free allowances	10,814,860	21,973,584	10,986,792	(171,933)

The composition of the free allowances is as follows:

Description	Explanation	Realization	Budget 1st BA
Structural free allowances	6 months @ USD1.510	9,060	10,987
Additional free allowance	6 months @ USD 267	1,603	
Repayment interest-free loan	Settled in net amount received	152	
Total free allowances		**10,815**	**10,987**

The structural free allowances of USD 10,815K are lower than the 1st amended budget. The 1st amended budget takes into account an indexation amount of USD478K, which explains the difference for the 1st half year. The free allowances for the first half year 2025 were received on 16 June 2025, including the pro rata additional free allowance for the period.

The realization agrees with the amounts detailed in the February circular. This circular does not yet include the BBP indexation for 2025. The budget for free allowances has therefore not yet been amended.

5.2 Local Levies

This item includes the revenue from motor vehicle tax and tourist tax.

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Motor vehicle tax	319,175	456,750	228,375	90,800
Tourist tax	48,470	131,950	65,975	(17,505)
	367,645	588,700	294,350	73,295

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Motor vehicle tax	303,416	450,000	225,000	78,416
Tourist tax	80,339	130,000	65,000	15,339
	383,755	580,000	290,000	93,755

The realization of the taxes in Q2-2025 is 24.9% higher than the budget period.

In the 2nd quarter of 2025, the motor vehicle tax increased with USD37K to USD319K. The realization for motor vehicle tax in 2024 amounted to USD 376K for the full year, after evaluating the completeness of revenue for this category. Due to this development the 2nd amended budget has been lowered with USD75K. No significant increase is expected in the number of vehicles on the island. It is expected that in the 2nd half of 2025 the income from motor vehicle tax will increase to realize the revenue as per 2nd amended budget. Compared to the budget there is an increase of 39.8% and it is expected that this will decrease gradually in the remainder of 2025.

The tourist tax up to the 2nd quarter 2025 is approx. 27% lower than budgeted and is expected to meet the budget target for the year, due to the measures put in place to validate and collect the tourist tax.

5.3 Waste tax

The income from waste tax up to Q2 2025 amounts to USD270K.

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Waste tax	269,452	285,000	142,500	126,952
	269,452	285,000	142,500	126,952

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Waste tax	269,250	275,000	137,500	131,750
	269,250	275,000	137,500	131,750

The assessments for waste tax are issued at the start of the calendar year. The assessments are issued in 2 cycles, annually and quarterly. Most of the assessments are based on the annual cycle.

In February 2025 a total of USD268K was issued in assessments. Additional assessments will be issued during the year, these represent a small part of the total assessments. For the 2nd quarter the realization is USD127K higher than the budget period. As the year progresses, this overage is expected to decrease to match the total budget of USD285K. The realization of 2025 is in line with the previous period and with the realization of 2024. In connection herewith the overall budget of waste tax has been lowered with USD 10K.

5.4 Property management income

This comprises land lease and the rental of buildings and land. The specification is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Land lease	114,050	253,750	126,875	(12,825)
Rental of buildings and land	36,981	46,090	23,045	13,936
	151,031	299,840	149,920	1,111

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Land lease	112,996	250,000	125,000	(12,004)
Rental of buildings and land	19,951	54,000	27,000	(7,049)
	132,947	304,000	152,000	(19,053)

In this category the realization compared to the budget period amounted to USD1K (0.7%).

The income from land lease is USD114K (-10.1%) less than the budget period. The realization of 2024 is higher than the budget and includes an adjustment for 2023. Therefore, the budget for 2025 has been maintained.

The rental income from buildings and land increased in the 2nd quarter based on the analysis of completeness performed for 2024. The rental income compared to the budget period has increased by USD14K (60.5%). This is higher than the realization of 2024. The 2nd amended budget includes an increase of USD25K to reflect this trend.

5.5 Airport

The main components from the income of the airport consist of the departure tax and the landing rights.

The specification of this category is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Departure tax	103,514	267,120	133,560	(30,046)
Landing rights	50,440	121,800	60,900	(10,460)
Other airport income	29,190	9,827	4,914	24,276
	183,144	398,748	199,374	(16,230)

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Departure tax	138,166	254,400	127,200	10,966
Landing rights	54,596	120,000	60,000	(5,404)
Other airport income	6,437	9,682	4,841	1,596
	199,199	384,083	192,041	7,158

The departure tax shows a decrease compared to the budget of USD 30K (-22.5%). The departure tax is expected to meet or exceed the budget, which is in line with the realization of 2024.

Landing rights are slightly lower than in Q2-2024 and are lower than budget by USD 10K (-17.2%).

The other airport income shows a higher realization than budgeted and consists of security charges collected from the different airlines. In the 2nd budget amendment, the revenues for this category have been increased with USD25K.

The total income from the airport is lower than the budget period by USD16K.

5.6 Harbor

The revenue for the harbour consists mainly of cargo fees, cargo and pier, harbour and mooring fees as well as contract revenue.

The specification of this category is as follows:

Q3-2024

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Cargo fees	358,492	1,228,150	614,075	(255,583)
Cargo and pier	149,837	492,275	246,138	(96,301)
Contract revenue harbour	120,000	243,600	121,800	(1,800)
Harbour fees	97,200	243,375	121,688	(24,488)
Mooring fees	72,863	126,000	63,000	9,863
Departure and entry passes	68,331	142,100	71,050	(2,719)
Other	52,668	185,635	92,818	(40,149)
	919,390	2,661,135	1,330,568	(411,177)

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Cargo fees	474,432	1,100,000	550,000	(75,568)
Cargo and pier	199,567	485,000	242,500	(42,933)
Contract revenue harbour	120,000	240,000	120,000	-
Harbour fees	105,350	225,000	112,500	(7,150)
Mooring fees	82,088	120,000	60,000	22,088
Departure and entry passes	46,721	140,000	70,000	(23,279)
Other	62,695	219,000	109,500	(46,806)
	1,090,852	2,529,000	1,264,500	(173,648)

The total realization lags with USD411K (-30.9%) compared to the budget period. There is an overall decrease in revenues from the harbour. Below follows a table comparing the results of 2024 and the extrapolated results for 2025.

Description	Realization Q2-2024	Realization 2024	1st amended budget	Realization Q2-2025	Expected realization 2025	Adjustment to 2nd BA
Cargo fees	474,432	871,461	1,228,150	358,492	1,078,150	(150,000)
Cargo and pier	199,567	386,772	492,275	149,837	332,275	(160,000)
Contract revenue harbour	120,000	240,000	243,600	120,000	240,000	(3,600)
Harbour fees	105,350	260,547	243,375	97,200	218,375	(25,000)
Mooring fees	82,088	158,863	126,000	72,863	146,000	20,000
Departure and entry passes	46,721	86,252	142,100	68,331	142,100	-
Other	62,695	120,788	185,635	52,668	125,635	(60,000)
	1,090,853	2,124,683	2,661,135	919,390	2,282,535	(378,600)

This analysis has been used to determine the adjustments to the 2nd budget amendment.

The revenue from cargo fees are directly related to the movements in cargo of the oil terminal. This has been showing a decreasing trend over the past years. Furthermore, it should be noted that the agreement with the oil terminal will expire in 2026 and that negotiations will start soon.

The revenue from cargo and pier are directly related to the economic activity on the island. In the years that projects are executed, the import of materials contributes to the revenue from this category. In 2025 the first half year shows a decreasing trend.

The other income harbour consists of revenue from bunkers and revenue STENAPA. The decrease follows from less bunkering and low tourist numbers.

Overall, the 2nd quarter show a large decrease compared to budget. This trend will be further investigated.

5.7 Fees

The specification of this category is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Travel documents	30,085	44,000	22,000	8,085
Basic registration and civil registry	17,030	30,450	15,225	1,805
Other fees	7,941	15,225	7,613	329
	55,056	89,675	44,838	10,218

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Travel documents	33,574	40,000	20,000	13,574
Basic registration and civil registry	16,399	30,000	15,000	1,399
Other fees	10,820	20,000	10,000	820
	60,793	90,000	45,000	15,793

This is the revenue generated through documents from the civil registry and travel documents. The total realization up to Q2 2025 amounts to USD 55K. This is USD 10K higher than the budget period, specifically the travel documents. Although the realization of 2024 is higher than the budget, the budget has been maintained as the development is in line with the 1st half year of 2024.

5.8 Permits

The specification of this category is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Building permits	36,639	101,500	50,750	(14,111)
Operational and business establishment permits	18,715	39,570	19,785	(1,070)
Other permits	1,370	5,060	2,530	(1,160)
	56,724	146,130	73,065	(16,341)

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Building permits	46,796	100,000	50,000	(3,204)
Operational and business establishment permits	19,105	38,000	19,000	105
Other permits	1,841	4,000	2,000	(159)
	67,742	142,000	71,000	(3,258)

The total revenue from permits is USD 16K (22.4%) lower than budgeted.

The income from building permits is lagging compared to the budget with USD 14K (-27.8%). The realization is also lower than in the comparative period of 2024.

The operational and business establishment permits are in line with 2024.

5.9 Other revenues

The specification of this category is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Sale of meat	48,293	120,000	60,000	(11,707)
Hygienic service	2,250	10,000	5,000	(2,750)
Other	11,952	18,000	9,000	2,952
	62,496	148,000	74,000	(11,504)

Q3-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Sale of meat	57,113	125,000	62,500	(5,387)
Hygienic service	6,791	25,000	12,500	(5,709)
Other	11,485	20,250	10,125	1,360
	75,389	170,250	85,125	(9,736)

As of Q2-2025 the other revenues amount to USD 62K. The total realization is lower than budget by USD 12K. The sale of meat shows a decrease in revenue compared to the same period in 2024. The income generated by other (ship sanitation and other) is positive, but insufficient to cover the lower income of the other categories.

5.10 Financial income

The specification of this category is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Interest income	903,716	1,588,454	794,227	109,489
	903,716	1,588,454	794,227	109,489

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Interest income	1,070,686	1,984,000	992,000	78,686
	1,070,686	1,984,000	992,000	78,686

The interest income realized is higher than budget by USD109K. This is mostly due to the calculation of the budgeted interest income, where additional cash inflows from special allowances was not taken into account. This was based on a conservative approach and the expectation that interest rates in the United States would decrease. That expectation has not materialized.

Therefore, despite the loss of interest on the expected cash inflow of free allowances in the 1st half of 2025 (calculated at approx. USD100K), the interest income realized is still higher than budget.

The budget is allocated equally over the year, while the realization depends on the fluctuations in the cash balances. The interest is added to the cash balances in the following month and is accrued for at the end of each quarter.

The financial income consists of interest on two (2) current account balances held at the house banker of OLE. Starting 1 January 2024 OLE obtains compensation equal to the 'Secured Overnight Financing Rate' less 2% on the daily balance of these current accounts. The development of the average interest rate per quarter since 2024 is as follows:

Average interest rate	2025	2024
Q1	2.30%	3.12%
Q2	1.76%	2.61%
Q3	PM	3.18%
Q4	PM	2.51%

The decrease of the interest rate in the 2nd quarter of 2024 is a result of the lower account balance held. The latter was caused by the later than expected receipt of free allowance covering the months from January through April 2024.

The same applies to 2025, where the receipt of free allowances for the months January through June 2025 was received on 16 June 2025.

The table below shows the basis and calculation method for the interest income of 2025.

Interest Income Calculations	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	TOTAL
Interest Income Amount	1/31/2025	2/28/2025	3/31/2025	Q1
A. CFT - Account #3007	14,684	12,590	9,481	36,755
D. MCBB - Special Allowance Account	144,138	149,085	145,363	438,585
Total Interest Generated - Interest Bearing Accounts M(	158,822	161,675	154,843	**475,340**

Interest Income Calculations	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	TOTAL
Interest Income Amount	4/30/2025	5/31/2025	6/30/2025	Q2
A. CFT - Account #3007	7,133	7,133	616	14,882
D. MCBB - Special Allowance Account	151,798	151,798	138,759	442,355
Total Interest Generated - Interest Bearing Accounts M(	158,931	158,931	139,374	**457,237**

Interest Income Calculations	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION	TOTAL
Interest Income Amount	7/31/2025	8/31/2025	9/30/2025	Q3
A. CFT - Account #3007	2,094	9,182	10,356	21,631
D. MCBB - Special Allowance Account	139,312	137,990	136,049	413,351
Total Interest Generated - Interest Bearing Accounts M(	141,406	147,172	146,405	**434,982**

Interest Income Calculations	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION	TOTAL
Interest Income Amount	10/31/2025	11/30/2025	12/31/2025	Q4
A. CFT - Account #3007	10,536	12,783	10,840	34,159
D. MCBB - Special Allowance Account	130,273	124,360	121,072	375,705
Total Interest Generated - Interest Bearing Accounts M(	140,809	137,144	131,912	**409,864**
Total Interest Proceeds in 2025				**1,777,424**

It should be noted that the interest income proceeds are received in the month following the month-end close. Consequently, the interest income for June 2025 was received in July 2025.

OLE considers the additional revenue as financial income and therefore shows a complete overview of the financial report.

Conservative approach

Although there are fixed agreements on the interest rate level – through a fixed interest rate-, the expected interest income is based on a conservative cashflow forecast.

This conservative approach has been applied to consider possible fluctuations and changes in the cashflow positions of OLE.

The cashflow forecast will be updated monthly and adjusted for future months to anticipate developments and adjust actions accordingly in order to maximize the benefits from this new agreement.

6. Notes to the expenses

6.1 Personnel expenses

The specification of the personnel expenses is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Salaries, social premiums and pension	5,860,613	12,985,992	6,492,996	632,383
Contracted parties and outsourcing	839,084	1,251,000	625,500	(213,584)
Trainings and seminars	50,251	136,000	68,000	17,749
Other personnel expenses	47,363	185,500	92,750	45,387
	6,797,311	**14,558,492**	**7,279,246**	**481,935**

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Salaries, social premiums and pension	5,192,470	11,352,993	5,676,497	484,026
Contracted parties and outsourcing	374,886	810,282	405,141	30,255
Trainings and seminars	39,795	200,000	100,000	60,205
Other personnel expenses	58,024	280,600	140,300	56,211
	5,665,175	**12,643,875**	**6,321,938**	**630,697**

The realization at the end of the 2nd quarter 2025 is lower than the budget period, with a surplus of USD 481K (6.5%).

The following developments play a role in this.

Salaries, social premiums and pension

1. Filling the planned vacancies up to June 2025 has not occurred at the expected pace. The procedures for attracting personnel have become more formal and require a longer process to obtain approval for the appointment of the selected candidates, as required after the return of the budget right. Compared to the budget period this results in a surplus, but essentially it is an underspending. The effect of unfilled positions up to June 2025 has been included in the 2nd amended budget for USD619K. This decrease has been allocated to 'Contracted parties and outsourcing' as the unfilled positions are covered by 3rd party personnel.
2. In comparison with the same period in 2024, the realization is higher due to the execution of the RCN wage structure at the end of 2024. The increase is due mainly to the increased wage structure (pricing). The vacancies filled in the 1st half of 2025 amounts to 13 positions instead of the budgeted 24 vacancies.

Contracted parties and outsourcing

This category is over budget by USD214K and is also significantly higher than in the same period of 2024. This is caused by:

- the expenses for 3rd parties, not being support for the Finance department, in the first half of 2025 amount to USD600K (2024: USD 375K) and pertain mostly to temporary workers to support the different departments as well as 2 consulting firms. One of these positions was previously covered by Special allowances during 2024, which is no longer the case in 2025.
- the expenses for the financial experts and manager finance unit (starting March 2025) being included as operational expenses and amount to USD 245K. In 2024 the expenses of the first 2 positions were partially covered by special allowances. At year end the deficit on this project of USD333K was accounted for as 'Other expenses' in the annual accounts.
- In view of the development of this category the 2nd budget amendment includes an additional amount of USD500K to cover the expected expenses of this category.

Trainings and seminars as well as other expenses have remained below budget as the budget was not fully utilized in the first half of 2025.

6.2 Accommodation expenses

The specification of the accommodation expenses is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Rent buildings	174,828	489,200	244,600	69,772
Utilities	273,732	700,500	350,250	76,518
Maintenance and cleaning	111,923	356,990	178,495	66,572
Security and others	145,906	197,000	98,500	(47,406)
	706,389	**1,743,690**	**871,845**	**165,456**

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended	Budget period	Surplus/ Deficit
Rent buildings	155,729	376,597	188,299	32,569
Utilities	289,991	708,950	354,475	64,484
Maintenance and cleaning	89,055	623,168	311,584	222,529
Security and others	96,942	272,000	136,000	39,058
	631,717	**1,980,715**	**990,358**	**358,640**

The realization for Q2-2025 is USD165K (19.0%) less than the budget period. This results from lower expenses in utilities and maintenance expenses.

Security expenses have increased and pertains mostly to security at the airport at an average monthly fee of USD 16K as well as fire insurance for properties owned.

An additional budget of USD41K is included to cover the expected costs for the full year.

6.3 Property management expenses

The specification of the accommodation expenses is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Maintenance roads	446,424	1,562,700	781,350	334,926
Maintenance landfill	471,576	925,000	462,500	(9,076)
Maintenance airport	61,202	160,000	80,000	18,798
Maintenance harbour	816	50,000	25,000	24,184
Other maintenance	120,389	632,250	316,125	195,736
	1,100,407	**3,329,950**	**1,664,975**	**564,568**

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended	Budget period	Surplus/ Deficit
Maintenance roads	346,160	913,068	456,534	110,374
Maintenance landfill	455,582	900,000	450,000	(5,582)
Maintenance airport	38,182	61,809	30,905	(7,278)
Maintenance harbour	-	135,000	67,500	67,500
Other maintenance	160,838	585,900	292,950	132,112
	1,000,763	**2,595,777**	**1,297,889**	**297,126**

The realization of the property management expenses is USD 565K (33.9%) lower than the budget period.

The maintenance roads is lower than budgeted with USD 335K (42.9%). A contract has been awarded for the maintenance of roads which will be executed in the second half of 2025. It is expected that the full budget will be utilized.

The maintenance landfill is in line with the budget period as this is based on a long-term contract.

The maintenance at the airport is also progressing with the emphasis on finalizing maintenance by the end of 2025. Maintenance of the harbour is also expected to take place in the 2nd half of 2025.

Other maintenance (purchase/replacement of tools and other property management expenses) is lower than the budget period by USD 195K (96.7%).

6.4 Office expenses

The specification of the office expenses is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Internet and telephone	140,658	211,340	105,670	(34,988)
Maintenance machines	118,168	173,750	86,875	(31,293)
Licenses and automation expenses	295,801	342,000	171,000	(124,801)
Other office expenses	113,960	204,140	102,070	(11,890)
	673,532	**936,720**	**468,360**	**(205,172)**

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended	Budget period	Surplus/ Deficit
Internet and telephone	84,833	177,750	88,875	4,042
Maintenance machines	73,512	162,476	81,238	7,726
Licenses and automation expenses	140,780	228,800	114,400	(26,380)
Other office expenses	45,198	167,000	83,500	38,302
	344,323	**753,776**	**376,888**	**32,565**

The realization of internet and telephone expenses is USD35K (33.1%) higher than the budget period.

Licenses and automation expenses are higher by USD 125K (73.0%) and consist of licenses of:

- AFAS Profit for USD 135K
- iBABS for USD 21K
- Microsoft Office for USD 79K
- Other smaller subscriptions of USD 61K

The other office expenses are comprised of postage and transportation costs as well as office supplies. These are also higher than the budget.

An amendment of USD 128K has been budgeted to cover the expected full year expenses of this category.

6.5 Representation and communication

The specification of the representation and communication expenses is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Advertising	18,949	55,000	27,500	8,551
Travel and lodging civil servants	377,759	467,750	233,875	(143,884)
Representation expenses	274,521	233,510	116,755	(157,766)
Other	2,005	24,750	12,375	10,370
	673,234	**781,010**	**390,505**	**(282,729)**

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended	Budget period	Surplus/ Deficit
Advertising	9,386	140,500	70,250	60,865
Travel and lodging civil servants	261,771	309,000	154,500	(107,271)
Representation expenses	174,778	225,780	112,890	(61,888)
Other	1,355	14,000	7,000	5,645
	447,289	**691,780**	**345,890**	**(101,399)**

The realization for representation and communication expenses is USD283K (72.0%) higher than the budget period. In Q2-2024 the realization was over budget by USD101K.

The travel and lodging expenses includes business trips to The Netherlands and the BES and CAS islands. Compared to 2024 there is an increasing trend in the travel and accommodation. This follows on the increased expenses during the month of June 2024. In the 2nd quarter these expenses were lower than average, but not sufficient to lower the overage compared to the budget. The budget has been amended by USD282K as per request of the Island Secretary to fund travel and representation expenses expected for the 2nd half of 2025.

Both travel and representation expenses will be further analyzed, and guidelines will be issued to maintain these expenses within the amended budget.

6.6 Transport expenses

The specification of the transport expenses is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Maintenance vehicles	51,958	142,750	71,375	19,417
Fuel	21,659	72,250	36,125	14,466
Vehicle insurance	33,626	58,500	29,250	(4,376)
Other transport expenses	95	-	-	(95)
	107,338	**273,500**	**136,750**	**29,412**

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Maintenance vehicles	85,994	130,800	65,400	(20,594)
Fuel	30,543	53,200	26,600	(3,943)
Vehicle insurance	34,075	46,600	23,300	(10,775)
Other transport expenses	23	-	-	(23)
	150,635	**230,600**	**115,300**	**(35,335)**

The realization of the transport expenses as per Q2-2025 amounts to USD 107K, which is USD29K (21.5%) lower than the budgeted result.

Maintenance vehicles and fuel have remained lower than budget for the 2nd quarter of 2025.

The vehicle insurance consists of the insurance for the 1st half year and prepayments up to the 4th quarter.

6.7 Depreciation expenses

The depreciation expenses amount to USD166K as per Q2-2025. This is lower than budgeted, due to less investments being executed in the first half year 2025 than budgeted.

6.8 General expenses

The specification of the general expenses is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Consultants and advice	246,549	751,100	375,550	129,001
Addition/(release) of doubtful debts	12,500	50,000	25,000	12,500
Other general expenses	226,020	501,350	250,675	24,655
	485,070	**1,307,200**	**653,600**	**153,716**

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Consultants and advice	200,259	153,000	76,500	(123,759)
Addition/(release) of doubtful debts	30,000	60,000	30,000	-
Other general expenses	390,724	524,950	262,475	(128,249)
	620,983	**746,450**	**373,225**	**(252,008)**

The consultants and advice pertain to incurred legal expenses for 2025, which are USD 129K below budget.

The other general expenses consist of an accrual for audit fees of USD 50K and other expenses such as party support expenses of USD85K, participation in conferences and other general expenses:

General expenses	in USD1,000
Party support expenses	85
Court of Audit	37
Audit expenseds	50
Contributions and subscriptions	21
Work clothing	15
Other general expenses	18
	226

6.9 Subsidies and financial contributions

The specification of the subsidies and financial contributions is as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Subsidies to foundations and associations	742,330	1,565,731	782,865	40,535
Contributions to events	112,507	705,250	352,625	240,118
Scholarships and grants	10,636	82,000	41,000	30,364
	865,473	**2,352,981**	**1,176,490**	**311,017**

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Subsidies to foundations and association	711,717	1,914,725	957,363	245,646
Contributions to events	67,707	340,000	170,000	102,293
Scholarships and grants	13,462	145,000	72,500	59,038
	792,885	**2,399,725**	**1,199,863**	**406,977**

The subsidies to foundations and associations, such as National Parks Stenapa, Tourism Development, Sport Facilities, Historical Heritage, Youth Care and others amount to USD 742K and are in line with budget.

The contributions to and organization of events are lower than the budget period. This is due to the periods in which the events take place and are subject to seasonal changes. Most of the events take place in the 3rd and 4th quarter of the year.

For scholarships and grants an amount of USD 41K is budgeted, of which 26% has been utilized up to Q2-2025.

6.10 Other expenses

The other expenses are specified as follows:

Q2-2025

Category	Realization Q2-2025	1st amended budget 2025	Budget period Q2-2025	Surplus/ Deficit
Bankcharges and payment differences	96,833	70,750	35,375	(61,458)
Other expenses	76,000	300,425	150,213	74,213
	172,833	**371,175**	**185,588**	**12,754**

Q2-2024

Category	Realization Q2-2024	2nd amended budget	Budget period	Surplus/ Deficit
Bankcharges and payment differences	8,575	115,000	57,500	48,925
Other expenses	107,213	75,000	37,500	(69,713)
	115,788	**190,000**	**95,000**	**(20,788)**

The other expenses consist of:

- Bank charges of USD 16K and exchange differences for USD81K, being caused mainly by the difference between actual and administrative exchange rates applied.
- Unforeseen expenses accrual for USD76K

7. Analysis by function

In this chapter the 1st amended budget is compared with the realization of the 2nd quarter 2025 at function level. Refer to chapter 5 and 6 for the notes to the income and expenses by economic category.

Primary Function 0

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	001	Bestuursorganen	-	-	0%
	002	Bestuursapparaat	40,000	906,635	2267%
	003	Burgerzaken	91,675	56,265	61%
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	259,840	114,050	44%
Income total			**391,515**	**1,076,950**	**275%**
Expenses	001	Bestuursorganen	1,715,283	1,051,086	61%
	002	Bestuursapparaat	10,865,975	4,781,502	44%
	003	Burgerzaken	313,628	114,678	37%
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	12,634	6,719	53%
Expense total			**12,907,520**	**5,953,984**	**46%**
Surplus (deficit)			**(12,516,005)**	**(4,877,035)**	**39%**

The realization of Q2-2025 (net expenditure) is lower than budget at 39% compared with the average of the first half year of 50%. This follows higher land lease revenue and underspending in personnel expenses.

Furthermore, the realization of the interest revenues is allocated to function 0, while the budget has been assigned to function 921. The budget has been reclassified in the 2nd budget amendment. Taking into account the budget of USD1.588K in the first amended budget, the realization would be 45% instead of 39% shown currently.

Primary Function 1

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	130	Rampenbestrijding	-	-	0%
Income total			**-**	**-**	**0%**
Expenses	130	Rampenbestrijding	196,896	54,342	28%
Expense total			**196,896**	**54,342**	**28%**
Surplus (deficit)			**(196,896)**	**(54,342)**	**28%**

The realization remains below budget at 28% and consists mainly of personnel expenses. The budget for automation expenses has not yet been used.

Primary Function 2

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	200	Algemeen beheer DROB	-	37,029	0%
	210	Wegen straten en pleinen	456,750	307,392	67%
	211	Verkeersmaatregelen te land	-	-	0%
	220	Zeehaven	2,661,135	919,390	35%
	230	Luchtvaart	398,748	183,144	46%
Income total			**3,516,633**	**1,446,955**	41%
Expenses	200	Algemeen beheer DROB	2,277,850	904,753	40%
	210	Wegen straten en pleinen	589,571	118,907	20%
	211	Verkeersmaatregelen te land	7,500	1,257	17%
	220	Zeehaven	696,559	262,035	38%
	230	Luchtvaart	2,462,177	1,408,278	57%
Expense total			**6,033,657**	**2,695,230**	45%
Surplus (deficit)			**(2,517,024)**	**(1,248,276)**	**50%**

The realization of Q2-2025 (net expenditure) is in line with budget at 50%.

This follows from lower realized revenue at 41%. The motor vehicle tax revenues for which assessments have been issued for the first half year, resulted in a higher realization than the standard. Harbour revenue is lower than budget, mainly due to cargo fees. Refer to the analysis in chapter 5.

In the expenses the personnel expenses are lower than budgeted as well as an underspending in maintenance of roads and maintenance harbour.

Primary Function 3

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	300	Economische zaken	144,130	55,512	39%
	310	Handel en Industrie	-	-	0%
	340	Agrarische productie en ontginning	-	-	0%
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	-	20	0%
Income total			**144,130**	**55,532**	39%
Expenses	300	Economische zaken	48,601	60,380	124%
	310	Handel en Industrie	297,093	-	0%
	340	Agrarische productie en ontginning	-	-	0%
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	124,517	(99,300)	-80%
Expense total			**470,211**	**(38,921)**	-8%
Surplus (deficit)			**(326,081)**	**94,453**	**-29%**

The realization of Q2-2025 (net surplus) is higher than the net expenditure in the budget. Revenues from permits and licenses are lower than budget. Expenses increased for function 300 due to higher travel expenses, but in function 341 there is a positive result due to higher recharge to projects.

Furthermore, the subsidies expected in function 310 are pending assignment to this function.

Primary Function 4

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	400	Algemeen Beheer Onderwijs	-	-	0%
	410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	-	0%
	480	Gemeenschappelijke baten en lasten van onderwijs	-	-	0%
Income total			**-**	**-**	0%
Expenses	400	Algemeen Beheer Onderwijs	-	-	0%
	410	Openbaar Funderend Onderwijs	-	-	0%
Expenses	480	Gemeenschappelijke baten en lasten van onderwijs	351,393	147,923	42%
Expense total			**351,393**	**147,923**	42%
Surplus (deficit)			**(351,393)**	**(147,923)**	**42%**

The realization of Q2-2025 (net expenditure) is lower than budget due to lower personnel expenses as well as lower study grants. The expenditure in study grants has increased in the 2nd quarter.

Primary Function 5

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	510	Openbaar Bibliotheekwerk	-	-	0%
	530	Sport	-	-	0%
	541	Oudheidkunde/musea	-	-	0%
	560	Maatschappelijk leefbaarheid en openluchtrecreati	-	-	0%
	580	Overige cultuur en recreatie	-	-	0%
Income total			**-**	**-**	0%
Expenses	510	Openbaar Bibliotheekwerk	153,056	533	0%
	530	Sport	350,168	14,934	4%
	541	Oudheidkunde/musea	206,782	111,000	54%
	560	Maatschappelijk leefbaarheid en openluchtrecreati	26,092	7,671	29%
	580	Overige cultuur en recreatie	1,063,787	748,209	70%
Expense total			**1,799,886**	**882,347**	49%
Surplus (deficit)			**(1,799,886)**	**(882,347)**	**49%**

The realization of Q2-2025 (net expenditure) of 49% is close to the budget due to lower personnel expenses and higher recharge to projects than budgeted. The subsidies in function 530 are pending classification from function 580. The subsidies are pending further detailing to other functions. This will be adjusted in Q3-2025.

Primary Function 6

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	600	Algemeen beheer maatschappelijk werk	-	-	0%
	610	Onderstandsverlening (incl. pensioen)	-	-	0%
	611	Werkgelegenheid	-	-	0%
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	-	-	0%
	630	Sociaal cutlureel werk / jeugd en jongerenwerk	-	231	0%
	650	Kinderopvang	-	-	0%
	651	Dagopvang gehandicapten	-	-	0%
Income total			**-**	**231**	0%
Expenses	600	Algemeen beheer maatschappelijk werk	38,000	-	0%
	610	Onderstandsverlening (incl. pensioen)	250,000	133,574	53%
	611	Werkgelegenheid	256,848	123,322	48%
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	360,325	309,976	86%
	630	Sociaal cutlureel werk / jeugd en jongerenwerk	-	(162,030)	0%
	650	Kinderopvang	270,000	-	0%
	651	Dagopvang gehandicapten	-	-	0%
Expense total			**1,175,173**	**404,842**	34%
Surplus (deficit)			**(1,175,173)**	**(404,611)**	**34%**

The realization of Q2-2025 (net expenditure) of 34% is lower than budget due to lower personnel expenses. In function 650 a reallocation is pending for subsidies of Youthcare Foundation, currently included in function 530. After reallocation, the result is in line with budget.

Function 630 shows a higher recharge to special allowances projects, which needs to be reclassified to function 620.

Primary Function 7

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	700	Algemeen beheer volksgezondheid	10,000	1,700	17%
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	-	-	0%
	720	Slachthuizen	120,000	48,273	40%
	721	Reiniging	285,000	269,419	95%
	722	Riolering en Waterzuivering	-	-	0%
	723	Milieu en natuurbeheer	-	-	0%
	724	Lijkbezorging (begraafplaats)	-	-	0%
	725	Overige openbare hygiene	18,000	9,622	53%
	730	Overige volksgezondheid	-	-	0%
Income total			**433,000**	**329,014**	76%
Expenses	700	Algemeen beheer volksgezondheid	158,000	-	0%
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	419	210	50%
	720	Slachthuizen	445,526	293,177	66%
	721	Reiniging	1,559,673	823,227	53%
	722	Riolering en Waterzuivering	-	-	0%
	723	Milieu en natuurbeheer	159,435	177,150	111%
	724	Lijkbezorging (begraafplaats)	-	-	0%
	725	Overige openbare hygiene	504,539	244,985	49%
	730	Overige volksgezondheid	-	-	0%
Expense total			**2,827,592**	**1,538,749**	54%
Surplus (deficit)			**(2,394,592)**	**(1,209,735)**	**51%**

The realization of Q2-2025 (net expenditure) of slightly higher than budget. The revenues from waste tax have been included for almost the full year as most assessments are issued at the start of the year.

The expenses have increased, mainly for function 720 where maintenance has been higher than budgeted. In function 723 a reallocation is pending for subsidies of National Parks, currently included in function 530.

Primary Function 8

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	-	-	0%
	822	Overige volkshuisvesting	-	-	0%
Income total			**-**	**-**	**-**
Expenses	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	1,707	1,107	65%
	822	Overige volkshuisvesting	-	-	0%
Expense total			**1,707**	**1,107**	65%
Surplus (deficit)			**(1,707)**	**(1,107)**	**65%**

This function contains only depreciation.

Primary Function 9

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	910	Reserves en voorzieningen	-	-	0%
	920	Belastingen	131,950	60,286	46%
	921	Vrije uitkering	23,562,038	10,814,860	46%
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	-	35,000	0%
	992	Saldo baten/lasten (batig saldo)	-	-	0%
Income total			**23,693,988**	**10,910,146**	46%
Expenses	910	Reserves en voorzieningen	-	-	0%
	920	Belastingen	-	-	0%
	921	Vrije uitkering	3,066	2,983	97%
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	381,245	104,544	27%
	992	Saldo baten/lasten (batig saldo)	-	-	0%
Expense total			**384,311**	**107,527**	28%
Surplus (deficit)			**23,309,677**	**10,802,619**	**46%**

The realization of Q2-2025 (net expenditure) of 46% is close to the budget. This function contains the free allowances and the interest income, which have been accrued for the first quarter. In the 2nd budget amendment, the interest income has been reclassified to function 0 where the realized income is recorded. Including this reclass the realization of Q2-2025 would reflect 50% instead of 46% currently shown.

All primary functions

Type	Function	Description	1st amended budget	Realization Q2-2025	% realized
Income	001	Bestuursorganen	-	-	0%
	002	Bestuursapparaat	40,000	906,635	2267%
	003	Burgerzaken	91,675	56,265	61%
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	259,840	114,050	44%
	200	Algemeen beheer DROB	-	37,029	0%
	210	Wegen straten en pleinen	456,750	307,392	67%
	220	Zeehaven	2,661,135	919,390	35%
	230	Luchtvaart	398,748	183,144	46%
	300	Economische zaken	144,130	55,512	39%
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	-	20	0%
	630	Sociaal cutlureel werk / jeugd en jongerenwerk	-	231	0%
	700	Algemeen beheer volksgezondheid	10,000	1,700	17%
	720	Slachthuizen	120,000	48,273	40%
	721	Reiniging	285,000	269,419	95%
	725	Overige openbare hygiene	18,000	9,622	53%
	920	Belastingen	131,950	60,286	46%
	921	Vrije uitkering	23,562,038	10,814,860	46%
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	-	35,000	0%
Income total			**28,179,266**	**13,818,828**	49%
Expenses	001	Bestuursorganen	1,715,283	1,051,086	61%
	002	Bestuursapparaat	10,865,975	4,781,502	44%
	003	Burgerzaken	313,628	114,678	37%
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	12,634	6,719	53%
	130	Rampenbestrijding	196,896	54,342	28%
	200	Algemeen beheer DROB	2,277,850	904,753	40%
	210	Wegen straten en pleinen	589,571	118,907	20%
	211	Verkeersmaatregelen te land	7,500	1,257	17%
	220	Zeehaven	696,559	262,035	38%
	230	Luchtvaart	2,462,177	1,408,278	57%
	300	Economische zaken	48,601	60,380	124%
	310	Handel en Industrie	297,093	-	0%
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	124,517	(99,300)	-80%
	480	Gemeenschappelijke baten en lasten van onderwijs	351,393	147,923	42%
	510	Openbaar Bibliotheekwerk	153,056	533	0%
	530	Sport	350,168	14,934	4%
	541	Oudheidkunde/musea	206,782	111,000	54%
	560	Maatschappelijk leefbaarheid en openluchtrecreati	26,092	7,671	29%
	580	Overige cultuur en recreatie	1,063,787	748,209	70%
	600	Algemeen beheer maatschappelijk werk	38,000	-	0%
	610	Onderstandsverlening (incl. pensioen)	250,000	133,574	53%
	611	Werkgelegenheid	256,848	123,322	48%
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	360,325	309,976	86%
	630	Sociaal cutlureel werk / jeugd en jongerenwerk	-	(162,030)	0%
	650	Kinderopvang	270,000	-	0%
	700	Algemeen beheer volksgezondheid	158,000	-	0%
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	419	210	50%
	720	Slachthuizen	445,526	293,177	66%
	721	Reiniging	1,559,673	823,227	53%
	723	Milieu en natuurbeheer	159,435	177,150	111%
	725	Overige openbare hygiene	504,539	244,985	49%
	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	1,707	1,107	65%
	921	Vrije uitkering	3,066	2,983	97%
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	381,245	104,544	27%
Expense total			**26,148,345**	**11,747,131**	45%
Surplus (deficit)			**2,030,921**	**2,071,697**	**102%**

The overall realization for Q2-2025 is 2% higher than the 1st amended budget and is therefore in line with budget.

8. Assets

Condensed Balance Sheet 2025 Public Entity St. Eustatius	31-Dec-24	30-Jun-25
Assets	120,636,266	116,869,674
Tangible fixed assets	15,198,438	17,329,371
Financial fixed assets (incl. short-term component)	17,144,863	17,144,863
--- Interest-free receivable BZK		
---Participating interests	*17,144,863*	*17,144,863*
- Receivables	2,815,019	2,753,976
--- Accounts receivable	*3,332,990*	*3,494,737*
--- Provision for accounts receivable	*(1,625,069)*	*(1,637,169)*
--- Other receivables	*952,029*	*839,182*
--- Prepaid Fees and Deposits	*17,161*	*41,323*
--- Target Allowance	*(3,916)*	*(4,025)*
--- Advance salaries	*30,711*	*19,794*
--- CFT receivables	*111,112*	*132*
-Liquid assets	85,477,946	79,641,464
---Banks	*85,430,566*	*79,603,845*
--- Suspense accounts	*47,380*	*37,619*

The 2024 figures have been derived from AFAS, which has been updated to tie into the audited 2024 financial statements with the exclusion of reclassifications.

8.1 Tangible and financial assets

At the end of the 2nd quarter of 2025 the tangible assets totaled USD 17.2M.

The tangible fixed assets include the purchase of the land and building (former Eco Statia) and apartments (Statia Housing) with a total value of approximately USD2.1M. Additionally some smaller investments were made in vehicles.

The value of the participations amounts to USD17.1M.

8.2 Receivables

The outstanding balance of the accounts receivable amounts to USD1.9M (net of the provision for doubtful debts). The outstanding balance remains high, and measures are being taken to improve collection.

Compared to 2024 the outstanding balance from CFT has decreased, as the outstanding amount was received in March 2025 and subsequent free allowances were received at the end of June 2025.

8.3 Cash at banks

At the end of June 2025 OLE had total liquid assets of USD79.6M. The mayor part of this balance consists of special allowances received, totaling an amount of USD71.3M and free allowances with restrictions recorded in the designation reserve of USD3.2M.

The freely disposable liquid assets at the end of June 2025 and December 2024 are as follows:

	31 Dec 2024 In USD (x 1 million)	30 June 2025 In USD (x 1 million)
Liquid assets	85.5	79.6
Special allowances	-77.1	-71.3
Designated reserves	-3.2	-3.2
Loan for specific purposes	-2.1	-
Free disposable liquid cash	**3.1**	**5.1**

The increased liquidity follows from the free allowances received at the end of June 2025, which had strained the liquidity position of OLE in the previous months. The loan for specific purposes was executed in accordance with its purpose.

9. Equity and liabilities

Condensed Balance Sheet 2025 Public Entity St. Eustatius	31-Dec-24	30-Jun-25
Liabilties	120,636,265	116,869,674
-Equity	34,607,697	36,679,394
--- *Capital/Designation reserves*	*33,146,986*	*33,146,986*
--- *Designated free allowance reserves*	-	-
--- *Results 2019*	*(2,992,806)*	*(2,992,806)*
--- *Result 2020*	*966,843*	*966,843*
--- *Result 2021*	*26,172*	*26,172*
--- *Result 2022*	*1,402,538*	*1,402,538*
--- *Result 2023*	*(2,068,643)*	*(2,068,643)*
--- *Preliminary result 2024*	*4,126,607*	*4,126,607*
--- *Preliminary result 2025*	-	*2,071,697*
- Provisions	823,281	823,281
--- *Provision for the Environmental Fund*	*350,281*	*350,281*
--- *Pension provision for former authorities*	*450,000*	*450,000*
--- *Other provisions*	*23,000*	*23,000*
- Long-term liabilities (incl. short-term component)	3,700,000	3,547,500
--- *Interest-free loan OCW*	*3,700,000*	*3,547,500*
- Short-term liabilities and accruals	81,505,288	75,819,500
---Accounts payable	1,561,145	1,926,813
--- Salaries, pension and social premiums payable	1,852,196	1,261,581
--- Salary periodicals 2014 - 2016	(143,452)	(143,452)
--- Vacation allowance payable (incl. social security contributions) and end-of-year bonus	420,429	500,421
--- ABB payable	(1,333)	(1,333)
--- Remittance of VAT	2,566	2,566
--- Special allowances	77,015,161	71,299,405
--- Other amounts owed and to be paid	97,780	116,260
--- Amended for IT upgrade and Govt re-organization	460,577	460,577
--- Accrued debts (e.g. month-end closing)	39,555	1,283
--- Miscellaneous posts	200,665	290,380
--- Amounts received in advance	-	105,000

9.1 Equity

The equity of OLE at the end of 2024 amounts to USD34.6M. Due to the positive result up to Q2 2025, the equity increases to USD36.7M at the end of Q2 2025. However, this will decrease once the expenses are realized in the 2nd half of 2025. Refer to the year prognosis.

9.2 Provisions

The provisions remain unchanged. One of the management letter items for 2025 is to value the pension provision based on actuarial calculation.

9.3 Long-term loans

Loan OCW

The repayment of the long-term loan OCW takes place in accordance with the contract amounting to USD200K per year. Repayments of the loan occur through withholding from the payments of free allowances. Therefore, OLE does not need to transfer the repayment amount. At the end of March 2025 the long-term loan amounts to USD1,55M. The loan is subdivided into long-term and short-term parts. The short-term part is equal to the repayment due the following year.

Loan BZK

On 20 December 2024 the Ministry of Interior and Kingdom relations provided an interest-free loan of USD2.1 million with a term of 20 years.

The outstanding loan amount is USD 2.1 million as of January 1, 2025, and USD 1.995 million as of December 31, 2025.

This loan will be repaid over 20 years in equal annual instalments of USD 105,000, through deductions from the free allowances. The annual repayment of USD105K is withheld from the free allowances on a quarterly basis. The final deduction from the general grant for the repayment of this loan will take place in 2044.

The table below shows the repayment schedule of all interest-free loans.

Description	2025	2026	2027	2028	2029
Repayment loans	305,000	305,000	305,000	305,000	305,000

9.4 Current liabilities and accruals

Accounts payable

The accounts payable have increased compared to the end of 2024, partially due to constraints in the freely available liquid assets.

Net salaries payable

The accrual for net salaries, pension and social premiums payable consists mostly of pension and social premiums payable. At the end of Q1-2025 there is a backlog of 3 months outstanding.

Vacation pay and bonus payable

An accrual is recorded on a monthly basis for vacation pay and bonuses, which are paid out in May and November respectively.

10. Summary of capital investments 2025

Description	Department	Note	Total investment	Amend-ment	Amended total investment	Amended budget #2025-01	Proposed new investments	Proposed move from/to future years	Amended budget #2025-02	%
ION scan for explosives, metal detection	Airport		**62,000**		**62,000**	62,000			**62,000**	100%
Lighting runway airport	Airport		**50,000**		**50,000**	50,000			**50,000**	100%
New security vehicle + equipment	Unit Security		**40,000**		**40,000**	40,000			**40,000**	100%
Transport Infrastructure	Airport		**2,000,000**		**2,000,000**	500,000		500,000	**1,000,000**	50%
New vehicle	Governor		**81,000**		**81,000**	81,000		-	**81,000**	100%
Meubilair raadszaal	Griffier		**25,000**		**25,000**	25,000			**25,000**	100%
Vehicle - pickup truck	Public Works		**30,000**		**30,000**	30,000			**30,000**	100%
Vehicle - pickup truck	Public Works		**30,000**		**30,000**	30,000			**30,000**	100%
Building purchase/renovation	Public Works		**500,000**		**500,000**	250,000			**250,000**	50%
New vehicle	Permits, Supervision & Enforcement		**29,000**		**29,000**	29,000			**29,000**	100%
IAB BES software (Inrichting activiteiten BES)	Permits, Supervision & Enforcement		**225,000**		**225,000**	225,000			**225,000**	100%
Verharden parkeerplaats	Harbor		**100,000**		**100,000**	100,000		(100,000)	**-**	0%
Building renovation	Finance/ Census		**500,000**		**500,000**	250,000			**250,000**	50%
Land/building centralized government building	ENI		**717,500**		**717,500**	717,500		-	**717,500**	100%
Furniture	Social Management		**20,000**		**20,000**	20,000			**20,000**	100%
Security Camaras	Social Management		**7,500**		**7,500**	7,500			**7,500**	100%
Display cases and shelves	Social Management		**10,000**		**10,000**	10,000			**10,000**	100%
Humidifiers	Social Management		**10,000**		**10,000**	10,000			**10,000**	100%
GVP & GDG School	Education		**1,200,000**		**1,200,000**	246,000		(246,000)	**-**	0%
Social Housing	Social Management		**568,000**		**568,000**	568,000			**568,000**	100%
Eco Statia N.V. - Transfer of land and property			**2,090,000**		**2,090,000**	2,090,000		10,000	**2,100,000**	100%
Statia Housing & Services N.V. - Transfer of Property			**495,000**		**495,000**	495,000		(495,000)	**-**	0%
Modernization archives	Facilitaire Dienst		**-**	70,000	**70,000**	-	70,000		**70,000**	100%
Office furniture	Facilitaire Dienst		**-**	50,000	**50,000**	-	50,000		**50,000**	100%
New warehouse	Harbour		**-**	104,000	**104,000**	-	104,000		**104,000**	100%
New forklift	Harbour		**-**	60,000	**60,000**	-	60,000		**60,000**	100%
New office furniture	Harbour		**-**	15,000	**15,000**	-	15,000		**15,000**	100%
New server	Harbour		**-**	8,000	**8,000**	-	8,000		**8,000**	100%
Tent	Harbour		**-**	7,000	**7,000**	-	7,000		**7,000**	100%
New vehicle	Unit Beveiliging		**-**	26,304	**26,304**	-	26,304		**26,304**	100%
Office furniture	Sociaal Domein		**-**	50,000	**50,000**	-	50,000		**50,000**	100%
Office furniture	Klantenloket		**-**	50,000	**50,000**	-	50,000		**50,000**	100%
New equipment waste plant	ENI		**-**	200,000	**200,000**		200,000		**200,000**	100%
Sub-Total Capital Investments & Payments			**8,790,000**	**640,304**	**9,430,304**	**5,836,000**	**640,304**	**(331,000)**	**6,145,304**	

The cash flow effect of the amendments for capital investments is reflected in the cash flow, under line item 11, under Disbursements – Capital Investments and Special Allowances.

The 2nd amendment budget includes the following additions and changes for capital investments:

Postponed / accelerated investments

Description	Department	Note	Total investment	Details of investment
Postponement of renovation parking area Harbou	Harbour		(100,000)	Postponement until March 2026
Postponement of GVP school - infrastructure proj	Education		(246,000)	Postponement based on discussions with contractor
Acceleration of infrastructure airport	Airport		500,000	Accelaration
Statia Housing & Services N.V. - Transfer of Property			(485,000)	Executed and adjusted to be in line with accounting records
			(331,000)	

The investment in the renovation of the parking area of the Harbour has been postponed to 2026 to give priority to the renovation of the current warehouse that needs maintenance and to cope with current and expected volumes and safeguarding of products.

The investment in the infrastructure project has been postponed to 2026 in view of the current discussions with the current contractor and proposed dates of delivery of the project.

The acceleration of the upgrade of the airport relates to urgent investments to complete critical infrastructure components in a timely manner. This is required to be fully operational for Statia Day as well as providing the parking capacity needed in time for the PJIAE's operations in December 2025.

The investment in the renovation of the parking area of the Harbour has been postponed to 2026 to give priority to the renovation of the current warehouse that needs maintenance and to cope with current and expected volumes and safeguarding of products.

The purchase of property from Statia Housing has been executed. The amount in the investment schedule has been adjusted to be in alignment with the accounting records.

New investments

Description	Department	Note	Total investment	Details of investment
Modernization archives	Facilitaire Dienst		70,000	For safeguarding of current archives and modernizing systems
Office furniture	Facilitaire Dienst		50,000	Urgent need for furniture in compliance with Arbo laws
			120,000	

The investments pertain to the modernization of the archives to ensure that the documents and records are safeguarded. Furthermore, the existing office furniture has been fully written off and is not in compliance with the current ARBO laws. The investment amounts are based on quotations received.

Description	Department	Note	Total investment	Details of investment
New warehouse	Harbour		104,000	Current warehouse has difficulties coping with current volumes and safeguarding of products.
New forklift	Harbour		60,000	Current forklift is not up to par to perform all required work and has reached end of useful lifetime
New office furniture	Harbour		15,000	Current furniture is at the end of lifetime and needs to be replaced
New server	Harbour		8,000	Current server is overloaded.
Tent	Harbour		7,000	For incoming/outgoing passengers on ferry and other vessels
			194,000	

The harbour has requested funding for the full renovation of the existing warehouse in view of its deteriorating state. This would allow for higher volume in the cargo movement as well as better safeguarding of the materials and products received.

In addition, a new forklift is needed as the current forklift has been fully depreciated and has been used past its useful lifetime. The new forklift would be able to navigate smaller pathways and increase efficiency in moving materials.

The smaller investments pertain to new office furniture to be in compliance with ARBO laws, a new server to improve the efficiency and capacity of the harbour to manage its documents and a tent to provide a better environment for incoming and outgoing passengers at the dock.

Description	Department	Note	Total investment	Details of investment
New vehicle	Unit Beveiliging		26,304	Vehicle required due to new patrol demands, current state of current vehicles, etc.
Office furniture	Sociaal Domein		50,000	Office furniture based on the Ergonomic assessment carried out at Social Domain - Investment
Office furniture	Klantenloket		50,000	Office furniture, both ergonoic and functional, overdue investment
			126,304	

The Unit Beveiliging requires a new vehicle to execute its tasks related to security at the airport and surroundings.

Sociaal Domein and Klantenloket need an investment in office furniture to be in compliance with ARBO laws as the current furniture is outdated and fully written off.

Description	Department	Note	Total investment	Details of investment
New equipment waste plant	ENI		200,000	To replace exisiting equipment (expected to break down)
			200,000	

This represents the purchase of new equipment for the waste plant to replace existing equipment. The current equipment is in a deteriorated state and is expected to break down in the near future.

Additional information:

OLE has 100 social houses in the fixed assets, of which 15 are managed by Statia Housing Foundation. It is the intention to sell 25 social houses 'as is' in 2025. The sale price is based on recent appraisal reports. The proceeds from these social houses will be used to continue renovating the remaining social houses. The net effect on the cashflow is zero, as the net proceeds will be allocated to a specific purpose. The renovation of the other houses will take place after 2025.

The disposal of the social houses has a net zero effect on the tangible fixed assets as they are fully depreciated.

Multi-annual effect of amendments

The multi-annual effect of the postponed investments and the amended investments in 2025 is detailed in the table below. Over the period of 2025-2028 the total cashflow effect of the capital investments in the budget will amount to USD 9,870K.

Description	2025-2028
Cashflow of capital investments - before amendments	9,229,489
- effect of postponed or accelarated investments	-
- effect of new investments	640,304
Cashflow of capital investments - after amendments	9,869,793

11. Cashflow forecast

For the 2nd quarterly report a cashflow forecast has been prepared that encompasses the full year 2025. The next step will be to prepare a rolling forecast that accounts for the 12 months following the actuals. The rolling cashflow forecast will be updated on a quarterly basis.

For the preparation of the cash flow forecast for the 2nd quarter of 2025 the following assumptions apply:

1. The free allowances are received on a monthly basis, in advance, commencing September 2025. The free allowance of July and August 2025 is scheduled for August 2025
2. The interest income generated on the Special Allowances account #2607 is projected to be transferred to the CFT account #3007 on a monthly basis. This process is not yet set up and needs to be incorporated into the financial process.
3. The interest income percentage on the interest-bearing accounts with credit balances, namely accounts #3007 and #2607, are based on an annual percentage rate of 3%, whereas debit balances are subject to an annual interest expense rate of 6%.
4. Only proceeds from special allowances that can be projected, based on information received, are included in the 2nd half of 2025.
5. Projected disbursements for special allowances projects are included in the cash flow forecast, in line with the projection in 14.1.

A summary of the cash flow forecast is shown in the next table. For the detailed (monthly) cash flow forecast, refer to Annex 14.1.

CASH FLOW CALCULATION Description	ACTUAL Q1-2025	ACTUAL Q2-2025
CASH AT BANKS - Beginning	85,473,402	79,245,080
CASH RECEIPTS		
1. - Proceeds - Free Allowances	-	10,662,360
1. - Proceeds - Free Allowances with destination	110,980	-
2. - Proceeds - Harbor Revenues	747,602	296,119
3. - Proceeds - Airport Revenues	125,827	66,345
4. - Proceeds - Road Tax Revenues	30,251	47,919
5. - Proceeds - Waste Tax Revenues	19,849	31,853
6. - Proceeds - Lease land Revenues	1,620	1,189
7. - Proceeds - Other Revenues	588,672	744,634
8. - Proceeds - Other	152,613	59,474
9. - Proceeds - Collection Old Receivables	-	-
10. - Proceeds - Special Allowances	4,573,258	819,894
11. - Proceeds - Interest Income	475,340	457,237
12. - Prepayments (Net of Transfers)	-	-
13. - Proceeds from Interest Free Loans	-	-
TOTAL PROCEEDS RECEIVED	**6,826,011**	**13,187,025**
TOTAL CASH AVAILABLE	**92,299,413**	**92,432,105**
DISBURSEMENTS		
OLE OPERATIONAL COSTS		
1. - Personnel Payments	3,809,345	4,191,819
1.A - Personnel Payments Harmonization	114,228	-
2. - Housing Costs	618,395	721,767
3. - Operational Costs	161,563	266,060
4. - Office Costs	146,056	151,663
5. - Representation & Communication	269,964	483,995
6. - Transportation Costs	68,701	61,658
7. - General Costs	370,926	417,014
8. - Subsidies & Financial Contributions	345,112	464,467
9. - Other Expenses	337,359	322,022
Sub-total - Operational Costs	**6,241,648**	**7,080,466**
10. Special Allowances - Disbursements	4,709,591	5,980,226
11. - Disbursements related to Capital Investments	2,100,000	80,081
Subtotal	13,051,239	13,140,773
Bank Charges	(3,093)	(10,595)
Interest Expenses	-	(16,591)
TOTAL CASH DISBURSEMENTS	**13,054,332**	**13,167,960**
CASH POSITION - END OF PERIOD	**79,245,080**	**79,264,145**

***DISCLAIMER**: The provided cash flow projection is based on current information and the aforementioned assumptions. Actual results may differ materially from those anticipated in these projections due to various risks and uncertainties, including but not limited to the non-receipt of funds within the projected timeframe, regulatory changes, and unforeseen economic factors. These calculations are for informational purposes only and should not be used as any type of funding guarantee.*

12. Development financial management

The following developments have taken place in the 2nd quarter of 2025.

Status of full implementation of AFAS system and developments AO/IC

The status of full implementation of the AFAS system is continuing, especially in getting the system to produce all needed reports.

Optimizing the AFAS system has been continued in the 2nd quarter of 2025. We have been ensuring that our employees are making adequate and optimal use of the AFAS system. During the month of June 2025, the schedules for the preparation of the quarterly implementation report have been developed and are now in the testing phase. This will facilitate the reporting process.

The baseline measurements of the AO/IC that were documented in December 2024 are being reviewed and adjusted as needed.

This baseline will be used as the starting point for the internal audit plan to further test the processes in practice. The baseline measurement indicates that there are areas where optimization is needed. The internal audit plan aims to further improve efficiency by streamlining our processes even better and strengthening our reporting capabilities. This is an essential step in our ongoing digital transformation.

Payments of free allowances for 2025

The free allowances for the first 6 months of 2025 were transferred to OLE by BZK an Cft on 16 June 2025. The late payment of the free allowances had several financial consequences for OLE, among which decreased interest revenue and constraints on the available free cash liquidity to comply with payment commitments. BZK and Cft have been approached to verify that the agreed advance monthly payments of free allowances are adhered to.

OLE proposed to document a cash management policy between BZK, Cft and the BES islands to formally document the arrangements as well as the acting process in case the policy is not adhered to or cannot be complied with for specific reasons.

As of the date of this report, the free allowance for the month of July 2025 has not been received by OLE.

Financial reporting

Since 2024 the financial reporting has been improved by developing an integrated approach for the reporting package.

In addition to the balance sheet and income statement, in the 2nd quarter of 2024 a detailed cashflow analysis was added that showed operational and capital investment details for the reporting period along with the estimated effects for the next period. This provides a clearer understanding of the effect of decisions on the statement of revenues and expenditures and the available cashflow.

In the 3rd quarter of 2024, the analysis of revenues and expenditures compared to budget also included comparisons with the previous period to provide insight in the development. Starting in 2025 the comparison relates to the comparative period of the previous year.

In this report, as well as in the revised 1st implementation report upon request of the Cft, the analysis of revenues and expenditures is further expanded with a presentation on a functional basis. Refer to chapter 7 for this analysis.

In this report an additional chapter is included related to the expected capital investments and the supporting details for the investments. This capital investment schedule is in the same format as presented in the 1st budget amendment report.

Overall, this current report should provide insight in the expected surplus (deficit) for the year 2025, the expected investments for the year as well as the effect on the projected cashflow for the year.

The CFT in their report, "Cft 202500058' dated 11 June 2025 advised to give attention to the timeliness of reporting. OLE is committed to filing the reporting as per agreed deadlines. OLE has also requested Cft for reporting templates that would ensure that all required or desired information is included in the reporting. This will prevent having to process additional information after the reports have been filed with Cft.

Progress on the financial statements

There were 3 outstanding matters to get an unqualified audit opinion after the audit of 2023. Together with the auditor alternative audit procedures were applied to resolve these items. They were eventually taken care of and OLE received an unqualified (clean) opinion from the external auditor (BDO) for the year 2024. This is a historic accomplishment, as it has taken 14 years to reach this milestone. However, obtaining an unqualified opinion in future years requires a sustained effort.

The following are the agreed actions:

Short-term actions

Together with the external auditor the following areas have been identified for the performance of alternative procedures on the revenues. The related areas are airport, harbour, waste tax and lease land. Throughout the first and second quarters the required sources for the completeness of the following revenue cycles (airport, harbour and lease land) have been gathered.

The completeness of the tangible fixed assets, including the supporting documentation for ownership of fixed assets, financed through special allowances. This process is ongoing. The supporting documentation from the Cadastral Agency and Domeinbeheer were received and will be used to reconcile the administration

Additionally, OLE is considering the implementation of an asset management tool in order to manage the assets of OLE and structure future maintenance requirements to anticipate on future investments or expenditures. This could also be applied to assets delivered through special allowances.

The set of standards ("normenkader") was approved by the Regeringscommissaris and this was communicated to the State Secretary. This was also communicated to the external auditor for their evaluation. In the meantime, during the first quarter of 2025 the Island Council ratified the standards on 23 January 2025 with retroactive effect to 1 January 2024. This was also used as a basis to conduct the audit of 2024.

During the 3rd quarter of 2025 the finance department will concentrate on professional development of the staff to improve on the quality of external and internal reporting.

Long-term actions

OLE needs to implement an internal audit department, sufficiently staffed, in order to execute the internal audit plan and to test the working of the AO/IB during 2025. At the time of this report, there is no internal audit department yet. The testing of the adherence to the processes is subject to the recruitment of an internal auditor and implementation of the related annual internal audit plan. Therefore, the alternative procedures performed for 2024 will be continued until the internal audit department is fully operational.

13. Special allowances

This section provides a report on the progress regarding special allowances for the second quarter of 2025. Although often considered incidental, special allowance plays a crucial role in supporting the policies of the Public Entity across various domains. This type of funding typically comes from various ministries in the European part of the Netherlands that align with the Public Entity's mission and goals. Although it may not be the primary source of income, its impact is significant, because it provides government with the financial flexibility needed to implement diverse initiatives. Such funding is therefore used to address specific challenges and pilot innovative projects, by filling the gaps in areas where other funding sources might be limited.

In this report an account is provided for all special allowances awarded to the Public Entity, received and utilized up to and including the second quarter of 2025. As of June 30, 2025, a total of 146 active projects were registered in the project administration compared to 138 at the end of March 2025. Special allowances that consist of several sub-budgets are also included in this total, with each partial budget (sub-budget) registered as a separate project. The increase in the second quarter is attributed to the registration of 8 new projects. No projects were terminated in the second quarter of 2025.

Financially, we present in Table 14.2 of the appendix:

a) The total proceeds and expenditures, from the start date to the end of June 2025, for all projects or special allowances. This provides an overview of the entire term and establishes a connection with the relevant balance sheet items.

b) For active projects or special allowances, the expenditures up to and including June 2025 are shown, which are equal to the withdrawals from the reserved special allowances received in advance.

c) The table also highlights the term or end date of the special allowance. Typically, one of the decree's conditions specifies the duration for utilizing the special allowance received in advance. Projects must be completed within this stipulated timeframe. If a project cannot be finalized within the agreed term, an extension must be requested. The final column of Table 11.2 shows the expiration dates of the special allowances.

d. d) A colour (dark green) indicates that a project or special allowance is still active and is accounted for in the statement of income and expenses. The colour (light green) indicates the special benefits whose activities have been fully implemented, but the financial settlement with the Ministry (or donor) has not yet been formally completed.

In addition to Table 14.2, Table 14.3 illustrates a multi-annual budget overview of the special allowances. This multi-annual overview displays the long-term planning and allocations, which aim to highlight the financial commitments/planned expenses, and show how the available funds will be distributed across several years. This information also helps to give an indication on when the funds for special allowances will be used by the Public Entity to fulfil the objectives agreed upon with the ministries. In Table 14.3 it is estimated that USD 10,250,925 will be spent during the second half of 2025, while the total planned expenses for the year 2026 is estimated to be approximately USD 30,103,507. The higher projected expenditures for 2026 are due to the planned expenses in relation to the execution of projects that fall under the Region Deal.

Balance Update

The available balance for special allowances is USD 71,299,404, as of June 30, 2025. Compared to the last quarter the balance decreased by USD 4,665,888 from USD 75,965,292 to USD 71.299.404. This decrease is the result of USD 987,454 received in funds during the second quarter and an amount of USD 5,653,342 in expenditures incurred during that same period.

The movement in the special allowances in 2024-2025 can be presented as follows:

Movement in special allowances	Q3 2024	Q4 2024	Q1 2025	Q2 2025
Number of projects beginning of the period	111	112	130	138
Projects terminated/closed during the period	-4	-1	-8	0
Projects received/started during the period	5	19	16	8
Number of projects at the ending of the period	112	130	138	146
Available project funds beginning of the period	62.075.464	58.879.414	77.266.934	75.965.292
Available project funds ending of the period	58.879.414	77.266.934	75.965.292	71.299.404

14. Annexes

14.1 Detailed cashflow forecast

CASHFLOW CALCULATION	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION	
Description	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December	TOTAL
CASH AT BANKS - Beginning	85,473,402	86,479,391	85,757,079	79,245,080	75,524,103	71,571,953	79,264,145	74,942,651	72,998,021	70,629,939	68,365,013	66,090,141	85,473,402
CASH RECEIPTS													
1. - Proceeds - Free Allowances	-	-	-	-	-	10,662,360	-	3,662,264	1,831,132	1,831,132	1,831,132	1,831,132	21,649,152
1. - Proceeds - Free Allowances with destination	110,980	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	110,980
2. - Proceeds - Harbor Revenues	153,272	445,803	148,527	120,383	68,683	107,054	227,414	227,414	227,414	227,414	227,414	227,414	2,408,205
3. - Proceeds - Airport Revenues	74,436	11,159	40,232	-	29,477	36,868	40,101	40,101	40,101	40,101	40,101	40,101	432,775
4. - Proceeds - Road Tax Revenues	11,584	9,598	9,069	29,860	7,870	10,189	11,643	11,643	11,643	11,643	11,643	11,643	148,029
5. - Proceeds - Waste Tax Revenues	5,095	3,770	10,984	23,876	3,143	4,834	925	925	925	925	925	925	57,250
6. - Proceeds - Lease land Revenues	540	540	540	299	200	690	47,415	47,415	47,415	47,415	47,415	47,415	287,297
7. - Proceeds - Other Revenues	94,534	402,566	91,572	533,247	89,656	121,730	34,593	34,593	34,593	34,593	34,593	34,593	1,540,864
8. - Proceeds - Other	14,309	531	137,773	10	466	58,998	-	-	-	-	-	-	212,087
9. - Proceeds - sale of fixed assets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,275,000	1,275,000
10. - Proceeds - Special Allowances	3,280,200	1,289,062	3,997	453,851	212,129	153,915	-	-	-	-	-	5,000,000	10,393,152
11. - Proceeds - Interest Income	158,822	161,675	154,843	158,931	158,931	139,374	141,406	147,172	147,519	142,175	138,034	133,585	1,782,467
TOTAL PROCEEDS RECEIVED	**3,903,771**	**2,324,703**	**597,537**	**1,320,457**	**570,556**	**11,296,012**	**503,496**	**4,171,526**	**2,340,741**	**2,335,397**	**2,331,256**	**8,601,807**	**40,297,259**
TOTAL CASH AVAILABLE	**89,377,173**	**88,804,094**	**86,354,616**	**80,565,537**	**76,094,659**	**82,867,964**	**79,767,641**	**79,114,177**	**75,338,762**	**72,965,336**	**70,696,269**	**74,691,949**	
DISBURSEMENTS													
OLE OPERATIONAL COSTS													
1. - Personnel Payments	1,608,896	1,235,312	965,138	1,147,368	1,625,580	1,418,871	1,343,965	1,343,965	1,343,965	1,343,965	1,343,965	1,343,965	16,064,951
1.A - Personnel Payments 36-Hours 2023	114,228	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	114,228
2. - Housing Costs	222,107	230,872	165,416	277,851	220,828	223,088	170,024	170,024	170,024	170,024	170,024	170,024	2,360,305
3. - Operational Costs	24,503	19,886	117,174	140,660	74,236	51,164	351,674	351,674	351,674	351,674	351,674	351,674	2,537,666
4. - Office Costs	29,626	34,304	82,126	41,272	60,351	50,039	68,457	68,457	68,457	68,457	68,457	68,457	708,464
5. - Representation & Communication	35,439	84,388	150,138	134,329	240,593	109,073	65,374	65,374	65,374	65,374	65,374	65,374	1,146,206
6. - Transportation Costs	24,892	20,606	23,202	33,856	16,046	11,756	30,935	30,935	30,935	30,935	30,935	30,935	315,971
7. - General Costs	100,833	158,164	111,930	145,367	184,384	87,263	70,292	70,292	70,292	70,292	70,292	70,292	1,209,692
8. - Subsidies & Financial Contributions	123,185	130,746	91,180	197,129	159,879	107,459	241,251	241,251	241,251	241,251	241,251	241,251	2,257,086
9. - Other Expenses	29,927	215,471	91,961	170,602	81,775	69,645	27,775	27,775	27,775	27,775	27,775	27,775	826,032
Sub-total - Operational Costs	**2,313,635**	**2,129,748**	**1,798,265**	**2,288,435**	**2,663,672**	**2,128,359**	**2,369,748**	**2,369,748**	**2,369,748**	**2,369,748**	**2,369,748**	**2,369,748**	**27,540,600**
10. Special Allowances - Disbursements	583,191	916,404	3,209,996	2,751,685	1,772,886	1,455,655	1,708,488	1,708,488	1,708,488	1,708,488	1,708,488	1,708,488	20,940,742
11. - Disbursements related to Capital Investments	-	-	2,100,000	-	80,081	-	700,000	1,991,166	583,833	475,333	481,137	270,835	6,682,385
Subtotal	2,896,826	3,046,152	7,108,261	5,040,120	4,516,639	3,584,014	4,778,235	6,069,401	4,662,068	4,553,568	4,559,372	4,349,070	55,163,728
													-
Bank Charges	(955)	(863)	(1,275)	(1,315)	(1,816)	(7,465)	(46,755)	(46,755)	(46,755)	(46,755)	(46,755)	(46,755)	(294,219)
Interest Expenses	-	-	-	-	(4,251)	(12,340)	-	-	-	-	-	-	(16,591)
													-
TOTAL CASH DISBURSEMENTS	**2,897,781**	**3,047,015**	**7,109,536**	**5,041,435**	**4,522,706**	**3,603,819**	**4,824,990**	**6,116,156**	**4,708,823**	**4,600,323**	**4,606,127**	**4,395,825**	**55,474,537**
CASH POSITION - END OF PERIOD	**86,479,391**	**85,757,079**	**79,245,080**	**75,524,103**	**71,571,953**	**79,264,145**	**74,942,651**	**72,998,021**	**70,629,939**	**68,365,013**	**66,090,141**	**70,296,124**	**70,296,124**

The above cashflow forecast takes into account the annual prognosis (2nd budget amendment) in order to calculate the impact of the amendments.

The development of the freely available liquidity is as follows:

CASHFLOW CALCULATION	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	ACTUAL	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION	PROJECTION
Description	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October	November	December
CALCULATION FREE AVAIALBLE CASH POSITION												
Cash at Banks, Excluding Special Allowance Funds	6,280,409	4,988,115	3,359,785	2,044,466	(963,992)	7,632,779	5,580,461	8,082,948	7,425,294	6,874,632	6,314,160	7,231,918
Deduct:												
- Reconciliation Special Allowance Balance vs. Free Allowance with Designation	-	-	-	-	-	-	(2,405,347)	(2,405,347)	(2,405,347)	(2,405,347)	(2,405,347)	(2,405,347)
- Designation Reserves	(3,225,095)	(3,225,095)	(3,225,095)	(3,225,095)	(3,225,095)	(3,225,095)	(3,525,095)	(3,525,095)	(3,525,095)	(3,525,095)	(3,525,095)	(4,800,095)
Cash at Banks, Freely available	**3,055,314**	**1,763,020**	**134,690**	**(1,180,630)**	**(4,189,087)**	**4,407,684**	**(349,982)**	**2,152,505**	**1,494,852**	**944,190**	**383,718**	**26,476**

Excluding the funds that should be reserved for the designation reserves and the pending transfers between to the bank account of Special allowances, the cash at banks were negative in May 2025 and part of June 2025 until the transfer of the free allowances up to June 2025. This incurred interest charges.

However, taking into account the funds required for the designated reserves (fully funded in 2024) and the pending transfer of funds to the Special allowances, the available cash will become negative in July 2025. The funds thereafter show a decreasing trend to USD 26K at year-end, mainly due to the commitments pertaining to capital investments and the designation reserves.

In July 2025 the Island Council added USD 1,0M to the designated reserves. The purchase of land and buildings for which USD 700K have been allocated are deducted and applied as a capital investment.

14.2 Special allowances (projects)

General Information			Income			Expense			Balance	Balance	End date
Project code		Description project	Total income up to 1st quarter 2025	Received in the 2nd quarter 2025	Total income up to 2nd quarter 2025	Total expenses up to 1st quarter 2025	Incurred in the 2nd quarter 2025	Total expenses up to 2nd quarter 2025	Ending balance up to 1st quarter 2025	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Decree expiration date
004455	001	Bijdrage ondersteuning (Plv) Regeringscommissaris	$ 318,520		$ 318,520	$ 548,126		$ 548,126	$ (229,606)	$ (229,606)	01-06-2023
005225	001	Kwartiermaker Stichting Statia Development Fund in Nederland	$ -		$ -	$ 1,070	$ 10,608	$ 11,678	$ (1,070)	$ (11,678)	30-9-2024
005402	001	Ambtelijke en bestuurlijke integriteit binnen OL Sint Eustatius	$ -		$ -	$ (259,509)	$ 172,804	$ (86,705)	$ 259,509	$ 86,705	01-09-2026
005544	001	Versterking kabinet van de gezaghebber	$ 66,600		$ 66,600	$ 885	$ 750	$ 1,635	$ 65,715	$ 64,965	Onbekend
005631	001	Burgerschapsonderwijs	$ 11,100		$ 11,100	$ 797		$ (110,183)	$ 10,303	$ 121,283	Onbekend
005758	001	Ondersteuning eilandsraad	$ 110,980		$ 110,980	$ -		$ -	$ 110,980	$ 110,980	Onbekend
005793	001	Regio deal fort oranje government guesthouse	$ -		$ -	$ -		$ -	$ -	$ -	31-12-2028
003283	002	Bijdrage rekenkamer St. Eustatius	$ 340,078		$ 340,078	$ 116,919	$ 16,448	$ 133,367	$ 223,159	$ 206,711	01-09-2024
003758	002	Bijdrage extra ambtelijke capaciteit	$ 2,968,905		$ 2,968,905	$ 2,105,802	$ 120,286	$ 2,226,088	$ 863,103	$ 742,817	01-07-2025
004431	002	Bijdrage uitvoering van het strategisch communicatieplan	$ 353,920		$ 353,920	$ 346,293		$ 346,293	$ 7,627	$ 7,627	31-12-2023
004670	002	Afsprakenakkoord Sint Eustatius 2022-2023	$ 4,672,780		$ 4,672,780	$ 4,364,293	$ 194,973	$ 4,559,266	$ 308,487	$ 113,514	01-07-2025
004896	002	Verlenging en verhoging versnelling verbeterplan financieel beheer	$ 2,016,733		$ 2,016,733	$ 2,016,733		$ 2,016,733	$ -	$ -	31-12-2024
005125	002	Afsprakenakkoord 2024-2027	$ 1,566,700	$ -360,000	$ 1,206,700	$ 438,704	$ 78,578	$ 517,282	$ 1,127,996	$ 689,418	31-12-2027
005168	002	Digitalisering vraagstukken openbaar lichaam Sint Eustatius	$ 510,000		$ 510,000	$ 48,346	$ 58,734	$ 107,080	$ 520,476	$ 461,742	Onbekend
005319	002	Versterking van de Processen v/d AOIB van OLE	$ 289,300		$ 289,300	$ 502		$ 502	$ 288,798	$ 288,798	31-12-2023
005420	002	Het aanschaffen van overige werkvoorraad en werkplekapparatuur en net	$ -		$ -	$ (966,285)	$ 107,431	$ (858,855)	$ 966,285	$ 858,855	Onbekend
005421	002	Het actualiseren van het Masterplan Strong Roots	$ -		$ -	$ (58,200)		$ (58,200)	$ 58,200	$ 58,200	Onbekend
005512	002	Convenant 5de tranche Regio Deal Sint Eustatius	$ 5,672,080		$ 5,672,080	$ 73,209		$ 73,209	$ 5,598,871	$ 5,598,871	31-12-2028
005571	002	Pilot kandidaten programma	$ 555,000		$ 555,000	$ -		$ -	$ 555,000	$ 555,000	Onbekend
005799	002	Regio deal uitvoeringskosten	$ -		$ -	$ -		$ -	$ -	$ -	31-12-2028
002132	130	Rampenbestrijding	$ 1,671,555	$ 517,865	$ 2,189,420	$ 1,300,706	$ 92,389	$ 1,393,309	$ 370,849	$ 796,110	Onbekend
003465	140	Zorg en veiligheidshuis Caribisch Nederland	$ -		$ -	$ (14,158)		$ (14,158)	$ 14,158	$ 14,158	31-12-2022
002282	210	Underground Project 11th EDF	$ 2,565,773		$ 2,565,773	$ 2,530,000		$ 2,530,000	$ 35,773	$ 35,773	15-04-2020
002307	210	Car Wreck Removal Project	$ 347,890		$ 347,890	$ 335,355		$ 335,355	$ 12,535	$ 12,535	31-12-2019
002326	210	Quick win afval actie 58550 euro	$ 72,007		$ 72,007	$ 60,488		$ 60,488	$ 11,519	$ 11,519	31-12-2020
003641	210	Wegenonderhoud 2020	$ 5,877,920		$ 5,877,920	$ 5,313,692		$ 5,303,893	$ 564,228	$ 574,027	31-12-2025
003658	210	Showcaseproject infrastructuur	$ 4,134,470		$ 4,134,470	$ 3,634,912		$ 3,634,912	$ 499,558	$ 499,558	Onbekend
004300	210	Project "Road Behind The Mountain"	$ -		$ -	$ (2,570,947)		$ (2,570,947)	$ 2,570,947	$ 2,570,947	Onbekend
004661	210	Project Oranjebaaiweg	$ 6,072,512		$ 6,072,512	$ 4,889,014	$ 520,838	$ 5,409,852	$ 1,183,498	$ 662,660	30-11-2024
005533	210	Luchthavenboulevard fase 2 project	$ 2,632,480		$ 2,632,480	$ -		$ -	$ 2,632,480	$ 2,632,480	31-12-2028
005545	211	Opzetten openbaar vervoer	$ 166,500		$ 166,500	$ -		$ -	$ 166,500	$ 166,500	Onbekend
004430	220	Maintenance budget harbour	$ -		$ -	$ (911,090)		$ (911,090)	$ 911,090	$ 911,090	31-12-2025
005152	220	Search en Rescue Organisatie SAR	$ 840,643		$ 840,643	$ 490,995	$ 73,291	$ 564,285	$ 349,648	$ 276,357	31-12-2028
004355	230	Maintenance budget luchthaven	$ -		$ -	$ (205,730)		$ (205,730)	$ 205,730	$ 205,730	31-12-2023
005551	230	Training op het FDR vliegveld	$ 40,480		$ 40,480	$ -	$ 2,394	$ 2,394	$ 40,480	$ 38,086	31-12-2024
005552	230	Replace the Air Treatment Unit	$ 422,225		$ 422,225	$ -	$ 208	$ 208	$ 422,225	$ 422,017	31-03-2026

General Information			Income			Expense			Balance	Balance	End date
Project code		Description project	Total income up to 1st quarter 2025	Received in the 2nd quarter 2025	Total income up to 2nd quarter 2025	Total expenses up to 1st quarter 2025	Incurred in the 2nd quarter 2025	Total expenses up to 2nd quarter 2025	Ending balance up to 1st quarter 2025	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Decree expiration date
002265	300	Ondersteuning traject economische ontwikkelingen	$ 450,000		$ 450,000	$ 427,500		$ 427,500	$ 22,500	$ 22,500	Onbekend
003732	300	Project inrichting en Activiteitenbeleid	$ 70,736		$ 70,736	$ 36,821	$ 18,236	$ 55,057	$ 33,915	$ 15,679	31-12-2021
004306	300	Financiele ondersteuning van het Centraal Dialoog Sint Eustatius	$ 245,025		$ 245,025	$ (68,210)		$ (68,210)	$ 313,235	$ 313,235	31-12-2024
005529	310	Herijken masterplan toerisme (opstellen onderzoeksplan)	$ 124,300		$ 124,300	$ -	$ 51,516	$ 51,516	$ 124,300	$ 72,784	Onbekend
005798	310	Regio deal tourism	$ -		$ -	$ -		$ -	$ -	$ -	31-12-2028
004317	341	Beschikking subsidie Uitvoeringsagenda Natuur en Milieubeleidsplan St. E	$ 1,903,538		$ 1,903,538	$ 1,740,252	$ 15,412	$ 1,755,664	$ 163,286	$ 147,874	31-12-2025
004445	341	Opbouw capaciteit (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 2131418	$ 700,357		$ 700,357	$ (331,014)	$ 47,894	$ (283,120)	$ 1,031,371	$ 983,477	31-12-2025
004446	341	Ontwikkeling duurzame landbouw (Natuur/Milieubeleidsplan)kenmerk D	$ -		$ -	$ -		$ -	$ -	$ -	31-12-2025
004447	341	Herbebossing (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 21314187	$ 836,000		$ 836,000	$ 299,000		$ 299,000	$ 537,000	$ 537,000	31-12-2025
004448	341	Voedselveiligheid & Veterinair (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGN	$ -		$ -	$ (204,025)	$ 16,981	$ (187,044)	$ 204,025	$ 187,044	31-12-2025
005167	341	NEPP Communication & Awareness	$ 176,580		$ 176,580	$ -	$ 22,971	$ 22,971	$ 176,580	$ 153,609	31-12-2023
005513	341	Bijzondere uitkering voor het afvalwater 2024	$ 2,463,530		$ 2,463,530	$ -		$ -	$ 2,463,530	$ 2,463,530	31-01-2026
005535	341	EU budget support programme for sustainable agriculture Sint Eustatius	$ 983,647		$ 983,647	$ -		$ -	$ 983,647	$ 983,647	31-12-2026
005543	341	Natuur en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030	$ -		$ -	$ (0)		$ (0)	$ 0	$ 0	Onbekend
005546	341	Positive future for people and nature	$ 540,312		$ 540,312	$ -		$ -	$ 540,312	$ 540,312	Onbekend
005575	341	Accelertaed roaming animals romoval plan	$ 88,500		$ 88,500	$ -	$ 37,503	$ 37,503	$ 88,500	$ 50,997	Onbekend
005759	341	Bestlife 2023 agroforestry pilot project	$ -		$ -	$ 56,386		$ 56,386	$ (56,386)	$ (56,386)	Onbekend
003198	480	Convenant onderwijshuisvesting	$ 7,619,070		$ 7,619,070	$ 8,544,052	$ 709,027	$ 9,253,079	$ (924,982)	$ (1,634,009)	31-12-2022
005065	480	Openbaar lichaam St. Eustatius 'naschools activiteitenaanbod'	$ 293,932		$ 293,932	$ 213,581	$ 598	$ 214,180	$ 80,351	$ 79,752	31-12-2023
005155	480	Onderwijshuisvestingsmiddelen ov de Graaf School - Voorstel renteloze le	$ -		$ -	$ (412,030)	$ 348	$ (411,682)	$ 412,030	$ 411,682	Onbekend
005499	480	Subsidie Gertrude Judson Bicentennial Public Library	$ 157,480		$ 157,480	$ -	$ -	$ -	$ 157,480	$ 157,480	31-12-2024
005514	480	Verlening bijzondere uitkering Brugfunctionaris 2024	$ 96,680		$ 96,680	$ -		$ -	$ 96,680	$ 96,680	30-12-2025
005539	480	Cafy program	$ 10,223		$ 10,223	$ 2,171		$ 2,171	$ 8,052	$ 8,052	31-12-2025
003507	530	Caribisch sport- en preventieakkoord	$ 725,542		$ 725,542	$ 725,033		$ 725,542	$ 509	$ -	31-12-2020
004681	530	Wegwerken achterstanden sportaccommodaties 2022	$ 494,974		$ 494,974	$ 54,486	$ 156	$ 54,642	$ 440,488	$ 440,332	31-12-2023
005118	530	Renovatie Golden Rock Speeltuin	$ -		$ -	$ (137,461)		$ (137,461)	$ 137,461	$ 137,461	Onbekend
005670	530	Renovatie baskellcourt community centre	$ 175,000		$ 175,000	$ -	$ 156,223	$ 156,223	$ 175,000	$ 18,777	31-12-2025
002325	560	Maritieme Infrastructuur (bescherming kustlijn van het haveterrein)	$ 700,407		$ 700,407	$ -		$ -	$ 700,407	$ 700,407	31-12-2028
003285	560	Wederopbouw Haven St. Eustatius	$ 12,907,004		$ 12,907,004	$ 551,831	$ 93,104	$ 643,495	$ 12,355,173	$ 12,263,509	31-12-2028
003286	560	Aanpak erosie St. Eustatius	$ 17,578,435		$ 17,578,435	$ 3,377,356	$ 472,423	$ 3,849,779	$ 14,201,079	$ 13,728,656	31-12-2027
002271	560	Strenghtening nature management	$ 573,920		$ 573,920	$ 286,991		$ 286,991	$ 286,929	$ 286,929	01-01-2019
004682	560	Ruimen van rotsblokken v/d klif aan de zijde STUCO (Afsprakenakkoord 20	$ -		$ -	$ -		$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004497	560	Wederopbouwmiddelen, aanbrengen goot en spuitbeton	$ 113,307		$ 113,307	$ -		$ -	$ 113,307	$ 113,307	30-06-2025
004498	560	Wederopbouwmiddelen, menswerend hekwerk ter vervanging tijdelijke a	$ 4,176		$ 4,176	$ -		$ -	$ 4,176	$ 4,176	30-06-2025
004499	560	Wederopbouwmiddelen, cascade	$ 1,364,640		$ 1,364,640	$ -		$ -	$ 1,364,640	$ 1,364,640	30-06-2025
004500	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren van het slavenpad	$ 111,107		$ 111,107	$ -		$ -	$ 111,107	$ 111,107	30-06-2025
004501	560	Wederopbouwmiddelen, onderhoud en herstel Glaesgut reservoir	$ 631,978		$ 631,978	$ -		$ -	$ 631,978	$ 631,978	30-06-2025

General Information			Income			Expense			Balance	Balance	End date
Project code		Description project	Total income up to 1st quarter 2025	Received in the 2nd quarter 2025	Total income up to 2nd quarter 2025	Total expenses up to 1st quarter 2025	Incurred in the 2nd quarter 2025	Total expenses up to 2nd quarter 2025	Ending balance up to 1st quarter 2025	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Decree expiration date
004502	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren klifwand bij Hells Hole	$ 311,100		$ 311,100	$ -		$ -	$ 311,100	$ 311,100	30-06-2025
004503	560	Wederopbouwmiddelen, maatregelen tbv brand veiligheid	$ 208,882		$ 208,882	$ -		$ -	$ 208,882	$ 208,882	30-06-2025
004727	560	Koraalherstel (Natuur en Milieubeleidsplan)	$ 3,118,000		$ 3,118,000	$ 1,997,500		$ 1,997,500	$ 1,120,500	$ 1,120,500	31-12-2024
004728	560	Controle invasieve soortenen herbebossing (Natuur en Milieubeleidsplan	$ 1,023,000		$ 1,023,000	$ 781,750		$ 781,750	$ 241,250	$ 241,250	31-12-2024
004831	560	Middelen transitie Caribbean Netherlands Science Institute (CNSI)	$ 179,980		$ 179,980	$ 141,513		$ 141,513	$ 38,467	$ 38,467	31-12-2023
004953	560	Bijdrage noodmaatregelen klif 2023	$ 7,727,568		$ 7,727,568	$ 7,087,703	$ 1,425	$ 7,089,128	$ 639,865	$ 638,440	30-062025
004721	560	Project RES-32-REG RESEMBID (STENAPA)	$ 735,540		$ 735,540	$ 735,540		$ 735,540	$ (0)	$ (0)	Onbekend
005320	560	Contract awarding of blue circle project, work package 1	$ -		$ -	$ -		$ -	$ -	$ -	31-12-2027
005484	560	Planetarium	$ 54,019		$ 54,019	$ 54,019		$ 54,019	$ -	$ -	Onbekend
005534	560	Financieringopties voor schikking in conflictzaken met Ecostatia	$ 4,199,980		$ 4,199,980	$ 4,217,626		$ 4,217,626	$ (17,646)	$ (17,646)	Onbekend
005536	560	Climate plan Sint Eustatius	$ 118,869		$ 118,869	$ 36,242		$ 36,242	$ 82,628	$ 82,628	01-06-2026
005796	560	Regio deal botanical garden	$ -		$ -	$ -	$ 14,284	$ 14,284	$ -	$ (14,284)	31-12-2028
004997	580	Cultuurcoaches Sint Eustatius 2023-2025	$ 413,539		$ 413,539	$ 126,851	$ 37,641	$ 164,491	$ 286,688	$ 249,048	31-12-2025
005275	580	Projectkosten voorbereiding viering Statia Day 2026	$ 754,000		$ 754,000	$ 157,869	$ 116,390	$ 274,259	$ 596,131	$ 479,741	31-12-2027
005630	580	Herdenkingsjaar slavemijverleden	$ 31,080		$ 31,080	$ 21,080		$ 21,080	$ 10,000	$ 10,000	31-12-2024
005794	580	Regio deal memorial site batteries amsterdam rotterdam	$ -		$ -	$ -		$ -	$ -	$ -	31-12-2028
005795	580	Regio deal madame theatre	$ -		$ -	$ -	$ 21,400	$ 21,400	$ -	$ (21,400)	31-12-2025
005874	580	Cofinanciering projectfase 2 Statia 2026	$ -		$ -	$ -	$ 55,441	$ 55,441	$ -	$ (55,441)	31-12-2025
004267	611	Diverse job programs, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 324,620		$ 324,620	$ 326,686		$ 326,686	$ (2,066)	$ (2,066)	31-12-2024
004268	611	Iedereen doet mee, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 111,692		$ 111,692	$ 37,439		$ 37,439	$ 74,253	$ 74,253	31-12-2024
004269	611	Opleiding job coaches BES, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 108,000		$ 108,000	$ 55,321		$ 55,321	$ 52,679	$ 52,679	31-12-2024
003702	611	Het programma "Samen aan het werk"	$ 446,615		$ 446,615	$ 446,615		$ 447,414	$ 0	$ (799)	31-12-2021
004316	620	Verhuudersubsidie particulier	$ 149,920		$ 149,920	$ 149,920		$ 149,920	$ -	$ -	31-12-2022
004671	620	Eenmalige tegemoetkoming energielasten Sint Eustatius	$ 3,290,536		$ 3,290,536	$ 1,210,782	$ 58,500	$ 1,269,282	$ 2,079,754	$ 2,021,254	01-07-2023
004683	620	Sociale huisvesting/sociale woningbouw (Afsprakenakkoord 2022-2023)	$ 1,612,920		$ 1,612,920	$ 646,947	$ 218,156	$ 865,102	$ 965,974	$ 747,818	31-12-2023
004713	620	Tijdelijke impuls schoolmaaltijden	$ 67,980		$ 67,980	$ 67,980		$ 67,980	$ -	$ -	31-12-2023
004751	620	Verhuurdersubsidie	$ 986,500		$ 986,500	$ 986,500		$ 986,564	$ -	$ (64)	31-12-2023
004761	620	Aanpak energiearmoede	$ 474,931		$ 474,931	$ 149,452		$ 149,452	$ 325,479	$ 325,479	31-12-2025
004762	620	Arbeidsbemiddeling, sociale werkplaats, schuldhulpverlening en onderste	$ 488,980		$ 488,980	$ 438,489	$ 70,471	$ 507,315	$ 50,491	$ (18,335)	31-12-2024
004959	620	Bijdrage huurcommissie Sint Eustatius 2023	$ 67,980		$ 67,980	$ 4,722	$ 26,208	$ 30,950	$ 63,258	$ 37,030	31-12-2025
005057	620	Bijzondere uitkering pilot Maatschappelijke Diensttijd 2023-2026	$ 412,440		$ 412,440	$ 67,595	$ 18,619	$ 86,214	$ 344,845	$ 326,226	31-07-2026
005144	620	Aanvraag Ondersteuning Sr. Projectmanager Maatschappelijk Vastgoed	$ 122,400		$ 122,400	$ (49,965)	$ 79,950	$ 29,985	$ 242,400	$ 162,451	Onbekend
005207	620	Iniatieven werken met beperking (voortzetting en uitbreiding loonkosten	$ 778,980		$ 778,980	$ 711,138		$ 711,138	$ 67,842	$ 67,842	31-12-2024
005228	620	Programma voor adolescenten met een beperking zonder startkwalificatie	$ -		$ -	$ (140,000)		$ (131,421)	$ 140,000	$ 131,421	31-12-2024
005229	620	Beroepsgerichte opleidingen tot tgelzetter en schoenmaker en het carwas	$ -		$ -	$ (133,162)	$ 47,071	$ (86,091)	$ 133,162	$ 86,091	31-12-2024
005230	620	Bevorderen deskundigheid van het team Arbeidszaken	$ -		$ -	$ (7,416)		$ (15,996)	$ 7,416	$ 15,996	31-12-2024

General Information			Income			Expense			Balance	Balance	End date
Project code		Description project	Total income up to 1st quarter 2025	Received in the 2nd quarter 2025	Total income up to 2nd quarter 2025	Total expenses up to 1st quarter 2025	Incurred in the 2nd quarter 2025	Total expenses up to 2nd quarter 2025	Ending balance up to 1st quarter 2025	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Decree expiration date
005305	620	Aanvullende middelen armoedebestrijding 2023	$ -		$ -	$ (239,379)	$ 4,308	$ (235,071)	$ 239,379	$ 235,071	Onbekend
005352	620	Bijzondere uitkering schoolmaaltijden St. Eustatius 2024	$ -		$ -	$ (43,223)	$ 109,973	$ 66,750	$ 43,223	$ (66,750)	31-12-2024
005449	620	Bijdrage Volkshuisvestingsfonds 2024 Sint Eustatius	$ 1,387,480	$ 360,000	$ 1,747,480	$ -	$ 53,800	$ 53,800	$ 1,387,480	$ 1,693,680	31-12-2028
005625	620	Schoolmaaltijden St Eustatius 2025 en 2026	$ 212,000		$ 212,000	$ -		$ -	$ 212,000	$ 212,000	31-12-2026
005682	620	Preventie en leefstijl (Schoolmaaltijd VWS 2025)	$ 65,000		$ 65,000	$ -		$ -	$ 65,000	$ 65,000	31-12-2025
005685	620	Maatschappelijke ondersteuning 2025	$ 242,000		$ 242,000	$ -		$ -	$ 242,000	$ 242,000	31-12-2025
002266	630	We can young	$ 79,070		$ 79,070	$ 43,990		$ 29,288	$ 35,080	$ 49,782	30-05-2017
002264	630	Sociale kanstrajecten	$ 3,524,469	$ 469,589	$ 3,994,058	$ 3,991,667		$ 3,991,667	$ (467,198)	$ 2,391	Onbekend
002269	630	Statia Doet / Oranje Fonds	$ 409,283		$ 409,283	$ 357,982	$ 30,665	$ 388,647	$ 51,301	$ 20,636	Onbekend
002574	630	BES(4)kids (Algemeen)	$ 2,471,522		$ 2,471,522	$ 2,178,881		$ 2,178,881	$ 292,641	$ 292,641	31-12-2021
003797	630	Huisvesting BES(t) 4 Kids	$ 1,219,900		$ 1,219,900	$ 950,778	$ 16,752	$ 967,522	$ 269,122	$ 252,378	Onbekend
004018	630	Beschikking middelen BES(t)4kids 2021	$ 1,402,853		$ 1,402,853	$ 1,774		$ 1,774	$ 1,401,079	$ 1,401,079	31-12-2022
004319	630	BES(t)4Kids 2022	$ 1,511,992		$ 1,511,992	$ 1,031,703		$ 1,031,466	$ 480,289	$ 480,526	31-12-2023
004323	630	Bijzondere uitkering ministerie van VWS aan OLE 2022	$ 960,240		$ 960,240	$ 939,253	$ 7,215	$ 946,469	$ 20,987	$ 13,771	31-12-2024
004729	630	Voorzieningen in het Sociale Domein 2023	$ 2,023,288		$ 2,023,288	$ 1,923,314	$ 69,083	$ 1,992,396	$ 99,974	$ 30,892	31-12-2024
004759	630	BES(t)4Kids 2023	$ 1,081,160		$ 1,081,160	$ 896,597		$ 896,597	$ 184,563	$ 184,563	31-12-2024
005153	630	BES(t) 4 kids Ondersteuningsstructuur St. Eustatius	$ -		$ -	$ (494,980)		$ (494,980)	$ 494,980	$ 494,980	31-12-2028
005156	630	VWS 2024 Sociaal Domein 2024 (Kenmerk 3704465-1055126-ZJCN)	$ 2,111,802		$ 2,111,802	$ 1,877,252	$ 51,670	$ 2,188,922	$ 234,550	$ (77,120)	31-12-2024
005166	630	Reparatie tijdelijke huisvesting kinderopvang GTI	$ -		$ -	$ (249,600)		$ (249,600)	$ 249,600	$ 249,600	Onbekend
005190	630	BES(t)4Kids 2024 St. Eustatius	$ 1,264,286		$ 1,264,286	$ 697,703	$ 90,091	$ 527,794	$ 566,583	$ 736,492	31-12-2026
005239	630	Nieuwbouw Sciale Woningbouw GTI- Condo-terrein	$ -		$ -	$ (356,564)	$ 6,130	$ (134,434)	$ 356,564	$ 134,434	Onbekend
005453	630	Bijzondere uitkeringen Naschools activiteitenaanbod 2024	$ 449,980		$ 449,980	$ -		$ -	$ 449,980	$ 449,980	31-12-2024
005584	630	Bijzondere uitkering Sociaal Domein VWS 2025	$ 503,790		$ 503,790	$ 142,556	$ 45,606	$ 188,162	$ 361,234	$ 315,628	31-12-2025
005600	630	Voortzetten van loonkostensubsidie traject iedereen doet mee 2025	$ 222,380		$ 222,380	$ 15,524	$ 64,623	$ 80,147	$ 206,856	$ 142,233	31-12-2026
005618	630	Aanbieden en voortzetten bestaande job programs	$ 378,300		$ 378,300	$ -		$ -	$ 378,300	$ 378,300	31-12-2026
005619	630	Opbouw soiciale werkplaats en projectleider	$ 360,000		$ 360,000	$ -	$ 232,000	$ 232,000	$ 360,000	$ 128,000	31-12-2026
005620	630	Verdere professionalisering van het team Arbeidszaken	$ 26,000		$ 26,000	$ -	$ 3,633	$ 3,633	$ 26,000	$ 22,367	31-12-2026
005683	630	Activiteitenaanbod (School en Omgeveing)	$ 925,000		$ 925,000	$ 85,000	$ 706,017	$ 791,017	$ 840,000	$ 133,983	31-12-2025
005684	630	Huiselijk geweld en kindermishandeling	$ 186,226		$ 186,226	$ -	$ 20,842	$ 20,842	$ 186,226	$ 165,384	31-12-2025
003154	721	Bijzondere uitkering plastic producten voor eenmalig gebruik	$ 44,203		$ 44,203	$ 31,852		$ 31,852	$ 12,351	$ 12,351	31-12-2021
003164	721	Afvalverbrandingsinstallatie	$ 1,820,102		$ 1,820,102	$ 723,824	$ 160,041	$ 893,665	$ 1,096,278	$ 926,437	31-12-2021
005667	721	Statia Reclaimed! Community waste management commitment	$ -		$ -	$ 1,600		$ 1,600	$ (1,600)	$ (1,600)	Onbekend
000003	725	Publieke gezondheidszorg	$ 4,873,586		$ 4,873,586	$ 3,510,363	$ 85,927	$ 3,672,815	$ 1,363,223	$ 1,200,771	Onbekend
003274	725	Geneeskundige hulpverl rampen crises	$ 124,550		$ 124,550	$ 58,409		$ 58,409	$ 66,141	$ 66,141	01-01-2024
004725	725	Publieke gezondheid en Sociaal Domein (Covid werkzaamheden)	$ 99,980		$ 99,980	$ 6,633		$ 6,870	$ 93,347	$ 93,110	31-12-2023
005797	725	Regio deal health center	$ -		$ -	$ -		$ -	$ -	$ -	31-12-2028
005021	820	Toekenning bijdrage Flexpool 2023-2024	$ 407,940		$ 407,940	$ 154,433	$ 37,287	$ 191,700	$ 253,507	$ 216,240	31-12-2026
		Eind saldo beschikbare middelen							$ 76,181,288	$ 71,299,400	

14.3 Special allowances – multi-annual overview

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
004455	001	Bijdrage ondersteuning (Plv) Regeringscommissaris	$ (229,606)	$ (229,606)	$ -	$ -	$ -	$ -	01-06-2023
005225	001	Kwartiermaker Stichting Statia Development Fund in Nederland	$ (11,678)	$ (11,678)	$ -	$ -	$ -	$ -	30-09-2024
005402	001	Ambtelijke en bestuurlijke integriteit binnen OL Sint Eustatius	$ 86,705	$ 50,000	$ 36,705	$ -	$ -	$ -	01-09-2026
005544	001	Versterking kabinet van de gezaghebber	$ 64,965	$ 34,965	$ 30,000	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005631	001	Burgerschapsonderwijs	$ 121,283	$ 21,283	$ 50,000	$ 50,000	$ -	$ -	Onbekend
005758	001	Ondersteuning eilandsraad	$ 110,980	$ 20,980	$ 50,000	$ 40,000	$ -	$ -	Onbekend
005793	001	Regio deal fort oranje government guesthouse	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
003283	002	Bijdrage rekenkamer St. Eustatius	$ 206,711	$ 206,711	$ -	$ -	$ -	$ -	01-09-2024
003758	002	Bijdrage extra ambtelijke capaciteit	$ 742,817	$ 342,817	$ 400,000	$ -	$ -	$ -	01-07-2025
004431	002	Bijdrage uitvoering van het strategisch communicatieplan	$ 7,627	$ 7,627	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004670	002	Afsprakenakkoord Sint Eustatius 2022-2023	$ 113,514	$ 113,514	$ -	$ -	$ -	$ -	01-07-2025
004896	002	Verlenging en verhoging versnelling verbeterplan financieel beheer	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005125	002	Afsprakenakkoord 2024-2027	$ 689,418	$ 289,418	$ 250,000	$ 150,000	$ -	$ -	31-12-2027
005168	002	Digitalisering vraagstukken openbaar lichaam Sint Eustatius	$ 461,742	$ 61,742	$ 300,000	$ 100,000	$ -	$ -	Onbekend
005319	002	Versterking van de Processen v/d AOIB van OLE	$ 288,798	$ 288,798	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005420	002	Het aanschaffen van overige werkvoorraad en werkplekapparatuur en net	$ 858,855	$ 420,000	$ 438,855	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005421	002	Het actualiseren van het Masterplan Strong Roots	$ 58,200	$ 15,000	$ 43,200	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005512	002	Convenant 5de tranche Regio Deal Sint Eustatius	$ 5,598,871	$ 2,598,871	$ 2,000,000	$ 1,000,000	$ -	$ -	31-12-2028
005571	002	Pilot kandidaten programma	$ 555,000	$ 75,000	$ 280,000	$ 200,000	$ -	$ -	Onbekend
005799	002	Regio deal uitvoeringskosten	$ -						31-12-2028
002132	130	Rampenbestrijding	$ 796,110	$ 300,000	$ 156,110	$ 140,000	$ 100,000	$ 100,000	Onbekend
003465	140	Zorg en veiligheidshuis Caribisch Nederland	$ 14,158	$ 14,158	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
002282	210	Underground Project 11th EDF	$ 35,773	$ 10,000	$ 10,000	$ 15,773	$ -	$ -	15-04-2020
002307	210	Car Wreck Removal Project	$ 12,535	$ 12,535	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2019
002326	210	Quick win afval actie 58550 euro	$ 11,519	$ 11,519	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2020
003641	210	Wegenonderhoud 2020	$ 574,027	$ -	$ 574,027	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003658	210	Showcaseproject Infrastructuur	$ 499,558	$ -	$ 499,558	$ -	$ -	$ -	Onbekend
004300	210	Project "Road Behind The Mountain"	$ 2,570,947	$ 600,000	$ 1,500,000	$ 470,947	$ -	$ -	Onbekend
004661	210	Project Oranjebaaiweg	$ 662,660	$ 400,000	$ 262,660	$ -	$ -	$ -	30-11-2024
005533	210	Luchthavenboulevard fase 2 project	$ 2,632,480	$ -	$ 300,000	$ 1,000,000	$ 1,000,000	$ 332,480	31-12-2028
005545	211	Opzetten openbaar vervoer	$ 166,500	$ 6,500	$ 40,000	$ 40,000	$ 40,000	$ 40,000	Onbekend
004430	220	Maintenance budget harbour	$ 911,090	$ -	$ 911,090	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005152	220	Search en Rescue Organisatie SAR	$ 276,357	$ 100,000	$ 76,357	$ 50,000	$ 50,000	$ -	31-12-2028
004355	230	Maintenance budget luchthaven	$ 205,730	$ -	$ 205,730	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005551	230	Training op het FDR vliegveld	$ 38,086	$ 18,086	$ 20,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005552	230	Replace the Air Treatment Unit	$ 422,017	$ 50,000	$ 300,000	$ 72,017	$ -	$ -	31-03-2026

0

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
002265	300	Ondersteuning traject economische ontwikkelingen	$ 22,500	$ -	$ 10,000	$ 10,000	$ 2,500	$ -	Onbekend
003732	300	Project inrichting en Activiteitenbeleid	$ 15,679	$ 15,679	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
004306	300	Financiele ondersteuning van het Centraal Dialoog Sint Eustatius	$ 313,235	$ 13,235	$ 50,000	$ 150,000	$ 100,000	$ -	31-12-2024
005529	310	Herijken masterplan toerisme (opstellen onderzoeksplan)	$ 72,784	$ 22,784	$ 40,000	$ 10,000	$ -	$ -	Onbekend
005798	310	Regio deal tourism	$ -						31-12-2028
004317	341	Beschikking subsidie Uitvoeringsagenda Natuur en Milieubeleidsplan St. E	$ 147,874	$ 47,874	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
004445	341	Opbouw capaciteit (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 2131418	$ 983,477	$ 83,477	$ 500,000	$ 400,000	$ -	$ -	31-12-2025
004446	341	Ontwikkeling duurzame landbouw (Natuur/Milieubeleidsplan)kenmerk D	$ -						31-12-2025
004447	341	Herbebossing (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 21314187	$ 537,000	$ 137,000	$ 200,000	$ 200,000	$ -	$ -	31-12-2025
004448	341	Voedselveiligheid & Veterinair (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGN	$ 187,044	$ 50,000	$ 100,000	$ 37,044	$ -	$ -	31-12-2025
005167	341	NEPP Communication & Awareness	$ 153,609	$ 53,609	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005513	341	Bijzondere uitkering voor het afvalwater 2024	$ 2,463,530	$ 400,000	$ 1,200,000	$ 863,530	$ -	$ -	31-01-2026
005535	341	EU budget support programme for sustainable agriculture Sint Eustatius	$ 983,647	$ 183,647	$ 400,000	$ 400,000	$ -	$ -	31-12-2026
005543	341	Natuur en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030	$ 0						Onbekend
005546	341	Positive future for people and nature	$ 540,312	$ 40,312	$ 150,000	$ 150,000	$ 100,000	$ 100,000	Onbekend
005575	341	Accelertaed roaming animals romoval plan	$ 50,997	$ 20,000	$ 30,997	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005759	341	Bestlife 2023 agroforestry pilot project	$ (56,386)	$ (56,386)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
003198	480	Convenant onderwijshuisvesting	$ (1,634,009)	$ (1,634,009)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
005065	480	Openbaar lichaam St. Eustatius 'naschools activiteitenaanbod'	$ 79,752	$ 39,752	$ 40,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005155	480	Onderwijshuisvestingsmiddelen ov de Graaf School - Voorstel renteloze le	$ 411,682	$ 61,682	$ 300,000	$ 50,000	$ -	$ -	Onbekend
005499	480	Subsidie Gertrude Judson Bicentennial Public Library	$ 157,480	$ 57,480	$ 50,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2024
005514	480	Verlening bijzondere uitkering Brugfunctionaris 2024	$ 96,680	$ 36,680	$ 60,000	$ -	$ -	$ -	30-12-2025
005539	480	Cafy program	$ 8,052	$ 8,052	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003507	530	Caribisch sport- en preventieakkoord	$ 0						31-12-2020
004681	530	Wegwerken achterstanden sportaccommodaties 2022	$ 440,332	$ 140,332	$ 300,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005118	530	Renovatie Golden Rock Speeltuin	$ 137,461	$ -	$ 137,461	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005670	530	Renovatie baskellcourt community centre	$ 18,777	$ 18,777	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
002325	560	Maritieme Infrastructuur (bescherming kustlijn van het haveterrein)	$ 700,407	$ -	$ 700,407	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
003285	560	Wederopbouw Haven St. Eustatius	$ 12,263,509	$ 63,509	$ 2,000,000	$ 5,000,000	$ 5,000,000	$ 200,000	31-12-2028
003286	560	Aanpak erosie St. Eustatius	$ 13,728,656	$ 228,656	$ 5,000,000	$ 5,000,000	$ 2,000,000	$ 1,500,000	31-12-2027
002271	560	Strenghtening nature management	$ 286,929	$ 286,929	$ -	$ -	$ -	$ -	01-01-2019
004682	560	Ruimen van rotsblokken v/d klif aan de zijde STUCO (Afsprakenakkoord 20	$ -						31-12-2023
004497	560	Wederopbouwmiddelen, aanbrengen goot en spuitbeton	$ 113,307	$ 63,307	$ 50,000	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004498	560	Wederopbouwmiddelen, menswerend hekwerk ter vervanging tijdelijke a	$ 4,176	$ -	$ 4,176	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004499	560	Wederopbouwmiddelen, cascade	$ 1,364,640	$ 364,640	$ 500,000	$ 500,000	$ -	$ -	30-06-2025
004500	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren van het slavenpad	$ 111,107	$ 11,107	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004501	560	Wederopbouwmiddelen, onderhoud en herstel Glaesgut reservoir	$ 631,978	$ 131,978	$ 400,000	$ 100,000	$ -	$ -	30-06-2025

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
004502	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren klifwand bij Hells Hole	$ 311,100	$ 11,100	$ 150,000	$ 150,000	$ -	$ -	30-06-2025
004503	560	Wederopbouwmiddelen, maatregelen tbv brand veiligheid	$ 208,882	$ 8,882	$ 100,000	$ 100,000	$ -	$ -	30-06-2025
004727	560	Koraalherstel (Natuur en Milieubeleidsplan)	$ 1,120,500	$ 120,500	$ 500,000	$ 500,000	$ -	$ -	31-12-2024
004728	560	Controle invasieve soortenen herbebossing (Natuur en Milieubeleidsplan	$ 241,250	$ 41,250	$ 200,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004831	560	Middelen transitie Caribbean Netherlands Science Institute (CNSI)	$ 38,467	$ 38,467	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004953	560	Bijdrage noodmaatregelen klif 2023	$ 638,440	$ 638,440	$ -	$ -	$ -	$ -	30-062025
004721	560	Project RES-32-REG RESEMBID (STENAPA)	$ (0)						Onbekend
005320	560	Contract awarding of blue circle project, work package 1	$ -						31-12-2027
005484	560	Planetarium	$ -						Onbekend
005534	560	Financieringopties voor schikking in conflictzaken met Ecostatia	$ (17,646)	$ (17,646)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005536	560	Climate plan Sint Eustatius	$ 82,628	$ 22,628	$ 60,000	$ -	$ -	$ -	01-06-2026
005796	560	Regio deal botanical garden	$ (14,284)	$ (14,284)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
004997	580	Cultuurcoaches Sint Eustatius 2023-2025	$ 249,048	$ 99,048	$ 150,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005275	580	Projectkosten voorbereiding viering Statia Day 2026	$ 479,741	$ 400,000	$ 79,741	$ -	$ -	$ -	31-12-2027
005630	580	Herdenkingsjaar slavernijverleden	$ 10,000	$ 5,000	$ 5,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005794	580	Regio deal memorial site batteries amsterdam rotterdam	$ -						31-12-2028
005795	580	Regio deal madame theatre	$ (21,400)	$ (21,400)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
005874	580	Cofinandiering projectfase 2 Statia 2026	$ (55,441)	$ (55,441)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
004267	611	Diverse job programs, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ (2,066)	$ (2,066)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004268	611	Iedereen doet mee, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 74,253	$ 50,000	$ 24,253	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004269	611	Opleiding job coaches BES, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 52,679	$ 40,000	$ 12,679	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
003702	611	Het programma "Samen aan het werk"	$ (799)	$ (799)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
004316	620	Verhuudersubsidie particulier	$ -						31-12-2022
004671	620	Eenmalige tegemoetkoming energielasten Sint Eustatius	$ 2,021,254	$ 221,254	$ 600,000	$ 600,000	$ 600,000	$ -	01-07-2023
004683	620	Sociale huisvesting/sociale woningbouw (Afsprakenakkoord 2022-2023)	$ 747,818	$ 247,818	$ 500,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004713	620	Tijdelijke impuls schoolmaaltijden	$ -						31-12-2023
004751	620	Verhuurdersubsidie	$ (64)	$ (64)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004761	620	Aanpak energiearmoede	$ 325,479	$ -	$ 275,479	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2025
004762	620	Arbeidsbemiddeling, sociale werkplaats, schuldhulpverlening en onderste	$ (18,335)	$ (18,335)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004959	620	Bijdrage huurcommissie Sint Eustatius 2023	$ 37,030	$ 20,000	$ 17,030	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005057	620	Bijzondere uitkering pilot Maatschappelijke Diensttijd 2023-2026	$ 326,226	$ 126,226	$ 150,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-07-2026
005144	620	Aanvraag Ondersteuning Sr. Projectmanager Maatschappelijk Vastgoed	$ 162,451	$ 42,451	$ 100,000	$ 20,000	$ -	$ -	Onbekend
005207	620	Iniatieven werken met beperking (voortzetting en uitbreiding loonkosten	$ 67,842	$ 67,842	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005228	620	Programma voor adolescenten met een beperking zonder startkwalificatie	$ 131,421	$ 31,421	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005229	620	Beroepsgerichte opleidingen tot tgelzetter en schoenmaker en het carwas	$ 86,091	$ 70,000	$ 16,091	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005230	620	Bevorderen deskundigheid van het team Arbeidszaken	$ 15,996	$ 15,996	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
005305	620	Aanvullende middelen armoedebestrijding 2023	$ 235,071	$ 35,071	$ 80,000	$ 80,000	$ 40,000	$ -	Onbekend
005352	620	Bijzondere uitkering schoolmaaltijden St. Eustatius 2024	$ (66,750)	$ (66,750)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005449	620	Bijdrage Volkshuisvestingsfonds 2024 Sint Eustatius	$ 1,693,680	$ 693,680	$ 800,000	$ 200,000	$ -	$ -	31-12-2028
005625	620	Schoolmaaltijden St Eustatius 2025 en 2026	$ 212,000	$ 82,000	$ 130,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005682	620	Preventie en leefstijl (Schoolmaaltijd VWS 2025)	$ 65,000	$ 65,000	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005685	620	Maatschappelijke ondersteuning 2025	$ 242,000	$ 22,000	$ 170,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2025
002266	630	We can young	$ 49,782	$ 49,782	$ -	$ -	$ -	$ -	30-05-2017
002264	630	Sociale kanstrajecten	$ 2,391	$ 2,391	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
002269	630	Statia Doet / Oranje Fonds	$ 20,636	$ 5,000	$ 15,636	$ -	$ -	$ -	Onbekend
002574	630	BES(4)kids (Algemeen)	$ 292,641	$ -	$ 292,641	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
003797	630	Huisvesting BES(t) 4 Kids	$ 252,378	$ 100,000	$ 100,000	$ 52,378	$ -	$ -	Onbekend
004018	630	Beschikking middelen BES(t)4kids 2021	$ 1,401,079	$ -	$ 1,401,079	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
004319	630	BES(t)4Kids 2022	$ 480,526	$ -	$ 480,526	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004323	630	Bijzondere uitkering ministerie van VWS aan OLE 2022	$ 13,771	$ 13,771	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004729	630	Voorzieningen in het Sociale Domein 2023	$ 30,892	$ 30,892	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004759	630	BES(t)4Kids 2023	$ 184,563	$ 150,000	$ 34,563	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005153	630	BES(t) 4 kids Ondersteuningsstructuur St. Eustatius	$ 494,980	$ 44,980	$ 150,000	$ 150,000	$ 150,000	$ -	31-12-2028
005156	630	VWS 2024 Sociaal Domein 2024 (Kenmerk 3704465-1055126-ZJCN)	$ (77,120)	$ (77,120)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005166	630	Reparatie tijdelijke huisvesting kinderopvang GTI	$ 249,600	$ 100,000	$ 149,600	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005190	630	BES(t)4Kids 2024 St. Eustatius	$ 736,492	$ 136,492	$ 300,000	$ 300,000	$ -	$ -	31-12-2026
005239	630	Nieuwbouw Sciale Woningbouw GTI- Condo-terrein	$ 134,434	$ 100,000	$ 34,434	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005453	630	Bijzondere uitkeringen Naschools activiteitenaanbod 2024	$ 449,980	$ 49,980	$ 150,000	$ 150,000	$ 100,000	$ -	31-12-2024
005584	630	Bijzondere uitkering Sociaal Domein VWS 2025	$ 315,628	$ 215,628	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005600	630	Voortzetten van loonkostensubsidie traject iedereen doet mee 2025	$ 142,233	$ 42,233	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005618	630	Aanbieden en voortzetten bestaande job programs	$ 378,300	$ 100,000	$ 200,000	$ 78,300	$ -	$ -	31-12-2026
005619	630	Opbouw soiciale werkplaats en projectleider	$ 128,000	$ 28,000	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005620	630	Verdere professionalisering van het team Arbeidszaken	$ 22,367	$ 10,000	$ 12,367	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005683	630	Activiteitenaanbod (School en Omgeveing)	$ 133,983	$ 50,000	$ 83,983	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005684	630	Huiselijk geweld en kindermishandeling	$ 165,384	$ 80,000	$ 85,384	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003154	721	Bijzondere uitkering plastic producten voor eenmalig gebruik	$ 12,351	$ 12,351	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
003164	721	Afvalverbrandingsinstallatie	$ 926,437	$ 800,000	$ 126,437	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
005667	721	Statia Reclaimed! Community waste management commitment	$ (1,600)	$ (1,600)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
000003	725	Publieke gezondheidszorg	$ 1,200,771	$ 200,771	$ 400,000	$ 400,000	$ 200,000	$ -	Onbekend
003274	725	Geneeskundige hulpverl rampen crises	$ 66,141	$ -	$ 66,141	$ -	$ -	$ -	01-01-2024
004725	725	Publieke gezondheid en Sociaal Domein (Covid werkzaamheden)	$ 93,110	$ -	$ 93,110	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005797	725	Regio deal health center	$ -						31-12-2028
005021	820	Toekenning bijdrage Flexpool 2023-2024	$ 216,240	$ 56,240	$ 150,000	$ 10,000	$ -	$ -	31-12-2026
		Eind saldo beschikbare middelen	$ 71,299,399	$ 10,250,925	$ 30,103,507	$ 19,189,989	$ 9,482,500	$ 2,272,480	

14.4 Income and expenses per function

Income and expenses per function 2025						
Function	Description	Position after 1st amendment	2nd amendment	Position after 2nd amendment	Realization Q2-2025	Actual vs. Budget
0	Algemeen bestuur	391,515	25,000	416,515	1,076,950	275%
1	Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	0%
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	3,516,633	(793,600)	2,723,033	1,446,955	41%
3	Economische zaken	144,130	-	144,130	55,532	39%
4	Onderwijs	-	-	-	-	0%
5	Cultuur en recreatie	-	-	-	-	0%
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	-	-	-	231	100%
7	Volksgezondheid	433,000	(10,000)	423,000	329,014	76%
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-	-	-	-	0%
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	23,693,988	-	23,693,988	10,910,146	46%
	Total Income	**28,179,266**	**(778,600)**	**27,400,666**	**13,818,828**	**50%**

Income and expenses per function 2025						
Function	Description	Position after 1st amendment	2nd amendment	Position after 2nd amendment	Realization Q1-2025	Actual vs. Budget
0	Algemeen bestuur	12,907,520	245,062	13,152,582	5,953,984	45%
1	Openbare orde en veiligheid	196,896	(2,150)	194,746	54,342	28%
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	6,033,657	434,482	6,468,139	2,695,230	47%
3	Economische zaken	470,211	141,000	611,211	(38,921)	-8%
4	Onderwijs	351,393	(1,000)	350,393	147,923	42%
5	Cultuur en recreatie	1,799,886	(244,750)	1,555,136	882,347	51%
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	1,175,173	(127,000)	1,048,173	404,842	34%
7	Volksgezondheid	2,827,592	(9,000)	2,818,592	1,538,749	54%
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	1,707	-	1,707	1,107	65%
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	384,311	(75,000)	309,311	107,527	28%
	Total Expenses	**26,148,345**	**361,644**	**26,509,989**	**11,747,131**	**44%**

Income and expenses per function 2025		Result					
Function	Description	Primary budget	Position after 1st amendment	2nd amendment	Position after 2nd amendment	Realization Q1-2025	Actual vs. Budget
0	Algemeen bestuur	12,976,005	12,516,005	(1,557,362)	10,958,643	4,877,035	45%
1	Openbare orde en veiligheid	196,896	196,896	(2,150)	194,746	54,342	28%
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2,235,129	2,517,024	863,082	3,380,106	1,248,276	37%
3	Economische zaken	326,081	326,081	141,000	467,081	(94,453)	-20%
4	Onderwijs	351,393	351,393	(1,000)	350,393	147,923	42%
5	Cultuur en recreatie	1,724,886	1,799,886	(244,750)	1,555,136	882,347	57%
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	1,175,173	1,175,173	(127,000)	1,048,173	404,611	39%
7	Volksgezondheid	2,394,592	2,394,592	1,000	2,395,592	1,209,735	50%
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	1,707	1,707	-	1,707	1,107	65%
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	(23,309,677)	(23,309,677)	1,513,454	(21,796,223)	(10,802,619)	50%
	Total Income and Expenses	**(1,927,816)**	**(2,030,921)**	**586,274**	**(1,444,647)**	**(2,071,697)**	**143%**

14.5 Personnel overview per function

Personnel overview per function							
Function	Description	Position after 1st amendment	2nd amendment	Position after 2nd amendment	Year prognosis	Realization Q2- 2025	Actual vs. Budget
0	Algemeen bestuur	8,828,338	(5,916)	8,822,422	8,816,506	3,713,220	42%
1	Openbare orde en veiligheid	118,029	-	118,029	118,029	50,825	43%
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	3,701,844	336,302	4,038,146	4,373,728	2,126,286	49%
3	Economische zaken	-	89,500	89,500	179,000	(108,094)	-60%
4	Onderwijs	76,511	-	76,511	76,511	60,319	79%
5	Cultuur en recreatie	154,293	45,000	199,293	244,293	121,007	50%
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	763,203	(127,000)	636,203	509,203	360,439	71%
7	Volksgezondheid	916,274	(28,000)	888,274	860,274	473,310	55%
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-	-	-	-	-	0%
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	0%
		-			-	-	
	Total Personnel Expense	**14,558,492**	**309,886**	**14,868,378**	**15,177,544**	**6,797,311**	**45%**

14.6 FTE personnel overview

	Budget 2025			Realization Q2 2025		
Divisions & Units	Filled Positions FTE	Vacancies FTE	Total FTE	Filled Positions FTE	Vacancies FTE	Total FTE
Eilandsraad						
Sub-total Eilandsraad						
Fixed Formation (Vaste Reguller Formatie)						
Bestuursapparaat & Bestuursorganen	**8.50**	**11.50**	**20.00**	**14.00**	**6.00**	**20.00**
Bestuurscollege						
Eilandsecretaris & Gezaghebber	2.00	-	2.00	3.00	-	3.00
Gedeputeerden (Commissarissen)	2.00	-	2.00	2.00	-	2.00
Bureau Gedeputeerden (Ondersteuning Gedeputeerden)	0.50	5.50	6.00	3.00	3.00	6.00
Kabinet van de gezaghebber	1.00	5.00	6.00	3.00	2.00	5.00
Griffie	3.00	1.00	4.00	3.00	1.00	4.00
Directie Bureau Bestuursondersteuning	**10.00**	**6.00**	**16.00**	**13.00**	**3.00**	**16.00**
Unit Bureau Bestuursondersteuning	4.00	4.00	8.00	5.00	3.00	8.00
Unit Communicatie, Voorlichting en Protocol	5.00	1.00	6.00	6.00	-	6.00
Unit Legal Affairs	1.00	1.00	2.00	2.00	-	2.00
Directie Bedrijfsvoering en Klantenservice	**30.00**	**5.00**	**35.00**	**27.00**	**8.00**	**35.00**
Unit Bedrijfsvoering en Klantenservice	3.00	1.00	4.00	3.00	1.00	4.00
Unit Finance	9.00	3.00	12.00	9.00	3.00	12.00
Unit Interne dienstverlening	11.00	1.00	12.00	8.00	4.00	12.00
Unit Klantenloket	7.00	-	7.00	7.00	-	7.00
Directie Economie Natuur en Infrastructuur	**37.00**	**7.00**	**44.00**	**40.00**	**4.00**	**44.00**
Unit Economie Natuur en Infrastructuur	1.00	1.00	2.00	1.00	1.00	2.00
Unit Planning en beleid	4.00	3.00	7.00	6.00	1.00	7.00
Unit Vergunningen Toezicht en Handhaving	6.00	2.00	8.00	7.00	1.00	8.00
Unit Veterinaire diensten	5.00	-	5.00	5.00	-	5.00
Unit Publieke werken en diensten	21.00	1.00	22.00	21.00	1.00	22.00
Directie Sociaal	**21.00**	**5.00**	**26.00**	**21.00**	**5.00**	**26.00**
Unit Sociaal	2.00	-	2.00	2.00	-	2.00
Unit Beleid en Programma	3.00	1.00	4.00	3.00	1.00	4.00
Unit Publieke Gezondheidszorg	6.00	1.00	7.00	6.00	1.00	7.00
Unit Maatschappelijk Ondersteuning	8.00	1.00	9.00	8.00	1.00	9.00
Unit Cultuur en Evenementen	2.00	2.00	4.00	2.00	2.00	4.00
Directie Transport	**41.00**	**14.00**	**55.00**	**46.00**	**9.00**	**55.00**
Unit Transport	1.00	1.00	2.00	1.00	1.00	2.00
Unit Luchthaven	8.00	2.00	10.00	10.00	-	10.00
Unit Zeehaven	4.00	5.00	9.00	5.00	4.00	9.00
Unit Beveiliging	28.00	6.00	34.00	30.00	4.00	34.00
Sub-total Fixed Formation	**147.50**	**48.50**	**196.00**	**161.00**	**35.00**	**196.00**
Temporary Extra Formation (Tijdelijk Extra Formatie)						
Project-Assigned Personnel	12.00	11.00	23.00	15.50	10.50	26.00
Uitvoeringskracht (CN-Envelopen)	4.00	5.00	9.00	5.00	5.00	10.00
Sub-total Temporary Extra Formation	**16.00**	**16.00**	**32.00**	**20.50**	**15.50**	**36.00**
Total Including 'Temporary Extra Formation'	**163.50**	**64.50**	**228.00**	**181.50**	**50.50**	**232.00**
Above Formation (Boventallig Formatie)						
Above Formation	8.00	3.00	11.00	10.00	1.00	11.00
Minus Bijdrage						
Total Including 'Above Formation'	**171.50**	**67.50**	**239.00**	**191.50**	**51.50**	**243.00**

The FTE summary contains movements between departments as well as movements from above formation to fixed formation and vice versa.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

To: CFT Chairman

Per email: infor@cft.cw
Postbus.stadbzk@minbzk.nl

Ref: 379/25

St. Eustatius, July 31, 2025

Concerning: **2nd Quarter Implementation Report OLE 2025 and 2nd Budget Amendment OLE 2025**

Dear CFT Chairman,

With this letter, the Public Entity Sint Eustatius submits the 2nd Quarter Implementation Report for 2025, including the 2nd budget amendment 2025, in compliance with Article 22 of the Finance Law BES.

In order to fulfill the requirements of Article 21 of the Finance Law and pursuant to Article 17.2, the Public Entity Sint Eustatius awaits your advice.

For any inquiries or comments, please contact our Island Secretary, Mrs. M.A. Dijkshoorn.

Sincerely,

Island Governor,

[redacted]

Ms. M. A. U. Francis

BESTUURSCOLLEGE Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

Island Secretary,

[redacted]

Mrs. M.A. Dijkshoorn

Enclosures: UVRQ2 report including the cash flow analysis

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND
Island Council's Proposal

Island Council Proposal

Island Council Meeting: September 11, 2025
Date of Proposal EC: 28 Aug 2025

Nr. 010-2025ER
Portfolio Holder: R. Merkman
Prepared by: Roland Tuitt

Subject: Adoption of the Second Quarterly Implementation Report 2025 and approval of the 2nd Budget Amendment 2025.

Proposal:
1. To adopt the Second Quarterly Implementation Report 2025. ("UVRQ2")
2. To approve the Second Budget Amendment for the fiscal year 2025 in accordance with this decision, including the associated and duly marked annexes.

Budgetary Authority regained by the Statia Government:
As of June 20, 2023, following the Royal Decree dated May 30, 2023 (Stb.209), the public body of Sint Eustatius has regained full control over preparing and executing its own budget, in accordance with Article 15 of the Sint Eustatius Restoration Facilities Act. This reinstates the financial authorities of both the Executive Council and the Island Council, marking a significant step in restoring democracy on the island since the administrative intervention in 2018.

Background:

Sint Eustatius reports a surplus of USD 2.1 million by end of the 2nd quarter of 2025. It is im[portant to emphasize that this is a preliminary result, based on the current situation, The realized result for the 2nd quarter of 2025 is slightly higher than the full year projection of the 1st amended budget by 2%.
The increased free allowances of 2025 will primarily be used to further strengthen staffing at OLE and to execute overdue investments and maintenance on roads and buildings. This is reflected in the 2nd budget amendment, which results in an expected surplus of USD 1.4M for 2025.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

2nd Budget Amendment 2025 and Cft Advice:

According to the BES Financial Law, the Executive Council is required to submit any budget amendment to the Cft for advice. This submission was made on July 31, 2025, and the Cft responded positively with its advice on August 14, 2025.

Revenues

Sint Eustatius realized USD 13.8 million in revenues and USD 11.7 million in expenses in the second quarter of 2025, resulting in a surplus of USD 2.1 million for the 2nd quarter of 2025. The projected revenues in the second BA are estimated at USD 28.0 million and expenditures USD 26.5 million resulting a projected annual surplus of USD 1.4 million.
In the 2nd budget amendment revenues are decreased by USD 0.2M and the expenditures are increased by 0.4M. This results in a lower income of USD 0.6M than in the approved first quarter budget 2025.
The government of St. Eustatius collected in the second quarter US$ 2M in local taxes which translates into 49% of the projected revenue which is in line with the 2nd budget amendments. With the 2nd quarter amendments 2025 the expenditures are brought in line with actual amounts and a few policy goals are taken into consideration.

Expenditures

The expenditures without special allowances are behind scheduled projections at 44% but should be 50%. This is caused by under realization of general expenditures in the second quarter. However it is expected to meet the forecasted amounts by year end. Transport, depreciation and subsidies are also lower than budgeted. Repairs to roads, airport and harbor and subsidies are expected to be carried out in the second half of the year.

Liquidity

Per June 2025 OLE has liquidity amounting to USD 79.6M. This has increased by USD 11.5M compared to USD 68.1M in 2024. The major part of the amount belongs to special allowances. After subtracting earmarked amounts there is a balance of USD 5.1M relating to free allowances. At the close of the first quarter there was a shortage due to the non-payment of the free allowance by BZK for the months January to June 2025.

In its report on the 2nd quarter implementation report and 2nd quarter budget amendments 2025, the Cft advised to:

1. To continue motoring the expenditures during the 3rd quarter of 2025 and if necessary, make adjustments in the 3rd quarter of 2025. The finance department will continue its monitoring and control processes during the year 2025 and thereafter.
2. The Cft admonishes the OLE government to continue improving its management and reporting. Internal control processes are being implemented and reporting is making use of autonomation as much as possible.

OLE should continue filling vacancies. In the first half year 13 vacancies where filled. We are expected to fill another 11 before year-end.
Continue to improve the reporting and disclosures. Discussion will continue with the Cft relating to this item.
Involve the Cft to facilitate the method and process of risk analysis. Discussions are ongoing with BZK to come up with best practices.

Budget amendment ('BA')

The 2nd budget amendment ('2nd BA') shows a decrease of the expected surplus for 2025 of USD586K compared to the 1st BA, resulting in an expected surplus of USD 1,445K for the full year. The 2nd budget amendment includes the following adjustments:
The details of the amendments, per category, are detailed below.

Revenues

The revenue categories have been amended upwards for:

- Property management income – USD 25K
- Airport income – USD 25K
- Interest income – USD 190K (based on cashflow projection)

The revenue categories have been amended downwards for:

- Local levies – USD 75K
- Waste tax – USD 10K
- Harbour – USD 379K

The analysis of each category is detailed in their respective paragraphs but essentially consists of an adjustment to reflect the expected revenue for the full year.

Expenses

The expense categories have been amended upwards to reflect the needs assessed from the different departments. This process was executed together with the meetings regarding the multi-annual budget 2026-2029.

The main expense categories impacted consist of:

- Personnel expenses – net effect of USD 310K to reflect the need for additional staffing not specifically included in the 2025 budget as well as an adjustment for moving the effect of unfilled vacancies to external contractors.
- Office expenses – net increase of USD 128K to reflect the licenses expected for the harbour and airport software as well as other subscriptions of USD 90K and requested additional budget for office supplies.

- Representation and communication expenses – net increase of USD 282K for additional budget for travel and representation for the 2nd half of 2025.

The main expense categories that have been amended downwards consist of:

- Accommodation expenses – net effect of USD 44K to reflect expected lowered utilities and cleaning.
- Property management expenses – net effect of USD 95K to reflect lowered other maintenance of USD 95K not expected to be realized in 2025 netted off against increase of maintenance buildings.
- General expenses – net effect of USD 176K to reflect the development expected for 2025

Sources

For the determination of the result, the following sources have been used:

- Actual financial figures up to the 2nd quarter 2025 as well as subsequent receipts and payments in July 2025.
- Information received from the departments and Executive Council on the expected development and policies impacting the financial processes,
- Information from BZK and Cft on the development of free and special allowances.

Legal Affairs

Finance Law BES Articles 15 through 21 and articles 23 through 27.

Rationale and Alternatives:

The Island Council adopts the budget amendments and submits them to the State Secretary for approval. The State Secretary confirms the budget amendments when they do comply with the established norms and guidelines."

Arguments/Risks:

The UVR Q2 of 2025 and the second BA for 2025 are balanced according to the Finance Law BES, reflecting a surplus. With this, Sint Eustatius meets the requirement for maintaining a balanced budget as outlined in the Finance Law for Public Entities Bonaire, Sint Eustatius, and Saba.

Financials:

The UVR Q2 of 2025 reflects a net income of USD 2.1 million for the second semester of 2025, while the second BA 2025 reflects a projected annual income of USD 1.4 million. The UVR Q1 was USD 2.0M.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

Attachments:

1. UVR Q2 of 2025, including the second BA of 2025, including the cash flow projections for 2025.
2. Advice of the College Financieel Toezicht (Cft) dated August 14, 2025, with reference Cft 202500083.
3. BC Nota 379/25
4. BC besluit
5. Memo Finance Department Updated Report
6. Aanbiedingbrief Cft
7. Aanbiedingsbrief BZK
8. Island Council Proposal
9. Island Council Decision

Communication:

1. Publication of documents on OLE's website.
2. Forward documents to the Island Council.
3. Signed Island Council decree forward to Finance.
4. UVR Q2 including 2nd BW of 2025 forward to BZK and Cft, after approval by the Island Council.

The Island Governor

[redacted]

M.A.U. Francis

BESTUURSCOLLEGE Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

The Island Secretary

[redacted]

M.A. Dijkshoorn

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND
Island Council's decision **Nr: 010 /2025ER**

Date Island Council meeting: September 11, 2025

Subject: Adoption of the Second Quarterly Implementation Report 2025 and approval of the 2nd Budget Amendment 2025.

The Island Council of the Public Entity of St. Eustatius,

Having read the proposal of the Executive Council 379/25 d.d. July 31, 2025.

Considering the article(s) of the FinBES article 22 & article 21.

Decision:

1. To adopt the Second Quarterly Implementation Report 2025. ("UVRQ2")
2. To approve the Second Budget Amendment for the fiscal year 2025 in accordance with this decision, including the associated and duly marked annexes.

Thus, decided in the public meeting of the Island Council dated September 11, 2025

The Island Council,

The Island Registrar The Chairlady of the Island Council

Ms. M. Robins-Spanner Ms. M.A.U. Francis

Mazinga Shopping Complex #13, Fort Oranje Street, St. Eustatius, Caribbean Netherlands

August 29th, 2025

Inspectorate of Education
Attn: ir. R. Pol (Rutger)
Director Secondary Education

Subject: Response to Letter Dated August 29, 2025 — Systemic Issues at Gwendoline van Putten School

Dear Director Pol,

On behalf of All For 1 Union, we wish to acknowledge receipt of a copy of your letter dated August 29, 2025, which was addressed to the Gwendoline van Putten (GvP) School Board. While the letter was not directed to the Union, we take this opportunity to formally respond in kind, given the seriousness of the issues raised and their direct impact on both staff and students at GvP.

We appreciate the Inspectorate's clarification of its role and responsibilities under the Education Act, as well as your expressed commitment to ensuring quality education for all students. However, we must draw your urgent attention to the gravity of the current situation at GvP School. While our Union has raised numerous concerns about the working conditions of teachers and staff, these issues extend far beyond the workplace. At the heart of this conflict lie systemic failures that directly undermine both the quality of education and the well-being of students.

Your own report of November 2023 concluded that the quality of teaching at GvP was "unsatisfactory in several respects." We wish to emphasize that such a finding cannot be divorced from the mental and emotional condition of the teaching staff. Teachers who are subjected to intimidation, lack of accountability, poor governance, and an absence of transparent policies cannot be expected to perform at their best in the classroom. When the mental health of educators is compromised, the quality of education inevitably suffers, and it is the students who bear the greatest loss.

Importantly, during your further investigation in November 2024, the Inspectorate identified legal shortcomings at the School Board level and formally instructed the board to remedy these within a year. This was a critical acknowledgment that the failures at GvP were not only operational but structural, rooted in governance itself. Yet despite this recognition, valuable time has been allowed to pass without effective remedies being implemented. In the meantime, staff morale has continued to deteriorate, and students have remained in an environment of instability and diminished quality.

This is not merely a matter of poor governance or administrative shortcomings—it is a matter of human rights. Our teachers and staff have the fundamental right to work in an environment free from intimidation, favoritism, and neglect. Their right to mental and emotional well-being is inseparable from their ability to deliver high-quality education. To ignore these conditions is to disregard their human dignity and the rights of the children they serve.

We are deeply troubled that, despite years of documented deficiencies and repeated remedial action orders, systemic issues have been allowed to persist. The Ministry and the School Board have permitted valuable time to pass without taking decisive action, during which the morale of staff has declined further and the educational outcomes of students have been placed at even greater risk.

The Union therefore urges the Inspectorate to take a more active and holistic approach in its assessment of GvP School—one that does not limit “quality of teaching” to academic outcomes but also addresses the conditions under which teachers are expected to teach. The well-being of staff must be treated as a cornerstone of quality education.

We also acknowledge your clarification that the Inspectorate does not mediate in labor disputes. However, the systemic failures at GvP School extend far beyond workplace disagreements. They directly undermine the quality of teaching and the educational atmosphere, which fall within the very heart of the Inspectorate’s mandate. To safeguard students’ right to high-quality education, the Inspectorate cannot view these issues solely as labor concerns, but must recognize them as fundamental threats to the educational mission itself.

Finally, we emphasize that the students are the most important stakeholders in this entire matter. They deserve an education delivered in a safe, supportive, and high-quality environment. This will not be possible unless the Ministry, the Inspectorate, and the School Board act decisively to address both the systemic governance failures and the human rights violations affecting staff.

We therefore call for:

1. Immediate recognition of the link between teacher well-being and the quality of education.

Mazinga Shopping Complex #13, Fort Oranje Street, St. Eustatius, Caribbean Netherlands

1. A formal acknowledgment that systemic governance issues and intimidation of staff constitute human rights infringements.
2. Accelerated and transparent measures by the School Board and Ministry to comply with all remedial action orders and protect both staff and students.

We remain committed to working constructively with all parties to resolve these urgent issues, but we cannot remain silent while the rights of teachers and the futures of students are compromised.

Your sincerely,

[redacted]

Charles A. Woodley
President, All For 1 Union

P.O. Box 190, St. Eustatius,
Caribbean Netherlands
T: +599 318 3330
E: board@gvpschool.com

Gwendoline van Putten School
Oranjestad, St. Eustatius
August 25th, 2025

To: Ms. Danielle Schiet
Director of Primary Education and Coordinating Director of the Caribbean Netherlands
Through: Ms. Maritsa Silberie
Email: Maritsa.Silberie@rijksdienstCN.com

Subject: Application for Additional Funding for Special Development Project – One-Year Period

Dear Ms. Schiet,

On behalf of the Board of the Gwendoline van Putten (GvP) School, I hereby submit an official request for additional financial support in accordance with **Article 103 WPO BES and Article 5.10 of the WVO 2020** (special developments), and where applicable, **Article 104 WPO BES and Article 5.11 of the WVO 2020** (special circumstances).

We emphasize that:

1. **The need for this project is unique and unforeseeable.** It addresses urgent challenges that were not, and could not, have been anticipated within our standard annual budgetary process.
2. **The costs associated with the project exceed our regular school funding.** Our financial analysis confirms that these expenses cannot be reasonably absorbed into our existing budget without compromising the quality of education for our students.
3. **The project is of strategic importance.** It is designed to enhance the educational environment, strengthen student outcomes, and ensure that the GvP School can continue to provide quality education in line with the needs of our island community.

The project consists of the following activities:

a) Hiring in an external organization to investigate the social safety at the school;
b) Strengthening the school board with an interim board member;
c) Strengthening the management team with an interim change manager.

The requested funding is intended to cover the financial gap created by this special development for a period of **one year**. This timeframe is aligned with the provisions of the regulation, which allow for applications only within the year in which the special circumstance occurs.

We firmly believe that this project will have a long-term positive impact on both the quality of education provided and the overall development of our student body. Without additional support, however, the successful implementation of this initiative cannot be guaranteed.

We therefore respectfully request the Ministry of Education to grant additional funding in support of this initiative.

We appreciate your consideration and look forward to your assessment of this application. Should further details, documentation, or clarifications be required, the Board will be more than willing to provide them promptly.

Thank you for your attention and continued support of education on St. Eustatius.

Yours sincerely,

[redacted]

Ms. Candidia Woodley
Chairperson of the Board
Gwendoline van Putten School

GvP

STICHTING TOT BEVORDERING VOORTGEZET ONDERWIJS OP SINT EUSTATIUS

P.O. Box 190, St. Eustatius,
Caribbean Netherlands
T: +599 318 3330
E: board@gvpschool.com

Subject: Collaboration GvP board and OCW

St. Eustatius, August 21, 2025

We acknowledge the complexity of the current challenges involving staff, management, board, and the union. We are grateful for your recognition of the urgency to address these issues. It is our shared responsibility to ensure that any resolution prioritizes the well-being of our students and the integrity of the educational environment. Your commitment to working collaboratively toward meaningful solutions is both appreciated and essential.

We hereby confirm our acceptance of the proposal presented by the Ministry and affirm our commitment to proceed in accordance with the agreed terms as follows:

1. Funding an external agency to investigate the signals regarding the social safety in the school. The results of this investigation will have to be followed by the school board.
   The School board would also be allowed to present an agency they would like to have vetted by OCW to handle the above task.

2. Strengthen the school board by funding an interim board member. This person is a full board member and is experienced with helping school boards out of crisis situations. That person will address all corrective actions from the Inspectorate's report on governance, together with the current board members. This interim-board member will be appointed for at least one (1) year with a mid-year evaluation to determine the progress. The school board will search for a fifth member to complete the school board. The school board will be presented with the CV and profile of each candidate and allowed to select a suitable member.

3. Strengthen the management team by adding a change manager with experience in HR. This interim-management team member handles everything regarding the operational management of the school. This includes handling and communication with staff. That way, the current principal can focus on the correctional assignments from the Inspectorate's report on the quality of education. This person should be in the position for at least 6 months.

We hereby approve the above-mentioned assistance to be provided by OCW. As discussed, these three points of collaboration between the GVP Board and OCW are not permanent measures and in no way are intended to replace the current sitting board, management, or director. The sole purpose is to assist with enhancing the quality of education within the school environment and to ensure basic quality is met per inspection.

Regards,

[redacted]

Ms. Candidia Woodley
President

PUBLIC ENTITY ST. EUSTATIUS

MULTI-ANNUAL BUDGET

2026 – 2029

August 18, 2026

Table of contents

Budget Foreword 4
Infographics 9
Financial considerations 11
Policy Budget 13
Main Function 0 – General Administration 13
Function 001 Bestuursorganen (Administrative organs) 16
Function 002 Bestuursapparaten (Administrative instruments) 17
Function 003 Burgerzaken (Civil Register) 19
Function 020 Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd 20
Main Function 1 – Public Order and Safety 21
Function 130 Rampenbestrijding (Disaster Management) 22
Main Function 2 – Traffic, Transportation, and Water Management 23
Function 200, PWS, Werkplaats & Onderhoud 25
Function 210 Wegen, straten en pleinen 26
Function 211 Verkeersmaatregelen te land 26
Function 220 Zeehaven 27
Function 230 Luchtvaart 28
Main Function 3 – Economic Affairs 30
Function 300, Economische Zaken 31
Function 310, Handel en Industrie 31
Function 341 Overige Agrarische zaken, jacht en visserij 32
Main Function 4 – Education 33
Function 400 Algemeen Beheer 34
Function 480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs 34
Main Function 5 – Culture and Recreation 36
Function 510 Openbaar bibliotheekwerk 37
Function 530, Sports 37
Function 541 Oudheidkunde / musea 38
Function 560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie 39
Function 580 Overige cultuur en recreatie 40
Main Function 6 – Social Security Benefits and Social Work 42
Function 611, Werkgelegenheid 43
Function 620 Maatschappelijke begeleiding en advies 43
Function 630 Jeugdwerk 45
Function 650 Kinderopvang 46
Main Function 7 – Public Health 47
Function 700 Algemeen beheer gezondheidszorg 48
Function 720, Slachthuizen 49
Function 721, Reiniging 50
Function 722, Riolering en waterzuivering 50
Function 723, Milieu en natuurbeheer 51

Function 724, Lijkbezorging, incl. begraafplaatsen 52
Function 725, Overige openbare hygiene 52
Main Function 8 – Spatial Planning and Public Housing 54
Function 820, Woningexploitatie/woningbouw 55
Main Function 9 – Financing and General Cover funds. 56
Function 920 Belastingen 57
Function 921 Vrije uitkeringen 57
Function 922 Algemene uitgaven en inkomsten 59
Mandatory Paragraphs 60
A. Section Good Governance (Business operations & Customer services) 60
B. Local Levies 61
C. Buffer Capital 63
D. Maintenance Capital Goods 69
E. The Internal Organization (bedrijfsvoering) 70
F. Participating Interest 72
G. Land Policy 74
H. Public Sector 75
Financial Budget 76
Recapitulation of the Main Functions 76
Principles of Valuation 77
Other required overviews 79
Overview Intended Investments 2025-2028 79
Overview Reserves and Provisions 81
Overview Personnel Expenses 83
Personnel Expenses 83
Cashflow forecast 2026-2029 85
Cashflow projection 2026-2029 87
Overview Subsidies and Current Transfers 2025-2028 88
Overview Free Allowances 89
Critical Performance Indicators (KPI) 90
KPI's summary 91
Special Allowances 92
Special Allowance – forecasted expenditure 93
Special Allowance – forecasted receipts 95

Budget Foreword

The budget for 2026 reflects the island government's ambitious commitment to improving its financial and administrative governance, as well as its social and economic development. Furthermore, the government will continue its improvement of internal control to maintain its unqualified audit opinion. The Public Entity acknowledges the challenges and opportunities that lie ahead and is actively collaborating with all stakeholders to achieve its goals. The island government expresses its gratitude to the people of Sint Eustatius for their resilience and support during these difficult and transformative times.

Challenges and Opportunities

The budget reflects the government's priorities and objectives for the development of the island, as well as its commitment to fiscal responsibility and transparency. The budget takes into account various challenges and opportunities, including the recovery and redirection of the local economy, the downsizing of the oil company's operations, rising consumer goods prices, the impact of the war in Ukraine especially on prices, substandard revenues from the airport and harbor and the ongoing dialogue with the Netherlands to adjust the Free Allowance allotment for Sint Eustatius.

Financial Objectives and Governance Strategy

The financial objectives for 2026-2029 aim to improve financial management while maintaining a clean audit opinion, support local initiatives, and adhere to regulatory norms. The island government has upgraded its financial management systems, including the AO/IC framework (a set of internal controls and administrative organization rules) to improve the quality of its future reporting. This plan is part of a broader governance strategy, which includes strengthening the accountability and transparency of the island government, enhancing risk management and compliance functions, and developing the capacity and skills of the staff. The initiative is supported by a $1.1 million grant from the Ministry of the Interior and Kingdom Relations, with the implementation realized at the end of 2023.

Personnel and Operational Efficiency

The Public Entity's revised personnel budget reflects recent significant hirings, such as a concern controller, tax inspector, and two financial specialists. These individuals will oversee e.g., budgetary allocations and ensure that resources are utilized efficiently and effectively, and that taxes are collected accordingly. With the grant now depleted, these expenses are included in the 2026 budget and contracted until mid-2026. The government is also reviewing operational processes to identify cost-saving opportunities, such as improving effectivity and efficiency by housing employees of OLE in a better office building. The revised personnel budget reflects the key roles that are essential and necessary for current and future projects.

Developmental Priorities

The development of Sint Eustatius is guided by several priorities, such as poverty alleviation, social housing, health care quality, sustainable agriculture, road infrastructure, banking services, connectivity and air links, port maintenance, and economic development. The funding from the Caribbean Netherlands envelopes will help address these issues and support long-term improvements to create and maintain a social security system similar to the one in the European Netherlands. Additionally, the island is exploring various avenues for increasing local revenues (Public Health Department, Agriculture, Fisheries and Livestock) and working on a structural increase of economic revenue.

To this end, the Public Entity has master plans and ambitious initiatives underway: in energy supply (research into geothermal energy), in the harbor (for instance more services for yachts), on the airport (for instance more jet parking capabilities), in (digital) infrastructure, in the re-establishment of a medical school, and in an extensive cultural and heritage revitalization program (including monument restorations, plans for a cultural center, a scientific institute and a memorial area).

The island government's mission is to enable Sint Eustatius to achieve sustainable and prosperous development while respecting its unique culture and identity: an island that is resilient, passionate, and innovative.

Additionally, and pursuant to the St. Eustatius Agreement 2024-2027, the state and OLE have agreed to work together on the realization of the following specific priorities, with execution projected up to July 2027:

1. Well-being of the community, focusing on the implementation of necessary policies concerning social support, the labor market, culture, youth, and poverty alleviation.
2. Economic diversification by exploring and developing sustainable, revenue-generating opportunities across a wide variety of fields.
3. Investments in (digital) infrastructure, aiming at affordable and reliable digital, sea, and land connections, making the island more accessible and attractive for tourists, researchers, businesses, and digital nomads.
4. A well-functioning system of governance, where the island government will operate under a well-managed budget, with transparency and accountability at the core of its financial operations.

Phases of Governance

Currently, the Public Entity of St Eustatius has its financial autonomy with a functional Island Council. They are a crucial factor towards achieving good governance and accountability. In the coming period OLE will continue to improve the public administration, healthcare, education, infrastructure, and economic and cultural development. The island government will play a proactive role in the preparation and execution of the budget, ensuring that it reflects the needs and priorities of the island's population and complies with the fiscal rules and standards.

Developments in the legal position of the island government

We are pleased to present the Budget of the Public Entity St. Eustatius (OLE) 2026, which also includes the multi-annual budget from 2026 to 2029. This budget meets the requirements of the BES Budget and Accountability Act.

The island government recognizes the necessity of implementing improvement steps in financial management and takes responsibility for carrying them out. Therefore, the island Government will take the necessary steps for improving the financial management of the Public Entity of St. Eustatius. It is expected that the island council and the executive council will continue to make further improvements and will be able to properly fulfill their tasks and powers under FinBES.

An efficient policy-budget cycle involving the entire organization, as well as an approved annual report, are goals for 2025 and 2026. After many years of continuous improvement of the processes, the annual report of 2024 was provided with an unqualified opinion by the external auditor.

These are very important financial trajectories for the Public Entity of St. Eustatius in the context of good governance, where carefulness and timeliness are key principles. The Public Entity is committed to improving these standards thereby maintaining an unqualified audit opinion.

With the restoration of the budgetary rights, Article 8 of the Law on the Recovery of Facilities of Sint Eustatius will no longer apply. As a result, financial tasks and powers as per the Law on the Finances of Public Bodies Bonaire, Sint Eustatius, and Saba (FinBES) has returned to the elected island council and the appointed executive council of the public body.

Annual financial statements and annual reports

The annual financial statements and annual report are to be submitted by the executive council to the island council (Article 28, paragraph one, FinBES), and the island council's approval of the financial statements and annual report as required (Article 29, paragraph one, FinBES). The executive council has already sent the approved financial statements and annual report of 2024 to the State Secretary of the Ministry of the Interior and Kingdom Relations (BZK) through the Financial Supervision Board for the BES islands (Cft BES) prior to July 15 of the year 2025 (Article 31, paragraph one, FinBES).

Budget

For the budget, the executive council must submit the draft budget to the island council no later than September 1st, and the island council can propose amendments. The executive council must immediately submit these amendments to the Cft BES upon receipt. The island council approves the budget (Article 18 FinBES). The executive council sends the budget approved by the island council to the State Secretary of BZK through the Cft BES within two weeks after approval, but in any case, before November 15 (Article 19, paragraph four, FinBES). The budget requires the approval of the State Secretary of BZK (Article 19, paragraph one, FinBES). This also applies to a budget amendment (Article 21, paragraph four, FinBES).

The Island Council and the Island commissioners have been involved in the budget process this year. The draft budget will be discussed with the Island Council after the advice is received from Cft and the executive council has considered the Cft's advice, then formally submitted again for approval.

With the extra funds made available from the CN envelopes, further work can be done on the continued development of St. Eustatius. For the future, it is important that the social security system is equal to that of the European Netherlands. Despite all the support in the form of Special Payments, it remains important that maintenance costs and expertise costs are included in these special payments, so that the changes are permanently secured. This will have an increasing impact on the Special Allowances, which will be integrated into the regular budget process.

Cft recommendations

Introduction

With reference to the advice of the College Financieel Toezicht (Cft) related to the budget 2026-2029, we inform you as follows on the actions taken to improve the financial situation of the Openbaar Lichaam Sint Eustatius (OLE). The conclusion and specific advice of Cft and reaction of OLE are detailed below and stated between inverted comma's.

"Oordeel"

"Sint Eustatius begroot lichte overschotten in de periode 2026–2029 en voldoet daarmee aan de centrale begrotingsnorm uit de Wet FinBES. Het Cft constateert een sterke verbetering in de kwaliteit en volledigheid van de begroting. De bijzondere uitkeringen zijn meerjarig opgenomen, wat bijdraagt aan een beter inzicht in de financiële positie van het openbaar lichaam."

OLE appreciates the feedback and advice of Cft in continuing to improve the quality and completeness of the budget reporting and process.

"Meerjarenraming personeelslasten"

"Op grond van de Wet FinBES en de BBV BES dienen de begroting en de meerjarenraming (minimaal drie jaren) de lasten, waaronder de personeelslasten, inzichtelijk te maken. Uit de uitvoerige toelichting die nu is opgenomen, valt echter niet af te leiden welk deel van de personeelslasten structureel is gedekt en welk deel incidenteel wordt gefinancierd. Dit onderscheid is cruciaal, omdat het grote aandeel van de personeelslasten in de totale lasten directe gevolgen heeft voor de financiële houdbaarheid op de langere termijn. Dit vergroot de transparantie van de begroting en stelt de eilandsraad beter in staat om de financiële consequenties van beleidskeuzes te beoordelen.."

The further breakdown requested by the Cft is not explicitly anchored in Article 15 FINBES or in Article 8 in conjunction with Article 21 BBV BES. As stated in the conclusion of Cft, the multi-year budget complies with the reporting requirements of Article 20 BBV BES, as it already provides an overview of personnel expenses with a breakdown between established positions and temporary project positions. In this way, the legal obligation to give sufficient insight into personnel expenses is met. OLE considers Cft's recommendation as an interpretative elaboration of the statutory requirement in this regard.

To increase the requested transparency of the budget, an additional table has been included on page 83, which details the project related personnel expenses by function and the expected effect for the years 2026-2029. This should provide additional insight into the personnel expenses that are recharged to and funded by special allowances.

OLE looks forward to reaching a consensus with Cft, BZK and BES islands on the interpretation and resulting presentation and disclosures of the various reporting. This will help ensure consistency and avoid advice given without joint consultation that overlooks the intent and requirements of the relevant legal provisions.

Financial Overview:

The budget can be classified into structural income and expenses, and incidental income and expenses. The table below summarizes the budget by type of income and expense, showing the resulting structural surplus or deficit and the expected incidental movements.

		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	Local revenue	4,135,192	4,617,228	4,409,034	4,453,124	4,497,655	4,542,632
	Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
	Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
Income Total		**27,553,731**	**28,179,266**	**28,755,232**	**28,813,452**	**29,583,086**	**30,112,961**
Expense	Operational expenses	(23,212,759)	(25,880,275)	(27,846,732)	(28,552,095)	(28,770,170)	(29,440,239)
Surplus (deficit) - structural		**4,340,972**	**2,298,991**	**908,500**	**261,357**	**812,916**	**672,722**
	Other income	308,546	-	-	-	-	-
	Unforeseen expenses	(522,910)	(371,175)	(261,470)	(250,479)	(252,984)	(255,514)
Total surplus (deficit)		**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

Budgets 2026-2029

The table above shows that the budget of 2026 closes with a surplus of USD647K. The budgets for 2027-2029 also show a surplus.

The income of the different categories is based on the analysis performed up to Q2-2025 of the realization and information obtained from the budget holders. The free allowances have been derived from the information provided from the February 2025 circulaire, including the indexation stated in the October 2024 circulaire.

The local income categories of 2026 represent 15.3% of the total structural income (2024: 15.0%) and the interest income represents 6.3% (2024: 7.4%). The result before incidental income or losses shows a surplus. In 2024 a net incidental income of USD0.3M was recorded, being the effect of special allowances received for operational expenses recorded in previous years.

For the year 2026 onwards, no incidental income is taken into account, only a small incidental loss is included for purposes of prudence.

The expenses for 2026 show an increase compared to the realized figures for 2024 and the budget for 2025. The increase in expenses can be attributed to the following categories:

- Personnel expenses
- Accommodation expenses
- Subsidies and financial contributions
- Office expenses
- Subsidies

The main movements are explained in the individual budgets per function.

The expenses have been reviewed in detail by economic activity to identify cost savings throughout the years in order to reach a balanced budget.

The Island Council will continue to look into efficiencies and synergies that can be achieved through recent and planned investments in automation and further training of OLE officials.

Conclusion

The organization is making significant advances in internal control and financial management. This has resulted in more realistic information, as reflected in the draft budget 2026. However, there is still room for improvement. As projects are still in development, there may be additional incidental effects that could impact the budgeted result. These incidental results can only be taken into account once they have been realized.

Due to the complex tasks the organization faces, we will continue to improve internal control and financial management and seek structural solutions to improve the income capacity of OLE, along with cost-saving measures through increased efficiency and automation.

On behalf of Public Entity St. Eustatius,

[redacted]

Ms. M.A.U. Francis

Governor of St. Eustatius

Infographics

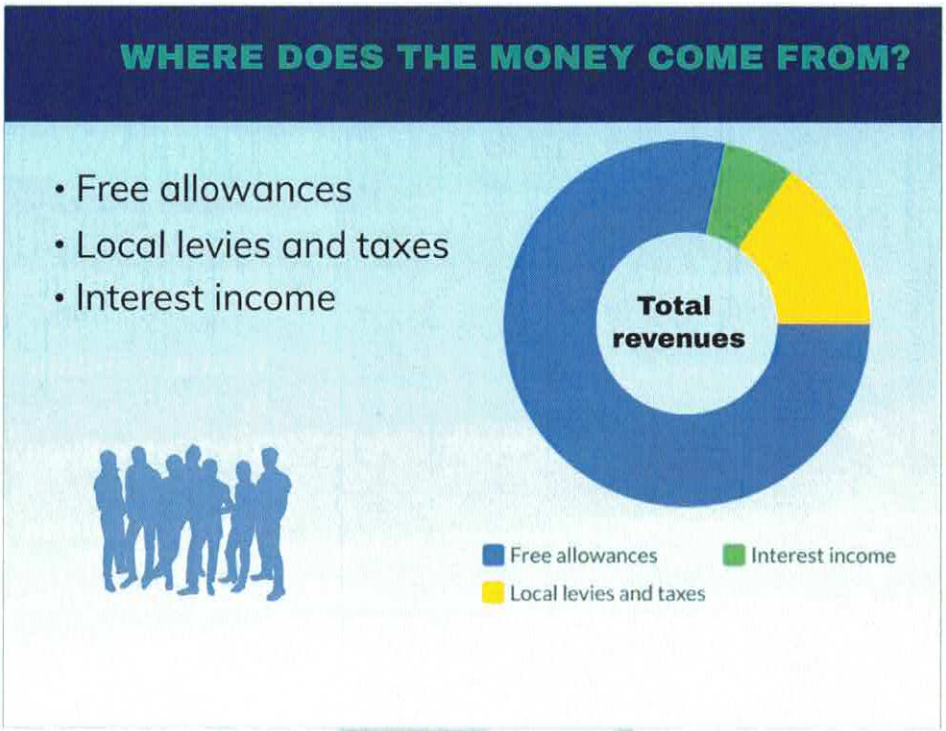

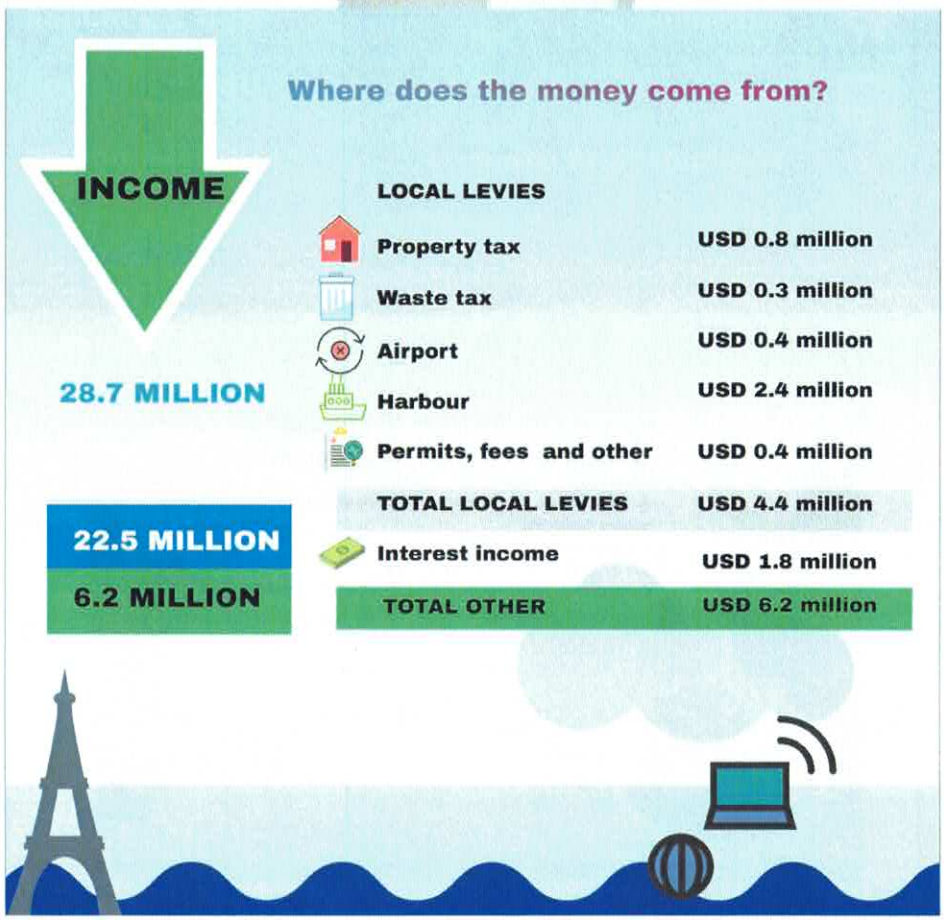

Where does the money go?
TOTAL USD 28.1 million
Personnel USD 16.0 million
Accomodation USD 1.9 million
Property management USD 3.1 million
Office expenses USD 1.3 million
Representation / communication USD 1.1 million
General USD 1.1 million
Subsidies USD 2.4 million
Depreciation USD 0.6 million
Transport and Other USD 0.6 million
SURPLUS 28.7 - 28.1 = USD 0.6 million

Main priorities from the budget
· Investments in GVP school and social housing
· An efficient and pro-active cashflow management
· Statia Day preparation
· Strong social commitment
· Compliance with reporting requirements

Financial considerations

The starting point is the multi-annual perspective presented in the adopted budget for 2026, covering the years 2026-2029. However, due to developments in the past year, the adopted budget for 2025 has been amended, and now serves as the basis for the years 2026 through 2029. The structural development included in the 2027 budget has been extended through 2029.

The budgeted results are as follows:

	Hoofdfunctie	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
0	Algemeen bestuur	(6,717,801)	(11,382,351)	(11,987,524)	(12,830,864)	(12,919,895)	(13,165,903)
1	Openbare orde en veiligheid	(8,255)	(196,896)	(243,250)	(217,047)	(219,218)	(221,410)
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	(3,523,181)	(2,235,129)	(2,530,588)	(2,557,733)	(2,605,010)	(2,691,060)
3	Economische zaken	539,790	(331,281)	(375,392)	(387,146)	(391,017)	(394,927)
4	Onderwijs	(402,906)	(351,393)	(386,267)	(439,504)	(394,031)	(397,971)
5	Cultuur en recreatie	(1,503,318)	(1,724,886)	(1,922,460)	(1,744,099)	(1,761,540)	(1,779,155)
6	Sociale voorzieningen en maatschappelij	(1,408,199)	(1,175,173)	(1,454,695)	(1,522,237)	(1,537,459)	(1,552,834)
7	Volksgezondheid	(2,603,310)	(2,394,592)	(2,741,006)	(2,823,363)	(2,851,597)	(2,880,113)
8	Ruimtelijke ordening en huisvesting	(22,299)	(1,707)	(78,224)	(191,806)	(193,724)	(195,662)
9	Financiering en algemene dekkingsmidde	19,776,087	21,721,223	22,366,436	22,724,676	23,433,423	23,696,243
Surplus (deficit)		**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

Throughout the budget for 2026-2029 the following assumptions are included:

- Free allowances are based on the confirmed structural and incidental free allowances together with the expected indexation for these years. *Source: February 2025 circulaire and October 2024 circulaire.*
- Personnel expenses for 2026 have been calculated using the RCN wage structure, implemented in 2024.
- The outstanding vacancies within the government have been allocated to 2026, with a phased approach to filling these positions throughout the year. The full-year effect of these phased vacancies has been included in the 2027 budget.
- Increased expenses for contractors for support with activities of positions not yet filled. Specific vacancies currently filled by contractors have been deducted from the contractors' budget.
- Maintenance expenses have been increased based on the necessity of implementing deferred maintenance on assets acquired with own funds and with funding from special allowances

This budget also includes a cashflow forecast for 2026-2029, based on the free allowances expected during these years. The cashflow forecast 2026-2029 is based on the cashflow forecast for 2025 and uses the information from the budget 2026-2029 to calculate the expected interest income.

Furthermore, the budget includes capital investments for the years 2026-2029, as well as the use of available funds for executing the projects in the designated reserves.

Budget limitations and constraints

The budget and cash flow projections contained in this document have been prepared based on the available funding rather than the required funding. As a result, OLE is currently unable to execute all necessary investments and make the adjustments needed to ensure that the government operates effectively and efficiently. Based thereon, in this multi-annual budget the investments have been prioritized considering the financial impact on the cash flow.

This limitation affects our ability to fully optimize the functionalities of the government and to deliver the services expected by our constituents. The figures presented herein reflect the financial constraints under which OLE is operating, and it is important to note that they do not fully align with the ideal resource requirements for achieving our strategic objectives and maintaining optimal public service delivery.

The budget for 2026-2029 by economic activity shows the following developments:

		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	02 - Taxes and levies	523,591	588,700	550,000	555,500	561,055	566,666
	03 - Property management income	436,767	299,840	332,838	336,167	339,528	342,924
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
	05 - Harbour	2,124,682	2,661,135	2,437,497	2,461,872	2,486,490	2,511,355
	06 - Permits	161,803	146,130	147,591	149,067	150,558	152,063
	07 - Fees and dues	122,451	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	134,555	148,000	149,950	151,450	152,964	154,494
	10 - Waste tax	269,315	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
	11 - Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
	12 - Other special income	308,546	-	-	-	-	-
Total income		**27,862,277**	**28,179,266**	**28,755,232**	**28,813,452**	**29,583,086**	**30,112,961**
	15 - Special allowances - income	22,664,632	-	30,103,507	19,189,989	9,482,500	2,272,480
Total income (including special allowances)		**50,526,909**	**28,179,266**	**58,858,739**	**48,003,441**	**39,065,586**	**32,385,441**
Lasten	20 - Personnel expenses	13,002,236	14,491,297	15,951,361	17,016,031	17,124,869	17,296,117
	21 - Accomodation expenses	1,539,052	1,743,690	1,901,879	1,920,898	1,940,107	1,959,508
	22 - Property management expenses	2,321,015	3,550,250	3,057,633	2,888,209	2,917,092	2,946,262
	23 - Office expenses	940,137	936,720	1,266,339	1,120,505	1,131,710	1,138,384
	24 - Representation and communication exper	863,785	806,010	1,092,102	1,103,023	1,114,053	1,125,193
	25 - Transport expenses	250,865	273,500	358,876	356,405	359,969	363,568
	26 - Depreciation expenses	671,954	498,377	616,551	845,211	847,540	893,750
	27 - General expenses	1,600,591	1,302,450	1,155,895	1,084,381	1,095,224	1,455,453
	28 - Subsidies and financial contributions	2,023,123	2,277,981	2,446,096	2,217,432	2,239,606	2,262,002
	30 - Unforeseen	522,910	371,175	261,470	250,479	252,984	255,514
Total expenses		**23,735,669**	**26,251,450**	**28,108,202**	**28,802,574**	**29,023,154**	**29,695,753**
	35 - Special allowances - expenses	22,664,632	-	30,103,507	19,189,989	9,482,500	2,272,480
Total expenses (including special allowances)		**46,400,301**	**26,251,450**	**58,211,709**	**47,992,563**	**38,505,654**	**31,968,233**
Surplus (deficit)		**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

The development of income and expenses will be detailed within the individual budgets per function.

Policy Budget

Main Function 0 – General Administration

On our way to a well-governed St.Eustatius

What do we try to achieve?

We aim to improve governance on St. Eustatius to such a level that the Public Entity is sufficiently capable and equipped to perform its duties in a responsible manner.

How do we want to achieve that?

The present administration is tasked with overseeing the initiative to restore good governance on St. Eustatius by addressing various disciplines, including:

- Implementing and executing local laws and regulations.
- Implementing and executing internal administrations (financial, civil, personnel).
- Further implementing internal and external processes and procedures (ongoing process).
- Overseeing organizational restructuring by assessing the reorganization and simultaneously developing a strategic human resource plan.
- Investing in human capacity and public education.
- Investing in physical infrastructure.
- Stimulating economic development.
- Promoting a (new) social agenda.
- Overseeing reforms in healthcare.
- Overseeing reforms in education.
    - Further establishing a robust organization with the restoration of democracy as the final objective.
    - Educating civil servants to the desired level of operation in the interest of both the individual and the community in general.
    - The Government Commissioners will oversee the progress and initiatives taken in the interest of the timetable for the return of democracy.
    - Adding inspection and enforcement staff to support policy implementation, including environmental and construction inspectorates.
    - Integrating a PPMO to support the projects that need to be rolled out.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	002	Bestuursapparaat	2,042,897	1,628,454	1,885,478	1,540,424	1,555,828	1,776,945
	003	Burgerzaken	125,903	91,675	112,592	113,718	114,855	116,003
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	356,533	259,840	262,438	265,063	267,713	270,391
Income Total			**2,525,333**	**1,979,969**	**2,260,508**	**1,919,204**	**1,938,396**	**2,163,339**
Expenses	001	Bestuursorganen	1,984,308	1,739,183	2,309,039	2,341,873	2,365,292	2,388,945
	002	Bestuursapparaat	6,946,405	11,296,876	11,522,360	12,004,919	12,085,691	12,529,639
	003	Burgerzaken	302,404	313,628	403,873	390,388	394,292	397,511
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	10,018	12,634	12,760	12,888	13,017	13,147
Expenses Total			**9,243,134**	**13,362,320**	**14,248,032**	**14,750,068**	**14,858,291**	**15,329,242**
Surplus (deficit)			**(6,717,801)**	**(11,382,351)**	**(11,987,524)**	**(12,830,864)**	**(12,919,895)**	**(13,165,903)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	6,021	-	-	-	-	-
	03 - Property management income	357,429	299,840	332,838	336,167	339,528	342,924
	05 - Harbour	11	-	-	-	-	-
	06 - Permits	3,261	2,000	2,020	2,040	2,061	2,081
	07 - Fees and dues	122,477	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	6,025	-	-	-	-	-
	11 - Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
Income Total		**2,525,333**	**1,979,969**	**2,260,508**	**1,919,204**	**1,938,396**	**2,163,339**
Expenses	20 - Personnel expenses	5,575,139	8,803,338	9,336,982	10,015,622	10,054,456	10,155,000
	21 - Accomodation expenses	940,289	1,134,090	1,442,447	1,456,872	1,471,441	1,486,155
	22 - Property management expenses	157,123	620,500	279,420	282,214	285,036	287,886
	23 - Office expenses	755,760	667,220	905,416	790,639	798,545	801,888
	24 - Representation and communication expenses	733,608	708,260	936,399	945,763	955,221	964,773
	25 - Transport expenses	28,004	30,250	57,494	52,008	52,529	53,054
	26 - Depreciation expenses	119,025	220,399	253,551	253,307	277,885	258,398
	27 - General expenses	996,039	1,024,200	913,536	839,598	847,994	1,205,750
	28 - Subsidies and financial contributions	27,988	4,750	54,818	55,366	55,919	56,479
	30 - Unforeseen	(89,841)	149,314	67,970	58,680	59,266	59,859
Expenses Total		**9,243,134**	**13,362,320**	**14,248,032**	**14,750,068**	**14,858,291**	**15,329,242**
Surplus (deficit)		**(6,717,801)**	**(11,382,351)**	**(11,987,524)**	**(12,830,864)**	**(12,919,895)**	**(13,165,903)**

The total income for 2026 is lower than the 2025 budget and takes into account the trend in the realization of 2024 and 2025. The primary source of income is land tax, which is budgeted at USD256K. In addition, the property management income includes USD77K in rent from buildings and land.

The interest income is lower than the realization of 2025 and is based on the liquidity position of the interest earning bank accounts. In 2026 it is expected that the projects financed through special allowances will be executed, which will lower the average outstanding balance and therefore reduce the interest income. Refer to the cashflow statement for the calculation of the interest income over the years.

Compared to the budget 2025 the interest income is higher as in no movement was taken into account with regard to special allowances. The calculation method has been updated to reflect the estimated movements. Refer to the table of special allowances.

The total expenses have increased by USD885K compared to the 2025 budget. The main changes (> USD100K) in the expenses in 2026 compared to 2025 consist of:

<u>Personnel expenses – increase of USD534K</u>

- Increase in salaries and social premiums of USD48K, consistent with the additional outstanding vacancies, tempered by the recharge of personnel assigned to projects financed through special allowances.
- Increase in training expenses of USD106K, consisting among others of training to obtain certification as CMC and MMC at the International Institute for Municipal Clerks, upgrade of employees in disaster management, integrity awareness and other courses to be in compliance with regulations.

<u>Accommodation expenses – increase of USD308K</u>

- Increase in rental space of USD123K, resulting from additional space rented, including a space for the Integrity Unit.
- Increase in maintenance of buildings of USD48K, both exterior and interior maintenance of rented and owned buildings.
- Increase in cleaning expenses of USD47K, related to the cleanup of the old archive and safeguarding of the documentation.
- Increase in security expenses of USD72K, due to the transport of government income to the bank and additional security of premises.

Property management expenses – decrease of USD341K

- Decrease of other operational expenses by USD335K, based on the realization of 2024 and 2025.

Office expenses – increase of USD238K

- Increase in maintenance of equipment of USD69K, specifically the maintenance of air-conditioning units for the rented and owned premises.
- Increase in automation expenses of USD111K, comprising the increased expenses for the service contract for the accounting software and the Microsoft Office licenses, based on the latest contracts.

Representation and communication expenses – increase of USD228K

- Increase in travel and accommodation expenses of USD146K, based on the analysis of the 2024 and 2025 realization figures and consultation with the budget holders.
- Increase in representation expenses of USD117K, due to the expected increase in meetings and conventions with European and Caribbean counterparts, as well as teambuilding within the departments.

General expenses – decrease of USD111K

- Decrease of consultants and legal expenses by USD134K, as the court filings were resolved in 2024 and 2025, and therefore the expected costs have been decreased to reflect this.
- Increase of other general expenses of USD32K for the replacement of smaller existing equipment and to resupply special paper needed for official business.

Function 001 Bestuursorganen (Administrative organs)

What do we try to achieve?

We aim to improve the governance on St. Eustatius to such a level that the Public Entity is sufficiently capable and equipped to perform its duties in a responsible manner. This is the point of departure of the law: '*de Wet herstel voorzieningen St. Eustatius*'.

What do we do to get results?

The present administration is tasked with overseeing the initiative to restore good governance on St. Eustatius by addressing various disciplines, including:

- Improving and updating local laws and regulations.
- Improving internal administrations (financial, civil, personnel and land registry (*Kadaster*')).
- Improving internal and external processes and procedures.
- Overseeing organizational restructuring.
- Investing in human capacity and public education.
- Investing in physical infrastructure.
- Stimulating economic development.
- Promoting a (new) social agenda.
- Overseeing reforms in healthcare.
- Overseeing reforms in education.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	996,668	995,051	1,437,227	1,486,273	1,501,136	1,516,147
	21 - Accomodation expenses	24,476	40,000	32,900	33,229	33,561	33,897
	22 - Property management expenses	95,650	32,000	32,165	32,487	32,812	33,140
	23 - Office expenses	38,840	17,000	25,240	25,492	25,747	26,004
	24 - Representation and communication expenses	522,542	404,750	491,858	496,776	501,744	506,761
	25 - Transport expenses	5,352	3,500	7,088	7,159	7,230	7,303
	26 - Depreciation expenses	21,900	38,632	35,000	10,969	11,079	11,190
	27 - General expenses	320,791	204,250	233,503	235,288	237,640	240,017
	28 - Subsidies and financial contributions	-	4,000	14,060	14,201	14,343	14,486
	30 - Unforeseen	(41,910)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**1,984,308**	**1,739,183**	**2,309,039**	**2,341,873**	**2,365,292**	**2,388,945**
Surplus (deficit)		**(1,984,308)**	**(1,739,183)**	**(2,309,039)**	**(2,341,873)**	**(2,365,292)**	**(2,388,945)**

The total expenses have increased by USD570K.

Personnel expenses – increase of USD442K

The increase in gross salaries and social premiums results from 17.5 fixed positions and 3 vacancies, phased in throughout 2026, with the full year effect included in 2027. In addition, training expenses have decreased by USD55K, and third-party contractors have decreased by USD128K. The vacancy for integrity coordinator, currently filled by a third party, has been reduced from the third-party expenses to reflect the net expense.

Representation and communication expenses – increase of USD87K

Representation expenses have increased by USD69K, following expected costs for attendance of planned summits and increased meetings with counterparts in the Netherlands and the Caribbean.

Function 002 Bestuursapparaten (Administrative instruments)

What do we try to achieve?

- Provide direction to the civil service core.
- Provide expertise and (overhead) support to the institutions of governance and the rest of the organization.

What do we do to get results?

- Supporting the legislative and executive functions of government.
- Centralizing certain shared services (e.g., IT, Central Purchase, Personnel affairs, Finance, GIS).
- Upgrading equipment, networks, and software (e.g. new IT network, AFAS implementation.
- Training of civil servants.
- Describing a policy framework for the Public Entity.
- Upgrading existing and introducing new policies.
- Updating outdated ordinances.
- Implementing internal controls and (new) work procedures.
- Designing and implementing multi-annual training programs for civil servants and politicians.
- Improving financial management.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	-	-	-	-	-	-
	02 - Taxes and levies	6,006	-	-	-	-	-
	03 - Property management income	896	40,000	70,400	71,104	71,815	72,533
	04 - Airport	-	-	-	-	-	-
	05 - Harbour	8	-	-	-	-	-
	06 - Permits	3	-	-	-	-	-
	08 - Other income	5,875	-	-	-	-	-
	11 - Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
	12 - Other special income	-	-	-	-	-	-
Income Total		**2,042,897**	**1,628,454**	**1,885,478**	**1,540,424**	**1,555,828**	**1,776,945**
Expenses	20 - Personnel expenses	4,429,091	7,683,939	7,717,954	8,380,729	8,403,214	8,487,247
	21 - Accomodation expenses	882,593	1,085,090	1,324,591	1,337,837	1,351,216	1,364,728
	22 - Property management expenses	26,132	560,500	226,663	228,929	231,219	233,531
	23 - Office expenses	691,560	573,220	822,486	706,880	713,949	716,446
	24 - Representation and communication expenses	187,125	285,510	429,632	433,928	438,267	442,650
	25 - Transport expenses	22,174	24,250	42,281	36,643	37,010	37,380
	26 - Depreciation expenses	87,498	171,633	208,317	232,000	256,365	236,663
	27 - General expenses	661,996	764,700	653,760	560,298	565,901	921,560
	28 - Subsidies and financial contributions	27,988	750	40,758	41,165	41,577	41,992
	30 - Unforeseen	(69,753)	147,284	55,920	46,509	46,974	47,444
Expenses Total		**6,946,405**	**11,296,876**	**11,522,360**	**12,004,919**	**12,085,691**	**12,529,639**
Surplus (deficit)		**(4,903,507)**	**(9,668,422)**	**(9,636,882)**	**(10,464,495)**	**(10,529,863)**	**(10,752,694)**

The income consists of the rental income from land and buildings, as well as interest income.

The interest income shows an increase of USD226K compared to the budget and is based on the calculated interest on the average monthly balance of interest-bearing bank accounts. Refer to the cash flow statement for the underlying analysis. In comparison with 2024, this category shows a decrease of USD215K.

The total expenses for 2026 have increased by USD225K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD34K

For 2026, there are 47.5 vacancies, which are phased into 2026, with the full year effect recorded in 2027. A total of 26 FTEs in fixed positions and vacancies are assigned specifically to projects financed through special allowances. This results in a net decrease of USD214K.

The budget for training has been increased by USD171K and includes upgrade for employees in calamity training and other professional development.

Contractors and third-party expenses have increased by USD74K, after the deduction of the vacancy for the Finance unit manager, currently filled by a third party. For 2026, additional expenses for the financial experts are also included in this function and will be decreased in 2027.

Accommodation expenses – increase of USD240K

- Increase in rental space of USD123K, resulting from additional space rented, among others a space for the Integrity Unit.
- Increase in maintenance of buildings of USD52K, both exterior and interior maintenance of rented and owned buildings.
- Increase in cleaning expenses of USD44K, related to the cleanup of the old archive and safeguarding of the documentation.

Property management expenses – decrease of USD334K

- Decrease of other operational expenses by USD334K, based on the realization of 2024 and 2025.

Office expenses – increase of USD249K

- Increase in maintenance of equipment of USD64K, specifically the maintenance of air-conditioning units for the rented and owned premises.
- Increase in automation expenses of USD136K, comprising the increased expenses for the service contract for the accounting software and the Microsoft Office licenses, based on the latest contracts.

General expenses – decrease of USD111K

- Decrease of consultants and legal expenses by USD154K, as the court filings were resolved in 2024 and 2025, and therefore the expected costs have been decreased to reflect this.
- Increase of other general expenses of USD59K for the replacement of smaller existing equipment and resupply of special paper needed for official business.

Function 003 Burgerzaken (Civil Register)

What do we try to achieve?

- Offer optimal Civil Registry services to the public.

What do we do to get results?

- Safeguard valuable data and (historical) documents.
- Analyze the cleanup of the registry office already performed.
- Complete the digitalization of the census, including the archives.
- Issue passport and Identification cards.
- Complete digitalization of maps and registry of street names.
- Continued training.
- Sustain ongoing support by Centric.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	15	-	-	-	-	-
	05 - Harbour	3	-	-	-	-	-
	06 - Permits	3,258	2,000	2,020	2,040	2,061	2,081
	07 - Fees and dues	122,477	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	150	-	-	-	-	-
Income Total		**125,903**	**91,675**	**112,592**	**113,718**	**114,855**	**116,003**
Expenses	20 - Personnel expenses	149,381	124,348	181,801	148,619	150,105	151,606
	21 - Accomodation expenses	33,193	9,000	84,956	85,806	86,664	87,530
	22 - Property management expenses	35,340	28,000	20,592	20,798	21,006	21,216
	23 - Office expenses	25,360	77,000	57,690	58,267	58,850	59,438
	24 - Representation and communication expenses	23,940	18,000	14,910	15,059	15,210	15,362
	25 - Transport expenses	114	-	5,600	5,656	5,713	5,770
	27 - General expenses	13,252	55,250	26,274	44,013	44,453	44,174
	30 - Unforeseen	21,822	2,030	12,050	12,171	12,293	12,415
Expenses Total		**302,404**	**313,628**	**403,873**	**390,388**	**394,292**	**397,511**
Surplus (deficit)		**(176,501)**	**(221,953)**	**(291,281)**	**(276,670)**	**(279,437)**	**(281,508)**

The income has increased by USD21K compared to 2025 and is based on the developments in 2024 and 2025.

The total expenses for 2026 have increased by USD90K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD57K

- The increase results from additional budget for third-party expenses regarding advice needed on systems and processes.

Accommodation expenses – increase of USD75K

- The increase results mainly from increased security costs for the transport of cash from government premises to banks, as well as securing the government premises.

General expenses – decrease of USD29K

- The decrease in general expenses compared to 2025 budget is primarily to align with the realization of 2024 and 2025.

Function 020 Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd

What do we try to achieve?

- Complete the implementation of the land lease database management system.
- Bill and collect land lease fees.

What do we do to get results?

- Improve the information on contracts and commitments related to land lease, and other leased properties.
- Introduce new land lease rates, in phases.
- Complete and timely billing of land lease fees and income from rental properties.
- Ensure timely collection of land lease fees and income from rental properties.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	03 - Property management income	356,533	259,840	262,438	265,063	267,713	270,391
Income Total		**356,533**	**259,840**	**262,438**	**265,063**	**267,713**	**270,391**
Expenses	21 - Accomodation expenses	27	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	365	2,500	2,525	2,550	2,576	2,602
	26 - Depreciation expenses	9,627	10,134	10,235	10,338	10,441	10,545
Expenses Total		**10,018**	**12,634**	**12,760**	**12,888**	**13,017**	**13,147**
Surplus (deficit)		**346,515**	**247,206**	**249,678**	**252,175**	**254,697**	**257,244**

The budget for this function has been prepared based on the realizations of 2024 and 2025.

The income has been maintained at the level of 2025, as the realization of 2024 includes an adjustment related to prior years.

Main Function 1 – Public Order and Safety

On our way to adequate prevention of, and response to, (natural) disasters

What do we try to achieve?

- A Police Force that is ready to support the Island Governor in ensuring public order and safety.
- A Fire Brigade whose priorities are aligned with the most effective methods for tackling fire accidents or accidents at the airport.
- A disaster management team that is trained, equipped, and ready to support the community in times of natural and other disasters.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	130	Rampenbestrijding	8,255	196,896	243,250	217,047	219,218	221,410
Expenses Total			**8,255**	**196,896**	**243,250**	**217,047**	**219,218**	**221,410**
Surplus (deficit)			**(8,255)**	**(196,896)**	**(243,250)**	**(217,047)**	**(219,218)**	**(221,410)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	-	118,029	100,928	101,937	102,957	103,986
	21 - Accomodation expenses	-	-	6,600	6,666	6,733	6,800
	22 - Property management expenses	-	5,000	8,800	8,888	8,977	9,067
	23 - Office expenses	1,088	50,000	57,080	32,651	32,977	33,307
	24 - Representation and communication expenses	-	11,000	21,170	21,382	21,596	21,811
	25 - Transport expenses	699	1,000	3,250	3,283	3,315	3,348
	26 - Depreciation expenses	6,703	4,000	7,172	7,244	7,316	7,389
	27 - General expenses	15	6,750	24,750	24,998	25,247	25,500
	30 - Unforeseen	(249)	1,117	13,500	10,000	10,100	10,201
Expenses Total		8,255	196,896	243,250	217,047	219,218	221,410
Surplus (deficit)		**(8,255)**	**(196,896)**	**(243,250)**	**(217,047)**	**(219,218)**	**(221,410)**

Function 1 has no income.

The total expenses for 2026 have increased by USD46K compared to 2025.

Personnel expenses – decrease of USD17K

- Personnel expenses have decreased primarily because third-party expenses for this function have decreased.

Accommodation expenses – increase of USD7K

- The increase is due to the purchase of licenses to ensure compliance with the regulations related to disaster management.

Representation and communication expenses – increase of USD10K

The increase is related to travel expenses for exercises conducted under the Crisis and Calamity plan.

General expenses – increase of USD18K

The increase relates to the expected expenses for exercises related to the Crisis and Calamity plan and consultant expenses for relevant advice.

Function 130 Rampenbestrijding (Disaster Management)

What do we try to achieve?

- A disaster management team that is trained, equipped, and ready to support the community in times of natural and other disasters.

What do we do to get results?

- Purchase furniture, equipment, and supplies for the new Statia Emergency Organization Center (SEOC).
- Purchase of communication equipment.
- Provide training and workshops.
- Complete the disaster management policy plan.
- Provide stipends to SEOC members.

Main Function 2 – Traffic, Transportation, and Water Management

On our way to an accessible, safe and a well-maintained St. Eustatius

What do we try to achieve?

An accessible, safe, well-maintained public space.

How do we want to achieve that?

- Implementation of erosion control measures.
- Several individual projects will focus on erosion control that align with the nature and environmental implementation agenda.

The policy is therefore primarily focused on safety, partly because the OLE is in the development and construction phase regarding the management and maintenance of the public spaces. In addition, the OLE strives for the sustainable improvement of the living environment and the mitigation of environmental pollution. These objectives apply to all areas, particularly street sweeping and verge maintenance.

Finally, the various functions of the public space are taken into account, such as accessibility to and from the island (Harbor and Airport), the historic center of Oranjestad, and the tourist character of Orange Bay. Naturally, the preservation and/or strengthening of various cultural and natural values of the island are also key considerations.

The financial consequences of the various projects are further discussed in the tables and function paragraphs below.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	200	Algemeen beheer DROB	82,990	-	-	-	-	-
	210	Wegen straten en pleinen	353,479	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
	220	Zeehaven	2,123,353	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
	230	Luchtvaart	362,072	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
Income Total			**2,921,894**	**3,516,633**	**3,211,032**	**3,243,142**	**3,275,574**	**3,308,330**
Expenses	200	Algemeen beheer DROB	2,376,235	2,277,850	2,101,169	2,096,664	2,121,831	2,143,049
	210	Wegen straten en pleinen	351,431	307,676	179,893	181,692	183,509	185,344
	211	Verkeersmaatregelen te land	4,609	7,500	7,575	7,651	7,727	7,805
	220	Zeehaven	690,587	696,559	726,759	773,774	781,512	804,327
	230	Luchtvaart	3,022,213	2,462,177	2,726,224	2,741,094	2,786,005	2,858,865
Expenses Total			**6,445,075**	**5,751,762**	**5,741,620**	**5,800,875**	**5,880,584**	**5,999,390**
Surplus (deficit)			**(3,523,181)**	**(2,235,129)**	**(2,530,588)**	**(2,557,733)**	**(2,605,010)**	**(2,691,060)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	353,963	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
	03 - Property management income	79,038	-	-	-	-	-
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
	05 - Harbour	2,123,691	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
	07 - Fees and dues	(41)	-	-	-	-	-
	08 - Other income	3,614	-	-	-	-	-
	08 - Other income	(399)	-	-	-	-	-
Income Total		2,921,894	3,516,633	3,211,032	3,243,142	3,275,574	3,308,330
Expenses	20 - Personnel expenses	5,096,248	3,659,649	4,017,626	4,111,707	4,152,824	4,194,353
	21 - Accomodation expenses	442,330	387,000	370,395	374,099	377,840	381,618
	22 - Property management expenses	389,694	1,094,750	695,279	652,231	658,754	665,341
	23 - Office expenses	117,895	161,500	189,555	181,785	183,602	185,438
	24 - Representation and communication expenses	39,285	75,000	68,185	68,867	69,556	70,251
	25 - Transport expenses	163,092	197,750	201,938	203,957	205,996	208,056
	26 - Depreciation expenses	238,110	162,613	189,651	199,148	222,839	285,067
	27 - General expenses	-	13,500	8,992	9,082	9,173	9,264
	28 - Subsidies and financial contributions	145	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(41,726)	-	-	-	-	-
Expenses Total		6,445,075	5,751,762	5,741,620	5,800,875	5,880,584	5,999,390
Surplus (deficit)		(3,523,181)	(2,235,129)	(2,530,588)	(2,557,733)	(2,605,010)	(2,691,060)

The income of function 2 consists mainly of revenue generated by the airport and the harbor. The budget of 2026 is based on the development of 2024 and 2025, taking into account specific circumstances related to the harbor.

The budgeted income for the harbor amounts to USD2.4 million. Up until 2025, the current developments regarding the oil transshipment industry and the trend in revenue realization indicated a slowdown. This trend has persisted over several years.

For 2024 onwards, ambitious targets were set in relation to the increase in the volume of harbor traffic. However, these targets were not realized. In 2026, additional revenue is expected from increased vessel movement related to the construction of the marina at Saba. Transport will also go through Sint Eustatius and is expected to generate additional revenue. Once the project in Saba is finalized, current changes in registration of vessels and collection of invoices are expected to maintain the revenue level for the years 2026-2028.

The income for the airport is in line with the revenue development of 2024 and 2025.

The total expenses for 2026 have decreased by USD10K compared to 2026.

Personnel expenses – increase of USD358K

The increase in personnel expenses is due to the effect of applying the RCN wage structure. In addition, there are 26 vacancies, which have been included as 14.5 FTEs throughout the year. The vacancies include key positions such as directors, unit managers, and other senior positions.

Property management expenses – decrease of USD399K

Accommodation expenses have decreased to reflect the trend in actual expenses during 2023 and 2024.

Function 200, PWS, Werkplaats & Onderhoud

What do we try to achieve?

Within the spectrum of all responsibilities, the department will focus on achieving the following key initiatives during the period 2026 through 2029:

- Support the execution of the programs and plans of other functions within the ENI by providing human resources, technical skills, and other expertise.

What do we do to get results?

- Maintenance of government and public spaces.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	03 - Property management income	79,038	-	-	-	-	-
	05 - Harbour	338	-	-	-	-	-
	08 - Other income	3,614	-	-	-	-	-
Income Total		82,990	-	-	-	-	-
Expenses	20 - Personnel expenses	2,107,018	1,535,569	1,567,998	1,608,162	1,624,244	1,640,486
	21 - Accomodation expenses	92,085	20,000	20,200	20,402	20,606	20,812
	22 - Property management expenses	57,738	539,000	350,357	303,861	306,899	309,968
	23 - Office expenses	11,425	39,000	24,390	24,634	24,880	25,129
	24 - Representation and communication expenses	11,432	4,000	4,040	4,080	4,121	4,162
	25 - Transport expenses	99,830	137,000	130,870	132,179	133,500	134,835
	26 - Depreciation expenses	3,731	3,281	3,314	3,347	7,580	7,656
	30 - Unforeseen	(7,024)	-	-	-	-	-
Expenses Total		2,376,235	2,277,850	2,101,169	2,096,664	2,121,831	2,143,049
Surplus (deficit)		(2,293,245)	(2,277,850)	(2,101,169)	(2,096,664)	(2,121,831)	(2,143,049)

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	353,919	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
	07 - Fees and dues	(41)	-	-	-	-	-
	10 - Waste tax	(399)	-	-	-	-	-
Income Total		353,479	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
Expenses	20 - Personnel expenses	40,533	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	9,569	4,000	4,040	4,080	4,121	4,162
	22 - Property management expenses	149,839	246,500	115,605	116,761	117,929	119,108
	23 - Office expenses	618	6,000	6,060	6,121	6,182	6,244
	24 - Representation and communication expenses	75	4,500	4,545	4,590	4,636	4,683
	25 - Transport expenses	33,818	16,500	19,165	19,357	19,550	19,746
	26 - Depreciation expenses	120,388	30,176	30,478	30,783	31,090	31,401
	30 - Unforeseen	(3,409)	-	-	-	-	-
Expenses Total		351,431	307,676	179,893	181,692	183,509	185,344
Surplus (deficit)		2,048	149,074	220,107	222,308	224,531	226,777

The total expenses for 2026 have decreased by USD127K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD32K

Personnel expenses increased by USD32K and consists of 26 fixed positions and 3 vacancies, with the full -year effect of 1 FTE included in 2027.

Property management expenses – decrease of USD188K

Property management expenses have been decreased to reflect the expected costs for cleaning and maintenance throughout OLE, using third parties to address the lack in workforce and materials. This is based on arrangements made and anticipated use of third-party workforce. Although the realization of 2024 was lower than budgeted, expectations for 2025 and 2026 are that the budgets will be achieved in line with the plans made for these years in the context of Statia Day.

Function 210 Wegen, straten en pleinen

What do we try to achieve?

- Road repairs.
- Road reconstruction.
- Improved road safety.
- Adequate road signage.
- Management of public spaces and squares.

What do we do to get results?

To address the current issue of poor roads, the Public Entity will carry out the construction of new roads and conduct repairs on some of the existing roads.

Minor road repairs will be executed by the Public Works & Services (PWS), under the supervision of the directorate of ENI, while major reconstruction and new roads will be executed by third parties through contractual obligations.

The department is responsible for:

- Assigning the Public Works Department responsibility for repairing secondary roads.
- Outsourcing the construction of main roads to external third parties under the supervision of ENI.
- Placement of traffic signage.
- Placement of additional street lighting.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	353,919	456,750	400,000	404,000	407,030	410,083
	07 - Fees and dues	(41)	-	-	-	-	-
	10 - Waste tax	(399)	-	-	-	-	-
Income Total		**353,479**	**456,750**	**400,000**	**404,000**	**407,030**	**410,083**
Expenses	20 - Personnel expenses	40,533	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	9,569	4,000	4,040	4,080	4,111	4,142
	22 - Property management expenses	149,839	246,500	115,605	116,761	117,637	118,519
	23 - Office expenses	618	6,000	6,060	6,121	6,167	6,213
	24 - Representation and communication expenses	75	4,500	4,545	4,590	4,625	4,660
	25 - Transport expenses	33,818	16,500	19,165	19,357	19,502	19,648
	26 - Depreciation expenses	120,388	30,176	30,478	30,783	31,013	31,246
	30 - Unforeseen	(3,409)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**351,431**	**307,676**	**179,893**	**181,692**	**183,054**	**184,427**
Surplus (deficit)		**2,048**	**149,074**	**220,107**	**222,308**	**223,976**	**225,655**

The revenue from taxes and levies has decreased compared to the budget 2025 but is in line with expected income based on 2024 and 2025 data.

The total expenses for 2026 have decreased by USD127K compared to 2025.

<u>Property management expenses – decrease of USD130K</u>

Expenses have decreased reflecting the trend in the realization of 2024 and 2025.

Function 211 Verkeersmaatregelen te land

What do we try to achieve?

Road safety policies are essential to ensure safety on the road. It is the responsibility of the Public Entity to enact laws, regulations, and policies to reduce the risk of road accidents. Currently, the traffic regulations ('*verkeersmaatregelen*') of the island are not tailored to local needs. The ordinance will be revised to ensure that the traffic regulations comply with current requirements.

Policies, practices, and laws are ineffective if they are not enforced. It is crucial that ministries, security systems, police and other law enforcement agencies enforce these policies to ensure road safety.

The placement of adequate signage and lighting is a fundamental requirement for road safety.

What do we do to get results?

The department will engage with RCN to develop an implementation plan.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	4,609	7,500	7,575	7,651	7,727	7,805
Expenses Total		4,609	7,500	7,575	7,651	7,727	7,805
Surplus (deficit)		(4,609)	(7,500)	(7,575)	(7,651)	(7,727)	(7,805)

The personnel expenses consist of third-party expenses.

Function 220 Zeehaven

What do we try to achieve?

- Meet the legal requirements associated with operating a commercial harbor.
- Ensure the safety of people and goods.
- Ensure adequate capacity to berth and service vessels calling on the port.
- Ensure adequate storage capacity.
- Ensure a maintenance program is in effect.
- Leverage the harbor's role as a conduit for economic development.
- Support initiatives to increase harbor revenue.
- Execute planned infrastructural improvements in collaboration with relevant ministries.
- Advocate for good working relations with other stakeholders in and around the harbor.
- Promote professionalism.

What do we do to get results?

- Complete the expansion of the container storage area in collaboration with the Ministry of Infrastructure and Water Management (I&W) with European Development Fund (EDF) funding.
- Perform regular assessments to ensure compliance with legal requirements associated with operating a commercial harbor.
- Make the necessary investments to ensure compliance.
- Establish and perform regular assessments on safety indicators within the harbor.
- Execute the maintenance program, in collaboration with the ministry of I&W.
- Continue the process of training and upgrading of staff assigned to the harbor.
- Schedule periodic (roundtable) consultations with other harbor stakeholders, such as customs, shipping agents, harbor master, St. Eustatius Utilities Company (STUCO), SOL, Oil Terminal Statia, Fishermen organizations, dive organizations, and STENAPA.
- Implement the connectivity project to increase awareness of the port and bunkering facilities of Statia, while promoting Statia as a tourist destination through digital channel and collaboration with strategic partners.
- Before being able to increase its revenues, conduct a feasibility study on the proposed plans.

With the implementation and enforcement of port safety regulations and the continued upgrading of staff, the port should be able to meet the requirements to operate within its capacity as a commercial port. To ensure that the operations within the harbor are conducive to a healthy economic environment, the harbor ordinance was amended, adopted, and enforced in 2019 and 2020.

The port must perform its responsibilities within certain legal frameworks, including requirements for safety, enforcement, and supervision. These include, for example, the Maritime Civil Protection Act, the Port Security Act BES, and the ISPS code.

The seaport acts as the single most important point of entry for domestic and commercial goods, as well as passengers who arrive from neighboring islands and crew from oil tankers.

Although the port of St. Eustatius ranks second in the Kingdom in terms of gross tonnage movements due to oil transshipment activities, the island does not reap huge financial benefits from this compared with Rotterdam. Among the reasons for this are that the terminal operates in a special export-oriented economic zone, so its profits are not taxed locally. The main benefit for the island is job creation.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	05 - Harbour	2,123,353	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
Income Total		2,123,353	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
Expenses	20 - Personnel expenses	465,923	402,928	424,019	468,006	472,686	477,413
	21 - Accomodation expenses	36,426	71,000	56,710	57,277	57,850	58,428
	22 - Property management expenses	87,097	96,000	70,020	70,720	71,427	72,142
	23 - Office expenses	53,527	34,000	56,540	57,105	57,676	58,253
	24 - Representation and communication expenses	2,540	1,250	4,263	4,305	4,348	4,392
	25 - Transport expenses	21,074	34,500	32,345	32,668	32,995	33,325
	26 - Depreciation expenses	51,559	56,881	82,863	83,691	84,528	100,374
	30 - Unforeseen	(27,559)	-	-	-	-	-
Expenses Total		690,587	696,559	726,759	773,774	781,512	804,327
Surplus (deficit)		1,432,766	1,964,576	1,691,537	1,668,706	1,685,393	1,687,247

The income from the harbor has been adjusted downwards by USD242K. This reflects two movements:

- the expected increase in vessel movements from the activities in the marina project at Saba. Sint Eustatius will see increased activities as materials and partial construction of parts are prepared on the island, estimated at USD205K compared to budget 2025, but estimated to also add USD60K above realization of 2024 and 2025.
- a decrease in the oil terminal cargo fees of USD303K. It is expected that amending the ordinance to include indexation of the pricing will result in a higher revenue for 2026.

The total expenses have increased by USD30K compared to the 2025 budget.

Function 230 Luchtvaart

What do we try to achieve?

- Safe and efficient transit of persons and goods through the airport terminal.
- Adherence to ICAO and BES aviation protocols.
- Expanded aircraft parking facilities.
- Implementation of an airport maintenance program.
- Leverage the airport's role as a conduit for economic development.
- Support initiatives to increase airport revenue.
- Advocate for good working relations with other stakeholders in and around the airport.
- Promote professionalism.
- Expand with multifunctional shelters.
- Create aircraft fueling possibilities.

What do we do to get results?

- Adherence to ICAO and BES aviation protocols.
- Collaborate with the Ministry of I&W on the construction of a new and expanded terminal building.
- Develop a plan for expanded aircraft parking facilities.
- Implement and execute the airport training plan.
- Execute the airport maintenance program with support from the Ministry of I&W.
- Develop a strategic plan to better leverage airport's role as conduit for the economic development of the island.
- Develop new initiatives to increase airport revenue.
- Schedule periodic (roundtable) consultations with other harbor stakeholders and users of the airport facilities.
- Continue the process of training and upgrading personnel working in and around the airport.
- Implement the connectivity project to increase awareness of the uniqueness of Statia, as well as promoting Statia as a tourist destination through digital channels and collaboration with strategic partners.
- Before being able to increase revenues, conduct feasibility studies on the plans.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	44	-	-	-	-	-
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
Income Total		**362,072**	**398,748**	**392,735**	**396,663**	**400,629**	**404,636**
Expenses	20 - Personnel expenses	2,478,167	1,713,652	2,018,034	2,027,888	2,048,167	2,068,649
	21 - Accomodation expenses	304,251	292,000	289,445	292,339	295,263	298,215
	22 - Property management expenses	95,020	213,250	159,297	160,889	162,498	164,123
	23 - Office expenses	52,326	82,500	102,565	93,925	94,864	95,813
	24 - Representation and communication expenses	25,238	65,250	55,338	55,891	56,450	57,014
	25 - Transport expenses	8,370	9,750	19,558	19,753	19,951	20,150
	26 - Depreciation expenses	62,432	72,275	72,997	81,327	99,640	145,636
	27 - General expenses	-	13,500	8,992	9,082	9,173	9,264
	28 - Subsidies and financial contributions	145	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(3,735)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**3,022,213**	**2,462,177**	**2,726,224**	**2,741,094**	**2,786,005**	**2,858,865**
Surplus (deficit)		**(2,660,141)**	**(2,063,429)**	**(2,333,489)**	**(2,344,432)**	**(2,385,376)**	**(2,454,230)**

The income for 2025 has been derived from the realization in 2024 and 2025.

Total expenses have increased by USD264K compared to the 2025 budget.

Personnel expenses – increase of USD304K

Personnel expenses include 4 vacancies for this function, phased in throughout 2026 and the full-year effect reflected in the 2026 budget, adding USD253K to the budget.

Additional expenses pertain mostly to third-party expenses for the full-scale drill at the airport, as required to ensure compliance with applicable legislation.

Property management expenses – decrease of USD54K

Property management expenses have decreased by USD54K to reflect the expected maintenance of the airport. In view of the investments in infrastructure and resurfacing of the landing strip, maintenance costs are expected to be lower.

Main Function 3 – Economic Affairs

Contributing to developing a self-sufficient Statia

What do we try to achieve?

The Public Entity will:

- Improve the commercial and economic environment.
- Support and provide adequate and reliable utility services.
- Support and provide reliable and fast modes of communication.
- Promote local agriculture, animal husbandry, and fisheries.
- Upgrade the 2013 spatial development plan.
- Promote tourism.

Specifically, the directorates of Transport and ENI will support, supervise, and collaborate with organizations, ministries, and funding agencies to:

- Increase the resilience of the electrical grid by undergrounding high and medium voltage electricity cables under the 11th EDF.
- Provide faster internet service through reliable fiber optic connections to homes and businesses.
- Expand the container laydown area at the harbor under the 10th EDF.
- Resurface the entire harbor ground with support of the Ministry of I&W.
- Execute other infrastructural initiatives, such as the cliff erosion and stabilization project, the harbor breakwater, and the school renovation and rebuilding projects.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	300	Economische zaken	158,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	269,000	-	-	-	-	-
Income Total			**427,542**	**144,130**	**145,571**	**147,027**	**148,497**	**149,982**
Expenses	300	Economische zaken	73,076	53,801	107,649	116,725	117,893	119,072
	310	Handel en Industrie	272,087	297,093	298,515	301,500	304,515	307,560
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	(457,410)	124,517	114,799	115,947	117,107	118,278
Expenses Total			**(112,248)**	**475,411**	**520,963**	**534,173**	**539,514**	**544,910**
Surplus (deficit)			**539,790**	**(331,281)**	**(375,392)**	**(387,146)**	**(391,017)**	**(394,927)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	06 - Permits	158,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
	12 - Other special income	269,000	-	-	-	-	-
Income Total		**427,542**	**144,130**	**145,571**	**147,027**	**148,497**	**149,982**
Expenses	20 - Personnel expenses	(166,615)	-	23,500	23,735	23,972	24,212
	21 - Accomodation expenses	33	1,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	93,668	28,500	53,785	54,323	54,866	55,415
	23 - Office expenses	2,298	-	-	-	-	-
	24 - Representation and communication expenses	12,839	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	5,200	6,500	6,565	6,631	6,697	6,764
	26 - Depreciation expenses	17,139	14,818	20,226	28,428	28,713	29,000
	27 - General expenses	(368,424)	97,500	87,512	88,387	89,271	90,164
	28 - Subsidies and financial contributions	292,436	327,093	328,365	331,649	334,965	338,315
	30 - Unforeseen	(822)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**(112,248)**	**475,411**	**520,963**	**534,173**	**539,514**	**544,910**
Surplus (deficit)		**539,790**	**(331,281)**	**(375,392)**	**(387,146)**	**(391,017)**	**(394,927)**

The income of function 3 consists mainly of revenue from permits issued. The budget of 2026 has been set at USD145K, based on the trend observed in previous years.

Expenses for 2026 have increased by USD40K compared to 2025. No personnel expenses are allocated to this function. The personnel expenses consist of third-party expenses for the process of economy and price control.

Function 300, Economische Zaken

What do we try to achieve?

- Economic development of the island.
- Establishing and enhancing the economic pillars of the island.

What do we do to get results?

- Improve the policy framework for economic development.
- Centralize and improve the permits administration.
- Enhance billing and collection of permits and other fees.
- Pursue quicker turn-around times on requests.
- Facilitate new commercial initiatives.
- Obtain training related to the advisory role of the unit.
- Support small business initiatives.
- Increase the effectiveness of inspections.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	06 - Permits	158,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
Income Total		**158,542**	**144,130**	**145,571**	**147,027**	**148,497**	**149,982**
Expenses	20 - Personnel expenses	26,645	-	23,500	23,735	23,972	24,212
	21 - Accomodation expenses	33	1,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	793	8,500	33,585	33,921	34,260	34,603
	23 - Office expenses	1,013	-	-	-	-	-
	24 - Representation and communication expenses	238	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	3,322	250	253	255	258	260
	26 - Depreciation expenses	8,851	14,051	19,452	27,646	27,922	28,202
	28 - Subsidies and financial contributions	33,000	30,000	29,850	30,149	30,450	30,754
	30 - Unforeseen	(822)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**73,076**	**53,801**	**107,649**	**116,725**	**117,893**	**119,072**
Surplus (deficit)		**85,466**	**90,329**	**37,922**	**30,302**	**30,605**	**30,911**

The income for this function is generated from permits issued by the government. The 2026 budget has been maintained based on revenue trends during 2024 and 2025.

Total expenses have increased by USD53K, mainly in the personnel expenses for additional support with economy and price control and property management expenses to budget for an increase in public activities such as island clean-up initiatives, acquisition of drone equipment and pilot testing of biodegradable materials.

Function 310, Handel en Industrie

What do we try to achieve?

The goal of the Public Entity is to create a healthy business environment that stimulates economic development and is attractive and conducive to industrial and economic activities. Specifically, under this function, the Public Entity continues to provide financial support for tourism.

What do we do to get results?

- Sustain the annual contribution to the Tourism Foundation.
- Supporting local business development organizations.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	24 - Representation and communication expenses	12,601	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	50	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	259,436	297,093	298,515	301,500	304,515	307,560
Expenses Total		**272,087**	**297,093**	**298,515**	**301,500**	**304,515**	**307,560**
Surplus (deficit)		**(272,087)**	**(297,093)**	**(298,515)**	**(301,500)**	**(304,515)**	**(307,560)**

The budget is based on the agreed subsidy for 2025. Subsidies are evaluated on an annual basis and depend on compliance by the subsidized institution.

Function 341 Overige Agrarische zaken, jacht en visserij

What do we try to achieve?

- Introduction of newly acquired farming equipment.
- Bring a measure of professionalism and commercialization to animal husbandry.
- Commission and implement of the fisheries regulation.
- Bring a measure of professionalism and commercialization to the fishing industry.
- Proper registration of fishing vessels.
- Proper registration of fish catches.

What do we do to get results?

- Remove free-roaming animals.
- Stimulate meat sales and export.
- Introducing newly acquired farming equipment.
- Increase harvesting, consumption, and export of conch.
- Assign environmental inspectors.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	12 - Other special income	269,000	-	-	-	-	-
Income Total		**269,000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Expenses	20 - Personnel expenses	(193,260)	-	-	-	-	-
	22 - Property management expenses	92,875	20,000	20,200	20,402	20,606	20,812
	23 - Office expenses	1,284	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	1,828	6,250	6,313	6,376	6,439	6,504
	26 - Depreciation expenses	8,287	767	775	782	790	798
	27 - General expenses	(368,424)	97,500	87,512	88,387	89,271	90,164
Expenses Total		**(457,410)**	**124,517**	**114,799**	**115,947**	**117,107**	**118,278**
Surplus (deficit)		**726,410**	**(124,517)**	**(114,799)**	**(115,947)**	**(117,107)**	**(118,278)**

The budgeted expenses for 2026 are based on the realization from 2024 and 2025 and expectations for 2026.

Main Function 4 – Education

Contributing to a good climate for Education on St. Eustatius

What do we try to achieve?

- Improve the overall quality of education.
- Collaborate with stakeholders, including the Ministry of Education, Culture and Science (OCW), on the construction of a new building to house the Gwendoline Van Putten Secondary School and the Education Expertise Center, including facilities for pupils and students with special needs.
- Provide safe transport for pupils and students.
- Provide financial support to ensure vulnerable groups at the elementary level have access to basic school necessities.
- Support the Compulsory Education program.
- Provide support for students studying abroad who are not eligible for scholarships.
- Support adult education programs.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	480	Gemeenschappelijke baten en lasten van onderwij	402,906	351,393	386,267	439,504	394,031	397,971
Expenses Total			**402,906**	**351,393**	**386,267**	**439,504**	**394,031**	**397,971**
Surplus (deficit)			**(402,906)**	**(351,393)**	**(386,267)**	**(439,504)**	**(394,031)**	**(397,971)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	117,075	76,511	101,465	102,480	103,504	104,539
	21 - Accomodation expenses	21,600	21,600	(108)	(109)	(110)	(111)
	22 - Property management expenses	22,912	44,000	4,040	4,080	4,121	4,162
	23 - Office expenses	328	-	4,865	4,914	4,963	5,012
	24 - Representation and communication expenses	11,851	1,000	10,010	10,110	10,211	10,313
	25 - Transport expenses	20,119	15,000	4,300	4,343	4,386	4,430
	26 - Depreciation expenses	109,749	7,402	7,476	56,926	7,626	7,703
	28 - Subsidies and financial contributions	105,442	185,880	254,219	256,761	259,329	261,922
	30 - Unforeseen	(6,170)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**402,906**	**351,393**	**386,267**	**439,504**	**394,031**	**397,971**
Surplus (deficit)		**(402,906)**	**(351,393)**	**(386,267)**	**(439,504)**	**(394,031)**	**(397,971)**

Function 4 has no income.

The total expenses for 2026 have increased by USD35K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD25K

The increase in personnel expenses is mainly due to third-party expenses for external advice.

Property management expenses – decrease of USD40K

The property management expenses have decreased as no major maintenance is expected for this function.

Subsidies and financial contributions – increase of USD68K

The subsidies have increased to account for expected additional support for the upgrading of school playgrounds.

Function 400 Algemeen Beheer

With the task division at 10-10-10, the responsibility for education was transferred to the Ministry of Education, Culture, and Science (OCW). However, OLE retained responsibility for:

- Student transport.
- Issuance of basic school supplies to vulnerable groups.
- School housing ("*onderwijs huisvesting*").
- Housing allowance.

In accordance with the Education Agenda 2017- 2020, specific roles have been assigned to the Public Entity of St. Eustatius, the Ministry of OCW, the School boards, the Education Expertise Center (ECE), and the program Sociale Kansen Jongeren (SKJ).

The Primary Education Act stipulates that OLE is responsible for providing food, clothing, and transportation facilities to students who, without these provisions, would be unable to attend school regularly.

What do we try to achieve?

- Improve the overall quality of education.
- Collaborate with stakeholders to realize the new school building, the "Gwendoline van Putten School" and the housing for the Education Expertise Center, including facilities for pupils and students with special needs.
- Provide safe transport for pupils and students.
- Provide financial support to ensure vulnerable groups can attend school.
- Support the Compulsory Education program.
- Provide support for students studying abroad.
- Support adult education programs.

Function 480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs

What do we try to achieve?

In addition to the general goals mentioned in the main section, the department will specifically aim to:

- Contribute to the rebuilding of the GVP school.
- Provide safe transport for pupils and students.
- Ensure that all students are well-equipped to attend school.
- Ensure that students in need receive a healthy breakfast before attending classes.
- Contribute a portion of the operational costs of the Education Expertise Center (ECE) and facilities for pupils and students with special needs.
- Support the execution of the Compulsory Education program in collaboration with RCN-OCW.
- Review the Compulsory Education workbook.
- Introducing talent development initiatives.
- Foster a closer working relationship with RCN-OCW.
- Ensure the timely transfer of funds to students studying abroad.
- Provide student guidance both on the island and abroad.

What do we do to get results?

To achieve results, the department will collaborate with and support the initiatives outlined in the previous paragraph. Specifically, the department will:

- Participate in progress discussions regarding the completion of the Gwendoline van Putten school building, which is financed through funding from a Special Allowance.
- Ensure the effective operation of school buses to promote safe student transport.
- Make necessary arrangements to provide families in need with support in purchasing school uniforms and basic school supplies.
- Offer breakfast for students in need who are interested in the program.
- Provide subsidies to cover the rent of the Education Expertise Center (ECE), including facilities for pupils and students with special needs.

Main Function 5 – Culture and Recreation

Promoting Statia's heritage and culture

What do we try to achieve?

The overall objectives include:

- Promotion of national identity and social cohesion.
- Elimination of all forms of discrimination.

The cultural sector is important to the unique identity of St. Eustatius. Practitioners within the cultural sector can generate new opportunities culturally and intellectually and can also contribute to the economic arena on the island. Through adequate focus, attention, and development of this sector:

- Economic returns are possible for cultural and recreational activities.

The unit responsible will also

- Ensure the observance of annual public festivals and recreational events.
- Advocate for the upgrading and upkeep of infrastructure, including public spaces, national monuments, and recreational areas.
- Actively pursue financial support to those organizations that promote and sustain Statia's heritage and archeological assets.
- Accomplish the goals for 2025, with an outlook towards an integrated cultural policy by 2026.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	580	Overige cultuur en recreatie	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Income Total			980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Expenses	510	Openbaar Bibliotheekwerk	174,065	153,056	174,316	176,059	177,819	179,597
	530	Sport	360,279	350,168	425,168	429,419	433,714	438,051
	541	Oudheidkunde/musea	161,000	206,782	173,850	175,588	177,344	179,118
	560	Maatschappelijk leefbaarheid en openluchtrecreat	10,596	26,092	26,353	26,616	26,883	27,151
	580	Overige cultuur en recreatie	798,358	988,787	1,141,974	955,808	965,366	975,019
Expenses Total			1,504,298	1,724,886	1,941,660	1,763,491	1,781,125	1,798,937
Surplus (deficit)			(1,503,318)	(1,724,886)	(1,922,460)	(1,744,099)	(1,761,540)	(1,779,155)

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	05 - Harbour	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Income Total		980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Expenses	20 - Personnel expenses	291,409	154,293	416,100	475,800	480,558	485,364
	21 - Accomodation expenses	27,623	77,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	20,298	103,000	118,630	119,816	121,014	122,225
	23 - Office expenses	150	4,000	15,400	15,554	15,710	15,867
	24 - Representation and communication expenses	7,592	8,750	24,338	24,581	24,827	25,075
	25 - Transport expenses	788	-	800	808	816	824
	26 - Depreciation expenses	47,020	47,020	47,490	47,965	48,445	48,929
	27 - General expenses	75	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	1,119,052	1,330,823	1,317,892	1,077,946	1,088,726	1,099,613
	30 - Unforeseen	(9,710)	-	-	-	-	-
Expenses Total		1,504,298	1,724,886	1,941,660	1,763,491	1,781,125	1,798,937
Surplus (deficit)		(1,503,318)	(1,724,886)	(1,922,460)	(1,744,099)	(1,761,540)	(1,779,155)

The expenses for 2026 have increased by USD217K compared to 2025. The main changes in the expenses in 2026 compared to 2025 consist of:

Personnel expenses – increase of USD262K

Personnel expenses consist of 5 fixed positions and 2 vacancies, which will be phased throughout 2026, with the full-year effect budgeted in 2027. During 2025, a budgeted vacancy was filled, and a new vacancy was added.

Accommodation expenses – decrease of USD76K

The decrease is caused by lower maintenance expenses, as these are expected to be executed in 2025.

Function 510 Openbaar bibliotheekwerk

What do we try to achieve?

Through its support of the Public Library, which is operated by a separate foundation, we aim to:

- Ensure that every citizen can develop and participate consciously and actively in society.
- Enable citizens to absorb information, knowledge, and culture.

A high-quality library can play a vital role in achieving these goals.

What do we do to get results?

OLE will provide a subsidy to the "Stichting Openbare Bibliotheek", to contribute to:

- The purchase of new books.
- The modernization of the adult book collection.
- The expansion of the activity offered.
- Building awareness and support within the community for the library.
- Re-examining the possibility of introducing E-books.
- Performing regular operational tasks and providing customary services.
- Implementing the recommendations from the quick scan by Rijnbrink Nederland.
- Payment of personnel costs.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	26 - Depreciation expenses	1,065	1,065	1,076	1,086	1,097	1,108
	28 - Subsidies and financial contributions	173,000	151,991	173,240	174,972	176,722	178,489
Expenses Total		**174,065**	**153,056**	**174,316**	**176,059**	**177,819**	**179,597**
Surplus (deficit)		**(174,065)**	**(153,056)**	**(174,316)**	**(176,059)**	**(177,819)**	**(179,597)**

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD21K.

Function 530, Sports

Sports help individuals develop more than just their physical aspects. They build character and discipline, promote strategic and analytical thinking, foster leadership skills, support goal setting and encourage measured risk-taking.

What do we try to achieve?

Through its support of the St. Eustatius Sport Facilities Foundation, OLE aims to:

- Encourage residents to think and act healthier as part of a healthy lifestyle, so that people will move and exercise more.

When it comes to sports and exercise, the goal is to stimulate participation as effectively and efficiently as possible. To get more Statians moving, six aspects are important for St. Eustatius from the perspective of sports policy:

- Movement education through the "Statia in Shape" program.
- Sports through associations.
- Sport and exercise in public spaces, including dance schools, walk clubs, tourism tracks and trails, outdoor exercise equipment, beach volleyball.
- Introducing new sports and broadening the sports offerings.
- Sport (talent) development ("*talentontwikkeling*").

- Gradual implementation of recommendations made in the report "Analyses Sport structure St. Eustatius and Sint Eustatius Sport Facilities Foundation", in collaboration with Ministry of VWS.
- Monitor and evaluate the progress of the Vitalization assignment commissioned by the Ministry of VWS.

What do we do to get results?

- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Sport Foundation.
- Strengthen the working relationship with, and the position of, the St. Eustatius Sport Foundation to achieve strategic goals.
- Further implement the sports policy for 2020-2024.
- Monitor the progress and encourage further development of sports clubs.
- Maintain a policy advisor within the Social Domain to foster cooperation with stakeholders on the island and abroad.
- Collaborate on the execution projects financed by Specific Allowances.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	22 - Property management expenses	10,146	-	20,000	20,200	20,402	20,606
	26 - Depreciation expenses	29,868	29,868	30,168	30,469	30,774	31,082
	28 - Subsidies and financial contributions	320,300	320,300	375,000	378,750	382,538	386,363
	30 - Unforeseen	(35)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**360,279**	**350,168**	**425,168**	**429,419**	**433,714**	**438,051**
Surplus (deficit)		**(360,279)**	**(350,168)**	**(425,168)**	**(429,419)**	**(433,714)**	**(438,051)**

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD55K.

Function 541 Oudheidkunde / musea

Museums play a crucial role in preserving local culture. With careful documentation and artifact preservation, a culture can be recorded and remembered, regardless of its future. They can also be shared and understood by those from different cultural backgrounds.

What do we try to achieve?

Through its support of the St. Eustatius Historical Foundation, St. Eustatius Monuments Foundation, and the St. Eustatius Archeology Center (SECAR), OLE aims to:

- Educate the public on the local culture through a respectful display.
- Present alternative perspectives on history.
- Connect with people of diverse backgrounds.
- Prevent loss of culture.
- Preserve monuments.
- Stimulate archeological discoveries.
- Promote history and archeology tourism.
- Stimulate collaborative relationships with other museums.
- Renovate and restore historical buildings, ruins, and public spaces.

What do we do to get results?

- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Historical Foundation.
- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Monuments Foundation.
- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Archeology Center.
- Establish agreements on activities to be carried out by each institution.
- Pursue working relationships with museums in the Netherlands and the region.
- Seek funding for renovation and restoration of historical buildings, ruins, and public spaces.
- Collaborate with other stakeholders to execute the renovation and restoration of historical buildings, ruins, and public spaces.

- Facilitate proper storage of Statian artifacts.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	28 - Subsidies and financial contributions	161,000	206,782	173,850	175,588	177,344	179,118
Expenses Total		161,000	206,782	173,850	175,588	177,344	179,118
Surplus (deficit)		(161,000)	(206,782)	(173,850)	(175,588)	(177,344)	(179,118)

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD32K.

Function 560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie

Under this section, the Public Entity aims to promote the quality of life for residents by focusing on open-air recreation opportunities and the upkeep of spaces significant to heritage and culture.

What do we try to achieve?

- Promote the upgrading and upkeep of forts, ruins, buildings, and other physical infrastructure that embody Statia's heritage and culture.
- Promote the presence of 'cultural elements' in open spaces.

What do we do to get results?

- Collaborate with other stakeholders in combating cliff erosion and stabilize Fort Oranje.
- Assign one employee to the daily care and cleaning of open areas.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	22 - Property management expenses	-	8,000	8,080	8,161	8,242	8,325
	24 - Representation and communication expenses	-	2,750	2,778	2,805	2,833	2,862
	26 - Depreciation expenses	15,342	15,342	15,495	15,650	15,807	15,965
	28 - Subsidies and financial contributions	4,428	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(9,174)	-	-	-	-	-
Expenses Total		10,596	26,092	26,353	26,616	26,883	27,151
Surplus (deficit)		(10,596)	(26,092)	(26,353)	(26,616)	(26,883)	(27,151)

The total expenses remain at the 2025 budget level and relate to the expected maintenance of the cemeteries.

Function 580 Overige cultuur en recreatie

What do we try to achieve?

- Improve the stature of the Culture Department.
- Provide training and increase professionalism.
- Further develop an integrated cultural policy by 2026.
- Nurture the working relationship with the Ministry of OCW.
- Increase awareness of the socio-economic contribution of the culture agenda.
- Foster increased collaboration among organizations in the culture and heritage spaces.
- Promoting and observing annual festivals and events.
- Celebrate the 1st of July: Day of Emancipation.

What do we do to get results?

- Establish the Culture Department as separate unit to provide the needed focus.
- Appoint a full-time program planner ("*beleidsondersteunend medewerker*").
- Establish a cultural agenda through working relationship with the Ministry of OCW.
- Execute the Culture Policy.
- Provide training for staff members and other stakeholders.
- Promote a clear definition of culture and raise awareness of the broad spectrum it encompasses.
- Integrate the importance of culture into all development programs on St. Eustatius.
- Map out and promote the identity of St. Eustatius throughout the community and in the media.
- Integrate cultural education into the school curriculum as a basis for understanding and appreciating one's identity.
- Unite individuals, organizations, foundations (stakeholders) that aid in cultural expression.
- Create a network of heritage halls, cultural centers, museums, etc., to protect cultural practices and practitioners.
- Make cultural vitality a priority, with policies, incentives, and funding for culture practitioners.
- Identify and organize collaboration among organizations in the culture and heritage space.
- Advocate for increased financial support for the culture and heritage function.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	05 - Harbour	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Income Total		980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Expenses	20 - Personnel expenses	291,409	154,293	416,100	475,800	480,558	485,364
	21 - Accomodation expenses	27,623	77,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	10,153	95,000	90,550	91,456	92,370	93,294
	23 - Office expenses	150	4,000	15,400	15,554	15,710	15,867
	24 - Representation and communication expenses	7,592	6,000	21,560	21,776	21,993	22,213
	25 - Transport expenses	788	-	800	808	816	824
	26 - Depreciation expenses	744	744	751	759	767	774
	27 - General expenses	75	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	460,324	651,750	595,803	348,636	352,122	355,643
	30 - Unforeseen	(500)	-	-	-	-	-
Expenses Total		798,358	988,787	1,141,974	955,808	965,366	975,019
Surplus (deficit)		(797,378)	(988,787)	(1,122,774)	(936,416)	(945,780)	(955,238)

The total expenses have increased by USD153K compared to the 2025 budget.

Personnel expenses – increase of USD262K

The increase in personnel expenses result from 5 fixed positions and 2 vacancies, phased throughout 2026 and the full-year effect recorded in 2027, resulting in an increase of USD267K.

Accommodation expenses – decrease of USD76K

Accommodation expenses decreased with USD76K as the necessary maintenance will be executed in 2025. Furthermore, rental expenses have been centralized in function 1.

Subsidies and financial contributions – decrease of USD56K

Financial contributions have decreased by USD56K, as the expenses are maintained at about the same level as in 2025. The budget also includes preparatory arrangements for the Roadmap to Statia, amounting of USD250K.

Main Function 6 – Social Security Benefits and Social Work

Contributing to improving the situation of those who need a hand

What do we try to achieve?

In 2025, emphasis will continue to be placed on:

- Supporting and assisting vulnerable groups in overcoming challenges in their daily lives, so that they can integrate into society.

To achieve this, the team of social workers and assistant social workers will provide advice on specific arrangements and procedures. The team will also guide vulnerable groups in participating in daytime activities, daycare, leisure activities, and education. Additionally, the assistant social workers will help empower these groups to take action themselves.

In addition to the local budget, Specific Allowances are received from the ministries for executing certain programs. These Specific Allowances are referred to under the relevant sections.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	600	Algemeen beheer maatschappelijk werk	8,112	38,000	-	-	-	-
	610	Onderstandsverlening (incl. pensioen)	292,096	250,000	252,500	255,025	257,575	260,151
	611	Werkgelegenheid	304,871	256,848	336,929	340,298	343,701	347,138
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	879,048	360,325	506,576	564,636	570,283	575,985
	630	Sociaal cultureel werk en jeugd- en jongerenwerk	(375,929)	-	60,040	60,640	61,247	61,859
	650	Kinderopvang	300,000	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
Expenses Total			**1,408,199**	**1,175,173**	**1,454,695**	**1,522,237**	**1,537,459**	**1,552,834**
Surplus (deficit)			**(1,408,199)**	**(1,175,173)**	**(1,454,695)**	**(1,522,237)**	**(1,537,459)**	**(1,552,834)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	990,957	763,203	749,762	810,255	818,357	826,541
	21 - Accomodation expenses	15,942	69,000	64,385	65,029	65,679	66,336
	22 - Property management expenses	58,571	48,000	218,000	220,180	222,382	224,606
	23 - Office expenses	25,093	17,250	50,071	50,571	51,077	51,588
	24 - Representation and communication expenses	10,480	2,000	21,000	21,210	21,422	21,636
	25 - Transport expenses	9,897	5,000	52,100	52,621	53,147	53,679
	26 - Depreciation expenses	720	720	727	734	742	749
	28 - Subsidies and financial contributions	300,910	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
	30 - Unforeseen	(4,371)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**1,408,199**	**1,175,173**	**1,454,695**	**1,522,237**	**1,537,459**	**1,552,834**
Surplus (deficit)		**(1,408,199)**	**(1,175,173)**	**(1,454,695)**	**(1,522,237)**	**(1,537,459)**	**(1,552,834)**

Function 6 has no income.

The expenses for 2026 have increased by USD280K compared to 2025.

Property management expenses – increase of USD170K

The increase in other operational expenses for the Unit Social results from expected expenses for the support of social work related to households, transport of schoolchildren, and other support for local households with fewer resources.

Office expenses – increase of USD33K

The increase is related to the registration of specific software and automation expenses, as indicated by the budget holders.

Transport expenses – increase of USD47K

The increase in transport expenses relates to the maintenance, insurance, and fuel for school buses and 2 vehicles.

Function 611, Werkgelegenheid

What do we try to achieve?

- Place more students and other residents in the labor market, resulting in fewer temporary work permits (TWVs) being issued, due to a better match with the labor market.
- Achieve greater professionalization of the department and ensure sustainability.

What do we do to get results?

- Train local professionals to adopt an initiative-taking attitude towards job seekers and employers.
- Improve transparency in the labor market to increase the successful matching of job seeker's profiles with job vacancies. This improved matching will be facilitated by introducing a digital registration system.
- Perform active company visits to build relationships.
- Ensure the availability of tools to support participation by people with disabilities (small-scale approach, sheltered work).
- Continue exploring social return opportunities.
- Establish a Job Center in collaboration with RCN-SZW.
- Continue exploring the establishment of additional employment support initiatives.
- Foster relationships with Gwendoline van Putten school (GvP), New Challenges Foundation (NCF) and ROA.
- Acquire a registration system.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	570,884	485,628	486,227	491,089	496,000	500,960
	21 - Accomodation expenses	8,537	38,000	51,775	52,293	52,816	53,344
	22 - Property management expenses	6,627	3,000	8,000	8,080	8,161	8,242
	23 - Office expenses	7,080	15,000	32,200	32,522	32,847	33,176
	24 - Representation and communication expenses	4,235	-	1,500	1,515	1,530	1,545
	25 - Transport expenses	7,116	2,500	9,000	9,090	9,181	9,273
	26 - Depreciation expenses	720	720	727	734	742	749
	30 - Unforeseen	(119)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**605,080**	**544,848**	**589,429**	**595,323**	**601,277**	**607,289**
Surplus (deficit)		**(605,080)**	**(544,848)**	**(589,429)**	**(595,323)**	**(601,277)**	**(607,289)**

The total expenses have increased by USD45K compared to 2025.

The increase consists of small increases across the different economic activities. Furthermore, this function includes the payment of pension to former civil servants.

Function 620 Maatschappelijke begeleiding en advies

What do we try to achieve?

The aim of Social Domain for the year 2026 and beyond is to focus on prevention activities, and as such, strives to:

- Empower our professionals to take up the challenge of meeting the needs of our community.

In 2025, additional areas in which assistance can be provided include:

- Child nurturing.
- Prepare a foundation for (preventive) debt relief.
- Youth work.
- Young adults.
- Social work.

Areas of attention are:

- The prevention of domestic violence and child abuse.
- Advancing work in the field of poverty reduction, in accordance with the package introduced by the Ministry of Social Affairs and Poverty Alleviation Policy OLE.
- Foster a closer working relationship with RCN-SZW to expand the support that can be given to vulnerable groups.
- Collaborate on the execution of projects (financed) by the Ministries.

What do we do to get results?

OLE will pursue the training of:

- A policy advisor specializing in debt relief.

The activities for the two main domains are detailed below.

Domestic Violence and Child Abuse

Domestic violence and child abuse will receive significant attention in the coming years, now that the new administrative agreement with the Ministry of Health, Welfare and Sport has been signed for 2021-2024. Chain cooperation, further development of the MDG through the introduction of a digital registration system, and the roll-out of the legal guidelines for domestic violence / child abuse will be prioritized.

Poverty Reduction

Recently, a policy plan for Poverty Reduction has been drawn up and adopted by the Executive Council. This includes:

- Covering the expenses of funerals for individuals whose heirs cannot afford the costs of burial.
- Ensuring that primary school students can continue their education by providing clothing, food, and transport (Refer to function 480).
- Providing support to the most vulnerable through food vouchers.
- Establishing and implementing, in collaboration with ministries, a poverty alleviation policy ("*Armoedebeleid St. Eustatius 2024-2027*").
- Strengthening the level of expertise among NGOs.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	796,579	277,575	263,535	319,165	322,357	325,581
	21 - Accomodation expenses	7,350	31,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	51,826	45,000	180,000	181,800	183,618	185,454
	23 - Office expenses	17,277	2,250	11,931	12,050	12,170	12,292
	24 - Representation and communication expenses	6,245	2,000	11,500	11,615	11,731	11,848
	25 - Transport expenses	2,782	2,500	38,600	38,986	39,376	39,770
	28 - Subsidies and financial contributions	910	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(3,920)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**879,048**	**360,325**	**506,576**	**564,636**	**570,283**	**575,985**
Surplus (deficit)		**(879,048)**	**(360,325)**	**(506,576)**	**(564,636)**	**(570,283)**	**(575,985)**

The total expenses have increased by USD146K compared to 2025.

Property management expenses – increase of USD135K

The increase in other operational expenses for function 620 ('Unit Social) results from expected expenses for support of social work related to households, the transport of schoolchildren, and other support to local households with fewer resources.

Transport expenses – increase of USD36K

The increase in transport expenses relates to the maintenance, insurance, and fuel for school buses and 2 vehicles.

Function 630 Jeugdwerk

What do we try to achieve?

- Develop a sustainable and effective integrated youth policy.

This requires a coherent approach in which the voice of the youth can be heard. A broad, preventive support base on the one hand, and good, specialized youth care facilities on the other, are essential.

The Public Entity will make extra efforts in 2024 and 2025 to improve children's rights, in addition to ongoing efforts to combat poverty and stimulate economic development. The recent Situation Analysis UNICEF Report of 2019, "Child on St. Eustatius; Children's Rights in the Caribbean Netherlands", found that while significant progress has been made, further improvements can still be made across all areas of children's lives on St. Eustatius. Both the Public Entity and the Kingdom endorse the report. Child safety, individual development, and participation are the guiding principles in this regard. In 2023, a new Memorandum of Understanding was signed with UNICEF to continue the process of improvement in Children's Rights.

What do we do to get results?

- Establish and implement an Integrated Youth Policy.
- Implement the recommendations of the UNICEF Situation Analysis Report.
- Establish youth empowerment groups in collaboration with youth organizations.
- Continuous support of the Child Safety Net.
- Continue working along with Ministries in The Hague (VWS) to establish programs for ages 12+.
- Implement recommendations to have St. Eustatius named a Child-Friendly City.

The following projects, which support the social support initiatives of OLE, were allotted and are in execution or are still to be executed. They are financed by Special Allowances by the Ministries of OC&W and VWS.

1. The Social Opportunity Trajectories project aims to give ex-students the tools to find a job or to continue studying at MBO-2 level. Annually funds (special allowance) are transferred to the New Challenges Foundation (NCF) for the implementation of the SKJ process.
2. The Statia Doet project aims to stimulate voluntary work. For the next four years, money has been served for the annual March campaign.
3. The BES (t) 4Kids project serves to improve the accessibility and quality of childcare on St. Eustatius.

Function 650 Kinderopvang

The Public Entity recognizes what is universally accepted: that the age from birth to four is crucial for the further development of a child. In this developmental stage, the foundation is laid for conceptual learning and developing essential skills, habits, and attitudes, which are essential in building a positive disposition towards learning.

What do we try to achieve?

- Contribute to the program of the daycare centers.
- Further the pursuit of greater professionalism and quality at the daycare centers and after- and out-of-school organizations.

What do we do to get results?

- The 'BES (t) 4Kids' program will work in collaboration with the Ministries of SZW, VWS, and OCW and the other BES islands, to improve the quality and accessibility of child day care and after-school care (see function 630).
- Continue perusing the building of a facility that will accommodate all out-of-school organizations while maintaining their specific identity and goals.
- Provide an annual subsidy to the day care center.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	28 - Subsidies and financial contributions	300,000	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
Expenses Total		300,000	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
Surplus (deficit)		(300,000)	(270,000)	(298,650)	(301,637)	(304,653)	(307,699)

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD29K.

Main Function 7 – Public Health

Contributing to a healthy and clean St. Eustatius

What do we try to achieve?

- Specific attention for policy formation and further strengthening of the public health network.

In addition to the local budget, Specific Allowances are received from the ministries for the execution of certain programs. The Special Allowances are referred to under the relevant sections.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	700	Algemeen beheer volksgezondheid	-	10,000	-	-	-	-
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	-	-	28,750	29,038	29,328	29,621
	720	Slachthuizen	102,100	120,000	121,200	122,412	123,636	124,872
	721	Reiniging	269,714	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
	725	Overige openbare hygiene	21,877	18,000	-	-	-	-
	730	Overige volksgezondheid	940	-	-	-	-	-
Income Total			**394,630**	**433,000**	**437,800**	**442,178**	**446,600**	**451,066**
Expenses	700	Algemeen beheer volksgezondheid	88,078	158,000	550,640	541,146	546,558	552,023
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	419	419	44,723	45,170	45,622	46,078
	720	Slachthuizen	534,535	445,526	737,745	917,569	926,745	936,013
	721	Reiniging	1,665,835	1,559,673	1,573,645	1,486,881	1,501,750	1,516,768
	723	Milieu en natuurbeheer	177,150	159,435	176,352	178,116	179,897	181,696
	724	Lijkbezorging (begraafplaats)	1,330	-	-	-	-	-
	725	Overige openbare hygiene	530,594	504,539	95,701	96,658	97,624	98,600
Expenses Total			**2,997,941**	**2,827,592**	**3,178,806**	**3,265,541**	**3,298,196**	**3,331,178**
Surplus (deficit)			**(2,603,310)**	**(2,394,592)**	**(2,741,006)**	**(2,823,363)**	**(2,851,597)**	**(2,880,113)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	124,916	148,000	149,950	151,450	152,964	154,494
	10 - Waste tax	269,714	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
Income Total		**394,630**	**433,000**	**437,800**	**442,178**	**446,600**	**451,066**
Expenses	20 - Personnel expenses	1,064,510	916,274	1,204,998	1,374,495	1,388,240	1,402,122
	21 - Accomodation expenses	6,797	54,000	10,060	10,161	10,262	10,365
	22 - Property management expenses	1,578,748	1,606,500	1,679,680	1,546,477	1,561,942	1,577,561
	23 - Office expenses	28,998	36,750	36,453	36,817	37,185	37,557
	24 - Representation and communication expenses	8,130	-	11,000	11,110	11,221	11,333
	25 - Transport expenses	23,066	18,000	32,430	32,754	33,082	33,413
	26 - Depreciation expenses	108,424	36,633	12,033	59,653	60,250	60,853
	27 - General expenses	3,577	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	177,150	159,435	192,152	194,074	196,015	197,975
	30 - Unforeseen	(1,459)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**2,997,941**	**2,827,592**	**3,178,806**	**3,265,541**	**3,298,196**	**3,331,178**
Surplus (deficit)		**(2,603,310)**	**(2,394,592)**	**(2,741,006)**	**(2,823,363)**	**(2,851,597)**	**(2,880,113)**

The income for 2026 has been maintained at the same level as in the budget 2025.

The expenses for 2026 have increased by USD351K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD288K

This function has 21 vacancies phased throughout 2026 with the full-year effect included in the 2027 budget. For 1 vacancy, currently filled by a third-party, the salary expenses have been allocated to contractor expenses, to ensure that the expenses show the net effect.

Property management expenses – increase of USD73K

The increase includes maintenance of roads and lands by USD23K, which is in line with expenditures in 2024. The remaining expenses relate to the waste management plant, based on the contract signed for this purpose, as well as USD29K in additional maintenance expenses.

Function 700 Algemeen beheer gezondheidszorg

What do we try to achieve?

The unit Public Health (GGD) is responsible for the execution of youth health care programs. Youth Healthcare (JGZ) has an important preventive function, aimed at protecting and promoting the physical, social, and mental health of youth, both individually and collectively. JGZ works in a population-oriented and preventive manner and must therefore maintain the profile of all children.

Essential here is to perform a broad, comprehensive assessment of the child, in which physical, psychological, social, and cognitive aspects are examined, together with an appreciation for the social and physical environment in which the child functions (family, education, and leisure time). JGZ plays an important role within public health care on St. Eustatius and operates from a social-medical perspective. The Public Health unit must

- Ensure that JGZ reaches all young people and that they are offered the care stipulated in the Basic JGZ tasks package.

It is important to

- Ensure continuity in the care of every child, so a continuous, uninterrupted span of attention from 0 to 18 years can be achieved.

In the area of prevention, in addition to periodic school health care, the approach is being strengthened, with targeted lessons to increase the self-reliance and resilience of young people.

Teaching modules have been specifically produced for use in schools. The teaching modules are divided into 6 themes:

1. Physical development.
2. Social emotional development.
3. Reproduction & planned parenthood.
4. Assertiveness.
5. Sexuality, alcohol, and drugs.
6. Healthy eating ("*smaaklessen*").

What do we do to get results?

- Subjects such as body awareness, self-image, assertiveness, differences between boys and girls, friendships, falling in love, changes in puberty, reproduction, pregnancy, sexuality, online/offline behavior, and STD's, healthy eating are part of the program. Later, other important subjects, such as healthy eating, and going abroad, will be added to the program.
- Health problems among young people are addressed through current programs, as well as new programs such as prevention in the field of oral hygiene, tackling overweight and obesity, and structural activities in the field of sport (sports and prevention agreement).

For further development in the field of youth health care, efforts will be made regarding:

- Improving the national vaccination program.
- The introduction of the electronic child file and adolescent care.
- Continued supervision of childcare centers (Bes(t) 4Kids) will continue.
- Population Health (cancer) screening.
- Monitoring and gathering data on NCD to evaluate primary prevention measures.
- Introduction maternal pertussis vaccination.
- Strengthening pre-natal care.
- Preparing and implementing the JOGG approach to combat youth obesity.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	-	10,000	28,750	29,038	29,328	29,621
Income Total		-	10,000	28,750	29,038	29,328	29,621
Expenses	20 - Personnel expenses	86,060	96,000	534,000	524,340	529,583	534,879
	21 - Accomodation expenses	46	48,000	2,000	2,020	2,040	2,061
	22 - Property management expenses	1,511	10,000	23,600	23,836	24,074	24,315
	23 - Office expenses	183	-	6,500	6,565	6,631	6,697
	24 - Representation and communication expenses	(39)	-	1,000	1,010	1,020	1,030
	25 - Transport expenses	317	4,000	12,040	12,160	12,282	12,405
	26 - Depreciation expenses	419	419	423	427	432	436
	28 - Subsidies and financial contributions	-	-	15,800	15,958	16,118	16,279
Expenses Total		88,497	158,419	595,363	586,317	592,180	598,102
Surplus (deficit)		(88,497)	(148,419)	(566,613)	(557,279)	(562,852)	(568,481)

The total expenses have increased by USD437K.

This is caused mainly by personnel expenses which have been allocated to this function. These consist of 7 fixed positions and 5 vacancies. The vacancies are phased throughout 2026, with the full-year effect recorded in 2027. This is a reclassification from function 725.

Function 720, Slachthuizen

What do we try to achieve?

The slaughterhouse provides animal breeders with the facilities to have their animals slaughtered under controlled, hygienic conditions. The goal is to ensure that the slaughtering is done under ideal, controlled conditions (hygienic), ensuring that the meat is ultimately suitable for human consumption. The slaughterhouse also provides space for the storage and processing raw meat to other end products.

What do we do to get results?

To guarantee that the slaughterhouse provides the necessary services. Provisions have been made:

- To ensure that the right professionals with the desired competencies operate within the unit.
- To pursue the upgrading of the current building.
- To ensure that the safety and hygiene standards are met.

In 2019, an inventory was done by the Ministry of Agriculture, Nature, and Animal Husbandry (LNV) to evaluate what is needed to achieve the desired conditions. Apart from the upgrading of the equipment and structure, the report revealed that the slaughterhouse was in dire need of infrastructural improvements to ensure that operations comply with hygiene, labor, and safety standards.

An expansion of services is necessary to enhance the development of the meat industry.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	102,100	120,000	121,200	122,412	123,636	124,872
Income Total		102,100	120,000	121,200	122,412	123,636	124,872
Expenses	20 - Personnel expenses	407,543	326,824	623,506	802,188	810,210	818,312
	21 - Accomodation expenses	5,815	5,000	5,050	5,101	5,152	5,203
	22 - Property management expenses	82,225	79,000	77,730	78,507	79,292	80,085
	23 - Office expenses	28,272	29,250	22,953	23,182	23,414	23,648
	24 - Representation and communication expenses	92	-	3,000	3,030	3,060	3,091
	25 - Transport expenses	5,672	3,250	3,283	3,315	3,348	3,382
	26 - Depreciation expenses	2,202	2,202	2,224	2,246	2,269	2,291
	27 - General expenses	3,577	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(863)	-	-	-	-	-
Expenses Total		534,535	445,526	737,745	917,569	926,745	936,013
Surplus (deficit)		(432,435)	(325,526)	(616,545)	(795,157)	(803,109)	(811,140)

The income is a continuation of the 2025 budget, as the preparations for Statia Day are expected to have a positive effect on economic activity.

The expenses have increased by USD297K and pertain to 3 units that have been reallocated to this function. This consists of 7 fixed positions and 6 vacancies which are assigned to projects financed through special allowances.

Function 721, Reiniging

What do we try to achieve?

Providing a clean, healthy, and safe environment for the inhabitants of the island remains a core responsibility of the government. All public spaces, including streets, parks, and private properties, should be maintained and deemed user-friendly.

What do we do to get results?

In 2018, an agreement was signed with St. Eustatius Waste Management Solution to handle all waste on the island, including garbage collection. The contract was signed for an initial period of 5 years.

The street sweeping contracts need to be revised, and newly constructed streets have been added for cleaning. Some communities that were not previously included in the street cleaning contracts have been incorporated into the 2022 public space maintenance plan.

The maintenance of public spaces falls under the Department of Public Works and Services (PWS).

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	10 - Waste tax	269,714	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
Income Total		**269,714**	**285,000**	**287,850**	**290,729**	**293,636**	**296,572**
Expenses	20 - Personnel expenses	64,402	36,161	45,764	46,222	46,684	47,151
	22 - Property management expenses	1,492,389	1,482,000	1,513,495	1,378,630	1,392,416	1,406,340
	23 - Office expenses	-	7,500	5,000	5,050	5,101	5,152
	24 - Representation and communication expenses	7,831	-	-	-	-	-
	26 - Depreciation expenses	101,594	34,012	9,386	56,980	57,550	58,125
	30 - Unforeseen	(381)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**1,665,835**	**1,559,673**	**1,573,645**	**1,486,881**	**1,501,750**	**1,516,768**
Surplus (deficit)		**(1,396,121)**	**(1,274,673)**	**(1,285,795)**	**(1,196,153)**	**(1,208,114)**	**(1,220,196)**

The income from waste tax has been budgeted based on the number of households and companies subject to this tax.

The expenses of 2026 have increased by USD14K compared to 2025.

Property management expenses – increase of USD32K

This includes expenses for third parties to provide services with cleaning and maintenance throughout the year as well as the maintenance of roads and buildings.

Depreciation expenses – decrease of USD25K

Depreciation expenses have been determined based on the fixed assets schedule and expected investments, resulting in a decrease of USD25K.

Function 722, Riolering en waterzuivering

The "Leverage Regulation Act" ("*kapstokregelgeving*"), provides the possibility of implementing regulations for operating costs, supervision, and other related matters. Based on the minimum requirements for sewage and water purification in this act, it is essential for OLE to assess the wastewater situation and subsequently establish regulations for the effective collection and transportation of wastewater to protect the soil and the sea.

Septic tanks are used extensively. They are sealed when full, but once the wastewater becomes galvanized, it does not settle properly. This issue is particularly problematic along the coastline, where the waste does not settle as it should, posing a risk of mixing seawater and potentially contaminating the water park. This issue is currently being monitored. The hotels on the coast have their own purification system.

What do we try to achieve?

To maintain compliance with the minimum requirements for sewage and water purification.

What do we do to get results?

OLE is developing a comprehensive plan for sewage and water management. A request has been made to the Ministry of Infrastructure and Water Management (I&EW) to facilitate a case study on best practices for wastewater management.

Function 723, Milieu en natuurbeheer

What do we try to achieve?

Nature Management and Protection.

According to BES laws on Nature Conservation and Protection, the Ministry of Agriculture, Nature and Food (LNV), in consultation with the BES islands, establishes a Nature Policy Plan every five years. The new plan has been completed, along with the implementation agenda. OLE also has the opportunity to establish and ratify its own policy plan. Since the 2019 reorganization, the Directorate of ENI has integrated nature conservation as a cornerstone of socio-economic development.

This plan is focused on the protection of nature on the island, outlining how nature should and could be used. It also covers international commitments and the obligations arising from the regulations and treaties related to the policy plan.

The conservation and protection of nature are central to the socio-economic development of the islands. This is achieved through:

- The designation and management of nature parks, ensuring they meet international requirements.
- Protecting and managing protected species and biodiversity, including measures to combat trafficking of protected animals.

What do we do to get results?

An integral part of nature conservation is the enforcement of the regulations. The government has mandated STENAPA (St. Eustatius National Parks) to oversee both marine and terrestrial parks.

With support from the Ministry of I&W, BZK and the Ministry of LNV, additional resources have been allocated for the enhancement of these facilities and institutes, as outlined in the implementation agenda. Environmental inspectors will ensure that users of natural resources adhere to the established regulations and guidelines.

Additionally, extra effort is being made to address the island's massive erosion problem through an integrated approach. Special attention has been given to the health of the coral population, as well as to managing roaming animals and invasive species. Environmental policies, permits, transportation and storage policies for hazardous substances, soil protection, drainage and environmental impact assessments have been mandated to the unit VTH.

The budget by economic activity is as follows:

Description		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	28 - Subsidies and financial contributions	177,150	159,435	176,352	178,116	179,897	181,696
Expenses Total		**177,150**	**159,435**	**176,352**	**178,116**	**179,897**	**181,696**
Surplus (deficit)		**(177,150)**	**(159,435)**	**(176,352)**	**(178,116)**	**(179,897)**	**(181,696)**

The budget is based on the agreed subsidy for 2025. Subsidies are evaluated on an annual basis and depend on compliance by the subsidized institution. This results in an increase of USD17K.

Function 724, Lijkbezorging, incl. begraafplaatsen

What do we try to achieve?

OLE is obliged to facilitate adequate burial grounds and cemeteries according to the BES Funeral Act ("de begrafeniswet"). This can be accomplished either by owning or managing these spaces directly, or through a private party.

What do we do to get results?

OLE continues to provide support through manpower and technical advice for the use of the cemetery's spaces. As part of the hurricane relief program, financed by a contribution of BZK (EUR 405K), all cemeteries have been partially rehabilitated. The use and control of the cemetery spaces are monitored through inspections and registry management.

Function 725, Overige openbare hygiene

What do we try to achieve?

- Improve the food inspection function.

In the coming year, supervision of compliance with the Commodities Act and the Labeling Decree will be intensified, in response to complaints regarding food safety. Targeted inspections of supermarkets and catering establishments that violate the law will be conducted, and sanctions will be imposed where necessary. The number of inspections will be increased in cooperation with the Permits Unit.

What do we do to get results?

We will:

- Strengthen control over imported goods and enhance control in cooperation with import agents.
- Perform targeted inspections at supermarkets, grocery stores, and restaurants (HORECA).
- Complete and implement a digital registration and control system.
- Establish work protocols and processes.
- Ensure continuous upgrading of staff members.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	21,877	18,000	-	-	-	-
Income Total		**21,877**	**18,000**	**-**	**-**	**-**	**-**
Expenses	20 - Personnel expenses	506,506	457,289	1,728	1,745	1,763	1,780
	21 - Accomodation expenses	936	1,000	3,010	3,040	3,071	3,101
	22 - Property management expenses	1,293	35,500	64,855	65,504	66,159	66,820
	23 - Office expenses	543	-	2,000	2,020	2,040	2,061
	24 - Representation and communication expenses	247	-	7,000	7,070	7,141	7,212
	25 - Transport expenses	17,077	10,750	17,108	17,279	17,451	17,626
	26 - Depreciation expenses	4,208	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(216)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**530,594**	**504,539**	**95,701**	**96,658**	**97,624**	**98,600**
Surplus (deficit)		**(508,716)**	**(486,539)**	**(95,701)**	**(96,658)**	**(97,624)**	**(98,600)**

Total expenses have decreased by USD409K compared to 2025.

Personnel expenses – decrease of USD456K

The decrease in personnel expenses follows from the relocation of personnel to functions 700 and 720.

Property management expenses – increase of USD29K

The increase is based on the request of the department for expected expenses for social support of low-income households.

Main Function 8 – Spatial Planning and Public Housing

Stimulating structured spatial development and access to housing

What do we try to achieve?

It is the goal of OLE to:

- Ensure that adequate land space is made available for the development of the housing sector.
- Ensure that the housing community is structurally integrated into the overall development of the community.

Additionally, the provision of land for economic development and the free movement of people are considered priorities. The availability of sufficient and adequate public spaces is important for the spatial layout of the island and the development of its people.

How do we want to achieve that?

- A new Land Policy was drafted in 2021 and has been implemented in the 2022 budget and calendar year and submitted to the Island Council for ratification.
- Revise and reallocate land for housing development.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	300	-	-	-	-	-
Income Total			300	-	-	-	-	-
Expenses	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
Expenses Total			22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
Surplus (deficit)			(22,299)	(1,707)	(78,224)	(191,806)	(193,724)	(195,662)

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	03 - Property management income	300	-	-	-	-	-
Income Total		300	-	-	-	-	-
Expenses	26 - Depreciation expenses	22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
	28 - Subsidies and financial contributions	-	-	-	-	-	-
Expenses Total		22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
Surplus (deficit)		(22,299)	(1,707)	(78,224)	(191,806)	(193,724)	(195,662)

This function consists only of depreciation expenses. The increase in depreciation expenses results from the investments in buildings during 2025 through 2027. See investment schedule.

Function 820, Woningexploitatie/woningbouw

What do we try to achieve?

- Provide adequate living conditions and standards for the inhabitants of the island, with a focus on ensuring sufficient affordable housing for specific target groups.

What do we do to get results?

- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Housing Foundation (SHF).
- Facilitate the sale of Golden Rock houses to the current renters and renovate the unsold houses.
- Construct social housing in assorted sizes, offering them for rent at competitive prices.
- Establish a rent commission with relevant policies and guidelines that comply with current legislation.
- Promote affordable housing for young professionals.
- Expand the Viola van Zanten facilities.

The responsibility of social housing has been mandated to the St. Eustatius Housing Foundation (SHF). While OLE previously provided support in the form of subsidies, the financing of social housing is now arranged through other funding sources.

Main Function 9 – Financing and General Cover funds.

Generating revenues to pay for the annual budget

What do we try to achieve?

- Generate sufficient funding to cover all necessary expenses OLE must incur to execute the year's program.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	920	Belastingen	163,622	131,950	150,000	151,500	153,015	154,545
	921	Vrije uitkering	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	39,546	-	-	-	-	-
Income Total			**21,591,597**	**22,105,534**	**22,681,121**	**23,042,508**	**23,754,433**	**24,020,463**
Expenses	921	Vrije uitkering	265,280	3,066	13,580	13,716	13,853	13,991
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	1,550,230	381,245	301,105	304,116	307,157	310,229
Expenses Total			**1,815,510**	**384,311**	**314,685**	**317,832**	**321,010**	**324,220**
Surplus (deficit)			**19,776,087**	**21,721,223**	**22,366,436**	**22,724,676**	**23,433,423**	**23,696,243**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	02 - Taxes and levies	163,607	131,950	150,000	151,500	153,015	154,545
	04 - Airport	-	-	-	-	-	-
	07 - Fees and dues	15	-	-	-	-	-
	12 - Other special income	39,546	-	-	-	-	-
Income Total		**21,591,597**	**22,105,534**	**22,681,121**	**23,042,508**	**23,754,433**	**24,020,463**
Expenses	20 - Personnel expenses	33,513	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	84,438	-	6,080	6,141	6,202	6,264
	23 - Office expenses	8,527	-	7,500	7,575	7,651	7,727
	24 - Representation and communication expenses	40,000	-	-	-	-	-
	26 - Depreciation expenses	2,466	3,066	-	-	-	-
	27 - General expenses	969,309	160,500	121,105	122,316	123,539	124,775
	30 - Unforeseen	677,258	220,745	180,000	181,800	183,618	185,454
Expenses Total		**1,815,510**	**384,311**	**314,685**	**317,832**	**321,010**	**324,220**
Surplus (deficit)		**19,776,087**	**21,721,223**	**22,366,436**	**22,724,676**	**23,433,423**	**23,696,243**

The income for 2026 has increased by USD575K.

The increase results from the free allowances reflect the expected free allowances for the years 2026 through 2028, based on the February 2025 circulaire, adjusted for the indexation stated in the October 2024 circulaire. From 2027 onwards, the additional repayments of new interest-free loans have been deducted from the free allowances. Please refer to the investment schedule and the cashflow statement for further details.

Function 920 Belastingen

What do we try to achieve?

Generate optimal and reasonable revenue from the resident populations of St. Eustatius, as well as from tourists and local organizations, while minimizing costs.

What do we do to get results?

- Optimize the databases of road tax, tourist tax, waste tax, and car rental tax.
- Send timely and accurate tax assessments, preferably by email.
- Collect in a friendly yet effective manner.
- Begin the collection of precision tax by enforcement in the public domain.
- Prepare of the handover of tax collection to BCN Bonaire.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	163,607	131,950	150,000	151,500	153,015	154,545
	07 - Fees and dues	15	-	-	-	-	-
Income Total		**163,622**	**131,950**	**150,000**	**151,500**	**153,015**	**154,545**
Surplus (deficit)		**163,622**	**131,950**	**150,000**	**151,500**	**153,015**	**154,545**

The income for 2026 is consistent with the development of 2024 and 2025.

Function 921 Vrije uitkeringen

What do we try to achieve?

Generate optimal funding from the Dutch Government to cover for annual budgeted expenses.

What do we do to get results?

- Apply and distribute this income to meet the various demands, to the best of our ability.
- Budget prudently by staying at the level of the revised 2020 free allowance.

What budget do we have available?

The primary source of income for this function (921) is the free allowances (Vrije Uitkeringen) provided by the Ministry of BZK and other government contributions. The free allowances have increased compared to 2024, based on the actual information of the ministry of BZK.

The free allowances are presented as a gross amount, with the difference from the net amount consisting of the repayment withheld from the allocated amounts.

Free Allowance	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Basis free allowance	14,502,405	18,289,904	18,734,021	19,233,523	22,891,008	23,134,195
Structural addition FA	2,552,921	-	-	2,967,110	-	-
Incidental addition FA	8,728,124	3,206,355	3,086,880	-	-	-
Less: repayment interest-free loan	- 200,000	- 200,000	- 305,000	- 380,000	- 488,000	- 488,000
Preliminary net free allowance	**25,583,450**	**21,296,259**	**21,515,901**	**21,820,633**	**22,403,008**	**22,646,195**
Less: free allowances with designation	- 5,518,099	-	-	-	-	-
Free allowance calculated	**20,065,351**	**21,296,259**	**21,515,901**	**21,820,633**	**22,403,008**	**22,646,195**
LPO adjustment	1,123,079	477,325	710,220	690,375	710,410	731,722
Final net free allowance calculated	**21,188,430**	**21,773,584**	**22,226,121**	**22,511,008**	**23,113,418**	**23,377,917**
Gross budget	**21,388,430**	**21,973,584**	**22,531,121**	**22,891,008**	**23,601,418**	**23,865,918**
Difference - repayment	**-200,000**	**-200,000**	**-305,000**	**-380,000**	**-488,000**	**-488,000**

The annual repayment of an interest-free loan is deducted from the free allowances in the cashflow report. This is an annual installment of USD305K for 2026. In 2027 an additional repayment of USD75K is included for the expected loan to finish the new GVP school building. In 2028 an additional repayment of USD108K is included, being the repayment of the loan expected for social housing.

The table below shows the repayments of the interest-free loans:

Repayments	2025	2026	2027	2028	2029
Repayment loans Housing Education	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000
Repayment loan Eco Statia Settlement	105,000	105,000	105,000	105,000	105,000
Repayment loan GVP school	-	-	75,000	75,000	75,000
Repayment loan Social housing	-	-	-	108,000	108,000
Total	**305,000**	**305,000**	**380,000**	**488,000**	**488,000**

Loan – Education Housing

This is an existing interest-free loan of USD 4.0M (granted in 2013 by the Ministry of Education, Culture and Science) with a 20-year term. Annual repayment of USD 200,000 is withheld from the free allowance. Outstanding balance: USD 1.5M as of 30 June 2025.

Loan – Eco-Statia Settlement

On December 20, 2024, the Ministry of the Interior and Kingdom Relations provided a special grant of USD 2.1M and an interest-free loan of USD 2.1M (20-year term) to settle the Eco-Statia agreement. Annual repayment of USD 105,000 is withheld from the free allowance. Outstanding balance: USD 2.047M as of 30 June 2025.By letter BZK 2024-0000971011, the Minister formally approved both the loan and the grant for this settlement.

Loan – GVP School

A loan of USD 1.5M will be requested for the additional costs to finish the building of the GVP school. The expected repayment period is 20 years, resulting in USD75K per year repayment.

Loan – Social Housing

A loan will be requested for the building of social houses in the amount of USD4.2M. The expected repayment period is 40 years, resulting in USD108K per year repayment.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	04 - Airport	-	-	-	-	-	-
Income Total		**21,388,430**	**21,973,584**	**22,531,121**	**22,891,008**	**23,601,418**	**23,865,918**
Expenses	21 - Accomodation expenses	-	-	6,080	6,141	6,202	6,264
	23 - Office expenses	-	-	7,500	7,575	7,651	7,727
	26 - Depreciation expenses	2,466	3,066	-	-	-	-
	27 - General expenses	(69,860)	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	332,675	-	-	-	-	-
Expenses Total		**265,280**	**3,066**	**13,580**	**13,716**	**13,853**	**13,991**
Surplus (deficit)		**21,123,150**	**21,970,518**	**22,517,541**	**22,877,292**	**23,587,565**	**23,851,926**

Function 922 Algemene uitgaven en inkomsten

What do we try to achieve?

Collect optimal revenues and administrate expenses from sources that cannot be placed at an available function. Be prudent in managing unbudgeted expenses.

What do we do to get results?

- Budget 1% of the annual budget for unexpected and unforeseen expenses.
- Strive to reduce general expenses and optimize general income.

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	12 - Other special income	39,546	-	-	-	-	-
Income Total		**39,546**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Expenses	20 - Personnel expenses	33,513	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	84,438	-	-	-	-	-
	23 - Office expenses	8,527	-	-	-	-	-
	24 - Representation and communication expenses	40,000	-	-	-	-	-
	27 - General expenses	1,039,169	160,500	121,105	122,316	123,539	124,775
	30 - Unforeseen	344,583	220,745	180,000	181,800	183,618	185,454
Expenses Total		**1,550,230**	**381,245**	**301,105**	**304,116**	**307,157**	**310,229**
Surplus (deficit)		**(1,510,684)**	**(381,245)**	**(301,105)**	**(304,116)**	**(307,157)**	**(310,229)**

Mandatory Paragraphs

A. Section Good Governance (Business operations & Customer services)

St Eustatius is an independent and fully-fledged special municipality and wants to remain so: autonomous and involved! To continue meeting the quality standards in the future, the organization must continue evolving. The objective is to achieve results that maintain an optimal living environment on the island, while providing advice to our municipal administration in an integrated and transparent manner. We do this with courage, in good cooperation, and with integrity being of paramount importance to us.

The municipal organization focuses on the priorities set by the Board. It adopts a proactive attitude and collaborates effectively with citizens, businesses, other governments, and ministries. Cooperation with the other "BES islands" plays a significant role in this. The government's agreement is important in this respect, as it underlines the unique position of St. Eustatius and the agreements made between the central government and the municipal administration.

Good cooperation and active coordination between directorates, public bodies and the state should enhance the quality and future-proof municipal services for residents and visitors.

The vision of the cooperation organization needs to be revised. The business operations of St. Eustatius have been reconsidered in recent years. We have worked on improving financial management, and next year work will continue on optimizing financial management, as well as improving the services to citizens, digitization, personnel policy and facility management.

For St. Eustatius, ensuring the quality of its human resources remains a key area of attention. The starting point is a flexible and environmentally aware organization. This also requires clarity regarding roles, tasks, and powers. Due to a changing society and the changing role of the government, the organization needs broad attention. Additionally, the current fine structure needs to be adjusted.

B. Local Levies

Local revenues are an important source of income for OLE. The purpose for local taxes and user fees is to locally generate a portion of the funding needed to cover the costs associated with executing a wide range of tasks and providing certain services to the Island's residents. In principle, the remission of claims is not possible for both private and public claims.

Local levies can be categorized into two types of Levies for which their application is restricted and those that are not restricted. In this section we address both types. Unrestricted local levies such as land lease tax, tourist tax, car rental tax, precaria tax and road tax, are allotted to general income because they are not bound to any particular program, task, or service. Levies such as waste tax and building permits are restricted and accounted for under the function to which they refer and from which the task or service is provided.

In addition to taxes and fees, OLE may also generate income by providing (non-public) services, such as renting out office space.

Residents, businesses and other organizations collectively contribute to making the execution of OLE's duties possible. This ensures a level playing field and creates a platform such that all parties may bear their fair share of the collective burden, OLE will continue to increase its efforts to ensure accurate and complete assessment and collection across all revenue types.

The tariffs in the budget 2026-2029 have remained unchanged compared to 2025, but they are adjusted in the budget with the general inflation rate (1,0%), in line with all other costs and incomes.

In the table below, an overview of the local taxes and the expected revenue is provided:

		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	523,591	588,700	550,000	555,500	561,055	566,666
	03 - Property management income	436,767	299,840	332,838	336,167	339,528	342,924
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
	05 - Harbour	2,124,682	2,661,135	2,437,497	2,461,872	2,486,490	2,511,355
	06 - Permits	161,803	146,130	147,591	149,067	150,558	152,063
	07 - Fees and dues	122,451	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	134,555	148,000	149,950	151,450	152,964	154,494
	10 - Waste tax	269,315	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
Total income		**4,135,192**	**4,617,228**	**4,409,034**	**4,453,124**	**4,497,655**	**4,542,632**

Airport revenue – budget 2026: USD393K

It is expected that the development of the connectivity project, the promotion of Statia and the culmination of the pending projects will have a positive effect on the economic activity on the island.

Income from harbor activities - budget 2026: USD2,437K

The 2024 realization shows that the harbor's revenues are lower than projected. This trend has been taken into account in the 2026 budget and the realization of 2025 shows that the realization will be lower than the budget. However, through the indexation of the oil-terminal cargo fees, it is expected that this will contribute to higher revenues in 2026 and onwards. Furthermore, the development of the marina project at Saba is expected to also generate additional vessel movement for the harbor of Sint Eustatius. This expectation is included in the increased cargo and pier fees for 2026 through 2029.

A master plan is being developed to increase revenues and will have an impact in the long term. This includes an examination /study of the feasibility of the plan. Once the masterplan has been finalized, the additional effects thereof will be included in the budgets for future years. The harbor is one of the main local sources of income for St. Eustatius. More than half of the total seaport revenue is directly attributable to the transaction volume in freight ships and oil.

Waste tax – budget 2025: USD288K

The administration of the waste levy was thoroughly addressed in 2019. The basic data was updated and completed based on an extract from the Population Information Service (PIVA), which has increased the number of taxpayers and improved the quality of the imposition and collection. The levy is, in principle, imposed annually.

The budgeted income of USD288K is higher than the realization of 2024, but due to increasing building activity it is expected to be reached.

C. Buffer Capital

The 'Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES' describes a resistance capacity as a ratio between the available resistance capacity and the total amount of quantified risks, excluding management measures. When calculating both elements, it is important to be complete and accurate. All components of resistance capacity should be taken into account (incidental and structural).

The risk analysis should be embedded in an island-wide risk management, aimed at obtaining a good view of the mitigated risks (as part of the regular business) and the uncovered risks (as part of the resistance capacity). Finally, all financial data must comply with the so-called prudence principle.

Definition of 'Resistance Capacity / 'Weerstandsvermogen'

According to Article 10 of the BBV BES, the 'concept of "Resistance' consists of the relationship between:

The resistance capacity, being the means and capabilities available to the Public Entity to cover unforeseen burdens, and all risks for which no measures have been taken and which may be material in relation to the financial position.

The section on resistance shall contain at least:

a) An inventory of the resistance capacity.
b) An inventory of the risks referred to in the first paragraph, part (b).
c) The policy regarding resistance capacity and risks.

Importantly, the BBV BES has explicitly defined the resistance capacity as a ratio. This ratio describes the relationship between resistance capacity and the (quantified) risks, for which no measures have been taken. Before explaining this ratio, it is important to first define both components as clearly as possible. A Risk Management and Resilience Memorandum for OLE has been in effect since the 2022 Budget.

The aim of risk management is to identify possible risks in a timely and complete manner, so that decisions can be made in time about reducing/controlling the risks. For risks that cannot be (completely) avoided, having sufficient resilience is important. Having sufficient resilience has the following goals:

A. Being able to absorb incidental financial setbacks without having to intervene directly in the budget.
B. Being able to temporarily absorb structural setbacks, creating time to carefully consider how this structural impact can be given a place.

Risk management is the entirety of activities and measures aimed at explicitly and systematically dealing with and controlling risks. A risk is a chance of an event occurring with a certain consequence that can cause a positive or negative effect (= damage). The probability that an event will occur and the extent to which the consequence will occur are uncertain. Resilience is an element in the financial sustainability of the budget and the financial position of OLE. Resilience plays a role as a means of coping with impending unexpected financial setbacks.

Risk management is a continuous process that consists of several steps. This starts with identifying the risks. With the aid of a risk analysis, insight can be obtained in a systematic manner into the underlying risks. The analysis of the measures to control the risk also belongs to this phase. In the next step, the risks are assessed and further classified. Finally, it is determined which measures are taken to control and/or reduce the risk. Monitoring and reporting on the progress of the risks, and adjusting, if necessary, constitute the final phase of the process.

Risk management is about determining the risks and the probability that a risk will occur.

Risk

A risk is the probability of an event occurring with a negative effect on OLE.

Probability

Refers to the probability that a risk will occur. The word probability indicates that it is about a possible event. The possible event has consequences for the achievement of objectives. If it is certain that an event will occur, it is no longer a risk.

Resistance Capacity/ Weerstandscapaciteit

The BBV defines resistance capacity as being the means and capabilities available to OLE to cover non-budgeted costs. The latter means that the Minister makes a clear distinction between budgeted costs, i.e. costs that are part of the budget and multiannual figures, and non-budgeted costs.

The BBV BES also distinguishes between incidental and structural resistance capacity, meaning the occasional resistance capacity, the ability to absorb unexpected occasional setbacks, without affecting the continuation of tasks at the prevailing level. This means that factors determining that ability are:

A. The general reserve and the reserves to which the Island Council has given a destination which can be changed (assigned reserves).
B. The estimates for unforeseen expenditure are included in the budget, insofar as no destination has yet been given.
C. The silent reserves, insofar as they are material in the short term (reserves whose size and/or existence is not apparent from the balance sheet, resulting from the undervaluation of assets or overvaluation of debt when following normal valuation methods).

The structural resistance capacity relates to the ability to deal structurally with unexpected setbacks in the current budget, without compromising the performance of existing tasks. The factors determining that ability are:

A. The remaining (unused) tax capacity.
B. Savings opportunities (in so far as they are not yet included in the budget and multi-annual estimates).
C. The post unforeseen

Reserves are part of the available resistance capacity. The general reserve is freely available for new policies (or to absorb setbacks in the annual result). Destination reserves, on the other hand, are reserves to which the Island Council has given a specific destination. Although an earmarked reserve is a defined future withdrawal, there is no obligation at that time. The Island Council therefore has every possibility to change the destination of these reserves.

The total available resistance capacity therefore consists of all the aforementioned elements of the incidental and structural resistance capacity.

Provisions are not part of the available resistance capacity, because these relate to obligations or risks that are already entered into with a high degree of probability.

Risks of Resistance

The second element of resistance consists of the required resistance capacity based on the OLE-wide identified and quantified risks, for which no measures have been taken, and which have a material financial impact. Risk is defined as a potential obstacle to achieving (operational and strategic) objectives. The magnitude of the risk is determined by the degree of probability and the (quantified) impact (on objectives). The basis for identifying, quantifying, and managing these risks lies in risk management. Well-executed risk management also prevents the need for resilience capacity from increasing considerably, as most regular risk management issues are proactively recognized and covered by management measures.

Relationship between resistance capacity and risks

The resistance capacity, as mentioned, consists of the relationship between the available resistance capacity and the resistance capacity required for the hedging of the risks. The required resistance capacity is determined by the risk profile of the municipality, where the probability and magnitude/impact of each risk are individually assessed and quantified. The relationship is usually expressed as a ratio number, where a resistance ratio of at least 1.0 should normally be sought.

The Executive Council of OLE determines whether the resistance capacity is sufficient. It is up to the municipalities themselves to formulate a policy line about the resistance capacity deemed necessary in the organization. In its Guide to Resilience for Council members, the Ministry of the Interior and Kingdom Relations uses a general standard between 1 and 2 (sufficient / more than sufficient).

This means that the available resistance capacity will be USD 11.6M. This part of the general reserve will be accessible in the event that the inventoried risks rise unexpectedly.

In coordination with the BC, a risk standard of 1.66 is considered more than sufficient. With this standard, the size of the quantified risks is in balance with the available resistance capacity, enabling risks to be absorbed.

Ratio	Meaning
> 2,0	Excellent
1,4 tot 2,0	Ample
1,0 tot 1,4	Enough
0,8 tot 1,0	Mediocre
0,6 tot 0,8	Inadequate
< 0,6	Largely insufficient

Resilience ratio: $\frac{\text{Available Resistance Capacitance}}{\text{Required Resistance Capacity}}$

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve en onvoorzien)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (totaal van de risico's)}} = \frac{13{,}066{,}362}{6{,}861{,}432} = \mathbf{1.90}$$

Principle of prudence

Financial data included in the budget are requirements for transparency, attribution, and prudence. The principle of prudence is necessary because uncertainties always arise when the budget and financial statements are drawn up. The budget is about estimates which, by definition, carry a degree of uncertainty. The prudence requirement includes the need to consider risks arising before the end of the financial year if they are known before the financial statements are drawn up.

The way risk management is performed is used with widely adopted and accepted guidelines such as COSO and ISO 31000. It is also important that risk management forms an integral part of the regular planning and control cycle, enabling rapid visibility into potential risks and thus allowing management measures to be taken at an early stage. In fact, this control dimension is the logical extension of the calculation of the extent of the resistance capacity. The value of the resistance ratio is a snapshot of both the available capacity and the required capacity. The ratio is permanently influenced by changes in the risk information (including new decisions or factual circumstances with consequences for the probability or impact, control measures, and the size of the components of the resistance capacity).

The table below shows the calculation of the resistance capacity needed.

The basis for the percentages used is detailed below:

- **High Probability (e.g., 40-100%):**

Risks with higher probabilities are often those with historical precedence within OLE or are common in the industry. They could also be influenced by recent trends or changes in the operational landscape.

- **Moderate Probability (e.g., 20-30%):**

These are risks that might not have occurred frequently but have a reasonable chance of occurring due to existing vulnerabilities or external threats.

- **Low Probability (e.g., 5-10%):**

Typically, these risks have either rarely materialized historically or are considered unlikely due to strong controls and mitigations in place. However, their potential impact could still be significant, justifying their inclusion in the risk assessment.

Omschrijving risico's	Kans	Bruto risico	Risico
(in USD)			
Bedrijfsvoering en klantenservice			
- ICT (server crash burgerlijke stand)	10%	260.000	26.000
- ICT (cyber security)	45%	1.040.000	468.000
- Natuurramp (oorkaan enz.)	50%	520.000	260.000
- Talentbehoud	55%	520.000	286.000
- Discontinuiteit van bedrijfsvoering	30%	1.190.800	357.240
- Onrechtmatig handelen	20%	1.040.000	208.000
- Gebrek aan verzekeringen	15%	520.000	78.000
Bedrijfsvoering - P&O			
- Langdurige arbeidsconflicten	10%	104.000	10.400
- Bedrijfsongevallen	5%	197.600	9.880
Bedrijfsvoering - afdeling Financien			
- AFAS crashes/ ICT crash	40%	572.000	228.800
- Mogelijkheid verandering systematiek Vrije Uitkering	10%	520.000	52.000
- Leveranciers worden niet of te laat betaald	10%	520.000	52.000
Bedrijfsvoering - Klantenloket			
- Schending van de privacy	45%	10.400	4.680
- Schade aan inventaris	30%	20.800	6.240
- Fraude	20%	10.400	2.080
- Storing van het beveiligingssysteem	30%	10.400	3.120
Sociaal Domein - Beleid en programma			
- Gebrek aan (structurele) financiering/ kwetsbaarheid que financiele afhankelijkheiddependence	5%	1.040.000	52.000
- Upgraden (o.b.v nieuwe ontwikkelingen: onderwijs / bijscholing/ uitwisselingsprogramma's)	50%	52.000	26.000
- Netwerkmethoden	10%	15.600	1.560
- Discontinuiteit van bedrijfsvoering	25%	135.200	33.800
Sociaal Domein - Publieke gezondheidszorg			
- Pandemie/ lokale uitbraak	30%	3.120.000	936.000
- Gerechterlijke vorderingen	20%	10.400	2.080
- Imagoverlies	10%	52.000	5.200
Sociaal Domein - Cultuur en Evenementen			
- Adequaat behoud van culturele artefacten	80%	208.000	166.400
- Publieke cultuur (vandalisme/ brand/ natuurrampen)	80%	104.000	83.200
Sociaal Domein - Maatschappelijke ondersteuning			
- Toestroom van personen	50%	20.800	10.400
- Escalatie van huishoudelijk geweld	95%	20.800	19.760
- Escalatie van kindermishandeling	90%	20.800	18.720
- Defecte voertuigen	90%	17.680	15.912
- Diefstal van media / kantoorinventaris	10%	5.200	520
Transport - Afdeling Beveiliging			
- Handelen in strijd met de gedragscode	20%	52.000	10.400
Transport - Afdeling Zeehaven			
- Gebrek aan controle op de opbrengsten	30%	46.800	14.040
- Claim op beschadigde goederen	20%	10.400	2.080
- Navigatierisico's	5%	1.040.000	52.000
- Ongevallen personeel/inventaris	10%	20.800	2.080
- Natuurramp/ slecht weer	5%	1.040.000	52.000

Omschrijving risico's	Kans	Bruto risico	Risico
(in USD)			
Transport - Afdeling Luchthaven			
- Natuurramp/ slecht weer	5%	3.640.000	182.000
- Gebrek aan controle op de opbrengsten	30%	46.800	14.040
- Behoud van medewerkers	30%	20.800	6.240
- Onvoldoende medewerkers om the gevraagde beleidsgebieden te bedienen	40%	104.000	41.600
- Burnout van het personeel	15%	31.200	4.680
- Het niet invullen van de gevraagde vacatures	5%	104.000	5.200
- Medische problemen	10%	62.400	6.240
Algemeen			
- Lopende rechtszaken	50%	4.200.000	2.100.000
- Door wereldepidemie veroorzaakte prijsstijgingen	20%	312.000	62.400
- Niet-naleving door gesubsidieerde organisaties organization	10%	62.400	6.240
- Onvermogen om contracten af te sluiten	60%	1.248.000	748.800
- Risico op niet-naleving van veiligheids- en gezondheidsregels	15%	364.000	54.600
- Risico op niet-naleving van procedures conform beleid	20%	364.000	72.800
Benodigde weerstandscapaciteit		**24.648.480**	**6.861.432**

D. Maintenance Capital Goods

The section on the maintenance of capital goods provides insight through a cross-section of the budget into the degree of maintenance and the associated financial costs. A substantial part of the budget is involved in the maintenance of capital goods. A clear and complete overview is therefore important for a good insight into the financial position.

Article 11 of the BBV BES reads as follows:

1. The paragraph in which the maintenance of capital assets is discussed shall, at the very least, address the following capital goods:
    a. Roads
    b. Drainage systems
    c. Water systems
    d. Greenery
    e. Buildings
2. For the capital goods referred to in subsection 1, the following information should be disclosed:
    a. the policy framework
    b. the financial considerations pursuant to the chosen policy
    c. the embedding of the financial considerations into the budget

Every maintenance plan provides a long-term perspective for each category of capital goods. As such, the average annual cost of maintenance and replacement for each category is presented.

The financial effect of an addition to the provision for maintenance is reflected as an annual charge to the operational costs. Actual expenditure on maintenance is then charged against the provisions built up over time.

The planning horizon of maintenance plans must be updated every 5 years and should then be extended for another 5 years. The maintenance plans will be evaluated during 2025 and 2026, and the effects will be considered in the budget of 2027.

The following points should be considered:

a. Overdue maintenance and neglect should first be addressed.
b. The balance of the provision account should never be negative.
c. Costs related to internal staff should not be charged against the provision.

E. The Internal Organization (bedrijfsvoering)

Introduction

In 2025, the OLE focused on enhancing its strategic personnel planning as well as strengthening internal control mechanisms.

Significant structural changes underway include:

1. The structural inclusion of the PPMO department.
2. The repositioning of the LVV section into a full LVV department.
3. The exploration of outsourcing cleaning and security services.

Organizational Structure and Accountability

Cross-departmental collaboration and established processes are becoming essential to ensure accountability.

Directorates are drafting policies, while PPMO focuses on project execution. OLE is transitioning toward a more structured, project-based approach, which includes:

- Project tendering and procurement of services and products.
- Centralization of contract documentation.
- Extraction and utilization of key data from AFAS.

These functions continue to underscore the increasing need for improved documentation control and digital systems.

Improvement of Financial Management

Audit of 2024 Financial Statements

In 2024, the Finance Department, in collaboration with the external auditors, implemented alternative validation procedures for revenue reporting, along with other measures to enhance financial management aimed achieving an unqualified opinion.

This included alternative procedures to ensure the completeness and accuracy of OLE's revenue reporting, and alternative validation procedures. Furthermore, enhanced validation and reconciliation processes, analytical reviews, and stricter documentation requirements were followed. As these procedures were carried out effectively, OLE received an unqualified audit opinion on its 2024 financial statements.

AFAS Implementation and Advancements AO/IC

During 2025 the Finance Department together with AFAS enabled the budget holders to view actual expenditures, thus instilling accountability and financial autonomy.

We are also working together with AFAS on the schedules needed to improve the information required for the quarterly implementation reports. This will facilitate the writing of those reports while cutting some time relating to the preparatory process.

Furthermore, the Planning & Control ("P&C") team will assume full responsibility for analyzing and preparing the quarterly implementation reports, a task currently performed by consultants. The consultants will focus on coaching and mentoring the P&C group members.

In the 3rd quarter of 2025, the implementation of the Internal Control Department will continue, with the related audit plan scheduled for completion within this period. A baseline measurement has been conducted to compare the AO/IC handbook with the actual processes currently in operation. The findings highlight the need for an annual review and update of the AO/IC handbook. This review will also serve to incorporate changes in personnel assignments and the organizational structure, as previously outlined, and to further strengthen processes related to revenue recognition.

We will maintain the alternative procedures currently in place while developing revenue control procedures for the harbor, airport, lease land and motor vehicle fees. These measures will strengthen the internal control processes for these revenue streams.

Organization Development

Building and retaining a skilled workforce remains a priority. This includes investments in:

1. Professionalization of the civil service.
2. Improved working conditions, including workplace infrastructure and software tools.
3. Training programs and exchange initiatives, based on best practices.

Challenges persist, particularly in filling crucial vacancies with qualified professional candidates. A critical review of the current organization structure is underway, to explore the introduction of multi-tasking, given the aforementioned limitations. External experts are currently engaged in providing support to cover tasks related to essential positions, and to replace staff during long-term absences.

The ultimate goal remains the permanent staffing of all vital vacancies.

Automation and Information Provisions

The current ICT program for OLE focuses on a full digital transition of the organization. It is built around three (3) strategic pillars:

1. **Infrastructure renewal** -including the island-wide deployment of a fiber-optic network and the introduction of a new VoIP telephone system.

2. **Digital services and applications** – development and rollout of online services such as digital permitting, integration with national systems (DigiD, eHerkenning, BSN), and migration to secure cloud environments.

3. **Organization and capacity building** – expanding the ICT team from its current size to approximately nine (9) FTE by 2028, alongside training to ensure staff can manage and benefit from the new systems.

The programs will run from 2025 through 2030, with peak investments in 2027-2028 and a shift to sustainable, budget embedded operations from 2029 onward. The goal is to create an efficient, secure, and future-proof digital government that meets national standards and delivers improved services to citizens and businesses.

Communication and Information

OLE recognizes its responsibility to disseminate information on a timely basis. The Government Information Services ("GIS") unit is tasked with this responsibility. On St. Eustatius, key communication channels include radio and TV broadcasts, websites, and Facebook. OLE will continue to advance its plans to strengthen both technical capabilities and human resources allocated to GIS. In addition, GIS is responsible for providing Protocol services for OLE.

F. Participating Interest

OLE holds the shares of several companies of public interest. In the table below, the participating interests are disclosed. A brief description of the purpose of share ownership is also provided.

The figures in the Participating Interest table are based on the figures from the 2023 Financial Statements. At the time of drawing up this Budget, the 2022 Financial Statements have just been adopted and finalized. Therefore, these represent the most up-to-date figures.

Participations	2024	2023	Share	Location
St. Eustatius Telephone Company (Eutel) N.V.	11,170	11,170	100.00%	St. Eustatius
Saba Bank Resources N.V.	12,104	12,104	21.67%	Saba Bank
Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen	279,330	279,330	2.83%	Curacao
St. Eustatius Utility Company (STUCO)	16,842,259	16,842,259	100.00%	St. Eustatius
Total participations	17,144,863	17,144,863		

Explanations of participation:

OLE is a shareholder in four (4) companies of general interest. These are the Saba bank Resources N.V., the Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen, St. Eustatius Telephone Company (EUTEL) N.V. and St. Eustatius Utility Company (STUCO). There were no changes in the share capital since 2022.

St. Eustatius Telephone Company (Eutel) N.V.

The subscribed and paid-up capital in Eutel is USD11,170. The result for 2024 is not available yet. As of 31 December 2023, Eutel had equity of USD6,548,891. For fiscal 2023, a loss of USD1,912 was incurred.

Saba Bank Resources N.V.

The OLE has a small stake of USD12,104 in Saba bank Resources N.V. As of 31 December 2023, Saba Bank Resources N.V. has an equity of USD545,494. For fiscal 2023, a loss of USD54,068 was incurred. This information is based on the audited financial statements of Saba Bank Resources.

Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen

The interest in the Development Bank is USD279,330. As at 31 December 2022, the Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen has an equity of ANG 36,248,217. The result for 2023 amounts to a loss of ANG 1,297,066.

St. Eustatius Utility Company (STUCO)

STUCO is the water and electricity company of St. Eustatius and was founded on 1 January 2014. As of that date, STUCO took over the activities of N.V. GEBE St. Eustatius.

In 2016, the 100% stake in STUCO was recognized for the first time in OLE's financial statements at the (adjusted) acquisition price of USD8,800,429. The actual acquisition price was USD9,000,000. At the time, this amount was transferred directly to STUCO by N.V. GEBE St. Eustatius at the request of OLE. The nominal share capital is USD3,000.

OLE is the sole shareholder (100%) and has injected both movable and immovable property as (informal) capital into STUCO. STUCO's equity at the time of the acquisition on 1 January 2014 was approximately USD14.2M, but only the actual money transaction is recognized as the acquisition price. The remaining assets have been transferred 'for free' and are therefore not included in the calculation of the original acquisition price.

Subsequently, as of 1 January 2017, the assets related to the production and distribution of water were transferred to STUCO in anticipation of the formal transfer of these assets, which was notarized on February 23, 2018. This was accounted for in STUCO's financial statements as a capital injection and in OLE's financial statements as an increase in the acquisition price of USD5,541,830. Therefore, the participation is accounted for at USD14,342,259 as of fiscal year 2017.

In 2022, OLE's stake in Stuco increased by USD2.5M. In 2018 and 2019, OLE paid a total of USD2.5M to Stuco for the implementation of the EDF 11 project. This project involved laying essential power cables underground to make them less vulnerable to power outages during storms. Both parties have agreed to consider the amount paid out as a capital injection. This is in line with the way the transfer of water assets was handled in the past. The project has now been completed. Stuco added the amount to its shareholder equity upon receipt and acquired beneficial ownership. The legal transfer has not yet taken place and must be arranged as soon as possible.

As of December 31, 2023, Stuco has an equity of USD20,150,031. The result for 2023 comes in at a profit of USD256.230.

G. Land Policy

Land is an important and valuable commodity in the world and on St. Eustatius land is very important to the citizens of the OLE. The OLE is one of the largest landowners on the island. Land use is therefore an important topic on the island, because so many people depend on the government to obtain a parcel of land.

The obligation to issue a Land Policy Memorandum is based on the Financial Management Ordinance of St. Eustatius. According to the BBV-BES, the Executive Council must explain the policy in the annual budget and the annual report, including the vision with regard to land policy and how this will be implemented, along with the (expected) benefits, any applicable, profit-taking, and any reserves in relation to the risks.

OLE has formulated a Memorandum on Land Policy since the fall of 2020. With the adoption of this Memorandum on Land Policy on St. Eustatius 2020, the Public Entity is laying down how it uses its land policy instruments. The government pursues a land policy to ensure that the land market runs efficiently and fairly and to achieve public / spatial goals.

The existence of a land policy provides the basis for the OLE to participate in a responsible, transparent, and business-like manner, in the Island's economy and, where necessary, to take the lead in the spatial planning of St. Eustatius. Therefore, the St. Eustatius Spatial Development Plan ('ruimtelijk ordeningsplan') in effect since 2011.

H. Public Sector

Based on the definition of the 'Collective Sector', and in collaboration with the CBS and the CFT, the 'collective sector' for OLE has been determined to include, in addition to OLE, only one entity at this point, which is the 'Stichting Wegenfonds'. The 'Stichting Wegenfonds' has been inactive for several years and does not own any fixed assets or debts. OLE is preparing for its liquidation. There have been no changes in the collective sector for several years.

Financial Budget

Recapitulation of the Main Functions

The overall financial budget for the main functions for the budget period 2025-2028 is shown in the table below.

Budget Function 1-9:

	Hoofdfunctie		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	0	Algemeen bestuur	2,525,333	1,979,969	2,260,508	1,919,204	1,938,396	2,163,339
	2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2,921,894	3,516,633	3,211,032	3,243,142	3,275,574	3,308,330
	3	Economische zaken	427,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
	5	Cultuur en recreatie	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
	7	Volksgezondheid	394,630	433,000	437,800	442,178	446,600	451,066
	8	Ruimtelijke ordening en huisvesting	300	-	-	-	-	-
	9	Financiering en algemene dekkingsmidde	21,591,597	22,105,534	22,681,121	23,042,508	23,754,433	24,020,463
Income Total			27,862,277	28,179,266	28,755,232	28,813,452	29,583,086	30,112,961
Expenses	0	Algemeen bestuur	9,243,134	13,362,320	14,248,032	14,750,068	14,858,291	15,329,242
	1	Openbare orde en veiligheid	8,255	196,896	243,250	217,047	219,218	221,410
	2	Verkeer, vervoer en waterstaat	6,445,075	5,751,762	5,741,620	5,800,875	5,880,584	5,999,390
	3	Economische zaken	(112,248)	475,411	520,963	534,173	539,514	544,910
	4	Onderwijs	402,906	351,393	386,267	439,504	394,031	397,971
	5	Cultuur en recreatie	1,504,298	1,724,886	1,941,660	1,763,491	1,781,125	1,798,937
	6	Sociale voorzieningen en maatschappelij	1,408,199	1,175,173	1,454,695	1,522,237	1,537,459	1,552,834
	7	Volksgezondheid	2,997,941	2,827,592	3,178,806	3,265,541	3,298,196	3,331,178
	8	Ruimtelijke ordening en huisvesting	22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
	9	Financiering en algemene dekkingsmidde	1,815,510	384,311	314,685	317,832	321,010	324,220
Expenses Total			23,735,669	26,251,450	28,108,202	28,802,574	29,023,154	29,695,753
Surplus (deficit)			**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

The budgeted surplus for 2026 amounts to USD647K.

In preparing the budget 2026, particular attention was been given to the following items:

- Inclusion of the free allowances for the years 2026 through 2029. For details on the free allowances, refer to the paragraph concerning function 921.
- Analysis of the local revenues in combination with the intended projects funded through Special Allowances, the connectivity project, and the promotion of Statia through digital sources.
- In-depth analysis of personnel expenses, which are the largest expense item in the budget. The details of this analysis are presented in the "Overview Personnel expenses" as along with the considerations in establishing the budget for 2026.
- Analysis of the capital investments for 2026 and the resulting effect on the depreciation expenses, as well as the allocation to the different functions.
- Review of the subsidy amounts and their allocation to specific institutions.
- Review of other costs such as travel and accommodation expenses, office expenses, and continuing education. Maximum ceilings have been determined for these types of expenses, taking into consideration the expected trends of these expenses and by setting priorities.

Principles of Valuation

Investments

In financial-technical language, an investment, other than operating expenses, is capitalized and recognized on the balance sheet. Subsequently, the costs are spread out over the coming years by amortizing the capitalized investment in equal installments. The theory behind this is on the one hand that an investment retains value in the future and is marketable, and on the other hand, that it stabilizes costs at budget level. After all, revenues are not very elastic and that requires a stable cost level.

At the same time, the entity's liquid assets are used immediately, as the supplier does not accept payment in installments.

The method of depreciation is set out in Article 15 (3) of the 2020 Financial Management Regulation. Depreciation is calculated on a linear basis over the periods indicated in the Regulation.

In accordance with the regulation, the following depreciation periods are used:

Asset groups	Depreciation period
Land, sites and other tangible fixed assets that are not included in this list	0
Road and hydraulic engineering facilities	50
New-build residential and commercial buildings	40
Safety provisions for commercial buildings, technical installations in and outside commercial buildings, heavy means of transport	10
Light transport equipment, furniture, hardware and software	5

Paragraph 6 of the ordinance also provides that: "The periods referred to in paragraph 3 can be adjusted if it is foreseeable and demonstrable that the asset has a different economic life."

Paragraph 5 provides that assets with an individual acquisition price of less than USD 5,000 will not be capitalized (except for grounds). Similar purchases of, for example, IT equipment, AV equipment and air conditioning units are activated per article group per year.

- OLE does not charge interest on investments, and no divestments are planned.
- Charting the long-term development of depreciation costs that are released.
- Mapping the expected replacement investments.
- Investments for visualizing special benefits.
- Taking out insurance or paying motor vehicle tax.

This is also stated in BBV BES.

Inflation

To be consistent with the previous budgets the costs and incomes are increased with 1,0% for 2027 through 2029.

Bad Debtors

A provision for bad debts is formed for outstanding receivables based on empirical data and / or an assessment of the collectability of individual outstanding receivables. However, attempts to collect the outstanding balances will continue unchanged.

Reserves and provisions

The Executive Council provides an annual statement of reserves and provisions with the budget. This statement deals with, among other things, (changes in) the formation and use of reserves and provisions and the nature and objective of each reserve and provision.

By means of a decision of the Island Legislative Council it can be arranged that for reserves and / or provisions designated for that purpose interim additions and withdrawals from reserves and provisions, but not already estimated, can take place without a separate prior Island Council decision. These changes must be visible in the interim reports or the annual accounts. Formal authorization takes place by adopting the interim reports or the annual accounts, respectively, by the Island Legislative Council.

A condition for the application of the second paragraph is that these changes are necessary to achieve the objectives or activities stated in the budget, or when these appear necessary based on applicable reporting rules. In the case of withdrawals, the expenses to be covered must clearly fit within the nature and objective of the reserve or provision.

Registration of possessions, assets and equity

The Executive Council ensures an up-to-date and complete registration of assets. The possessions that must be registered are grounds, buildings, means of transport, IT and AV equipment. The Executive Council is responsible for systematically checking the registration, the development of the assets and the assets of the public entity. This means that the securities, stocks, outstanding loans, receivables (debtors), cash and debts (creditors) are checked annually and registered property and means of transport at least once every four years. In the event of discrepancies in the registration of assets, the Executive Council will take measures to correct these shortcomings. The results of the inspection and any plans for improvement will be presented to the Island Legislative Council for notification.

Other required overviews

Overview Intended Investments 2025-2028

Description	Note	Total investment	Amended budget #2025-02	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
ION scan for explosives, metal detection		**62,000**	62,000	-	-	-	-
Lighting runway airport		**50,000**	50,000	-	-	-	-
New security vehicle + equipment		**40,000**	40,000	-	-	-	-
Transport Infrastructure		**2,000,000**	1,000,000	500,000	500,000	-	-
New vehicle		**81,000**	81,000	-	-	-	-
Meubilair raadszaal		**25,000**	25,000	-	-	-	-
Vehicle - pickup truck		**30,000**	30,000	-	-	-	-
Vehicle - pickup truck		**30,000**	30,000	-	-	-	-
Building purchase/renovation		**250,000**	250,000	-	-	-	-
New vehicle (VTH)		**29,000**	29,000	-	-	-	-
IAB BES software (Inrichting activiteiten BES)		**225,000**	225,000	-	-	-	-
Building renovation		**250,000**	250,000	-	-	-	-
Land/building centralized government building		**717,500**	717,500	-	-	-	-
Furniture		**20,000**	20,000	-	-	-	-
Security Camaras		**7,500**	7,500	-	-	-	-
Display cases and shelves		**10,000**	10,000	-	-	-	-
Humidifiers		**10,000**	10,000	-	-	-	-
GVP & GDG School - infrastructure		**1,200,000**	-	800,000	400,000	-	-
GVP & GDG School - additional infrastructure		**300,000**	-	-	300,000	-	-
GVP & GDG School - own contribution		**1,500,000**	-	1,500,000	-	-	-
Social Housing		**300,000**	300,000	-	-	-	-
Social Housing - additional (financed interest-free l		**4,212,000**	-	1,404,000	1,404,000	1,404,000	-
Eco Statia N.V. - Transfer of land and property		**2,100,000**	2,100,000	-	-	-	-
Modernization archives		**70,000**	70,000	-	-	-	-
Office furniture		**50,000**	50,000	-	-	-	-
New warehouse		**104,000**	104,000	-	-	-	-
New forklift		**60,000**	60,000	-	-	-	-
New office furniture		**15,000**	15,000	-	-	-	-
New server		**8,000**	8,000	-	-	-	-
Tent		**7,000**	7,000	-	-	-	-
New vehicle		**26,304**	26,304	-	-	-	-
Office furniture		**50,000**	50,000	-	-	-	-
Office furniture		**50,000**	50,000	-	-	-	-
New equipment waste plant		**200,000**	200,000	-	-	-	-
Vehicle for island sec and BBO team		**30,000**	-	30,000	-	-	-
ICT equipment		**10,000**	-	10,000	-	-	-
3 fourtyfive foot high cube containers		**22,500**	-	22,500	-	-	-
1 Tractor plow		**5,000**	-	5,000	-	-	-
3 Rotary Tiller		**5,000**	-	5,000	-	-	-
Scarefolding		**5,000**	-	5,000	-	-	-
3 Bankers		**5,000**	-	5,000	-	-	-
Aanschaf in Ground Lighting System		**700,000**	-	-	-	350,000	350,000
Purchase luggage Carrousel		**50,000**	-	-	50,000	-	-
QPS Walk Through Detection		**450,000**	-	-	225,000	225,000	-
Purchase Hoogwerker		**6,000**	-	6,000	-	-	-
Renovation of existing landing strip		**700,000**	-	700,000	-	-	-
AFIS TWR communication equipment		**20,000**	-	-	20,000	-	-
Furniture for unit YES		**20,000**	-	20,000	-	-	-
Printer for unit YES		**8,000**	-	8,000	-	-	-
New security vehicle		**40,000**	-	40,000	-	-	-
New Centralized Harbor Building and Demolition		**192,500**	-	100,000	92,500	-	-
Telephone system for transfer of calls		**6,000**	-	6,000	-	-	-
Incinerator system - additional cost required		**1,900,000**	-	1,900,000	-	-	-
GDG school - additional cost required		**175,000**	-	175,000	-	-	-
Fairplay - bouwrijp maken		**881,800**	-	481,800	400,000	-	-
Customs duty - new building		**1,000,000**	-	350,000	350,000	300,000	-
Sub-Total Capital Investments & Payments		**20,321,104**	**5,877,304**	**8,073,300**	**3,741,500**	**2,279,000**	**350,000**

The effect of the investments on the depreciation expenses is as follows:

Function	Unit	Category	Purchase price	Year of purchase	Lifetime	Depreciation 2026	Depreciation 2027	depreciation 2028	Depreciation 2029
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	2,100,000	2025	40	52,500	52,500	52,500	52,500
002	Vergunning, toezicht en handhaving	Voertuigen	26,304	2025	5	5,261	5,261	5,261	5,261
002	Directie Sociaal	Meubilair	50,000	2025	5	10,000	10,000	10,000	10,000
220	Zeehaven	Renovatie/aanpassing gebouwen	104,000	2025	40	2,600	2,600	2,600	2,600
220	Zeehaven	Renovatie/aanpassing gebouwen	192,500	2025	40	4,813	4,813	4,813	4,813
220	Zeehaven	Meubilair	30,000	2025	5	6,000	6,000	6,000	6,000
220	Zeehaven	Voertuigen	60,000	2025	5	12,000	12,000	12,000	12,000
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Meubilair	120,000	2025	5	24,000	24,000	24,000	24,000
002	Bestuursapparaat	Voertuigen	30,000	2026	5		6,000	6,000	6,000
002	Bestuursapparaat	Hardware, overige	10,000	2026	5		2,000	2,000	2,000
480	Onderwijs algemeen beheer	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	1,800,000	2026	40		45,000	45,000	45,000
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	4,512,000	2026	40		112,800	112,800	112,800
002	Bestuursapparaat	Voertuigen	30,000	2026	5		6,000	6,000	6,000
002	Bestuursapparaat	Hardware, overige	10,000	2026	5		2,000	2,000	2,000
230	Luchtvaart	Werktuigen, machines en gereedschappen	76,000	2026	10		7,600	7,600	7,600
002	Directie Sociaal	Meubilair	28,000	2026	5		5,600	5,600	5,600
230	Unit Beveilging	Voertuigen	40,000	2026	5		8,000	8,000	8,000
002	Incinerator	Werktuigen, machines en gereedschappen	1,900,000	2026	40		47,500	47,500	47,500
480	Onderwijs algemeen beheer	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	175,000	2026	40		4,375	4,375	4,375
002	Directie Sociaal	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	881,800	2027	40			22,045	22,045
200	Publieke werk en diensten	Werktuigen, machines en gereedschappen	42,000	2027	10			4,200	4,200
230	Luchtvaart	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	700,000	2027	40			17,500	17,500
220	Zeehaven	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	1,000,000	2028	40				25,000
230	Luchtvaart	Werktuigen, machines en gereedschappen	450,000	2028	10				45,000
230	Luchtvaart	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	700,000	2029	40				
						117,173	**364,048**	**407,793**	**477,793**

Overview Reserves and Provisions

Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Reserves						
General Reserve	20,394,556	20,262,235	21,190,051	21,837,082	21,285,830	21,390,723
Designated reserve	3,225,092	2,278,949	2,074,840	1,512,711	950,582	495,542
Resistance Capacity	6,861,432	6,999,300	6,861,432	6,861,432	6,861,432	6,861,432
Usage of designated reserve	-	(1,204,109)	(562,129)	(562,129)	(455,039)	(955,039)
Addition to general reserve	4,126,608	1,927,816	647,031	10,878	559,932	417,208
Subtotal general rerserve	**34,607,688**	**30,264,191**	**30,211,225**	**29,659,973**	**29,202,737**	**28,209,866**
Participations	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)
Total reserves	**17,462,825**	**13,119,328**	**13,066,362**	**12,515,110**	**12,057,874**	**11,065,003**
Provision for pensions of former I	(450,000)	(450,000)	(450,000)	(450,000)	(450,000)	(450,000)
Provision environmental fund	(350,281)	(350,281)	(350,281)	(350,281)	(350,281)	(350,281)
Provision for reorganization of cle	(23,000)	-	-	-	-	-
Total provisions	**(823,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**

With a balanced budget for the coming years, the general reserve is expected to remain between USD28 million and USD30 million. The calculation of the value of the general reserve takes into account the amount needed for resistance capacity, which will not be affected.

The Island Council has decided to assign USD 1 million of the positive result of 2024 as a designated reserve. The purpose of this specific designated reserve is yet to be allocated.

The execution of the designated reserves is as follows:

Description	Total investment	Amended budget #2025-02	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Racetrack	**700,000**	**400,000**	150,000	150,000	-	-
Government building and purchase of land	**700,000**	**700,000**	-	-	-	-
Poverty reduction and a one-off energy allowance for low-income households	**970,157**	**150,000**	205,039	205,039	205,039	205,039
Support for digitalization	**301,178**	**151,178**	75,000	75,000	-	-
Appointing a social real estate project manager	**52,365**	**52,365**	-	-	-	-
Implementation of the Nature and Environmental Policy Plan for the Caribbean Netherlands 2020-2030	**264,180**	**-**	132,090	132,090	-	-
Projects to be assigned to designated amount (July 2025)	**1,000,000**	**-**	-	-	250,000	750,000
	3,987,880	**1,453,543**	**562,129**	**562,129**	**455,039**	**955,039**

Overview Personnel Expenses

Summary of Personnel Expenses 2026						
Divisions & Units	Filled Positions		Vacancies		Total	
	FTE	USD	FTE	USD	FTE	USD
Fixed Formation (Vaste Regulier Formatie)						
Bestuursapparaat & Bestuursorganen	14.50	1,361,476	5.50	343,985	20.00	1,705,461
Bestuursondersteuning	13.00	945,955	8.00	554,659	21.00	1,500,614
Directie Bedrijfsvoering en Klantenservice	27.00	1,892,986	12.00	733,998	39.00	2,626,984
Directie Economie Natuur en Infrastructuur	40.00	2,448,425	4.00	283,217	44.00	2,731,641
Directie Sociaal	20.00	1,449,430	4.00	295,207	24.00	1,744,637
Directie Transport	46.00	2,126,643	7.00	352,320	53.00	2,478,962
Sub-total Fixed Formation	**160.50**	**10,224,914**	**40.50**	**2,563,386**	**201.00**	**12,788,299**
Above Formation (Boventallig Formatie)						
Above formation	10.00	482,589	1.00	112,027	11.00	594,616
Sub-total Fixed Formation	**10.00**	**482,589**	**1.00**	**112,027**	**11.00**	**594,616**
Extra Formation (Extra Formatie)						
Project-Assigned Personnel	16.00	1,364,670	30.00	2,477,215	46.00	3,841,885
Minus Bijdrage	(16.00)	(1,364,670)	(30.00)	(2,477,215)	(46.00)	(3,841,885)
Uitvoeringskracht (CN-envelopen)	5.00	343,990	4.00	181,457	9.00	525,447
Minus Bijdrage	(5.00)	(343,990)	(4.00)	(181,457)	(9.00)	(525,447)
Sub-total Extra Formation	-	-	-	-	-	-
Total Personnel Expenses 2026	**170.50**	**10,707,502**	**41.50**	**2,675,413**	**212.00**	**13,382,915**
Vacancies | Temporarily Filled by Consultants*	7.00	406,081	-	-	**7.00**	**406,081**

** This section is intended primarily for informational purposes. The vacancies are already reflected in the Fixed Formation as such. The corresponding amounts are also deducted from the contractors and consultants budget to prevent double budgeting of expenses.*

***The table is presented in summarized form in connection with privacy.*

Personnel related to projects and CN envelope are covered by funds received through special allowances. The related salaries are recharged to projects.

The summarized table below gives a breakdown of the number of FTE's and the related personnel expenses by financial year and by function, pertaining to projects and CN envelope.

Personnel Expenses covered by Special Allowances										
Function	Budget 2025		Multi-annual Budget 2026-2029							
	FTE 2025	Budget 2025	FTE 2026	Budget 2026	FTE 2027	Budget 2027	FTE 2028	Budget 2028	FTE 2029	Budget 2029
Bestuursondersteuning / Kabinet Gezaghebber	11	1,354,132	20	1,746,116	20	1,976,412	20	1,996,177	20	2,016,138
Directie Bedrijfsvoering en Klantenservice	2	169,172	4	222,476	4	315,310	4	318,463	4	321,647
Directie Sociaal	16	1,367,896	20	1,550,680	20	1,618,784	20	1,634,971	20	1,651,321
Directie Economie Natuur en Infrastructuur	3	175,452	11	848,060	11	924,523	11	933,768	11	943,106
	32	3,066,652	55	4,367,332	55	4,835,028	55	4,883,378	55	4,932,212

In 2026 the partial effect of the vacancies throughout the year has been taken into account, with the full year effect in 2027.

Personnel Expenses

In this process, the following was taken into account:

Vacancies

In recent years, OLE has had a high number of vacancies and experienced difficulties in filling these positions. The estimated formation for 2026 includes 40.5 vacancies (excluding projects and temporary support).

Based on experience from prior years, it is expected that some of these vacancies will be filled throughout the year. In the second half of 2025, approximately 24 vacancies are expected to be filled, leaving 16.5 vacancies to be filled in 2026. Although the table indicates the total vacancies in FTE, the financial figures take into account the partial-year effect of filling these positions throughout the year and not from the 1 January. The partial-year effect corresponds for 2027 amounts to USD1.3 million.

The expected costs of the vacancies that are currently filled by third-parties have been deducted from the third-party expenses to ensure that the costs are not overstated.

In comparison with the budget 2028-2028 the development in personnel expenses is as follows:

	Fixed positions	Vacancies	Total
Budget 2025-2028	148.5	48.5	197.0
Budget 2026-2029	160.5	40.5	201.0
Difference	12.0	-8.0	4.0

The fixed positions have increased, showing the result of the efforts to fill vacancies during 2025.

Bottlenecks

As per the articles in WOL BES, island council members are not permitted to be civil servants. As a result, 2 of these positions have not yet been filled, but form part of the vacancies. The budget does not provide for a replacement, but a solution will be sought for this bottleneck. To mitigate this, temporary above-formation functions were created.

There are currently 11 positions above formation, totaling USD594K.

Furthermore, employees who suffer from an illness for a long period of time receive salary compensation for up to 4 years. Currently, only one (1) employee falls in this category. The budget does not include replacement expenses for this risk.

Retirement

Expected retirement does not have an impact on the 2026 budget, but it is expected that this may be the case in later years. In 2025 and 2026, considerations will be given to outsourcing cleaning and security services.

Cashflow forecast 2026-2029

The cashflow forecast has been prepared using the following assumptions:

Financial year 2025:

- The opening cash position for 2026 reflects the closing cash balance of 2025, including the year's remaining free allowances and interest income.
- The proceeds and disbursements for 2025 include the continuation of infrastructure and capital projects, with partial drawdowns on designated reserves carried forward into 2026.
- The implementation of the Internal Control Department and related audit plan in late 2025 does not yet have a significant impact on cash disbursements in that year, but associated operational costs are reflected in the 2026 budget.

Financial years 2026-2029:

- Free allowances are projected to remain stable from 2026 onwards, following the adjustments incorporated in 2025. Structural allowances are assumed to be received in monthly advance installments, while incidental allowances are considered one-time receipts.
- Interest-free loan proceeds of USD 5.71 million are budgeted in 2026, mainly during January and February 2026 for USD 1.5MM and USD 4.2MM, respectively, intended to address specific project needs, such as the completion of the GVP school and Social Housing projects. No further interest-free loan proceeds are projected from 2027 onwards.
- Special allowances are included as both proceeds and disbursements within the forecast. These are expected to decrease significantly, from USD 30.10 million in 2026 to USD 2.27 million in 2029, reflecting the completion of a substantial portion of active projects during the 2026 – 2029 period.
- Capital investments are budgeted at USD 8.56 million in 2026, declining sharply to USD 1.3 million by 2029. This reduction is primarily the result of limited cash availability and the associated constraints on funding additional major capital projects. OLE must ensure the maintenance of a balanced budget while safeguarding a manageable liquidity position, thereby prioritizing investment in the most critical and high-priority projects. Capital investments also comprise the expenditures related to the designated reserves.
- Operational expenditures include personnel costs, general operating expenses, subsidies and financial contributions, and other recurring costs. A significant increase is projected primarily in personnel expenses, reflecting the Organization's commitment to ensuring adequate staffing levels to support the effective and efficient execution of its duties and responsibilities. Other expenditure categories are expected to grow at a moderate pace over the period, driven by inflationary adjustments and ongoing organizational development initiatives.
- Interest income is calculated at a conservative rate of 3% per annum on the average bank balances of two (2) interest bearing accounts. Based on current trends, the rate of projected interest applied at budget preparation may be subject to change depending on international market conditions.
- Interest expenses are minimal, projecting a limited reliance on and use of overdraft facilities; however, the risk of use of a temporary overdraft facility exists if advance free allowances are not transferred timely to the Organization or if collection of outstanding receivables falls short of expectations.
- Restricted bank balances, consisting of special allowance funds and funds managed by Cft, are projected to increase from USD 48.79 million in 2026 to USD 62.87 million in 2029, while unrestricted bank balances are expected to decline sharply to USD 0.11 million in 2029, indicating limited available liquidity for discretionary purposes.

The following table summarizes the projected cash movements:

Year	Opening Balance (USD)	Proceeds (USD)	Disbursements (USD)	Closing Balance (USD)
2026	67,964,033	59,545,927	66,278,596	51,231,364
2027	51,231,364	43,727,137	49,744,235	45,214,266
2028	45,214,266	44,303,556	39,018.673	50,499,149
2029	50,499,149	44,794,307	32,415,665	62,877,790

Liquidity Considerations

The forecast indicates a declining unrestricted cash position over the period, with liquidity projected to reach minimal operational levels by 2029. This trend is driven primarily by front-loaded disbursements for special allowances and capital investments in 2026 and 2027, combined with stable and recurring income streams.

Capital investments are budgeted at USD 8.63 million in 2026, decreasing sharply to USD 1.31 million by 2029. This reduction reflects both limited cash availability and the need to prioritize funding for only the most critical, high-priority projects. Maintaining a balanced budget and safeguarding a sustainable liquidity position remain essential conditions for OLE's financial stability.

The statutory requirement to maintain a resistance capacity in liquid assets at a ratio of 1:1 will not be met during most of the forecast period. By 2029, unrestricted liquidity is expected to be critically low, underscoring the importance of continued monitoring of receivable collections and, if necessary, adjustments to the investment and capital disbursement schedule.

To address these challenges, OLE will develop and present a comprehensive liquidity policy to the Cft and the Netherlands. This policy will define the principles and parameters for managing liquidity levels, ensuring that all parties agree to its provisions prior to implementation. It will also include clear mechanisms for monitoring and reporting on a regular basis to support transparency, accountability, and timely decision-making.

Cashflow projection 2026-2029

CASHFLOW PROJECTIONS DESCRIPTION	2026 BUDGET	2027 BUDGET	2028 BUDGET	2029 BUDGET
CASH POSITION - BEGINNING OF YEAR	**67,964,033**	**51,231,364**	45,214,266	50,499,149
Cash Proceeds from:				
01 - Free allowances	22,226,121	22,511,008	23,113,418	23,377,917
02 - Taxes and levies	550,000	555,500	561,055	566,666
03 - Property management income	266,271	268,933	271,623	274,339
04 - Airport	392,735	396,663	400,629	404,636
05 - Harbour	1,949,997	1,969,497	1,989,192	2,009,084
06 - Permits	147,591	149,067	150,558	152,063
07 - Fees and dues	110,572	111,677	112,794	113,922
08 - Other income	149,950	151,450	152,964	154,494
10 - Waste tax	287,850	290,729	293,636	296,572
12 - Other special income	-	-	-	-
30 - Unforeseen	-	-	-	-
31 - Collections	937,761	853,294	788,933	740,202
Proceeds from Interest-Free Loans	5,712,000	-	-	-
Proceeds from Special allowances	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000
Proceeds - Interest Income	1,815,078	1,469,320	1,468,754	1,704,412
TOTAL CASH PROCEEDS RECEIVED	49,545,927	43,727,137	44,303,556	44,794,307
TOTAL CASH AVAILABLE	117,509,960	94,958,501	89,517,822	95,293,456
DISBURSEMENTS RELATES TO:				
A - OPERATIONAL COSTS - OLE				
1. - Personnel Payments	15,951,361	17,016,031	17,124,869	17,296,117
1A. - Personnel - 36 hours Workweek FY 2022	-	-	-	
2. - Accomodation Expenses	1,901,879	1,920,898	1,940,107	1,959,508
3. - Property Management Expenses	3,057,633	2,888,209	2,917,092	2,946,262
4. - Office Expenses	1,266,339	1,120,505	1,131,710	1,138,384
5. - Representation & Communication Expenses	1,092,102	1,103,023	1,114,053	1,125,193
6. - Transportation Expenses	358,876	356,405	359,969	363,568
7. - General Expenses	1,155,895	1,084,381	1,095,224	1,455,453
8. - Subsidies & Financial Contributions	2,446,096	2,217,432	2,239,606	2,262,002
9. - Other Expenses	-	-	-	-
10. - Unforseen	261,470	250,479	252,984	255,514
Sub-total - Operational Costs	27,491,650	27,957,363	28,175,614	28,802,003
B - CAPITAL INVESTMENTS AND DESIGNATED RESERVES	8,635,429	2,449,629	1,330,039	1,305,039
C - SPECIAL ALLOWANNCES	30,103,507	19,189,989	9,482,500	2,272,480
SUBTOTAL	66,230,587	49,596,981	38,988,153	32,379,523
Bank Charges	27,020	100,869	27,020	27,020
Interest Expenses	20,990	46,386	3,500	9,123
TOTAL CASH DISBURSEMENTS	**66,278,596**	**49,744,235**	**39,018,673**	**32,415,665**
CASH POSITION - END OF YEAR	**51,231,364**	**45,214,266**	**50,499,149**	**62,877,790**

SUMMARY OF BANK ACCOUNT BALANCES	2026	2027	2028	2029
UNRESTRICTED BANK ACCOUNT BALANCES				
A. MCB Bonaire CFT - Account #3007	1,936,782	183,522	(49,095)	(397,973)
B. MCB Bonaire - Account #7505	3	3	3	3
C. MCB Bonaire - Account - #4101	503,198	503,198	503,198	503,198
SUBTOTAL UNRESTRICTED BANK BALANCES	**2,439,984**	**686,723**	**454,106**	**105,228**
RESTRICTED BANK ACCOUNT BALANCES				
D. MCB Bonaire - Account #2607	48,660,698	44,470,709	49,988,209	62,715,729
F. ORCO Bank - Account #6031	130,682	56,833	56,833	56,833
SUBTOTAL RESTRICTED BANK BALANCES	**48,791,380**	**44,527,542**	**50,045,042**	**62,772,562**
TOTAL BANK BALANCES	**51,231,364**	**45,214,266**	**50,499,149**	**62,877,790**

Overview Subsidies and Current Transfers 2025-2028

The table below shows a summary of the subsidies awarded to the different institutions of Sint Eustatius in view of the role they play in the objectives of OLE and the general interest.

Foundations	Realization 2024	Primary Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Small Enterprises Stimulation Programme	33,000	30,000	29,850	30,149	30,450	30,754
St. Eustatius Monument Foundation	-	51,956	58,850	59,439	60,033	60,633
St. Eustatius National Park	177,150	177,150	176,352	178,116	179,897	181,696
St. Eustatius Tourism Development Foundation	259,285	335,055	298,515	301,500	304,515	307,560
Judson Bicentennial Stichting (Library)	173,000	168,879	173,240	174,972	176,722	178,489
St. Eustatius Sports Facilities	320,300	320,300	375,000	378,750	382,538	386,363
St. Eustatius Historical Foundation	111,000	106,782	115,000	116,150	117,312	118,485
St. Eustatius Center for Archeological research	50,000	50,000	50,900	51,409	51,923	52,442
St. Eustatius Youth Care Foundation	300,000	300,000	298,650	301,637	304,653	307,699
St. Eustatius Lions Club	13,000	10,150	-	-	-	-
Expertise Center Sint Eustatius	23,880	23,880	24,119	24,360	24,604	24,850
St. Eustatius Senior Citizens and Cultural Foundation	9,000	26,250	26,513	26,778	27,046	27,316
St. Eustatius Expertise Centrum	-	80,000	-	-	-	-
Dikers Sports Academy	850	36,450	-	-	-	-
Golden rock cancer awareness	-	-	15,800	15,958	16,118	16,279
Other	27,316	-	13,699	13,836	13,974	14,114
Total	**1,497,781**	**1,716,852**	**1,656,488**	**1,673,053**	**1,689,783**	**1,706,681**
Financing through alternative channels		(151,211)	-	-	-	-
Total	**1,497,781**	**1,565,641**	**1,656,488**	**1,673,053**	**1,689,783**	**1,706,681**

Overview Free Allowances

For details, refer to the table and explanation under function 9.

In St. Eustatius, the priority is to improve the economic perspective, for example by strengthening the standard of living and reducing (social) poverty. The government has therefore found itself willing to invest extra money in the islands on the condition that good governance and financial accountability are guaranteed at an adequate level. Where the Netherlands supports investments by the islands, a realistic conservation budget must be provided for more than is currently the case. The call for an increase in the Free Allowance has been ongoing for some time. This was realized in 2024.

Resources are deployed along three lines from the Coalition Agreement:

A. Improving livelihood security by increasing incomes and lowering the cost of living.

B. Improving the labor market.

C. Reinforcing Island resources (including the Free allowance)

In 2022, the OLE and the departments worked hard to achieve the ambitions of the cabinet, the outline letter, the priorities as drawn up by the directors (Government Commissioner in collaboration with the Island Council) of Sint Eustatius, and the distribution of the CN envelope, which was to be worked out in specific and concrete agreements.

Work has been done on administrative agreements to arrive at a prioritization and thus delver results for the inhabitants of St. Eustatius. The working group Interdepartmental Policy Research (IBO) and the Council of State (RvS) also recommend this. They emphasize the importance of an integrated, government-wide approach. One way to achieve this, according to the reports, is to draw up implementation agendas. The government response to the RvS/IBO stated that the cabinet would draw up execution agendas in 2022 to facilitate cooperation and strengthen and expand mutual efforts, based on commitment to results. In June 2022, these agreements were signed between the Government Commissioner and the State Secretary of the Interior and Kingdom Relations. This was necessary to give substance to the execution and necessary budget for certain topics from the execution agendas. This leads to a clear and well-founded distribution and assignment of additional government contributions to OLE from the CN envelope. This has also led to an increase in the free allowances.

With the increase in the free allowance, public entities are better able to perform their island tasks and address backlogs.

Critical Performance Indicators (KPI)

On the basis of the renewal of the BBV in 2017, it has been determined that Dutch municipalities must explain their annual budget with a (fixed) set of policy indicators. The Island Council (in the event of a restoration of democracy) is free to expand this basic set with its own indicators, now the Executive Council.

As part of the further development of the P&C cycle, it is proposed to appoint so-called performance indicators with effect from the 2024-2027 budget, in the context of a deepening of the W-question "What do we want to achieve?" (what do we try to achieve). This also follows a recommendation from the CFT to pay more attention and depth to policy-based accountability.

The values realized are then presented in the annual accounts.

In OLE's budgets to date, it is described for each function what is being attempted to be achieved, but no measurable standards have yet been formulated. With effect from the 2024-2027 budget, two critical performance indicators will be formulated for each main function. (below 3-4 examples per main function). It gives the Executive Council and management the opportunity to assess and evaluate its performance and results in the various policy areas and thus to form a clear picture of the policy results of the Public Entity. (In addition to the overview below, a KPI such as the outstanding debtor balance for main function 9 can also be considered).

An additional advantage is that KPIs are an instrument for comparing the performance of comparable (so-called reference municipalities) municipalities, although this does not apply in the case of OLE and Statia (in the Netherlands there is a basic set of 39 mandatory indicators, www.waarstaatjegemeente.nl). In addition, an advantage of KPIs can be that management can identify at an early stage where and when adjustment is really required.

It is important in this context that a KPI complies with the SMART principle:

- ✓ Specific; Is the objective unambiguous?
- ✓ Measurable; Can we measure progress with the KPIs?
- ✓ Acceptable; Is this acceptable enough for the target group and/or management?
- ✓ Realistic; Is the goal achievable?
- ✓ Time-bound; When (in time) should the goal be achieved?

It is also important that the number of KPIs is limited in number. An abundance of indicators is not workable and does not contribute to the legibility of the documents. What does benefit the information position and workability is some consistency in the indicators. So, no constant changes and adjustments.

It is also important, given the small scale of Statia, that the results of KPIs cannot be translated back to a more or less individual level.

Finally, indicators should not become an end in themselves but should be supportive in nature. A low percentage of young people with youth care, for example, can be positive if the public body takes a good preventive approach, but may be less favorable if certain young people do not receive the youth care that they do need. It is therefore essential not to see and assess indicators individually, but to provide them with some context.

KPI's summary

Performance Indicators annual budget 2026-2029				2026	2027	2028	2029
Serial no.	**Function**	**Performance Indicator**	**Description**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
1	**0 General Administration**	Absenteeism	High absenteeism levels mean that work is not done for extended periods and is performed less efficiently, which in turn can be detrimental to other related processes.	**norm 4.5%**	**norm 4.5%**	**norm 4.5%**	**norm 4.5%**
2	**1 Public Order and Safety**	Response time incidents and calamities	Reaction of staff in time, in case of calamitys or incidents. Reaction from on call situation. Training drills.	**3uren per week**	**4uren per week**	**5uren per week**	**6uren per week**
3	**1 Public Order and Safety**	Striving for Security Certification	Training: AVSec, ISPS, Dangerous goods, First Aid, Explosives, VHF, Firefighting course, management courses supervisors. Inclusive re-certification new personnel.	**80%**	**90%**	**100%**	**100%**
4	**1 Public Order and Safety (CRISISMANAGEMENT)**	Measuring response time/Turnout time fire service	Turnout time Fire service due to emergency situations "service to the citizen"	**<=15min**	**<=10min**	**<=10min**	**<=10min**
5	**1 Public Order and Safety**	installation of traffic signs	A lot of the roads previoulsy constructed does not have adequate signage and does not comply with the road safety regulations The BC has the mandate to authourize the placing of traffic signs The intention is to increase public safety by installing adequate signage on the road ways. The amount of new signs to be installed each year is as follows	**20**	**10**	**10**	**10**
6	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	Number of flight movements airport	Number of take-offs and landings	**5,100**	**5,600**	**6,100**	**6,600**
7	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	Number of passengers airport	Departing and arriving passengers	**26,750**	**30,550**	**33,700**	**40,654**
8	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	Number of ferry passengers	Expressed in average passenger load factor. Goal: sustainable connectivity (avg. pass. Load factor > 27% for the operator to make profit)	**20%**	**27%**	**30%**	**30%**
9	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	(1) amount of Road maintained (2) improve street lightening	*More roads are been constructed P only a certain amount of roads are currently been maintained * there are dangerous associated with having debris on the road ways * uncleaned side walks creates vison imperiment for motorists. * not enough stree lighteing in the community, some road waysare extremely dar and dangerous. the amount of new roads to be maintained per year is represented in km and the amountof lights to be placed in numbers	**10Km & 30 lights**	**5km & 30 lights**	**5km & 30 lights**	**5km & 30 lights**
10	**3 Economic Affairs**	Supporting local cooperation and BSO	Providing support to the local foundations and businees support organizations the amount of organizations to receive support from the OLE annually (improve the support received from ENI)	**7**	**7**	**7**	**7**
11	**3 Economic Affairs**	Permit issued and enforcement	Not all buiness have the corrrect permits to operate. Some business do not have no permit at all. This mus be doen from enforcemnet the intention is to control all operated business and check if they have the correct permits to operate. The aount of business to be checked annually is represented in numerical numbers	**70**	**80**	**90**	**100**
12	**3 Economic Affairs**	Improving compliance and knowledge of local busness and BSO.	A lot of thelocal business and foundations are no fully aware of the all the regulations nor are they fully aware of the possibilities to access financing . The intention is to organise trainingens and consultaion session to increase their awarenss and knowedge to access finance . the OLE will arrange a series of trainingen on a anual basis. the amount is represented in numerical values	**3**	**5**	**5**	**5**
13	**4 Education**	Adult Education	Low literacy and illiteracy have been reduced. The target audience attends courses that enhance their opportunities within the community. "Baseline" is established.	**70**	**90**	**110**	**130**
14	**5 Culture and Recreation**	Number of festivals and cultural events	Embedding national pride in the Statian community. Attraction for residents and tourists.	**12**	**12**	**12**	**12**
15	**5 Culture and Recreation**	Culture artifacts(cultureel erfgoed); Cultureel Erfgoed op 1 lokatie	Preserving cultural heritage: Heritage is safeguarded through safe repatriation, transportation, storage and exhibition.	**1**	**1**	**1**	**1**
16	**6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk**	Poverty rate (armoede)	CBS poverty on St. Eustatius = 52%. In line with the SDGs (Sustainable Development Goals), it is the intention that this will be significantly reduced by 2030.	**48%**	**45%**	**43%**	**41%**
17	**6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk**	Domestic violence (huiselijk geweld en kindermishandeling)	The shelter is operational. A baseline for measuring domestic violence and child abuse has been created.	**80%**	**100%**	**100%**	**100%**
18	**6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk**	Labor participation	The number of unemployed is 2.3% (CBS). Number of registered unemployed directed to work through labor matters is currently 35. Per year the number of registered unemployed will be 5.	**40**	**45**	**50**	**55**
19	**7 Public Health**	GGD - obesity approach for young people	life style change is necessary, information to raise awareness of health risks and approach to obesity.	**50%**	**75%**	**75%**	**75%**
20	**9 Financing and General Cover funds**	Outstanding debtor balance	Closed invoices per year expressed in %. Concerns current financial year	**75%**	**77%**	**85%**	**85%**
21	**9 Financing and General Cover funds**	Speed of payment (supplier satisfaction)	What percentage has been paid within the payment term of 22 days?	**87%**	**90%**	**95%**	**95%**
22	**9 Financing and General Cover funds**	Deliver external reports on time	Deliver uitvoeringsrapportages (4x), Annual Reports (1x), Budget (1x) and answers to questions from the Bestuurscollege and/or Island Council (15 days) on time	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Special Allowances

The concept of the term special allowance is introduced in Article 91 of the FINBES Act.

In article 91 point 1, it states that a special allowance is a financial contribution from Our Minister, which is provided under certain conditions for a certain public task. Unlike free allowance, special allowances are therefore granted for a specific purpose. If the financial contribution is not spent on the prescribed goal, or an objective is not achieved according to the conditions, Our Minister can opt to reclaim the special allowance, partially or in full.

Every financial contribution that has been awarded to the public entity St Eustatius to carry out a specific task is recorded and managed in the administration as a special allowance (or project).

The special allowances are documented as follows:

- Upon receipt of a decision from a Dutch Ministry the amount indicated is recorded fully in the year in which the decision has been issued.
- The amounts received and the status of the special allowance are substantiated in the implementation reports.
- Each implementation report shows the balance of the special allowances still pending and the period to which they relate.

The special allowances are not included in the multi-annual budget, as these are approved and issued on a case-by-case basis.

The following annex, Overview Special Allowances 2026-2029, provides an overview of the active projects showing the expected expenditure and expected receipts for these years.

The receipts have been based on known assigned funds, expected to be received in 2026-2027. For cashflow purposes, an average has been calculated based on the receipts over the course of the last 3 years. The average receipt amounts to USD23 million per year. For reasons of prudence, an amount of USD15 million in Special allowances has been included in the cash flow projections as a ceiling amount for each year.

Special Allowance – forecasted expenditure

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
004455	001	Bijdrage ondersteuning (Plv) Regeringscommissaris	$ (229,606)	$ (229,606)	$ -	$ -	$ -	$ -	01-06-2023
005225	001	Kwartiermaker Stichting Statia Development Fund in Nederland	$ (11,678)	$ (11,678)	$ -	$ -	$ -	$ -	30-09-2024
005402	001	Ambtelijke en bestuurlijke integriteit binnen OL Sint Eustatius	$ 86,705	$ 50,000	$ 36,705	$ -	$ -	$ -	01-09-2026
005544	001	Versterking kabinet van de gezaghebber	$ 64,965	$ 34,965	$ 30,000	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005631	001	Burgerschapsonderwijs	$ 121,283	$ 21,283	$ 50,000	$ 50,000	$ -	$ -	Onbekend
005758	001	Ondersteuning eilandsraad	$ 110,980	$ 20,980	$ 50,000	$ 40,000	$ -	$ -	Onbekend
005793	001	Regio deal fort oranje government guesthouse	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
003283	002	Bijdrage rekenkamer St. Eustatius	$ 206,711	$ 206,711	$ -	$ -	$ -	$ -	01-09-2024
003758	002	Bijdrage extra ambtelijke capaciteit	$ 742,817	$ 342,817	$ 400,000	$ -	$ -	$ -	01-07-2025
004431	002	Bijdrage uitvoering van het strategisch communicatieplan	$ 7,627	$ 7,627	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004670	002	Afsprakenakkoord Sint Eustatius 2022-2023	$ 113,514	$ 113,514	$ -	$ -	$ -	$ -	01-07-2025
004896	002	Verlenging en verhoging versnelling verbeterplan financieel beheer	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005125	002	Afsprakenakkoord 2024-2027	$ 689,418	$ 289,418	$ 250,000	$ 150,000	$ -	$ -	31-12-2027
005168	002	Digitalisering vraagstukken openbaar lichaam Sint Eustatius	$ 461,742	$ 61,742	$ 300,000	$ 100,000	$ -	$ -	Onbekend
005319	002	Versterking van de Processen v/d AOIB van OLE	$ 288,798	$ 288,798	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005420	002	Het aanschaffen van overige werkvoorraad en werkplekapparatuur en netwerkapp	$ 858,855	$ 420,000	$ 438,855	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005421	002	Het actualiseren van het Masterplan Strong Roots	$ 58,200	$ 15,000	$ 43,200	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005512	002	Convenant 5de tranche Regio Deal Sint Eustatius	$ 5,598,871	$ 2,598,871	$ 2,000,000	$ 1,000,000	$ -	$ -	31-12-2028
005571	002	Pilot kandidaten programma	$ 555,000	$ 75,000	$ 280,000	$ 200,000	$ -	$ -	Onbekend
005799	002	Regio deal uitvoeringskosten	$ -						31-12-2028
002132	130	Rampenbestrijding	$ 796,110	$ 300,000	$ 156,110	$ 140,000	$ 100,000	$ 100,000	Onbekend
003465	140	Zorg en veiligheidshuis Caribisch Nederland	$ 14,158	$ 14,158	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
002282	210	Underground Project 11th EDF	$ 35,773	$ 10,000	$ 10,000	$ 15,773	$ -	$ -	15-04-2020
002307	210	Car Wreck Removal Project	$ 12,535	$ 12,535	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2019
002326	210	Quick win afval actie 58550 euro	$ 11,519	$ 11,519	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2020
003641	210	Wegenonderhoud 2020	$ 574,027	$ -	$ 574,027	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003658	210	Showcaseproject Infrastructuur	$ 499,558	$ -	$ 499,558	$ -	$ -	$ -	Onbekend
004300	210	Project "Road Behind The Mountain"	$ 2,570,947	$ 600,000	$ 1,500,000	$ 470,947	$ -	$ -	Onbekend
004661	210	Project Oranjebaaiweg	$ 662,660	$ 400,000	$ 262,660	$ -	$ -	$ -	30-11-2024
005533	210	Luchthavenboulevard fase 2 project	$ 2,632,480	$ -	$ 300,000	$ 1,000,000	$ 1,000,000	$ 332,480	31-12-2028
005545	211	Opzetten openbaar vervoer	$ 166,500	$ 6,500	$ 40,000	$ 40,000	$ 40,000	$ 40,000	Onbekend
004430	220	Maintenance budget harbour	$ 911,090	$ -	$ 911,090	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005152	220	Search en Rescue Organisatie SAR	$ 276,357	$ 100,000	$ 76,357	$ 50,000	$ 50,000	$ -	31-12-2028
004355	230	Maintenance budget luchthaven	$ 205,730	$ -	$ 205,730	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005551	230	Training op het FDR vliegveld	$ 38,086	$ 18,086	$ 20,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005552	230	Replace the Air Treatment Unit	$ 422,017	$ 50,000	$ 300,000	$ 72,017	$ -	$ -	31-03-2026
002265	300	Ondersteuning traject economische ontwikkelingen	$ 22,500	$ -	$ 10,000	$ 10,000	$ 2,500	$ -	Onbekend
003732	300	Project inrichting en Activiteitenbeleid	$ 15,679	$ 15,679	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
004306	300	Financiele ondersteuning van het Centraal Dialoog Sint Eustatius	$ 313,235	$ 13,235	$ 50,000	$ 150,000	$ 100,000	$ -	31-12-2024
005529	310	Herijken masterplan toerisme (opstellen onderzoeksplan)	$ 72,784	$ 22,784	$ 40,000	$ 10,000	$ -	$ -	Onbekend
005798	310	Regio deal tourism	$ -						31-12-2028
004317	341	Beschikking subsidie Uitvoeringsagenda Natuur en Milieubeleidsplan St. Eustatius	$ 147,874	$ 47,874	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
004445	341	Opbouw capaciteit (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 21314187	$ 983,477	$ 83,477	$ 500,000	$ 400,000	$ -	$ -	31-12-2025
004446	341	Ontwikkeling duurzame landbouw (Natuur/Milieubeleidsplan)kenmerk DGNVLG 2	$ -						31-12-2025
004447	341	Herbebossing (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 21314187	$ 537,000	$ 137,000	$ 200,000	$ 200,000	$ -	$ -	31-12-2025
004448	341	Voedselveiligheid & Veterinair (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 2131	$ 187,044	$ 50,000	$ 100,000	$ 37,044	$ -	$ -	31-12-2025
005167	341	NEPP Communication & Awareness	$ 153,609	$ 53,609	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005513	341	Bijzondere uitkering voor het afvalwater 2024	$ 2,463,530	$ 400,000	$ 1,200,000	$ 863,530	$ -	$ -	31-01-2026
005535	341	EU budget support programme for sustainable agriculture Sint Eustatius	$ 983,647	$ 183,647	$ 400,000	$ 400,000	$ -	$ -	31-12-2026
005543	341	Natuur en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030	$ 0						Onbekend
005546	341	Positive future for people and nature	$ 540,312	$ 40,312	$ 150,000	$ 150,000	$ 100,000	$ 100,000	Onbekend
005575	341	Accelertaed roaming animals removal plan	$ 50,997	$ 20,000	$ 30,997	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005759	341	Bestlife 2023 agroforestry pilot project	$ (56,386)	$ (56,386)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
003198	480	Convenant onderwijshuisvesting	$ (1,634,009)	$ (1,634,009)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
005065	480	Openbaar lichaam St. Eustatius 'nieschools activiteitenaanbod'	$ 79,752	$ 39,752	$ 40,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005155	480	Onderwijshuisvestingsmiddelen ov de Graaf School - Voorstel renteloze lening	$ 411,682	$ 61,682	$ 300,000	$ 50,000	$ -	$ -	Onbekend
005499	480	Subsidie Gertrude Judson Bicentennial Public Library	$ 157,480	$ 57,480	$ 50,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2024
005514	480	Verlening bijzondere uitkering Brugfunctionaris 2024	$ 96,680	$ 36,680	$ 60,000	$ -	$ -	$ -	30-12-2025
005539	480	Cafy program	$ 8,052	$ 8,052	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003507	530	Caribisch sport- en preventieakkoord	$ 0						31-12-2020
004681	530	Wegwerken achterstanden sportaccommodaties 2022	$ 440,332	$ 140,332	$ 300,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005118	530	Renovatie Golden Rock Speeltuin	$ 137,461	$ -	$ 137,461	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005670	530	Renovatie baskellcourt community centre	$ 18,777	$ 18,777	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
002325	560	Maritieme Infrastructuur (bescherming kustlijn van het haveterrein)	$ 700,407	$ -	$ 700,407	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
003285	560	Wederopbouw Haven St. Eustatius	$ 12,263,509	$ 63,509	$ 2,000,000	$ 5,000,000	$ 5,000,000	$ 200,000	31-12-2028
003286	560	Aanpak erosie St. Eustatius	$ 13,728,656	$ 228,656	$ 5,000,000	$ 5,000,000	$ 2,000,000	$ 1,500,000	31-12-2027
002271	560	Strenghtening nature management	$ 286,929	$ 286,929	$ -	$ -	$ -	$ -	01-01-2019
004682	560	Ruimen van rotsblokken v/d klif aan de zijde STUCO (Afsprakenakkoord 2022-2023	$ -						31-12-2023
004497	560	Wederopbouwmiddelen, aanbrengen goot en spuitbeton	$ 113,307	$ 63,307	$ 50,000	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004498	560	Wederopbouwmiddelen, menswerend hekwerk ter vervanging tijdelijke afrasterin	$ 4,176	$ -	$ 4,176	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004499	560	Wederopbouwmiddelen, cascade	$ 1,364,640	$ 364,640	$ 500,000	$ 500,000	$ -	$ -	30-06-2025
004500	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren van het slavenpad	$ 111,107	$ 11,107	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004501	560	Wederopbouwmiddelen, onderhoud en herstel Glaesgut reservoir	$ 631,978	$ 131,978	$ 400,000	$ 100,000	$ -	$ -	30-06-2025
004502	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren klifwand bij Hells Hole	$ 311,100	$ 11,100	$ 150,000	$ 150,000	$ -	$ -	30-06-2025
004503	560	Wederopbouwmiddelen, maatregelen tbv brand veiligheid	$ 208,882	$ 8,882	$ 100,000	$ 100,000	$ -	$ -	30-06-2025
004727	560	Koraalherstel (Natuur en Milieubeleidsplan)	$ 1,120,500	$ 120,500	$ 500,000	$ 500,000	$ -	$ -	31-12-2024
004728	560	Controle invasieve soortenen herbebossing (Natuur en Milieubeleidsplan)	$ 241,250	$ 41,250	$ 200,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004831	560	Middelen transitie Caribbean Netherlands Science Institute (CNSI)	$ 38,467	$ 38,467	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004953	560	Bijdrage noodmaatregelen klif 2023	$ 638,440	$ 638,440	$ -	$ -	$ -	$ -	30-062025
004721	560	Project RES-32-REG RESEMBID (STENAPA)	$ (0)						Onbekend
005320	560	Contract awarding of blue circle project, work package 1	$ -						31-12-2027
005484	560	Planetarium	$ -						Onbekend
005534	560	Financieringopties voor schikking in conflictzaken met Ecostatia	$ (17,646)	$ (17,646)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005536	560	Climate plan Sint Eustatius	$ 82,628	$ 22,628	$ 60,000	$ -	$ -	$ -	01-06-2026
005796	560	Regio deal botanical garden	$ (14,284)	$ (14,284)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
004997	580	Cultuurcoaches Sint Eustatius 2023-2025	$ 249,048	$ 99,048	$ 150,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005275	580	Projectkosten voorbereiding viering Statia Day 2026	$ 479,741	$ 400,000	$ 79,741	$ -	$ -	$ -	31-12-2027

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
005630	580	Herdenkingsjaar slavernijverleden	$ 10,000	$ 5,000	$ 5,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005794	580	Regio deal memorial site batteries amsterdam rotterdam	$ -						31-12-2028
005795	580	Regio deal madame theatre	$ (21,400)	$ (21,400)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
005874	580	Cofinanciering projectfase 2 Statia 2026	$ (55,441)	$ (55,441)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
004267	611	Diverse job programs, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ (2,066)	$ (2,066)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004268	611	Iedereen doet mee, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 74,253	$ 50,000	$ 24,253	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004269	611	Opleiding job coaches BES, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 52,679	$ 40,000	$ 12,679	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
003702	611	Het programma "Samen aan het werk"	$ (799)	$ (799)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
004316	620	Verhuudersubsidie particulier	$ -						31-12-2022
004671	620	Eenmalige tegemoetkoming energielasten Sint Eustatius	$ 2,021,254	$ 221,254	$ 600,000	$ 600,000	$ 600,000	$ -	01-07-2023
004683	620	Sociale huisvesting/sociale woningbouw (Afspraken akkoord 2022-2023)	$ 747,818	$ 247,818	$ 500,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004713	620	Tijdelijke impuls schoolmaaltijden	$ -						31-12-2023
004751	620	Verhuurdersubsidie	$ (64)	$ (64)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004761	620	Aanpak energiearmoede	$ 325,479	$ -	$ 275,479	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2025
004762	620	Arbeidsbemiddeling, sociale werkplaats, schuldhulpverlening en ondersteuning CD	$ (18,335)	$ (18,335)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004959	620	Bijdrage huurcommissie Sint Eustatius 2023	$ 37,030	$ 20,000	$ 17,030	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005057	620	Bijzondere uitkering pilot Maatschappelijke Diensttijd 2023-2026	$ 326,226	$ 126,226	$ 150,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-07-2026
005144	620	Aanvraag Ondersteuning Sr. Projectmanager Maatschappelijk Vastgoed	$ 162,451	$ 42,451	$ 100,000	$ 20,000	$ -	$ -	Onbekend
005207	620	Iniatieven werken met beperking (voortzetting en uitbreiding loonkostensudsidie t	$ 67,842	$ 67,842	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005228	620	Programma voor adolescenten met een beperking zonder startkwalificatie vroegtij	$ 131,421	$ 31,421	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005229	620	Beroepsgerichte opleidingen tot tgelzetter en schoenmaker en het carwashproject	$ 86,091	$ 70,000	$ 16,091	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005230	620	Bevorderen deskundigheid van het team Arbeidszaken	$ 15,996	$ 15,996	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005305	620	Aanvullende middelen armoedebestrijding 2023	$ 235,071	$ 35,071	$ 80,000	$ 80,000	$ 40,000	$ -	Onbekend
005352	620	Bijzondere uitkering schoolmaaltijden St. Eustatius 2024	$ (66,750)	$ (66,750)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005449	620	Bijdrage Volkshuisvestingsfonds 2024 Sint Eustatius	$ 1,693,680	$ 693,680	$ 800,000	$ 200,000	$ -	$ -	31-12-2028
005625	620	Schoolmaaltijden St Eustatius 2025 en 2026	$ 212,000	$ 82,000	$ 130,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005682	620	Preventie en leefstijl (Schoolmaaltijd VWS 2025)	$ 65,000	$ 65,000	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005685	620	Maatschappelijke ondersteuning 2025	$ 242,000	$ 22,000	$ 170,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2025
002266	630	We can young	$ 49,782	$ 49,782	$ -	$ -	$ -	$ -	30-05-2017
002264	630	Sociale kanstrajecten	$ 2,391	$ 2,391	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
002269	630	Statia Doet / Oranje Fonds	$ 20,636	$ 5,000	$ 15,636	$ -	$ -	$ -	Onbekend
002574	630	BES(4)kids (Algemeen)	$ 292,641	$ -	$ 292,641	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
003797	630	Huisvesting BES(t) 4 Kids	$ 252,378	$ 100,000	$ 100,000	$ 52,378	$ -	$ -	Onbekend
004018	630	Beschikking middelen BES(t)4kids 2021	$ 1,401,079	$ -	$ 1,401,079	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
004319	630	BES(t)4Kids 2022	$ 480,526	$ -	$ 480,526	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004323	630	Bijzondere uitkering ministerie van VWS aan OLE 2022	$ 13,771	$ 13,771	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004729	630	Voorzieningen in het Sociale Domein 2023	$ 30,892	$ 30,892	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004759	630	BES(t)4Kids 2023	$ 184,563	$ 150,000	$ 34,563	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005153	630	BES(t) 4 kids Ondersteuningsstructuur St. Eustatius	$ 494,980	$ 44,980	$ 150,000	$ 150,000	$ 150,000	$ -	31-12-2028
005156	630	VWS 2024 Sociaal Domein 2024 (Kenmerk 3704465-1055126-ZJCN)	$ (77,120)	$ (77,120)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005166	630	Reparatie tijdelijke huisvesting kinderopvang GTI	$ 249,600	$ 100,000	$ 149,600	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005190	630	BES(t)4Kids 2024 St. Eustatius	$ 736,492	$ 136,492	$ 300,000	$ 300,000	$ -	$ -	31-12-2026
005239	630	Nieuwbouw Sciale Woningbouw GTI- Condo-terrein	$ 134,434	$ 100,000	$ 34,434	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005453	630	Bijzondere uitkeringen Naschools activiteitenaanbod 2024	$ 449,980	$ 49,980	$ 150,000	$ 150,000	$ 100,000	$ -	31-12-2024
005584	630	Bijzondere uitkering Sociaal Domein VWS 2025	$ 315,628	$ 215,628	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005600	630	Voortzetten van loonkostensubsidie traject iedereen doet mee 2025	$ 142,233	$ 42,233	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005618	630	Aanbieden en voortzetten bestaande job programs	$ 378,300	$ 100,000	$ 200,000	$ 78,300	$ -	$ -	31-12-2026
005619	630	Opbouw soiciale werkplaats en projectleider	$ 128,000	$ 28,000	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005620	630	Verdere professionalisering van het team Arbeidszaken	$ 22,367	$ 10,000	$ 12,367	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005683	630	Activiteitenaanbod (School en Omgeveing)	$ 133,983	$ 50,000	$ 83,983	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005684	630	Huiselijk geweld en kindermishandeling	$ 165,384	$ 80,000	$ 85,384	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003154	721	Bijzondere uitkering plastic producten voor eenmalig gebruik	$ 12,351	$ 12,351	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
003164	721	Afvalverbrandingsinstallatie	$ 926,437	$ 800,000	$ 126,437	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
005667	721	Statia Reclaimed! Community waste management commitment	$ (1,600)	$ (1,600)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
000003	725	Publieke gezondheidszorg	$ 1,200,771	$ 200,771	$ 400,000	$ 400,000	$ 200,000	$ -	Onbekend
003274	725	Geneeskundige hulpverl rampen crises	$ 66,141	$ -	$ 66,141	$ -	$ -	$ -	01-01-2024
004725	725	Publieke gezondheid en Sociaal Domein (Covid werkzaamheden)	$ 93,110	$ -	$ 93,110	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005797	725	Regio deal health center	$ -						31-12-2028
005021	820	Toekenning bijdrage Flexpool 2023-2024	$ 216,240	$ 56,240	$ 150,000	$ 10,000	$ -	$ -	31-12-2026
		Eind saldo beschikbare middelen	$ 71,299,399	$ 10,250,925	$ 30,103,507	$ 19,189,989	$ 9,482,500	$ 2,272,480	

Special Allowance – forecasted receipts

General information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Expected receipts 2nd half 2025	Expected receipts for the year 2026	Expected receipts for the year 2027	Expected receipts for the year 2028	Expected receipts for the year 2029	Decree expiration date
005512	002	Convenant 5de tranche Regio Deal Sint Eustatius	$ 5,598,871	$ 5,000,000	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
002132	130	Rampenbestrijding	$ 796,110	$ -	$ 110,000	$ 110,000	$ 110,000	$ 110,000	Onbekend
005535	341	EU budget support programme for sustainable agriculture Sint Eustatius	$ 983,647	$ -	$ 1,000,000	$ 1,000,000	$ -	$ -	31-12-2026
005625	620	Schoolmaaltijden St Eustatius 2025 en 2026	$ 212,000	$ -	$ 106,000	$ 150,000	$ 150,000	$ 150,000	31-12-2026
005682	620	Preventie en leefstijl (Schoolmaaltijd VWS 2025)	$ 65,000	$ -	$ 2,300,000	$ 2,300,000	$ 2,300,000	$ 2,300,000	31-12-2025
000000	000	Estimated unspecified receipt for special allowance	$ -	$ -	$ 11,484,000	$ 11,440,000	$ 12,440,000	$ 12,440,000	Onbekend
		Total expected receipts per year		$ 5,000,000	$ 15,000,000	$ 15,000,000	$ 15,000,000	$ 15,000,000	

College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Datum
1 september 2025
Ons kenmerk
Cft 202500095
Uw kenmerk

Pagina
1/5
Bijlage
2

Onderwerp
Advies bij de ontwerpbegroting 2026

Geachte mevrouw Francis,

Op 19 augustus 2025 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de ontwerpbegroting (OB) 2026 van uw bestuurscollege, met het verzoek daarbij te adviseren op basis van artikel 17 lid 3 van de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES). Met dit schrijven ontvangt u dit advies.[1] In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing.

Oordeel
Sint Eustatius begroot lichte overschotten in de periode 2026–2029 en voldoet daarmee aan de centrale begrotingsnorm uit de Wet FinBES. Het Cft constateert een sterke verbetering in de kwaliteit en volledigheid van de begroting. De bijzondere uitkeringen zijn meerjarig opgenomen, wat bijdraagt aan een beter inzicht in de financiële positie van het openbaar lichaam. Gezien de groei van de ambtelijke organisatie en het invullen van openstaande vacatures acht het Cft het noodzakelijk dat in de begroting meer duidelijkheid wordt gegeven over de personeelslasten, in het bijzonder de mate waarin deze structureel dan wel incidenteel worden gedekt.

Vervolg
Het Cft adviseert u in de OB de totale personeelslasten nader toe te lichten, met een uitsplitsing naar structurele en incidentele dekking.

Bij de doorgeleiding van de vastgestelde begroting naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal het Cft nagaan in hoeverre deze aanbeveling is verwerkt.

Toelichting

Meerjarenraming personeelslasten

Op grond van de Wet FinBES en de BBV BES dienen de begroting en de meerjarenraming (minimaal drie jaren) de lasten, waaronder de personeelslasten, inzichtelijk te maken[2]. Uit de uitvoerige toelichting die nu is opgenomen, valt echter niet af te leiden welk deel van de personeelslasten structureel is gedekt en welk deel incidenteel wordt gefinancierd. Dit onderscheid is cruciaal, omdat het grote aandeel van de personeelslasten in de totale lasten directe gevolgen heeft voor de financiële houdbaarheid op de langere termijn. Dit vergroot de transparantie van de begroting en stelt de eilandsraad beter in staat om de financiële consequenties van beleidskeuzes te beoordelen.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

[redacted]

Drs. L.M.C. Ongering

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is de realisatie weergegeven van de baten en lasten voor 2024 de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2029.

Tabel 1: Overzicht baten en lasten (in miljoenen USD)[3]

	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Baten	**27,9**	**28,2**	**28,8**	**28,8**	**29,6**	**30,1**
Vrije uitkering	21,4	22,0	22,5	22,9	23,6	23,9
Overige baten	4,5	4,6	4,5	4,4	4,5	4,5
Rente baten	2,0	1,6	1,8	1,5	1,5	1,7
Lasten	**23,7**	**26,3**	**28,1**	**28,8**	**29,0**	**29,7**
Personeelslasten	13,0	14,5	16,0	17,0	17,1	17,3
Huisvestingslasten	1,5	1,7	1,9	1,9	1,9	2,0
Exploitatielasten	2,3	3,6	3,1	2,9	2,9	2,9
Kantoorkosten	0,9	0,9	1,3	1,1	1,1	1,1
Representatie- en communicatiekosten	0,9	0,8	1,1	1,1	1,1	1,1
Transportkosten	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Afschrijvingen	0,7	0,5	0,6	0,8	0,8	0,9
Algemene lasten	1,6	1,3	1,2	1,1	1,1	1,5
Subsidies en bijdragen	2,0	2,3	2,5	2,2	2,2	2,3
Overige lasten	0,5	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
Bijzondere uitkeringen (baten en lasten)	22,7	0	30,1	19,2	9,5	2,3
Resultaat	**4,1**	**1,9**	**0,6**	**0,0**	**0,6**	**0,4**

Bron: vastgestelde jaarrekening 2024, begroting 2025 en ontwerpbegroting 2026 van Sint Eustatius.

<u>Baten</u>
De OB 2026 toont een lichte stijging van de baten ten opzichte van de begroting 2025. De baten nemen toe van USD 28,2 miljoen in 2025 naar USD 28,8 miljoen in 2026. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere vrije uitkering (van USD 22,0 miljoen naar USD 22,5 miljoen) en een toename van de rente-inkomsten (van USD 1,6 miljoen naar USD 1,8 miljoen). De lokale inkomsten (belastingen, havengelden, luchthavengelden, afvalheffing en vergunningen) blijven relatief stabiel rond de USD 4,5 miljoen.

Lasten
In totaal begroot Sint Eustatius USD 28,1 miljoen aan lasten voor 2026. Dit is een stijging van circa 7 procent ten opzichte van 2025 (USD 26,3 miljoen). De personeelslasten nemen verder toe en blijven de grootste lastenpost in de komende jaren. In 2026 is hiervoor USD 16,0 miljoen begroot, oplopend tot USD 17,3 miljoen in 2029. De kapitaallasten nemen toe door de geplande investeringen, met afschrijvingen die oplopen van USD 0,6 miljoen in 2026 naar bijna USD 0,9 miljoen in 2029.

Investeringen
De geplande investeringen voor 2026 bedragen USD 8,6 miljoen en dalen de jaren daarna fors, tot USD 1,3 miljoen in 2029. De jaarlijkse afschrijvingskosten stijgen van USD 0,6 miljoen in 2026 tot USD 0,9 miljoen in 2029.

Financieel beheer
Het financieel beheer van Sint Eustatius is de afgelopen jaren merkbaar versterkt. In 2024 resulteerde dit in een goedkeurende accountantsverklaring, terwijl in 2025 met de implementatie van AFAS de verantwoordingsplicht en financiële autonomie van budgethouders is vergroot. Voor de komende jaren (2026–2029) ligt de focus op het behouden van een goedkeurende verklaring, verdere professionalisering van de ambtelijke organisatie en interne controle en het versterken van de beleids- en begrotingscyclus.

Bijlage 2: Eindnoten

[1] Het toetsingskader voor beoordeling van de OB wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het BBV BES opgenomen criteria.
[2] Artikel 15 van de Wet FinBes en artikel 8 jo. artikel 21 BBV BES.
[3] In deze tabel is sprake van afronding op hele USD miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND
Island Council's Proposal

Island Council meeting October 16, 2025
Date proposal Exco meeting: August 29, 2025

Nr. 012 /2025ER
Portfolio holder: R. Merkman
Author: Roland Tuitt

Subject: Multi Annual Budget 2026-2029

Proposal:

1. To Approve the multi-annual budget 2026-2029 of the Public Entity of St. Eustatius for submission to the State Secretary for approval.
2. To inform the Island Council of the Advice of the College Financieel Toezicht (Cft), with reference Cft 202500095.

Introduction:

In accordance with the Finance Law BES, the Executive Council submitted a multi-annual budget for 2026-2029 to the College Financieel Toezicht (Cft) on August 19, 2025 for advice. The Cft issued its advice to the multi-annual budget stating recommendations in its letter with reference number Cft 202500095.

The recommendation presented by the Cft is the following:
The Cft advices to give additional explanation to the total personnel costs with a splitting of permanent and incidental cost and its coverage.

"The further breakdown requested by the Cft is not explicitly anchored in Article 15 FINBES or in Article 8 in conjunction with Article 21 BBV BES. As stated in the conclusion of Cft advice, the multi-year budget complies with the reporting requirements of Article 20 BBV BES, as it already provides an overview of personnel expenses with a breakdown between established positions and temporary project positions.

In this way, the legal obligation to give sufficient insight into personnel expenses is met. OLE considers Cft's recommendation as an interpretative elaboration of the statutory requirement in this regard.

To increase the requested transparency of the budget, an additional table has been included on page 83, which details the project related personnel expenses by function and the expected effect for the years 2026-2029. This should provide additional insight in the personnel expenses that are recharged to and funded by special allowances."

OLE looks forward to reaching a consensus with Cft, BZK and BES islands on the interpretation and resulting presentation and disclosures on the various reporting. This will help ensure consistency and avoid advice given without joint consultation that overlooks the intent and requirements of the relevant legal provisions.

Subsequently, the Public Entity of St. Eustatius processed the necessary amendments to the multi-annual budget for 2026-2029, based on the advice from the Cft, where applicable.

In connection with this, The Island Council is advised to approve the budget and continue the process of submitting (a) the multi-annual budget 2026-2029, (b) the advice from the Cft related to the 2026-2029 budget (c) the response to the Cft advice.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

After the approval of the Executive Council submit the Multi annual budget to the Ministry of the Interior and Kingdom Relations, via the Cft, no later than November 15, 2025.

Legal framework & policy framework

Finance Law BES Articles 17 through 20.

Motivation incl. eventual alternatives

The Island Council approves the multi-annual budget 2026-2029 and submits them to the Minister of Kingdom Relations for approval.

Arguments

The multi-annual budget was reviewed by the Cft on September 1, 2025. Subsequently, the recommendations provided by the Cft have been incorporated into the multi-annual budget for 2026-2029. Additionally, a response to the advice from the Cft has been prepared, substantiating the position of the Public Entity of St. Eustatius. With this, The Public Entity of St. Eustatius meets the requirement for presenting a balanced budget for 2026-2029 as outlined in the Finance Law BES.

Financial

The budgeted result for 2026 reflects a surplus of US$ 647,031. The estimated results for the multi-year budgets from 2027-2029 also reflect surpluses of US$ 10,878 in 2027, US$ 559,932 in 2028 and US$ 417,208 in 2029, respectively.

Attachments:

Multi-Annual Budget OLE 2026-2029
Cft Advice dd September 1, 2025 Ref 202500095
Letter to Cft addressing advice

The Island Governor

[redacted]

Ms. M.A.U. Francis

BESTUURSCOLLEGE Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

The Island Secretary

[redacted]

Mrs. M. Dijkshoorn

From: Progressive Labor Party Faction

To: Executive Council Sint Eustatius

Sint Eustatius, 5th September 2025

Regarding: Request for information in accordance with article 47 RVO jo 171 lid 3 WOL BES

Subject: information on signed contract agreement with respect to the GVP School Building.

Dear Chairlady Francis,

I hereby request that the Executive Council provide me with the following information:

All information, including but not limited to staff documents, memos, notes, etc., as brought to the attention of the Commissioners R. Merkman and R. Leerdam relating to:

1. Statia Contruction B.V.

I would like to receive this information no later than, Monday 8th September 2025.

We hereby invoke article 47 RVO jo 171 lid 3 WOL BES.

Thank you in advance.

Sincerely,

[redacted] [redacted] [redacted]

Cylde I. van Putten Glenville Schmidt Derrick Simmons

From: Progressive Labor Party Faction

To: Executive Council Sint Eustatius

Sint Eustatius, 5th September 2025

Regarding: Request for information in accordance with article 47 RVO jo 171 lid 3 WOL BES

Subject: information on contract agreement with respect from hunters from Sweden.

Dear Chairlady Francis,

I hereby request that the Executive Council provide me with the following information:

All information, including but not limited to staff documents, memos, notes, etc., as brought to the attention of the portfolio holder Agriculture, Animal Husbandry and Fisheries (R. Leerdam) relating to:

1. Contract Sweden Hunters

I would like to receive this information no later than, Monday 8th September 2025.

We hereby invoke article 47 RVO jo 171 lid 3 WOL BES, in response to this request, we refer to the Central Committee meeting of the 1st September 2025 in which the Central Committee was given information regarding the Strategic Action Plan Agriculture Plan.

Thank you in advance,

Sincerely,

[redacted]

Cylde I. van Putter

[redacted]

Glenville Schmidt

[redacted]

Derrick Simmons

YOU ARE CORDIALLY INVITED TO THE OFFICIAL OPENING OF

THE INTEGRITY OFFICE

BY MS ALIDA FRANCIS

MAY THIS BE A NEXT STEP IN ENHANCING INTEGRITY……..

THURSDAY, SEPTEMBER 18, 2025
3.30 PM-5 PM

@SPANNER ROAD 29

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

To: Mrs. Melissa Robins-Spanner

Per email: registrar@statiagov.com

CC: [redacted]

Ref: 755/25

St. Eustatius, September 8, 2025

Subject: Information request

Dear Mrs. Robins-Spanner,

Reference is made to your recent requests dated today, September 8th, 2025.

You requested for information on the following topics:

1. on the signed settlement agreement between the Public Entity Sint Eustatius and Statia Construction, and

2. on the contracts for the Swedish hunters.

Based on article 171, paragraph 3 of the WOLBES, the Executive Council is obligated to provide information to the Island Council upon the request of the Island Council, unless sharing the information is against public interest (in Dutch: *strijd met het openbaar belang*). Based on jurisprudence, it is against public interest if the information regards personal data that can seriously harm the interests of private individuals, and if regards data on matters pending before the courts.

Based on article 119a, the Island Council, the Executive Council, the Governor can issue an obligation of confidentiality on certain information if making that information public (a) jeopardizes the Crown, (b) endangers the safety and security of the Country, (c) regards company information that were shared with the Public Entity in confidence, (d) sharing the information damages the economic or financial interests of the Public Entity or the Country, (e) the information is used for criminal activity, (f) the information is used for inspection or supervision and enforcement, (g) the information cannot

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

information, or (i) to prevent uneven advantaging or disadvantaging of involved natural persons or companies.

Considering this legal framework, we have decided to provide you with all information regarding the settlement of Statia Construction.

We do hereby invoke the obligation of confidentiality based on article 119a of the WOLBES. This means that you have to treat this information confidential.

Considering this legal framework, we have decided not to provide you with the information regarding the Swedish hunters, because it would be a violation of private information and it would be against article 171 paragraph 3, last sentence portion, to provide you with that information.

Trusting to have informed you sufficiently, we remain,

Sincerely,

On behalf of the Executive Council of Sint Eustatius,

Acting Island Governor,

[redacted]

Ms. S. C. Hassell

BESTUURSCOLLEGE Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

Island Secretary,

[redacted]

Mrs. M. A. Dijkshoorn

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directoraat-Generaal Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EZ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 18 december 2024
Betreft Beleidsreactie op WODC rapport ambtelijk-bestuurlijke integriteit in Caribisch Nederland

Onze referentie
2024-0000939698

Aanleiding

In haar rapporten over corruptiebestrijding in Caribisch Nederland deed de Raad voor de Rechtshandhaving (hierna: de Raad) de aanbeveling aan de minister van Justitie en Veiligheid om de aard en omvang van ambtelijke corruptie op Bonaire, Sint Eustatius en Saba in beeld te brengen en om maatregelen te formuleren ter bestrijding ervan. Deze aanbeveling heeft geleid tot het WODC-rapport *Ambtelijk-bestuurlijke integriteit in Caribisch Nederland* (hierna: het rapport) dat de minister van Justitie en Veiligheid en de staatsecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering op 14 december 2023 aan uw Kamer hebben aangeboden.[1] In de periode na publicatie zijn gesprekken gevoerd met eilandbesturen, ambtenaren, het maatschappelijk middenveld en de justitieketen over het rapport. Deze brief is het resultaat daarvan en bevat een reactie op de aanbevelingen en concrete stappen die beide bewindspersonen en de besturen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba al hebben ondernomen en nog gaan ondernemen om opvolging te geven aan de aanbevelingen uit het rapport.

Kern

Dit kabinet maakt zich hard voor goed bestuur en een sterke rechtsstaat, waarbij belangrijke stappen gezet worden om onze democratie en rechtsstaat te verstevigen onder andere door de aanwezige checks and balances in ons systeem te verbeteren. Het gaat bijvoorbeeld om maatregelen die ervoor zorgen dat de Tweede Kamer haar controletaak beter kan uitoefenen en een versteviging van verschillende toezichtsorganen in Nederland. Dit om het vertrouwen in de politiek en de overheid te vergroten. Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn deel van de Nederlandse rechtsstaat en het kabinet zet zich er voor in dat de eilanden een gelijkwaardig deel van Nederland zijn. Dat houdt in dat inwoners en ondernemers in Bonaire, Sint Eustatius en Saba erop moeten kunnen vertrouwen dat de overheid transparant en rechtvaardig is en zich inzet voor het algemeen belang. Deze beginselen zijn randvoorwaarden voor economische groei en dragen bij aan de zelfredzaamheid van de eilanden.

Het rapport signaleert kwetsbaarheden in de ambtelijke en bestuurlijke integriteit in Bonaire, Sint Eustatius en Saba waarbij oneigenlijk gebruik van bevoegdheden door zowel ambtenaren als bestuurders van de lokale overheid veel voor lijkt te komen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om voorkeursbehandeling van bepaalde

[1] Kamerstukken II, 2023/24, 36410-IV nr. 38.

investeerders bij vergunningverlening, het selectief niet innen van lokale vormen van belasting bij preferente partijen, en het delen van gevoelige informatie over investeringsplannen van de lokale overheid. Het rapport constateert eveneens dat deze kwetsbaarheden over het algemeen niet resulteren in strafbare feiten zoals fraude en corruptie. Toch achten dit kabinet en de eilandsbesturen de uitkomsten van het rapport zorgelijk en onderstreept het voor ons de noodzaak tot een gezamenlijke aanpak met stevige maatregelen. Integriteitsschendingen zijn immers niet acceptabel in een rechtsstaat en doen afbreuk aan goed bestuur. Zoals het rapport stelt, betalen de samenlevingen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba een hoge prijs voor deze integriteitsschendingen in de vorm van minder economische groei en achterblijvende kwaliteit en kwantiteit van de publieke dienstverlening.[2]

Het rapport brengt kwetsbaarheden in kaart en formuleert concrete aanbevelingen om zowel het preventieve integriteitsbeleid als de strafrechtelijke aanpak van corruptie te versterken. Deze analyse[3] beschouwen wij als richtinggevend in wat nodig is om de integriteitsrisico´s voor zowel ambtenaren als politieke gezagdragers in Bonaire, Sint Eustatius en Saba terug te dringen. Samen met de eilandsbesturen achten wij het noodzakelijk om extra waarborgen voor integriteit te realiseren op de volgende zes niveaus:

1. Verstevigen van de juridische kaders;
2. Verstevigen van procedures;
3. Voorbeeldgedrag aan de top;
4. Verstevigen van het interbestuurlijke toezicht;
5. Maatschappelijke randvoorwaarden en;
6. Monitoring van integriteit.

Hieronder lichten we de maatregelen op deze niveaus toe. In het realiseren van deze maatregelen hebben we ieder onze eigen rol. De bestuursorganen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn aan zet bij het opzetten, implementeren en handhaven van het integriteitsbeleid binnen de eigen organisatie en het inrichten van verschillende procedures binnen de overheid daarnaar. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) is verantwoordelijk voor het scheppen van bestuurlijke en wettelijke randvoorwaarden betreffende integriteit en de minister voor Justitie en Veiligheid (hierna: JenV) is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke aanpak van corruptie en het equiperen van de keten daartoe.

Met deze maatregelen bouwen we voort op de eerdere belangrijke stappen die de eilanden hebben gezet op het gebied van goed bestuur en specifiek ten aanzien van integriteit, waaronder de Bestuurlijke Afspraken die met alle drie de eilanden over dit onderwerp zijn gemaakt.[4] Hierbij biedt het Rijk financiële ondersteuning voor het integriteitsprogramma Betrouwbaar Openbaar Bestuur Bonaire (hierna: BOBB) en de integriteitsaanpak op Sint Eustatius en Saba. Naast het versterken van de preventieve aanpak is geïnvesteerd in de strafrechtelijke, repressieve aanpak van corruptie en in het tegengaan van georganiseerde criminaliteit in de vorm van vaste capaciteit van de Rijksrecherche en de oprichting van het

---

[2] *WODC-rapport Ambtelijk-Bestuurlijke Integriteit in Caribisch Nederland,* p.15.
[3] Ook de eerdere rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving*: Infrastructuur corruptiebestrijding op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (2015) en Opvolging aanbevelingen corruptiebestrijding op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (2022).*
[4] St. Eustatius Agreements 2024-2027, Saba Package Agreement 2023 – 2027, Bestuursakkoord Bonaire – Rijk 2024 - 2027.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum Caribisch Nederland (hierna: RIEC CN).

1. Verstevigen van de juridische kaders

Het rapport constateert dat een aantal wettelijke kaders op het terrein van integriteit en goed bestuur op de eilanden ontbreekt waar die in Europees Nederland wel van toepassing zijn. We onderschrijven de noodzaak om adequate wettelijke kaders te realiseren omtrent goed bestuur en integriteit en nemen de versteviging van deze kaders vanuit onze beleidsverantwoordelijkheden met prioriteit ter hand. We werken daarbij vanuit het principe *comply or explain*: alle beleidsintensiveringen en de daaruit voortvloeiende wetgeving en/of financiële consequenties zijn van toepassing voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba, tenzij er gegronde redenen zijn om dat niet te doen. Het gaat om de volgende kaders betreffende de preventieve aanpak van integriteitsschendingen:

- Wet Bibob
  In Europees Nederland is de Wet Bibob een waardevol instrument dat dient ter bescherming van de integriteit van de overheid. Met deze wet is het voor bevoegde overheidsinstanties mogelijk om de achtergrond van onder andere vergunningaanvragers en -houders en hun zakelijke omgeving te onderzoeken en - als ernstig gevaar dreigt dat de vergunning wordt misbruikt – een vergunningaanvraag te weigeren of een bestaande vergunning in te trekken. Hiermee wordt voorkomen dat de overheid onbedoeld criminele activiteiten faciliteert. Naar aanleiding van een aanbeveling van de Raad voor de Rechtshandhaving uit 2022 worden op korte termijn verdere stappen gezet richting de start van een wetstraject ten behoeve van een Bibob-instrument voor Bonaire, Sint-Eustatius en Saba.
- Wet op de politieke partijen
  Het rapport stelt dat partijfinanciering een kwetsbaarheid is voor de integriteit van de lokale overheid. Daarom is de aanbeveling om regelgeving op te stellen die lokale politieke partijen verplicht donaties (boven een bepaalde drempelwaarde) openbaar te maken en per donateur de hoogte van de donaties te maximeren. Transparantie en financiering van politieke partijen maken onderdeel uit van het wetsvoorstel Wet op de politieke partijen. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft in oktober geadviseerd over het wetsvoorstel. In het nog op te stellen nader rapport wordt verder ingegaan op een beperkt aantal specifieke voorzieningen ten behoeve van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.
- Wet aanscherping strafbaarstelling ronselen en Wet vervroegd stemmen in het stemlokaal
  Het rapport beveelt aan om de mogelijkheid om bij volmacht te stemmen af te schaffen, omdat deze mogelijkheid het risico op verkiezingsfraude ernstig vergroot. Dit advies volgen we niet op, omdat het afschaffen van stemmen bij volmacht een disproportionele inbreuk vormt op het kiesrecht. Wel treffen we de volgende maatregelen. Om het ronselen van volmachtsstemmen beter aan te pakken is het 'wetsvoorstel aanscherping strafbaarstelling ronselen' ingediend is bij de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel wordt naar verwachting begin 2025 plenair behandeld in de Tweede Kamer.[5] In aanvulling hierop wordt via het ´initiatiefwetsvoorstel vervroegd stemmen in het stemlokaal´ het aantal

[5] Kamerstukken II, 2023/24, 36571, nr 1 en verder.

volmacht stemmen teruggebracht van twee naar één. Dit wetsvoorstel ligt bij de Tweede Kamer.[6] Beide wetsvoorstellen worden indien aangenomen integraal van toepassing in Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

- Wet bevorderen integriteit decentraal bestuur tweede tranche
  Met dit wetsvoorstel van de minister van BZK wordt een risicoanalyse integriteit verplicht gesteld voor decentrale bestuurders, waarmee de uitvoering van deze risicoanalyse een benoembaarheidsvereiste wordt voor eilandgedeputeerden. De risicoanalyse draagt er aan bij dat in een vroeg stadium aandacht wordt besteed aan bestuurlijke integriteit. Wanneer deze wet van kracht wordt, geldt hij ook voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

In het kader van het strafrecht voeren we de volgende aanscherpingen door:

- Aanpassing van het strafprocesrecht
  Het rapport constateert verschillen tussen het strafprocesrecht in Europees Nederland en het strafprocesrecht op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Een specifiek voorbeeld dat hierbij wordt aangedragen ziet op het opleggen van voorlopige hechtenis bij schending van het ambts- of beroepsgeheim. Hoewel dit in Europees Nederland mogelijk is, is dit op de eilanden niet het geval. Een wetswijziging via de Verzamelwet Justitie en Veiligheid 2024 moet dit gelijkstellen.[7] In het algemeen beveelt het rapport aan om het strafprocesrecht op Bonaire, Sint Eustatius en Saba meer in overeenstemming te brengen met dat in Europees Nederland. Gelet op het goed functioneren van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, hanteert het Kabinet hierbij de voorkeur om het procesrecht met name te harmoniseren met dat van Aruba, Curaçao en Sint Maarten. De Wetboeken van Strafvordering van Curaçao en Sint Maarten worden op dit moment gemoderniseerd. Zoals uw Kamer afgelopen februari is geïnformeerd, zal het Wetboek van Strafvordering BES na afronding van deze trajecten ook worden aangepast.[8]
- Wijziging van het Besluit politiegegevens
  Het rapport beveelt aan om de relevante strafbepalingen uit het Wetboek van strafrecht BES op te nemen in het Besluit politiegegevens zodat wordt gewaarborgd dat themaverwerking voor ambtelijke omkoping in Caribisch Nederland een solide wettelijke basis krijgt. Via een wijziging van dit Besluit, waarvan de inwerkingtredingsdatum 1 januari 2025 is, wordt hierin voorzien.[9]

Aanvullend op de aanbevelingen uit het rapport zien wij nog een aantal andere belangrijke wettelijke kaders die, rekening houdend met de lokale context van de eilanden, belangrijk zijn om integriteit van de lokale overheden structureel te borgen. Het gaat daarbij om:

- De Algemene Wet Bestuursrecht (hierna: Awb)
  In lijn met het regeerprogramma werkt de minister van JenV samen met de minister van BZK in afstemming met de openbare lichamen aan een wetsvoorstel voor een Awb BES. Daarbij worden de uitkomsten van de

[6] Kamerstukken II, 2021/22, 36047, nr 1 en verder.
[7] Ontwerpregeling en Ontwerptoelichting Verzamelwet Justitie en Veiligheid 2024, in het bijzonder artikel XXXV van de consultatieversie. Overheid.nl | Consultatie Verzamelwet Justitie en Veiligheid 2024 (internetconsultatie.nl)
[8] Kamerstukken II, 2023/24, 29279, nr. 838.
[9] Verzamelbesluit gegevensverwerking politie en justitie 2024.

uitkomsten van het recente onderzoeksrapport *Wenselijkheid van en mogelijkheden voor een Algemene wet bestuursrecht BES* meegenomen.[10]

- Wetgeving over overheidstransparantie
  In 2025 vindt op initiatief van het ministerie van BZK een verkenning plaats om de toepasbaarheid van de Bekendmakingwet, de Wet Hergebruik Overheidsinformatie en Wet Open Overheid in Bonaire, Sint Eustatius en Saba te toetsen.

2. Verstevigen van procedures

Het rapport identificeert procedures die kwetsbaar zijn voor integriteitsschendingen terwijl ze juist van vitaal belang zijn voor een betrouwbare overheid. Het gaat hierbij in de eerste plaats om vergunningverlening, toezicht en handhaving (hierna: VTH). Andere kwetsbare procedures zijn die van inkoop- en aanbesteding, omgang met nevenfuncties, uitgifte van erfpacht en sociale voorzieningen, omgang met gevoelige informatie, benoemingen binnen het openbaar bestuur en het melden van mogelijke integriteitsschendingen. Overigens laten diverse onderzoeken zien dat een deel van deze procedures, zoals die van inkoop en aanbesteding, ook in kleine Europees Nederlandse gemeenten kwetsbaar zijn.[11] De volgende maatregelen dragen bij aan het verstevigen van procedures:

- Bestuurlijke afspraken over verstevigen procedures
  Zoals eerder benoemd, zijn Bonaire, Sint Eustatius en Saba zelf verantwoordelijk voor het inrichten van integriteitsbeleid en het vaststellen van ambtelijke procedures. De overheden van Bonaire, Sint Eustatius en Saba onderschrijven het belang van heldere en deugdelijke procedures en toezicht op de naleving daarvan. Daarom hebben we daar afspraken over gemaakt in de Uitvoeringsagenda´s van de Bestuurlijke Afspraken voor 2025. In deze afspraken is vastgelegd dat een aantal kwetsbare procedures komend jaar wordt aangescherpt. Om dit te ondersteunen, worden in een gezamenlijke werkgroep met experts van Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de Rijksdienst Caribisch Nederland best practices uitgewisseld rond inkoop- en aanbesteding. Om ook vanuit het Rijk opvolging te geven aan de aanbeveling om de principes van gelijk speelveld, zorgvuldigheid en transparantie te hanteren bij inkoop en aanbestedingen worden deze uitgangspunten bovendien opgenomen in de rapportagevereisten van de Bijzondere Uitkeringen die aan de eilanden worden verstrekt. Om gericht opvolging te geven aan de aanbevelingen ten aanzien van het melden van integriteitsschendingen, werkt een netwerk van de verschillende integriteitsambtenaren van de eilanden samen. Deze uitwisseling bouwt voort op de goede samenwerking die ook met Aruba, Curaçao en Sint Maarten is ingezet met de Integrity Summit Dutch Caribbean die in november op Sint Eustatius plaatsvond.[12] Ook start het ministerie van BZK in 2025 een onderzoek naar betere bescherming van melders van integriteitsschendingen, waarin het Europese kader voor Klokkenluiders wordt meegenomen.
- Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
  Het rapport beveelt aan om de VTH-functie volledig te depolitiseren, herorganiseren en waar mogelijk te digitaliseren. Mede naar aanleiding van die

[10] Wenselijkheid van en mogelijkheden voor een Algemene wet bestuursrecht voor de BES-eilanden | Rapport | Rijksoverheid.nl
[11] 322340_Lessen-over-kwetsbare-processen.pdf (verwey-jonker.nl)
[12] Succesvolle Integrity Summit Dutch Caribbean 2024 op Sint Eustatius | Nieuwssite BZK (nieuwsbzk.nl)

aanbeveling en de eerdere aanbevelingen in de rapportages van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) wordt er gewerkt aan de inrichting van een breed programma voor de verbetering van de VTH-stelsel op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.[13] Dit gebeurt onder de regie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), samen met de bestuurscolleges van de drie eilanden en de ministeries van BZK, Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO). De koepelorganisatie van Nederlandse omgevingsdiensten, Omgevingsdienst NL (ODNL) is hier nauw bij betrokken en is in 2024 gestart met ondersteuning van de eilanden bij de versterking van het VTH-stelsel. Uw Kamer wordt door de staatssecretaris Openbaar Vervoer en Milieu geïnformeerd over de voortgang op dit traject.

- Verbeteren toegang tot informatie Justitiepartners
  Het rapport beveelt aan om een mogelijkheid te creëren voor justitiepartners om in het strafrechtelijk onderzoek anoniem relevante registers, zoals het Kadaster, te kunnen bevragen. Het ministerie van JenV onderschrijft het belang van deze aanbeveling en ziet een gedegen informatiepositie waarbij relevante informatie kan worden geraadpleegd zonder dat de vertrouwelijkheid van een lopend onderzoek in het gedrang komt als cruciaal voor een effectieve aanpak van corruptie. Vanuit het ministerie worden gesprekken gevoerd met het Kadaster om de anonieme toegang te kunnen inregelen. Naar verwachting wordt dit in 2025 mogelijk.
- Verbinding met de digitaliseringsopgave
  Met digitalisering van processen en toegang tot brondata kunnen processen, zoals die van inkoop en aanbesteding en van VTH efficiënter verlopen. Het kan er ook voor zorgen dat besluitvorming transparanter verloopt en minder gevoelig is voor integriteitsrisico´s door logging.[14] Via het Programma Digitalisering Caribisch Nederland werkt de staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties aan het op orde brengen van de digitale basis die hiervoor nodig is.

3. Voorbeeldgedrag aan de top

Zoals ook gesteld in het regeerprogramma van dit kabinet, is goed bestuur niet enkel te bouwen op systeemverbeteringen en juridische maatregelen. Daarom kondigt het ook maatregelen aan op het gebied van training en opleiding ambtelijk vakmanschap zowel binnen het Rijk als de decentrale overheden en erkent het kabinet de voorbeeldrol die topambtenaren hierin hebben. Voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba is dat niet anders. Het rapport wijst nadrukkelijk op het belang van integer handelen door bestuurders en ambtenaren, waarbij topambtenaren en gezagdragers het goede voorbeeld zetten voor de organisatie en richting de maatschappij. In de aanbevelingen wordt het rapport echter minder concreet over dit voorbeeldgedrag en richt het zich vooral op het bieden van ondersteuning aan Bonaire, Sint Eustatius en Saba bij goed bestuur. Op basis van verdiepende gesprekken die we met elkaar hebben gevoerd over het rapport, komen we tot de volgende acties:

[13] Kamerstukken II, 2023/24, 28 663, nr. 391.
[14] Het in chronologische volgorde vastleggen van gegevens van activiteiten in een bepaalde periode.

- Integriteit als structureel gespreksonderwerp
  Het integriteitsbeleid van de minister van BZK is er onder andere op gericht om het onderlinge gesprek van decentrale politieke ambtsdragers over integriteitsrisico´s en kwetsbaarheden te bevorderen. Met de gezaghebbers van Bonaire, Sint Eustatius en Saba is afgesproken om dit onderwerp vast terug te laten keren tijdens hun periodieke overleg. Het ministerie van BZK zal de gezaghebbers in deze gesprekken en de gesprekken met andere gezagsdragers ondersteunen, waar gewenst met het instrumentarium van handreikingen, gedragscodes en opleidingsprogramma's die voor politieke ambtsdragers in Europees Nederland beschikbaar zijn, zo veel mogelijk in aangepaste vorm voor de Caribische context.
- Een stevig middenkader
  Het rapport wijst ook op het belang van een weerbaar middenkader – onder andere leidinggevenden en diensthoofden – dat integer handelen op de werkvloer uitdraagt en voorleeft. We onderschrijven het belang en de rol van deze professionals in het borgen van integriteit. In de Uitvoeringsagenda´s voor 2025 zijn daarom inspanningen opgenomen om de hele ambtelijke organisatie en specifiek leidinggevenden, periodiek te trainen over integriteit.

4. Verstevigen van het interbestuurlijke toezicht

Interbestuurlijk toezicht is een essentieel onderdeel binnen het openbaar bestuur en draagt bij aan de eenheid van bestuur, oftewel dat waar de wetgever een norm heeft gesteld, die overal geldt. Hoewel interbestuurlijk toezicht niet primair gericht is op het borgen van integriteit, kan het de integriteit van bestuurlijke besluitvorming in voorkomende gevallen wel bevorderen. Dit omdat hiermee in bepaalde gevallen, mits wordt voldaan aan specifieke voorwaarden, kan worden ingegrepen bij niet-integer handelen. Bijvoorbeeld wanneer een politieke gezagdrager deelneemt aan besluitvorming terwijl er sprake is van een persoonlijk belang en de inzet van interbestuurlijk toezicht proportioneel is. In Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt het interbestuurlijk toezicht, anders dan in Europees Nederland, uitgevoerd door de Rijksvertegenwoordiger namens het Rijk. Het rapport gaat in op het verticale interbestuurlijke toezicht en beschrijft een aantal tekortkomingen die de onderzoekers daarin zien in relatie tot het optreden tegen integriteitsschendingen. Op dit moment wordt gewerkt aan de Herzieningswet WolBES en FinBES waarmee het interbestuurlijke toezicht op een andere manier wordt ingevuld. Tijdens de behandeling van de begroting voor Koninkrijksrelaties heeft de staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties gemeld dit voorstel nog in beraad te hebben. Daarom kunnen we in deze brief nog niet ingaan op de aanbevelingen van de onderzoekers ten aanzien van het interbestuurlijk toezicht. De staatssecretaris informeert de Tweede Kamer wanneer hij dit beraad heeft afgerond.

5. Maatschappelijke randvoorwaarden

Deze brief begon met de consequenties die de maatschappij ondervindt van het oneigenlijk gebruik van bevoegdheden door ambtenaren en bestuurders. Het rapport gaat tegelijkertijd in op contextfactoren in diezelfde maatschappij die het risico op integriteitsschendingen verhogen en doet een concrete aanbeveling om die risico´s aan te pakken. Het rapport laat daarnaast het belang zien van maatschappelijk debat over integriteit en de rol van de media daarin. Op basis van het rapport treffen we maatregelen op de volgende thema´s:

- Maatschappelijke factoren
  Het rapport doet de aanbeveling om de afhankelijkheidsrelaties en de maatschappelijke wortels van politieke patronage in Bonaire, Sint Eustatius en Saba weg te nemen om ambtelijk-bestuurlijke integriteit duurzaam te bevorderen. Hiertoe is armoedebestrijding, ongelijkheidsbestrijding en onderwijsbevordering nodig. In de aanpak van deze grondoorzaken zijn al belangrijke stappen gezet onder andere door instelling van een sociaal minimum in Bonaire, Sint Eustatius en Saba per 1 juli 2024 en het wetsvoorstel 'Wet bescherming tegen discriminatie op de BES'.[15] [16] [17] Bonaire, Sint Eustatius, Saba en het Rijk blijven zich ook de komende jaren inspannen voor het voorzieningenniveau op de eilanden.[18] Verder zet het ministerie van BZK zich samen met de eilanden in voor burgerschapsonderwijs en democratische participatie.
- Positie van de media
  Het rapport doet tevens een aanbeveling over versterking van lokale media zodat deze beter in staat is onafhankelijk nieuwsgaring te doen. Dit kan bijdragen aan het vergroten van de transparantie en accountability van de lokale overheid. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap erkent het belang van deze aanbeveling en heeft een lokale verkenner aangesteld die in kaart brengt waar de wensen en behoeften liggen van de lokale journalisten als het gaat om het versterken van de journalistiek en de journalistieke infrastructuur.

6. Monitoring van integriteit

De rapporten van de Raad en het WODC geven een goed beeld, ook wel een actuele 0-meting, van de staat van integriteit van ambtenaren en gezagdragers in Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Om structureel aan integriteit te werken, is monitoring van ontwikkelingen en de effecten van maatregelen zoals degene die in deze brief zijn gepresenteerd, onontbeerlijk. Op die manier kan steeds gericht en aan de hand van de laatste inzichten tot verbeteringen gekomen worden en kan ook het maatschappelijk debat hierover gevoerd worden. Zowel de eilandbesturen, als de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering zien het belang van monitoring in. Voor Europees-Nederlandse decentrale overheden bestaat al een periodieke monitor die weerbaarheid en integriteit van ambtenaren en ambtsdragers in kaart brengt, namelijk de monitor Integriteit en Veiligheid. In 2025 werkt de staatssecretaris samen met Bonaire, Sint Eustatius en Saba om de eilanden aan te laten sluiten op deze monitor, met maatwerk voor de lokale context daar waar dat in de rede ligt. Daarbij houden we rekening met de monitoringsmechanismen die Bonaire, Sint Eustatius en Saba zelf al georganiseerd hebben rondom integriteit, zoals de risicoanalyses die door de bureaus integriteit worden uitgevoerd en de weerbaarheidsscans van het RIEC-CN. Verder is de staatssecretaris, zoals eerder gemeld aan uw Kamer, in gesprek met Transparency International over welke bijdrage het maatschappelijk middenveld aan monitoring van integriteit en corruptie kan leveren voor het Caribisch deel van het Koninkrijk in den brede. Daar waar dat concrete mogelijkheden voor monitoring biedt voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba, worden de eilandbesturen betrokken voor wat betreft de uitvoerbaarheid.

[15] Kamerstukken II, 2023/24, 13052.
[16] Kamerstukken II, 2023/24, 36551, nr. 1.
[17] Kamerstukken II, 2024/25, 36600 IV nr. A.
[18] Kamerstukken II, 2024/25, 36600-IV, nr. 1.

Tot slot
Met de maatregelen ter versterking van zowel ambtelijke integriteit als die van politieke gezagdragers, zoals in deze brief vervat, brengen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het Rijk vanuit hun verantwoordelijkheden structurele verbeteringen aan. Het bouwen aan goed bestuur en zeker aan integriteit, is een proces van continue groei dat nooit helemaal af is. Vanwege het belang van dit onderwerp, zullen wij daarom periodiek rapporteren over de versteviging van ambtelijke integriteit en die van politieke gezagdragers op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Wij sluiten daarbij aan bij de rapportage over dit onderwerp voor decentrale overheden in Europees Nederland die elke twee jaar plaatsvindt naar aanleiding van de eerdergenoemde monitor Integriteit en Veiligheid.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Zsolt Szabó

De minister van Justitie en Veiligheid

David van Weel

Outlook

Re: Invitation to Participate in the 19th Caribbean Week of Agriculture

From [redacted]>
Date Wed 9/3/2025 4:33 PM
To Registrar Office OLE <registrar@statiagov.com>
Cc [redacted]

They haven't mentioned any registration deadlines but we were looking to attend on Thursday, October 2nd for the Agriculture Open Day. If the Council wish to join in on any tours or their opening ceremony, we can let the Ministry know to expect your arrival.

Kind regards,

ST. EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

[redacted]
Administratief Medewerker
Openbaar Lichaam St. Eustatius

Adres: Concordia weg #1, Sint Eustatius Caribisch Nederland
Office Tel: (+599) 318 2757

Email: [redacted]
Website: www.statiagovernment.com

E-mail berichten (inclusief bijlagen) van het Openbaar Lichaam St. Eustatius zijn zorgvuldig samengesteld. Voor mogelijk onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie kan geen aansprakelijkheid worden aanvaard, evenmin kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend. De inhoud van dit bericht (inclusief bijlage) te verwijderen, eventuele bijlagen niet te openen en wijzen wij u op de oprechtheid van de gebruiker, kopiëren of verspreiden van de inhoud.

E-mail messages (including attachments) from the Public Body St. Eustatius have been carefully compiled. No liability can be accepted for possible inaccuracy and/or incompleteness of the information provided herein, nor can rights be derived from the content. Delete the content of this message (including attachments), do not open any attachments and we would like to point out the sincerity of the user, copy or distribute the content.

From: Registrar Office OLE <registrar@statiagov.com>
Sent: Wednesday, September 3, 2025 15:04
To: [redacted]n>; Registrar Office OLE <registrar@statiagov.com>

Cc: [redacted]
Subject: RE: Invitation to Participate in the 19th Caribbean Week of Agriculture

Dear Ms. [redacted]

Thank you for the invitation it has been well received, we will inform the Island Council, and we will update you all accordingly.

But I do have a few questions
Is there a specific deadline for registration ?
Is the idea to visit the whole week or is there a specific one day or two days attendance ?

Please let us know at your earliest convenience,

Kind regards,

Ms.Marjani Humphreys
Raadsadviseur/Plv.Griffier

telefoon: +599-3183395
Email: [redacted]

Griffie van de Eilandraad
Openbaar Lichaam Sint Eustatius
Fort Oranjestraat 7a

www.statiagov.com

"Coming together is a beginning. Keeping together is progress. Working together is success." — Henry Ford

Dit e-mail bericht is vertrouwelijk en uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde. Gebruik door en verstrekking aan anderen is niet toegestaan en onrechtmatig. Indien u niet de geadresseerde bent, verzoeken wij u derhalve de afzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht uit uw bestanden te verwijderen. Het Openbaar Lichaam Sint-Eustatius en haar bestuursorganen sluiten voorts iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de inhoud van dit bericht en eventuele bijlagen. Het bericht geldt bovendien niet als officieel besluit maar is informatief van aard, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen. U kunt geen rechten ontlenen aan toezeggingen van ambtenaren die daartoe niet bevoegd zijn. Het Openbaar Lichaam Sint-Eustatius spant zich in te voorkomen dat zich virussen in de bijlage(n) bij dit bericht bevinden. Desondanks dient u zelf de bijlage(n) te controleren op virussen. Het Openbaar Lichaam Sint-Eustatius sluit iedere aansprakelijkheid uit voor schade (aan uw computer of computersysteem) door virussen.

From: [redacted]@statiagov.com>
Sent: Wednesday, September 3, 2025 9:25 AM
To: Registrar Office OLE <registrar@statiagov.com>

Cc: [redacted]
Subject: Invitation to Participate in the 19th Caribbean Week of Agriculture

Dear Registrar's Office,

I hope that you are having a pleasant week thus far. The Government of St.Kitts & Nevis, the Ministry of Agriculture, Fisheries & Marine Resources has formally invited Statia to participate in their 19th Caribbean Week of Agriculture, which will be held in St. Kitts. This gathering presents an opportunity for regional exchange and collaboration between the islands across the Caribbean.

In this regard, we would like to extend an invitation to the Island Council to join us as a delegation for this regional gathering. For your reference, I have attached the official letter from the Ministry along with their calendar of events. Could you kindly advise who from the Council might be interested in attending? Having the presence of our council members would ensure that our collective perspectives are well represented.

Thank you for the consideration and I look forward to hearing from you.

Warm regards,

ST. EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

[redacted]
Administratief Medewerker
Openbaar Lichaam St. Eustatius

Adres: Concordia weg #1, Sint Eustatius Caribisch Nederland
Office Tel: (+599) 318 2757

Email: [redacted]
Website: www.statiagovernment.com

E-mail berichten (inclusief bijlagen) van het Openbaar Lichaam St. Eustatius zijn zorgvuldig samengesteld. Voor mogelijk onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie kan geen aansprakelijkheid worden aanvaard, evenmin kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend. De inhoud van dit bericht (inclusief bijlage) te verwijderen, eventuele bijlagen niet te openen en wijzen wij u op de oprechtheid van de gebruiker, kopiëren of verspreiden van de inhoud.

E-mail messages (including attachments) from the Public Body St. Eustatius have been carefully compiled. No liability can be accepted for possible inaccuracy and/or incompleteness of the information provided herein, nor can rights be derived from the content. Delete the content of this message (including attachments), do not open any attachments and we would like to point out the sincerity of the user, copy or distribute the content.

SAINT CHRISTOPHER AND NEVIS
MINISTRY OF AGRICULTURE, FISHERIES & MARINE RESOURCES

BUILDING #16 PORT ZANTE
BASSETERRE, ST. KITTS

Tel: **(869) 467-1016/1017**
E-mail: **moa@gov.kn**

August 27th, 2025

Dr. Sharon Veira,
Unit Manager of Agriculture and Veterinary Services,
Department of Veterinary Services,
Concordia, Weg naar Roots,
St. Eustatius, Dutch Caribbean.

RE: Invitation to Participate in 19th Caribbean Week of Agriculture (CWA) 2025

Dear Dr. Veira,

On behalf of the Government of St. Kitts & Nevis, the Ministry of Agriculture, Fisheries & Marine Resources is pleased to extend an invitation to your esteemed institution to participate in the **19th Caribbean Week of Agriculture (CWA) 2025)**, to be held in St. Kitts & Nevis from **28th September – 3rd October 2025**.

CWA 2025, under the theme ***"Sowing Change, Harvesting Resilience: Transforming Our Caribbean Food Systems for 2025 and Beyond"*** will bring together regional ministers, international delegates, investors, IGOs, research bodies, and development partners from across the region. The week will include the 869 Farm tour experience (28th Oct), Technical Seminars (29th Sept – 2nd Oct), high-level meetings (CRFM, OECS, CARDI, COTED), networking cocktails, cultural activities, a themed seafood night (30th Sept), and the flagship MoAFMR Agriculture Open Day & Marine Expo (2nd – 3rd Oct). Please see the attached calendar of events

Your delegation's presence will contribute to advancing shared goals of food security, resilience, and sustainable agricultural development across the Caribbean. We also encourage you to book accommodation at the primary venue, **the St. Kitts Marriott & The Royal Beach Casino**, where most official sessions will be held, ensuring ease of participation and engagement.

We look forward to welcoming your delegation to this important regional gathering.

Kindest Regards,

[redacted]

Miguel Flemming (Mr.)
Permanent Secretary.

CWA 2025
CARIBBEAN WEEK OF AGRICULTURE
"Sowing Change, Harvesting Resilience: Transforming Our Caribbean Food Systems for 2025 and Beyond"

CWA 2025
CARIBBEAN WEEK OF AGRICULTURE
"Sowing Change, Harvesting Resilience: Transforming Our Caribbean Food Systems for 2025 and Beyond"

CARICOM

VISION 25

MINISTRY OF AGRICULTURE

CALENDAR OF FRINGE EVENTS

OFFICIAL ACTIVITIES

SUNDAY, 28 SEPT 2025

869 FARM TOUR EXPERIENCE
Venue: Island Wide | 10:00 AM

MONDAY, 29 SEPT 2025

CWA OPENING CEREMONY
Venue: St. Kitts Marriott Ballroom | 9:00 AM

YOUTH AGRI MARINE DEBATE COMPETITION
Venue: St. Kitts Marriott Ballroom | 2:00 PM

WELCOME COCKTAIL RECEPTION
ROC TAIWAN EMBASSY
Venue: St. Kitts Marriott Ballroom | 7:00 PM

TUESDAY, 30 SEPT 2025

SEAFOOD NIGHT
Venue: Old Road Fisheries Complex | 6:00 PM

WEDNESDAY, 01 OCT 2025

CARDI'S 50TH ANNIVERSARY COCKTAIL
Venue: St. Kitts Marriott Ballroom | 7:00 PM

THURSDAY, 02 OCT 2025

30TH AGRICULTURE OPEN DAY & MARINE EXPO – DAY 1
Venue: Agriculture Open Day Grounds | 9:00 AM

FRIDAY, 03 OCT 2025

30TH AGRICULTURE OPEN DAY & MARINE EXPO – DAY 2
Venue: Agriculture Open Day Grounds | 9:00 AM

SCAN QR CODE TO VISIT WEBSITE

19TH CARIBBEAN Week Of Agriculture 2025

www cwa2025.caricom.org

connect with us

TAIWAN ICDF · Food and Agriculture Organization of the United Nations · IICA · World Food Programme · CAHFSA · CARDI · CRFM · AACARI · ECS · CPSO · The University of the West Indies

HET BESTUURSCOLLEGE VAN HET OPENBAAR LICHAAM SINT EUSTATIUS

BESLUIT VAN 03 SEPTEMBER 2025
NO. 2 'opstuk'

Betreft	:	Het vastellen van de conceptbegroting 2025
Gezien	:	Conform artikel 17 van de Wet Financiën BES levert het bestuurscollege ieder jaar een (meerjarige) begroting aan bij Het ministerie van BZK.
Overwegende	:	Voorafgaand aan het indienen van de definitieve begroting dient het CFT een conceptversie te beoordelen. Het bestuurscollege biedt jaarlijks uiterlijk 1 september van het jaar, voorafgaand aan het begrotingsjaar, de ontwerpbegroting aan de eilandsraad en geeft daarbij aan op welke wijze rekening is gehouden met de bevindingen en aanbevelingen van het College financieel toezicht.
Op voordracht van	:	Het bestuurscollege
Gelet op	:	Conform artikel 17 van de Wet Financiën BES

HEEFT BESLOTEN

in zijn vergadering bijeen op 03 september 2025 heeft het Bestuurscollege haar goedkeuring verleent aan de begroting 2026-2029. Daarna wordt de begroting doorgestuurd naar de Islandsraad voor goedkeuring en vervolgens doorsturen aan het BZK via het CFT.

De Gezaghebber,

[redacted]

Mw. M.A.U. Francis

BESTUURSCOLLEGE Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

De Eilandsecretaris,

[redacted]

Mw. M. A. Dijkshoorn

PUBLIC ENTITY ST. EUSTATIUS

MULTI-ANNUAL BUDGET

2026 – 2029

August 18, 2026

Table of contents

Budget Foreword 4
Infographics 9
Financial considerations 11
Policy Budget 13
Main Function 0 – General Administration 13
Function 001 Bestuursorganen (Administrative organs) 16
Function 002 Bestuursapparaten (Administrative instruments) 17
Function 003 Burgerzaken (Civil Register) 19
Function 020 Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd 20
Main Function 1 – Public Order and Safety 21
Function 130 Rampenbestrijding (Disaster Management) 22
Main Function 2 – Traffic, Transportation, and Water Management 23
Function 200, PWS, Werkplaats & Onderhoud 25
Function 210 Wegen, straten en pleinen 26
Function 211 Verkeersmaatregelen te land 26
Function 220 Zeehaven 27
Function 230 Luchtvaart 28
Main Function 3 – Economic Affairs 30
Function 300, Economische Zaken 31
Function 310, Handel en Industrie 31
Function 341 Overige Agrarische zaken, jacht en visserij 32
Main Function 4 – Education 33
Function 400 Algemeen Beheer 34
Function 480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs 34
Main Function 5 – Culture and Recreation 36
Function 510 Openbaar bibliotheekwerk 37
Function 530, Sports 37
Function 541 Oudheidkunde / musea 38
Function 560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie 39
Function 580 Overige cultuur en recreatie 40
Main Function 6 – Social Security Benefits and Social Work 42
Function 611, Werkgelegenheid 43
Function 620 Maatschappelijke begeleiding en advies 43
Function 630 Jeugdwerk 45
Function 650 Kinderopvang 46
Main Function 7 – Public Health 47
Function 700 Algemeen beheer gezondheidszorg 48
Function 720, Slachthuizen 49
Function 721, Reiniging 50
Function 722, Riolering en waterzuivering 50
Function 723, Milieu en natuurbeheer 51

Function 724, Lijkbezorging, incl. begraafplaatsen 52
Function 725, Overige openbare hygiene 52
Main Function 8 – Spatial Planning and Public Housing 54
Function 820, Woningexploitatie/woningbouw 55
Main Function 9 – Financing and General Cover funds. 56
Function 920 Belastingen 57
Function 921 Vrije uitkeringen 57
Function 922 Algemene uitgaven en inkomsten 59
Mandatory Paragraphs 60
A. Section Good Governance (Business operations & Customer services) 60
B. Local Levies 61
C. Buffer Capital 63
D. Maintenance Capital Goods 69
E. The Internal Organization (bedrijfsvoering) 70
F. Participating Interest 72
G. Land Policy 74
H. Public Sector 75
Financial Budget 76
Recapitulation of the Main Functions 76
Principles of Valuation 77
Other required overviews 79
Overview Intended Investments 2025-2028 79
Overview Reserves and Provisions 81
Overview Personnel Expenses 83
Personnel Expenses 83
Cashflow forecast 2026-2029 85
Cashflow projection 2026-2029 87
Overview Subsidies and Current Transfers 2025-2028 88
Overview Free Allowances 89
Critical Performance Indicators (KPI) 90
KPI's summary 91
Special Allowances 92
Special Allowance – forecasted expenditure 93
Special Allowance – forecasted receipts 95

Budget Foreword

The budget for 2026 reflects the island government's ambitious commitment to improving its financial and administrative governance, as well as its social and economic development. Furthermore, the government will continue its improvement of internal control to maintain its unqualified audit opinion. The Public Entity acknowledges the challenges and opportunities that lie ahead and is actively collaborating with all stakeholders to achieve its goals. The island government expresses its gratitude to the people of Sint Eustatius for their resilience and support during these difficult and transformative times.

Challenges and Opportunities

The budget reflects the government's priorities and objectives for the development of the island, as well as its commitment to fiscal responsibility and transparency. The budget takes into account various challenges and opportunities, including the recovery and redirection of the local economy, the downsizing of the oil company's operations, rising consumer goods prices, the impact of the war in Ukraine especially on prices, substandard revenues from the airport and harbor and the ongoing dialogue with the Netherlands to adjust the Free Allowance allotment for Sint Eustatius.

Financial Objectives and Governance Strategy

The financial objectives for 2026-2029 aim to improve financial management while maintaining a clean audit opinion, support local initiatives, and adhere to regulatory norms. The island government has upgraded its financial management systems, including the AO/IC framework (a set of internal controls and administrative organization rules) to improve the quality of its future reporting. This plan is part of a broader governance strategy, which includes strengthening the accountability and transparency of the island government, enhancing risk management and compliance functions, and developing the capacity and skills of the staff. The initiative is supported by a $1.1 million grant from the Ministry of the Interior and Kingdom Relations, with the implementation realized at the end of 2023.

Personnel and Operational Efficiency

The Public Entity's revised personnel budget reflects recent significant hirings, such as a concern controller, tax inspector, and two financial specialists. These individuals will oversee e.g., budgetary allocations and ensure that resources are utilized efficiently and effectively, and that taxes are collected accordingly. With the grant now depleted, these expenses are included in the 2026 budget and contracted until mid-2026. The government is also reviewing operational processes to identify cost-saving opportunities, such as improving effectivity and efficiency by housing employees of OLE in a better office building. The revised personnel budget reflects the key roles that are essential and necessary for current and future projects.

Developmental Priorities

The development of Sint Eustatius is guided by several priorities, such as poverty alleviation, social housing, health care quality, sustainable agriculture, road infrastructure, banking services, connectivity and air links, port maintenance, and economic development. The funding from the Caribbean Netherlands envelopes will help address these issues and support long-term improvements to create and maintain a social security system similar to the one in the European Netherlands. Additionally, the island is exploring various avenues for increasing local revenues (Public Health Department, Agriculture, Fisheries and Livestock) and working on a structural increase of economic revenue.

To this end, the Public Entity has master plans and ambitious initiatives underway: in energy supply (research into geothermal energy), in the harbor (for instance more services for yachts), on the airport (for instance more jet parking capabilities), in (digital) infrastructure, in the re-establishment of a medical school, and in an extensive cultural and heritage revitalization program (including monument restorations, plans for a cultural center, a scientific institute and a memorial area).

The island government's mission is to enable Sint Eustatius to achieve sustainable and prosperous development while respecting its unique culture and identity: an island that is resilient, passionate, and innovative.

Additionally, and pursuant to the St. Eustatius Agreement 2024-2027, the state and OLE have agreed to work together on the realization of the following specific priorities, with execution projected up to July 2027:

1. Well-being of the community, focusing on the implementation of necessary policies concerning social support, the labor market, culture, youth, and poverty alleviation.
2. Economic diversification by exploring and developing sustainable, revenue-generating opportunities across a wide variety of fields.
3. Investments in (digital) infrastructure, aiming at affordable and reliable digital, sea, and land connections, making the island more accessible and attractive for tourists, researchers, businesses, and digital nomads.
4. A well-functioning system of governance, where the island government will operate under a well-managed budget, with transparency and accountability at the core of its financial operations.

Phases of Governance

Currently, the Public Entity of St Eustatius has its financial autonomy with a functional Island Council. They are a crucial factor towards achieving good governance and accountability. In the coming period OLE will continue to improve the public administration, healthcare, education, infrastructure, and economic and cultural development. The island government will play a proactive role in the preparation and execution of the budget, ensuring that it reflects the needs and priorities of the island's population and complies with the fiscal rules and standards.

Developments in the legal position of the island government

We are pleased to present the Budget of the Public Entity St. Eustatius (OLE) 2026, which also includes the multi-annual budget from 2026 to 2029. This budget meets the requirements of the BES Budget and Accountability Act.

The island government recognizes the necessity of implementing improvement steps in financial management and takes responsibility for carrying them out. Therefore, the island Government will take the necessary steps for improving the financial management of the Public Entity of St. Eustatius. It is expected that the island council and the executive council will continue to make further improvements and will be able to properly fulfill their tasks and powers under FinBES.

An efficient policy-budget cycle involving the entire organization, as well as an approved annual report, are goals for 2025 and 2026. After many years of continuous improvement of the processes, the annual report of 2024 was provided with an unqualified opinion by the external auditor.

These are very important financial trajectories for the Public Entity of St. Eustatius in the context of good governance, where carefulness and timeliness are key principles. The Public Entity is committed to improving these standards thereby maintaining an unqualified audit opinion.

With the restoration of the budgetary rights, Article 8 of the Law on the Recovery of Facilities of Sint Eustatius will no longer apply. As a result, financial tasks and powers as per the Law on the Finances of Public Bodies Bonaire, Sint Eustatius, and Saba (FinBES) has returned to the elected island council and the appointed executive council of the public body.

Annual financial statements and annual reports

The annual financial statements and annual report are to be submitted by the executive council to the island council (Article 28, paragraph one, FinBES), and the island council's approval of the financial statements and annual report as required (Article 29, paragraph one, FinBES). The executive council has already sent the approved financial statements and annual report of 2024 to the State Secretary of the Ministry of the Interior and Kingdom Relations (BZK) through the Financial Supervision Board for the BES islands (Cft BES) prior to July 15 of the year 2025 (Article 31, paragraph one, FinBES).

Budget

For the budget, the executive council must submit the draft budget to the island council no later than September 1st, and the island council can propose amendments. The executive council must immediately submit these amendments to the Cft BES upon receipt. The island council approves the budget (Article 18 FinBES). The executive council sends the budget approved by the island council to the State Secretary of BZK through the Cft BES within two weeks after approval, but in any case, before November 15 (Article 19, paragraph four, FinBES). The budget requires the approval of the State Secretary of BZK (Article 19, paragraph one, FinBES). This also applies to a budget amendment (Article 21, paragraph four, FinBES).

The Island Council and the Island commissioners have been involved in the budget process this year. The draft budget will be discussed with the Island Council after the advice is received from Cft and the executive council has considered the Cft's advice, then formally submitted again for approval.

With the extra funds made available from the CN envelopes, further work can be done on the continued development of St. Eustatius. For the future, it is important that the social security system is equal to that of the European Netherlands. Despite all the support in the form of Special Payments, it remains important that maintenance costs and expertise costs are included in these special payments, so that the changes are permanently secured. This will have an increasing impact on the Special Allowances, which will be integrated into the regular budget process.

Cft recommendations

Introduction

With reference to the advice of the College Financieel Toezicht (Cft) related to the budget 2026-2029, we inform you as follows on the actions taken to improve the financial situation of the Openbaar Lichaam Sint Eustatius (OLE). The conclusion and specific advice of Cft and reaction of OLE are detailed below and stated between inverted comma's.

"Oordeel"

"Sint Eustatius begroot lichte overschotten in de periode 2026–2029 en voldoet daarmee aan de centrale begrotingsnorm uit de Wet FinBES. Het Cft constateert een sterke verbetering in de kwaliteit en volledigheid van de begroting. De bijzondere uitkeringen zijn meerjarig opgenomen, wat bijdraagt aan een beter inzicht in de financiële positie van het openbaar lichaam."

OLE appreciates the feedback and advice of Cft in continuing to improve the quality and completeness of the budget reporting and process.

"Meerjarenraming personeelslasten"

"Op grond van de Wet FinBES en de BBV BES dienen de begroting en de meerjarenraming (minimaal drie jaren) de lasten, waaronder de personeelslasten, inzichtelijk te maken. Uit de uitvoerige toelichting die nu is opgenomen, valt echter niet af te leiden welk deel van de personeelslasten structureel is gedekt en welk deel incidenteel wordt gefinancierd. Dit onderscheid is cruciaal, omdat het grote aandeel van de personeelslasten in de totale lasten directe gevolgen heeft voor de financiële houdbaarheid op de langere termijn. Dit vergroot de transparantie van de begroting en stelt de eilandsraad beter in staat om de financiële consequenties van beleidskeuzes te beoordelen.."

The further breakdown requested by the Cft is not explicitly anchored in Article 15 FINBES or in Article 8 in conjunction with Article 21 BBV BES. As stated in the conclusion of Cft, the multi-year budget complies with the reporting requirements of Article 20 BBV BES, as it already provides an overview of personnel expenses with a breakdown between established positions and temporary project positions. In this way, the legal obligation to give sufficient insight into personnel expenses is met. OLE considers Cft's recommendation as an interpretative elaboration of the statutory requirement in this regard.

To increase the requested transparency of the budget, an additional table has been included on page 83, which details the project related personnel expenses by function and the expected effect for the years 2026-2029. This should provide additional insight into the personnel expenses that are recharged to and funded by special allowances.

OLE looks forward to reaching a consensus with Cft, BZK and BES islands on the interpretation and resulting presentation and disclosures of the various reporting. This will help ensure consistency and avoid advice given without joint consultation that overlooks the intent and requirements of the relevant legal provisions.

Financial Overview:

The budget can be classified into structural income and expenses, and incidental income and expenses. The table below summarizes the budget by type of income and expense, showing the resulting structural surplus or deficit and the expected incidental movements.

		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	Local revenue	4,135,192	4,617,228	4,409,034	4,453,124	4,497,655	4,542,632
	Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
	Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
Income Total		**27,553,731**	**28,179,266**	**28,755,232**	**28,813,452**	**29,583,086**	**30,112,961**
Expense	Operational expenses	(23,212,759)	(25,880,275)	(27,846,732)	(28,552,095)	(28,770,170)	(29,440,239)
Surplus (deficit) - structural		**4,340,972**	**2,298,991**	**908,500**	**261,357**	**812,916**	**672,722**
	Other income	308,546	-	-	-	-	-
	Unforeseen expenses	(522,910)	(371,175)	(261,470)	(250,479)	(252,984)	(255,514)
Total surplus (deficit)		**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

Budgets 2026-2029

The table above shows that the budget of 2026 closes with a surplus of USD647K. The budgets for 2027-2029 also show a surplus.

The income of the different categories is based on the analysis performed up to Q2-2025 of the realization and information obtained from the budget holders. The free allowances have been derived from the information provided from the February 2025 circulaire, including the indexation stated in the October 2024 circulaire.

The local income categories of 2026 represent 15.3% of the total structural income (2024: 15.0%) and the interest income represents 6.3% (2024: 7.4%). The result before incidental income or losses shows a surplus. In 2024 a net incidental income of USD0.3M was recorded, being the effect of special allowances received for operational expenses recorded in previous years.

For the year 2026 onwards, no incidental income is taken into account, only a small incidental loss is included for purposes of prudence.

The expenses for 2026 show an increase compared to the realized figures for 2024 and the budget for 2025. The increase in expenses can be attributed to the following categories:

- Personnel expenses
- Accommodation expenses
- Subsidies and financial contributions
- Office expenses
- Subsidies

The main movements are explained in the individual budgets per function.

The expenses have been reviewed in detail by economic activity to identify cost savings throughout the years in order to reach a balanced budget.

The Island Council will continue to look into efficiencies and synergies that can be achieved through recent and planned investments in automation and further training of OLE officials.

Conclusion

The organization is making significant advances in internal control and financial management. This has resulted in more realistic information, as reflected in the draft budget 2026. However, there is still room for improvement. As projects are still in development, there may be additional incidental effects that could impact the budgeted result. These incidental results can only be taken into account once they have been realized.

Due to the complex tasks the organization faces, we will continue to improve internal control and financial management and seek structural solutions to improve the income capacity of OLE, along with cost-saving measures through increased efficiency and automation.

On behalf of Public Entity St. Eustatius,

[redacted]

Ms. M.A.U. Francis

Governor of St. Eustatius

Infographics

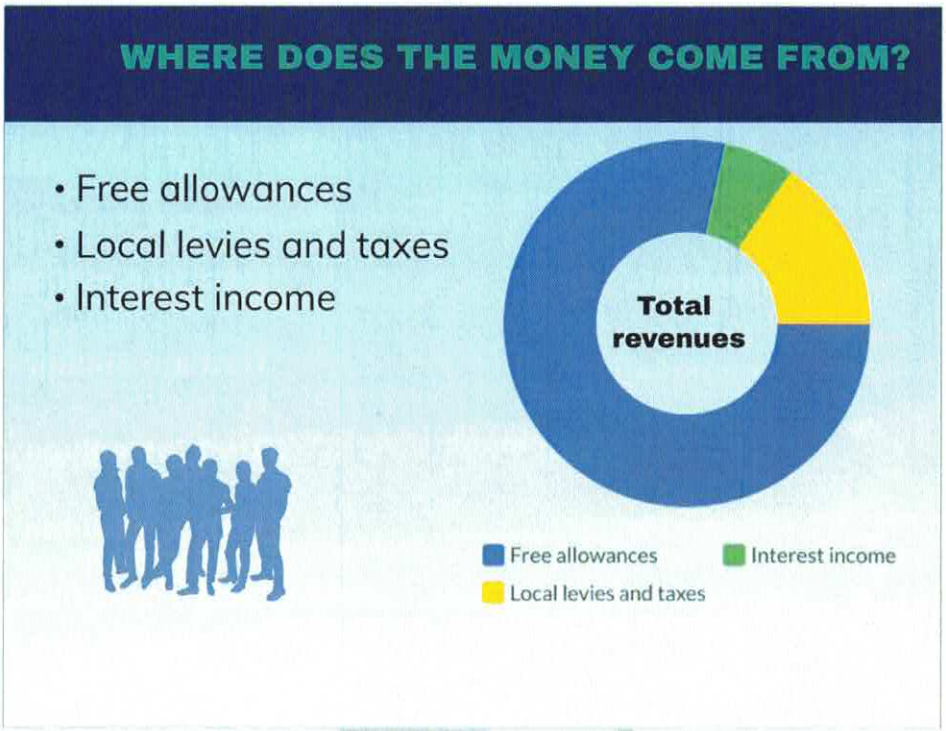

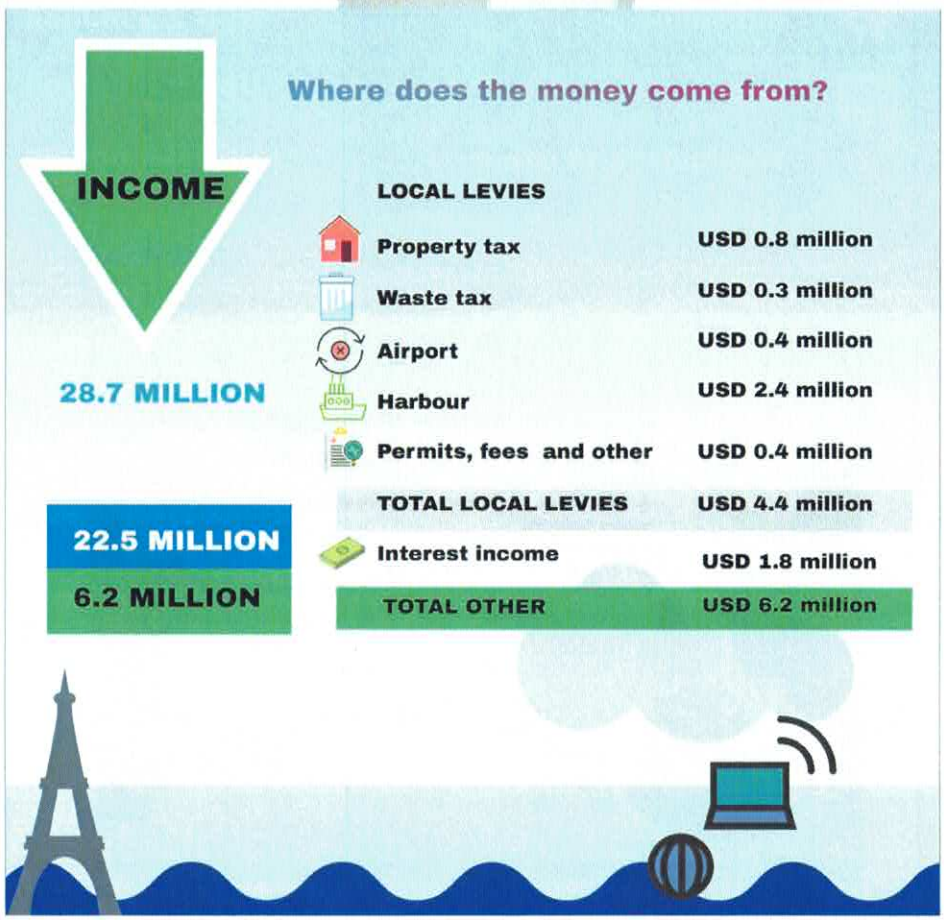

Where does the money go?
TOTAL USD 28.1 million
Personnel USD 16.0 million
Accomodation USD 1.9 million
Property management USD 3.1 million
Office expenses USD 1.3 million
Representation / communication USD 1.1 million
General USD 1.1 million
Subsidies USD 2.4 million
Depreciation USD 0.6 million
Transport and Other USD 0.6 million
SURPLUS 28.7 - 28.1 = USD 0.6 million

Main priorities from the budget
· Investments in GVP school and social housing
· An efficient and pro-active cashflow management
· Statia Day preparation
· Strong social commitment
· Compliance with reporting requirements

Financial considerations

The starting point is the multi-annual perspective presented in the adopted budget for 2026, covering the years 2026-2029. However, due to developments in the past year, the adopted budget for 2025 has been amended, and now serves as the basis for the years 2026 through 2029. The structural development included in the 2027 budget has been extended through 2029.

The budgeted results are as follows:

	Hoofdfunctie	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
0	Algemeen bestuur	(6,717,801)	(11,382,351)	(11,987,524)	(12,830,864)	(12,919,895)	(13,165,903)
1	Openbare orde en veiligheid	(8,255)	(196,896)	(243,250)	(217,047)	(219,218)	(221,410)
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	(3,523,181)	(2,235,129)	(2,530,588)	(2,557,733)	(2,605,010)	(2,691,060)
3	Economische zaken	539,790	(331,281)	(375,392)	(387,146)	(391,017)	(394,927)
4	Onderwijs	(402,906)	(351,393)	(386,267)	(439,504)	(394,031)	(397,971)
5	Cultuur en recreatie	(1,503,318)	(1,724,886)	(1,922,460)	(1,744,099)	(1,761,540)	(1,779,155)
6	Sociale voorzieningen en maatschappelij	(1,408,199)	(1,175,173)	(1,454,695)	(1,522,237)	(1,537,459)	(1,552,834)
7	Volksgezondheid	(2,603,310)	(2,394,592)	(2,741,006)	(2,823,363)	(2,851,597)	(2,880,113)
8	Ruimtelijke ordening en huisvesting	(22,299)	(1,707)	(78,224)	(191,806)	(193,724)	(195,662)
9	Financiering en algemene dekkingsmidde	19,776,087	21,721,223	22,366,436	22,724,676	23,433,423	23,696,243
Surplus (deficit)		**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

Throughout the budget for 2026-2029 the following assumptions are included:

- Free allowances are based on the confirmed structural and incidental free allowances together with the expected indexation for these years. *Source: February 2025 circulaire and October 2024 circulaire.*
- Personnel expenses for 2026 have been calculated using the RCN wage structure, implemented in 2024.
- The outstanding vacancies within the government have been allocated to 2026, with a phased approach to filling these positions throughout the year. The full-year effect of these phased vacancies has been included in the 2027 budget.
- Increased expenses for contractors for support with activities of positions not yet filled. Specific vacancies currently filled by contractors have been deducted from the contractors' budget.
- Maintenance expenses have been increased based on the necessity of implementing deferred maintenance on assets acquired with own funds and with funding from special allowances

This budget also includes a cashflow forecast for 2026-2029, based on the free allowances expected during these years. The cashflow forecast 2026-2029 is based on the cashflow forecast for 2025 and uses the information from the budget 2026-2029 to calculate the expected interest income.

Furthermore, the budget includes capital investments for the years 2026-2029, as well as the use of available funds for executing the projects in the designated reserves.

Budget limitations and constraints

The budget and cash flow projections contained in this document have been prepared based on the available funding rather than the required funding. As a result, OLE is currently unable to execute all necessary investments and make the adjustments needed to ensure that the government operates effectively and efficiently. Based thereon, in this multi-annual budget the investments have been prioritized considering the financial impact on the cash flow.

This limitation affects our ability to fully optimize the functionalities of the government and to deliver the services expected by our constituents. The figures presented herein reflect the financial constraints under which OLE is operating, and it is important to note that they do not fully align with the ideal resource requirements for achieving our strategic objectives and maintaining optimal public service delivery.

The budget for 2026-2029 by economic activity shows the following developments:

		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	02 - Taxes and levies	523,591	588,700	550,000	555,500	561,055	566,666
	03 - Property management income	436,767	299,840	332,838	336,167	339,528	342,924
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
	05 - Harbour	2,124,682	2,661,135	2,437,497	2,461,872	2,486,490	2,511,355
	06 - Permits	161,803	146,130	147,591	149,067	150,558	152,063
	07 - Fees and dues	122,451	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	134,555	148,000	149,950	151,450	152,964	154,494
	10 - Waste tax	269,315	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
	11 - Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
	12 - Other special income	308,546	-	-	-	-	-
Total income		**27,862,277**	**28,179,266**	**28,755,232**	**28,813,452**	**29,583,086**	**30,112,961**
	15 - Special allowances - income	22,664,632	-	30,103,507	19,189,989	9,482,500	2,272,480
Total income (including special allowances)		**50,526,909**	**28,179,266**	**58,858,739**	**48,003,441**	**39,065,586**	**32,385,441**
Lasten	20 - Personnel expenses	13,002,236	14,491,297	15,951,361	17,016,031	17,124,869	17,296,117
	21 - Accomodation expenses	1,539,052	1,743,690	1,901,879	1,920,898	1,940,107	1,959,508
	22 - Property management expenses	2,321,015	3,550,250	3,057,633	2,888,209	2,917,092	2,946,262
	23 - Office expenses	940,137	936,720	1,266,339	1,120,505	1,131,710	1,138,384
	24 - Representation and communication exper	863,785	806,010	1,092,102	1,103,023	1,114,053	1,125,193
	25 - Transport expenses	250,865	273,500	358,876	356,405	359,969	363,568
	26 - Depreciation expenses	671,954	498,377	616,551	845,211	847,540	893,750
	27 - General expenses	1,600,591	1,302,450	1,155,895	1,084,381	1,095,224	1,455,453
	28 - Subsidies and financial contributions	2,023,123	2,277,981	2,446,096	2,217,432	2,239,606	2,262,002
	30 - Unforeseen	522,910	371,175	261,470	250,479	252,984	255,514
Total expenses		**23,735,669**	**26,251,450**	**28,108,202**	**28,802,574**	**29,023,154**	**29,695,753**
	35 - Special allowances - expenses	22,664,632	-	30,103,507	19,189,989	9,482,500	2,272,480
Total expenses (including special allowances)		**46,400,301**	**26,251,450**	**58,211,709**	**47,992,563**	**38,505,654**	**31,968,233**
Surplus (deficit)		**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

The development of income and expenses will be detailed within the individual budgets per function.

Policy Budget

Main Function 0 – General Administration

On our way to a well-governed St.Eustatius

What do we try to achieve?

We aim to improve governance on St. Eustatius to such a level that the Public Entity is sufficiently capable and equipped to perform its duties in a responsible manner.

How do we want to achieve that?

The present administration is tasked with overseeing the initiative to restore good governance on St. Eustatius by addressing various disciplines, including:

- Implementing and executing local laws and regulations.
- Implementing and executing internal administrations (financial, civil, personnel).
- Further implementing internal and external processes and procedures (ongoing process).
- Overseeing organizational restructuring by assessing the reorganization and simultaneously developing a strategic human resource plan.
- Investing in human capacity and public education.
- Investing in physical infrastructure.
- Stimulating economic development.
- Promoting a (new) social agenda.
- Overseeing reforms in healthcare.
- Overseeing reforms in education.
    - Further establishing a robust organization with the restoration of democracy as the final objective.
    - Educating civil servants to the desired level of operation in the interest of both the individual and the community in general.
    - The Government Commissioners will oversee the progress and initiatives taken in the interest of the timetable for the return of democracy.
    - Adding inspection and enforcement staff to support policy implementation, including environmental and construction inspectorates.
    - Integrating a PPMO to support the projects that need to be rolled out.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	002	Bestuursapparaat	2,042,897	1,628,454	1,885,478	1,540,424	1,555,828	1,776,945
	003	Burgerzaken	125,903	91,675	112,592	113,718	114,855	116,003
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	356,533	259,840	262,438	265,063	267,713	270,391
Income Total			**2,525,333**	**1,979,969**	**2,260,508**	**1,919,204**	**1,938,396**	**2,163,339**
Expenses	001	Bestuursorganen	1,984,308	1,739,183	2,309,039	2,341,873	2,365,292	2,388,945
	002	Bestuursapparaat	6,946,405	11,296,876	11,522,360	12,004,919	12,085,691	12,529,639
	003	Burgerzaken	302,404	313,628	403,873	390,388	394,292	397,511
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	10,018	12,634	12,760	12,888	13,017	13,147
Expenses Total			**9,243,134**	**13,362,320**	**14,248,032**	**14,750,068**	**14,858,291**	**15,329,242**
Surplus (deficit)			**(6,717,801)**	**(11,382,351)**	**(11,987,524)**	**(12,830,864)**	**(12,919,895)**	**(13,165,903)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	6,021	-	-	-	-	-
	03 - Property management income	357,429	299,840	332,838	336,167	339,528	342,924
	05 - Harbour	11	-	-	-	-	-
	06 - Permits	3,261	2,000	2,020	2,040	2,061	2,081
	07 - Fees and dues	122,477	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	6,025	-	-	-	-	-
	11 - Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
Income Total		**2,525,333**	**1,979,969**	**2,260,508**	**1,919,204**	**1,938,396**	**2,163,339**
Expenses	20 - Personnel expenses	5,575,139	8,803,338	9,336,982	10,015,622	10,054,456	10,155,000
	21 - Accomodation expenses	940,289	1,134,090	1,442,447	1,456,872	1,471,441	1,486,155
	22 - Property management expenses	157,123	620,500	279,420	282,214	285,036	287,886
	23 - Office expenses	755,760	667,220	905,416	790,639	798,545	801,888
	24 - Representation and communication expenses	733,608	708,260	936,399	945,763	955,221	964,773
	25 - Transport expenses	28,004	30,250	57,494	52,008	52,529	53,054
	26 - Depreciation expenses	119,025	220,399	253,551	253,307	277,885	258,398
	27 - General expenses	996,039	1,024,200	913,536	839,598	847,994	1,205,750
	28 - Subsidies and financial contributions	27,988	4,750	54,818	55,366	55,919	56,479
	30 - Unforeseen	(89,841)	149,314	67,970	58,680	59,266	59,859
Expenses Total		**9,243,134**	**13,362,320**	**14,248,032**	**14,750,068**	**14,858,291**	**15,329,242**
Surplus (deficit)		**(6,717,801)**	**(11,382,351)**	**(11,987,524)**	**(12,830,864)**	**(12,919,895)**	**(13,165,903)**

The total income for 2026 is lower than the 2025 budget and takes into account the trend in the realization of 2024 and 2025. The primary source of income is land tax, which is budgeted at USD256K. In addition, the property management income includes USD77K in rent from buildings and land.

The interest income is lower than the realization of 2025 and is based on the liquidity position of the interest earning bank accounts. In 2026 it is expected that the projects financed through special allowances will be executed, which will lower the average outstanding balance and therefore reduce the interest income. Refer to the cashflow statement for the calculation of the interest income over the years.

Compared to the budget 2025 the interest income is higher as in no movement was taken into account with regard to special allowances. The calculation method has been updated to reflect the estimated movements. Refer to the table of special allowances.

The total expenses have increased by USD885K compared to the 2025 budget. The main changes (> USD100K) in the expenses in 2026 compared to 2025 consist of:

<u>Personnel expenses – increase of USD534K</u>

- Increase in salaries and social premiums of USD48K, consistent with the additional outstanding vacancies, tempered by the recharge of personnel assigned to projects financed through special allowances.
- Increase in training expenses of USD106K, consisting among others of training to obtain certification as CMC and MMC at the International Institute for Municipal Clerks, upgrade of employees in disaster management, integrity awareness and other courses to be in compliance with regulations.

<u>Accommodation expenses – increase of USD308K</u>

- Increase in rental space of USD123K, resulting from additional space rented, including a space for the Integrity Unit.
- Increase in maintenance of buildings of USD48K, both exterior and interior maintenance of rented and owned buildings.
- Increase in cleaning expenses of USD47K, related to the cleanup of the old archive and safeguarding of the documentation.
- Increase in security expenses of USD72K, due to the transport of government income to the bank and additional security of premises.

Property management expenses – decrease of USD341K

- Decrease of other operational expenses by USD335K, based on the realization of 2024 and 2025.

Office expenses – increase of USD238K

- Increase in maintenance of equipment of USD69K, specifically the maintenance of air-conditioning units for the rented and owned premises.
- Increase in automation expenses of USD111K, comprising the increased expenses for the service contract for the accounting software and the Microsoft Office licenses, based on the latest contracts.

Representation and communication expenses – increase of USD228K

- Increase in travel and accommodation expenses of USD146K, based on the analysis of the 2024 and 2025 realization figures and consultation with the budget holders.
- Increase in representation expenses of USD117K, due to the expected increase in meetings and conventions with European and Caribbean counterparts, as well as teambuilding within the departments.

General expenses – decrease of USD111K

- Decrease of consultants and legal expenses by USD134K, as the court filings were resolved in 2024 and 2025, and therefore the expected costs have been decreased to reflect this.
- Increase of other general expenses of USD32K for the replacement of smaller existing equipment and to resupply special paper needed for official business.

Function 001 Bestuursorganen (Administrative organs)

What do we try to achieve?

We aim to improve the governance on St. Eustatius to such a level that the Public Entity is sufficiently capable and equipped to perform its duties in a responsible manner. This is the point of departure of the law: '*de Wet herstel voorzieningen St. Eustatius*'.

What do we do to get results?

The present administration is tasked with overseeing the initiative to restore good governance on St. Eustatius by addressing various disciplines, including:

- Improving and updating local laws and regulations.
- Improving internal administrations (financial, civil, personnel and land registry (*Kadaster*')).
- Improving internal and external processes and procedures.
- Overseeing organizational restructuring.
- Investing in human capacity and public education.
- Investing in physical infrastructure.
- Stimulating economic development.
- Promoting a (new) social agenda.
- Overseeing reforms in healthcare.
- Overseeing reforms in education.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	996,668	995,051	1,437,227	1,486,273	1,501,136	1,516,147
	21 - Accomodation expenses	24,476	40,000	32,900	33,229	33,561	33,897
	22 - Property management expenses	95,650	32,000	32,165	32,487	32,812	33,140
	23 - Office expenses	38,840	17,000	25,240	25,492	25,747	26,004
	24 - Representation and communication expenses	522,542	404,750	491,858	496,776	501,744	506,761
	25 - Transport expenses	5,352	3,500	7,088	7,159	7,230	7,303
	26 - Depreciation expenses	21,900	38,632	35,000	10,969	11,079	11,190
	27 - General expenses	320,791	204,250	233,503	235,288	237,640	240,017
	28 - Subsidies and financial contributions	-	4,000	14,060	14,201	14,343	14,486
	30 - Unforeseen	(41,910)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**1,984,308**	**1,739,183**	**2,309,039**	**2,341,873**	**2,365,292**	**2,388,945**
Surplus (deficit)		**(1,984,308)**	**(1,739,183)**	**(2,309,039)**	**(2,341,873)**	**(2,365,292)**	**(2,388,945)**

The total expenses have increased by USD570K.

Personnel expenses – increase of USD442K

The increase in gross salaries and social premiums results from 17.5 fixed positions and 3 vacancies, phased in throughout 2026, with the full year effect included in 2027. In addition, training expenses have decreased by USD55K, and third-party contractors have decreased by USD128K. The vacancy for integrity coordinator, currently filled by a third party, has been reduced from the third-party expenses to reflect the net expense.

Representation and communication expenses – increase of USD87K

Representation expenses have increased by USD69K, following expected costs for attendance of planned summits and increased meetings with counterparts in the Netherlands and the Caribbean.

Function 002 Bestuursapparaten (Administrative instruments)

What do we try to achieve?

- Provide direction to the civil service core.
- Provide expertise and (overhead) support to the institutions of governance and the rest of the organization.

What do we do to get results?

- Supporting the legislative and executive functions of government.
- Centralizing certain shared services (e.g., IT, Central Purchase, Personnel affairs, Finance, GIS).
- Upgrading equipment, networks, and software (e.g. new IT network, AFAS implementation.
- Training of civil servants.
- Describing a policy framework for the Public Entity.
- Upgrading existing and introducing new policies.
- Updating outdated ordinances.
- Implementing internal controls and (new) work procedures.
- Designing and implementing multi-annual training programs for civil servants and politicians.
- Improving financial management.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	-	-	-	-	-	-
	02 - Taxes and levies	6,006	-	-	-	-	-
	03 - Property management income	896	40,000	70,400	71,104	71,815	72,533
	04 - Airport	-	-	-	-	-	-
	05 - Harbour	8	-	-	-	-	-
	06 - Permits	3	-	-	-	-	-
	08 - Other income	5,875	-	-	-	-	-
	11 - Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
	12 - Other special income	-	-	-	-	-	-
Income Total		**2,042,897**	**1,628,454**	**1,885,478**	**1,540,424**	**1,555,828**	**1,776,945**
Expenses	20 - Personnel expenses	4,429,091	7,683,939	7,717,954	8,380,729	8,403,214	8,487,247
	21 - Accomodation expenses	882,593	1,085,090	1,324,591	1,337,837	1,351,216	1,364,728
	22 - Property management expenses	26,132	560,500	226,663	228,929	231,219	233,531
	23 - Office expenses	691,560	573,220	822,486	706,880	713,949	716,446
	24 - Representation and communication expenses	187,125	285,510	429,632	433,928	438,267	442,650
	25 - Transport expenses	22,174	24,250	42,281	36,643	37,010	37,380
	26 - Depreciation expenses	87,498	171,633	208,317	232,000	256,365	236,663
	27 - General expenses	661,996	764,700	653,760	560,298	565,901	921,560
	28 - Subsidies and financial contributions	27,988	750	40,758	41,165	41,577	41,992
	30 - Unforeseen	(69,753)	147,284	55,920	46,509	46,974	47,444
Expenses Total		**6,946,405**	**11,296,876**	**11,522,360**	**12,004,919**	**12,085,691**	**12,529,639**
Surplus (deficit)		**(4,903,507)**	**(9,668,422)**	**(9,636,882)**	**(10,464,495)**	**(10,529,863)**	**(10,752,694)**

The income consists of the rental income from land and buildings, as well as interest income.

The interest income shows an increase of USD226K compared to the budget and is based on the calculated interest on the average monthly balance of interest-bearing bank accounts. Refer to the cash flow statement for the underlying analysis. In comparison with 2024, this category shows a decrease of USD215K.

The total expenses for 2026 have increased by USD225K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD34K

For 2026, there are 47.5 vacancies, which are phased into 2026, with the full year effect recorded in 2027. A total of 26 FTEs in fixed positions and vacancies are assigned specifically to projects financed through special allowances. This results in a net decrease of USD214K.

The budget for training has been increased by USD171K and includes upgrade for employees in calamity training and other professional development.

Contractors and third-party expenses have increased by USD74K, after the deduction of the vacancy for the Finance unit manager, currently filled by a third party. For 2026, additional expenses for the financial experts are also included in this function and will be decreased in 2027.

Accommodation expenses – increase of USD240K

- Increase in rental space of USD123K, resulting from additional space rented, among others a space for the Integrity Unit.
- Increase in maintenance of buildings of USD52K, both exterior and interior maintenance of rented and owned buildings.
- Increase in cleaning expenses of USD44K, related to the cleanup of the old archive and safeguarding of the documentation.

Property management expenses – decrease of USD334K

- Decrease of other operational expenses by USD334K, based on the realization of 2024 and 2025.

Office expenses – increase of USD249K

- Increase in maintenance of equipment of USD64K, specifically the maintenance of air-conditioning units for the rented and owned premises.
- Increase in automation expenses of USD136K, comprising the increased expenses for the service contract for the accounting software and the Microsoft Office licenses, based on the latest contracts.

General expenses – decrease of USD111K

- Decrease of consultants and legal expenses by USD154K, as the court filings were resolved in 2024 and 2025, and therefore the expected costs have been decreased to reflect this.
- Increase of other general expenses of USD59K for the replacement of smaller existing equipment and resupply of special paper needed for official business.

Function 003 Burgerzaken (Civil Register)

What do we try to achieve?

- Offer optimal Civil Registry services to the public.

What do we do to get results?

- Safeguard valuable data and (historical) documents.
- Analyze the cleanup of the registry office already performed.
- Complete the digitalization of the census, including the archives.
- Issue passport and Identification cards.
- Complete digitalization of maps and registry of street names.
- Continued training.
- Sustain ongoing support by Centric.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	15	-	-	-	-	-
	05 - Harbour	3	-	-	-	-	-
	06 - Permits	3,258	2,000	2,020	2,040	2,061	2,081
	07 - Fees and dues	122,477	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	150	-	-	-	-	-
Income Total		**125,903**	**91,675**	**112,592**	**113,718**	**114,855**	**116,003**
Expenses	20 - Personnel expenses	149,381	124,348	181,801	148,619	150,105	151,606
	21 - Accomodation expenses	33,193	9,000	84,956	85,806	86,664	87,530
	22 - Property management expenses	35,340	28,000	20,592	20,798	21,006	21,216
	23 - Office expenses	25,360	77,000	57,690	58,267	58,850	59,438
	24 - Representation and communication expenses	23,940	18,000	14,910	15,059	15,210	15,362
	25 - Transport expenses	114	-	5,600	5,656	5,713	5,770
	27 - General expenses	13,252	55,250	26,274	44,013	44,453	44,174
	30 - Unforeseen	21,822	2,030	12,050	12,171	12,293	12,415
Expenses Total		**302,404**	**313,628**	**403,873**	**390,388**	**394,292**	**397,511**
Surplus (deficit)		**(176,501)**	**(221,953)**	**(291,281)**	**(276,670)**	**(279,437)**	**(281,508)**

The income has increased by USD21K compared to 2025 and is based on the developments in 2024 and 2025.

The total expenses for 2026 have increased by USD90K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD57K

- The increase results from additional budget for third-party expenses regarding advice needed on systems and processes.

Accommodation expenses – increase of USD75K

- The increase results mainly from increased security costs for the transport of cash from government premises to banks, as well as securing the government premises.

General expenses – decrease of USD29K

- The decrease in general expenses compared to 2025 budget is primarily to align with the realization of 2024 and 2025.

Function 020 Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd

What do we try to achieve?

- Complete the implementation of the land lease database management system.
- Bill and collect land lease fees.

What do we do to get results?

- Improve the information on contracts and commitments related to land lease, and other leased properties.
- Introduce new land lease rates, in phases.
- Complete and timely billing of land lease fees and income from rental properties.
- Ensure timely collection of land lease fees and income from rental properties.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	03 - Property management income	356,533	259,840	262,438	265,063	267,713	270,391
Income Total		**356,533**	**259,840**	**262,438**	**265,063**	**267,713**	**270,391**
Expenses	21 - Accomodation expenses	27	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	365	2,500	2,525	2,550	2,576	2,602
	26 - Depreciation expenses	9,627	10,134	10,235	10,338	10,441	10,545
Expenses Total		**10,018**	**12,634**	**12,760**	**12,888**	**13,017**	**13,147**
Surplus (deficit)		**346,515**	**247,206**	**249,678**	**252,175**	**254,697**	**257,244**

The budget for this function has been prepared based on the realizations of 2024 and 2025.

The income has been maintained at the level of 2025, as the realization of 2024 includes an adjustment related to prior years.

Main Function 1 – Public Order and Safety

On our way to adequate prevention of, and response to, (natural) disasters

What do we try to achieve?

- A Police Force that is ready to support the Island Governor in ensuring public order and safety.
- A Fire Brigade whose priorities are aligned with the most effective methods for tackling fire accidents or accidents at the airport.
- A disaster management team that is trained, equipped, and ready to support the community in times of natural and other disasters.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	130	Rampenbestrijding	8,255	196,896	243,250	217,047	219,218	221,410
Expenses Total			**8,255**	**196,896**	**243,250**	**217,047**	**219,218**	**221,410**
Surplus (deficit)			**(8,255)**	**(196,896)**	**(243,250)**	**(217,047)**	**(219,218)**	**(221,410)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	-	118,029	100,928	101,937	102,957	103,986
	21 - Accomodation expenses	-	-	6,600	6,666	6,733	6,800
	22 - Property management expenses	-	5,000	8,800	8,888	8,977	9,067
	23 - Office expenses	1,088	50,000	57,080	32,651	32,977	33,307
	24 - Representation and communication expenses	-	11,000	21,170	21,382	21,596	21,811
	25 - Transport expenses	699	1,000	3,250	3,283	3,315	3,348
	26 - Depreciation expenses	6,703	4,000	7,172	7,244	7,316	7,389
	27 - General expenses	15	6,750	24,750	24,998	25,247	25,500
	30 - Unforeseen	(249)	1,117	13,500	10,000	10,100	10,201
Expenses Total		8,255	196,896	243,250	217,047	219,218	221,410
Surplus (deficit)		**(8,255)**	**(196,896)**	**(243,250)**	**(217,047)**	**(219,218)**	**(221,410)**

Function 1 has no income.

The total expenses for 2026 have increased by USD46K compared to 2025.

Personnel expenses – decrease of USD17K

- Personnel expenses have decreased primarily because third-party expenses for this function have decreased.

Accommodation expenses – increase of USD7K

- The increase is due to the purchase of licenses to ensure compliance with the regulations related to disaster management.

Representation and communication expenses – increase of USD10K

The increase is related to travel expenses for exercises conducted under the Crisis and Calamity plan.

General expenses – increase of USD18K

The increase relates to the expected expenses for exercises related to the Crisis and Calamity plan and consultant expenses for relevant advice.

Function 130 Rampenbestrijding (Disaster Management)

What do we try to achieve?

- A disaster management team that is trained, equipped, and ready to support the community in times of natural and other disasters.

What do we do to get results?

- Purchase furniture, equipment, and supplies for the new Statia Emergency Organization Center (SEOC).
- Purchase of communication equipment.
- Provide training and workshops.
- Complete the disaster management policy plan.
- Provide stipends to SEOC members.

Main Function 2 – Traffic, Transportation, and Water Management

On our way to an accessible, safe and a well-maintained St. Eustatius

What do we try to achieve?

An accessible, safe, well-maintained public space.

How do we want to achieve that?

- Implementation of erosion control measures.
- Several individual projects will focus on erosion control that align with the nature and environmental implementation agenda.

The policy is therefore primarily focused on safety, partly because the OLE is in the development and construction phase regarding the management and maintenance of the public spaces. In addition, the OLE strives for the sustainable improvement of the living environment and the mitigation of environmental pollution. These objectives apply to all areas, particularly street sweeping and verge maintenance.

Finally, the various functions of the public space are taken into account, such as accessibility to and from the island (Harbor and Airport), the historic center of Oranjestad, and the tourist character of Orange Bay. Naturally, the preservation and/or strengthening of various cultural and natural values of the island are also key considerations.

The financial consequences of the various projects are further discussed in the tables and function paragraphs below.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	200	Algemeen beheer DROB	82,990	-	-	-	-	-
	210	Wegen straten en pleinen	353,479	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
	220	Zeehaven	2,123,353	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
	230	Luchtvaart	362,072	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
Income Total			**2,921,894**	**3,516,633**	**3,211,032**	**3,243,142**	**3,275,574**	**3,308,330**
Expenses	200	Algemeen beheer DROB	2,376,235	2,277,850	2,101,169	2,096,664	2,121,831	2,143,049
	210	Wegen straten en pleinen	351,431	307,676	179,893	181,692	183,509	185,344
	211	Verkeersmaatregelen te land	4,609	7,500	7,575	7,651	7,727	7,805
	220	Zeehaven	690,587	696,559	726,759	773,774	781,512	804,327
	230	Luchtvaart	3,022,213	2,462,177	2,726,224	2,741,094	2,786,005	2,858,865
Expenses Total			**6,445,075**	**5,751,762**	**5,741,620**	**5,800,875**	**5,880,584**	**5,999,390**
Surplus (deficit)			**(3,523,181)**	**(2,235,129)**	**(2,530,588)**	**(2,557,733)**	**(2,605,010)**	**(2,691,060)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	353,963	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
	03 - Property management income	79,038	-	-	-	-	-
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
	05 - Harbour	2,123,691	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
	07 - Fees and dues	(41)	-	-	-	-	-
	08 - Other income	3,614	-	-	-	-	-
	08 - Other income	(399)	-	-	-	-	-
Income Total		2,921,894	3,516,633	3,211,032	3,243,142	3,275,574	3,308,330
Expenses	20 - Personnel expenses	5,096,248	3,659,649	4,017,626	4,111,707	4,152,824	4,194,353
	21 - Accomodation expenses	442,330	387,000	370,395	374,099	377,840	381,618
	22 - Property management expenses	389,694	1,094,750	695,279	652,231	658,754	665,341
	23 - Office expenses	117,895	161,500	189,555	181,785	183,602	185,438
	24 - Representation and communication expenses	39,285	75,000	68,185	68,867	69,556	70,251
	25 - Transport expenses	163,092	197,750	201,938	203,957	205,996	208,056
	26 - Depreciation expenses	238,110	162,613	189,651	199,148	222,839	285,067
	27 - General expenses	-	13,500	8,992	9,082	9,173	9,264
	28 - Subsidies and financial contributions	145	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(41,726)	-	-	-	-	-
Expenses Total		6,445,075	5,751,762	5,741,620	5,800,875	5,880,584	5,999,390
Surplus (deficit)		(3,523,181)	(2,235,129)	(2,530,588)	(2,557,733)	(2,605,010)	(2,691,060)

The income of function 2 consists mainly of revenue generated by the airport and the harbor. The budget of 2026 is based on the development of 2024 and 2025, taking into account specific circumstances related to the harbor.

The budgeted income for the harbor amounts to USD2.4 million. Up until 2025, the current developments regarding the oil transshipment industry and the trend in revenue realization indicated a slowdown. This trend has persisted over several years.

For 2024 onwards, ambitious targets were set in relation to the increase in the volume of harbor traffic. However, these targets were not realized. In 2026, additional revenue is expected from increased vessel movement related to the construction of the marina at Saba. Transport will also go through Sint Eustatius and is expected to generate additional revenue. Once the project in Saba is finalized, current changes in registration of vessels and collection of invoices are expected to maintain the revenue level for the years 2026-2028.

The income for the airport is in line with the revenue development of 2024 and 2025.

The total expenses for 2026 have decreased by USD10K compared to 2026.

Personnel expenses – increase of USD358K

The increase in personnel expenses is due to the effect of applying the RCN wage structure. In addition, there are 26 vacancies, which have been included as 14.5 FTEs throughout the year. The vacancies include key positions such as directors, unit managers, and other senior positions.

Property management expenses – decrease of USD399K

Accommodation expenses have decreased to reflect the trend in actual expenses during 2023 and 2024.

Function 200, PWS, Werkplaats & Onderhoud

What do we try to achieve?

Within the spectrum of all responsibilities, the department will focus on achieving the following key initiatives during the period 2026 through 2029:

- Support the execution of the programs and plans of other functions within the ENI by providing human resources, technical skills, and other expertise.

What do we do to get results?

- Maintenance of government and public spaces.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	03 - Property management income	79,038	-	-	-	-	-
	05 - Harbour	338	-	-	-	-	-
	08 - Other income	3,614	-	-	-	-	-
Income Total		82,990	-	-	-	-	-
Expenses	20 - Personnel expenses	2,107,018	1,535,569	1,567,998	1,608,162	1,624,244	1,640,486
	21 - Accomodation expenses	92,085	20,000	20,200	20,402	20,606	20,812
	22 - Property management expenses	57,738	539,000	350,357	303,861	306,899	309,968
	23 - Office expenses	11,425	39,000	24,390	24,634	24,880	25,129
	24 - Representation and communication expenses	11,432	4,000	4,040	4,080	4,121	4,162
	25 - Transport expenses	99,830	137,000	130,870	132,179	133,500	134,835
	26 - Depreciation expenses	3,731	3,281	3,314	3,347	7,580	7,656
	30 - Unforeseen	(7,024)	-	-	-	-	-
Expenses Total		2,376,235	2,277,850	2,101,169	2,096,664	2,121,831	2,143,049
Surplus (deficit)		(2,293,245)	(2,277,850)	(2,101,169)	(2,096,664)	(2,121,831)	(2,143,049)

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	353,919	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
	07 - Fees and dues	(41)	-	-	-	-	-
	10 - Waste tax	(399)	-	-	-	-	-
Income Total		353,479	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
Expenses	20 - Personnel expenses	40,533	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	9,569	4,000	4,040	4,080	4,121	4,162
	22 - Property management expenses	149,839	246,500	115,605	116,761	117,929	119,108
	23 - Office expenses	618	6,000	6,060	6,121	6,182	6,244
	24 - Representation and communication expenses	75	4,500	4,545	4,590	4,636	4,683
	25 - Transport expenses	33,818	16,500	19,165	19,357	19,550	19,746
	26 - Depreciation expenses	120,388	30,176	30,478	30,783	31,090	31,401
	30 - Unforeseen	(3,409)	-	-	-	-	-
Expenses Total		351,431	307,676	179,893	181,692	183,509	185,344
Surplus (deficit)		2,048	149,074	220,107	222,308	224,531	226,777

The total expenses for 2026 have decreased by USD127K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD32K

Personnel expenses increased by USD32K and consists of 26 fixed positions and 3 vacancies, with the full -year effect of 1 FTE included in 2027.

Property management expenses – decrease of USD188K

Property management expenses have been decreased to reflect the expected costs for cleaning and maintenance throughout OLE, using third parties to address the lack in workforce and materials. This is based on arrangements made and anticipated use of third-party workforce. Although the realization of 2024 was lower than budgeted, expectations for 2025 and 2026 are that the budgets will be achieved in line with the plans made for these years in the context of Statia Day.

Function 210 Wegen, straten en pleinen

What do we try to achieve?

- Road repairs.
- Road reconstruction.
- Improved road safety.
- Adequate road signage.
- Management of public spaces and squares.

What do we do to get results?

To address the current issue of poor roads, the Public Entity will carry out the construction of new roads and conduct repairs on some of the existing roads.

Minor road repairs will be executed by the Public Works & Services (PWS), under the supervision of the directorate of ENI, while major reconstruction and new roads will be executed by third parties through contractual obligations.

The department is responsible for:

- Assigning the Public Works Department responsibility for repairing secondary roads.
- Outsourcing the construction of main roads to external third parties under the supervision of ENI.
- Placement of traffic signage.
- Placement of additional street lighting.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	353,919	456,750	400,000	404,000	407,030	410,083
	07 - Fees and dues	(41)	-	-	-	-	-
	10 - Waste tax	(399)	-	-	-	-	-
Income Total		**353,479**	**456,750**	**400,000**	**404,000**	**407,030**	**410,083**
Expenses	20 - Personnel expenses	40,533	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	9,569	4,000	4,040	4,080	4,111	4,142
	22 - Property management expenses	149,839	246,500	115,605	116,761	117,637	118,519
	23 - Office expenses	618	6,000	6,060	6,121	6,167	6,213
	24 - Representation and communication expenses	75	4,500	4,545	4,590	4,625	4,660
	25 - Transport expenses	33,818	16,500	19,165	19,357	19,502	19,648
	26 - Depreciation expenses	120,388	30,176	30,478	30,783	31,013	31,246
	30 - Unforeseen	(3,409)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**351,431**	**307,676**	**179,893**	**181,692**	**183,054**	**184,427**
Surplus (deficit)		**2,048**	**149,074**	**220,107**	**222,308**	**223,976**	**225,655**

The revenue from taxes and levies has decreased compared to the budget 2025 but is in line with expected income based on 2024 and 2025 data.

The total expenses for 2026 have decreased by USD127K compared to 2025.

<u>Property management expenses – decrease of USD130K</u>

Expenses have decreased reflecting the trend in the realization of 2024 and 2025.

Function 211 Verkeersmaatregelen te land

What do we try to achieve?

Road safety policies are essential to ensure safety on the road. It is the responsibility of the Public Entity to enact laws, regulations, and policies to reduce the risk of road accidents. Currently, the traffic regulations ('*verkeersmaatregelen*') of the island are not tailored to local needs. The ordinance will be revised to ensure that the traffic regulations comply with current requirements.

Policies, practices, and laws are ineffective if they are not enforced. It is crucial that ministries, security systems, police and other law enforcement agencies enforce these policies to ensure road safety.

The placement of adequate signage and lighting is a fundamental requirement for road safety.

What do we do to get results?

The department will engage with RCN to develop an implementation plan.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	4,609	7,500	7,575	7,651	7,727	7,805
Expenses Total		4,609	7,500	7,575	7,651	7,727	7,805
Surplus (deficit)		(4,609)	(7,500)	(7,575)	(7,651)	(7,727)	(7,805)

The personnel expenses consist of third-party expenses.

Function 220 Zeehaven

What do we try to achieve?

- Meet the legal requirements associated with operating a commercial harbor.
- Ensure the safety of people and goods.
- Ensure adequate capacity to berth and service vessels calling on the port.
- Ensure adequate storage capacity.
- Ensure a maintenance program is in effect.
- Leverage the harbor's role as a conduit for economic development.
- Support initiatives to increase harbor revenue.
- Execute planned infrastructural improvements in collaboration with relevant ministries.
- Advocate for good working relations with other stakeholders in and around the harbor.
- Promote professionalism.

What do we do to get results?

- Complete the expansion of the container storage area in collaboration with the Ministry of Infrastructure and Water Management (I&W) with European Development Fund (EDF) funding.
- Perform regular assessments to ensure compliance with legal requirements associated with operating a commercial harbor.
- Make the necessary investments to ensure compliance.
- Establish and perform regular assessments on safety indicators within the harbor.
- Execute the maintenance program, in collaboration with the ministry of I&W.
- Continue the process of training and upgrading of staff assigned to the harbor.
- Schedule periodic (roundtable) consultations with other harbor stakeholders, such as customs, shipping agents, harbor master, St. Eustatius Utilities Company (STUCO), SOL, Oil Terminal Statia, Fishermen organizations, dive organizations, and STENAPA.
- Implement the connectivity project to increase awareness of the port and bunkering facilities of Statia, while promoting Statia as a tourist destination through digital channel and collaboration with strategic partners.
- Before being able to increase its revenues, conduct a feasibility study on the proposed plans.

With the implementation and enforcement of port safety regulations and the continued upgrading of staff, the port should be able to meet the requirements to operate within its capacity as a commercial port. To ensure that the operations within the harbor are conducive to a healthy economic environment, the harbor ordinance was amended, adopted, and enforced in 2019 and 2020.

The port must perform its responsibilities within certain legal frameworks, including requirements for safety, enforcement, and supervision. These include, for example, the Maritime Civil Protection Act, the Port Security Act BES, and the ISPS code.

The seaport acts as the single most important point of entry for domestic and commercial goods, as well as passengers who arrive from neighboring islands and crew from oil tankers.

Although the port of St. Eustatius ranks second in the Kingdom in terms of gross tonnage movements due to oil transshipment activities, the island does not reap huge financial benefits from this compared with Rotterdam. Among the reasons for this are that the terminal operates in a special export-oriented economic zone, so its profits are not taxed locally. The main benefit for the island is job creation.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	05 - Harbour	2,123,353	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
Income Total		2,123,353	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
Expenses	20 - Personnel expenses	465,923	402,928	424,019	468,006	472,686	477,413
	21 - Accomodation expenses	36,426	71,000	56,710	57,277	57,850	58,428
	22 - Property management expenses	87,097	96,000	70,020	70,720	71,427	72,142
	23 - Office expenses	53,527	34,000	56,540	57,105	57,676	58,253
	24 - Representation and communication expenses	2,540	1,250	4,263	4,305	4,348	4,392
	25 - Transport expenses	21,074	34,500	32,345	32,668	32,995	33,325
	26 - Depreciation expenses	51,559	56,881	82,863	83,691	84,528	100,374
	30 - Unforeseen	(27,559)	-	-	-	-	-
Expenses Total		690,587	696,559	726,759	773,774	781,512	804,327
Surplus (deficit)		1,432,766	1,964,576	1,691,537	1,668,706	1,685,393	1,687,247

The income from the harbor has been adjusted downwards by USD242K. This reflects two movements:

- the expected increase in vessel movements from the activities in the marina project at Saba. Sint Eustatius will see increased activities as materials and partial construction of parts are prepared on the island, estimated at USD205K compared to budget 2025, but estimated to also add USD60K above realization of 2024 and 2025.
- a decrease in the oil terminal cargo fees of USD303K. It is expected that amending the ordinance to include indexation of the pricing will result in a higher revenue for 2026.

The total expenses have increased by USD30K compared to the 2025 budget.

Function 230 Luchtvaart

What do we try to achieve?

- Safe and efficient transit of persons and goods through the airport terminal.
- Adherence to ICAO and BES aviation protocols.
- Expanded aircraft parking facilities.
- Implementation of an airport maintenance program.
- Leverage the airport's role as a conduit for economic development.
- Support initiatives to increase airport revenue.
- Advocate for good working relations with other stakeholders in and around the airport.
- Promote professionalism.
- Expand with multifunctional shelters.
- Create aircraft fueling possibilities.

What do we do to get results?

- Adherence to ICAO and BES aviation protocols.
- Collaborate with the Ministry of I&W on the construction of a new and expanded terminal building.
- Develop a plan for expanded aircraft parking facilities.
- Implement and execute the airport training plan.
- Execute the airport maintenance program with support from the Ministry of I&W.
- Develop a strategic plan to better leverage airport's role as conduit for the economic development of the island.
- Develop new initiatives to increase airport revenue.
- Schedule periodic (roundtable) consultations with other harbor stakeholders and users of the airport facilities.
- Continue the process of training and upgrading personnel working in and around the airport.
- Implement the connectivity project to increase awareness of the uniqueness of Statia, as well as promoting Statia as a tourist destination through digital channels and collaboration with strategic partners.
- Before being able to increase revenues, conduct feasibility studies on the plans.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	44	-	-	-	-	-
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
Income Total		**362,072**	**398,748**	**392,735**	**396,663**	**400,629**	**404,636**
Expenses	20 - Personnel expenses	2,478,167	1,713,652	2,018,034	2,027,888	2,048,167	2,068,649
	21 - Accomodation expenses	304,251	292,000	289,445	292,339	295,263	298,215
	22 - Property management expenses	95,020	213,250	159,297	160,889	162,498	164,123
	23 - Office expenses	52,326	82,500	102,565	93,925	94,864	95,813
	24 - Representation and communication expenses	25,238	65,250	55,338	55,891	56,450	57,014
	25 - Transport expenses	8,370	9,750	19,558	19,753	19,951	20,150
	26 - Depreciation expenses	62,432	72,275	72,997	81,327	99,640	145,636
	27 - General expenses	-	13,500	8,992	9,082	9,173	9,264
	28 - Subsidies and financial contributions	145	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(3,735)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**3,022,213**	**2,462,177**	**2,726,224**	**2,741,094**	**2,786,005**	**2,858,865**
Surplus (deficit)		**(2,660,141)**	**(2,063,429)**	**(2,333,489)**	**(2,344,432)**	**(2,385,376)**	**(2,454,230)**

The income for 2025 has been derived from the realization in 2024 and 2025.

Total expenses have increased by USD264K compared to the 2025 budget.

Personnel expenses – increase of USD304K

Personnel expenses include 4 vacancies for this function, phased in throughout 2026 and the full-year effect reflected in the 2026 budget, adding USD253K to the budget.

Additional expenses pertain mostly to third-party expenses for the full-scale drill at the airport, as required to ensure compliance with applicable legislation.

Property management expenses – decrease of USD54K

Property management expenses have decreased by USD54K to reflect the expected maintenance of the airport. In view of the investments in infrastructure and resurfacing of the landing strip, maintenance costs are expected to be lower.

Main Function 3 – Economic Affairs

Contributing to developing a self-sufficient Statia

What do we try to achieve?

The Public Entity will:

- Improve the commercial and economic environment.
- Support and provide adequate and reliable utility services.
- Support and provide reliable and fast modes of communication.
- Promote local agriculture, animal husbandry, and fisheries.
- Upgrade the 2013 spatial development plan.
- Promote tourism.

Specifically, the directorates of Transport and ENI will support, supervise, and collaborate with organizations, ministries, and funding agencies to:

- Increase the resilience of the electrical grid by undergrounding high and medium voltage electricity cables under the 11th EDF.
- Provide faster internet service through reliable fiber optic connections to homes and businesses.
- Expand the container laydown area at the harbor under the 10th EDF.
- Resurface the entire harbor ground with support of the Ministry of I&W.
- Execute other infrastructural initiatives, such as the cliff erosion and stabilization project, the harbor breakwater, and the school renovation and rebuilding projects.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	300	Economische zaken	158,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	269,000	-	-	-	-	-
Income Total			**427,542**	**144,130**	**145,571**	**147,027**	**148,497**	**149,982**
Expenses	300	Economische zaken	73,076	53,801	107,649	116,725	117,893	119,072
	310	Handel en Industrie	272,087	297,093	298,515	301,500	304,515	307,560
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	(457,410)	124,517	114,799	115,947	117,107	118,278
Expenses Total			**(112,248)**	**475,411**	**520,963**	**534,173**	**539,514**	**544,910**
Surplus (deficit)			**539,790**	**(331,281)**	**(375,392)**	**(387,146)**	**(391,017)**	**(394,927)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	06 - Permits	158,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
	12 - Other special income	269,000	-	-	-	-	-
Income Total		**427,542**	**144,130**	**145,571**	**147,027**	**148,497**	**149,982**
Expenses	20 - Personnel expenses	(166,615)	-	23,500	23,735	23,972	24,212
	21 - Accomodation expenses	33	1,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	93,668	28,500	53,785	54,323	54,866	55,415
	23 - Office expenses	2,298	-	-	-	-	-
	24 - Representation and communication expenses	12,839	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	5,200	6,500	6,565	6,631	6,697	6,764
	26 - Depreciation expenses	17,139	14,818	20,226	28,428	28,713	29,000
	27 - General expenses	(368,424)	97,500	87,512	88,387	89,271	90,164
	28 - Subsidies and financial contributions	292,436	327,093	328,365	331,649	334,965	338,315
	30 - Unforeseen	(822)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**(112,248)**	**475,411**	**520,963**	**534,173**	**539,514**	**544,910**
Surplus (deficit)		**539,790**	**(331,281)**	**(375,392)**	**(387,146)**	**(391,017)**	**(394,927)**

The income of function 3 consists mainly of revenue from permits issued. The budget of 2026 has been set at USD145K, based on the trend observed in previous years.

Expenses for 2026 have increased by USD40K compared to 2025. No personnel expenses are allocated to this function. The personnel expenses consist of third-party expenses for the process of economy and price control.

Function 300, Economische Zaken

What do we try to achieve?

- Economic development of the island.
- Establishing and enhancing the economic pillars of the island.

What do we do to get results?

- Improve the policy framework for economic development.
- Centralize and improve the permits administration.
- Enhance billing and collection of permits and other fees.
- Pursue quicker turn-around times on requests.
- Facilitate new commercial initiatives.
- Obtain training related to the advisory role of the unit.
- Support small business initiatives.
- Increase the effectiveness of inspections.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	06 - Permits	158,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
Income Total		**158,542**	**144,130**	**145,571**	**147,027**	**148,497**	**149,982**
Expenses	20 - Personnel expenses	26,645	-	23,500	23,735	23,972	24,212
	21 - Accomodation expenses	33	1,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	793	8,500	33,585	33,921	34,260	34,603
	23 - Office expenses	1,013	-	-	-	-	-
	24 - Representation and communication expenses	238	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	3,322	250	253	255	258	260
	26 - Depreciation expenses	8,851	14,051	19,452	27,646	27,922	28,202
	28 - Subsidies and financial contributions	33,000	30,000	29,850	30,149	30,450	30,754
	30 - Unforeseen	(822)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**73,076**	**53,801**	**107,649**	**116,725**	**117,893**	**119,072**
Surplus (deficit)		**85,466**	**90,329**	**37,922**	**30,302**	**30,605**	**30,911**

The income for this function is generated from permits issued by the government. The 2026 budget has been maintained based on revenue trends during 2024 and 2025.

Total expenses have increased by USD53K, mainly in the personnel expenses for additional support with economy and price control and property management expenses to budget for an increase in public activities such as island clean-up initiatives, acquisition of drone equipment and pilot testing of biodegradable materials.

Function 310, Handel en Industrie

What do we try to achieve?

The goal of the Public Entity is to create a healthy business environment that stimulates economic development and is attractive and conducive to industrial and economic activities. Specifically, under this function, the Public Entity continues to provide financial support for tourism.

What do we do to get results?

- Sustain the annual contribution to the Tourism Foundation.
- Supporting local business development organizations.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	24 - Representation and communication expenses	12,601	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	50	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	259,436	297,093	298,515	301,500	304,515	307,560
Expenses Total		**272,087**	**297,093**	**298,515**	**301,500**	**304,515**	**307,560**
Surplus (deficit)		**(272,087)**	**(297,093)**	**(298,515)**	**(301,500)**	**(304,515)**	**(307,560)**

The budget is based on the agreed subsidy for 2025. Subsidies are evaluated on an annual basis and depend on compliance by the subsidized institution.

Function 341 Overige Agrarische zaken, jacht en visserij

What do we try to achieve?

- Introduction of newly acquired farming equipment.
- Bring a measure of professionalism and commercialization to animal husbandry.
- Commission and implement of the fisheries regulation.
- Bring a measure of professionalism and commercialization to the fishing industry.
- Proper registration of fishing vessels.
- Proper registration of fish catches.

What do we do to get results?

- Remove free-roaming animals.
- Stimulate meat sales and export.
- Introducing newly acquired farming equipment.
- Increase harvesting, consumption, and export of conch.
- Assign environmental inspectors.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	12 - Other special income	269,000	-	-	-	-	-
Income Total		**269,000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Expenses	20 - Personnel expenses	(193,260)	-	-	-	-	-
	22 - Property management expenses	92,875	20,000	20,200	20,402	20,606	20,812
	23 - Office expenses	1,284	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	1,828	6,250	6,313	6,376	6,439	6,504
	26 - Depreciation expenses	8,287	767	775	782	790	798
	27 - General expenses	(368,424)	97,500	87,512	88,387	89,271	90,164
Expenses Total		**(457,410)**	**124,517**	**114,799**	**115,947**	**117,107**	**118,278**
Surplus (deficit)		**726,410**	**(124,517)**	**(114,799)**	**(115,947)**	**(117,107)**	**(118,278)**

The budgeted expenses for 2026 are based on the realization from 2024 and 2025 and expectations for 2026.

Main Function 4 – Education

Contributing to a good climate for Education on St. Eustatius

What do we try to achieve?

- Improve the overall quality of education.
- Collaborate with stakeholders, including the Ministry of Education, Culture and Science (OCW), on the construction of a new building to house the Gwendoline Van Putten Secondary School and the Education Expertise Center, including facilities for pupils and students with special needs.
- Provide safe transport for pupils and students.
- Provide financial support to ensure vulnerable groups at the elementary level have access to basic school necessities.
- Support the Compulsory Education program.
- Provide support for students studying abroad who are not eligible for scholarships.
- Support adult education programs.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	480	Gemeenschappelijke baten en lasten van onderwij	402,906	351,393	386,267	439,504	394,031	397,971
Expenses Total			**402,906**	**351,393**	**386,267**	**439,504**	**394,031**	**397,971**
Surplus (deficit)			**(402,906)**	**(351,393)**	**(386,267)**	**(439,504)**	**(394,031)**	**(397,971)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	117,075	76,511	101,465	102,480	103,504	104,539
	21 - Accomodation expenses	21,600	21,600	(108)	(109)	(110)	(111)
	22 - Property management expenses	22,912	44,000	4,040	4,080	4,121	4,162
	23 - Office expenses	328	-	4,865	4,914	4,963	5,012
	24 - Representation and communication expenses	11,851	1,000	10,010	10,110	10,211	10,313
	25 - Transport expenses	20,119	15,000	4,300	4,343	4,386	4,430
	26 - Depreciation expenses	109,749	7,402	7,476	56,926	7,626	7,703
	28 - Subsidies and financial contributions	105,442	185,880	254,219	256,761	259,329	261,922
	30 - Unforeseen	(6,170)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**402,906**	**351,393**	**386,267**	**439,504**	**394,031**	**397,971**
Surplus (deficit)		**(402,906)**	**(351,393)**	**(386,267)**	**(439,504)**	**(394,031)**	**(397,971)**

Function 4 has no income.

The total expenses for 2026 have increased by USD35K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD25K

The increase in personnel expenses is mainly due to third-party expenses for external advice.

Property management expenses – decrease of USD40K

The property management expenses have decreased as no major maintenance is expected for this function.

Subsidies and financial contributions – increase of USD68K

The subsidies have increased to account for expected additional support for the upgrading of school playgrounds.

Function 400 Algemeen Beheer

With the task division at 10-10-10, the responsibility for education was transferred to the Ministry of Education, Culture, and Science (OCW). However, OLE retained responsibility for:

- Student transport.
- Issuance of basic school supplies to vulnerable groups.
- School housing ("*onderwijs huisvesting*").
- Housing allowance.

In accordance with the Education Agenda 2017- 2020, specific roles have been assigned to the Public Entity of St. Eustatius, the Ministry of OCW, the School boards, the Education Expertise Center (ECE), and the program Sociale Kansen Jongeren (SKJ).

The Primary Education Act stipulates that OLE is responsible for providing food, clothing, and transportation facilities to students who, without these provisions, would be unable to attend school regularly.

What do we try to achieve?

- Improve the overall quality of education.
- Collaborate with stakeholders to realize the new school building, the "Gwendoline van Putten School" and the housing for the Education Expertise Center, including facilities for pupils and students with special needs.
- Provide safe transport for pupils and students.
- Provide financial support to ensure vulnerable groups can attend school.
- Support the Compulsory Education program.
- Provide support for students studying abroad.
- Support adult education programs.

Function 480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs

What do we try to achieve?

In addition to the general goals mentioned in the main section, the department will specifically aim to:

- Contribute to the rebuilding of the GVP school.
- Provide safe transport for pupils and students.
- Ensure that all students are well-equipped to attend school.
- Ensure that students in need receive a healthy breakfast before attending classes.
- Contribute a portion of the operational costs of the Education Expertise Center (ECE) and facilities for pupils and students with special needs.
- Support the execution of the Compulsory Education program in collaboration with RCN-OCW.
- Review the Compulsory Education workbook.
- Introducing talent development initiatives.
- Foster a closer working relationship with RCN-OCW.
- Ensure the timely transfer of funds to students studying abroad.
- Provide student guidance both on the island and abroad.

What do we do to get results?

To achieve results, the department will collaborate with and support the initiatives outlined in the previous paragraph. Specifically, the department will:

- Participate in progress discussions regarding the completion of the Gwendoline van Putten school building, which is financed through funding from a Special Allowance.
- Ensure the effective operation of school buses to promote safe student transport.
- Make necessary arrangements to provide families in need with support in purchasing school uniforms and basic school supplies.
- Offer breakfast for students in need who are interested in the program.
- Provide subsidies to cover the rent of the Education Expertise Center (ECE), including facilities for pupils and students with special needs.

Main Function 5 – Culture and Recreation

Promoting Statia's heritage and culture

What do we try to achieve?

The overall objectives include:

- Promotion of national identity and social cohesion.
- Elimination of all forms of discrimination.

The cultural sector is important to the unique identity of St. Eustatius. Practitioners within the cultural sector can generate new opportunities culturally and intellectually and can also contribute to the economic arena on the island. Through adequate focus, attention, and development of this sector:

- Economic returns are possible for cultural and recreational activities.

The unit responsible will also

- Ensure the observance of annual public festivals and recreational events.
- Advocate for the upgrading and upkeep of infrastructure, including public spaces, national monuments, and recreational areas.
- Actively pursue financial support to those organizations that promote and sustain Statia's heritage and archeological assets.
- Accomplish the goals for 2025, with an outlook towards an integrated cultural policy by 2026.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	580	Overige cultuur en recreatie	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Income Total			980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Expenses	510	Openbaar Bibliotheekwerk	174,065	153,056	174,316	176,059	177,819	179,597
	530	Sport	360,279	350,168	425,168	429,419	433,714	438,051
	541	Oudheidkunde/musea	161,000	206,782	173,850	175,588	177,344	179,118
	560	Maatschappelijk leefbaarheid en openluchtrecreat	10,596	26,092	26,353	26,616	26,883	27,151
	580	Overige cultuur en recreatie	798,358	988,787	1,141,974	955,808	965,366	975,019
Expenses Total			1,504,298	1,724,886	1,941,660	1,763,491	1,781,125	1,798,937
Surplus (deficit)			(1,503,318)	(1,724,886)	(1,922,460)	(1,744,099)	(1,761,540)	(1,779,155)

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	05 - Harbour	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Income Total		980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Expenses	20 - Personnel expenses	291,409	154,293	416,100	475,800	480,558	485,364
	21 - Accomodation expenses	27,623	77,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	20,298	103,000	118,630	119,816	121,014	122,225
	23 - Office expenses	150	4,000	15,400	15,554	15,710	15,867
	24 - Representation and communication expenses	7,592	8,750	24,338	24,581	24,827	25,075
	25 - Transport expenses	788	-	800	808	816	824
	26 - Depreciation expenses	47,020	47,020	47,490	47,965	48,445	48,929
	27 - General expenses	75	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	1,119,052	1,330,823	1,317,892	1,077,946	1,088,726	1,099,613
	30 - Unforeseen	(9,710)	-	-	-	-	-
Expenses Total		1,504,298	1,724,886	1,941,660	1,763,491	1,781,125	1,798,937
Surplus (deficit)		(1,503,318)	(1,724,886)	(1,922,460)	(1,744,099)	(1,761,540)	(1,779,155)

The expenses for 2026 have increased by USD217K compared to 2025. The main changes in the expenses in 2026 compared to 2025 consist of:

Personnel expenses – increase of USD262K

Personnel expenses consist of 5 fixed positions and 2 vacancies, which will be phased throughout 2026, with the full-year effect budgeted in 2027. During 2025, a budgeted vacancy was filled, and a new vacancy was added.

Accommodation expenses – decrease of USD76K

The decrease is caused by lower maintenance expenses, as these are expected to be executed in 2025.

Function 510 Openbaar bibliotheekwerk

What do we try to achieve?

Through its support of the Public Library, which is operated by a separate foundation, we aim to:

- Ensure that every citizen can develop and participate consciously and actively in society.
- Enable citizens to absorb information, knowledge, and culture.

A high-quality library can play a vital role in achieving these goals.

What do we do to get results?

OLE will provide a subsidy to the "Stichting Openbare Bibliotheek", to contribute to:

- The purchase of new books.
- The modernization of the adult book collection.
- The expansion of the activity offered.
- Building awareness and support within the community for the library.
- Re-examining the possibility of introducing E-books.
- Performing regular operational tasks and providing customary services.
- Implementing the recommendations from the quick scan by Rijnbrink Nederland.
- Payment of personnel costs.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	26 - Depreciation expenses	1,065	1,065	1,076	1,086	1,097	1,108
	28 - Subsidies and financial contributions	173,000	151,991	173,240	174,972	176,722	178,489
Expenses Total		**174,065**	**153,056**	**174,316**	**176,059**	**177,819**	**179,597**
Surplus (deficit)		**(174,065)**	**(153,056)**	**(174,316)**	**(176,059)**	**(177,819)**	**(179,597)**

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD21K.

Function 530, Sports

Sports help individuals develop more than just their physical aspects. They build character and discipline, promote strategic and analytical thinking, foster leadership skills, support goal setting and encourage measured risk-taking.

What do we try to achieve?

Through its support of the St. Eustatius Sport Facilities Foundation, OLE aims to:

- Encourage residents to think and act healthier as part of a healthy lifestyle, so that people will move and exercise more.

When it comes to sports and exercise, the goal is to stimulate participation as effectively and efficiently as possible. To get more Statians moving, six aspects are important for St. Eustatius from the perspective of sports policy:

- Movement education through the "Statia in Shape" program.
- Sports through associations.
- Sport and exercise in public spaces, including dance schools, walk clubs, tourism tracks and trails, outdoor exercise equipment, beach volleyball.
- Introducing new sports and broadening the sports offerings.
- Sport (talent) development ("*talentontwikkeling*").

- Gradual implementation of recommendations made in the report "Analyses Sport structure St. Eustatius and Sint Eustatius Sport Facilities Foundation", in collaboration with Ministry of VWS.
- Monitor and evaluate the progress of the Vitalization assignment commissioned by the Ministry of VWS.

What do we do to get results?

- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Sport Foundation.
- Strengthen the working relationship with, and the position of, the St. Eustatius Sport Foundation to achieve strategic goals.
- Further implement the sports policy for 2020-2024.
- Monitor the progress and encourage further development of sports clubs.
- Maintain a policy advisor within the Social Domain to foster cooperation with stakeholders on the island and abroad.
- Collaborate on the execution projects financed by Specific Allowances.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	22 - Property management expenses	10,146	-	20,000	20,200	20,402	20,606
	26 - Depreciation expenses	29,868	29,868	30,168	30,469	30,774	31,082
	28 - Subsidies and financial contributions	320,300	320,300	375,000	378,750	382,538	386,363
	30 - Unforeseen	(35)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**360,279**	**350,168**	**425,168**	**429,419**	**433,714**	**438,051**
Surplus (deficit)		**(360,279)**	**(350,168)**	**(425,168)**	**(429,419)**	**(433,714)**	**(438,051)**

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD55K.

Function 541 Oudheidkunde / musea

Museums play a crucial role in preserving local culture. With careful documentation and artifact preservation, a culture can be recorded and remembered, regardless of its future. They can also be shared and understood by those from different cultural backgrounds.

What do we try to achieve?

Through its support of the St. Eustatius Historical Foundation, St. Eustatius Monuments Foundation, and the St. Eustatius Archeology Center (SECAR), OLE aims to:

- Educate the public on the local culture through a respectful display.
- Present alternative perspectives on history.
- Connect with people of diverse backgrounds.
- Prevent loss of culture.
- Preserve monuments.
- Stimulate archeological discoveries.
- Promote history and archeology tourism.
- Stimulate collaborative relationships with other museums.
- Renovate and restore historical buildings, ruins, and public spaces.

What do we do to get results?

- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Historical Foundation.
- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Monuments Foundation.
- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Archeology Center.
- Establish agreements on activities to be carried out by each institution.
- Pursue working relationships with museums in the Netherlands and the region.
- Seek funding for renovation and restoration of historical buildings, ruins, and public spaces.
- Collaborate with other stakeholders to execute the renovation and restoration of historical buildings, ruins, and public spaces.

- Facilitate proper storage of Statian artifacts.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	28 - Subsidies and financial contributions	161,000	206,782	173,850	175,588	177,344	179,118
Expenses Total		161,000	206,782	173,850	175,588	177,344	179,118
Surplus (deficit)		(161,000)	(206,782)	(173,850)	(175,588)	(177,344)	(179,118)

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD32K.

Function 560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie

Under this section, the Public Entity aims to promote the quality of life for residents by focusing on open-air recreation opportunities and the upkeep of spaces significant to heritage and culture.

What do we try to achieve?

- Promote the upgrading and upkeep of forts, ruins, buildings, and other physical infrastructure that embody Statia's heritage and culture.
- Promote the presence of 'cultural elements' in open spaces.

What do we do to get results?

- Collaborate with other stakeholders in combating cliff erosion and stabilize Fort Oranje.
- Assign one employee to the daily care and cleaning of open areas.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	22 - Property management expenses	-	8,000	8,080	8,161	8,242	8,325
	24 - Representation and communication expenses	-	2,750	2,778	2,805	2,833	2,862
	26 - Depreciation expenses	15,342	15,342	15,495	15,650	15,807	15,965
	28 - Subsidies and financial contributions	4,428	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(9,174)	-	-	-	-	-
Expenses Total		10,596	26,092	26,353	26,616	26,883	27,151
Surplus (deficit)		(10,596)	(26,092)	(26,353)	(26,616)	(26,883)	(27,151)

The total expenses remain at the 2025 budget level and relate to the expected maintenance of the cemeteries.

Function 580 Overige cultuur en recreatie

What do we try to achieve?

- Improve the stature of the Culture Department.
- Provide training and increase professionalism.
- Further develop an integrated cultural policy by 2026.
- Nurture the working relationship with the Ministry of OCW.
- Increase awareness of the socio-economic contribution of the culture agenda.
- Foster increased collaboration among organizations in the culture and heritage spaces.
- Promoting and observing annual festivals and events.
- Celebrate the 1st of July: Day of Emancipation.

What do we do to get results?

- Establish the Culture Department as separate unit to provide the needed focus.
- Appoint a full-time program planner ("*beleidsondersteunend medewerker*").
- Establish a cultural agenda through working relationship with the Ministry of OCW.
- Execute the Culture Policy.
- Provide training for staff members and other stakeholders.
- Promote a clear definition of culture and raise awareness of the broad spectrum it encompasses.
- Integrate the importance of culture into all development programs on St. Eustatius.
- Map out and promote the identity of St. Eustatius throughout the community and in the media.
- Integrate cultural education into the school curriculum as a basis for understanding and appreciating one's identity.
- Unite individuals, organizations, foundations (stakeholders) that aid in cultural expression.
- Create a network of heritage halls, cultural centers, museums, etc., to protect cultural practices and practitioners.
- Make cultural vitality a priority, with policies, incentives, and funding for culture practitioners.
- Identify and organize collaboration among organizations in the culture and heritage space.
- Advocate for increased financial support for the culture and heritage function.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	05 - Harbour	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Income Total		980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Expenses	20 - Personnel expenses	291,409	154,293	416,100	475,800	480,558	485,364
	21 - Accomodation expenses	27,623	77,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	10,153	95,000	90,550	91,456	92,370	93,294
	23 - Office expenses	150	4,000	15,400	15,554	15,710	15,867
	24 - Representation and communication expenses	7,592	6,000	21,560	21,776	21,993	22,213
	25 - Transport expenses	788	-	800	808	816	824
	26 - Depreciation expenses	744	744	751	759	767	774
	27 - General expenses	75	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	460,324	651,750	595,803	348,636	352,122	355,643
	30 - Unforeseen	(500)	-	-	-	-	-
Expenses Total		798,358	988,787	1,141,974	955,808	965,366	975,019
Surplus (deficit)		(797,378)	(988,787)	(1,122,774)	(936,416)	(945,780)	(955,238)

The total expenses have increased by USD153K compared to the 2025 budget.

Personnel expenses – increase of USD262K

The increase in personnel expenses result from 5 fixed positions and 2 vacancies, phased throughout 2026 and the full-year effect recorded in 2027, resulting in an increase of USD267K.

Accommodation expenses – decrease of USD76K

Accommodation expenses decreased with USD76K as the necessary maintenance will be executed in 2025. Furthermore, rental expenses have been centralized in function 1.

Subsidies and financial contributions – decrease of USD56K

Financial contributions have decreased by USD56K, as the expenses are maintained at about the same level as in 2025. The budget also includes preparatory arrangements for the Roadmap to Statia, amounting of USD250K.

Main Function 6 – Social Security Benefits and Social Work

Contributing to improving the situation of those who need a hand

What do we try to achieve?

In 2025, emphasis will continue to be placed on:

- Supporting and assisting vulnerable groups in overcoming challenges in their daily lives, so that they can integrate into society.

To achieve this, the team of social workers and assistant social workers will provide advice on specific arrangements and procedures. The team will also guide vulnerable groups in participating in daytime activities, daycare, leisure activities, and education. Additionally, the assistant social workers will help empower these groups to take action themselves.

In addition to the local budget, Specific Allowances are received from the ministries for executing certain programs. These Specific Allowances are referred to under the relevant sections.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	600	Algemeen beheer maatschappelijk werk	8,112	38,000	-	-	-	-
	610	Onderstandsverlening (incl. pensioen)	292,096	250,000	252,500	255,025	257,575	260,151
	611	Werkgelegenheid	304,871	256,848	336,929	340,298	343,701	347,138
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	879,048	360,325	506,576	564,636	570,283	575,985
	630	Sociaal cultureel werk en jeugd- en jongerenwerk	(375,929)	-	60,040	60,640	61,247	61,859
	650	Kinderopvang	300,000	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
Expenses Total			**1,408,199**	**1,175,173**	**1,454,695**	**1,522,237**	**1,537,459**	**1,552,834**
Surplus (deficit)			**(1,408,199)**	**(1,175,173)**	**(1,454,695)**	**(1,522,237)**	**(1,537,459)**	**(1,552,834)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	990,957	763,203	749,762	810,255	818,357	826,541
	21 - Accomodation expenses	15,942	69,000	64,385	65,029	65,679	66,336
	22 - Property management expenses	58,571	48,000	218,000	220,180	222,382	224,606
	23 - Office expenses	25,093	17,250	50,071	50,571	51,077	51,588
	24 - Representation and communication expenses	10,480	2,000	21,000	21,210	21,422	21,636
	25 - Transport expenses	9,897	5,000	52,100	52,621	53,147	53,679
	26 - Depreciation expenses	720	720	727	734	742	749
	28 - Subsidies and financial contributions	300,910	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
	30 - Unforeseen	(4,371)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**1,408,199**	**1,175,173**	**1,454,695**	**1,522,237**	**1,537,459**	**1,552,834**
Surplus (deficit)		**(1,408,199)**	**(1,175,173)**	**(1,454,695)**	**(1,522,237)**	**(1,537,459)**	**(1,552,834)**

Function 6 has no income.

The expenses for 2026 have increased by USD280K compared to 2025.

Property management expenses – increase of USD170K

The increase in other operational expenses for the Unit Social results from expected expenses for the support of social work related to households, transport of schoolchildren, and other support for local households with fewer resources.

Office expenses – increase of USD33K

The increase is related to the registration of specific software and automation expenses, as indicated by the budget holders.

Transport expenses – increase of USD47K

The increase in transport expenses relates to the maintenance, insurance, and fuel for school buses and 2 vehicles.

Function 611, Werkgelegenheid

What do we try to achieve?

- Place more students and other residents in the labor market, resulting in fewer temporary work permits (TWVs) being issued, due to a better match with the labor market.
- Achieve greater professionalization of the department and ensure sustainability.

What do we do to get results?

- Train local professionals to adopt an initiative-taking attitude towards job seekers and employers.
- Improve transparency in the labor market to increase the successful matching of job seeker's profiles with job vacancies. This improved matching will be facilitated by introducing a digital registration system.
- Perform active company visits to build relationships.
- Ensure the availability of tools to support participation by people with disabilities (small-scale approach, sheltered work).
- Continue exploring social return opportunities.
- Establish a Job Center in collaboration with RCN-SZW.
- Continue exploring the establishment of additional employment support initiatives.
- Foster relationships with Gwendoline van Putten school (GvP), New Challenges Foundation (NCF) and ROA.
- Acquire a registration system.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	570,884	485,628	486,227	491,089	496,000	500,960
	21 - Accomodation expenses	8,537	38,000	51,775	52,293	52,816	53,344
	22 - Property management expenses	6,627	3,000	8,000	8,080	8,161	8,242
	23 - Office expenses	7,080	15,000	32,200	32,522	32,847	33,176
	24 - Representation and communication expenses	4,235	-	1,500	1,515	1,530	1,545
	25 - Transport expenses	7,116	2,500	9,000	9,090	9,181	9,273
	26 - Depreciation expenses	720	720	727	734	742	749
	30 - Unforeseen	(119)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**605,080**	**544,848**	**589,429**	**595,323**	**601,277**	**607,289**
Surplus (deficit)		**(605,080)**	**(544,848)**	**(589,429)**	**(595,323)**	**(601,277)**	**(607,289)**

The total expenses have increased by USD45K compared to 2025.

The increase consists of small increases across the different economic activities. Furthermore, this function includes the payment of pension to former civil servants.

Function 620 Maatschappelijke begeleiding en advies

What do we try to achieve?

The aim of Social Domain for the year 2026 and beyond is to focus on prevention activities, and as such, strives to:

- Empower our professionals to take up the challenge of meeting the needs of our community.

In 2025, additional areas in which assistance can be provided include:

- Child nurturing.
- Prepare a foundation for (preventive) debt relief.
- Youth work.
- Young adults.
- Social work.

Areas of attention are:

- The prevention of domestic violence and child abuse.
- Advancing work in the field of poverty reduction, in accordance with the package introduced by the Ministry of Social Affairs and Poverty Alleviation Policy OLE.
- Foster a closer working relationship with RCN-SZW to expand the support that can be given to vulnerable groups.
- Collaborate on the execution of projects (financed) by the Ministries.

What do we do to get results?

OLE will pursue the training of:

- A policy advisor specializing in debt relief.

The activities for the two main domains are detailed below.

Domestic Violence and Child Abuse

Domestic violence and child abuse will receive significant attention in the coming years, now that the new administrative agreement with the Ministry of Health, Welfare and Sport has been signed for 2021-2024. Chain cooperation, further development of the MDG through the introduction of a digital registration system, and the roll-out of the legal guidelines for domestic violence / child abuse will be prioritized.

Poverty Reduction

Recently, a policy plan for Poverty Reduction has been drawn up and adopted by the Executive Council. This includes:

- Covering the expenses of funerals for individuals whose heirs cannot afford the costs of burial.
- Ensuring that primary school students can continue their education by providing clothing, food, and transport (Refer to function 480).
- Providing support to the most vulnerable through food vouchers.
- Establishing and implementing, in collaboration with ministries, a poverty alleviation policy ("*Armoedebeleid St. Eustatius 2024-2027*").
- Strengthening the level of expertise among NGOs.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	796,579	277,575	263,535	319,165	322,357	325,581
	21 - Accomodation expenses	7,350	31,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	51,826	45,000	180,000	181,800	183,618	185,454
	23 - Office expenses	17,277	2,250	11,931	12,050	12,170	12,292
	24 - Representation and communication expenses	6,245	2,000	11,500	11,615	11,731	11,848
	25 - Transport expenses	2,782	2,500	38,600	38,986	39,376	39,770
	28 - Subsidies and financial contributions	910	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(3,920)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**879,048**	**360,325**	**506,576**	**564,636**	**570,283**	**575,985**
Surplus (deficit)		**(879,048)**	**(360,325)**	**(506,576)**	**(564,636)**	**(570,283)**	**(575,985)**

The total expenses have increased by USD146K compared to 2025.

Property management expenses – increase of USD135K

The increase in other operational expenses for function 620 ('Unit Social) results from expected expenses for support of social work related to households, the transport of schoolchildren, and other support to local households with fewer resources.

Transport expenses – increase of USD36K

The increase in transport expenses relates to the maintenance, insurance, and fuel for school buses and 2 vehicles.

Function 630 Jeugdwerk

What do we try to achieve?

- Develop a sustainable and effective integrated youth policy.

This requires a coherent approach in which the voice of the youth can be heard. A broad, preventive support base on the one hand, and good, specialized youth care facilities on the other, are essential.

The Public Entity will make extra efforts in 2024 and 2025 to improve children's rights, in addition to ongoing efforts to combat poverty and stimulate economic development. The recent Situation Analysis UNICEF Report of 2019, "Child on St. Eustatius; Children's Rights in the Caribbean Netherlands", found that while significant progress has been made, further improvements can still be made across all areas of children's lives on St. Eustatius. Both the Public Entity and the Kingdom endorse the report. Child safety, individual development, and participation are the guiding principles in this regard. In 2023, a new Memorandum of Understanding was signed with UNICEF to continue the process of improvement in Children's Rights.

What do we do to get results?

- Establish and implement an Integrated Youth Policy.
- Implement the recommendations of the UNICEF Situation Analysis Report.
- Establish youth empowerment groups in collaboration with youth organizations.
- Continuous support of the Child Safety Net.
- Continue working along with Ministries in The Hague (VWS) to establish programs for ages 12+.
- Implement recommendations to have St. Eustatius named a Child-Friendly City.

The following projects, which support the social support initiatives of OLE, were allotted and are in execution or are still to be executed. They are financed by Special Allowances by the Ministries of OC&W and VWS.

1. The Social Opportunity Trajectories project aims to give ex-students the tools to find a job or to continue studying at MBO-2 level. Annually funds (special allowance) are transferred to the New Challenges Foundation (NCF) for the implementation of the SKJ process.
2. The Statia Doet project aims to stimulate voluntary work. For the next four years, money has been served for the annual March campaign.
3. The BES (t) 4Kids project serves to improve the accessibility and quality of childcare on St. Eustatius.

Function 650 Kinderopvang

The Public Entity recognizes what is universally accepted: that the age from birth to four is crucial for the further development of a child. In this developmental stage, the foundation is laid for conceptual learning and developing essential skills, habits, and attitudes, which are essential in building a positive disposition towards learning.

What do we try to achieve?

- Contribute to the program of the daycare centers.
- Further the pursuit of greater professionalism and quality at the daycare centers and after- and out-of-school organizations.

What do we do to get results?

- The 'BES (t) 4Kids' program will work in collaboration with the Ministries of SZW, VWS, and OCW and the other BES islands, to improve the quality and accessibility of child day care and after-school care (see function 630).
- Continue perusing the building of a facility that will accommodate all out-of-school organizations while maintaining their specific identity and goals.
- Provide an annual subsidy to the day care center.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	28 - Subsidies and financial contributions	300,000	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
Expenses Total		300,000	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
Surplus (deficit)		(300,000)	(270,000)	(298,650)	(301,637)	(304,653)	(307,699)

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD29K.

Main Function 7 – Public Health

Contributing to a healthy and clean St. Eustatius

What do we try to achieve?

- Specific attention for policy formation and further strengthening of the public health network.

In addition to the local budget, Specific Allowances are received from the ministries for the execution of certain programs. The Special Allowances are referred to under the relevant sections.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	700	Algemeen beheer volksgezondheid	-	10,000	-	-	-	-
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	-	-	28,750	29,038	29,328	29,621
	720	Slachthuizen	102,100	120,000	121,200	122,412	123,636	124,872
	721	Reiniging	269,714	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
	725	Overige openbare hygiene	21,877	18,000	-	-	-	-
	730	Overige volksgezondheid	940	-	-	-	-	-
Income Total			**394,630**	**433,000**	**437,800**	**442,178**	**446,600**	**451,066**
Expenses	700	Algemeen beheer volksgezondheid	88,078	158,000	550,640	541,146	546,558	552,023
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	419	419	44,723	45,170	45,622	46,078
	720	Slachthuizen	534,535	445,526	737,745	917,569	926,745	936,013
	721	Reiniging	1,665,835	1,559,673	1,573,645	1,486,881	1,501,750	1,516,768
	723	Milieu en natuurbeheer	177,150	159,435	176,352	178,116	179,897	181,696
	724	Lijkbezorging (begraafplaats)	1,330	-	-	-	-	-
	725	Overige openbare hygiene	530,594	504,539	95,701	96,658	97,624	98,600
Expenses Total			**2,997,941**	**2,827,592**	**3,178,806**	**3,265,541**	**3,298,196**	**3,331,178**
Surplus (deficit)			**(2,603,310)**	**(2,394,592)**	**(2,741,006)**	**(2,823,363)**	**(2,851,597)**	**(2,880,113)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	124,916	148,000	149,950	151,450	152,964	154,494
	10 - Waste tax	269,714	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
Income Total		**394,630**	**433,000**	**437,800**	**442,178**	**446,600**	**451,066**
Expenses	20 - Personnel expenses	1,064,510	916,274	1,204,998	1,374,495	1,388,240	1,402,122
	21 - Accomodation expenses	6,797	54,000	10,060	10,161	10,262	10,365
	22 - Property management expenses	1,578,748	1,606,500	1,679,680	1,546,477	1,561,942	1,577,561
	23 - Office expenses	28,998	36,750	36,453	36,817	37,185	37,557
	24 - Representation and communication expenses	8,130	-	11,000	11,110	11,221	11,333
	25 - Transport expenses	23,066	18,000	32,430	32,754	33,082	33,413
	26 - Depreciation expenses	108,424	36,633	12,033	59,653	60,250	60,853
	27 - General expenses	3,577	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	177,150	159,435	192,152	194,074	196,015	197,975
	30 - Unforeseen	(1,459)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**2,997,941**	**2,827,592**	**3,178,806**	**3,265,541**	**3,298,196**	**3,331,178**
Surplus (deficit)		**(2,603,310)**	**(2,394,592)**	**(2,741,006)**	**(2,823,363)**	**(2,851,597)**	**(2,880,113)**

The income for 2026 has been maintained at the same level as in the budget 2025.

The expenses for 2026 have increased by USD351K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD288K

This function has 21 vacancies phased throughout 2026 with the full-year effect included in the 2027 budget. For 1 vacancy, currently filled by a third-party, the salary expenses have been allocated to contractor expenses, to ensure that the expenses show the net effect.

Property management expenses – increase of USD73K

The increase includes maintenance of roads and lands by USD23K, which is in line with expenditures in 2024. The remaining expenses relate to the waste management plant, based on the contract signed for this purpose, as well as USD29K in additional maintenance expenses.

Function 700 Algemeen beheer gezondheidszorg

What do we try to achieve?

The unit Public Health (GGD) is responsible for the execution of youth health care programs. Youth Healthcare (JGZ) has an important preventive function, aimed at protecting and promoting the physical, social, and mental health of youth, both individually and collectively. JGZ works in a population-oriented and preventive manner and must therefore maintain the profile of all children.

Essential here is to perform a broad, comprehensive assessment of the child, in which physical, psychological, social, and cognitive aspects are examined, together with an appreciation for the social and physical environment in which the child functions (family, education, and leisure time). JGZ plays an important role within public health care on St. Eustatius and operates from a social-medical perspective. The Public Health unit must

- Ensure that JGZ reaches all young people and that they are offered the care stipulated in the Basic JGZ tasks package.

It is important to

- Ensure continuity in the care of every child, so a continuous, uninterrupted span of attention from 0 to 18 years can be achieved.

In the area of prevention, in addition to periodic school health care, the approach is being strengthened, with targeted lessons to increase the self-reliance and resilience of young people.

Teaching modules have been specifically produced for use in schools. The teaching modules are divided into 6 themes:

1. Physical development.
2. Social emotional development.
3. Reproduction & planned parenthood.
4. Assertiveness.
5. Sexuality, alcohol, and drugs.
6. Healthy eating ("*smaaklessen*").

What do we do to get results?

- Subjects such as body awareness, self-image, assertiveness, differences between boys and girls, friendships, falling in love, changes in puberty, reproduction, pregnancy, sexuality, online/offline behavior, and STD's, healthy eating are part of the program. Later, other important subjects, such as healthy eating, and going abroad, will be added to the program.
- Health problems among young people are addressed through current programs, as well as new programs such as prevention in the field of oral hygiene, tackling overweight and obesity, and structural activities in the field of sport (sports and prevention agreement).

For further development in the field of youth health care, efforts will be made regarding:

- Improving the national vaccination program.
- The introduction of the electronic child file and adolescent care.
- Continued supervision of childcare centers (Bes(t) 4Kids) will continue.
- Population Health (cancer) screening.
- Monitoring and gathering data on NCD to evaluate primary prevention measures.
- Introduction maternal pertussis vaccination.
- Strengthening pre-natal care.
- Preparing and implementing the JOGG approach to combat youth obesity.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	-	10,000	28,750	29,038	29,328	29,621
Income Total		-	10,000	28,750	29,038	29,328	29,621
Expenses	20 - Personnel expenses	86,060	96,000	534,000	524,340	529,583	534,879
	21 - Accomodation expenses	46	48,000	2,000	2,020	2,040	2,061
	22 - Property management expenses	1,511	10,000	23,600	23,836	24,074	24,315
	23 - Office expenses	183	-	6,500	6,565	6,631	6,697
	24 - Representation and communication expenses	(39)	-	1,000	1,010	1,020	1,030
	25 - Transport expenses	317	4,000	12,040	12,160	12,282	12,405
	26 - Depreciation expenses	419	419	423	427	432	436
	28 - Subsidies and financial contributions	-	-	15,800	15,958	16,118	16,279
Expenses Total		88,497	158,419	595,363	586,317	592,180	598,102
Surplus (deficit)		(88,497)	(148,419)	(566,613)	(557,279)	(562,852)	(568,481)

The total expenses have increased by USD437K.

This is caused mainly by personnel expenses which have been allocated to this function. These consist of 7 fixed positions and 5 vacancies. The vacancies are phased throughout 2026, with the full-year effect recorded in 2027. This is a reclassification from function 725.

Function 720, Slachthuizen

What do we try to achieve?

The slaughterhouse provides animal breeders with the facilities to have their animals slaughtered under controlled, hygienic conditions. The goal is to ensure that the slaughtering is done under ideal, controlled conditions (hygienic), ensuring that the meat is ultimately suitable for human consumption. The slaughterhouse also provides space for the storage and processing raw meat to other end products.

What do we do to get results?

To guarantee that the slaughterhouse provides the necessary services. Provisions have been made:

- To ensure that the right professionals with the desired competencies operate within the unit.
- To pursue the upgrading of the current building.
- To ensure that the safety and hygiene standards are met.

In 2019, an inventory was done by the Ministry of Agriculture, Nature, and Animal Husbandry (LNV) to evaluate what is needed to achieve the desired conditions. Apart from the upgrading of the equipment and structure, the report revealed that the slaughterhouse was in dire need of infrastructural improvements to ensure that operations comply with hygiene, labor, and safety standards.

An expansion of services is necessary to enhance the development of the meat industry.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	102,100	120,000	121,200	122,412	123,636	124,872
Income Total		102,100	120,000	121,200	122,412	123,636	124,872
Expenses	20 - Personnel expenses	407,543	326,824	623,506	802,188	810,210	818,312
	21 - Accomodation expenses	5,815	5,000	5,050	5,101	5,152	5,203
	22 - Property management expenses	82,225	79,000	77,730	78,507	79,292	80,085
	23 - Office expenses	28,272	29,250	22,953	23,182	23,414	23,648
	24 - Representation and communication expenses	92	-	3,000	3,030	3,060	3,091
	25 - Transport expenses	5,672	3,250	3,283	3,315	3,348	3,382
	26 - Depreciation expenses	2,202	2,202	2,224	2,246	2,269	2,291
	27 - General expenses	3,577	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(863)	-	-	-	-	-
Expenses Total		534,535	445,526	737,745	917,569	926,745	936,013
Surplus (deficit)		(432,435)	(325,526)	(616,545)	(795,157)	(803,109)	(811,140)

The income is a continuation of the 2025 budget, as the preparations for Statia Day are expected to have a positive effect on economic activity.

The expenses have increased by USD297K and pertain to 3 units that have been reallocated to this function. This consists of 7 fixed positions and 6 vacancies which are assigned to projects financed through special allowances.

Function 721, Reiniging

What do we try to achieve?

Providing a clean, healthy, and safe environment for the inhabitants of the island remains a core responsibility of the government. All public spaces, including streets, parks, and private properties, should be maintained and deemed user-friendly.

What do we do to get results?

In 2018, an agreement was signed with St. Eustatius Waste Management Solution to handle all waste on the island, including garbage collection. The contract was signed for an initial period of 5 years.

The street sweeping contracts need to be revised, and newly constructed streets have been added for cleaning. Some communities that were not previously included in the street cleaning contracts have been incorporated into the 2022 public space maintenance plan.

The maintenance of public spaces falls under the Department of Public Works and Services (PWS).

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	10 - Waste tax	269,714	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
Income Total		**269,714**	**285,000**	**287,850**	**290,729**	**293,636**	**296,572**
Expenses	20 - Personnel expenses	64,402	36,161	45,764	46,222	46,684	47,151
	22 - Property management expenses	1,492,389	1,482,000	1,513,495	1,378,630	1,392,416	1,406,340
	23 - Office expenses	-	7,500	5,000	5,050	5,101	5,152
	24 - Representation and communication expenses	7,831	-	-	-	-	-
	26 - Depreciation expenses	101,594	34,012	9,386	56,980	57,550	58,125
	30 - Unforeseen	(381)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**1,665,835**	**1,559,673**	**1,573,645**	**1,486,881**	**1,501,750**	**1,516,768**
Surplus (deficit)		**(1,396,121)**	**(1,274,673)**	**(1,285,795)**	**(1,196,153)**	**(1,208,114)**	**(1,220,196)**

The income from waste tax has been budgeted based on the number of households and companies subject to this tax.

The expenses of 2026 have increased by USD14K compared to 2025.

Property management expenses – increase of USD32K

This includes expenses for third parties to provide services with cleaning and maintenance throughout the year as well as the maintenance of roads and buildings.

Depreciation expenses – decrease of USD25K

Depreciation expenses have been determined based on the fixed assets schedule and expected investments, resulting in a decrease of USD25K.

Function 722, Riolering en waterzuivering

The "Leverage Regulation Act" ("*kapstokregelgeving*"), provides the possibility of implementing regulations for operating costs, supervision, and other related matters. Based on the minimum requirements for sewage and water purification in this act, it is essential for OLE to assess the wastewater situation and subsequently establish regulations for the effective collection and transportation of wastewater to protect the soil and the sea.

Septic tanks are used extensively. They are sealed when full, but once the wastewater becomes galvanized, it does not settle properly. This issue is particularly problematic along the coastline, where the waste does not settle as it should, posing a risk of mixing seawater and potentially contaminating the water park. This issue is currently being monitored. The hotels on the coast have their own purification system.

What do we try to achieve?

To maintain compliance with the minimum requirements for sewage and water purification.

What do we do to get results?

OLE is developing a comprehensive plan for sewage and water management. A request has been made to the Ministry of Infrastructure and Water Management (I&EW) to facilitate a case study on best practices for wastewater management.

Function 723, Milieu en natuurbeheer

What do we try to achieve?

Nature Management and Protection.

According to BES laws on Nature Conservation and Protection, the Ministry of Agriculture, Nature and Food (LNV), in consultation with the BES islands, establishes a Nature Policy Plan every five years. The new plan has been completed, along with the implementation agenda. OLE also has the opportunity to establish and ratify its own policy plan. Since the 2019 reorganization, the Directorate of ENI has integrated nature conservation as a cornerstone of socio-economic development.

This plan is focused on the protection of nature on the island, outlining how nature should and could be used. It also covers international commitments and the obligations arising from the regulations and treaties related to the policy plan.

The conservation and protection of nature are central to the socio-economic development of the islands. This is achieved through:

- The designation and management of nature parks, ensuring they meet international requirements.
- Protecting and managing protected species and biodiversity, including measures to combat trafficking of protected animals.

What do we do to get results?

An integral part of nature conservation is the enforcement of the regulations. The government has mandated STENAPA (St. Eustatius National Parks) to oversee both marine and terrestrial parks.

With support from the Ministry of I&W, BZK and the Ministry of LNV, additional resources have been allocated for the enhancement of these facilities and institutes, as outlined in the implementation agenda. Environmental inspectors will ensure that users of natural resources adhere to the established regulations and guidelines.

Additionally, extra effort is being made to address the island's massive erosion problem through an integrated approach. Special attention has been given to the health of the coral population, as well as to managing roaming animals and invasive species. Environmental policies, permits, transportation and storage policies for hazardous substances, soil protection, drainage and environmental impact assessments have been mandated to the unit VTH.

The budget by economic activity is as follows:

Description		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	28 - Subsidies and financial contributions	177,150	159,435	176,352	178,116	179,897	181,696
Expenses Total		**177,150**	**159,435**	**176,352**	**178,116**	**179,897**	**181,696**
Surplus (deficit)		**(177,150)**	**(159,435)**	**(176,352)**	**(178,116)**	**(179,897)**	**(181,696)**

The budget is based on the agreed subsidy for 2025. Subsidies are evaluated on an annual basis and depend on compliance by the subsidized institution. This results in an increase of USD17K.

Function 724, Lijkbezorging, incl. begraafplaatsen

What do we try to achieve?

OLE is obliged to facilitate adequate burial grounds and cemeteries according to the BES Funeral Act ("de begrafeniswet"). This can be accomplished either by owning or managing these spaces directly, or through a private party.

What do we do to get results?

OLE continues to provide support through manpower and technical advice for the use of the cemetery's spaces. As part of the hurricane relief program, financed by a contribution of BZK (EUR 405K), all cemeteries have been partially rehabilitated. The use and control of the cemetery spaces are monitored through inspections and registry management.

Function 725, Overige openbare hygiene

What do we try to achieve?

- Improve the food inspection function.

In the coming year, supervision of compliance with the Commodities Act and the Labeling Decree will be intensified, in response to complaints regarding food safety. Targeted inspections of supermarkets and catering establishments that violate the law will be conducted, and sanctions will be imposed where necessary. The number of inspections will be increased in cooperation with the Permits Unit.

What do we do to get results?

We will:

- Strengthen control over imported goods and enhance control in cooperation with import agents.
- Perform targeted inspections at supermarkets, grocery stores, and restaurants (HORECA).
- Complete and implement a digital registration and control system.
- Establish work protocols and processes.
- Ensure continuous upgrading of staff members.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	21,877	18,000	-	-	-	-
Income Total		**21,877**	**18,000**	**-**	**-**	**-**	**-**
Expenses	20 - Personnel expenses	506,506	457,289	1,728	1,745	1,763	1,780
	21 - Accomodation expenses	936	1,000	3,010	3,040	3,071	3,101
	22 - Property management expenses	1,293	35,500	64,855	65,504	66,159	66,820
	23 - Office expenses	543	-	2,000	2,020	2,040	2,061
	24 - Representation and communication expenses	247	-	7,000	7,070	7,141	7,212
	25 - Transport expenses	17,077	10,750	17,108	17,279	17,451	17,626
	26 - Depreciation expenses	4,208	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(216)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**530,594**	**504,539**	**95,701**	**96,658**	**97,624**	**98,600**
Surplus (deficit)		**(508,716)**	**(486,539)**	**(95,701)**	**(96,658)**	**(97,624)**	**(98,600)**

Total expenses have decreased by USD409K compared to 2025.

Personnel expenses – decrease of USD456K

The decrease in personnel expenses follows from the relocation of personnel to functions 700 and 720.

Property management expenses – increase of USD29K

The increase is based on the request of the department for expected expenses for social support of low-income households.

Main Function 8 – Spatial Planning and Public Housing

Stimulating structured spatial development and access to housing

What do we try to achieve?

It is the goal of OLE to:

- Ensure that adequate land space is made available for the development of the housing sector.
- Ensure that the housing community is structurally integrated into the overall development of the community.

Additionally, the provision of land for economic development and the free movement of people are considered priorities. The availability of sufficient and adequate public spaces is important for the spatial layout of the island and the development of its people.

How do we want to achieve that?

- A new Land Policy was drafted in 2021 and has been implemented in the 2022 budget and calendar year and submitted to the Island Council for ratification.
- Revise and reallocate land for housing development.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	300	-	-	-	-	-
Income Total			300	-	-	-	-	-
Expenses	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
Expenses Total			22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
Surplus (deficit)			(22,299)	(1,707)	(78,224)	(191,806)	(193,724)	(195,662)

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	03 - Property management income	300	-	-	-	-	-
Income Total		300	-	-	-	-	-
Expenses	26 - Depreciation expenses	22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
	28 - Subsidies and financial contributions	-	-	-	-	-	-
Expenses Total		22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
Surplus (deficit)		(22,299)	(1,707)	(78,224)	(191,806)	(193,724)	(195,662)

This function consists only of depreciation expenses. The increase in depreciation expenses results from the investments in buildings during 2025 through 2027. See investment schedule.

Function 820, Woningexploitatie/woningbouw

What do we try to achieve?

- Provide adequate living conditions and standards for the inhabitants of the island, with a focus on ensuring sufficient affordable housing for specific target groups.

What do we do to get results?

- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Housing Foundation (SHF).
- Facilitate the sale of Golden Rock houses to the current renters and renovate the unsold houses.
- Construct social housing in assorted sizes, offering them for rent at competitive prices.
- Establish a rent commission with relevant policies and guidelines that comply with current legislation.
- Promote affordable housing for young professionals.
- Expand the Viola van Zanten facilities.

The responsibility of social housing has been mandated to the St. Eustatius Housing Foundation (SHF). While OLE previously provided support in the form of subsidies, the financing of social housing is now arranged through other funding sources.

Main Function 9 – Financing and General Cover funds.

Generating revenues to pay for the annual budget

What do we try to achieve?

- Generate sufficient funding to cover all necessary expenses OLE must incur to execute the year's program.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	920	Belastingen	163,622	131,950	150,000	151,500	153,015	154,545
	921	Vrije uitkering	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	39,546	-	-	-	-	-
Income Total			**21,591,597**	**22,105,534**	**22,681,121**	**23,042,508**	**23,754,433**	**24,020,463**
Expenses	921	Vrije uitkering	265,280	3,066	13,580	13,716	13,853	13,991
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	1,550,230	381,245	301,105	304,116	307,157	310,229
Expenses Total			**1,815,510**	**384,311**	**314,685**	**317,832**	**321,010**	**324,220**
Surplus (deficit)			**19,776,087**	**21,721,223**	**22,366,436**	**22,724,676**	**23,433,423**	**23,696,243**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	02 - Taxes and levies	163,607	131,950	150,000	151,500	153,015	154,545
	04 - Airport	-	-	-	-	-	-
	07 - Fees and dues	15	-	-	-	-	-
	12 - Other special income	39,546	-	-	-	-	-
Income Total		**21,591,597**	**22,105,534**	**22,681,121**	**23,042,508**	**23,754,433**	**24,020,463**
Expenses	20 - Personnel expenses	33,513	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	84,438	-	6,080	6,141	6,202	6,264
	23 - Office expenses	8,527	-	7,500	7,575	7,651	7,727
	24 - Representation and communication expenses	40,000	-	-	-	-	-
	26 - Depreciation expenses	2,466	3,066	-	-	-	-
	27 - General expenses	969,309	160,500	121,105	122,316	123,539	124,775
	30 - Unforeseen	677,258	220,745	180,000	181,800	183,618	185,454
Expenses Total		**1,815,510**	**384,311**	**314,685**	**317,832**	**321,010**	**324,220**
Surplus (deficit)		**19,776,087**	**21,721,223**	**22,366,436**	**22,724,676**	**23,433,423**	**23,696,243**

The income for 2026 has increased by USD575K.

The increase results from the free allowances reflect the expected free allowances for the years 2026 through 2028, based on the February 2025 circulaire, adjusted for the indexation stated in the October 2024 circulaire. From 2027 onwards, the additional repayments of new interest-free loans have been deducted from the free allowances. Please refer to the investment schedule and the cashflow statement for further details.

Function 920 Belastingen

What do we try to achieve?

Generate optimal and reasonable revenue from the resident populations of St. Eustatius, as well as from tourists and local organizations, while minimizing costs.

What do we do to get results?

- Optimize the databases of road tax, tourist tax, waste tax, and car rental tax.
- Send timely and accurate tax assessments, preferably by email.
- Collect in a friendly yet effective manner.
- Begin the collection of precision tax by enforcement in the public domain.
- Prepare of the handover of tax collection to BCN Bonaire.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	163,607	131,950	150,000	151,500	153,015	154,545
	07 - Fees and dues	15	-	-	-	-	-
Income Total		**163,622**	**131,950**	**150,000**	**151,500**	**153,015**	**154,545**
Surplus (deficit)		**163,622**	**131,950**	**150,000**	**151,500**	**153,015**	**154,545**

The income for 2026 is consistent with the development of 2024 and 2025.

Function 921 Vrije uitkeringen

What do we try to achieve?

Generate optimal funding from the Dutch Government to cover for annual budgeted expenses.

What do we do to get results?

- Apply and distribute this income to meet the various demands, to the best of our ability.
- Budget prudently by staying at the level of the revised 2020 free allowance.

What budget do we have available?

The primary source of income for this function (921) is the free allowances (Vrije Uitkeringen) provided by the Ministry of BZK and other government contributions. The free allowances have increased compared to 2024, based on the actual information of the ministry of BZK.

The free allowances are presented as a gross amount, with the difference from the net amount consisting of the repayment withheld from the allocated amounts.

Free Allowance	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Basis free allowance	14,502,405	18,289,904	18,734,021	19,233,523	22,891,008	23,134,195
Structural addition FA	2,552,921	-	-	2,967,110	-	-
Incidental addition FA	8,728,124	3,206,355	3,086,880	-	-	-
Less: repayment interest-free loan	- 200,000	- 200,000	- 305,000	- 380,000	- 488,000	- 488,000
Preliminary net free allowance	**25,583,450**	**21,296,259**	**21,515,901**	**21,820,633**	**22,403,008**	**22,646,195**
Less: free allowances with designation	- 5,518,099	-	-	-	-	-
Free allowance calculated	**20,065,351**	**21,296,259**	**21,515,901**	**21,820,633**	**22,403,008**	**22,646,195**
LPO adjustment	1,123,079	477,325	710,220	690,375	710,410	731,722
Final net free allowance calculated	**21,188,430**	**21,773,584**	**22,226,121**	**22,511,008**	**23,113,418**	**23,377,917**
Gross budget	**21,388,430**	**21,973,584**	**22,531,121**	**22,891,008**	**23,601,418**	**23,865,918**
Difference - repayment	**-200,000**	**-200,000**	**-305,000**	**-380,000**	**-488,000**	**-488,000**

The annual repayment of an interest-free loan is deducted from the free allowances in the cashflow report. This is an annual installment of USD305K for 2026. In 2027 an additional repayment of USD75K is included for the expected loan to finish the new GVP school building. In 2028 an additional repayment of USD108K is included, being the repayment of the loan expected for social housing.

The table below shows the repayments of the interest-free loans:

Repayments	2025	2026	2027	2028	2029
Repayment loans Housing Education	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000
Repayment loan Eco Statia Settlement	105,000	105,000	105,000	105,000	105,000
Repayment loan GVP school	-	-	75,000	75,000	75,000
Repayment loan Social housing	-	-	-	108,000	108,000
Total	**305,000**	**305,000**	**380,000**	**488,000**	**488,000**

Loan – Education Housing

This is an existing interest-free loan of USD 4.0M (granted in 2013 by the Ministry of Education, Culture and Science) with a 20-year term. Annual repayment of USD 200,000 is withheld from the free allowance. Outstanding balance: USD 1.5M as of 30 June 2025.

Loan – Eco-Statia Settlement

On December 20, 2024, the Ministry of the Interior and Kingdom Relations provided a special grant of USD 2.1M and an interest-free loan of USD 2.1M (20-year term) to settle the Eco-Statia agreement. Annual repayment of USD 105,000 is withheld from the free allowance. Outstanding balance: USD 2.047M as of 30 June 2025.By letter BZK 2024-0000971011, the Minister formally approved both the loan and the grant for this settlement.

Loan – GVP School

A loan of USD 1.5M will be requested for the additional costs to finish the building of the GVP school. The expected repayment period is 20 years, resulting in USD75K per year repayment.

Loan – Social Housing

A loan will be requested for the building of social houses in the amount of USD4.2M. The expected repayment period is 40 years, resulting in USD108K per year repayment.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	04 - Airport	-	-	-	-	-	-
Income Total		**21,388,430**	**21,973,584**	**22,531,121**	**22,891,008**	**23,601,418**	**23,865,918**
Expenses	21 - Accomodation expenses	-	-	6,080	6,141	6,202	6,264
	23 - Office expenses	-	-	7,500	7,575	7,651	7,727
	26 - Depreciation expenses	2,466	3,066	-	-	-	-
	27 - General expenses	(69,860)	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	332,675	-	-	-	-	-
Expenses Total		**265,280**	**3,066**	**13,580**	**13,716**	**13,853**	**13,991**
Surplus (deficit)		**21,123,150**	**21,970,518**	**22,517,541**	**22,877,292**	**23,587,565**	**23,851,926**

Function 922 Algemene uitgaven en inkomsten

What do we try to achieve?

Collect optimal revenues and administrate expenses from sources that cannot be placed at an available function. Be prudent in managing unbudgeted expenses.

What do we do to get results?

- Budget 1% of the annual budget for unexpected and unforeseen expenses.
- Strive to reduce general expenses and optimize general income.

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	12 - Other special income	39,546	-	-	-	-	-
Income Total		**39,546**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Expenses	20 - Personnel expenses	33,513	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	84,438	-	-	-	-	-
	23 - Office expenses	8,527	-	-	-	-	-
	24 - Representation and communication expenses	40,000	-	-	-	-	-
	27 - General expenses	1,039,169	160,500	121,105	122,316	123,539	124,775
	30 - Unforeseen	344,583	220,745	180,000	181,800	183,618	185,454
Expenses Total		**1,550,230**	**381,245**	**301,105**	**304,116**	**307,157**	**310,229**
Surplus (deficit)		**(1,510,684)**	**(381,245)**	**(301,105)**	**(304,116)**	**(307,157)**	**(310,229)**

Mandatory Paragraphs

A. Section Good Governance (Business operations & Customer services)

St Eustatius is an independent and fully-fledged special municipality and wants to remain so: autonomous and involved! To continue meeting the quality standards in the future, the organization must continue evolving. The objective is to achieve results that maintain an optimal living environment on the island, while providing advice to our municipal administration in an integrated and transparent manner. We do this with courage, in good cooperation, and with integrity being of paramount importance to us.

The municipal organization focuses on the priorities set by the Board. It adopts a proactive attitude and collaborates effectively with citizens, businesses, other governments, and ministries. Cooperation with the other "BES islands" plays a significant role in this. The government's agreement is important in this respect, as it underlines the unique position of St. Eustatius and the agreements made between the central government and the municipal administration.

Good cooperation and active coordination between directorates, public bodies and the state should enhance the quality and future-proof municipal services for residents and visitors.

The vision of the cooperation organization needs to be revised. The business operations of St. Eustatius have been reconsidered in recent years. We have worked on improving financial management, and next year work will continue on optimizing financial management, as well as improving the services to citizens, digitization, personnel policy and facility management.

For St. Eustatius, ensuring the quality of its human resources remains a key area of attention. The starting point is a flexible and environmentally aware organization. This also requires clarity regarding roles, tasks, and powers. Due to a changing society and the changing role of the government, the organization needs broad attention. Additionally, the current fine structure needs to be adjusted.

B. Local Levies

Local revenues are an important source of income for OLE. The purpose for local taxes and user fees is to locally generate a portion of the funding needed to cover the costs associated with executing a wide range of tasks and providing certain services to the Island's residents. In principle, the remission of claims is not possible for both private and public claims.

Local levies can be categorized into two types of Levies for which their application is restricted and those that are not restricted. In this section we address both types. Unrestricted local levies such as land lease tax, tourist tax, car rental tax, precaria tax and road tax, are allotted to general income because they are not bound to any particular program, task, or service. Levies such as waste tax and building permits are restricted and accounted for under the function to which they refer and from which the task or service is provided.

In addition to taxes and fees, OLE may also generate income by providing (non-public) services, such as renting out office space.

Residents, businesses and other organizations collectively contribute to making the execution of OLE's duties possible. This ensures a level playing field and creates a platform such that all parties may bear their fair share of the collective burden, OLE will continue to increase its efforts to ensure accurate and complete assessment and collection across all revenue types.

The tariffs in the budget 2026-2029 have remained unchanged compared to 2025, but they are adjusted in the budget with the general inflation rate (1,0%), in line with all other costs and incomes.

In the table below, an overview of the local taxes and the expected revenue is provided:

		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	523,591	588,700	550,000	555,500	561,055	566,666
	03 - Property management income	436,767	299,840	332,838	336,167	339,528	342,924
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
	05 - Harbour	2,124,682	2,661,135	2,437,497	2,461,872	2,486,490	2,511,355
	06 - Permits	161,803	146,130	147,591	149,067	150,558	152,063
	07 - Fees and dues	122,451	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	134,555	148,000	149,950	151,450	152,964	154,494
	10 - Waste tax	269,315	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
Total income		**4,135,192**	**4,617,228**	**4,409,034**	**4,453,124**	**4,497,655**	**4,542,632**

Airport revenue – budget 2026: USD393K

It is expected that the development of the connectivity project, the promotion of Statia and the culmination of the pending projects will have a positive effect on the economic activity on the island.

Income from harbor activities - budget 2026: USD2,437K

The 2024 realization shows that the harbor's revenues are lower than projected. This trend has been taken into account in the 2026 budget and the realization of 2025 shows that the realization will be lower than the budget. However, through the indexation of the oil-terminal cargo fees, it is expected that this will contribute to higher revenues in 2026 and onwards. Furthermore, the development of the marina project at Saba is expected to also generate additional vessel movement for the harbor of Sint Eustatius. This expectation is included in the increased cargo and pier fees for 2026 through 2029.

A master plan is being developed to increase revenues and will have an impact in the long term. This includes an examination /study of the feasibility of the plan. Once the masterplan has been finalized, the additional effects thereof will be included in the budgets for future years. The harbor is one of the main local sources of income for St. Eustatius. More than half of the total seaport revenue is directly attributable to the transaction volume in freight ships and oil.

Waste tax – budget 2025: USD288K

The administration of the waste levy was thoroughly addressed in 2019. The basic data was updated and completed based on an extract from the Population Information Service (PIVA), which has increased the number of taxpayers and improved the quality of the imposition and collection. The levy is, in principle, imposed annually.

The budgeted income of USD288K is higher than the realization of 2024, but due to increasing building activity it is expected to be reached.

C. Buffer Capital

The 'Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES' describes a resistance capacity as a ratio between the available resistance capacity and the total amount of quantified risks, excluding management measures. When calculating both elements, it is important to be complete and accurate. All components of resistance capacity should be taken into account (incidental and structural).

The risk analysis should be embedded in an island-wide risk management, aimed at obtaining a good view of the mitigated risks (as part of the regular business) and the uncovered risks (as part of the resistance capacity). Finally, all financial data must comply with the so-called prudence principle.

Definition of 'Resistance Capacity / 'Weerstandsvermogen'

According to Article 10 of the BBV BES, the 'concept of "Resistance' consists of the relationship between:

The resistance capacity, being the means and capabilities available to the Public Entity to cover unforeseen burdens, and all risks for which no measures have been taken and which may be material in relation to the financial position.

The section on resistance shall contain at least:

a) An inventory of the resistance capacity.
b) An inventory of the risks referred to in the first paragraph, part (b).
c) The policy regarding resistance capacity and risks.

Importantly, the BBV BES has explicitly defined the resistance capacity as a ratio. This ratio describes the relationship between resistance capacity and the (quantified) risks, for which no measures have been taken. Before explaining this ratio, it is important to first define both components as clearly as possible. A Risk Management and Resilience Memorandum for OLE has been in effect since the 2022 Budget.

The aim of risk management is to identify possible risks in a timely and complete manner, so that decisions can be made in time about reducing/controlling the risks. For risks that cannot be (completely) avoided, having sufficient resilience is important. Having sufficient resilience has the following goals:

A. Being able to absorb incidental financial setbacks without having to intervene directly in the budget.
B. Being able to temporarily absorb structural setbacks, creating time to carefully consider how this structural impact can be given a place.

Risk management is the entirety of activities and measures aimed at explicitly and systematically dealing with and controlling risks. A risk is a chance of an event occurring with a certain consequence that can cause a positive or negative effect (= damage). The probability that an event will occur and the extent to which the consequence will occur are uncertain. Resilience is an element in the financial sustainability of the budget and the financial position of OLE. Resilience plays a role as a means of coping with impending unexpected financial setbacks.

Risk management is a continuous process that consists of several steps. This starts with identifying the risks. With the aid of a risk analysis, insight can be obtained in a systematic manner into the underlying risks. The analysis of the measures to control the risk also belongs to this phase. In the next step, the risks are assessed and further classified. Finally, it is determined which measures are taken to control and/or reduce the risk. Monitoring and reporting on the progress of the risks, and adjusting, if necessary, constitute the final phase of the process.

Risk management is about determining the risks and the probability that a risk will occur.

Risk

A risk is the probability of an event occurring with a negative effect on OLE.

Probability

Refers to the probability that a risk will occur. The word probability indicates that it is about a possible event. The possible event has consequences for the achievement of objectives. If it is certain that an event will occur, it is no longer a risk.

Resistance Capacity/ Weerstandscapaciteit

The BBV defines resistance capacity as being the means and capabilities available to OLE to cover non-budgeted costs. The latter means that the Minister makes a clear distinction between budgeted costs, i.e. costs that are part of the budget and multiannual figures, and non-budgeted costs.

The BBV BES also distinguishes between incidental and structural resistance capacity, meaning the occasional resistance capacity, the ability to absorb unexpected occasional setbacks, without affecting the continuation of tasks at the prevailing level. This means that factors determining that ability are:

A. The general reserve and the reserves to which the Island Council has given a destination which can be changed (assigned reserves).
B. The estimates for unforeseen expenditure are included in the budget, insofar as no destination has yet been given.
C. The silent reserves, insofar as they are material in the short term (reserves whose size and/or existence is not apparent from the balance sheet, resulting from the undervaluation of assets or overvaluation of debt when following normal valuation methods).

The structural resistance capacity relates to the ability to deal structurally with unexpected setbacks in the current budget, without compromising the performance of existing tasks. The factors determining that ability are:

A. The remaining (unused) tax capacity.
B. Savings opportunities (in so far as they are not yet included in the budget and multi-annual estimates).
C. The post unforeseen

Reserves are part of the available resistance capacity. The general reserve is freely available for new policies (or to absorb setbacks in the annual result). Destination reserves, on the other hand, are reserves to which the Island Council has given a specific destination. Although an earmarked reserve is a defined future withdrawal, there is no obligation at that time. The Island Council therefore has every possibility to change the destination of these reserves.

The total available resistance capacity therefore consists of all the aforementioned elements of the incidental and structural resistance capacity.

Provisions are not part of the available resistance capacity, because these relate to obligations or risks that are already entered into with a high degree of probability.

Risks of Resistance

The second element of resistance consists of the required resistance capacity based on the OLE-wide identified and quantified risks, for which no measures have been taken, and which have a material financial impact. Risk is defined as a potential obstacle to achieving (operational and strategic) objectives. The magnitude of the risk is determined by the degree of probability and the (quantified) impact (on objectives). The basis for identifying, quantifying, and managing these risks lies in risk management. Well-executed risk management also prevents the need for resilience capacity from increasing considerably, as most regular risk management issues are proactively recognized and covered by management measures.

Relationship between resistance capacity and risks

The resistance capacity, as mentioned, consists of the relationship between the available resistance capacity and the resistance capacity required for the hedging of the risks. The required resistance capacity is determined by the risk profile of the municipality, where the probability and magnitude/impact of each risk are individually assessed and quantified. The relationship is usually expressed as a ratio number, where a resistance ratio of at least 1.0 should normally be sought.

The Executive Council of OLE determines whether the resistance capacity is sufficient. It is up to the municipalities themselves to formulate a policy line about the resistance capacity deemed necessary in the organization. In its Guide to Resilience for Council members, the Ministry of the Interior and Kingdom Relations uses a general standard between 1 and 2 (sufficient / more than sufficient).

This means that the available resistance capacity will be USD 11.6M. This part of the general reserve will be accessible in the event that the inventoried risks rise unexpectedly.

In coordination with the BC, a risk standard of 1.66 is considered more than sufficient. With this standard, the size of the quantified risks is in balance with the available resistance capacity, enabling risks to be absorbed.

Ratio	Meaning
> 2,0	Excellent
1,4 tot 2,0	Ample
1,0 tot 1,4	Enough
0,8 tot 1,0	Mediocre
0,6 tot 0,8	Inadequate
< 0,6	Largely insufficient

Resilience ratio: $\frac{\text{Available Resistance Capacitance}}{\text{Required Resistance Capacity}}$

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve en onvoorzien)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (totaal van de risico's)}} = \frac{13{,}066{,}362}{6{,}861{,}432} = \mathbf{1.90}$$

Principle of prudence

Financial data included in the budget are requirements for transparency, attribution, and prudence. The principle of prudence is necessary because uncertainties always arise when the budget and financial statements are drawn up. The budget is about estimates which, by definition, carry a degree of uncertainty. The prudence requirement includes the need to consider risks arising before the end of the financial year if they are known before the financial statements are drawn up.

The way risk management is performed is used with widely adopted and accepted guidelines such as COSO and ISO 31000. It is also important that risk management forms an integral part of the regular planning and control cycle, enabling rapid visibility into potential risks and thus allowing management measures to be taken at an early stage. In fact, this control dimension is the logical extension of the calculation of the extent of the resistance capacity. The value of the resistance ratio is a snapshot of both the available capacity and the required capacity. The ratio is permanently influenced by changes in the risk information (including new decisions or factual circumstances with consequences for the probability or impact, control measures, and the size of the components of the resistance capacity).

The table below shows the calculation of the resistance capacity needed.

The basis for the percentages used is detailed below:

- **High Probability (e.g., 40-100%):**

Risks with higher probabilities are often those with historical precedence within OLE or are common in the industry. They could also be influenced by recent trends or changes in the operational landscape.

- **Moderate Probability (e.g., 20-30%):**

These are risks that might not have occurred frequently but have a reasonable chance of occurring due to existing vulnerabilities or external threats.

- **Low Probability (e.g., 5-10%):**

Typically, these risks have either rarely materialized historically or are considered unlikely due to strong controls and mitigations in place. However, their potential impact could still be significant, justifying their inclusion in the risk assessment.

Omschrijving risico's	Kans	Bruto risico	Risico
(in USD)			
Bedrijfsvoering en klantenservice			
- ICT (server crash burgerlijke stand)	10%	260.000	26.000
- ICT (cyber security)	45%	1.040.000	468.000
- Natuurramp (oorkaan enz.)	50%	520.000	260.000
- Talentbehoud	55%	520.000	286.000
- Discontinuiteit van bedrijfsvoering	30%	1.190.800	357.240
- Onrechtmatig handelen	20%	1.040.000	208.000
- Gebrek aan verzekeringen	15%	520.000	78.000
Bedrijfsvoering - P&O			
- Langdurige arbeidsconflicten	10%	104.000	10.400
- Bedrijfsongevallen	5%	197.600	9.880
Bedrijfsvoering - afdeling Financien			
- AFAS crashes/ ICT crash	40%	572.000	228.800
- Mogelijkheid verandering systematiek Vrije Uitkering	10%	520.000	52.000
- Leveranciers worden niet of te laat betaald	10%	520.000	52.000
Bedrijfsvoering - Klantenloket			
- Schending van de privacy	45%	10.400	4.680
- Schade aan inventaris	30%	20.800	6.240
- Fraude	20%	10.400	2.080
- Storing van het beveiligingssysteem	30%	10.400	3.120
Sociaal Domein - Beleid en programma			
- Gebrek aan (structurele) financiering/ kwetsbaarheid que financiele afhankelijkheiddependence	5%	1.040.000	52.000
- Upgraden (o.b.v nieuwe ontwikkelingen: onderwijs / bijscholing/ uitwisselingsprogramma's)	50%	52.000	26.000
- Netwerkmethoden	10%	15.600	1.560
- Discontinuiteit van bedrijfsvoering	25%	135.200	33.800
Sociaal Domein - Publieke gezondheidszorg			
- Pandemie/ lokale uitbraak	30%	3.120.000	936.000
- Gerechterlijke vorderingen	20%	10.400	2.080
- Imagoverlies	10%	52.000	5.200
Sociaal Domein - Cultuur en Evenementen			
- Adequaat behoud van culturele artefacten	80%	208.000	166.400
- Publieke cultuur (vandalisme/ brand/ natuurrampen)	80%	104.000	83.200
Sociaal Domein - Maatschappelijke ondersteuning			
- Toestroom van personen	50%	20.800	10.400
- Escalatie van huishoudelijk geweld	95%	20.800	19.760
- Escalatie van kindermishandeling	90%	20.800	18.720
- Defecte voertuigen	90%	17.680	15.912
- Diefstal van media / kantoorinventaris	10%	5.200	520
Transport - Afdeling Beveiliging			
- Handelen in strijd met de gedragscode	20%	52.000	10.400
Transport - Afdeling Zeehaven			
- Gebrek aan controle op de opbrengsten	30%	46.800	14.040
- Claim op beschadigde goederen	20%	10.400	2.080
- Navigatierisico's	5%	1.040.000	52.000
- Ongevallen personeel/inventaris	10%	20.800	2.080
- Natuurramp/ slecht weer	5%	1.040.000	52.000

Omschrijving risico's	Kans	Bruto risico	Risico
(in USD)			
Transport - Afdeling Luchthaven			
- Natuurramp/ slecht weer	5%	3.640.000	182.000
- Gebrek aan controle op de opbrengsten	30%	46.800	14.040
- Behoud van medewerkers	30%	20.800	6.240
- Onvoldoende medewerkers om the gevraagde beleidsgebieden te bedienen	40%	104.000	41.600
- Burnout van het personeel	15%	31.200	4.680
- Het niet invullen van de gevraagde vacatures	5%	104.000	5.200
- Medische problemen	10%	62.400	6.240
Algemeen			
- Lopende rechtszaken	50%	4.200.000	2.100.000
- Door wereldepidemie veroorzaakte prijsstijgingen	20%	312.000	62.400
- Niet-naleving door gesubsidieerde organisaties organization	10%	62.400	6.240
- Onvermogen om contracten af te sluiten	60%	1.248.000	748.800
- Risico op niet-naleving van veiligheids- en gezondheidsregels	15%	364.000	54.600
- Risico op niet-naleving van procedures conform beleid	20%	364.000	72.800
Benodigde weerstandscapaciteit		**24.648.480**	**6.861.432**

D. Maintenance Capital Goods

The section on the maintenance of capital goods provides insight through a cross-section of the budget into the degree of maintenance and the associated financial costs. A substantial part of the budget is involved in the maintenance of capital goods. A clear and complete overview is therefore important for a good insight into the financial position.

Article 11 of the BBV BES reads as follows:

1. The paragraph in which the maintenance of capital assets is discussed shall, at the very least, address the following capital goods:
    a. Roads
    b. Drainage systems
    c. Water systems
    d. Greenery
    e. Buildings
2. For the capital goods referred to in subsection 1, the following information should be disclosed:
    a. the policy framework
    b. the financial considerations pursuant to the chosen policy
    c. the embedding of the financial considerations into the budget

Every maintenance plan provides a long-term perspective for each category of capital goods. As such, the average annual cost of maintenance and replacement for each category is presented.

The financial effect of an addition to the provision for maintenance is reflected as an annual charge to the operational costs. Actual expenditure on maintenance is then charged against the provisions built up over time.

The planning horizon of maintenance plans must be updated every 5 years and should then be extended for another 5 years. The maintenance plans will be evaluated during 2025 and 2026, and the effects will be considered in the budget of 2027.

The following points should be considered:

a. Overdue maintenance and neglect should first be addressed.
b. The balance of the provision account should never be negative.
c. Costs related to internal staff should not be charged against the provision.

E. The Internal Organization (bedrijfsvoering)

Introduction

In 2025, the OLE focused on enhancing its strategic personnel planning as well as strengthening internal control mechanisms.

Significant structural changes underway include:

1. The structural inclusion of the PPMO department.
2. The repositioning of the LVV section into a full LVV department.
3. The exploration of outsourcing cleaning and security services.

Organizational Structure and Accountability

Cross-departmental collaboration and established processes are becoming essential to ensure accountability.

Directorates are drafting policies, while PPMO focuses on project execution. OLE is transitioning toward a more structured, project-based approach, which includes:

- Project tendering and procurement of services and products.
- Centralization of contract documentation.
- Extraction and utilization of key data from AFAS.

These functions continue to underscore the increasing need for improved documentation control and digital systems.

Improvement of Financial Management

Audit of 2024 Financial Statements

In 2024, the Finance Department, in collaboration with the external auditors, implemented alternative validation procedures for revenue reporting, along with other measures to enhance financial management aimed achieving an unqualified opinion.

This included alternative procedures to ensure the completeness and accuracy of OLE's revenue reporting, and alternative validation procedures. Furthermore, enhanced validation and reconciliation processes, analytical reviews, and stricter documentation requirements were followed. As these procedures were carried out effectively, OLE received an unqualified audit opinion on its 2024 financial statements.

AFAS Implementation and Advancements AO/IC

During 2025 the Finance Department together with AFAS enabled the budget holders to view actual expenditures, thus instilling accountability and financial autonomy.

We are also working together with AFAS on the schedules needed to improve the information required for the quarterly implementation reports. This will facilitate the writing of those reports while cutting some time relating to the preparatory process.

Furthermore, the Planning & Control ("P&C") team will assume full responsibility for analyzing and preparing the quarterly implementation reports, a task currently performed by consultants. The consultants will focus on coaching and mentoring the P&C group members.

In the 3rd quarter of 2025, the implementation of the Internal Control Department will continue, with the related audit plan scheduled for completion within this period. A baseline measurement has been conducted to compare the AO/IC handbook with the actual processes currently in operation. The findings highlight the need for an annual review and update of the AO/IC handbook. This review will also serve to incorporate changes in personnel assignments and the organizational structure, as previously outlined, and to further strengthen processes related to revenue recognition.

We will maintain the alternative procedures currently in place while developing revenue control procedures for the harbor, airport, lease land and motor vehicle fees. These measures will strengthen the internal control processes for these revenue streams.

Organization Development

Building and retaining a skilled workforce remains a priority. This includes investments in:

1. Professionalization of the civil service.
2. Improved working conditions, including workplace infrastructure and software tools.
3. Training programs and exchange initiatives, based on best practices.

Challenges persist, particularly in filling crucial vacancies with qualified professional candidates. A critical review of the current organization structure is underway, to explore the introduction of multi-tasking, given the aforementioned limitations. External experts are currently engaged in providing support to cover tasks related to essential positions, and to replace staff during long-term absences.

The ultimate goal remains the permanent staffing of all vital vacancies.

Automation and Information Provisions

The current ICT program for OLE focuses on a full digital transition of the organization. It is built around three (3) strategic pillars:

1. **Infrastructure renewal** -including the island-wide deployment of a fiber-optic network and the introduction of a new VoIP telephone system.

2. **Digital services and applications** – development and rollout of online services such as digital permitting, integration with national systems (DigiD, eHerkenning, BSN), and migration to secure cloud environments.

3. **Organization and capacity building** – expanding the ICT team from its current size to approximately nine (9) FTE by 2028, alongside training to ensure staff can manage and benefit from the new systems.

The programs will run from 2025 through 2030, with peak investments in 2027-2028 and a shift to sustainable, budget embedded operations from 2029 onward. The goal is to create an efficient, secure, and future-proof digital government that meets national standards and delivers improved services to citizens and businesses.

Communication and Information

OLE recognizes its responsibility to disseminate information on a timely basis. The Government Information Services ("GIS") unit is tasked with this responsibility. On St. Eustatius, key communication channels include radio and TV broadcasts, websites, and Facebook. OLE will continue to advance its plans to strengthen both technical capabilities and human resources allocated to GIS. In addition, GIS is responsible for providing Protocol services for OLE.

F. Participating Interest

OLE holds the shares of several companies of public interest. In the table below, the participating interests are disclosed. A brief description of the purpose of share ownership is also provided.

The figures in the Participating Interest table are based on the figures from the 2023 Financial Statements. At the time of drawing up this Budget, the 2022 Financial Statements have just been adopted and finalized. Therefore, these represent the most up-to-date figures.

Participations	2024	2023	Share	Location
St. Eustatius Telephone Company (Eutel) N.V.	11,170	11,170	100.00%	St. Eustatius
Saba Bank Resources N.V.	12,104	12,104	21.67%	Saba Bank
Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen	279,330	279,330	2.83%	Curacao
St. Eustatius Utility Company (STUCO)	16,842,259	16,842,259	100.00%	St. Eustatius
Total participations	17,144,863	17,144,863		

Explanations of participation:

OLE is a shareholder in four (4) companies of general interest. These are the Saba bank Resources N.V., the Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen, St. Eustatius Telephone Company (EUTEL) N.V. and St. Eustatius Utility Company (STUCO). There were no changes in the share capital since 2022.

St. Eustatius Telephone Company (Eutel) N.V.

The subscribed and paid-up capital in Eutel is USD11,170. The result for 2024 is not available yet. As of 31 December 2023, Eutel had equity of USD6,548,891. For fiscal 2023, a loss of USD1,912 was incurred.

Saba Bank Resources N.V.

The OLE has a small stake of USD12,104 in Saba bank Resources N.V. As of 31 December 2023, Saba Bank Resources N.V. has an equity of USD545,494. For fiscal 2023, a loss of USD54,068 was incurred. This information is based on the audited financial statements of Saba Bank Resources.

Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen

The interest in the Development Bank is USD279,330. As at 31 December 2022, the Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen has an equity of ANG 36,248,217. The result for 2023 amounts to a loss of ANG 1,297,066.

St. Eustatius Utility Company (STUCO)

STUCO is the water and electricity company of St. Eustatius and was founded on 1 January 2014. As of that date, STUCO took over the activities of N.V. GEBE St. Eustatius.

In 2016, the 100% stake in STUCO was recognized for the first time in OLE's financial statements at the (adjusted) acquisition price of USD8,800,429. The actual acquisition price was USD9,000,000. At the time, this amount was transferred directly to STUCO by N.V. GEBE St. Eustatius at the request of OLE. The nominal share capital is USD3,000.

OLE is the sole shareholder (100%) and has injected both movable and immovable property as (informal) capital into STUCO. STUCO's equity at the time of the acquisition on 1 January 2014 was approximately USD14.2M, but only the actual money transaction is recognized as the acquisition price. The remaining assets have been transferred 'for free' and are therefore not included in the calculation of the original acquisition price.

Subsequently, as of 1 January 2017, the assets related to the production and distribution of water were transferred to STUCO in anticipation of the formal transfer of these assets, which was notarized on February 23, 2018. This was accounted for in STUCO's financial statements as a capital injection and in OLE's financial statements as an increase in the acquisition price of USD5,541,830. Therefore, the participation is accounted for at USD14,342,259 as of fiscal year 2017.

In 2022, OLE's stake in Stuco increased by USD2.5M. In 2018 and 2019, OLE paid a total of USD2.5M to Stuco for the implementation of the EDF 11 project. This project involved laying essential power cables underground to make them less vulnerable to power outages during storms. Both parties have agreed to consider the amount paid out as a capital injection. This is in line with the way the transfer of water assets was handled in the past. The project has now been completed. Stuco added the amount to its shareholder equity upon receipt and acquired beneficial ownership. The legal transfer has not yet taken place and must be arranged as soon as possible.

As of December 31, 2023, Stuco has an equity of USD20,150,031. The result for 2023 comes in at a profit of USD256.230.

G. Land Policy

Land is an important and valuable commodity in the world and on St. Eustatius land is very important to the citizens of the OLE. The OLE is one of the largest landowners on the island. Land use is therefore an important topic on the island, because so many people depend on the government to obtain a parcel of land.

The obligation to issue a Land Policy Memorandum is based on the Financial Management Ordinance of St. Eustatius. According to the BBV-BES, the Executive Council must explain the policy in the annual budget and the annual report, including the vision with regard to land policy and how this will be implemented, along with the (expected) benefits, any applicable, profit-taking, and any reserves in relation to the risks.

OLE has formulated a Memorandum on Land Policy since the fall of 2020. With the adoption of this Memorandum on Land Policy on St. Eustatius 2020, the Public Entity is laying down how it uses its land policy instruments. The government pursues a land policy to ensure that the land market runs efficiently and fairly and to achieve public / spatial goals.

The existence of a land policy provides the basis for the OLE to participate in a responsible, transparent, and business-like manner, in the Island's economy and, where necessary, to take the lead in the spatial planning of St. Eustatius. Therefore, the St. Eustatius Spatial Development Plan ('ruimtelijk ordeningsplan') in effect since 2011.

H. Public Sector

Based on the definition of the 'Collective Sector', and in collaboration with the CBS and the CFT, the 'collective sector' for OLE has been determined to include, in addition to OLE, only one entity at this point, which is the 'Stichting Wegenfonds'. The 'Stichting Wegenfonds' has been inactive for several years and does not own any fixed assets or debts. OLE is preparing for its liquidation. There have been no changes in the collective sector for several years.

Financial Budget

Recapitulation of the Main Functions

The overall financial budget for the main functions for the budget period 2025-2028 is shown in the table below.

Budget Function 1-9:

	Hoofdfunctie		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	0	Algemeen bestuur	2,525,333	1,979,969	2,260,508	1,919,204	1,938,396	2,163,339
	2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2,921,894	3,516,633	3,211,032	3,243,142	3,275,574	3,308,330
	3	Economische zaken	427,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
	5	Cultuur en recreatie	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
	7	Volksgezondheid	394,630	433,000	437,800	442,178	446,600	451,066
	8	Ruimtelijke ordening en huisvesting	300	-	-	-	-	-
	9	Financiering en algemene dekkingsmidde	21,591,597	22,105,534	22,681,121	23,042,508	23,754,433	24,020,463
Income Total			27,862,277	28,179,266	28,755,232	28,813,452	29,583,086	30,112,961
Expenses	0	Algemeen bestuur	9,243,134	13,362,320	14,248,032	14,750,068	14,858,291	15,329,242
	1	Openbare orde en veiligheid	8,255	196,896	243,250	217,047	219,218	221,410
	2	Verkeer, vervoer en waterstaat	6,445,075	5,751,762	5,741,620	5,800,875	5,880,584	5,999,390
	3	Economische zaken	(112,248)	475,411	520,963	534,173	539,514	544,910
	4	Onderwijs	402,906	351,393	386,267	439,504	394,031	397,971
	5	Cultuur en recreatie	1,504,298	1,724,886	1,941,660	1,763,491	1,781,125	1,798,937
	6	Sociale voorzieningen en maatschappelij	1,408,199	1,175,173	1,454,695	1,522,237	1,537,459	1,552,834
	7	Volksgezondheid	2,997,941	2,827,592	3,178,806	3,265,541	3,298,196	3,331,178
	8	Ruimtelijke ordening en huisvesting	22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
	9	Financiering en algemene dekkingsmidde	1,815,510	384,311	314,685	317,832	321,010	324,220
Expenses Total			23,735,669	26,251,450	28,108,202	28,802,574	29,023,154	29,695,753
Surplus (deficit)			**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

The budgeted surplus for 2026 amounts to USD647K.

In preparing the budget 2026, particular attention was been given to the following items:

- Inclusion of the free allowances for the years 2026 through 2029. For details on the free allowances, refer to the paragraph concerning function 921.
- Analysis of the local revenues in combination with the intended projects funded through Special Allowances, the connectivity project, and the promotion of Statia through digital sources.
- In-depth analysis of personnel expenses, which are the largest expense item in the budget. The details of this analysis are presented in the "Overview Personnel expenses" as along with the considerations in establishing the budget for 2026.
- Analysis of the capital investments for 2026 and the resulting effect on the depreciation expenses, as well as the allocation to the different functions.
- Review of the subsidy amounts and their allocation to specific institutions.
- Review of other costs such as travel and accommodation expenses, office expenses, and continuing education. Maximum ceilings have been determined for these types of expenses, taking into consideration the expected trends of these expenses and by setting priorities.

Principles of Valuation

Investments

In financial-technical language, an investment, other than operating expenses, is capitalized and recognized on the balance sheet. Subsequently, the costs are spread out over the coming years by amortizing the capitalized investment in equal installments. The theory behind this is on the one hand that an investment retains value in the future and is marketable, and on the other hand, that it stabilizes costs at budget level. After all, revenues are not very elastic and that requires a stable cost level.

At the same time, the entity's liquid assets are used immediately, as the supplier does not accept payment in installments.

The method of depreciation is set out in Article 15 (3) of the 2020 Financial Management Regulation. Depreciation is calculated on a linear basis over the periods indicated in the Regulation.

In accordance with the regulation, the following depreciation periods are used:

Asset groups	Depreciation period
Land, sites and other tangible fixed assets that are not included in this list	0
Road and hydraulic engineering facilities	50
New-build residential and commercial buildings	40
Safety provisions for commercial buildings, technical installations in and outside commercial buildings, heavy means of transport	10
Light transport equipment, furniture, hardware and software	5

Paragraph 6 of the ordinance also provides that: "The periods referred to in paragraph 3 can be adjusted if it is foreseeable and demonstrable that the asset has a different economic life."

Paragraph 5 provides that assets with an individual acquisition price of less than USD 5,000 will not be capitalized (except for grounds). Similar purchases of, for example, IT equipment, AV equipment and air conditioning units are activated per article group per year.

- OLE does not charge interest on investments, and no divestments are planned.
- Charting the long-term development of depreciation costs that are released.
- Mapping the expected replacement investments.
- Investments for visualizing special benefits.
- Taking out insurance or paying motor vehicle tax.

This is also stated in BBV BES.

Inflation

To be consistent with the previous budgets the costs and incomes are increased with 1,0% for 2027 through 2029.

Bad Debtors

A provision for bad debts is formed for outstanding receivables based on empirical data and / or an assessment of the collectability of individual outstanding receivables. However, attempts to collect the outstanding balances will continue unchanged.

Reserves and provisions

The Executive Council provides an annual statement of reserves and provisions with the budget. This statement deals with, among other things, (changes in) the formation and use of reserves and provisions and the nature and objective of each reserve and provision.

By means of a decision of the Island Legislative Council it can be arranged that for reserves and / or provisions designated for that purpose interim additions and withdrawals from reserves and provisions, but not already estimated, can take place without a separate prior Island Council decision. These changes must be visible in the interim reports or the annual accounts. Formal authorization takes place by adopting the interim reports or the annual accounts, respectively, by the Island Legislative Council.

A condition for the application of the second paragraph is that these changes are necessary to achieve the objectives or activities stated in the budget, or when these appear necessary based on applicable reporting rules. In the case of withdrawals, the expenses to be covered must clearly fit within the nature and objective of the reserve or provision.

Registration of possessions, assets and equity

The Executive Council ensures an up-to-date and complete registration of assets. The possessions that must be registered are grounds, buildings, means of transport, IT and AV equipment. The Executive Council is responsible for systematically checking the registration, the development of the assets and the assets of the public entity. This means that the securities, stocks, outstanding loans, receivables (debtors), cash and debts (creditors) are checked annually and registered property and means of transport at least once every four years. In the event of discrepancies in the registration of assets, the Executive Council will take measures to correct these shortcomings. The results of the inspection and any plans for improvement will be presented to the Island Legislative Council for notification.

Other required overviews

Overview Intended Investments 2025-2028

Description	Note	Total investment	Amended budget #2025-02	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
ION scan for explosives, metal detection		**62,000**	62,000	-	-	-	-
Lighting runway airport		**50,000**	50,000	-	-	-	-
New security vehicle + equipment		**40,000**	40,000	-	-	-	-
Transport Infrastructure		**2,000,000**	1,000,000	500,000	500,000	-	-
New vehicle		**81,000**	81,000	-	-	-	-
Meubilair raadszaal		**25,000**	25,000	-	-	-	-
Vehicle - pickup truck		**30,000**	30,000	-	-	-	-
Vehicle - pickup truck		**30,000**	30,000	-	-	-	-
Building purchase/renovation		**250,000**	250,000	-	-	-	-
New vehicle (VTH)		**29,000**	29,000	-	-	-	-
IAB BES software (Inrichting activiteiten BES)		**225,000**	225,000	-	-	-	-
Building renovation		**250,000**	250,000	-	-	-	-
Land/building centralized government building		**717,500**	717,500	-	-	-	-
Furniture		**20,000**	20,000	-	-	-	-
Security Camaras		**7,500**	7,500	-	-	-	-
Display cases and shelves		**10,000**	10,000	-	-	-	-
Humidifiers		**10,000**	10,000	-	-	-	-
GVP & GDG School - infrastructure		**1,200,000**	-	800,000	400,000	-	-
GVP & GDG School - additional infrastructure		**300,000**	-	-	300,000	-	-
GVP & GDG School - own contribution		**1,500,000**	-	1,500,000	-	-	-
Social Housing		**300,000**	300,000	-	-	-	-
Social Housing - additional (financed interest-free l		**4,212,000**	-	1,404,000	1,404,000	1,404,000	-
Eco Statia N.V. - Transfer of land and property		**2,100,000**	2,100,000	-	-	-	-
Modernization archives		**70,000**	70,000	-	-	-	-
Office furniture		**50,000**	50,000	-	-	-	-
New warehouse		**104,000**	104,000	-	-	-	-
New forklift		**60,000**	60,000	-	-	-	-
New office furniture		**15,000**	15,000	-	-	-	-
New server		**8,000**	8,000	-	-	-	-
Tent		**7,000**	7,000	-	-	-	-
New vehicle		**26,304**	26,304	-	-	-	-
Office furniture		**50,000**	50,000	-	-	-	-
Office furniture		**50,000**	50,000	-	-	-	-
New equipment waste plant		**200,000**	200,000	-	-	-	-
Vehicle for island sec and BBO team		**30,000**	-	30,000	-	-	-
ICT equipment		**10,000**	-	10,000	-	-	-
3 fourtyfive foot high cube containers		**22,500**	-	22,500	-	-	-
1 Tractor plow		**5,000**	-	5,000	-	-	-
3 Rotary Tiller		**5,000**	-	5,000	-	-	-
Scarefolding		**5,000**	-	5,000	-	-	-
3 Bankers		**5,000**	-	5,000	-	-	-
Aanschaf in Ground Lighting System		**700,000**	-	-	-	350,000	350,000
Purchase luggage Carrousel		**50,000**	-	-	50,000	-	-
QPS Walk Through Detection		**450,000**	-	-	225,000	225,000	-
Purchase Hoogwerker		**6,000**	-	6,000	-	-	-
Renovation of existing landing strip		**700,000**	-	700,000	-	-	-
AFIS TWR communication equipment		**20,000**	-	-	20,000	-	-
Furniture for unit YES		**20,000**	-	20,000	-	-	-
Printer for unit YES		**8,000**	-	8,000	-	-	-
New security vehicle		**40,000**	-	40,000	-	-	-
New Centralized Harbor Building and Demolition		**192,500**	-	100,000	92,500	-	-
Telephone system for transfer of calls		**6,000**	-	6,000	-	-	-
Incinerator system - additional cost required		**1,900,000**	-	1,900,000	-	-	-
GDG school - additional cost required		**175,000**	-	175,000	-	-	-
Fairplay - bouwrijp maken		**881,800**	-	481,800	400,000	-	-
Customs duty - new building		**1,000,000**	-	350,000	350,000	300,000	-
Sub-Total Capital Investments & Payments		**20,321,104**	**5,877,304**	**8,073,300**	**3,741,500**	**2,279,000**	**350,000**

The effect of the investments on the depreciation expenses is as follows:

Function	Unit	Category	Purchase price	Year of purchase	Lifetime	Depreciation 2026	Depreciation 2027	depreciation 2028	Depreciation 2029
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	2,100,000	2025	40	52,500	52,500	52,500	52,500
002	Vergunning, toezicht en handhaving	Voertuigen	26,304	2025	5	5,261	5,261	5,261	5,261
002	Directie Sociaal	Meubilair	50,000	2025	5	10,000	10,000	10,000	10,000
220	Zeehaven	Renovatie/aanpassing gebouwen	104,000	2025	40	2,600	2,600	2,600	2,600
220	Zeehaven	Renovatie/aanpassing gebouwen	192,500	2025	40	4,813	4,813	4,813	4,813
220	Zeehaven	Meubilair	30,000	2025	5	6,000	6,000	6,000	6,000
220	Zeehaven	Voertuigen	60,000	2025	5	12,000	12,000	12,000	12,000
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Meubilair	120,000	2025	5	24,000	24,000	24,000	24,000
002	Bestuursapparaat	Voertuigen	30,000	2026	5		6,000	6,000	6,000
002	Bestuursapparaat	Hardware, overige	10,000	2026	5		2,000	2,000	2,000
480	Onderwijs algemeen beheer	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	1,800,000	2026	40		45,000	45,000	45,000
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	4,512,000	2026	40		112,800	112,800	112,800
002	Bestuursapparaat	Voertuigen	30,000	2026	5		6,000	6,000	6,000
002	Bestuursapparaat	Hardware, overige	10,000	2026	5		2,000	2,000	2,000
230	Luchtvaart	Werktuigen, machines en gereedschappen	76,000	2026	10		7,600	7,600	7,600
002	Directie Sociaal	Meubilair	28,000	2026	5		5,600	5,600	5,600
230	Unit Beveilging	Voertuigen	40,000	2026	5		8,000	8,000	8,000
002	Incinerator	Werktuigen, machines en gereedschappen	1,900,000	2026	40		47,500	47,500	47,500
480	Onderwijs algemeen beheer	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	175,000	2026	40		4,375	4,375	4,375
002	Directie Sociaal	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	881,800	2027	40			22,045	22,045
200	Publieke werk en diensten	Werktuigen, machines en gereedschappen	42,000	2027	10			4,200	4,200
230	Luchtvaart	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	700,000	2027	40			17,500	17,500
220	Zeehaven	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	1,000,000	2028	40				25,000
230	Luchtvaart	Werktuigen, machines en gereedschappen	450,000	2028	10				45,000
230	Luchtvaart	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	700,000	2029	40				
						117,173	**364,048**	**407,793**	**477,793**

Overview Reserves and Provisions

Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Reserves						
General Reserve	20,394,556	20,262,235	21,190,051	21,837,082	21,285,830	21,390,723
Designated reserve	3,225,092	2,278,949	2,074,840	1,512,711	950,582	495,542
Resistance Capacity	6,861,432	6,999,300	6,861,432	6,861,432	6,861,432	6,861,432
Usage of designated reserve	-	(1,204,109)	(562,129)	(562,129)	(455,039)	(955,039)
Addition to general reserve	4,126,608	1,927,816	647,031	10,878	559,932	417,208
Subtotal general rerserve	**34,607,688**	**30,264,191**	**30,211,225**	**29,659,973**	**29,202,737**	**28,209,866**
Participations	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)
Total reserves	**17,462,825**	**13,119,328**	**13,066,362**	**12,515,110**	**12,057,874**	**11,065,003**
Provision for pensions of former I	(450,000)	(450,000)	(450,000)	(450,000)	(450,000)	(450,000)
Provision environmental fund	(350,281)	(350,281)	(350,281)	(350,281)	(350,281)	(350,281)
Provision for reorganization of cle	(23,000)	-	-	-	-	-
Total provisions	**(823,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**

With a balanced budget for the coming years, the general reserve is expected to remain between USD28 million and USD30 million. The calculation of the value of the general reserve takes into account the amount needed for resistance capacity, which will not be affected.

The Island Council has decided to assign USD 1 million of the positive result of 2024 as a designated reserve. The purpose of this specific designated reserve is yet to be allocated.

The execution of the designated reserves is as follows:

Description	Total investment	Amended budget #2025-02	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Racetrack	**700,000**	**400,000**	150,000	150,000	-	-
Government building and purchase of land	**700,000**	**700,000**	-	-	-	-
Poverty reduction and a one-off energy allowance for low-income households	**970,157**	**150,000**	205,039	205,039	205,039	205,039
Support for digitalization	**301,178**	**151,178**	75,000	75,000	-	-
Appointing a social real estate project manager	**52,365**	**52,365**	-	-	-	-
Implementation of the Nature and Environmental Policy Plan for the Caribbean Netherlands 2020-2030	**264,180**	**-**	132,090	132,090	-	-
Projects to be assigned to designated amount (July 2025)	**1,000,000**	**-**	-	-	250,000	750,000
	3,987,880	**1,453,543**	**562,129**	**562,129**	**455,039**	**955,039**

Overview Personnel Expenses

Summary of Personnel Expenses 2026						
Divisions & Units	Filled Positions		Vacancies		Total	
	FTE	USD	FTE	USD	FTE	USD
Fixed Formation (Vaste Regulier Formatie)						
Bestuursapparaat & Bestuursorganen	14.50	1,361,476	5.50	343,985	20.00	1,705,461
Bestuursondersteuning	13.00	945,955	8.00	554,659	21.00	1,500,614
Directie Bedrijfsvoering en Klantenservice	27.00	1,892,986	12.00	733,998	39.00	2,626,984
Directie Economie Natuur en Infrastructuur	40.00	2,448,425	4.00	283,217	44.00	2,731,641
Directie Sociaal	20.00	1,449,430	4.00	295,207	24.00	1,744,637
Directie Transport	46.00	2,126,643	7.00	352,320	53.00	2,478,962
Sub-total Fixed Formation	**160.50**	**10,224,914**	**40.50**	**2,563,386**	**201.00**	**12,788,299**
Above Formation (Boventallig Formatie)						
Above formation	10.00	482,589	1.00	112,027	11.00	594,616
Sub-total Fixed Formation	**10.00**	**482,589**	**1.00**	**112,027**	**11.00**	**594,616**
Extra Formation (Extra Formatie)						
Project-Assigned Personnel	16.00	1,364,670	30.00	2,477,215	46.00	3,841,885
Minus Bijdrage	(16.00)	(1,364,670)	(30.00)	(2,477,215)	(46.00)	(3,841,885)
Uitvoeringskracht (CN-envelopen)	5.00	343,990	4.00	181,457	9.00	525,447
Minus Bijdrage	(5.00)	(343,990)	(4.00)	(181,457)	(9.00)	(525,447)
Sub-total Extra Formation	-	-	-	-	-	-
Total Personnel Expenses 2026	**170.50**	**10,707,502**	**41.50**	**2,675,413**	**212.00**	**13,382,915**
Vacancies | Temporarily Filled by Consultants*	7.00	406,081	-	-	**7.00**	**406,081**

** This section is intended primarily for informational purposes. The vacancies are already reflected in the Fixed Formation as such. The corresponding amounts are also deducted from the contractors and consultants budget to prevent double budgeting of expenses.*

***The table is presented in summarized form in connection with privacy.*

Personnel related to projects and CN envelope are covered by funds received through special allowances. The related salaries are recharged to projects.

The summarized table below gives a breakdown of the number of FTE's and the related personnel expenses by financial year and by function, pertaining to projects and CN envelope.

Personnel Expenses covered by Special Allowances										
Function	Budget 2025		Multi-annual Budget 2026-2029							
	FTE 2025	Budget 2025	FTE 2026	Budget 2026	FTE 2027	Budget 2027	FTE 2028	Budget 2028	FTE 2029	Budget 2029
Bestuursondersteuning / Kabinet Gezaghebber	11	1,354,132	20	1,746,116	20	1,976,412	20	1,996,177	20	2,016,138
Directie Bedrijfsvoering en Klantenservice	2	169,172	4	222,476	4	315,310	4	318,463	4	321,647
Directie Sociaal	16	1,367,896	20	1,550,680	20	1,618,784	20	1,634,971	20	1,651,321
Directie Economie Natuur en Infrastructuur	3	175,452	11	848,060	11	924,523	11	933,768	11	943,106
	32	3,066,652	55	4,367,332	55	4,835,028	55	4,883,378	55	4,932,212

In 2026 the partial effect of the vacancies throughout the year has been taken into account, with the full year effect in 2027.

Personnel Expenses

In this process, the following was taken into account:

Vacancies

In recent years, OLE has had a high number of vacancies and experienced difficulties in filling these positions. The estimated formation for 2026 includes 40.5 vacancies (excluding projects and temporary support).

Based on experience from prior years, it is expected that some of these vacancies will be filled throughout the year. In the second half of 2025, approximately 24 vacancies are expected to be filled, leaving 16.5 vacancies to be filled in 2026. Although the table indicates the total vacancies in FTE, the financial figures take into account the partial-year effect of filling these positions throughout the year and not from the 1 January. The partial-year effect corresponds for 2027 amounts to USD1.3 million.

The expected costs of the vacancies that are currently filled by third-parties have been deducted from the third-party expenses to ensure that the costs are not overstated.

In comparison with the budget 2028-2028 the development in personnel expenses is as follows:

	Fixed positions	Vacancies	Total
Budget 2025-2028	148.5	48.5	197.0
Budget 2026-2029	160.5	40.5	201.0
Difference	12.0	-8.0	4.0

The fixed positions have increased, showing the result of the efforts to fill vacancies during 2025.

Bottlenecks

As per the articles in WOL BES, island council members are not permitted to be civil servants. As a result, 2 of these positions have not yet been filled, but form part of the vacancies. The budget does not provide for a replacement, but a solution will be sought for this bottleneck. To mitigate this, temporary above-formation functions were created.

There are currently 11 positions above formation, totaling USD594K.

Furthermore, employees who suffer from an illness for a long period of time receive salary compensation for up to 4 years. Currently, only one (1) employee falls in this category. The budget does not include replacement expenses for this risk.

Retirement

Expected retirement does not have an impact on the 2026 budget, but it is expected that this may be the case in later years. In 2025 and 2026, considerations will be given to outsourcing cleaning and security services.

Cashflow forecast 2026-2029

The cashflow forecast has been prepared using the following assumptions:

Financial year 2025:

- The opening cash position for 2026 reflects the closing cash balance of 2025, including the year's remaining free allowances and interest income.
- The proceeds and disbursements for 2025 include the continuation of infrastructure and capital projects, with partial drawdowns on designated reserves carried forward into 2026.
- The implementation of the Internal Control Department and related audit plan in late 2025 does not yet have a significant impact on cash disbursements in that year, but associated operational costs are reflected in the 2026 budget.

Financial years 2026-2029:

- Free allowances are projected to remain stable from 2026 onwards, following the adjustments incorporated in 2025. Structural allowances are assumed to be received in monthly advance installments, while incidental allowances are considered one-time receipts.
- Interest-free loan proceeds of USD 5.71 million are budgeted in 2026, mainly during January and February 2026 for USD 1.5MM and USD 4.2MM, respectively, intended to address specific project needs, such as the completion of the GVP school and Social Housing projects. No further interest-free loan proceeds are projected from 2027 onwards.
- Special allowances are included as both proceeds and disbursements within the forecast. These are expected to decrease significantly, from USD 30.10 million in 2026 to USD 2.27 million in 2029, reflecting the completion of a substantial portion of active projects during the 2026 – 2029 period.
- Capital investments are budgeted at USD 8.56 million in 2026, declining sharply to USD 1.3 million by 2029. This reduction is primarily the result of limited cash availability and the associated constraints on funding additional major capital projects. OLE must ensure the maintenance of a balanced budget while safeguarding a manageable liquidity position, thereby prioritizing investment in the most critical and high-priority projects. Capital investments also comprise the expenditures related to the designated reserves.
- Operational expenditures include personnel costs, general operating expenses, subsidies and financial contributions, and other recurring costs. A significant increase is projected primarily in personnel expenses, reflecting the Organization's commitment to ensuring adequate staffing levels to support the effective and efficient execution of its duties and responsibilities. Other expenditure categories are expected to grow at a moderate pace over the period, driven by inflationary adjustments and ongoing organizational development initiatives.
- Interest income is calculated at a conservative rate of 3% per annum on the average bank balances of two (2) interest bearing accounts. Based on current trends, the rate of projected interest applied at budget preparation may be subject to change depending on international market conditions.
- Interest expenses are minimal, projecting a limited reliance on and use of overdraft facilities; however, the risk of use of a temporary overdraft facility exists if advance free allowances are not transferred timely to the Organization or if collection of outstanding receivables falls short of expectations.
- Restricted bank balances, consisting of special allowance funds and funds managed by Cft, are projected to increase from USD 48.79 million in 2026 to USD 62.87 million in 2029, while unrestricted bank balances are expected to decline sharply to USD 0.11 million in 2029, indicating limited available liquidity for discretionary purposes.

The following table summarizes the projected cash movements:

Year	Opening Balance (USD)	Proceeds (USD)	Disbursements (USD)	Closing Balance (USD)
2026	67,964,033	59,545,927	66,278,596	51,231,364
2027	51,231,364	43,727,137	49,744,235	45,214,266
2028	45,214,266	44,303,556	39,018.673	50,499,149
2029	50,499,149	44,794,307	32,415,665	62,877,790

Liquidity Considerations

The forecast indicates a declining unrestricted cash position over the period, with liquidity projected to reach minimal operational levels by 2029. This trend is driven primarily by front-loaded disbursements for special allowances and capital investments in 2026 and 2027, combined with stable and recurring income streams.

Capital investments are budgeted at USD 8.63 million in 2026, decreasing sharply to USD 1.31 million by 2029. This reduction reflects both limited cash availability and the need to prioritize funding for only the most critical, high-priority projects. Maintaining a balanced budget and safeguarding a sustainable liquidity position remain essential conditions for OLE's financial stability.

The statutory requirement to maintain a resistance capacity in liquid assets at a ratio of 1:1 will not be met during most of the forecast period. By 2029, unrestricted liquidity is expected to be critically low, underscoring the importance of continued monitoring of receivable collections and, if necessary, adjustments to the investment and capital disbursement schedule.

To address these challenges, OLE will develop and present a comprehensive liquidity policy to the Cft and the Netherlands. This policy will define the principles and parameters for managing liquidity levels, ensuring that all parties agree to its provisions prior to implementation. It will also include clear mechanisms for monitoring and reporting on a regular basis to support transparency, accountability, and timely decision-making.

Cashflow projection 2026-2029

CASHFLOW PROJECTIONS DESCRIPTION	2026 BUDGET	2027 BUDGET	2028 BUDGET	2029 BUDGET
CASH POSITION - BEGINNING OF YEAR	**67,964,033**	**51,231,364**	45,214,266	50,499,149
Cash Proceeds from:				
01 - Free allowances	22,226,121	22,511,008	23,113,418	23,377,917
02 - Taxes and levies	550,000	555,500	561,055	566,666
03 - Property management income	266,271	268,933	271,623	274,339
04 - Airport	392,735	396,663	400,629	404,636
05 - Harbour	1,949,997	1,969,497	1,989,192	2,009,084
06 - Permits	147,591	149,067	150,558	152,063
07 - Fees and dues	110,572	111,677	112,794	113,922
08 - Other income	149,950	151,450	152,964	154,494
10 - Waste tax	287,850	290,729	293,636	296,572
12 - Other special income	-	-	-	-
30 - Unforeseen	-	-	-	-
31 - Collections	937,761	853,294	788,933	740,202
Proceeds from Interest-Free Loans	5,712,000	-	-	-
Proceeds from Special allowances	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000
Proceeds - Interest Income	1,815,078	1,469,320	1,468,754	1,704,412
TOTAL CASH PROCEEDS RECEIVED	49,545,927	43,727,137	44,303,556	44,794,307
TOTAL CASH AVAILABLE	117,509,960	94,958,501	89,517,822	95,293,456
DISBURSEMENTS RELATES TO:				
A - OPERATIONAL COSTS - OLE				
1. - Personnel Payments	15,951,361	17,016,031	17,124,869	17,296,117
1A. - Personnel - 36 hours Workweek FY 2022	-	-	-	
2. - Accomodation Expenses	1,901,879	1,920,898	1,940,107	1,959,508
3. - Property Management Expenses	3,057,633	2,888,209	2,917,092	2,946,262
4. - Office Expenses	1,266,339	1,120,505	1,131,710	1,138,384
5. - Representation & Communication Expenses	1,092,102	1,103,023	1,114,053	1,125,193
6. - Transportation Expenses	358,876	356,405	359,969	363,568
7. - General Expenses	1,155,895	1,084,381	1,095,224	1,455,453
8. - Subsidies & Financial Contributions	2,446,096	2,217,432	2,239,606	2,262,002
9. - Other Expenses	-	-	-	-
10. - Unforseen	261,470	250,479	252,984	255,514
Sub-total - Operational Costs	27,491,650	27,957,363	28,175,614	28,802,003
B - CAPITAL INVESTMENTS AND DESIGNATED RESERVES	8,635,429	2,449,629	1,330,039	1,305,039
C - SPECIAL ALLOWANNCES	30,103,507	19,189,989	9,482,500	2,272,480
SUBTOTAL	66,230,587	49,596,981	38,988,153	32,379,523
Bank Charges	27,020	100,869	27,020	27,020
Interest Expenses	20,990	46,386	3,500	9,123
TOTAL CASH DISBURSEMENTS	**66,278,596**	**49,744,235**	**39,018,673**	**32,415,665**
CASH POSITION - END OF YEAR	**51,231,364**	**45,214,266**	**50,499,149**	**62,877,790**

SUMMARY OF BANK ACCOUNT BALANCES	2026	2027	2028	2029
UNRESTRICTED BANK ACCOUNT BALANCES				
A. MCB Bonaire CFT - Account #3007	1,936,782	183,522	(49,095)	(397,973)
B. MCB Bonaire - Account #7505	3	3	3	3
C. MCB Bonaire - Account - #4101	503,198	503,198	503,198	503,198
SUBTOTAL UNRESTRICTED BANK BALANCES	**2,439,984**	**686,723**	**454,106**	**105,228**
RESTRICTED BANK ACCOUNT BALANCES				
D. MCB Bonaire - Account #2607	48,660,698	44,470,709	49,988,209	62,715,729
F. ORCO Bank - Account #6031	130,682	56,833	56,833	56,833
SUBTOTAL RESTRICTED BANK BALANCES	**48,791,380**	**44,527,542**	**50,045,042**	**62,772,562**
TOTAL BANK BALANCES	**51,231,364**	**45,214,266**	**50,499,149**	**62,877,790**

Overview Subsidies and Current Transfers 2025-2028

The table below shows a summary of the subsidies awarded to the different institutions of Sint Eustatius in view of the role they play in the objectives of OLE and the general interest.

Foundations	Realization 2024	Primary Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Small Enterprises Stimulation Programme	33,000	30,000	29,850	30,149	30,450	30,754
St. Eustatius Monument Foundation	-	51,956	58,850	59,439	60,033	60,633
St. Eustatius National Park	177,150	177,150	176,352	178,116	179,897	181,696
St. Eustatius Tourism Development Foundation	259,285	335,055	298,515	301,500	304,515	307,560
Judson Bicentennial Stichting (Library)	173,000	168,879	173,240	174,972	176,722	178,489
St. Eustatius Sports Facilities	320,300	320,300	375,000	378,750	382,538	386,363
St. Eustatius Historical Foundation	111,000	106,782	115,000	116,150	117,312	118,485
St. Eustatius Center for Archeological research	50,000	50,000	50,900	51,409	51,923	52,442
St. Eustatius Youth Care Foundation	300,000	300,000	298,650	301,637	304,653	307,699
St. Eustatius Lions Club	13,000	10,150	-	-	-	-
Expertise Center Sint Eustatius	23,880	23,880	24,119	24,360	24,604	24,850
St. Eustatius Senior Citizens and Cultural Foundation	9,000	26,250	26,513	26,778	27,046	27,316
St. Eustatius Expertise Centrum	-	80,000	-	-	-	-
Dikers Sports Academy	850	36,450	-	-	-	-
Golden rock cancer awareness	-	-	15,800	15,958	16,118	16,279
Other	27,316	-	13,699	13,836	13,974	14,114
Total	**1,497,781**	**1,716,852**	**1,656,488**	**1,673,053**	**1,689,783**	**1,706,681**
Financing through alternative channels		(151,211)	-	-	-	-
Total	**1,497,781**	**1,565,641**	**1,656,488**	**1,673,053**	**1,689,783**	**1,706,681**

Overview Free Allowances

For details, refer to the table and explanation under function 9.

In St. Eustatius, the priority is to improve the economic perspective, for example by strengthening the standard of living and reducing (social) poverty. The government has therefore found itself willing to invest extra money in the islands on the condition that good governance and financial accountability are guaranteed at an adequate level. Where the Netherlands supports investments by the islands, a realistic conservation budget must be provided for more than is currently the case. The call for an increase in the Free Allowance has been ongoing for some time. This was realized in 2024.

Resources are deployed along three lines from the Coalition Agreement:

A. Improving livelihood security by increasing incomes and lowering the cost of living.

B. Improving the labor market.

C. Reinforcing Island resources (including the Free allowance)

In 2022, the OLE and the departments worked hard to achieve the ambitions of the cabinet, the outline letter, the priorities as drawn up by the directors (Government Commissioner in collaboration with the Island Council) of Sint Eustatius, and the distribution of the CN envelope, which was to be worked out in specific and concrete agreements.

Work has been done on administrative agreements to arrive at a prioritization and thus delver results for the inhabitants of St. Eustatius. The working group Interdepartmental Policy Research (IBO) and the Council of State (RvS) also recommend this. They emphasize the importance of an integrated, government-wide approach. One way to achieve this, according to the reports, is to draw up implementation agendas. The government response to the RvS/IBO stated that the cabinet would draw up execution agendas in 2022 to facilitate cooperation and strengthen and expand mutual efforts, based on commitment to results. In June 2022, these agreements were signed between the Government Commissioner and the State Secretary of the Interior and Kingdom Relations. This was necessary to give substance to the execution and necessary budget for certain topics from the execution agendas. This leads to a clear and well-founded distribution and assignment of additional government contributions to OLE from the CN envelope. This has also led to an increase in the free allowances.

With the increase in the free allowance, public entities are better able to perform their island tasks and address backlogs.

Critical Performance Indicators (KPI)

On the basis of the renewal of the BBV in 2017, it has been determined that Dutch municipalities must explain their annual budget with a (fixed) set of policy indicators. The Island Council (in the event of a restoration of democracy) is free to expand this basic set with its own indicators, now the Executive Council.

As part of the further development of the P&C cycle, it is proposed to appoint so-called performance indicators with effect from the 2024-2027 budget, in the context of a deepening of the W-question "What do we want to achieve?" (what do we try to achieve). This also follows a recommendation from the CFT to pay more attention and depth to policy-based accountability.

The values realized are then presented in the annual accounts.

In OLE's budgets to date, it is described for each function what is being attempted to be achieved, but no measurable standards have yet been formulated. With effect from the 2024-2027 budget, two critical performance indicators will be formulated for each main function. (below 3-4 examples per main function). It gives the Executive Council and management the opportunity to assess and evaluate its performance and results in the various policy areas and thus to form a clear picture of the policy results of the Public Entity. (In addition to the overview below, a KPI such as the outstanding debtor balance for main function 9 can also be considered).

An additional advantage is that KPIs are an instrument for comparing the performance of comparable (so-called reference municipalities) municipalities, although this does not apply in the case of OLE and Statia (in the Netherlands there is a basic set of 39 mandatory indicators, www.waarstaatjegemeente.nl). In addition, an advantage of KPIs can be that management can identify at an early stage where and when adjustment is really required.

It is important in this context that a KPI complies with the SMART principle:

- ✓ Specific; Is the objective unambiguous?
- ✓ Measurable; Can we measure progress with the KPIs?
- ✓ Acceptable; Is this acceptable enough for the target group and/or management?
- ✓ Realistic; Is the goal achievable?
- ✓ Time-bound; When (in time) should the goal be achieved?

It is also important that the number of KPIs is limited in number. An abundance of indicators is not workable and does not contribute to the legibility of the documents. What does benefit the information position and workability is some consistency in the indicators. So, no constant changes and adjustments.

It is also important, given the small scale of Statia, that the results of KPIs cannot be translated back to a more or less individual level.

Finally, indicators should not become an end in themselves but should be supportive in nature. A low percentage of young people with youth care, for example, can be positive if the public body takes a good preventive approach, but may be less favorable if certain young people do not receive the youth care that they do need. It is therefore essential not to see and assess indicators individually, but to provide them with some context.

KPI's summary

Performance Indicators annual budget 2026-2029				2026	2027	2028	2029
Serial no.	**Function**	**Performance Indicator**	**Description**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
1	**0 General Administration**	Absenteeism	High absenteeism levels mean that work is not done for extended periods and is performed less efficiently, which in turn can be detrimental to other related processes.	**norm 4.5%**	**norm 4.5%**	**norm 4.5%**	**norm 4.5%**
2	**1 Public Order and Safety**	Response time incidents and calamities	Reaction of staff in time, in case of calamitys or incidents. Reaction from on call situation. Training drills.	**3uren per week**	**4uren per week**	**5uren per week**	**6uren per week**
3	**1 Public Order and Safety**	Striving for Security Certification	Training: AVSec, ISPS, Dangerous goods, First Aid, Explosives, VHF, Firefighting course, management courses supervisors. Inclusive re-certification new personnel.	**80%**	**90%**	**100%**	**100%**
4	**1 Public Order and Safety (CRISISMANAGEMENT)**	Measuring response time/Turnout time fire service	Turnout time Fire service due to emergency situations "service to the citizen"	**<=15min**	**<=10min**	**<=10min**	**<=10min**
5	**1 Public Order and Safety**	installation of traffic signs	A lot of the roads previoulsy constructed does not have adequate signage and does not comply with the road safety regulations The BC has the mandate to authourize the placing of traffic signs The intention is to increase public safety by installing adequate signage on the road ways. The amount of new signs to be installed each year is as follows	**20**	**10**	**10**	**10**
6	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	Number of flight movements airport	Number of take-offs and landings	**5,100**	**5,600**	**6,100**	**6,600**
7	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	Number of passengers airport	Departing and arriving passengers	**26,750**	**30,550**	**33,700**	**40,654**
8	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	Number of ferry passengers	Expressed in average passenger load factor. Goal: sustainable connectivity (avg. pass. Load factor > 27% for the operator to make profit)	**20%**	**27%**	**30%**	**30%**
9	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	(1) amount of Road maintained (2) improve street lightening	*More roads are been constructed P only a certain amount of roads are currently been maintained * there are dangerous associated with having debris on the road ways * uncleaned side walks creates vison imperiment for motorists. * not enough stree lighteing in the community, some road waysare extremely dar and dangerous. the amount of new roads to be maintained per year is represented in km and the amountof lights to be placed in numbers	**10Km & 30 lights**	**5km & 30 lights**	**5km & 30 lights**	**5km & 30 lights**
10	**3 Economic Affairs**	Supporting local cooperation and BSO	Providing support to the local foundations and businees support organizations the amount of organizations to receive support from the OLE annually (improve the support received from ENI)	**7**	**7**	**7**	**7**
11	**3 Economic Affairs**	Permit issued and enforcement	Not all buiness have the corrrect permits to operate. Some business do not have no permit at all. This mus be doen from enforcemnet the intention is to control all operated business and check if they have the correct permits to operate. The aount of business to be checked annually is represented in numerical numbers	**70**	**80**	**90**	**100**
12	**3 Economic Affairs**	Improving compliance and knowledge of local busness and BSO.	A lot of thelocal business and foundations are no fully aware of the all the regulations nor are they fully aware of the possibilities to access financing . The intention is to organise trainingens and consultaion session to increase their awarenss and knowedge to access finance . the OLE will arrange a series of trainingen on a anual basis. the amount is represented in numerical values	**3**	**5**	**5**	**5**
13	**4 Education**	Adult Education	Low literacy and illiteracy have been reduced. The target audience attends courses that enhance their opportunities within the community. "Baseline" is established.	**70**	**90**	**110**	**130**
14	**5 Culture and Recreation**	Number of festivals and cultural events	Embedding national pride in the Statian community. Attraction for residents and tourists.	**12**	**12**	**12**	**12**
15	**5 Culture and Recreation**	Culture artifacts(cultureel erfgoed); Cultureel Erfgoed op 1 lokatie	Preserving cultural heritage: Heritage is safeguarded through safe repatriation, transportation, storage and exhibition.	**1**	**1**	**1**	**1**
16	**6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk**	Poverty rate (armoede)	CBS poverty on St. Eustatius = 52%. In line with the SDGs (Sustainable Development Goals), it is the intention that this will be significantly reduced by 2030.	**48%**	**45%**	**43%**	**41%**
17	**6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk**	Domestic violence (huiselijk geweld en kindermishandeling)	The shelter is operational. A baseline for measuring domestic violence and child abuse has been created.	**80%**	**100%**	**100%**	**100%**
18	**6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk**	Labor participation	The number of unemployed is 2.3% (CBS). Number of registered unemployed directed to work through labor matters is currently 35. Per year the number of registered unemployed will be 5.	**40**	**45**	**50**	**55**
19	**7 Public Health**	GGD - obesity approach for young people	life style change is necessary, information to raise awareness of health risks and approach to obesity.	**50%**	**75%**	**75%**	**75%**
20	**9 Financing and General Cover funds**	Outstanding debtor balance	Closed invoices per year expressed in %. Concerns current financial year	**75%**	**77%**	**85%**	**85%**
21	**9 Financing and General Cover funds**	Speed of payment (supplier satisfaction)	What percentage has been paid within the payment term of 22 days?	**87%**	**90%**	**95%**	**95%**
22	**9 Financing and General Cover funds**	Deliver external reports on time	Deliver uitvoeringsrapportages (4x), Annual Reports (1x), Budget (1x) and answers to questions from the Bestuurscollege and/or Island Council (15 days) on time	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Special Allowances

The concept of the term special allowance is introduced in Article 91 of the FINBES Act.

In article 91 point 1, it states that a special allowance is a financial contribution from Our Minister, which is provided under certain conditions for a certain public task. Unlike free allowance, special allowances are therefore granted for a specific purpose. If the financial contribution is not spent on the prescribed goal, or an objective is not achieved according to the conditions, Our Minister can opt to reclaim the special allowance, partially or in full.

Every financial contribution that has been awarded to the public entity St Eustatius to carry out a specific task is recorded and managed in the administration as a special allowance (or project).

The special allowances are documented as follows:

- Upon receipt of a decision from a Dutch Ministry the amount indicated is recorded fully in the year in which the decision has been issued.
- The amounts received and the status of the special allowance are substantiated in the implementation reports.
- Each implementation report shows the balance of the special allowances still pending and the period to which they relate.

The special allowances are not included in the multi-annual budget, as these are approved and issued on a case-by-case basis.

The following annex, Overview Special Allowances 2026-2029, provides an overview of the active projects showing the expected expenditure and expected receipts for these years.

The receipts have been based on known assigned funds, expected to be received in 2026-2027. For cashflow purposes, an average has been calculated based on the receipts over the course of the last 3 years. The average receipt amounts to USD23 million per year. For reasons of prudence, an amount of USD15 million in Special allowances has been included in the cash flow projections as a ceiling amount for each year.

Special Allowance – forecasted expenditure

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
004455	001	Bijdrage ondersteuning (Plv) Regeringscommissaris	$ (229,606)	$ (229,606)	$ -	$ -	$ -	$ -	01-06-2023
005225	001	Kwartiermaker Stichting Statia Development Fund in Nederland	$ (11,678)	$ (11,678)	$ -	$ -	$ -	$ -	30-09-2024
005402	001	Ambtelijke en bestuurlijke integriteit binnen OL Sint Eustatius	$ 86,705	$ 50,000	$ 36,705	$ -	$ -	$ -	01-09-2026
005544	001	Versterking kabinet van de gezaghebber	$ 64,965	$ 34,965	$ 30,000	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005631	001	Burgerschapsonderwijs	$ 121,283	$ 21,283	$ 50,000	$ 50,000	$ -	$ -	Onbekend
005758	001	Ondersteuning eilandsraad	$ 110,980	$ 20,980	$ 50,000	$ 40,000	$ -	$ -	Onbekend
005793	001	Regio deal fort oranje government guesthouse	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
003283	002	Bijdrage rekenkamer St. Eustatius	$ 206,711	$ 206,711	$ -	$ -	$ -	$ -	01-09-2024
003758	002	Bijdrage extra ambtelijke capaciteit	$ 742,817	$ 342,817	$ 400,000	$ -	$ -	$ -	01-07-2025
004431	002	Bijdrage uitvoering van het strategisch communicatieplan	$ 7,627	$ 7,627	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004670	002	Afsprakenakkoord Sint Eustatius 2022-2023	$ 113,514	$ 113,514	$ -	$ -	$ -	$ -	01-07-2025
004896	002	Verlenging en verhoging versnelling verbeterplan financieel beheer	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005125	002	Afsprakenakkoord 2024-2027	$ 689,418	$ 289,418	$ 250,000	$ 150,000	$ -	$ -	31-12-2027
005168	002	Digitalisering vraagstukken openbaar lichaam Sint Eustatius	$ 461,742	$ 61,742	$ 300,000	$ 100,000	$ -	$ -	Onbekend
005319	002	Versterking van de Processen v/d AOIB van OLE	$ 288,798	$ 288,798	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005420	002	Het aanschaffen van overige werkvoorraad en werkplekapparatuur en netwerkapp	$ 858,855	$ 420,000	$ 438,855	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005421	002	Het actualiseren van het Masterplan Strong Roots	$ 58,200	$ 15,000	$ 43,200	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005512	002	Convenant 5de tranche Regio Deal Sint Eustatius	$ 5,598,871	$ 2,598,871	$ 2,000,000	$ 1,000,000	$ -	$ -	31-12-2028
005571	002	Pilot kandidaten programma	$ 555,000	$ 75,000	$ 280,000	$ 200,000	$ -	$ -	Onbekend
005799	002	Regio deal uitvoeringskosten	$ -						31-12-2028
002132	130	Rampenbestrijding	$ 796,110	$ 300,000	$ 156,110	$ 140,000	$ 100,000	$ 100,000	Onbekend
003465	140	Zorg en veiligheidshuis Caribisch Nederland	$ 14,158	$ 14,158	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
002282	210	Underground Project 11th EDF	$ 35,773	$ 10,000	$ 10,000	$ 15,773	$ -	$ -	15-04-2020
002307	210	Car Wreck Removal Project	$ 12,535	$ 12,535	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2019
002326	210	Quick win afval actie 58550 euro	$ 11,519	$ 11,519	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2020
003641	210	Wegenonderhoud 2020	$ 574,027	$ -	$ 574,027	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003658	210	Showcaseproject Infrastructuur	$ 499,558	$ -	$ 499,558	$ -	$ -	$ -	Onbekend
004300	210	Project "Road Behind The Mountain"	$ 2,570,947	$ 600,000	$ 1,500,000	$ 470,947	$ -	$ -	Onbekend
004661	210	Project Oranjebaaiweg	$ 662,660	$ 400,000	$ 262,660	$ -	$ -	$ -	30-11-2024
005533	210	Luchthavenboulevard fase 2 project	$ 2,632,480	$ -	$ 300,000	$ 1,000,000	$ 1,000,000	$ 332,480	31-12-2028
005545	211	Opzetten openbaar vervoer	$ 166,500	$ 6,500	$ 40,000	$ 40,000	$ 40,000	$ 40,000	Onbekend
004430	220	Maintenance budget harbour	$ 911,090	$ -	$ 911,090	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005152	220	Search en Rescue Organisatie SAR	$ 276,357	$ 100,000	$ 76,357	$ 50,000	$ 50,000	$ -	31-12-2028
004355	230	Maintenance budget luchthaven	$ 205,730	$ -	$ 205,730	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005551	230	Training op het FDR vliegveld	$ 38,086	$ 18,086	$ 20,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005552	230	Replace the Air Treatment Unit	$ 422,017	$ 50,000	$ 300,000	$ 72,017	$ -	$ -	31-03-2026
002265	300	Ondersteuning traject economische ontwikkelingen	$ 22,500	$ -	$ 10,000	$ 10,000	$ 2,500	$ -	Onbekend
003732	300	Project inrichting en Activiteitenbeleid	$ 15,679	$ 15,679	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
004306	300	Financiele ondersteuning van het Centraal Dialoog Sint Eustatius	$ 313,235	$ 13,235	$ 50,000	$ 150,000	$ 100,000	$ -	31-12-2024
005529	310	Herijken masterplan toerisme (opstellen onderzoeksplan)	$ 72,784	$ 22,784	$ 40,000	$ 10,000	$ -	$ -	Onbekend
005798	310	Regio deal tourism	$ -						31-12-2028
004317	341	Beschikking subsidie Uitvoeringsagenda Natuur en Milieubeleidsplan St. Eustatius	$ 147,874	$ 47,874	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
004445	341	Opbouw capaciteit (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 21314187	$ 983,477	$ 83,477	$ 500,000	$ 400,000	$ -	$ -	31-12-2025
004446	341	Ontwikkeling duurzame landbouw (Natuur/Milieubeleidsplan)kenmerk DGNVLG 2	$ -						31-12-2025
004447	341	Herbebossing (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 21314187	$ 537,000	$ 137,000	$ 200,000	$ 200,000	$ -	$ -	31-12-2025
004448	341	Voedselveiligheid & Veterinair (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 2131	$ 187,044	$ 50,000	$ 100,000	$ 37,044	$ -	$ -	31-12-2025
005167	341	NEPP Communication & Awareness	$ 153,609	$ 53,609	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005513	341	Bijzondere uitkering voor het afvalwater 2024	$ 2,463,530	$ 400,000	$ 1,200,000	$ 863,530	$ -	$ -	31-01-2026
005535	341	EU budget support programme for sustainable agriculture Sint Eustatius	$ 983,647	$ 183,647	$ 400,000	$ 400,000	$ -	$ -	31-12-2026
005543	341	Natuur en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030	$ 0						Onbekend
005546	341	Positive future for people and nature	$ 540,312	$ 40,312	$ 150,000	$ 150,000	$ 100,000	$ 100,000	Onbekend
005575	341	Accelertaed roaming animals removal plan	$ 50,997	$ 20,000	$ 30,997	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005759	341	Bestlife 2023 agroforestry pilot project	$ (56,386)	$ (56,386)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
003198	480	Convenant onderwijshuisvesting	$ (1,634,009)	$ (1,634,009)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
005065	480	Openbaar lichaam St. Eustatius 'nieschools activiteitenaanbod'	$ 79,752	$ 39,752	$ 40,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005155	480	Onderwijshuisvestingsmiddelen ov de Graaf School - Voorstel renteloze lening	$ 411,682	$ 61,682	$ 300,000	$ 50,000	$ -	$ -	Onbekend
005499	480	Subsidie Gertrude Judson Bicentennial Public Library	$ 157,480	$ 57,480	$ 50,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2024
005514	480	Verlening bijzondere uitkering Brugfunctionaris 2024	$ 96,680	$ 36,680	$ 60,000	$ -	$ -	$ -	30-12-2025
005539	480	Cafy program	$ 8,052	$ 8,052	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003507	530	Caribisch sport- en preventieakkoord	$ 0						31-12-2020
004681	530	Wegwerken achterstanden sportaccommodaties 2022	$ 440,332	$ 140,332	$ 300,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005118	530	Renovatie Golden Rock Speeltuin	$ 137,461	$ -	$ 137,461	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005670	530	Renovatie baskellcourt community centre	$ 18,777	$ 18,777	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
002325	560	Maritieme Infrastructuur (bescherming kustlijn van het haveterrein)	$ 700,407	$ -	$ 700,407	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
003285	560	Wederopbouw Haven St. Eustatius	$ 12,263,509	$ 63,509	$ 2,000,000	$ 5,000,000	$ 5,000,000	$ 200,000	31-12-2028
003286	560	Aanpak erosie St. Eustatius	$ 13,728,656	$ 228,656	$ 5,000,000	$ 5,000,000	$ 2,000,000	$ 1,500,000	31-12-2027
002271	560	Strenghtening nature management	$ 286,929	$ 286,929	$ -	$ -	$ -	$ -	01-01-2019
004682	560	Ruimen van rotsblokken v/d klif aan de zijde STUCO (Afsprakenakkoord 2022-2023	$ -						31-12-2023
004497	560	Wederopbouwmiddelen, aanbrengen goot en spuitbeton	$ 113,307	$ 63,307	$ 50,000	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004498	560	Wederopbouwmiddelen, menswerend hekwerk ter vervanging tijdelijke afrasterin	$ 4,176	$ -	$ 4,176	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004499	560	Wederopbouwmiddelen, cascade	$ 1,364,640	$ 364,640	$ 500,000	$ 500,000	$ -	$ -	30-06-2025
004500	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren van het slavenpad	$ 111,107	$ 11,107	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004501	560	Wederopbouwmiddelen, onderhoud en herstel Glaesgut reservoir	$ 631,978	$ 131,978	$ 400,000	$ 100,000	$ -	$ -	30-06-2025
004502	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren klifwand bij Hells Hole	$ 311,100	$ 11,100	$ 150,000	$ 150,000	$ -	$ -	30-06-2025
004503	560	Wederopbouwmiddelen, maatregelen tbv brand veiligheid	$ 208,882	$ 8,882	$ 100,000	$ 100,000	$ -	$ -	30-06-2025
004727	560	Koraalherstel (Natuur en Milieubeleidsplan)	$ 1,120,500	$ 120,500	$ 500,000	$ 500,000	$ -	$ -	31-12-2024
004728	560	Controle invasieve soortenen herbebossing (Natuur en Milieubeleidsplan)	$ 241,250	$ 41,250	$ 200,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004831	560	Middelen transitie Caribbean Netherlands Science Institute (CNSI)	$ 38,467	$ 38,467	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004953	560	Bijdrage noodmaatregelen klif 2023	$ 638,440	$ 638,440	$ -	$ -	$ -	$ -	30-062025
004721	560	Project RES-32-REG RESEMBID (STENAPA)	$ (0)						Onbekend
005320	560	Contract awarding of blue circle project, work package 1	$ -						31-12-2027
005484	560	Planetarium	$ -						Onbekend
005534	560	Financieringopties voor schikking in conflictzaken met Ecostatia	$ (17,646)	$ (17,646)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005536	560	Climate plan Sint Eustatius	$ 82,628	$ 22,628	$ 60,000	$ -	$ -	$ -	01-06-2026
005796	560	Regio deal botanical garden	$ (14,284)	$ (14,284)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
004997	580	Cultuurcoaches Sint Eustatius 2023-2025	$ 249,048	$ 99,048	$ 150,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005275	580	Projectkosten voorbereiding viering Statia Day 2026	$ 479,741	$ 400,000	$ 79,741	$ -	$ -	$ -	31-12-2027

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
005630	580	Herdenkingsjaar slavernijverleden	$ 10,000	$ 5,000	$ 5,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005794	580	Regio deal memorial site batteries amsterdam rotterdam	$ -						31-12-2028
005795	580	Regio deal madame theatre	$ (21,400)	$ (21,400)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
005874	580	Cofinanciering projectfase 2 Statia 2026	$ (55,441)	$ (55,441)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
004267	611	Diverse job programs, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ (2,066)	$ (2,066)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004268	611	Iedereen doet mee, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 74,253	$ 50,000	$ 24,253	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004269	611	Opleiding job coaches BES, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 52,679	$ 40,000	$ 12,679	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
003702	611	Het programma "Samen aan het werk"	$ (799)	$ (799)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
004316	620	Verhuudersubsidie particulier	$ -						31-12-2022
004671	620	Eenmalige tegemoetkoming energielasten Sint Eustatius	$ 2,021,254	$ 221,254	$ 600,000	$ 600,000	$ 600,000	$ -	01-07-2023
004683	620	Sociale huisvesting/sociale woningbouw (Afspraken akkoord 2022-2023)	$ 747,818	$ 247,818	$ 500,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004713	620	Tijdelijke impuls schoolmaaltijden	$ -						31-12-2023
004751	620	Verhuurdersubsidie	$ (64)	$ (64)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004761	620	Aanpak energiearmoede	$ 325,479	$ -	$ 275,479	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2025
004762	620	Arbeidsbemiddeling, sociale werkplaats, schuldhulpverlening en ondersteuning CD	$ (18,335)	$ (18,335)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004959	620	Bijdrage huurcommissie Sint Eustatius 2023	$ 37,030	$ 20,000	$ 17,030	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005057	620	Bijzondere uitkering pilot Maatschappelijke Diensttijd 2023-2026	$ 326,226	$ 126,226	$ 150,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-07-2026
005144	620	Aanvraag Ondersteuning Sr. Projectmanager Maatschappelijk Vastgoed	$ 162,451	$ 42,451	$ 100,000	$ 20,000	$ -	$ -	Onbekend
005207	620	Iniatieven werken met beperking (voortzetting en uitbreiding loonkostensudsidie t	$ 67,842	$ 67,842	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005228	620	Programma voor adolescenten met een beperking zonder startkwalificatie vroegtij	$ 131,421	$ 31,421	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005229	620	Beroepsgerichte opleidingen tot tgelzetter en schoenmaker en het carwashproject	$ 86,091	$ 70,000	$ 16,091	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005230	620	Bevorderen deskundigheid van het team Arbeidszaken	$ 15,996	$ 15,996	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005305	620	Aanvullende middelen armoedebestrijding 2023	$ 235,071	$ 35,071	$ 80,000	$ 80,000	$ 40,000	$ -	Onbekend
005352	620	Bijzondere uitkering schoolmaaltijden St. Eustatius 2024	$ (66,750)	$ (66,750)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005449	620	Bijdrage Volkshuisvestingsfonds 2024 Sint Eustatius	$ 1,693,680	$ 693,680	$ 800,000	$ 200,000	$ -	$ -	31-12-2028
005625	620	Schoolmaaltijden St Eustatius 2025 en 2026	$ 212,000	$ 82,000	$ 130,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005682	620	Preventie en leefstijl (Schoolmaaltijd VWS 2025)	$ 65,000	$ 65,000	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005685	620	Maatschappelijke ondersteuning 2025	$ 242,000	$ 22,000	$ 170,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2025
002266	630	We can young	$ 49,782	$ 49,782	$ -	$ -	$ -	$ -	30-05-2017
002264	630	Sociale kanstrajecten	$ 2,391	$ 2,391	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
002269	630	Statia Doet / Oranje Fonds	$ 20,636	$ 5,000	$ 15,636	$ -	$ -	$ -	Onbekend
002574	630	BES(4)kids (Algemeen)	$ 292,641	$ -	$ 292,641	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
003797	630	Huisvesting BES(t) 4 Kids	$ 252,378	$ 100,000	$ 100,000	$ 52,378	$ -	$ -	Onbekend
004018	630	Beschikking middelen BES(t)4kids 2021	$ 1,401,079	$ -	$ 1,401,079	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
004319	630	BES(t)4Kids 2022	$ 480,526	$ -	$ 480,526	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004323	630	Bijzondere uitkering ministerie van VWS aan OLE 2022	$ 13,771	$ 13,771	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004729	630	Voorzieningen in het Sociale Domein 2023	$ 30,892	$ 30,892	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004759	630	BES(t)4Kids 2023	$ 184,563	$ 150,000	$ 34,563	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005153	630	BES(t) 4 kids Ondersteuningsstructuur St. Eustatius	$ 494,980	$ 44,980	$ 150,000	$ 150,000	$ 150,000	$ -	31-12-2028
005156	630	VWS 2024 Sociaal Domein 2024 (Kenmerk 3704465-1055126-ZJCN)	$ (77,120)	$ (77,120)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005166	630	Reparatie tijdelijke huisvesting kinderopvang GTI	$ 249,600	$ 100,000	$ 149,600	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005190	630	BES(t)4Kids 2024 St. Eustatius	$ 736,492	$ 136,492	$ 300,000	$ 300,000	$ -	$ -	31-12-2026
005239	630	Nieuwbouw Sciale Woningbouw GTI- Condo-terrein	$ 134,434	$ 100,000	$ 34,434	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005453	630	Bijzondere uitkeringen Naschools activiteitenaanbod 2024	$ 449,980	$ 49,980	$ 150,000	$ 150,000	$ 100,000	$ -	31-12-2024
005584	630	Bijzondere uitkering Sociaal Domein VWS 2025	$ 315,628	$ 215,628	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005600	630	Voortzetten van loonkostensubsidie traject iedereen doet mee 2025	$ 142,233	$ 42,233	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005618	630	Aanbieden en voortzetten bestaande job programs	$ 378,300	$ 100,000	$ 200,000	$ 78,300	$ -	$ -	31-12-2026
005619	630	Opbouw soiciale werkplaats en projectleider	$ 128,000	$ 28,000	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005620	630	Verdere professionalisering van het team Arbeidszaken	$ 22,367	$ 10,000	$ 12,367	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005683	630	Activiteitenaanbod (School en Omgeveing)	$ 133,983	$ 50,000	$ 83,983	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005684	630	Huiselijk geweld en kindermishandeling	$ 165,384	$ 80,000	$ 85,384	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003154	721	Bijzondere uitkering plastic producten voor eenmalig gebruik	$ 12,351	$ 12,351	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
003164	721	Afvalverbrandingsinstallatie	$ 926,437	$ 800,000	$ 126,437	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
005667	721	Statia Reclaimed! Community waste management commitment	$ (1,600)	$ (1,600)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
000003	725	Publieke gezondheidszorg	$ 1,200,771	$ 200,771	$ 400,000	$ 400,000	$ 200,000	$ -	Onbekend
003274	725	Geneeskundige hulpverl rampen crises	$ 66,141	$ -	$ 66,141	$ -	$ -	$ -	01-01-2024
004725	725	Publieke gezondheid en Sociaal Domein (Covid werkzaamheden)	$ 93,110	$ -	$ 93,110	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005797	725	Regio deal health center	$ -						31-12-2028
005021	820	Toekenning bijdrage Flexpool 2023-2024	$ 216,240	$ 56,240	$ 150,000	$ 10,000	$ -	$ -	31-12-2026
		Eind saldo beschikbare middelen	$ 71,299,399	$ 10,250,925	$ 30,103,507	$ 19,189,989	$ 9,482,500	$ 2,272,480	

Special Allowance – forecasted receipts

General information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Expected receipts 2nd half 2025	Expected receipts for the year 2026	Expected receipts for the year 2027	Expected receipts for the year 2028	Expected receipts for the year 2029	Decree expiration date
005512	002	Convenant 5de tranche Regio Deal Sint Eustatius	$ 5,598,871	$ 5,000,000	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
002132	130	Rampenbestrijding	$ 796,110	$ -	$ 110,000	$ 110,000	$ 110,000	$ 110,000	Onbekend
005535	341	EU budget support programme for sustainable agriculture Sint Eustatius	$ 983,647	$ -	$ 1,000,000	$ 1,000,000	$ -	$ -	31-12-2026
005625	620	Schoolmaaltijden St Eustatius 2025 en 2026	$ 212,000	$ -	$ 106,000	$ 150,000	$ 150,000	$ 150,000	31-12-2026
005682	620	Preventie en leefstijl (Schoolmaaltijd VWS 2025)	$ 65,000	$ -	$ 2,300,000	$ 2,300,000	$ 2,300,000	$ 2,300,000	31-12-2025
000000	000	Estimated unspecified receipt for special allowance	$ -	$ -	$ 11,484,000	$ 11,440,000	$ 12,440,000	$ 12,440,000	Onbekend
		Total expected receipts per year		$ 5,000,000	$ 15,000,000	$ 15,000,000	$ 15,000,000	$ 15,000,000	

College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Datum
1 september 2025
Ons kenmerk
Cft 202500095
Uw kenmerk

Pagina
1/5
Bijlage
2

Onderwerp
Advies bij de ontwerpbegroting 2026

Geachte mevrouw Francis,

Op 19 augustus 2025 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de ontwerpbegroting (OB) 2026 van uw bestuurscollege, met het verzoek daarbij te adviseren op basis van artikel 17 lid 3 van de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES). Met dit schrijven ontvangt u dit advies.[1] In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing.

Oordeel
Sint Eustatius begroot lichte overschotten in de periode 2026–2029 en voldoet daarmee aan de centrale begrotingsnorm uit de Wet FinBES. Het Cft constateert een sterke verbetering in de kwaliteit en volledigheid van de begroting. De bijzondere uitkeringen zijn meerjarig opgenomen, wat bijdraagt aan een beter inzicht in de financiële positie van het openbaar lichaam. Gezien de groei van de ambtelijke organisatie en het invullen van openstaande vacatures acht het Cft het noodzakelijk dat in de begroting meer duidelijkheid wordt gegeven over de personeelslasten, in het bijzonder de mate waarin deze structureel dan wel incidenteel worden gedekt.

Vervolg
Het Cft adviseert u in de OB de totale personeelslasten nader toe te lichten, met een uitsplitsing naar structurele en incidentele dekking.

Bij de doorgeleiding van de vastgestelde begroting naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal het Cft nagaan in hoeverre deze aanbeveling is verwerkt.

Toelichting

Meerjarenraming personeelslasten

Op grond van de Wet FinBES en de BBV BES dienen de begroting en de meerjarenraming (minimaal drie jaren) de lasten, waaronder de personeelslasten, inzichtelijk te maken[2]. Uit de uitvoerige toelichting die nu is opgenomen, valt echter niet af te leiden welk deel van de personeelslasten structureel is gedekt en welk deel incidenteel wordt gefinancierd. Dit onderscheid is cruciaal, omdat het grote aandeel van de personeelslasten in de totale lasten directe gevolgen heeft voor de financiële houdbaarheid op de langere termijn. Dit vergroot de transparantie van de begroting en stelt de eilandsraad beter in staat om de financiële consequenties van beleidskeuzes te beoordelen.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

[redacted]

Drs. L.M.C. Ongering

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is de realisatie weergegeven van de baten en lasten voor 2024 de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2029.

Tabel 1: Overzicht baten en lasten (in miljoenen USD)[3]

	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Baten	**27,9**	**28,2**	**28,8**	**28,8**	**29,6**	**30,1**
Vrije uitkering	21,4	22,0	22,5	22,9	23,6	23,9
Overige baten	4,5	4,6	4,5	4,4	4,5	4,5
Rente baten	2,0	1,6	1,8	1,5	1,5	1,7
Lasten	**23,7**	**26,3**	**28,1**	**28,8**	**29,0**	**29,7**
Personeelslasten	13,0	14,5	16,0	17,0	17,1	17,3
Huisvestingslasten	1,5	1,7	1,9	1,9	1,9	2,0
Exploitatielasten	2,3	3,6	3,1	2,9	2,9	2,9
Kantoorkosten	0,9	0,9	1,3	1,1	1,1	1,1
Representatie- en communicatiekosten	0,9	0,8	1,1	1,1	1,1	1,1
Transportkosten	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Afschrijvingen	0,7	0,5	0,6	0,8	0,8	0,9
Algemene lasten	1,6	1,3	1,2	1,1	1,1	1,5
Subsidies en bijdragen	2,0	2,3	2,5	2,2	2,2	2,3
Overige lasten	0,5	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
Bijzondere uitkeringen (baten en lasten)	22,7	0	30,1	19,2	9,5	2,3
Resultaat	**4,1**	**1,9**	**0,6**	**0,0**	**0,6**	**0,4**

Bron: vastgestelde jaarrekening 2024, begroting 2025 en ontwerpbegroting 2026 van Sint Eustatius.

<u>Baten</u>
De OB 2026 toont een lichte stijging van de baten ten opzichte van de begroting 2025. De baten nemen toe van USD 28,2 miljoen in 2025 naar USD 28,8 miljoen in 2026. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere vrije uitkering (van USD 22,0 miljoen naar USD 22,5 miljoen) en een toename van de rente-inkomsten (van USD 1,6 miljoen naar USD 1,8 miljoen). De lokale inkomsten (belastingen, havengelden, luchthavengelden, afvalheffing en vergunningen) blijven relatief stabiel rond de USD 4,5 miljoen.

Lasten
In totaal begroot Sint Eustatius USD 28,1 miljoen aan lasten voor 2026. Dit is een stijging van circa 7 procent ten opzichte van 2025 (USD 26,3 miljoen). De personeelslasten nemen verder toe en blijven de grootste lastenpost in de komende jaren. In 2026 is hiervoor USD 16,0 miljoen begroot, oplopend tot USD 17,3 miljoen in 2029. De kapitaallasten nemen toe door de geplande investeringen, met afschrijvingen die oplopen van USD 0,6 miljoen in 2026 naar bijna USD 0,9 miljoen in 2029.

Investeringen
De geplande investeringen voor 2026 bedragen USD 8,6 miljoen en dalen de jaren daarna fors, tot USD 1,3 miljoen in 2029. De jaarlijkse afschrijvingskosten stijgen van USD 0,6 miljoen in 2026 tot USD 0,9 miljoen in 2029.

Financieel beheer
Het financieel beheer van Sint Eustatius is de afgelopen jaren merkbaar versterkt. In 2024 resulteerde dit in een goedkeurende accountantsverklaring, terwijl in 2025 met de implementatie van AFAS de verantwoordingsplicht en financiële autonomie van budgethouders is vergroot. Voor de komende jaren (2026–2029) ligt de focus op het behouden van een goedkeurende verklaring, verdere professionalisering van de ambtelijke organisatie en interne controle en het versterken van de beleids- en begrotingscyclus.

Bijlage 2: Eindnoten

[1] Het toetsingskader voor beoordeling van de OB wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het BBV BES opgenomen criteria.
[2] Artikel 15 van de Wet FinBes en artikel 8 jo. artikel 21 BBV BES.
[3] In deze tabel is sprake van afronding op hele USD miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND
Island Council's Proposal

Island Council meeting October 16th 2025
Date proposal Exco meeting: September 3rd 2025

Nr. 012 /2025ER
Portfolio holder: R. Merkman
Author: Roland Tuitt

Subject: Multi Annual Budget 2026-2029

Proposal: We propose:
To Approve the multi-annual budget 2026-2029 of the Public Entity of St. Eustatius for submission to the State Secretary for approval.
To inform the Island Council of the Advice of the College Financieel Toezicht (Cft), with reference Cft 202500095.

Introduction:
In accordance with the Finance Law BES, the Executive Council submitted a multi-annual budget for 2026-2029 to the College Financieel Toezicht (Cft) on August 19, 2025 for advice. The Cft issued its advice to the multi-annual budget stating recommendations in its letter with reference number Cft 202500095.

The recommendation presented by the Cft is the following:
The Cft advices to give additional explanation to the total personnel costs with a splitting of permanent and incidental cost and its coverage.

"The further breakdown requested by the Cft is not explicitly anchored in Article 15 FINBES or in Article 8 in conjunction with Article 21 BBV BES. As stated in the conclusion of Cft advice, the multi-year budget complies with the reporting requirements of Article 20 BBV BES, as it already provides an overview of personnel expenses with a breakdown between established positions and temporary project positions.

In this way, the legal obligation to give sufficient insight into personnel expenses is met. OLE considers Cft's recommendation as an interpretative elaboration of the statutory requirement in this regard.

To increase the requested transparency of the budget, an additional table has been included on page 83, which details the project related personnel expenses by function and the expected effect for the years 2026-2029. This should provide additional insight in the personnel expenses that are recharged to and funded by special allowances."

OLE looks forward to reaching a consensus with Cft, BZK and BES islands on the interpretation and resulting presentation and disclosures on the various reporting. This will help ensure consistency and avoid advice given without joint consultation that overlooks the intent and requirements of the relevant legal provisions.

Subsequently, the Public Entity of St. Eustatius processed the necessary amendments to the multi-annual budget for 2026-2029, based on the advice from the Cft, where applicable.

In connection with this, The Island Council is advised to approve the budget and continue the process of submitting (a) the multi-annual budget 2026-2029, (b) the advice from the Cft related to the 2026-2029 budget (c) the response to the Cft advice.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

After the approval of the Executive Council submit the Multi annual budget to the Ministry of the Interior and Kingdom Relations, via the Cft, no later than November 15, 2025.

Legal framework & policy framework

Finance Law BES Articles 17 through 20.

Motivation incl. eventual alternatives

The Island Council approves the multi-annual budget 2026-2029 and submits them to the Minister of Kingdom Relations for approval.

Arguments

The multi-annual budget was reviewed by the Cft on September 1, 2025. Subsequently, the recommendations provided by the Cft have been incorporated into the multi-annual budget for 2026-2029. Additionally, a response to the advice from the Cft has been prepared, substantiating the position of the Public Entity of St. Eustatius. With this, The Public Entity of St. Eustatius meets the requirement for presenting a balanced budget for 2026-2029 as outlined in the Finance Law BES.

Financial

The budgeted result for 2026 reflects a surplus of US$ 647,031. The estimated results for the multi-year budgets from 2027-2029 also reflect surpluses of US$ 10,878 in 2027, US$ 559,932 in 2028 and US$ 417,208 in 2029, respectively.

Attachments:

Multi-Annual Budget OLE 2026-2029
Cft Advice dd September 1, 2025 Ref 202500095
Letter to Cft addressing advice

The Island Governor

[redacted]

Ms. M.A.U. Francis

BESTUURSCOLLEGE Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

The Island Secretary

[redacted]

Mrs. M. Dijkshoorn

SINT EUSTATIUS

CARIBISCH NEDERLAND

Island Council's Proposal

Island Council meeting October 16, 2025
Date proposal Exco meeting: August 29, 2025

Nr. 012 /2025ER
Portfolio holder: R. Merkman
Author: Roland Tuitt

Subject: Multi Annual Budget 2026-2029

Proposal: We propose:
To Approve the multi-annual budget 2026-2029 of the Public Entity of St. Eustatius for submission to the State Secretary for approval.
To inform the IC of the Advice of the College Financieel Toezicht (Cft), with reference Cft 202500095.

Introduction:
In accordance with the Finance Law BES, the Executive Council submitted a multi-annual budget for 2026-2029 to the College Financieel Toezicht (Cft) on August 19, 2025 for advice. The Cft issued its advice to the multi-annual budget stating recommendations in its letter with reference number Cft 202500095.

The recommendation presented by the Cft is the following:
The Cft advices to give additional explanation to the total personnel costs with a splitting of permanent and incidental cost and its coverage.

"The further breakdown requested by the Cft is not explicitly anchored in Article 15 FINBES or in Article 8 in conjunction with Article 21 BBV BES. As stated in the conclusion of Cft advice, the multi-year budget complies with the reporting requirements of Article 20 BBV BES, as it already provides an overview of personnel expenses with a breakdown between established positions and temporary project positions.

In this way, the legal obligation to give sufficient insight into personnel expenses is met. OLE considers Cft's recommendation as an interpretative elaboration of the statutory requirement in this regard.

To increase the requested transparency of the budget, an additional table has been included on page 83, which details the project related personnel expenses by function and the expected effect for the years 2026-2029. This should provide additional insight in the personnel expenses that are recharged to and funded by special allowances."

OLE looks forward to reaching a consensus with Cft, BZK and BES islands on the interpretation and resulting presentation and disclosures on the various reporting. This will help ensure consistency and avoid advice given without joint consultation that overlooks the intent and requirements of the relevant legal provisions.

Subsequently, the Public Entity of St. Eustatius processed the necessary amendments to the multi-annual budget for 2026-2029, based on the advice from the Cft, where applicable.

In connection with this, The Island Council is advised to approve the budget and continue the process of submitting (a) the multi-annual budget 2026-2029, (b) the advice from the Cft related to the 2026-2029 budget (c) the response to the Cft advice.
After the approval of the Executive Council submit the Multi annual budget to the Ministry of the Interior and Kingdom Relations, via the Cft, no later than November 15, 2025.

Legal framework & policy framework
Finance Law BES Articles 17 through 20.

Motivation incl. eventual alternatives
The Island Council approves the multi-annual budget 2026-2029 and submits them to the Minister of Kingdom Relations for approval.

Arguments
The multi-annual budget was reviewed by the Cft on September 1, 2025. Subsequently, the recommendations provided by the Cft have been incorporated into the multi-annual budget for 2026-2029. Additionally, a response to the advice from the Cft has been prepared, substantiating the position of the Public Entity of St. Eustatius. With this, The Public Entity of St. Eustatius meets the requirement for presenting a balanced budget for 2026-2029 as outlined in the Finance Law BES.

Financial
The budgeted result for 2026 reflects a surplus of US$ 647,031. The estimated results for the multi-year budgets from 2027-2029 also reflect surpluses of US$ 10,878 in 2027, US$ 559,932 in 2028 and US$ 417,208 in 2029, respectively.

Attachments:
Multi-Annual Budget OLE 2026-2029
Cft Advice dd September 1, 2025 Ref 202500095
Letter to Cft addressing advice

The Island Governor | The Island Secretary

Ms. M.A.U. Francis | Mrs. M. Dijkshoorn

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

Island Council's decision **Nr: 012 /2025 ER**

Date Island Council meeting: October 16, 2025

Subject:

The Island Council of the Public Entity of St. Eustatius,

Having reviewed the multi-annual budget 2026 – 2029 and having read the advice of the College Financieel Toezicht (Cft) dated September 1, 2025, with reference Cft 202500095, and having evaluated the reaction from the Public Entity of St. Eustatius herewith related,

Considering the article(s) 17 – 20 of the FinBES

Decision:

1. To approve the multi-annual budget for 2026-2029 for OLE St. Eustatius for submission to the State Secretary for approval.
2. To send the advice of the College Financieel Toezicht (Cft), with reference 202500095

Thus, decided in the public meeting of the Island Council dated October 16, 2025

SINT EUSTATIUS

CARIBISCH NEDERLAND

The Island Council,

The Island Registrar

Ms. M. Robins-Spanner

The Chairlady of the Island Council

Ms. M.A.U. Francis

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuurscollege van Sint Eustatius
t.a.v. ter attentie van de gezaghebber
per e-mail:
[redacted]

DG Koninkrijksrelaties
DGKR-F&E

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Contactpersoon
Daan de Wit
Financial Trainee
[redacted]

Datum 29 AUG 2025
Betreft Start consultatie Wijziging Regeling functionele indeling BES

Onze referentie
2025-0000487695

Uw referentie

Bijlage(n)
Wijziging functionele indeling BES

Geachte mevrouw Francis,

Bijgaand stuur ik u de regeling toe voor de wijziging van de Regeling functionele indeling BES. Uit onderzoek van Ideeversa is gebleken dat de functionele indeling niet meer goed aansluit op de bestaande praktijk. Zo sluiten de hoofdfuncties en functies niet meer goed aan op de taken van de eilanden en het gebruik van sommige termen is verouderd. Dit leidt er onder andere toe dat baten en lasten niet eenduidig door de eilanden kunnen worden geboekt. Met de wijziging van de Regeling functionele indeling BES wordt de functionele indeling opnieuw vastgesteld.

Ik zou uw organisatie hierbij willen uitnodigen om te reageren op de wijzigingsregeling tijdens de officiële internetconsultatieperiode die loopt van 1 september tot 27 oktober. U kunt uw reactie sturen aan Robin Bos [redacted]. Bij verdere vragen kunt u contact met hen opnemen. De reacties die tijdens de internetconsultatie worden verzameld, worden verwerkt in een consultatieverslag. In dit verslag wordt op hoofdlijnen een terugkoppeling gegeven van de opbrengst van de consultatie.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Herstel Groningen, Koninkrijksrelaties en Digitalisering

[redacted]

Eddie van Marum

Voorstel functionele indeling en kostensoorten Caribisch Nederland

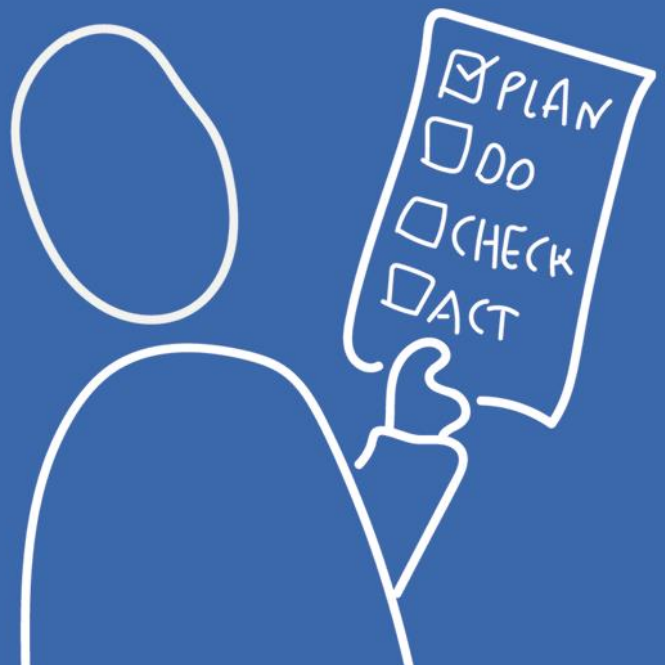

Opdrachtgever
Ministerie van BZK

12 juli 2024
IdeeVersa/Elma van de Mortel

Naar inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Inleiding **3**

Voorstel **6**
Voorstel functionele indeling 6
Voorstel kostensoorten 11
Voorstel ondersteuning 14

Onderbouwing voorstel herziening functionele indeling **15**
Hoofdfunctie 0. algemeen bestuur 15
Hoofdfunctie 1. openbare orde en veiligheid 19
Hoofdfunctie 2. verkeer, vervoer en waterstaat 21
Hoofdfunctie 3. economische zaken 25
Hoofdfunctie 4. onderwijs 28
Hoofdfunctie 5. cultuur en recreatie 31
Hoofdfunctie 6. sociale voorzieningen en maatschappelijk werk 35
Hoofdfunctie 7. volksgezondheid 40
Hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting 45
Hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen 48

Inleiding

Aanleiding

Het ministerie van BZK heeft opdracht gegeven aan IdeeVersa om een voorstel te maken voor:

- de herziening van de functionele indeling, zoals opgenomen in de Regeling functionele indeling BES
- een indeling in kostensoorten

De reden voor deze vraag is dat het ministerie meer zicht wil hebben op de relatie tussen taken en middelen van de openbare lichamen, zodat scheefgroei en/of het uit elkaar groeien van wederzijdse verwachtingen kan worden gesignaleerd. Om zonder veel moeite inzicht op hoofdlijnen te krijgen is het nodig dat de functionele indeling aansluit bij de taken van de eilanden. Ook is een indeling naar kostensoorten nodig.
Voor gemeenten en provincies geldt hetzelfde; beide overheden kennen een indeling in functies/taakvelden en kostensoorten/categorieën.[1]

De huidige functionele indeling van de eilanden is opgenomen in een Regeling die 1 juli 2012 in werking is getreden. Vanaf de begroting 2013 dienen de eilanden deze indeling te gebruiken. Deze functionele indeling is gebaseerd op oudere regelgeving. De functies sluiten daarom, anno 2024, niet allemaal aan bij de taken van de eilanden. Ook is het gebruik van termen soms verouderd. Dit in combinatie met het ontbreken van omschrijvingen van wat onder welke functie geboekt dient te worden maakt dat op diverse functies niet eenduidig wordt geboekt of kan worden geboekt door de eilanden.

De eilanden kennen geen categoriale indeling dat wil zeggen geen indeling naar kostensoorten. Gemeenten en provincies kennen deze indeling wel onder andere vanwege Europese verplichtingen voor overheidsstatistieken en de EMU-norm. Deze verplichtingen gelden niet voor Caribisch Nederland. Een eenduidige indeling van kostensoorten is nodig om een analyse van de ontwikkeling van de relatie tussen taken en middelen te kunnen maken.[2]

Doel

Het doel van de herziening van de *functionele indeling* is dat deze indeling:

- inzicht geeft in de besteding van middelen voor de diverse taken
- werkbaar is voor de eilanden. Dat betekent onder andere dat voor de functionele indeling wordt gekeken naar de wettelijke en 'gebruikelijke' taken van de eilanden
- waar mogelijk aansluit bij de taakvelden van gemeenten en/of provincies.

Het doel voor de indeling naar *kostensoorten* is vergelijkbaar. De indeling dient inzicht te geven in de besteding van de middelen en de indeling dient voor de eilanden werkbaar te zijn. Daar waar mogelijk sluit de indeling aan bij de categoriale indeling van provincies en gemeenten.

Gevolgde methode functionele indeling

Voor de herziening van de functionele indeling hebben we de volgende methode gevolgd:

1) Overzicht huidige functies

We hebben per hoofdfunctie een overzicht gemaakt van:

- de huidige functies
- of de eilanden de functies gebruiken of niet

[1] Gemeenten en provincies hebben een vrije indeling van de begroting en jaarstukken. Daarnaast zijn ze verplicht hun begroting en jaarstukken, volgens een voorgeschreven indeling, in te delen ten behoeve van Informatie voor derden (Iv3). De indeling tot en met de begrotingscyslus 2016 was gebaseerd op functies. Deze indeling is herzien vanaf begroting 2017. De nieuwe indeling is in taakvelden. Functies en taakvelden kunnen worden gezien als synoniemen. De kostensoorten heten in de regelgeving voor gemeenten en provincies categorieën.

[2] Gemeenten en provincies kennen behalve een indeling naar kostensoorten ook een verplichte indeling van balansposten. Dit is vanwege internationale verplichtingen. Voor de eilanden volstaat een indeling naar kostensoorten en de hoofdindeling van de balans, zoals voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording BES. We stellen voor een aanvullende indeling in Iv3 naar balansposten achterwege te laten.

- de taakvelden van gemeenten die inhoudelijk het meeste overeenkomen. We hebben de taakvelden van provincies opgenomen als deze relevant zijn en wat toevoegen ten opzichte van de taakvelden van de gemeenten.

2) Overzicht taken eilanden
Vervolgens hebben we een korte beschrijving opgenomen van de taken van de eilanden die op de functies geboekt kunnen worden. De taken zijn gebaseerd op het onderzoek 'Eilandelijke taken en middelen Caribisch Nederland', 2023.

3) Duiding gebruik functies
Vervolgens beschrijven we wat de drie eilanden op de functies boeken. Het accent ligt daarbij op de overeenkomsten en verschillen tussen de eilanden. Dit geeft een beeld van de ruis die functienamen, het ontbreken van functies en / of het ontbreken van een beschrijving van wat op de functies geboekt moet worden, kan veroorzaken. Anders gezegd het geeft een beeld van de verbeterpunten in de indeling, benaming en omschrijving van de functies. De basis voor de beschrijving zijn de begrotingen van 2023 en 2024 en de jaarstukken van 2022 en 2021 van de drie eilanden.

4) Taakvelden gemeenten en provincies
Daarna beschrijven we wat gemeenten of provincies op de relevante taakvelden moeten boeken. Deze beschrijving is gebaseerd op de beschrijving van de taakvelden op de findo-website.[3] De beschrijvingen zijn beperkt tot wat relevant is voor de openbare lichamen. De beschrijving voor bijvoorbeeld de brandweer is weggelaten, omdat dat een rijkstaak is in Caribisch Nederland.[4]

5) Overwegingen
Tot slot geven we de overwegingen om functies te handhaven, te herschikken en/of te hernoemen of te schrappen. Ook stellen we nieuwe functies voor. Het uitgangspunt hierbij is dat functies zoveel mogelijk hun huidige functienummer behouden; ook als de nummering daardoor niet logisch oogt. Als we voorstellen een functie anders te omschrijven – zo stellen we voor functie 724 lijkbezorging te hernoemen tot begraafplaatsen - blijft het functienummer behouden.

6) Voorstel
We sluiten af met een voorstel voor de nieuwe functies.

Gevolgde methode kostensoorten

De kostensoorten voor provincies en gemeenten zijn voorgeschreven in bijlage 2 van de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
Deze kostensoorten nemen we als uitgangspunt. Vervolgens zijn we nagegaan of de kostensoorten nodig en/of relevant zijn voor de eilanden. Voor die overweging hebben we gekeken naar:

- de kostensoorten die door de eilanden worden gebruikt. In 2011 gebruikten de eilanden veelal de kostensoorten, zoals die voor gemeenten waren voorgeschreven in het Besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995 (de voorloper van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). Geleidelijk aan is dit losgelaten door de eilanden en zijn er steeds meer verschillen gekomen tussen de eilanden wat betreft indeling in kostensoorten, de wijze van nummering en dergelijke.
- de specifieke omstandigheden van de eilanden. Zo is er geen provincie en zijn er vooralsnog geen gemeenschappelijke regelingen. De eilanden hebben daarom geen categorieën nodig voor inkomens- of kapitaaloverdrachten aan provincies of gemeenschappelijke regelingen.
- eerdere -eenvoudigere – regelgeving (Besluit comptabiliteitsvoorschriften 1995). Deze bleek echter te gedateerd. Daar hebben we niets uit overgenomen.

[3] De beschrijving van de taakvelden voor gemeenten is te vinden op: https://findo.nl/content/taakvelden-gemeenten en voor provincies op: https://findo.nl/content/taakvelden-provincies. In een enkel geval hebben we gebruik gemaakt van het document: *Iv3 – Informatievoorschrift, Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen*, verslagjaar 2023, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 29 juni 2022.
[4] De brandweer op de luchthavens is wel een eilandelijke taak. Deze taak valt echter onder de taak luchthavens, omdat het om een specifieke brandweertaak gaat en niet om de 'algemene' brandweer.

Het voorstel voor de kostensoorten is daarom gebaseerd op de categoriale indeling voor provincies en gemeenten met enkele vereenvoudigingen.

Opzet voorstel

In het volgend deel geven we het voorstel voor:

- de nieuwe functionele indeling
- de indeling naar kostensoorten
- ondersteuning van het eenduidig boeken op de functies en kostensoorten.

Vervolgens geven we de onderbouwing van het voorstel voor de functionele indeling per hoofdfunctie. Deze onderbouwing volgt de stappen van de methode, zoals hiervoor omschreven.

Voorstel

Voorstel functionele indeling

In de onderstaande tabel hebben we in de eerste kolom het voorstel voor de nieuwe functionele indeling opgenomen. In de twee kolom staat een korte duiding van het type verandering van de functie. Globaal gaat het om:

- een nieuwe functie
- een oude functie met een beperktere en/of concretere afbakening; vaak met een nieuwe naam
- een oude functie met dezelfde inhoud en de huidige of een nieuwe naam.

In de derde kolom staat de huidige functionele indeling. Als de functie in de nieuwe indeling terugkomt staat de functie in dezelfde rij als de nieuwe functie. Als de functie niet terugkomt is hij doorgestreept.

Volledigheidshalve merken we op dat de functionele indeling voor de baten en de lasten gelijk zijn.

In het onderdeel 'onderbouwing voorstel nieuwe functionele indeling' zijn de overwegingen toegelicht.

Voorstel functies		**Type verandering**	**Huidige functies**	
Hoofdfunctie 0. bestuur en burgerzaken			Hoofdfunctie 0. – Algemeen bestuur	
001	bestuur	hernoemd en afgebakend	001	bestuursorganen
002	overhead	hernoemd en afgebakend	002	bestuursapparaat
003	burgerzaken en verkiezingen	verduidelijkt	003	burgerzaken
004	digitalisering en basisregister	nieuw		
020	beheer overige gebouwen en gronden	hernoemd en afgebakend	020	eigendommen niet voor openbare dienst bestemd
Hoofdfunctie 1. veiligheid			Hoofdfunctie 1. – Openbare orde en veiligheid	
			~~120~~	~~brandweer en rampenbestrijding~~
130	rampenbestrijding en crisisbeheersing	verduidelijkt	130	rampenbestrijding
140	openbare orde en veiligheid	hernoemd en afgebakend	140	overige Beschermende Maatregelen

Naar inhoudsopgave

Voorstel functies		Type verandering	Huidige functies	
Hoofdfunctie 2 infrastructuur en mobiliteit			Hoofdfunctie 2. – Verkeer, vervoer en waterstaat	
			~~200~~	~~algemeen beheer DROB~~
210	wegen, straten en pleinen	verduidelijkt	210	wegen, straten en pleinen
211	verkeersveiligheid en rijvaardigheid	hernoemd en afgebakend	211	verkeersmaatregelen te land
220	zeehavens	niet veranderd	220	zeehavens
			~~222~~	~~verkeersmaatregelen te water~~
230	luchthavens	hernoemd; niet veranderd	230	luchtvaart
240	regenwaterafvoer	nieuw		
250	openbaar vervoer	nieuw		
Hoofdfunctie 3. economie			Hoofdfunctie 3. – Economische zaken	
300	economische ontwikkeling	hernoemd en afgebakend	300	economische zaken
301	economische promotie (toerisme)	nieuw	~~310~~	~~handel en Industrie~~
302	toezicht en handhaving economisch domein	nieuw	~~340~~	~~agrarische productie en ontginning~~
320	nutsvoorzieningen	nieuw		
341	agrarische aangelegenheden en visserij	hernoemd en afgebakend	341	overige agrarische Zaken, jacht en visserij
342	toezichtstaken levende dieren en slacht	hernoemd en afgebakend (was met name functie 720)		
Hoofdfunctie 4 onderwijs			Hoofdfunctie 4. – Onderwijs	
400	onderwijs algemeen	hernoemd en afgebakend	400	algemeen beheer
			~~409~~	~~algem. beheer bijzondere scholen~~
			~~410~~	~~openbaar Funderend onderwijs~~
			~~411~~	~~bijzonder Funderend onderwijs~~
			~~430~~	~~openbaar buitengewoon onderwijs~~

Naar inhoudsopgave

Voorstel functies		Type verandering	Huidige functies	
440	leerlingenvervoer	nieuw		
450	preventie voortijdig schoolverlaten	nieuw		
			~~461~~	~~bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies~~
480	onderwijshuisvesting	hernoemd en afgebakend	480	gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs
			~~482~~	~~volwasseneneducatie~~
Hoofdfunctie 5 cultuur en sport			Hoofdfunctie 5. – Cultuur en recreatie	
510	bibliotheken	hernoemd; niet veranderd	510	Openbaar bibliotheekwerk
520	sportbeleid en -activering	nieuw		
530	sportaccommodaties	hernoemd en afgebakend	530	sport
			~~540~~	~~kunst~~
			~~541~~	~~oudheidkunde/musea~~
560	cultuur en maatschappij	hernoemd en afgebakend	560	maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie
			~~580~~	~~overige cultuur en recreatie~~
Hoofdfunctie 6. sociaal domein			Hoofdfunctie 6. – Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	
			~~600~~	~~algemeen beheer~~
610	armoedebestrijding en schuldhulpverlening	hernoemd en afgebakend	610	onderstandverlening
611	arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie	hernoemd en afgebakend	611	werkgelegenheid
620	algemeen toegankelijke voorzieningen maatschappelijk werk	hernoemd en afgebakend	620	maatschappelijke begeleiding en advies
621	individuele ondersteuning	nieuw		
622	tegengaan huiselijk geweld (opvang)	nieuw		
630	jongerenprojecten (12+)	hernoemd en afgebakend	630	sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk

Naar inhoudsopgave

Voorstel functies		Type verandering	Huidige functies	
			~~640~~	~~bejaardenzorg~~
650	kinderopvang en buitenschoolse opvang en activiteiten (0-12 jaar)	hernoemd en afgebakend	650	kinderopvang
			~~651~~	~~dagopvang gehandicapten~~
Hoofdfunctie 7. publieke gezondheid, natuur en milieu			Hoofdfunctie 7. – Volksgezondheid	
			~~700~~	~~algemeen beheer volksgezondheid~~
710	publieke gezondheid	hernoemd en afgebakend	710	preventieve en curatieve gezondheidszorg
			~~711~~	~~ambulancevervoer~~
			~~712~~	~~verpleeginrichtingen~~
715	milieubeleid	afgesplitst van functie 723 en afgebakend		
716	vergunningverlening en handhaving milieu	nieuw	*720*	*slachthuizen (naar hoofdfunctie 3 verplaatst)*
721	afval en reiniging	hernoemd; niet veranderd	721	reiniging
722	riolering en afvalwaterzuivering	niet veranderd (beperkt hernoemd)	722	riolering en waterzuivering
723	natuurbeheer en -bescherming	hernoemd; deel afgesplist naar 715 (nieuw)	723	milieu en natuurbeheer
724	begraafplaatsen	hernoemd; niet veranderd	724	lijkbezorging
725	vector control en voedselgezondheid	hernoemd en afgebakend	725	overige openbare hygiëne
			~~730~~	~~overige volksgezondheid~~
Hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting			Hoofdfunctie 8. – Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	
810	ruimte en leefomgeving	hernoemd en afgebakend	810	ruimtelijke ordening
820	grondexploitatie	hernoemd en afgebakend	820	woningexploitatie/woningbouw
822	wonen en bouwen	hernoemd en afgebakend	822	overige volkshuisvesting

Naar inhoudsopgave

Voorstel functies		Type verandering	Huidige functies	
830	betaalbaar wonen	nieuw		
Hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen			Hoofdfunctie 9. – Financiering en algemene dekkingsmiddelen	
910	mutaties reserves	hernoemd; niet veranderd	910	reserves en voorzieningen
			~~912~~	~~vrijgekomen middelen~~
913	geldleningen en uitzettingen	hernoemd en afgebakend	913	beleggingen
914	deelnemingen	hernoemd en afgebakend		
918	motorrijtuigenbelasting	afsplitsing van functie 920		
919	toeristenbelasting	afsplitsing van functie 920		
920	overige belastingen	hernoemd en afgebakend	920	belastingen
921	vrije uitkering	niet veranderd	921	vrije uitkeringen
922	overige, zoals onvoorzien	hernoemd en afgebakend	922	algemene uitgaven en inkomsten

Voorstel kostensoorten

Op de pagina's 12 en 13 hebben we het voorstel voor de kostensoorten opgenomen. Het voorstel is gebaseerd op de economische categorieën voor provincies en gemeenten. Op een paar punten zijn de categorieën aangepast, dat wil zeggen vereenvoudigd en/of hernoemd. De aanpassingen lichten we hieronder toe:

Hoofdcategorie 3 voor gemeenten en provincies is uitgebreider dan nodig voor de eilanden. We stellen een paar vereenvoudigingen voor:

- ingeleend en uitgeleend persoon voegen we samen tot één categorie: personeel van derden (aan baten en lasten zijde).
- pachten en huren voegen we samen tot één categorie.
- sociale uitkeringen in natura verschuiven we naar hoofdcategorie 4, zie de toelichting hieronder.
- kostensoort 3.1 energie hebben we verbreed tot kosten nutsbedrijven.

Hoofdcategorie 4
Catetgorie 4.1.1 luidt: 'sociale uitkeringen in geld'. Categorie 3.4.1 heet 'sociale uitkeringen in natura'. Bij 4.1.1. gaat het om inkomensvoorzieningen krachtens de Participatiewet en andere wetten, evenals om de gemeentelijke bijstandsverlening. Onder categorie 3.4.1 vallen volgens Findo lasten *"voor het bijdragen aan huishoudens om de financiële lasten te verlichten die voortvloeien uit een aantal sociale risico's en behoeften, én waarvan de besteding is gebonden aan de aanschaf van bepaalde goederen en diensten. Het maakt hierbij niet uit of de bijdrage wordt overgemaakt op de bankrekening van de begunstigde voor het zelf kunnen aanschaffen van goederen of diensten, of dat de bijdrage wordt overgemaakt aan de instantie die het goed of de dienst verstrekt."*
De eilanden hebben de bijzondere onderstand als taak. Deze valt onder uitkeringen in natura volgens bovenstaande omschrijving. De eilanden hebben de onderstand *niet* als taak. Uitkeringen in geld aan huishoudens is vanuit dat perspectief niet nodig. De tegenmoetkoming in energielasten leidt wel tot een betaling aan huishoudens. Dit zou onder een uitkering in geld kunnen vallen. We stellen daarom beide categorieën voor. Tevens stellen we voor beide onder categorie 4 te brengen en ze niet 'sociale uitkeringen' te noemen maar 'uitkering'. De reden hiervoor is dat 'sociale uitkering' voor de eilandelijke taken geen duidelijke naam is. We stellen voor uitkeringen in geld en in natura bij hoofdcategorie 4 op te nemen, omdat beide uitkeringen, wat betreft doel/taak dicht bij elkaar liggen en omdat ze beide leiden tot een betaling door het eiland. Categorie 4.1 wordt dan 'uitkeringen aan huishoudens' met als onderverdelingen: 4.1.1. 'uitkeringen in geld' en 4.1.2 'uitkeringen in natura'.

Categorie 4.2 'subsidies' kent voor gemeenten en provincies een definitie, zoals gegeven door het Europees statistisch bureau (Eurostat). Deze deze definitie wijkt af van de afbakening van subsidies volgens de Algemene wet bestuursrecht. Categorie 4.3.8 'inkomensoverdrachten overige instellingen en personen' betreft onder andere subsdies aan stichtingen en verenigingen. De definitie van Eurostat is voor de eilanden niet relevant en verwarrend. We stellen daarom voor categorie 4.2 te noemen: 'subsidies aan instellingen, organisaties en personen'.

De categorieën 4.3 en 4.4 kennen een indeling in subcategorieën. Deze hebben wij voor de eilanden vereenvoudigd tot de mogelijkheden die voor de eilanden relevant zijn. Zo zijn overdrachten aan of van provincies of gemeenschappelijke regelingen weggelaten. Wel stellen we een categorie 'overig' voor, zodat eventuele uitzonderingen kunnen worden opgevangen.

Hoofdcategorie 5 kent een onderverdeling in rente en dividend. Dat is voor de eilanden op dit moment niet nodig voor de lasten. Omdat een wetswijziging wordt overwogen stellen we deze splitsing toch voor voor de eilanden.

Tot slot, de nummering van de categorieën hebben we voor de openbare lichamen zo aangepast dat de categorieën doornummeren. De kostensoorten voor de lasten en de baten hebben daarbij dezelfde nummering. Als een nummer ontbreekt bij de baten dan betekent dat dat deze kostensoort er alleen is voor de lasten. Dit is een uitzondering. De meeste lastencategorieën hebben ook een variant voor de batenzijde.

Naar inhoudsopgave

Kostensoorten lasten

1. salarissen en sociale lasten

2. belastingen

3. goederen en diensten
3.0 personeel van derden
3.1 grond
3.2 pachten en huren
3.3 duurzame goederen
3.4 kosten nutsbedrijven
3.5 leges en andere rechten
3.6 overige goederen en diensten

4. overdrachten
4.1 uitkeringen aan huishoudens
4.1.1 uitkeringen in geld
4.1.2 uitkeringen in natura
4.2 subsidies aan instellingen, organisaties en personen
4.3 inkomensoverdrachten
4.3.1. inkomensoverdrachten rijk
4.3.2 inkomensoverdrachten EU
4.3.3 inkomensoverdrachten overig
4.4 kapitaaloverdrachten
4.4.1. kapitaaloverdrachten rijk
4.4.2 kapitaaloverdrachten EU
4.4.3 kapitaaloverdrachten overig

5. rente en dividend
5.1 rente
5.2 dividend en winsten

6. financiële transacties

7. verrekeningen
7.1 mutatie reserves
7.2 mutatie voorzieningen
7.3 afschrijvingen
7.4 toegerekende reële en bespaarde rente
7.5 overige verrekeningen

Kostensoorten baten

2. belastingen

3. goederen en diensten
3.0 vergoeding voor personeel
3.1 grond
3.2 pachten en huren
3.3 duurzame goederen
3.4 kosten nutsbedrijven
3.5 leges en andere rechten
3.6 overige goederen en diensten

4. overdrachten
4.1 uitkeringen aan huishoudens
4.1.1 uitkeringen in geld
4.1.2 uitkeringen in natura
4.2 subsidies aan instellingen, organisaties en personen
4.3 inkomensoverdrachten
4.3.1. inkomensoverdrachten rijk
4.3.2 inkomensoverdrachten EU
4.3.3 inkomensoverdrachten overig
4.4 kapitaaloverdrachten
4.4.1. kapitaaloverdrachten rijk
4.4.2 kapitaaloverdrachten EU
4.4.3 kapitaaloverdrachten overig

5. rente en dividend
5.1 rente
5.2 dividend en winsten

Naar inhoudsopgave

6. financiële transacties

7. verrekeningen
7.1 mutatie reserves
7.2 mutatie voorzieningen
7.3 afschrijvingen
7.4 toegerekende reële en bespaarde rente
7.5 overige verrekeningen

Voorstel ondersteuning

Duiding functies en kostensoorten

Voor de huidige functionele indeling van de eilanden ontbreekt een duiding van wat er onder welke functie geboekt moet worden. Voor provincies en gemeenten is er uitleg voor wat bij welk taakveld of categorie geboekt moet worden. Deze uitleg is te vinden op de website Findo. Ook is er een jaarlijkse circulaire over Iv3.
Voor eenduidige boekingen op de functies en kostensoorten is het noodzakelijk dat er een omschrijving is van wat waar wel en niet onder hoort. Deze omschrijvingen dienen dynamisch te zijn. Als er nieuwe wet- en regelgeving is en/of nieuw beleid en/of andere veranderingen dan moet het helder zijn wat dat betekent voor de boekingen. In het verlengde daarvan kunnen de functies in de Ministeriële regeling om de bijvoorbeeld vijf jaar worden geactualiseerd, indien nodig.

Vertaling termen

Saba is Engelstalig. Op Sint Eustatius wordt ook veel in de Engelse taal gedaan. Een goede Engelse vertaling van de termen én van de omschrijvingen is daarom nodig.

Findo

Wij stellen voor dat er ook voor de openbare lichamen een onderdeel – in het Nederlands en in het Engels - op de Findo-website komt voor de functies en voor de kostensoorten. We merken daarbij op dat de kostensoorten grotendeels aansluiten bij de categorieën voor de provincies en gemeenten.

BBV BES en Regeling functionele indeling BES

Het besluit begroting en verantwoording (BBV) BES stelt reeds een functionele indeling verplicht in artikel 16. De indeling is gegeven in de Ministeriële regeling functionele indeling BES. Voor de herziening van de functionele indeling volstaat het wijzigen van de Ministeriële regeling.
De indeling naar kostensoorten is niet verplicht. Om deze indeling verplicht te stellen dient het BBV BES te worden gewijzigd. Vervolgens kunnen de kostensoorten in een Ministeriële regeling worden opgenomen.

Omdat de begroting 2025 van de openbare lichamen reeds in voorbereiiding is kan dit voorstel voor de herziening van de functionele indeling en de invoering van de kostensoorten op zijn vroegst bij de begroting 2026 een rol spelen.

Onderbouwing voorstel herziening functionele indeling

Hoofdfunctie 0. algemeen bestuur

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 0. algemeen bestuur voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. De taakvelden van de provincies zijn vergelijkbaar met die voor gemeenten of niet van toepassing en zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 0. – algemeen bestuur					**0. bestuur en ondersteuning**
001	bestuursorganen	X	X	X	0.1 bestuur
002	bestuursapparaat	X	X	X	0.4 overhead
003	burgerzaken	X	X	X	0.2 burgerzaken
020	eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	X	X		0.3 beheer overige gebouwen en gronden

Taken algemeen bestuur

De eilandelijke taken voor algemeen bestuur zijn:

- eilandsraad, gezaghebber en gedeputeerden, ondersteuning eilandsraad en gezaghebber
- bedrijfsvoering en concern, huisvesting en archief, organisatie algemeen, zoals arbeidsvoorwaarden, opleidingen, reis- en verblijfskosten
- eigendommen niet voor openbare dienst bestemd. Het gaat hier vooral om panden in eilandelijk bezit die worden verhuurd.
- bevolkingsadministratie, burgerlijke stand en (reis)documenten, overige waaronder verkiezingen
- digitaliseringsopgave en basisinfrastructuur

Onder eilandsraad, gezaghebber en gedeputeerden en ondersteuning eilandsraad en gezaghebber vallen de salarissen en vergoedingen, evenals de ondersteuning, zoals de griffie, de rekenkamer, en het bureau van de gezaghebber. Dit laatste uitgezonderd de ondersteuning voor veiligheid (zie daarvoor hoofdfunctie 1).

Bij bedrijfsvoering en concern gaat het om taken die ondersteunend zijn aan het primaire proces, waaronder de kosten van de bedrijfsvoeringsafdelingen, zoals personeelszaken, financiën, ICT, facilitaire zaken, post, juridische zaken, communicatie, strategische ondersteuning en de ondersteuning van de eilandsecretaris. Ook huisvesting valt hieronder en het archief voor de eigen bedrijfsvoering en de eilandelijke taken (zoals de burgerlijke stand).

Op functie 020 eigendommen niet voor openbare dienst bestemd wordt door Bonaire naast de verhuur van gebouwen ook de erfpacht geboekt, evenals de kosten die worden gemaakt voor de erfpacht – dus die van de afdeling ruimtelijke ordening. Sint Eustatius en Saba hebben geen erfpacht.

Onder de taak bevolkingsadministratie, burgerlijke stand en reisdocumenten vallen onder andere: het opstellen van geboorte, huwelijk en overlijdens akten, het opnemen van deze akten in de burgerlijke stand, het verwerken van de mutaties (zoals huwelijken, geboortes, emigratie en overlijden) in de basisadministraties persoonsgegevens en het verstrekken van uittreksels en afschriften van akten, het verstrekken van diverse documenten aan burgers op basis van de gegevens in de basisadministraties persoonsgegevens, het sluiten van huwelijken, het doorvoeren van nieuwe gegevens en processen relevant voor burgerzaken en het voorbereiden en uitvoeren van verkiezingen en referenda.

Tot digitalisering en basisinfrastructuur horen:

- de bevolkingsadministratie (Piva: Persoonsinformatievoorziening Nederlandse Antillen en Aruba)
- doorontwikkelen identiteit- en toegangsstelsel; het gaat dan om:
  - het introduceren van het burgerservicenummer (BSN)
  - kwaliteit van adressen
  - introductie van postcodes
- digitale dienstverlening aan burgers

De eilanden hebben nog geen basisregister adressen en gebouwen. Als dit register er wel is hoort dit onder hoofdfunctie 8 ruimtelijke ordening, zie verder onder hoofdfunctie 8.

Wat wordt waar geboekt?

Op functie 001 boeken de eilanden de kosten van de eilandsraad en het bestuurscollege. Saba boekt de kosten voor de ondersteuning van de eilandsraad en het college op functie 002. Bonaire op 001, evenals Sint Eustatius.

De drie eilanden boeken de kosten voor bedrijfsvoering, zoals de afdelingen personeelszaken, financiën, juridische zaken, de huisvesting en het archief op functie 002. Sint Eustatius boekte een groot deel van de personeelskosten – breder dan bedrijfsvoering - op 002.

Op functie 003 staan de kosten voor burgerzaken bij alle drie de eilanden. Saba boekt de kosten voor verkiezingen op 002, evenals die voor domeinbeheer en het planningsbureau (beide ruimtelijke ordening). Bonaire en Sint Eustatius boeken de kosten voor de verkiezingen op functie 003.

Op functie 020 boekt Bonaire de erfpacht: zowel de baten als de lasten van erfpacht. Op de Sint Eustatius en Saba is er geen erfpacht. Sint Eustatius wil het wel invoeren en boekt de kosten daarvan ook op 020.
Baten en lasten van verhuur van eilandelijke panden worden niet op 020 geboekt, maar onder ruimtelijke ordening of beheer openbare ruimte, omdat daar het beheer van de gebouwen onder valt. Vaak wordt er geen huur gevraagd, omdat een gebouw bijvoorbeeld ter beschikking is gesteld van de bibliotheek.

Taakvelden gemeenten

Sinds begroting 2017 zijn de taakvelden 0 en 9 van gemeenten gecombineerd onder bestuur en organisatie. Op taakveld 9 staat financiering en algemene dekkingsmiddelen. Deze staan bij de eilanden op hoofdfunctie 9. We beperken ons hier daarom tot de taakvelden die over bestuur en organisatie gaan.

Taakveld 0.1 bestuur
Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen:

- college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reiskosten en verblijfkosten e.d.)
- raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.)
- de ondersteuning van de raad, de griffie
- regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking
- lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.

Taakveld 0.2 burgerzaken
Tot dit taakveld behoren de volgende burgerzaken:

- bevolkingsregister en burgerlijke stand
- rijbewijzen, paspoorten en andere reisdocumenten
- straatnaamgeving en kadastrale informatie

- burgerschap
- Verklaringen Omtrent het Gedrag (VOG)
- verkiezingen, referenda
- leges burgerzaken, leges kadastrale gegevens

Taakveld 0.3 beheer overige gebouwen en gronden
Tot dit taakveld behoren taken met betrekking tot onroerend goed dat niet in exploitatie is en niet aan een specifiek beleidsveld is toe te delen:
beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.

Taakveld 0.4 overhead
Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces:

- leidinggevenden primair proces (hiërarchisch), die personele verantwoordelijkheden hebben zoals het voeren van functioneringsgesprekken
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie, waaronder planning & control, verantwoording en auditing
- personeel en organisatie (P&O / HRM) en organisatie- en formatieadvies
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)
- juridische zaken: juridische medewerkers op een bedrijfsvoeringafdeling of belast met een bedrijfsvoeringstaak
- bestuurszaken: ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van b&w
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging)
- documentaire informatievoorziening (DIV)
- managementondersteuning en secretariaten primair proces
- leges gemeentearchief.

Tot dit taakveld behoort niet:

- ondersteuning van de raad, de griffie maakt geen deel uit van de ambtelijke organisatie, dit hoort onder taakveld 0.1
- archieven met een historische betekenis horen onder taakveld 5.4;

De volgende activiteiten horen ook niet op dit taakveld, maar moeten worden verantwoord op het taakveld van het primaire proces:

- klantcommunicatie die betrekking heeft op specifieke taakvelden, zoals belastingen, wijkteams of vergunningen
- de activiteiten van projectleiders en coördinatoren – leidinggevenden zonder personele verantwoordelijkheid
- Afhandeling van bezwaar- en beroepsschriften en activiteiten van juristen die primaire taken verrichten zoals vergunningverlening
- Informatievoorziening en automatisering ten behoeve van primaire proces-systemen moeten worden verantwoord op het taakveld van dat proces
- een bijdrage aan/van een verbonden partij, zoals een gemeenschappelijke regeling, als vergoeding voor de uitvoering van taken. Deze moet worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waar de verbonden partij werkzaam voor is.

Overwegingen

Op functie 001 worden de kosten voor bestuur geboekt. Met een omschrijving wat er wel en niet onder valt kan dit duidelijk worden afgebakend. De omschrijving (en naam) van taakveld 0.1 bestuur van gemeenten kan als uitgangspunt dienen.

Op functie 002 worden veel bedrijfsvoeringskosten geboekt. Ook dit kan beter afgebakend als er een omschrijving is. De omschrijving (en naam) van taakveld 0.4 overhead van gemeenten kan als uitgangspunt dienen.

Functie 003 wordt vrij eenduidig gebruikt. Echter ook hier is enige afbakening van belang. Het gaat dan vooral om de baten en lasten voor verkiezingen. Het voorstel is om verkiezingen bij burgerzaken te boeken.

Rijbewijzen vallen bij gemeenten ook onder burgerzaken. Voor de eilanden is dat minder voor de hand liggend, omdat de taak van de eilanden veel groter is ten aanzien van de rijbewijzen. De eilanden boeken deze kosten op functie 211, zie verder hoofdfunctie 2. verkeer, vervoer en waterstaat.

Naar inhoudsopgave

Digitalisering en basisregistraties is een taak die sterk in ontwikkeling is. De kosten voor deze taak zijn daarom bij voorkeur apart inzichtelijk. Wij stellen hiervoor functie 005 voor.

Tot slot, 020 eigendommen niet voor openbare dienst kan net zoals bij gemeenten worden beperkt tot beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt. De naamgeving kan worden aangepast aan die voor gemeenten, omdat die omschrijving duidelijker is.
Erfpacht wordt dan onder hoofdfunctie 8 geboekt, zie verder de beschrijving van hoofdfunctie 8. Dit is met name voor Bonaire van belang.

Het voorstel voor hoofdfunctie 0. bestuur en burgerzaken is:
001 bestuur
002 overhead
003 burgerzaken en verkiezingen
005 digitalisering en registers
020 beheer overige gebouwen en gronden

Hoofdfunctie 1. openbare orde en veiligheid

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 1. openbare orde en veiligheid voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is daarnaast aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. De taakvelden van de provincies zijn vergelijkbaar met die voor gemeenten of niet van toepassing en zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 1. – openbare orde en veiligheid					**1. veiligheid**
120	brandweer en rampenbestrijding				1.1 crisisbeheersing en brandweer
130	rampenbestrijding	X	X	X	
140	overige Beschermende Maatregelen	X		X	1.2 openbare orde en veiligheid

Taken openbare orde en veiligheid

De eilandelijke taken voor openbare orde en veiligheid zijn:

- rampenbestrijding en crisisbeheersing
- openbare orde en veiligheid

Rampenbestrijding en crisisbeheersing is een taak op basis van de Veiligheidswet BES. De openbare lichamen zijn onder meer verantwoordelijk voor het hebben en vaststellen van een rampen- en crisisplan. De gezaghebber heeft het opperbevel in geval van een ramp of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. De eilandsecretaris vervult de functie van eilandelijk rampencoördinator, dat wil bijvoorbeeld zeggen dat hij belast is met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die het openbaar lichaam treft met het oog op een ramp of crisis. Ook adviseert de eilandssecretaris het bevoegd gezag over risico's van rampen en crises.

Onder openbare orde en veiligheid vallen:

- de taken van de gezaghebber voor openbare orde en veiligheid, zoals het wapenbeleid, wapenvergunningen en consenten (toestemming), prostitutie gedoogbeleid, VOG afgifte en de algemene plaatselijke verordening (APV). Ook is er een Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC) in ontwikkeling voor Caribisch Nederland. Het gaat dan om het bestrijden van ondermijning.
- BOA's (op de eilanden ook wel bavpol genoemd). Deze kunnen als taken openbare orde en veiligheid hebben, maar ook verkeersveiligheid (parkeercontrole) of natuurbeheer en -bescherming.

Brandweer is geen eilandelijke taak. Uitgezonderd de brandweer op de luchthavens. Dit is een specifieke taak en maakt onderdeel uit van de taak luchthaven.

Wat wordt waar geboekt?

De taken voor rampenbestrijding en crisisbeheersing worden door de drie eilanden op functie 130 rampenbestrijding geboekt.

Saba boekt de Boa's op functie 140 plus nog enkele andere toezicht- en handhavingstaken. Ook Bonaire boekt toezicht- en handhavingstaken op 140, waaronder ook het toezicht en handhaving op de casino's en de inning van de baten hiervoor. Sint Eustatius boekt de toezicht- en handhavingstaken bij het kabinet van de gezaghebber en/of op de taak.

Taakvelden gemeenten

1.1 crisisbeheersing en brandweer
Gemeenten boeken op taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer de reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen. Het gaat om:

- brandbestrijding
- preventieve maatregelen ten behoeve van de fysieke veiligheid
- rampenbestrijding.

1.2 openbare orde en veiligheid
Tot taakveld 1.2 openbare orde en veiligheid behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid, waaronder:

- toezicht en handhaving openbare orde, BOA's
- Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit
- preventie van criminaliteit
- opstellen en handhaven APV
- wet wapen en munitie (voorheen vuurwapenwet)
- dierenbescherming.

Tot dit taakveld behoren niet maatregelen op het gebied van verkeersveiligheid.

Overwegingen

De taken voor rampenbestrijding en crisisbeheersing worden door de drie eilanden op functie 130 rampenbestrijding geboekt. Deze functie volstaat dus. De naam kan worden aangepast aan de breedte van de taak: rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Deze functie is beperkt vergelijkbaar met het taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer van gemeenten. In de eerste plaats is de brandweer geen eilandelijke taak is. In de tweede plaats is de taak voor rampenbestrijding van de eilanden groter, omdat de eilanden het rampenplan maken. In Europees Nederland doet de brandweer dat. Ook kennen de eilanden geen veiligheidsregio.

Functie 140 Overige Beschermende Maatregelen is vergelijkbaar met taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid in Europees Nederland. Als de afbakening van dit taakveld wordt gevolgd worden alle BOA's hierop geboekt ongeacht waarvoor ze worden ingezet.
BOA's kunnen op de eilanden ook worden ingezet voor natuurbeheer en -bescherming. Bij gemeenten is dat niet het geval, omdat gemeenten vrijwel geen taken hebben voor natuurbeheer en -bescherming; dit is met name een provinciale taak in Europees Nederland. Op de eilanden kan deze taak worden gemandateerd aan de uitvoeringsorganisaties voor natuurbeheer en -bescherming. We stellen voor om toezicht en handhaving voor natuurbeheer en -bescherming op de taak natuurbeheer en -bescherming te boeken en niet op functie 140; ook niet als deze taak door BOA's wordt uitgevoerd.
De functieomschrijving overige Beschermende Maatregelen kan duidelijker. De omschrijving van taakveld 1.2 openbare orde en veiligheid is concreter en adequater.

De omschrijving van hoofdfunctie 1 is in Caribisch Nederland openbare orde en veiligheid. In Europees Nederland is de omschrijving veiligheid. Beide zijn mogelijk. Veiligheid is wat algemener en past iets beter bij de taken. We stellen daarom voor om hoofdfunctie 1 veiligheid te noemen.

Het voorstel voor hoofdfunctie 1. veiligheid is:

130 rampenbestrijding en crisisbeheersing
140 openbare orde en veiligheid

Naar inhoudsopgave

Hoofdfunctie 2. verkeer, vervoer en waterstaat

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 2. verkeer, vervoer en waterstaat voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is daarnaast aangegeven welke functies ze gebruiken. In de een na laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. In de laatste kolom is dat voor de taakvelden van provincies gedaan.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 2. – verkeer, vervoer en waterstaat					**2. verkeer, vervoer en waterstaat**	**2. verkeer en vervoer**
200	algemeen beheer DROB		X			
210	wegen, straten en pleinen	X	X	X	2.1 verkeer en vervoer	2.1 landwegen
211	verkeersmaatregelen te land	X	X	X	2.2 parkeren	
220	zeehavens		X	X	2.3 recreatieve havens 2.4 economische havens en waterwegen	6.2 logistiek (waaronder zee- en binnenhavens)
222	verkeersmaatregelen te water	X				
230	luchtvaart		X	X		
						2.2 waterwegen
					2.5 openbaar vervoer	2.3 openbaar vervoer
						2.9 verkeer en vervoer, overige baten en lasten
						3. Water
						3.1 waterkeringen 3.2 kwantiteit oppervlaktewater 3.3 kwantiteit grondwater 3.4 kwaliteit oppervlaktewater 3.5 kwaliteit grondwater 3.9 water, overige baten en lasten

Taken verkeer, vervoer en waterstaat

De eilandelijke taken voor verkeer, vervoer en waterstaat zijn:

- wegen, pleinen, parkeren, straatverlichting, erosieherstel en overige
- verkeersverordening en rijbewijzen
- luchthaven
- zeehaven
- (openbaar) vervoer op de eilanden
- (openbaar) vervoer van en naar de eilanden
- regenwaterbeheer

Deze taken zijn noodzakelijk voor personen- en goederenvervoer.

De taak wegen, pleinen enzovoorts op de eilanden betreft wegen, pleinen, rotondes, parkeerplaatsen en kunstwerken (zoals bruggen). Ook verlichting van de openbare weg valt onder deze taak. Wegen kunnen verhard en onverhard zijn. Erosiebestrijding en erosieherstel is ook van belang. Het gaat dan bijvoorbeeld om het fixeren van de (rots)kust van Sint Eustatius en van de rots op Saba, waar het gevaarlijk is als er stenen afbreken en omlaag vallen. Het gaat ook om het opruimen van rotsblokken op de weg. Tot slot, valt ook het onderhoud van het openbaar groen (niet zijnde natuurbeheer en -bescherming) hieronder.

De verkeersverordening, afleggen rijexamens en afgeven rijbewijzen is een eilandelijke taak, evenals het afgeven van aanverwante documenten (bijvoorbeeld kentekenbewijzen).

Voor het vervoer van en naar de eilanden van personen zijn vooral de luchthavens van belang.

De zeehavens zijn van belang voor de aanvoer van goederen en levensmiddelen. Daarnaast heeft de zeehaven een functie voor toerisme. Op Saba en Sint Eustatius zijn de goederen- en personenhaven (nog) gecombineerd. Op Bonaire zijn er verschillende pieren voor enerzijds goederen en anderzijds personen.

(openbaar) vervoer De eilanden zijn kleinschalig. Voor diverse transacties (ziekenhuis, notaris) en voor familiebezoek gaan de inwoners naar andere eilanden. Vliegen is het belangrijkste vervoersmiddel voor personen om van en naar de eilanden te gaan. De luchtvaartbedrijven zijn de spil van het vervoer van en naar de eilanden.
Op de bovenwinden is er een pilot met een veerboot. Bonaire wil een pilot starten met een buslijn op het eiland. Saba is in 2023 met een dergelijke pilot begonnen.

Regenwaterbeheer is op alle drie de eilanden van belang; alle drie de eilanden kennen diverse maanden in het jaar veel regenval. Deze taak kan onderdeel zijn van wegen, maar het kan ook breder van belang zijn.

Klimaatadaptatie kan als een overkoepelende en deels een nieuwe taak worden gezien. Deze taak houdt kort samengevat in: het aanpassen van de omgeving aan de verwachte effecten van klimaatverandering. Daarvoor is het nodig dat is geïnventariseerd wat de verwachte effecten van klimaatverandering zijn, evenals het maken van een plan voor maatregelen om de effecten te mitigeren. Bij klimaatadaptatie gaat het om het maken van beleid. Dit is onderdeel van ruimtelijke ordening en valt daarom onder hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting. De maatregelen die uit klimaatadaptatie voortvloeien vallen onder de desbetreffende taak. Bijvoorbeeld bij een weg kunnen maatregelen voor afvoer van regenwater worden getroffen. Omdat de eilanden slechts beperkt maatregelen voor de afvoer van regenwater hebben kan dit als afzonderlijke taak worden gezien.

Wat wordt waar geboekt?

De kosten voor wegen, pleinen, parkeerplaatsen worden door de drie eilanden op functie 210 wegen, straten en pleinen geboekt. Dit met de kanttekening dat Sint Eustatius een deel van de kosten op functie 200 algemeen beheer DROB boekt. Daar worden meer kosten voor de openbare ruimte op geboekt, evenals bijvoorbeeld de kosten voor de schoolbussen. Het vegen van de straten wordt op functie 721 reiniging geboekt door Bonaire en Saba. Sint Eustatius boekt deze kosten op 200 algemeen beheer DROB.

Op functie 211verkeersmaatregelen te land staan de kosten voor de rijbewijzen, dat wil zeggen rijexamens, verstrekking rijbewijzen en de

inkomsten ervan. De pilot met een buslijn op Saba staat eveneens op functie 211. De pilot met OV op Bonaire staat bij functie 211 genoemd; deze pilot is nog niet gestart.
Bonaire boekt de straatverlichting op functie 211.

Op functie 220 zeehaven boeken Saba en Sint Eustatius de zeehaven. Ook de baten en lasten van de ferry worden hierop geboekt.
Bonaire boekt de kosten voor de zeehaven op functie 222. Op functie 222 wordt verder niet geboekt. Er is geen binnenwater op de eilanden waar vervoer een rol speelt. Bonaire heeft wel een aantal meren, maar deze zijn vooral van belang voor natuurbeheer en -bescherming.

Op functie 230 luchthaven boeken Saba en Sint Eustatius de baten en lasten van de luchthaven. De luchthaven op Bonaire is een overheids BV die in principe kostendekkend is. Bonaire boekt geen baten en lasten voor de luchthaven op een incidentele bijdrage na.

Sint Eustatius heeft een functie 240 Waterkering, afwatering en landaanwinning opgenomen in de begroting 2023. Hier was niets op geboekt. In de begroting 2024 is deze functie niet meer opgenomen.

Kosten voor klimaatadaptatie of afvoer van regenwater zijn er vooralsnog maar beperkt en zijn vooral op functie 210 meegenomen.

Taakvelden gemeenten

Gemeenten hebben vijf taakvelden voor verkeer, vervoer en waterstaat.

Taakveld 2.1 verkeer en vervoer
Taakveld 2.1 omvat alle taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende 'droge infrastructuur'. De lasten voor parkeren worden op taakveld 2.2 geboekt. Het gaat daarbij vooral om beleidskosten en andere overige kosten. De kosten voor aanleg, beheer en onderhoud van parkeerhavens vallen onder taakveld 2.1.
Onder taakveld 2.1 valt bij gemeenten ook straatreiniging: schoonmaken en (toezien op) schoonhouden van de openbare ruimte van veeg- en zwerfafval.

Taakvelden 2.3 recreatieve havens en 2.4 economische havens en waterwegen
De taakvelden 2.3 en 2.4 bevatten de baten en lasten voor de havens. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in twee type havens (recreatief en economisch). Veerponden vallen onder openbaar vervoer.

Taakveld 2.5 openbaar vervoer
Taakveld 2.5 bevat de lasten voor het openbaar vervoer. Het gaat dan om alle kosten, maar niet om de bus- en tramhaltes; deze vallen onder taakveld 2.1 verkeer en vervoer. Collectief vervoer voor personen die ondersteuning behoeven valt er ook niet onder (deze kosten vallen onder het sociaal domein).

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Provincies hebben een taakveld voor landwegen en een taakveld voor waterwegen. Provincies kunnen een rol hebben bij zee- en binnenhavens. Dit valt onder taakveld 6.2 logistiek, dat wil zeggen 'de logistieke inrichting ter bevordering van de economische activiteiten.' Provincies hebben ook een taakveld voor openbaar vervoer; dat is taakveld 2.3.
Taakveld 2.9 Verkeer en vervoer, overige baten en lasten omvat de beleidsmatige taken voor verkeersveiligheid.

Tot slot hebben de provincies zes taakvelden voor 'water'. Volledigheidshalve merken we op dat ook de waterschappen taken hebben met betrekking tot water.

Overwegingen

Functie 200 algemeen beheer DROB voegt niet veel toe. Deze kan voor de inzichtelijkheid beter geschrapt.

Functie 210 wegen, straten en pleinen is duidelijk. Met de kanttekening dat ook erosiebestrijding en -herstel, evenals openbaar groen, hieronder valt. De

taakvelden van gemeenten en provincies zijn voor de eilanden minder relevant:

- het onderscheid landwegen en waterwegen is niet relevant voor de eilanden, omdat de eilanden weinig tot geen waterwegen hebben.
- parkeren en infrastructuur onderscheiden is voor de eilanden niet relevant. Er is wel parkeerbeleid, maar dit is niet goed te onderscheiden van ander beleid voor de ruimtelijke ordening. Het gaat dan vooral om de vraag: waar parkeerplaatsen aan te leggen.

De eilanden boeken reiniging bij afval. Er is geen reden om dit uit elkaar te halen, zoals bij gemeenten wel is gebeurd.

Op functie 211 verkeersmaatregelen te land worden de lasten en baten voor onder ander de rijbewijzen geboekt. De eilanden hebben hiervoor een grotere taak dan gemeenten. De eilanden zijn verantwoordelijk voor de verkeersveiligheid, rijexamens en rijbewijzen. Dit is een taak die gemeenten en provincies niet of, maar beperkt hebben. Een afzonderlijke functie hiervoor is inzichtelijk. De naam kan duidelijker, bijvoorbeeld verkeersveiligheid en rijvaardigheid.
Kosten voor openbaar vervoer kunnen beter, net zoals bij gemeenten en provincies, op een afzonderlijke functie worden geboekt. We stellen hiervoor een nieuwe functie – functie 250 openbaar vervoer voor. Op deze functie worden dan zowel de buslijnen op de eilanden als de veerboten tussen de eilanden geboekt.

De functie 220 zeehavens is duidelijk. Het onderscheid recreatieve en economische havens of goederen- en persoonshaven, zoals die bij gemeenten wordt gemaakt, is vooralsnog op de eilanden niet goed te maken.
De functie 222 verkeersmaatregelen te water heeft geen toegevoegde waarde en kan worden geschrapt.

Functie 230 luchtvaart is duidelijk in de zin dat de eilanden daar de baten en lasten voor de luchthavens op boeken. Deze functie is voor de eilanden nodig in tegenstelling tot gemeenten en provincies. [5] De naam kan concreter, namelijk luchthaven, aangezien de eilanden verantwoordelijk zijn voor de luchthavens en niet voor de luchtvaart.
Tot slot stellen we een nieuwe functie voor regenwaterafvoer voor. Dit om deze taak in ontwikkeling te kunnen volgen.

Het totale takenpakket van de eilanden is op een aantal punten anders dan van gemeenten (verkeer en vervoer) en provincies (verkeer en water). De benaming van de hoofdfunctie kan daarop aangepast. Een optie is hoofdfunctie 2 te hernoemen tot infrastructuur en mobiliteit.

Het voorstel voor hoofdfunctie 2 infrastructuur en mobiliteit is:
210 wegen, straten en pleinen
211 verkeersveiligheid en rijvaardigheid
220 zeehavens
230 luchthavens
240 regenwaterafvoer
250 openbaar vervoer

[5] Alleen de gemeenten: Eindhoven, Tynaarlo, Amsterdam, Rotterdam en de provincies: Limburg, Noord-Brabant, Groningen en Drenthe hebben een burgerluchthaven.

Hoofdfunctie 3. economische zaken

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 3. economische zaken voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de een na laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. In de laatste kolom is dat voor de taakvelden van provincies gedaan.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 3. – economische zaken					**3. economie**	**6. regionale economie**
300	economische zaken	X	X	X	3.1 economische ontwikkeling	6.4 recreatie en toerisme
310	handel en Industrie	X	X	X	3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur 3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen 3.4 economische promotie	
340	agrarische productie en ontginning					6.1 agrarische aangelegenheden
341	overige agrarische Zaken, jacht en visserij	X	X	X		

Taken economische zaken

De eilandelijke taken voor economische zaken zijn:

- economisch beleid en stimulering economische sectoren, stimulering toerisme
- toezicht en handhaving economisch beleid (prijzen, ijkwezen)
- landbouwontwikkeling en visserij
- nutsbedrijven: elektriciteitsbedrijf, (drink)waterbedrijf, telecommunicatiebedrijf.

Bij economisch beleid en stimulering economische sectoren gaat het om het ontwikkelen en uitvoeren van economisch beleid, het aantrekken van bedrijven en het stimuleren van economische sectoren, zoals toerisme en landbouw, de ondersteuning van het midden- en kleinbedrijf door voorlichting, cursussen, opleidingen en toegang tot financiering. Ook vergunningverlening op basis van de Wet vestiging bedrijven BES valt onder economisch beleid. Evenals prijsbeleid op basis van de Prijzenwet BES.
Voor de vergunningverlening vestiging bedrijven, het prijzenbeleid en ijkwezen zijn er toezicht en handhavingstaken.

Landbouwontwikkeling heeft een aantal doelen:

- bieden van randvoorwaarden voor landbouw. In Caribisch Nederland gaat het dan bijvoorbeeld om het beschikbaar stellen van grijs water (regenwater) voor landbouw en betaalbare hekken, zaden en dergelijke.
- faciliterend zijn aan natuurbescherming. Een aantal taken, zoals het bestrijden van loslopende geiten, heeft zowel te maken met landbouw als met natuurbeheer en -bescherming.
- stimuleren landbouw, ter verhoging van de eigen voedselproductie.

Voor visserij gelden vergelijkbare doelen.

De openbare lichamen hebben taken ten aanzien van de nutsbedrijven; ze zijn eigenaar van het elektriciteitsbedrijf, het drinkwaterbedrijf en (een van de) telecommunicatiebedrijven. Dit leidt veelal niet tot baten en lasten. Er is een aantal uitzonderingen. In de eerste plaats is dat het (drink)waterbedrijf op Saba. In de tweede plaats kunnen er Europese subsidies zijn die via het openbaar lichaam lopen. In de derde plaats is de precieze taakverdeling openbaar lichaam – rijk – bedrijf nog niet uitgekristalliseerd.

Wat wordt waar geboekt?

Bonaire boekt kosten voor economisch beleid, prijzenbeleid en toerisme op functie 300. Saba boekt de baten en lasten van het (drink)waterbedrijf op functie 300 en de baten en lasten voor economisch beleid op functie 310 en voor toerisme op functie 560 maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie. Sint Eustatius boekt economisch beleid op functie 300 en toerisme op 310.

Stimulering landbouw en visserij wordt door alle drie de eilanden op functie 341 geboekt. Saba boekt de kosten voor de slachtunit op functie 341. Bonaire en Sint Eustatius op functie 720 slachthuis. Op Bonaire worden vanuit het slachthuis meer taken uitgevoerd. De dierenarts keurt ook levende dieren die worden ingevoerd en bestrijdt infectieuze dierziektes.

Taakvelden gemeenten

Taakveld 3.1 economische ontwikkeling
Tot taakveld 3.1 hoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid. Beleid gericht op ondersteuning/ stimulering individuele bedrijven valt niet onder dit taakveld, maar onder taakveld 3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen. Ook de aanleg van CAI, breedband en glasvezel valt onder taakveld 3.1

Taakveld 3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur
Bij taakveld 3.2 gaat het onder andere om grondexploitatie bedrijventerreinen, ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her-) ontwikkeling van bedrijfspanden.

Taakveld 3.3 bedrijfsloket en bedrijfsregelingen
Onder taakveld 3.3 bedrijfsloket en bedrijfsregelingen valt bijvoorbeeld: het bedrijvenloket, ondernemersloket, stimuleren van en onderwijs aan startende ondernemers, aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven, financiële steunregelingen voor bedrijven waaronder land- en tuinbouw, veeteelt en visserij.

Taakveld 3.4 economische promotie
Tot taakveld 3.4 horen taken zoals promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkers, promotie toerisme, beurzen en jaarmarkten, forensenbelasting, toeristenbelasting, vermakelijkhedenretributies.

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Taakveld 6.4 recreatie en toerisme
Onder taakveld 6.4 vallen de activiteiten voor het bevorderen van recreatie en toerisme, waaronder baten en lasten van bevordering van overige recreatieve activiteiten, bevordering toerisme, waaronder subsidie aan het VVV.

Taakveld 6.1 agrarische aangelegenheden
Onder taakveld 6.1 vallen de baten en lasten voor de verbetering van de agrarische structuur, land-, tuin- en bosbouw en veeteelt.

Overwegingen

De functies 300 en 310 worden op verschillende manieren gebruikt door de drie eilanden. Het gaat dan om economisch beleid, stimulering van de economie, toerisme en drinkwater.
Bij gemeenten wordt het onderscheid gemaakt tussen stimuleringen van de economie in het algemeen, stimulering van individuele bedrijven, waaronder land- en tuinbouw, veeteelt en visserij en economische promotie om bedrijven aan te trekken en promotie van toerisme.
Voor de eilandelijke taken is het onderscheid economische ontwikkeling, stimulering van bedrijven en stimulering van specifieke *sectoren* – met name toerisme en de agrarische sector – van belang. Dit zijn de belangrijkste sectoren die de lokale overheden stimuleren.

Onder functie 300 vallen dan de taken: economisch beleid, vestigingsbeleid, vestigingsvergunningen, stimulering bedrijven, uitgezonderd toerisme en agrarische bedrijven en visserij.
Stimulering toerisme en stimulering van agrarische bedrijven en visserijbedrijven krijgen dan een 'eigen' functie. Het voorstel hiervoor is om functie 301 voor stimulering toerisme/ economische promotie te introduceren en functie 341 te hernoemen tot agrarische aangelegenheden en visserij.

De eilanden hebben diverse toezichthoudende taken voor het economisch domein. Gemeenten of provincies hebben deze taken beperkter. Gemeenten en provincies hebben geen mogelijkheid voor prijzenbeleid en ze zijn niet verantwoordelijk voor het ijkwezen. We stellen voor deze taken een nieuwe functie voor: 302 toezicht en handhaving economisch domein. Dit omdat toezicht en handhaving wezenlijk andere taken zijn dan stimulering van de economische ontwikkeling.

De taken voor de nutsbedrijven worden nu op een functie van hoofdfunctie 3 geboekt. Omdat drinkwater van Saba een eilandelijke taak is die door het openbaar lichaam wordt uitgevoerd is een functie hiervoor inzichtelijk. De taken voor de nutsbedrijven - water, energie en telecommunicatie - kunnen breder worden. We stellen daarom een functie nutsvoorzieningen voor.

De eilanden hebben ook taken rond levende dieren en slacht. Dit zijn vooral toezichthoudende taken. Ook de taken voor het slachthuis of slachtunit zijn (deels) toezichthoudend. De essentie van die taak is hygiëne/voedselveiligheid en daarnaast ook diervriendelijkheid. De taak slachthuizen werd op functie 720 slachthuizen geboekt. 720 is onderdeel van hoofdfunctie 7 volksgezondheid. Toezien op slacht heeft behalve met volksgezondheid ook een nauwe relatie met taken in de agrarische sector. We stellen voor de taak slachthuizen bij hoofdfunctie 3 op te nemen en daar ook expliciet de toezichthoudende taken op levende dieren op te nemen.

Tot slot, stellen we voor de naam van de hoofdfunctie, in lijn met de taakvelden van gemeenten, te hernoemen tot 'economie', omdat dat breder is dan economische zaken.

Het voorstel voor hoofdfunctie 3. economie is:
300 economische ontwikkeling
301 economische promotie (toerisme)
302 toezicht en handhaving economisch domein
320 nutsvoorzieningen
341 agrarische aangelegenheden en visserij
342 toezichtstaken levende dieren en slacht

Hoofdfunctie 4. onderwijs

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 4. onderwijs voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is daarnaast aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. Provincies hebben geen vergelijkbare taken de taakvelden van provincies zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 4. – onderwijs					**4. onderwijs**
400	algemeen beheer	X	X		
409	algem. beheer bijzondere scholen				
410	openbaar Funderend onderwijs				4.1 openbaar basisonderwijs
411	bijzonder Funderend onderwijs				
430	openbaar buitengewoon onderwijs				
461	bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorgaande functies				
480	gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	X	X	X	4.2 onderwijshuisvesting
482	volwasseneneducatie	X			4.3 onderwijsbeleid en leerlingzaken

Taken onderwijs

De eilandelijke taken voor onderwijs zijn:

- onderwijshuisvesting basisonderwijs, voortgezet onderwijs en MBO
- onderwijs algemeen
- leerlingenvervoer
- leerplicht
- Sociale Kanstrajecten Jongeren

Onderwijshuisvesting is een eilandelijke taak die door het rijk en de openbare lichamen samen wordt uitgevoerd sinds 2011. Dit wordt samen gedaan omdat er een inhaalslag nodig was. Onder onderwijshuisvesting valt ook het bewegingsonderwijs. Sporthallen en sportvelden worden vaak voor meer doelen gebruikt.

Onder onderwijs algemeen vallen:

- taalbeleid.
- maatschappelijke diensttijd (MDT). Dit is een taak voor jongeren van 13-27 jaar. De taak ligt vooral bij de scholen.
- de fte's voor de aansturing van projecten, zoals onderwijshuisvesting. Het gaat dan om de beleidsmatige fte's; niet om de projectleiding voor de bouw.
- studiebeurzen: Het gaat om bijdragen aan de kosten van huisvesting van studenten. Studenten krijgen een beurs vanaf hun 18e. Studenten voor het mbo beginnen vaak eerder; vanaf hun 16e. zij krijgen een studietoelage van $ 450 per maand als ze naar het buitenland gaan. Ook de schoolkosten van sommige opleidingen in Sint Maarten worden vergoed door Sint Eustatius en Saba.

Leerlingenvervoer is op de eilanden een taak voor alle kinderen op Saba en Sint Eustatius en een groot deel van de kinderen op Bonaire. Dit omdat er geen openbaar vervoer is en de wegen niet geschikt zijn om op te fietsen. Leerlingenvervoer en vervoer naar activiteiten na school en dergelijke worden vaak samen genomen.

Leerplicht en Sociale Kanstrajecten Jongeren (SKJ) hebben beide, kort samengevat, als doel voortijdig schoolverlaten te voorkomen. SKJ is in Europees Nederland vervangen door een algemenere taak voor preventie voortijdig schoolverlaten. De verwachting is dat deze taak in Caribisch Nederland ook zal worden aangepast. Leerplicht en SKJ komen dan in elkaars verlengde te liggen: beide zijn gericht op het tegengaan voor voortijdig schoolverlaten.

Wat wordt waar geboekt?

Taken onderwijs
De taken voor onderwijs worden door de drie eilanden met name op functie 480 geboekt. Op 400 boeken Bonaire en Sint Eustatius kleine bedragen.

Andere taken
Bonaire benut functie 482 voor volwassenonderwijs. Saba en Sint Eustatius gebruiken deze functie niet. Zij boeken taken, zoals opleidingen voor volwassen (jobprograms, jobcoaches en dergelijke) op hoofdfunctie 6. Bonaire boekt daar ook de jobprogams op, maar heeft een breder palet aan opleidingen voor volwassenen, waarbij een onderscheid wordt gemaakt in de mate waarin opleiding gericht zijn op het verkregen van werk en verbeteren van werk.

Taakvelden gemeenten

De taken van gemeenten zijn op hoofdlijnen gelijk aan die van de eilanden.

In Europees Nederland zijn er drie taakvelden.

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs
Op dit taakveld zijn taken geboekt die gemeenten kunnen hebben met betrekking tot het openbaar basisonderwijs. Het gaat om scholen waarvan gemeenten zelf het bestuur zijn. De bestuurskosten en dergelijke worden op dit taakveld geboekt. Op de eilanden spelen deze taken niet.

Taakveld 4.2 onderwijshuisvesting
Op dit taakveld worde de kosten voor onderwijshuisvesting geboekt.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
Op dit taakveld worden onder andere kosten geboekt voor:

- onderwijsondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie
- uitgaven voor bijzonder onderwijs (inclusief bewegingsonderwijs en schoolzwemmen voor leerlingen bijzonder onderwijs)
- achterstandenbeleid
- coördinatie samen naar school, passend onderwijs
- volwasseneneducatie
- peuteropvang
- leerlingzorg en leerlingbegeleiding
- leerlingenvervoer (inclusief leerlingenvervoer voor leerlingen openbaar onderwijs)
- stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Kinderopvang behoort niet tot dit taakveld

Overwegingen

Voor het nagaan van de uitvoering en de kostenontwikkeling van de taken van de eilanden is het onderscheid onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, tegengaan voortijdig schoolverlaten en onderwijs algemeen van belang. Deze kosten worden nu allemaal op één functie geboekt.

Op functie 400 onderwijs algemeen kunnen de baten en lasten voor: beleids fte's, taalbeleid, MDT, studiebeurzen en overig worden geboekt. Voor de andere taken stellen we afzonderlijke functies voor. Functie 440 voor leerlingenvervoer, 450 voor preventie voortijdig schoolverlaten (leerplicht en SKJ) en 480 onderwijshuisvesting.

Gemeenten kennen geen afzonderlijk taakveld voor leerlingenvervoer of voor preventie voortijdig schoolverlaten. De taken van de eilanden zijn omvangrijker dan die van gemeenten. Relatief veel leerlingen gaan met het leerlingenvervoer.

Bij deze taken is een aantal afbakeningsvraagstukken;

- de openbare lichamen zijn verantwoordelijk voor de accommodaties voor bewegingsonderwijs. Dit heeft een nauwe relatie met sport in het algemeen in de zin dat velden en sportaccommodaties breder gebruikt kunnen worden dan alleen voor school of als ze van een sportvereniging zijn kunnen ze ook door scholen worden gebruikt. Er zijn twee opties:

1. de accommodaties voor bewegingsonderwijs worden onder onderwijshuisvesting geboekt en het deel dat wordt benut voor andere sport en bewegingsactiviteiten onder sport.
2. de accommodaties voor bewegingsonderwijs worden onder sport geboekt. Als de kosten voor bewegingsonderwijs moeten worden berekend moeten de kosten van een sporthal worden gesplitst in een deel voor onderwijs en een deel niet voor onderwijs.

We stellen het laatste voor, omdat dit het dichtste tegen de benutting van de sportfaciliteiten van de eilanden aan zit. Veel sporthallen en velden worden breder gebruikt dan alleen voor scholen. Het voorstel is daarom om alle sportvoorzieningen – ook voor bewegingsonderwijw - onder sport te boeken.

Andere afbakeningsvraagstukken zijn er voor:

- leerlingenvervoer. De bussen en chauffeurs voor leerlingenvervoer worden vaak breder ingezet, namelijk ook voor vervoer naar activiteiten na school. Het voorstel is deze kosten allemaal onder leerlingenvervoer te boeken.
- peuteropvang, kinderopvang en buitenschoolse activiteiten liggen in elkaars verlengde. Op de eilanden is een programma voor deze taken (BES(t)4kids). We stellen daarom voor deze taken op één functie te boeken, zie hiervoor hoofdfunctie 6.
- volwasseneducatie heeft een relatie met opleidingen voor het verkrijgen van werk. Op dit laatst ligt het accent bij de eilanden. We stellen daarom voor volwasseneducatie samen te voegen met de trajecten gericht op werk, zie verder hoofdfunctie 6.

Het voorstel voor hoofdfunctie 4 onderwijs is:
400 onderwijs algemeen
440 leerlingenvervoer
450 preventie voortijdig schoolverlaten
480 onderwijshuisvesting

Hoofdfunctie 5. cultuur en recreatie

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 5. cultuur en recreatie voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is daarnaast aangegeven welke functies ze gebruiken. In de een na laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. In de laatste kolom is dat voor de taakvelden van provincies gedaan.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 5. – cultuur en recreatie					**5. sport, cultuur en recreatie**	**7. cultuur en maatschappij**
510	openbaar bibliotheekwerk	X	X	X	5.6 media (waaronder bibliotheken)	7.2 maatschappij
530	sport	X	X	X	5.1 sportbeleid en activering 5.2 sportaccommodaties	7.2 maatschappij
540	kunst	X			5.3 cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie 5.4 musea 5.5 cultureel erfgoed	7.1 cultuur en maatschappij
541	oudheidkunde/musea	X	X	X		
560	maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	X	X	X	5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.4 recreatie en toerisme
580	overige cultuur en recreatie		X	X		7.9 overige baten en lasten

Taken cultuur en recreatie

De eilandelijke taken voor cultuur en recreatie zijn:

- bibliotheken
- sport, beweging en speeltuinen
- culturele activiteiten en musea
- cultureel erfgoed

De taak bibliotheek is redelijk eenduidig. Bij de taak sport, bewegen en speeltuinen gaat het om bewegen voor iedereen, uitgezonderd bewegingsonderwijs.
Bij culturele activiteiten gaat het onder andere om evenementen, zoals Koningsdag, Carnaval en een specifieke feestdag voor het eiland.

Ondersteuning van musea valt er ook onder, evenals de cultuurcoaches. Cultureel erfgoed is een specifiekere taak en betreft onder andere monumentenbeleid en archeologie. Het kan ook gaan om immaterieel erfgoed.

Wat wordt waar geboekt?

De bibliotheek wordt op alle drie de eilanden op functie 510 geboekt met de kanttekening dat de huisvestingskosten niet zijn meegenomen bij de kosten van de bibliotheek. Deze kosten zijn of niet begroot, omdat het gebouw in eigendom is en niet is geactiveerd of de kosten zijn opgenomen bij de

huisvestingskosten van het openbaar lichaam als de bibliotheek en een afdeling van het openbaar lichaam in hetzelfde complex gehuisvest zijn.

Op functie 530 worden de sportvoorzieningen geboekt door de drie eilanden. Het gaat dan om de onderhouds- en beheerkosten. Een deel van onderhoud en beheer (grasvelden) kan echter zijn meegenomen bij het groenonderhoud (hoofdfunctie 2). De beleids fte's voor sport staan bij Saba bij publieke gezondheid. De reden hiervoor is dat de middelen voor sportbeleid via de bijzondere uitkering publieke gezondheid werden verstrekt.
Speeltuinen kunnen onder sport/bewegen vallen of onder functie 630 sociaal cultureel werk/ jeugd en jongerenwerk. Bonaire boekt de speeltuinen op functie 630.

Op functie 540 boekt Bonaire de personeelslasten van de afdeling die over cultuur – in de brede zin van het woord – gaat. Saba en Sint Eustatius boeken geen kosten op functie 540. Beide eilanden boeken de personeelslasten op functie 580 overige cultuur en recreatie.

Alle drie de eilanden boeken de kosten voor musea op 541 oudheidkunde/musea.

De kosten voor evenementen worden door Bonaire op functie 560 maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie geboekt, door Saba op functie 580 overige cultuur en recreatie en door Sint Eustatius tot en met 2022 op functie 560, en sinds de begroting 2023 op functie 580.

Saba boekt bevordering toerisme (toeristenbureau) op functie 560, Bonaire boekt deze kosten sinds 2023 op functie 300 economische zaken en Sint Eustatius op functie 310 handel en industrie.

Saba boekt op functie 580 overige cultuur en recreatie de evenementen en de personeelslasten voor cultuur, bijvoorbeeld de cultuurcoaches. Sint Eustatius boekt de personeelslasten sinds de begroting 2023 ook op functie 580.
Uitgave voor cultureel erfgoed zijn er tot nu toe nauwelijks. Bonaire heeft wel enige uitgaven daarvoor, maar deze zijn op hoofdfunctie 8 geboekt, omdat de afdeling ruimtelijke ordening de taken uitvoert.

Sint Eustatius heeft begraafplaatsen die onder cultureel erfgoed vallen. De kosten voor begraafplaatsen zijn incidenteel –herstel orkaanschade – en zijn op 725 lijkbezorging geboekt.

Taakvelden gemeenten

De taken van gemeenten zijn voor cultuur en recreatie vergelijkbaar met die van de eilanden. Gemeenten boeken de lasten op zes taakvelden.
Er zijn twee taakvelden voor sport.

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering
Op dit taakveld gaat het vooral om inzet op stimuleren van sport.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties
Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening:

- sporthallen, zwembaden, schaatshallen etc.;
- (groene en kunst-)velden, terreinen en opstallen, inclusief faciliteiten en technische voorzieningen;
- trapveldjes in de wijk.

Tot dit taakveld behoort niet:

- gymlokalen en velden die horen bij de exploitatie van scholen, die horen thuis onder taakveld 4.2 onderwijshuisvesting

Ook voor *cultuur* zijn er twee taakvelden:
Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
Taakveld 5.4 Musea
Taakveld 5.3 is breed en omvat in wezen alles rond cultuur, niet zijnde musea.

Taakveld 5.4 cultureel erfgoed
Taakveld 5.5 betreft alle kosten voor alle soorten cultureel erfgoed – alle objecten met historische waarde in de publieke ruimte en de daarmee samenhangende kosten.

Taakveld 5.6 media
Onder dit taakveld valt:

- bibliotheken, artotheek, videotheek;
- lokale pers, lokale omroep;
- lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT);
- overkoepelende organen.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Tot dit taakveld behoren onder andere:

- natuurbescherming, onderhoud van bos, heide en overige natuurgebieden;
- aanleg en onderhoud van openbaar groen inclusief het plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte;
- aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen, recreatievoorzieningen;

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Provincies hebben drie taakvelden voor cultuur en maatschappij, waarvan er twee relevant zijn voor de eilanden. Het taakveld overige baten en lasten laten we buiten beschouwing.

Taakveld *7.1 cultuur en maatschappij* bevat taken waaronder:

- bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel
- musea: verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur
- instandhouding, restauratie en herbestemming monumenten (monumentenwet).

Taakveld *7.2 maatschappij* bevat onder andere de taken:

- bijdrage aan provinciale ondersteuningsinstelling bibliotheken (wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen)
- sport

Aanvullend is taakveld *6.4 recreatie en toerisme* van belang. Dit taakveld hebben we bij hoofdfunctie 3 besproken.

Overwegingen

Functie 510 openbaar bibliotheekwerk is duidelijk. Het betreft een wettelijke taak die redelijk is afgebakend. Bibliotheken krijgen een steeds bredere, maatschappelijke functie, maar het blijft vooralsnog vanuit de bibliotheken opgezet. Wel zou het inzichtelijk zijn als ook de kosten van de gebouwen aan de functie worden toegerekend.

Functie 530 sport kent een aantal vragen:

- is een onderscheid, zoals gemaakt bij gemeenten, tussen personeelslasten voor stimulering en (personeels)lasten voor de accommodaties van belang?
- hoe om te gaan met benutting van scholen van sportvelden of omgekeerd; sportclubs die een gymzaal benutten?
- vallen speeltuinen onder sport of beter is sport ook bewegen?
- waar valt het onderhoud van groene velden onder?

Als we de taakvelden van gemeenten volgen is het onderscheid stimulering van bewegen versus de accommodaties van belang. Deze taken worden op de eilanden sinds een aantal jaren ook ontwikkeld. De indeling in twee taakvelden/functies is daarom relevant. Ook is de indeling inzichtelijk, omdat het om een ander soort taak gaat.

Onder sportaccommodaties vallen zowel de gebouwen als de velden. Gezien de schaal van de eilanden, waardoor accommodaties voor meer doelen worden benut, dat wil zeggen voor bewegingsonderwijs en sport, stellen we voor de accommodaties voor bewegingsonderwijs mee te nemen bij sport, zie verder hoofdfunctie 4.

We stellen voor ook de baten en lasten voor speeltuinen, evenals fitnessapparaten in de openbare ruimte, onder sportaccommodaties mee te nemen. Idealiter wordt het onderhoud van groene grasvelden apart geboekt van het onderhoud van het openbaar groen, ook als deze taken door dezelfde mensen worden uitgevoerd.

De huidige functies 540 kunst, 541 oudheidkunde/musea leiden tot ruis, evenals de functies 560 maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie of 580 overige (zie onder het kopje 'wat wordt waar geboekt').
Bij de taakvelden van gemeenten wordt een onderscheid gemaakt dat voor de eilanden niet relevant is.
Het taakveld cultuur en maatschappij van de provincie is bruikbaarder. Evenementen, musea, cultuurbeleid en cultureel erfgoed vallen daaronder. Bij de musea gaat het veelal om een subsidie. Deze kosten zijn via de kostensoorten te herleiden.

Gemeenten hebben het taakveld 5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie waar ze onder andere het openbaar groen en de speelvoorzieningen op boeken, evenals natuurbescherming. Natuurbescherming is voor de eilanden een grote, wettelijke taak. Deze is onder hoofdfunctie 7 opgenomen. Openbaar groen is beperkt op de eilanden en valt onder wegenbeheer. Voor de speeltuinen stellen we, zoals hiervoor aangegeven, voor deze onder sportaccommodaties te boeken.

Toerisme is vooral stimulering van toerisme en een belangrijk onderdeel van de economie. We stellen voor dit op te nemen onder hoofdfunctie 3 economie.

Hoofdfunctie 5 kent in dit voorstel vier functies. Deze zijn gericht op cultuur en sport. We stellen daarom voor de benaming van de hoofdfunctie aan te passen van cultuur en recreatie in cultuur en sport.

Het voorstel voor hoofdfunctie 5 cultuur en sport:

- 510 bibliotheken
- 520 sportbeleid en -activering
- 530 sportaccommodaties
- 560 cultuur en maatschappij

Naar inhoudsopgave

Hoofdfunctie 6. sociale voorzieningen en maatschappelijk werk

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 6. sociale voorzieningen en maatschappelijk werk voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. Provincies hebben geen vergelijkbare taken de taakvelden van provincies zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 6. – sociale voorzieningen en maatschappelijk werk					**6.0 sociaal domein**
600	algemeen beheer	X	X	X	
610	onderstandverlening		X	X	6.3 inkomensregelingen
611	werkgelegenheid	X	X	X	6.4 begeleide participatie 6.5 arbeidsparticipatie
620	maatschappelijke begeleiding en advies		X	X	6.1 samenkracht en burgerparticipatie 6.2 wijkteams 6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO) 6.71 maatwerkdienstverlening 18+ 6.72 maatwerkdienstverlening 18-
630	sociaal cultureel werk / jeugd en jongerenwerk	X	X	X	
640	bejaardenzorg	X			
650	kinderopvang	X	X	X	
651	dagopvang gehandicapten	X			
					6.81 geëscaleerde zorg 18+ 6.82 geëscaleerde zorg 18-

Taken Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk

De eilandelijke taken voor cultuur en recreatie zijn:

- armoedebestrijding en schuldhulpverlening
- arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie
- jeugd, maatschappelijk werk en maatschappelijke ondersteuning
- tegengaan huiselijk geweld
- kinderopvang en buitenschoolse opvang
- jongerenactiviteiten

Bij de eilandelijke taak voor armoedebestrijding en schuldhulpverlening gaat het om:

- financiële ondersteuning van individuele huishoudens, zoals voor een begrafenis, schoolbenodigdheden of cisterne
- maaltijden, voedselbonnen of voedselbank

- schuldhulpverlening.

De taak kan breder worden als de eilanden verantwoordelijk worden voor de bijzondere onderstand.

Arbeidsbemiddeling en -arbeidsparticipatie houdt op hoofdlijnen in de bemiddeling tussen werkgevers en werkzoekenden, het stimuleren van participatie van burgers in het maatschappelijk leven en met name in het arbeidsproces, bijvoorbeeld door opleidingen, leer-werkplekken, jobprograms en dergelijke, evenals beschutte werkplekken of loonkostensubsidies. Tot slot vallen ook de vergunningen voor uitzendarbeid onder deze taak, evenals de eilandtoets bij de afgifte van tewerkstellingsvergunningen.

Jeugd, maatschappelijk werk en maatschappelijke ondersteuning is een brede taak. Deze omvat:

- de preventieve jeugdzorg, dat is het vroegtijdig signaleren van opvoed- en opgroeiproblematiek en er op acteren.
- eerste lijns jeugdzorg: deze vorm van jeugdzorg is laagdrempelig toegankelijk en vindt altijd plaats op basis van vrijwilligheid.
- maatschappelijk werk en advies. Dit is een algemene informerende functie. Inwoners die zich melden, kunnen worden ondersteund door de openbare lichamen bij bijvoorbeeld het zoeken naar werk,
- dagactiviteiten voor ouderen en anderen die er behoefte aan hebben en thuis wonen.
- ondersteunende maatregelen zodat mensen thuis kunnen blijven wonen door woningaanpassingen en vervoer.
- maatschappelijke ondersteuning: bij maatschappelijke ondersteuning gaat het om de ondersteuning van mensen met een beperking of chronische psychische of psychosociale aandoening, waardoor zij langer thuis kunnen blijven wonen en/of kunnen participeren in de maatschappij.

Bij de taak tegengaan huiselijk geweld gaat het om:

- preventie gericht op bewustwording en voorlichting rondom het thema huiselijk geweld en kindermishandeling;
- deskundigheidsbevordering (cursussen en handreikingen), bij diverse professionals, zodat ze huiselijk geweld herkennen en weten wat ze kunnen doen.
- advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling
- een laagdrempelige beschermingscode voor professionals
- maatschappelijk werk in de zin van ondersteuning van de slachtoffers
- de mogelijkheid van opvang.

Bij kinderopvang, buitenschoolse opvang en activiteiten na school gaat het met name om jongeren van twee leeftijdsgroepen:

- de kinderopvang voor kinderen die nog niet naar school gaan (0-4 jaar)
- de buitenschoolse opvang (4-12 jaar)
- activiteiten voor kinderen van 4 – 12 jaar

In essentie gaat het om het programma dat sinds een aantal jaren door het rijk en de openbare lichamen samen is opgezet: BES(t)4 kids.

Jongerenactiviteiten. Het gaat bij deze taak om activiteiten voor kinderen en jongeren van 13 t/m 27 jaar. Het doel is het faciliteren van een divers, betaalbaar en structureel (naschools) activiteitenaanbod voor kinderen en jongeren uit Caribisch Nederland en hen helpt bij het ontplooien van hun talenten en bij de ontwikkeling richting volwassenheid.
Het doel is ook preventief, dat wil zeggen voorkomen van rondhangen en het opdoen van minder wenselijke ervaringen, alsook het stimuleren van een gezonde leefstijl.

Wat wordt waar geboekt?

Bonaire boekt op functie 600 de personeelslasten van de eigen organisatie voor de taken arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie. De bijdrage aan plenchi di trabou (werkplein) boekt Bonaire op functie 611 werkgelegenheid. De bijzondere uitkeringen voor bijvoorbeeld de jobprograms staan bij Bonaire op functie 600. Bonaire heeft ook middelen op functie 482 volwasseneducatie geboekt. Het gaat dan vooral om opleidingen voor verbetering van de werksituatie.

Saba boekt ook de personeelslasten van de eigen organisatie voor het sociaal domein op functie 600. De middelen voor trajecten door andere organisaties uitgevoerd worden op functie 611 geboekt.
Sint Eustatius boekt de personeelslasten en trajecten voor werkgelegenheidsprojecten en dergelijke op functie 611. Sint Eustatius boekt daarnaast een klein bedrag op functie 600.

Saba en Sint Eustatius boeken de middelen voor armoedebestrijding op functie 610. De personeelslasten hiervoor boeken ze op 620 maatschappelijk werk. Bonaire boekt de kosten voor de verstrekkingen op functie 600 en de personeelslasten op functie 630.
Bonaire boekt op functie 630 alle middelen voor de stichting Akseso. Deze stichting voert armoedebestrijding, schuldhulpverlening, jeugd, maatschappelijk werk, maatschappelijke ondersteuning en onderdelen van tegengaan huiselijk geweld uit. De lasten hiervoor staan dus op functie 630. Op deze functie staan ook de baten en lasten voor de buurthuizen, integraal kindcentrum, stichting lezen en schrijven en andere uitbestedingen.
Saba en Sint Eustatius boeken de kosten voor maatschappelijk werk en tegengaan huiselijk geweld op functie 620. Deze functie wordt door Bonaire niet gebruikt.

Alle drie de eilanden boeken de baten en lasten voor kinderopvang en buitenschoolse activiteiten op functie 650 kinderopvang. Saba had een deel staan op functie 411 bijzonder funderend onderwijs, maar vanaf begroting 2024 zijn deze baten en lasten overgeheveld naar functie 650.

Jongerenprojecten worden door Saba en Sint Eustatius (deels) op functie 630 geboekt. Bonaire boekt hier, zoals hiervoor aangegeven, vooral diverse uitbestedingen op. Jong Bonaire wordt rechtstreeks door het rijk bekostigd. Deze kosten voor jongerenactiviteiten lopen dus niet via het openbaar lichaam.

Tot slot, boekt Bonaire ondersteuning mantelzorg op functie 640 bejaardenzorg en parkeerkaarten voor invaliden op functie 651 dagopvang gehandicapten.

Taakvelden gemeenten

Gemeenten hebben 10 taakvelden in het sociaal domein. Gemeenten hebben sinds de drie decentralisaties in het sociaal domein vanaf 2015 een breed takenpakket. De taken van de eilanden lijken meer op het takenpakket van gemeenten van voor 2015.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen
Tot taakveld 6.3 horen alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen, waaronder loonkostensubsidies, sociale zekerheidsregelingen van het rijk zoals bijvoorbeeld eenmalige uitkeringen voor minima, schuldhulpverlening en het gemeentelijk armoedebeleid: bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen, korting op musea, sportclubs enzovoorts, meerkosten bij werk in geval van handicap of chronische ziekte, enzovoorts.

Taakveld 6.4 begeleide participatie
Tot taakveld 6.4 horen taken ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals beschut werken, sociale werkvoorzieningen en arbeidsmatige dagbesteding. Het gaat daarbij niet om dagbesteding voor ouderen of voor mensen die in beschermd wonen of maatschappelijke opvang verblijven.

Taakveld 6.5 arbeidsparticipatie
Tot taakveld 6.5 horen alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, maar niet volwasseneneducatie.

Taakveld 6.1 samenkracht en burgerparticipatie
Dit taakveld omvat alle voorzieningen waar geen individuele beschikking voor nodig is.

Taakveld 6.2 wijkteams
Taakveld 6.2 bevat alle loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en - dienstverlening).

Vervolgens bevat:

- *taakveld 6.6 maatwerkvoorzieningen* voor de Wmo. Het gaat dan om de materiële voorzieningen en vervoers- en woondiensten om zelfstandig te kunnen functioneren voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking worden verstrekt.
- *taakveld 6.7 bevat maatwerkvoorzieningen*:
    - 18+ waaronder huishoudelijke hulp, begeleiding.
    - 18- jeugdhulp: begeleiding, behandeling, dagbesteding, jeugdhulp zonder verblijf.
- *taakveld 6.81 bevat taken voor geëscaleerde zorg*:
    - 18+ waaronder beschermd wonen en de maatschappelijke - en vrouwenopvang.
    - 18- jeugdbescherming en jeugdreclassering

Overwegingen

De middelen voor armoedebestrijding worden op een aparte functie geboekt. Het gaat dan om de verstrekkingen. De taak wordt uitgevoerd door medewerkers die ook andere, maatschappelijke, taken hebben. Dit is de praktijk op de eilanden. De functie kan wel een gerichtere naam krijgen. We stellen voor: armoedebestrijding en schuldhulpverlening. Indien mogelijk worden hier ook de salarislasten op geboekt. Als dat niet kan worden ze onder functie 620 geboekt.

De taken arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie zijn goed af te bakenen. Op Saba is een klein deel van de taak niet goed te onderscheiden omdat maatschappelijk werkers een deel van de coaching doen. Naar verwachting wordt dit anders vorm gegeven, waardoor het onderscheid arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie beter is te onderscheiden van maatschappelijk werk. Bonaire maakt een onderverdeling in taken. Deze kan ook door subfuncties worden gemaakt.
We stellen voor volwasseneducatie bij arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie op te nemen. Dit omdat deze taken, gezien de schaal van de eilanden, op Sint Eustatius en Saba niet goed te onderscheiden zijn, zie verder hoofdfunctie 4.
Tot slot, stellen we ook voor deze functie een nieuwe naam voor: arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie.

Gemeenten kennen een aantal trappen bij de taakvelden: van algemene voorziening, naar individueel naar geëscaleerd. Deze taken zijn bij de eilanden in ontwikkeling, met de kanttekening dat gemeenten meer taken hebben sinds de drie decentralisaties in het sociale domein.
Dezelfde trappen, gericht op de eilandelijke taken, kunnen voor de eilanden inzichtelijk zijn. Dit ziet er dan bijvoorbeeld als volgt uit:

- algemeen toegankelijke voorzieningen en maatschappelijk werk; onder andere de loketfunctie en de buurthuizen horen hieronder.
- individuele ondersteuning
- geëscaleerde ondersteuning betreft voor de eilandelijke taken de opvang bij huiselijk geweld.

We merken op dat parkeerkaarten voor invalideparkeerplaatsen (relevant voor Bonaire) op individuele voorzieningen geboekt kunnen worden.

Functie 630 bevatte: sociaal cultureel werk en jeugd- en jongerenwerk. Sociaal cultureel werk valt in bovenstaande indeling onder algemeen toegankelijke voorzieningen.
De activiteiten voor jongeren van 12+ kunnen apart worden geboekt. Dit is gezien de ontwikkeling van deze taak van toegevoegde waarde.

Tot slot stellen we voor alle activiteiten voor kinderen van 0-12 jaar - niet zijnde activiteiten vanuit de school – op één functie te boeken. Peuteropvang hoort hier ook bij. Bij gemeenten wordt peuteropvang niet bij kinderopvang geboekt. Op de eilanden is het inzichtelijk alle activiteiten voor deze leeftijdsgroep bij elkaar te boeken. Dit ook gezien de inzet op deze taak de afgelopen jaren. De taakverdeling tussen de eilanden en het rijk kan veranderen voor deze taak. Als dat het geval is wordt de eilandelijke taak, volgens de in werking getreden wet, geboekt.

Tot slot, stellen we voor de hoofdfunctie sociaal domein te noemen, zoals dit onderdeel ook bij gemeenten heet.

Het voorstel voor hoofdfunctie 6. sociaal domein is:

610 armoedebestrijding en schuldhulpverlening
611 arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie

620 algemeen toegankelijke voorzieningen maatschappelijk werk
621 individuele ondersteuning
622 tegengaan huiselijk geweld (opvang)
630 jongerenprojecten (12+)
650 kinderopvang en buitenschoolse opvang en activiteiten (0-12 jaar)

Naar inhoudsopgave

Hoofdfunctie 7. volksgezondheid

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 7. volksgezondheid voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de een na laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. In de laatste kolom is dat voor de taakvelden van provincies gedaan.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 7. – volksgezondheid					**7. volksgezondheid en milieu**	**4. milieu / 5. natuur**
700	algemeen beheer volksgezondheid	X	X	X		
710	preventieve en curatieve gezondheidszorg	X	X	X	7.1 volksgezondheid	
711	ambulancevervoer					
712	verpleeginrichtingen					
720	slachthuizen	X	X			
721	reiniging	X	X	X	7.3 afval	
722	riolering en waterzuivering	X			7.2 riolering	
723	milieu en natuurbeheer	X	X	X	7.4 milieubeheer	4.1 bodembescherming 4.2 luchtverontreiniging 4.3 geluidhinder 4.4 vergunningverlening en handhaving 4.5 ontgronding 4.6 duurzaamheid 4.9 milieu, overige baten en lasten 5.1 natuurontwikkeling 5.2 beheer natuurgebieden 5.3 beheer flora en fauna 5.9 natuur, overige baten en lasten
724	lijkbezorging		incidenteel	X	7.5 begraafplaatsen en crematoria	
725	overige openbare hygiëne	X	X	X		
730	overige volksgezondheid					

Taken volksgezondheid

De eilandelijke taken voor volksgezondheid zijn:

- publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg
- slachthuizen
- afvalophalen, -verwerking en reiniging
- riolering en afvalwaterzuivering
- Inrichtingen- en activiteitenbesluit (IAB), stoffen en bodembeleid
- natuurbeheer en -bescherming
- begraafplaatsen
- vector control, dat is bestrijding van muggen en andere insecten en dieren die ziekten kunnen overdragen.
- voedselveiligheid

Onder de taken IAB, stoffen en bodembeleid, natuurbeheer en -bescherming valt zowel het beleid, vergunningverlening, als toezicht en handhaving.

Onder publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg vallen taken vanuit de Wet publieke gezondheid. Het gaat, zeer globaal geschetst om gezondheidsbevordering en educatie, monitoring, infectieziektebestrijding, bijvoorbeeld door inenten, jeugdgezondheidszorg, waaronder consultatiebureaus, coördinatie van geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen en bevolkingsonderzoeken naar kanker, waaronder borstkanker.

Onder de Wet publieke gezondheid vallen ook enkele taken voor 'vector control' (muggenbestrijding en milieu-inspectie), ongediertebestrijding en toezichtstaken voor voedselveiligheid. De taak voedselveiligheid is in Europees Nederland bij het rijk (voedsel en warenautoriteit) belegd

Alle drie de eilanden hebben een slachthuis of een mobiele slachtunit. Hierbij is het van belang dat er een veearts is die de dieren controleert, evenals de slacht. Dit heeft een raakvlak met de taken rond landbouw en visserij en met de invoer van levende dieren.

De taak natuurbeheer en -bescherming betreft landparken en onderwaterparken.

De taken riolering en (afval)waterzuivering en het IAB, stoffen en bodembeleid zijn in een beginfase van ontwikkeling.

Wat wordt waar geboekt?

Op de functies 700 algemeen beheer volksgezondheid en 710 preventieve en curatieve gezondheidszorg boeken de drie eilanden taken voor de Wet publieke gezondheid. Wat op functie 700 en wat op functie 710 wordt geboekt verschilt enigszins. Bonaire boekt de personeelslasten op functie 700 en de overige kosten op 710.

Op functie 721 reiniging wordt reiniging, afval ophalen en afvalwerken geboekt door de drie eilanden. Met de uitzondering dat Sint Eustatius reiniging op functie 200 algemeen beheer DROB boekt. Verwerking van chemisch afval, bijvoorbeeld chemisch afval, wordt ook op functie 721 geboekt.
Op functie 723 milieu en natuurbeheer worden de kosten voor natuurbeheer en -bescherming geboekt. Kosten voor milieu – dat wil zeggen bijvoorbeeld zeggen tegengaan plastic afval – wordt door Bonaire op functie 723 geboekt. Het IAB is per 1 januari 2024 ingevoerd. Waar de kosten hiervoor worden geboekt is nu nog niet duidelijk.

Alle drie de eilanden hebben een slachthuis of slachtunit. Bonaire en Sint Eustatius boeken de kosten hiervoor op functie 720 slachthuizen. Saba boekt de kosten op functie 341 overige agrarische zaken, jacht en visserij, omdat het om een kleine taak gaat zonder bijvoorbeeld een fulltime medewerker. Op Bonaire worden vanuit het slachthuis meer taken uitgevoerd. De dierenarts keurt ook levende dieren die worden ingevoerd en bestrijdt infectieuze dierziektes.

Alleen Bonaire heeft op het drukke deel van het eiland riolering. Ook zijn er septic tanks die door een bedrijf worden geleegd en er is afvalwaterzuivering. Deze kosten worden op functie 722 geboekt. Saba heeft geen riolering en leegt de beerputten of septic tanks niet; er is dus ook geen afvalwaterzuivering. De situatie op Sint Eustatius is vergelijkbaar.

Alleen Saba heeft standaardkosten voor begraafplaatsen en boekt dit op functie 724 lijkbezorging. Sint Eustatius heeft incidenteel kosten aan begraafplaatsen en boekt deze dan op functie 724.

Alle drie de eilanden boeken de kosten voor vectorcontrol op functie 725 overige openbare hygiëne. Bonaire heeft een afdeling voor waren (voedsel)controle en boekt dit op functie 725. Sint Eustatius en Saba hebben deze controle ook, maar deze wordt gecombineerd met andere toezichts- en handhavingstaken en op die andere taken geboekt; Saba boekt deze kosten op functie 140 Overige Beschermende Maatregelen.

Taakvelden gemeenten

Taakveld 7.1 volksgezondheid
De taken van gemeenten vanuit de Wet publieke gezondheid zijn op hoofdlijnen vergelijkbaar met de eilandelijke taken. Gemeenten boeken de lasten van deze taak *op taakveld 7.1 volksgezondheid*.

Taakveld 7.2 riolering
Onder taakveld 7.2 riolering horen de taken:

- opvang en verwerking van afval- en hemelwater
- inzameling en transport huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater
- voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater
- rioolwaterzuivering
- bestrijding verontreiniging oppervlaktewater
- baten rioolheffing
- kosten van de heffing en invordering van de rioolheffing.

Taakveld 7.3 afval
De taken van gemeenten voor afval zijn vergelijkbaar met de eilandelijke taken. Gemeenten boeken de lasten van deze taak op taakveld 7.3 afval. Onder dit taakveld behoort de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval, evenals de baten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. Tot het taakveld behoren niet: aanpak van zwerfvuil en veegdiensten, deze worden geboekt op taakveld 2.1. verkeer en vervoer.

Taakveld 7.4 milieubeheer
Ook de taken van gemeenten voor milieu zijn vergelijkbaar met de eilandelijke taken. De lasten voor deze taak worden op taakveld 7.4 milieubeheer geboekt. Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu waaronder: de bescherming en de sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer; bescherming tegen straling en dergelijke; verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven; ongediertebestrijding (bijvoorbeeld eikenprocessierups). Afvalscheiding hoort niet onder dit taakveld, maar onder taakveld 7.3 afval.

Taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria.
Tot slot zijn ook de gemeentelijke taken voor begraafplaatsen vergelijkbaar. Gemeenten boeken de lasten hiervoor op taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria. Tot dit taakveld horen de gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging.

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Taakveld 4.4 Vergunningverlening en handhaving
Provincies hebben divers taken rond milieu, waaronder de taken op het gebied van (milieu)vergunningverlening en handhaving. Deze staan op taakveld 4.4. Hierop wordt onder andere geboekt:

- kosten voortvloeiende uit de wet milieubeheer en de Omgevingswet voor wat betreft milieubelastende activiteiten
- leges omgevingsvergunning milieubelastende activiteit

Taakvelden voor natuur
Provincies hebben vier taakvelden voor natuur. *Taakveld 5.2 beheer natuurgebieden en taakveld 5.3 beheer flora en fauna* zijn het meest relevant voor de eilanden. Onder taakveld 5.2 beheer natuurgebieden valt onder andere:

- natuurbeheer
- beheerplannen natura2000 gebieden

- beschermende maatregelen van natuur en landschappen
- agrarisch natuurbeheer
- vergunningverlening, maatwerkvoorschriften en adviezen op grond van de Omgevingswet v.w.b. Natura 2000-activiteiten en houtopstanden
- ondersteuning van Nationale parken.

Onder taakveld 5.3 beheer flora en fauna valt onder andere bestrijding invasieve exoten, jacht en weidevogellandschappen.

Overwegingen

Het onderscheid tussen de huidige functie 700 en 710 is niet duidelijk. Beide hebben betrekking op de Wet publieke gezondheid. Net zoals bij gemeenten kan dat op één plek worden geboekt. Omdat de taak betrekking heeft op de Wet publieke gezondheid stellen we voor alle kosten hiervoor, uitgezonderd vector control, op functie 710 te boeken en deze functie publieke gezondheid te noemen.

Natuurbeheer en -bescherming is een grote taak op de eilanden. De taken voor milieu zijn nog in ontwikkeling. We stellen voor beide te splitsen, vergelijkbaar met de taakvelden van provincies. Op functie 723 wordt vooral natuurbeheer en -bescherming geboekt. We stellen daarom voor dat deze functie beperkt wordt tot natuurbeheer en -bescherming. Voor milieu wordt een nieuwe functie ingevoerd. We stellen hier nummer 715 voor. Aanvullend stellen we functie 716 voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) milieu voor. Dit eveneens vergelijkbaar met de taakvelden van de provincies.

Functie 721 reiniging wordt door de drie eilanden, op een uitzondering na, eenduidig gebruikt voor afvalophalen, afval verwerken en reiniging. Afval ophalen en reiniging liggen in elkaars verlengde. Het is niet goed mogelijk dit te splitsen, zoals dat bij gemeenten wel het geval is. We stellen voor functie 721 te houden zoals deze is, met als enige aanpassing de naam. Het sluit beter bij de taken aan deze functie afval en reiniging te noemen.

Functie 722 riolering en waterzuivering is alleen relevant voor Bonaire. De afbakening van de functie is duidelijk. De naamgeving kan wat specifieker door er afvalwaterzuivering van te maken in plaats van waterzuivering. Dit omdat regenwater op de eilanden wordt gebruikt voor landbouw en voor de cisternes.

Functie 724 lijkbezorging is eenduidig en wordt correct gebruikt. We stellen wel voor de naamgeving aan te passen, zoals ook bij gemeenten is gebeurd. Functie 724 wordt dan begraafplaatsen. Crematoria zijn er (vooralsnog) niet.

Functie 725 overige openbare hygiëne wordt door de eilanden voor vector control gebruikt. Ongediertebestrijding valt veelal ook onder de kosten die op deze functie worden geboekt. Bij gemeente valt ongediertebestrijding onder milieubeheer. Voor de eilanden ligt ongediertebestrijding in het verlengde van vector controle, omdat ongedierte ziekten kunnen overbrengen. De eilanden hebben ook diverse toezichts- en handhavingstaken voor voedselveiligheid. Deze worden door Bonaire geboekt op functie 725. We stellen voor vector control, ongediertebestrijding en voedselgezondheid op functie 725 te boeken en deze functie te hernoemen tot vector control en voedselgezondheid.

Tot slot, stellen we voor de taak slachthuizen op te nemen bij hoofdfunctie 3, omdat daar de taken voor agrarische zaken, landbouw en visserij zijn onder gebracht. Het slachthuis ligt in het verlengde van die taken, zie verder hoofdfunctie 3.

Tot slot stellen we voor hoofdfunctie 7 te hernoemen in publieke gezondheid, natuur en milieu.

Het voorstel voor hoofdfunctie 7. publieke gezondheid, natuur en milieu is:

710 publieke gezondheid
715 milieubeleid
716 vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu
721 afval en reiniging
722 riolering en afvalwaterzuivering

Naar inhoudsopgave

723 natuurbeheer en -bescherming
724 begraafplaatsen
725 vector control en voedselgezondheid

Hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. De taakvelden van de provincies zijn vergelijkbaar met die voor gemeenten of niet van toepassing en zijn daarom niet afzonderlijk meegenomen bij deze hoofdfunctie.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten
Hoofdfunctie 8. – ruimtelijke ordening en volkshuisvesting					**8. volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**
810	ruimtelijke ordening				8.1 ruimte en leefomgeving
820	woningexploitatie/woningbouw		X		8.2 grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)
822	overige volkshuisvesting	X		X	8.3 wonen en bouwen

Taken ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

De eilandelijke taken voor ruimtelijke ordening en volkshuisvesting zijn:

- betaalbaar wonen
- verkoop van bouwrijpe gronden, erfpacht, winst- en verliesneming;
- ruimtelijke ordening, vergunningverlening en grondbeleid
- facilitering woningbouw en wonen

De taken voor ruimtelijke ordening en volkshuisvesting kent diverse wettelijke verplichtingen. Een deel van de wettelijke bepalingen is vrij nieuw. De Wet maatregelen huurwoningmarkt Caribisch Nederland is van 2021.

Onder betaalbaar wonen valt met name het instellen van een huurcommissie en het verstrekken van de 'verhuurderssubsidie'. Dit is een inkomensafhankelijke regeling die de openbare lichamen verstrekken als subsidie aan de verhuurder, waardoor deze een lagere huur aan de zittende huurder rekent.

De eilanden kunnen bouwrijpe gronden verkopen. Dit is vooral voor Bonaire een optie. Ook is er erfpacht op Bonaire.

Onder de taak ruimtelijke ordening, vergunningverlening en grondbeleid valt kort samengevat:

- de totstandkoming en realisering van het eigen ruimtelijk beleid. Daarvoor moet de eilanden een ruimtelijk ontwikkelingsplan vaststellen.
- bouwverordening De eilanden zijn verplicht een bouwverordening te hebben. Deze verordening gaat onder andere over het gebruik van woningen, andere gebouwen en bouwwerken die geen gebouw zijn, over het gebruik van open erven en terreinen en de staat waarin deze zich moeten bevinden.
- de openbare lichamen zijn verantwoordelijk voor het afgeven van de bouwvergunningen, evenals het toezicht hierop en de handhaving.
- grondbeleid: dit kan actief en passief zijn. In beide gevallen is verkaveling een noodzakelijke voorwaarde, evenals het afgeven van bouwvergunningen.
- adressen- en gebouwenregistratie. De openbare lichamen zijn verantwoordelijk voor de adressen- en gebouwenregistratie. Hiervoor zijn twee ontwikkelingen van belang:

- het moet duidelijk zijn wie de eigenaar is van grond. Dit is met name op Saba onduidelijk en in mindere mate ook op Sint Eustatius.
- digitalisering helpt bij het inzichtelijk krijgen en houden van bebouwing op en in de grond. Er wordt gewerkt aan een basisregister adressen en gebouwen.

Facilitering woningbouw en wonen is een ondersteunende taak. Het gaat om de bouw van woningen en de renovatie van woningen. De eilanden zorgen voor de beleidsmatige en juridische randvoorwaarden. Daarnaast kan er ondersteuning in fte's zijn. Het openbaar lichaam Sint Eustatius heeft zelf een deel van sociale huurwoningen in bezit. Het rijk verstrekt middelen voor onder andere het renoveren van deze woningen.

Wat wordt waar geboekt?

Bonaire en Saba boeken de meeste baten en lasten op functie 822 overige volkshuisvesting. Hierbij hoort de kanttekening dat Saba functie 822 woningexploitatie/woningbouw (benaming van functie 820) noemt.
Sint Eustatius boekt de baten en lasten op functie 820 woningexploitatie/ woningbouw.
Daarnaast worden door Bonaire de baten en lasten van erfpacht op functie 020 eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd geboekt. Op de Sint Eustatius en Saba is er geen erfpacht. Sint Eustatius is wel bezig met de ontwikkeling van erfpacht.

Taakvelden gemeenten

Gemeenten hebben drie taakvelden voor volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Taakveld 8.1 ruimte en leefomgeving
Tot dit taakveld behoren taken op grond van de wet Ruimtelijke Ordening, waaronder:

- voorbereiden van vaststellen structuurplannen en - visies
- voorbereiden en vaststellen van de gemeentelijke omgevingsvisie
- voorbereiden en vaststellen van gebiedsgerichte programma's
- voorbereiden en vaststellen van het omgevingsplan
- voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen
- faciliterend grondbeleid (passief grondbeleid). De gemeente zelf voert geen actief grondbeleid, zij laat dit over aan private ontwikkelaars
- voorbereiding op Omgevingswet, bijvoorbeeld (kapitaal-) lasten Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Taakveld 8.2 grondexploitatie
Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie, waaronder:

- grondverwerving, bouw- en woonrijp maken
- verkoop van bouwrijpe gronden
- erfpacht
- bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen

Taakveld 8.3 wonen en bouwen
Tot taakveld 8.3 wonen en bouwen horen andere de taken:

- (leges) omgevingsvergunning voor bouw
- leges vergunningen huisvestingswet
- bouwtoezicht
- basisregistratie adressen en gebouwen (BAG)
- woningbouw en woningverbetering, renovatie
- subsidie voor woningeigenaren om de eigen woning te verduurzamen

Overwegingen

De taken van gemeenten lijken op die van de eilanden. De drie taakvelden van gemeenten kunnen de benamingen en omschrijvingen van de functies 810, 820 en 822 vervangen, dat wil zeggen aanscherpen. We stellen voor deze taakvelden over te nemen.
Dit betekent dat de beleidskosten voor ruimtelijke ordening vooral op functie 810 staan. Erfpacht wordt dan op functie 820 geboekt in plaats van functie 020. Ook alles rond grondexploitatie – dat is vooral van belang voor Bonaire –

staat op functie 820. Bouwvergunningen, het invoeren van een basisregistratie adressen en gebouwen en de voorbereidende werkzaamheden (straatnamenbeleid), evenals ondersteuning van de bouw van sociale huurwoningen, andere betaalbare woningen, renovaties van betaalbare woningen vallen onder functie 822.

De openbare lichamen hebben een taak die gemeenten niet hebben; betaalbaar wonen, dat is het verstrekken van de verhuurderssubsidie en de huurcommissie. We stellen hier een nieuwe functie voor: functie 830 betaalbaar wonen.

Het voorstel voor hoofdfunctie 8. ruimtelijke ordening en volkshuisvesting is:
810 ruimte en leefomgeving
820 grondexploitatie (inclusief erfpacht)
822 wonen en bouwen (inclusief vergunningen)
830 betaalbaar wonen (verhuurderssubsidie en huurcommissie)

Naar inhoudsopgave

Hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen

In de tabel zijn de functies van hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen voor de eilanden opgenomen. Voor de drie eilanden is aangegeven welke functies ze gebruiken. In de laatste kolom zijn de taakvelden van gemeenten opgenomen die inhoudelijk het meest aanverwant zijn. De taakvelden van de provincies lijken op die van gemeenten voor deze hoofdfunctie. Er is één relevant verschil. Dat is dat voor provincies het taakveld treasury is opgedeeld. Voor dit onderwerp hebben we de taakvelden van de provincies opgenomen in de laatste kolom.

Functionele indeling Caribisch Nederland		Bonaire	Sint Eustatius	Saba	Taakveld gemeenten	Taakveld provincies
Hoofdfunctie 9. – financiering en algemene dekkingsmiddelen					**0. bestuur en ondersteuning**	**0. algemene dekkingsmiddelen**
910	reserves en voorzieningen		X	X	0.10 mutaties reserves	
912	vrijgekomen middelen					
913	beleggingen				0.5 treasury	0.3 geldleningen en uitzettingen 0.4 deelnemingen
920	belastingen	X	X	X	0.61 OZB[6] woningen 0.62 OZB niet-woningen 0.63 parkeerbelasting 0.64 belastingen overig	
921	vrije uitkeringen	X	X		0.7 algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	
922	algemene uitgaven en inkomsten	X	X	X	0.8 overige baten en lasten 0.11 resultaat van de rekening van baten en lasten	

[6] OZB staat voor Onroerende zaak belasting

Taken financiering en algemene dekkingsmiddelen

Bij financiering en algemene dekkingsmiddelen gaat het niet zozeer om taken, als wel om de inkomsten of mutaties in de reserves; dus om algemene inkomsten. Voor de eilanden is relevant:

- mutatie reserves (mutaties voorzieningen staan op de relevante functies)
- deelnemingen (dividend)
- belastingen
- vrije uitkering
- overige inkomsten (waaronder casinorechten)

wat betreft de belastingen zijn de motorrijtuigenbelasting en toeristenbelasting financieel het belangrijkste. Daarnaast is er de optie voor: grondbelasting, opcenten vastgoedbelasting, verhuurbelasting motorrijtuigen, precariobelasting , reclamebelasting , parkeerbelasting en de hondenbelasting.
Inkomsten uit eigendommen niet voor openbare dienst bestemd worden op hoofdfunctie 0 en 8 geboekt in het voorstel:

- erfpacht wordt geboekt op hoofdfunctie 8, functie 820 geboekt.
- huren gebouwen (niet zijnde het eigen gebruik van gebouwen, niet zijnde woningen) wordt op hoofdfunctie 0, functie 020 geboekt.

Daarnaast zijn de mutaties in de reserves van belang. Voorzieningen worden op de functie geboekt en zijn hier dus niet relevant.

Dividend komt van deelnemingen, Ten slotte valt ook de vrije uitkering uit het BES-fonds onder hoofdfunctie 9.

Wat wordt waar geboekt?

In het algemeen worden de functies benut, zoals de naam aangeeft, behalve dat:

- Saba de vrije uitkering op functie 922 boekt, evenals dividend, huren en onvoorzien.
- Bonaire boekt veel op 020 erfpacht en huren Op functie 140 boekt Bonaire de casinorechten en de kosten hiervoor.
- Sint Eustatius boekt de vrije uitkering op functie 921, evenals diverse bredere bijzondere uitkeringen, zoals bijzondere uitkeringen voor eilandelijke achterstanden , Organisatiekosten, prioriteiten eilandelijke taken, transitiekosten en uitvoeringskracht worden op functie 922 geboekt, evenals de post voor onvoorzien.

Taakvelden gemeenten

Taakvelden voor belastingen
Gemeenten hebben vier taakvelden onder de algemene dekkingsmiddelen: 0.61 OZB woningen, 0.62 OZB niet-woningen, 0.63 parkeerbelasting en 0.64 belastingen overig. Tot belastingen overig behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals:
- hondenbelasting;
- precario-, baat- en reclamebelasting;
- roerende zaakbelasting woon- en bedrijfsruimten;
- heffing en invordering;
- bezwaar en beroep.

Onder dit taakveld vallen niet:
- toeristenbelasting. Deze hoort onder taakveld 3.4.
- forensenbelasting. Deze hoort onder taakveld 3.4.
- de verrekening van kwijtscheldingen; deze hoort onder taakveld 6.3.

Dit betekent dat de grotere belastingen apart worden geboekt. Een aantal belastingen is, ondanks dat het om algemene dekkingsmiddelen gaat, toch gekoppeld aan een inhoudelijke taak wat betreft boeking. Kleinere belastingen worden op overig geboekt.

Taakveld 0.10 mutaties reserves
Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geboekt die verband houden met de taakvelden 0. tot en met 8. (met uitzondering van taakveld 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten).

Taakveld 0.8 overige baten en lasten
Tot dit taakveld behoren:
- stelposten, taakstellende bezuinigingen, begrotingsruimte, etcetera
- (schatting) niet voorziene uitgaven
- op dit taakveld komen ook de loonkosten van bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is.

Taakveld 0.11 resultaat van de rekening van baten en lasten
Dit taakveld is het saldo van de rekening van baten en lasten van alle andere taakvelden, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves op die taakvelden.

Dit resultaat van de rekening (het saldo op dit taakveld) moet via een aparte balanspost zichtbaar zijn, zie artikel 42 van het Besluit begroting en verantwoording.

Gemeenten hebben ook een taakveld 0.5 treasury. Provincies kennen hiervoor twee taakvelden die relevanter zijn voor de eilanden, zie verder onder de taakvelden provincies.

Taakvelden provincies

De taakvelden van de provincies bespreken we kort. Het accent ligt daarbij vooral op wat relevant voor de eilanden is en aanvullend is aan de taakvelden voor gemeenten.

Taakveld 0.3 geldleningen en uitzettingen
Tot dit taakveld behoren de activiteiten die verband houden met de treasuryfunctie.

Het betreft de baten gerelateerd aan de uitzettingen met een looptijd korter als ook langer dan 1 jaar:
- ontvangen rente;
- kosten derivaten;
- (dis)agio leningen;
- baten bespaarde rente (interne financiering);
- kosten van bewaargeving.

Taakveld 0.4 Deelnemingen
Tot dit taakveld behoren de baten en lasten verband houdende met deelnemingen van de provincie.
- aandelen en daaraan verbonden dividenden
- baten en lasten (exploitatiebijdragen en deelnemingen) van elektriciteits-, gas- en drinkwater-voorzieningen
- baten en lasten van door de provincie beheerde warmtevoorzieningen (verwarmingsbedrijven) en centrale antennebedrijven.

Overwegingen

De eilanden kennen nu functie 910 reserves en voorzieningen. Boekhoudkundig horen voorzieningen op de functie thuis. Reserves worden wel op hoofdfunctie 9 geboekt, dat wil zeggen de toevoegingen en onttrekkingen (mutaties) worden op functie 910 geboekt. De naamgeving van deze functie dient te worden aangepast.

De eilanden mogen niet lenen en zetten ook geen middelen uit. Functie 913 is daarmee overbodig, maar leidt ook niet tot verwarring. We stellen voor de functie in stand te houden. Dit voor als de wettelijke mogelijkheden veranderen. We stellen een nieuwe, duiderlijkere, naam voor: geldleningen en uitzettingen. Deze naam is gelijk aan taakveld 0.3 van de provincies.

Ook stellen we een functie 914 deelnemingen voor. Ook deze functie is op een taakveld van de provincies gebaseerd. Op deze functie worden onder andere de dividenden geboekt.

Voor de belastingen stellen we voor om de twee belangrijkste belastingen – de motorrijtuigenbelasting en de toeristenbelasting (inclusief de verhuurbelasting motorrijtuigen) op aparte functies te boeken. De overige belastingen worden, net zoals bij gemeenten, op de functie overige belastingen geboekt.

De vrije uitkering kan op functie 921 worden geboekt, zoals ook nu het geval is.

Naar inhoudsopgave

Tot slot, stellen we functie 922 overige voor. Op deze functie kunnen onder andere de post onvoorzien en stelposten worden geboekt.

Het voorstel voor hoofdfunctie 9. financiering en algemene dekkingsmiddelen is:
910 mutaties reserves
913 geldleningen en uitzettingen
914 deelnemingen
918 motorrijtuigenbelasting
919 toeristenbelasting (inclusief de verhuurbelasting motorrijtuigen)
920 overige belastingen
921 vrije uitkering
922 overige, zoals onvoorzien

LIST OF DECISIONS – WEEK 37

OP STUK

of the meeting of the Executive Council of Public Entity Sint Eustatius

held on September 11th, 2025

Present: **Governor:** Ms. M.A.U. Francis, **Commissioner:** Mr. R. Merkman,

Commissioner: Ms. R.Leerdam, **Island Secretary**: Mrs. M.A. Dijkshoorn

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
1. **551/23**	BBO	Commissioner R. Leerdam	Contract Verlenging AJZ.	Akkoord gaan met contract verlenging AJZ.	**AKKOORD**
2. **735/25**	P&O	Commissioner R. Leerdam	Benoeming Hoofd Bureau Bestuursondersteuning / Adjunct Eilandsecretaris	Akkoord gaan met de benoeming van voor de functie Hoofd Bureau Bestuursondersteuning / Adjunct Eilandsecretaris.	**AKKOORD**

THE OFFICIAL OPENING
of the Integrity Office

You are cordially invited to the official opening of the Integrity Office,
hosted by Island Governor Alida Francis.

THUR 18 SEPT.

3:30PM- 5:00PM

Princess Garden | Spanner Road 29

This opening marks a significant milestone in enhancing integrity within the Public Entity St. Eustatius and community.

We look forward to welcoming you to this special occasion.

To speakers during the 36th InterExpo congress

Curacao, 16 September 2025

Re: **REMINDER** - 36th congress “Fifteen years after 10/10/10” on 9, 10 and 11 December 2025, Nieuwspoort, The Hague

Dear speakers,

In just over three months, the 36th InterExpo conference, themed "Fifteen Years After 10/10/10," will begin. InterExpo is hard at work preparing for this conference, which has attracted considerable interest from the islands within the Kingdom of the Netherlands and from the Netherlands itself. There are many speakers available, but there's hardly any room left to admit new speakers within the conference's timeframe.

The brochure for the 36th Congress will be printed in early October 2025. Therefore, it is crucial that we receive the title of your introduction and a short resume **by 30 September 2025 or earlier**. We would appreciate receiving both documents in Dutch and English.

Regarding the length of your introduction, we request that you limit it to approximately 30 minutes. Immediately following your introduction, the audience will be given the opportunity to ask questions. Please keep your answers brief and concise. The question and answer session will last a maximum of 20 minutes (exceptions are possible). InterExpo would like to remind you that the press has been invited to this conference.

InterExpo looks forward to a great conference and thanks you in advance for your contribution.

Kind regards,

InterExpo Caribbean N.V.
Peter Oerlemans
[redacted]

LIST OF DECISIONS – WEEK 37

of the meeting of the Executive Council of Public Entity Sint Eustatius

held on September 9th, 2025

Present: **Governor:** Ms. M. A. U. Francis, **Commissioner:** Mr. R. Merkman,

Commissioner: Ms. R. Leerdam, **Island Secretary**: Mrs. M. A. Dijkshoorn

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
1. **736/25**	BBO	Gov. M.A.U. Francis	Travel request "Cyber Security" conference on Bonaire	To grant permission for Crisis Manager, to take part in the Cyber Security Conference which is scheduled to take place on Bonaire. Threats was also identified in our Crisis & Policy plan 2017 – 2024, as a potential risk for our Island.	**AKKOORD**
2. **912/24**	Domein	Commissioner R. Merkman	Transfer request long-lease land	Grant permission to transfer long-lease rights.	**AKKOORD**
3. **719/25**	P&O	Commissioner R. Leerdam	Extra Treden na beoordeling	Akkoord te gaan met het terugwerkend toekennen van een extra trede aan twee medewerkers, gebaseerd op hun zeer positieve beoordeling van 2024, en het verschil in	**AKKOORD**

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
				salaris te betalen bij de eerstvolgende salarisuitbetaling.	
4. **681/25**	P&O	Commissioner R. Leerdam	Request for review – Starting salary scale for Policy Advisor Position.	Advice	**AKKOORD**
5. **652/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Business Training.	The Executive Council is kindly asked to approve sending VTH staff member to NL for a business training. The Travel cost, hotel cost and transportation are to be paid by OLE with the respected budget code.	**AKKOORD**
6. **447/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Company ~ VTH Consulting.	The Executive Council is kindly asked to approve a consulting company to assist the VTH Unit regarding Building Inspections and Building permit making for 3 months (September, October & November).	**AKKOORD**
7. **557/25**	VTH	Commissioner R. Leerdam	Aanvraag voor het bouwen van een woningbouw en twee appartement te CA Milliard Drive, Lodi.	Bouwvergunning te verlenen voor het bouwen van een woninggebouw en twee appartement te Lodi.	**AKKOORD**
8. **713/25**	Social Domain	Commissioner R. Merkman	Implementation Collaboration Agreement SHF & SSU	MEMO	**AKKOORD**

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
9. **575/25**	Social Domain	Commissioner R. Merkman	Approval of " Train to Success" study agent service program.	- Approve the Implementation of the "Train to Success" study agent service program. - Endorse the partnership between the social support unit – youth and the "Train to Success" service program.	**AANHOUDEN**
10. **715/25**	Social Domain	Commissioner R. Merkman	Request for approval : Community Financial Education Policy & Program.	- Approve the Community Financial Education Policy - Approve the funding request and sign the attached request letter. - Authorize the program's implementation, effective 1 January 2026 to 31 December 2027	**AKKOORD**
11. **583/24**	ENI	Commissioner R. Leerdam	Offerte scope en ontwerpwijziging.	Om transparantiedoeleinden zal de BC het ministerie moeten informeren via een brief met uitleg m.b.t. het gebruik maken van de ontvangen bijzonder uitkering.	**AKKOORD**
12. **753/25**	BZK	Gov. M.A.U. Francis	Start Consultatie wijziging regeling functionele indeling BES.	VKA	**VKA**

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
13. **747/25**	Company	Commissioner R. Leerdam	Notification of Amendment to Articles of Incorporation – Universal X-Press NV.	VKA	**VKA**
14. **744/25**	Nationaal coordinator tegen discriminatie en racisme	Gov. M.A.U. Francis	Uitnodiging deelname Governors Roundtable debate, Najaarsconferentie 2025	VKA	**VKA**
15. **752/25**	Company	Gov. M.A.U Francis Commissioner R. Merkman Commissioner R. Leerdam	Press Release – Congress "Fifteen years after 10/10/10" – Dismantling of the Netherlands Antilles.	VKA	**VKA**
16. **757/25**	Integrity Office	Gov. M.A.U. Francis	Invite to opening of Integrity Office	VKA	**VKA**
17. **582/23**	Citizen	Commissioner R. Leerdam	Decision on your notice of Objection	VKA	**VKA**
18. **568/25**	P&O	Commissioner R. Leerdam	Temporary Appointment Helpdesk Employee ICT	To appoint a helpdesk employee ICT effective October 15th 2025.	**AKKOORD**
19. **659/25**	Unit Veterinary Services	Commissioner R. Leerdam	Chief Veterinary Officers meeting and Steering Committee Meeting op St. Eustatis in March 2026	Grant permission to the Veterinary Services Unit to host the meeting of the Chief Veterinary Officers and Steering Committee in March 2026.	**AKKOORD**

No.	Department	Responsible member	Subject	Proposed decision	Decision
20. **532/24**	Commissioners Desk (Leerdam)	Commissioner R. Leerdam	Addendum on Nota for the development – Nota 532.24	Immediately approve and formalize the Road Team as outlined above. This is a high-priority measure to ensure that critical road projects are delivered without further delay, while preparing the ground for long-term structural reform.	**AKKOORD**
21. **139/23**	AJZ	Commissioner R. Leerdam	BC Proposal dispute settlement – September 9th 2025	The Executive Council is advised to accept this settlement.	**AKKOORD**

WIJ WILLEM-ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van 17 september 2025, nr. 2025002072
strekkende schorsing van het besluit van de Eilandsraad van Sint Eustatius van 21 augustus 2025

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 17 september 2025, nr. DGFO/1750435;

Overwegingen

1. Toepasselijk kader

Artikel 222, eerste lid, van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (WolBES) bepaalt dat een besluit dat naar oordeel van de Rijksvertegenwoordiger voor vernietiging in aanmerking komt, de Rijksvertegenwoordiger binnen twee dagen na bekend making van het besluit, of binnen twee dagen nadat het ter zijner kennis is gekomen mededeling aan Onze Minister doet wie het aangaat. Tevens geeft de Rijksvertegenwoordiger hiervan kennis aan het orgaan dat het besluit nam.

Artikel 222, tweede lid van de WolBES bepaalt dat het besluit niet wordt of niet verder wordt uitgevoerd voordat van Onze Minister wie het aangaat de mededeling is ontvangen dat voor schorsing of vernietiging geen redenen bestaan. Indien het besluit niet binnen vier weken na dagtekening van de mededeling van de Rijksvertegenwoordiger is geschorst of vernietigd, wordt het uitgevoerd.

Afdeling 10.2.3. van de Algemene wet bestuursrecht is krachtens artikel 219 van de WolBES van overeenkomstige toepassing op. Op grond van artikel 10:43 van de Algemene wet bestuursrecht kan het besluit hangende het onderzoek of er reden is tot vernietiging worden geschorst.

Artikel 227 WolBES bepaalt dat schorsing bij Koninklijk Besluit geschiedt en in de Staatscourant wordt geplaatst. Artikel 224, eerste lid van de WolBES bepaalt dat een voordracht tot schorsing wordt gedaan door Onze Minister wie het aangaat. Waarbij 'Onze Minister wie het aangaat' in deze de Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap is. Uit het tweede lid van dit artikel volgt hierover in principe eerst overleg wordt gepleegd met de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikelen 3.9, 3.15 en 3.21 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 bepalen welke mogelijkheden de eilandsraad heeft ingeval van ernstige taakverwaarlozing bij het bestuur van een openbare school. Het bevoegd gezag van de Gwendoline van Puttenschool is een Stichting die bijzonder onderwijs/school in standhoudt. Bij een bijzondere school heeft het eilandsbestuur geen mogelijkheden tot ingrijpen.

Voor de uitoefening van de vernietigingsbevoegdheid van de Kroon geldt het Beleidskader schorsing en vernietiging BES (Tweede Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 33 750 VII, nr. 35) .

2. Feitelijke gang van zaken

In de raadsvergadering van 21 augustus 2025 heeft de Eilandsraad van Sint Eustatius een raadbesluit (IC Decision 011/2025) genomen waarin o.a. wordt besloten tot het ontslaan van het bestuur van de Gwendoline van Puttenschool.

In de brief van de Rijksvertegenwoordiger van 22 augustus 2025 wordt aangegeven dat er het vermoeden is dat het door de Eilandsraad genomen besluit in strijd is met de Wet Voortgezet Onderwijs 2020 en daarom mogelijk voor vernietiging in aanmerking komt. Met de brief van 22 augustus 2025 heeft de Rijksvertegenwoordiger, in lijn met artikel 222 van de WolBES, het raadsbesluit van 21 augustus 2025 aan zowel de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Staatssecretaris Funderend Onderwijs en Emancipatie, als de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Staatssecretaris Herstel Groningen, Koninkrijksrelaties en Digitalisering voorgelegd.

Eveneens is in lijn met artikel 222, eerste lid, van de WolBES, een afschrift van de brief gestuurd naar de Eilandsraad, het bestuurscollege en de Gezaghebber van Sint Eustatius.

3. Overwegende dat

Voor de uitoefening van de vernietigingsbevoegdheid van de Kroon geldt het Beleidskader schorsing en vernietiging BES, met de daarin beschreven internventieladder. De Kroon dient aan de hand van alle omstandigheden van het geval een zorgvuldige afweging te maken van alle bij het besluit betrokken belangen.

Het besluit van de Eilandsraad van 21 augustus 2025 is ook een besluit in de zin van artikel 3, eerste lid van de Wet Administratieve Rechtspraak BES (WarBES). Tegen een besluit op grond van artikel 3, eerste lid van de WarBES kan het bevoegd gezag (schoolbestuur) als belanghebbende binnen zes weken facultatief bezwaar aantekenen of beroep indienen bij het Gerecht in eerste aanleg.

In artikel 222, tweede lid, van de WolBES is bepaald dat het besluit gedurende vier weken niet wordt uitgevoerd, tenzij Onze Minister heeft medegedeeld dat het besluit niet geschorst of vernietigd gaat worden. In artikel 10: 38, tweede lid, Awb is bepaald dat een besluit waartegen beroep loopt of open staat niet vernietigd mag worden. Nu in de WarBES is bepaald dat gedurende 6 weken beroep kan worden ingesteld, is het van belang dat het besluit wordt geschorst totdat bekend is of het bevoegd gezag beroep heeft ingesteld tegen het voornoemde besluit.

Het besluit wordt voor een ruimere termijn geschorst voor het geval dat het bevoegd gezag geen rechtsmiddel aanwendt tegen het primaire besluit. En om te voorkomen dat er een 'knipperlicht' situatie ontstaat waarbij onduidelijk is of het besluit rechtskracht

heeft. De aanvullende duur van de schorsing zal worden benut voor het onderzoek of het besluit vernietigd moe worden. Om die reden wordt het besluit voor de duur van 8 weken geschorst.

Over deze voordracht afstemming heeft plaatsgevonden met de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Besluit

Gelet op artikel 219 WOL BES jo. 10.43 Awb;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het besluit van de Eilandsraad van Sint Eustatius van 21 augustus 2025 strekkende tot het ontslag van het bestuur van de Gwendoline van Puttenschool te schorsen voor een periode van 8 weken.

Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is belast met de uitvoering van dit besluit dat in de Staatscourant zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 17 september 2025

[redacted]

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

[redacted]

Koen Becking

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLANDS

List of decisions and commitments - *Central Committee meeting*, 1st September 2025 at 2pm STUCO Conference room

Commissioners present:
Ms. Rechelline Leerdam
Mr. Reuben Merkman

Island Council members present:
Councilman Derrick Simmons
Council lady Mercedes Lopes- Spanner
Councilman Glenville Schmidt
Councilman Clyde van Putten

Registrar office present:
Deputy Registrar Ms. Marjani Humphreys

Presenters:
Dr. Sharon Veira – (veterinary service)
Dr. Kimani Kitson- Walter (Policy advisor ENI)

Absent:
Council lady Raquel Spanner- Carty

	Agenda point	Commitments
1.	**Opening**	Meeting started at 2:14pm
2.	**Announcements**	**Chairman G. Schmidt:** I have 3 announcements. 1.Public notice our agenda is partly open and closed-door by agenda point 9. Considering the document is not ready for public deliberation it was proposed to have this agenda point handled closed door and then to be further discussed open door when sufficient information has been incorporated.

		2. Council lady Raquel Spanner-Carty is absent with notice for today's Central Committee meeting 3. The Island Council will be traveling to Bonaire for Bonaire's flag day this coming week.
3.	**Setting of agenda**	**Chairman G. Schmidt:** The agenda has been adopted as presented
4.	**Ratification list of incoming documents**	**Chairman G. Schmidt:** The incoming documents have been adopted as presented.
5	**Ratification list of decisions and commitments July 3rd and Extraordinary July 7th, 2025,**	**Chairman G. Schmidt:** The list of decisions and commitments has been adopted as presented.
6	**Strategic Action Plan for Sustainable Agriculture (SAPSA)** Presentation was given by Dr Veira and Dr. Kitson-Walters. **Councilman D. Simmons:** Stated that undermining is missing in the Swot analysis considering its one of the major problems that is not really spoken of. **Councilman C. Van Putten:** ask about the contract with regards to the professional hunters from Sweden would like to know how much they would be paid and how long the contract would be for? and what is the plan when the animals are shot and can't be reached. **Councilman G. Schmidt**: reading the report I also had a problem with your department name LVV. I was wondering if it isn't time for name change ? why don't we just name it our department of agriculture.	**Commissioner R. Leerdam:** with regards to the name change of the department for me it's not an issue. If the council wishes to change the name of the department if a proposal comes to have a name change, I will look into that request. **Commissioner R. Leerdam:** We are working together on exchange of knowledge with Sint Kitts and Nevis on our MOU we are in our final stages. Once this is finalized this will also be communicated to the council and the wider public.

	Councilman C. van Putten: I would like to see all the evaluation reports of the NEPP manager and what she does, and if there is that program, I would like to have a copy of it. I would like to see all the evaluation reports that were put into place with regard to her appointment of today. I would like to receive these by the end of the week no later than Friday. I would like the government to make sure that via the of the General Secretary office that these reports remain available. **Councilman C. van Putten:** commented on the farmers gun being taking away by cabinet. Requested to give the update. **Councilman C. van Putten:** Asked about an ordinance to protect farmers. Also, about the wasteland.	**Commissioner R. Leerdam:** The NEPP Program manager not only covers the roaming animals but also has 5 or 6 projects that fall under it, this is what the NEPP program manager manages. We will also bring this to the council, so we can also inform the community about NEPP. **Commissioner R. Leerdam:** I will take the question back regarding the private farmers' guns and I will send it to the office in writing.
7	**2nd Quarterly Implementation report 2025 and 2nd Budget amendment 2025and CFT reaction and advice** **Unit Manager R.Tuitt:** give presentation on the 2nd quarterly implementation report and 2nd Budget amendment.	**Commissioner R. Leerdam:** Harbor ordinance will come up for discussion soon considering its not operating the way it should. It will be coming to the floor of the council to review that. **Chairman G. Schmidt:** since the topic has been debated sufficiently it will be sent to the Island Council on September 11th.
8	**Announcements executive Council (Art. 49 RVO IC)** **Commissioner R. Leerdam:** I will be travelling together with the Island Council to attend the celebration of Dia di Boneiru (Bonaire Day) and to participate in the BES Summit from 3-8 September. Following these engagements, Commissioner	

	Leerdam will continue to Curaçao for a scheduled meeting on 10 September regarding the Saba Bank. **Commissioner R. Merkman:** extended his heartfelt congratulations to Mr. Randolf Duggins on his appointment to the Raad van State (Council of State), as a local of Sint Eustatius. **Chairman G.Schmidt:** informed that Council Lady Lopes-Spanner was in the meeting earlier but had to leave for personal reasons. (4pm)	
9	**Ordinance Study allowance 2025**	Closed door session
10	**Closing**	Meeting ended at 7:55pm

Adopted on October 2nd, 2025

Deputy Registrar,

[redacted]

Ms. M. Humphreys

CENTRALE COMISSIE Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

The Chairman of the Central Committee,

[redacted]

Mr. Glenville Schmidt

PUBLIC ENTITY ST. EUSTATIUS

MULTI-ANNUAL BUDGET

2026 – 2029

August 18, 2026

Table of contents

Budget Foreword 4
Infographics 9
Financial considerations 11
Policy Budget 13
Main Function 0 – General Administration 13
Function 001 Bestuursorganen (Administrative organs) 16
Function 002 Bestuursapparaten (Administrative instruments) 17
Function 003 Burgerzaken (Civil Register) 19
Function 020 Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd 20
Main Function 1 – Public Order and Safety 21
Function 130 Rampenbestrijding (Disaster Management) 22
Main Function 2 – Traffic, Transportation, and Water Management 23
Function 200, PWS, Werkplaats & Onderhoud 25
Function 210 Wegen, straten en pleinen 26
Function 211 Verkeersmaatregelen te land 26
Function 220 Zeehaven 27
Function 230 Luchtvaart 28
Main Function 3 – Economic Affairs 30
Function 300, Economische Zaken 31
Function 310, Handel en Industrie 31
Function 341 Overige Agrarische zaken, jacht en visserij 32
Main Function 4 – Education 33
Function 400 Algemeen Beheer 34
Function 480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs 34
Main Function 5 – Culture and Recreation 36
Function 510 Openbaar bibliotheekwerk 37
Function 530, Sports 37
Function 541 Oudheidkunde / musea 38
Function 560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie 39
Function 580 Overige cultuur en recreatie 40
Main Function 6 – Social Security Benefits and Social Work 42
Function 611, Werkgelegenheid 43
Function 620 Maatschappelijke begeleiding en advies 43
Function 630 Jeugdwerk 45
Function 650 Kinderopvang 46
Main Function 7 – Public Health 47
Function 700 Algemeen beheer gezondheidszorg 48
Function 720, Slachthuizen 49
Function 721, Reiniging 50
Function 722, Riolering en waterzuivering 50
Function 723, Milieu en natuurbeheer 51

Function 724, Lijkbezorging, incl. begraafplaatsen 52
Function 725, Overige openbare hygiene 52
Main Function 8 – Spatial Planning and Public Housing 54
Function 820, Woningexploitatie/woningbouw 55
Main Function 9 – Financing and General Cover funds. 56
Function 920 Belastingen 57
Function 921 Vrije uitkeringen 57
Function 922 Algemene uitgaven en inkomsten 59
Mandatory Paragraphs 60
A. Section Good Governance (Business operations & Customer services) 60
B. Local Levies 61
C. Buffer Capital 63
D. Maintenance Capital Goods 69
E. The Internal Organization (bedrijfsvoering) 70
F. Participating Interest 72
G. Land Policy 74
H. Public Sector 75
Financial Budget 76
Recapitulation of the Main Functions 76
Principles of Valuation 77
Other required overviews 79
Overview Intended Investments 2025-2028 79
Overview Reserves and Provisions 81
Overview Personnel Expenses 83
Personnel Expenses 83
Cashflow forecast 2026-2029 85
Cashflow projection 2026-2029 87
Overview Subsidies and Current Transfers 2025-2028 88
Overview Free Allowances 89
Critical Performance Indicators (KPI) 90
KPI's summary 91
Special Allowances 92
Special Allowance – forecasted expenditure 93
Special Allowance – forecasted receipts 95

Budget Foreword

The budget for 2026 reflects the island government's ambitious commitment to improving its financial and administrative governance, as well as its social and economic development. Furthermore, the government will continue its improvement of internal control to maintain its unqualified audit opinion. The Public Entity acknowledges the challenges and opportunities that lie ahead and is actively collaborating with all stakeholders to achieve its goals. The island government expresses its gratitude to the people of Sint Eustatius for their resilience and support during these difficult and transformative times.

Challenges and Opportunities

The budget reflects the government's priorities and objectives for the development of the island, as well as its commitment to fiscal responsibility and transparency. The budget takes into account various challenges and opportunities, including the recovery and redirection of the local economy, the downsizing of the oil company's operations, rising consumer goods prices, the impact of the war in Ukraine especially on prices, substandard revenues from the airport and harbor and the ongoing dialogue with the Netherlands to adjust the Free Allowance allotment for Sint Eustatius.

Financial Objectives and Governance Strategy

The financial objectives for 2026-2029 aim to improve financial management while maintaining a clean audit opinion, support local initiatives, and adhere to regulatory norms. The island government has upgraded its financial management systems, including the AO/IC framework (a set of internal controls and administrative organization rules) to improve the quality of its future reporting. This plan is part of a broader governance strategy, which includes strengthening the accountability and transparency of the island government, enhancing risk management and compliance functions, and developing the capacity and skills of the staff. The initiative is supported by a $1.1 million grant from the Ministry of the Interior and Kingdom Relations, with the implementation realized at the end of 2023.

Personnel and Operational Efficiency

The Public Entity's revised personnel budget reflects recent significant hirings, such as a concern controller, tax inspector, and two financial specialists. These individuals will oversee e.g., budgetary allocations and ensure that resources are utilized efficiently and effectively, and that taxes are collected accordingly. With the grant now depleted, these expenses are included in the 2026 budget and contracted until mid-2026. The government is also reviewing operational processes to identify cost-saving opportunities, such as improving effectivity and efficiency by housing employees of OLE in a better office building. The revised personnel budget reflects the key roles that are essential and necessary for current and future projects.

Developmental Priorities

The development of Sint Eustatius is guided by several priorities, such as poverty alleviation, social housing, health care quality, sustainable agriculture, road infrastructure, banking services, connectivity and air links, port maintenance, and economic development. The funding from the Caribbean Netherlands envelopes will help address these issues and support long-term improvements to create and maintain a social security system similar to the one in the European Netherlands. Additionally, the island is exploring various avenues for increasing local revenues (Public Health Department, Agriculture, Fisheries and Livestock) and working on a structural increase of economic revenue.

To this end, the Public Entity has master plans and ambitious initiatives underway: in energy supply (research into geothermal energy), in the harbor (for instance more services for yachts), on the airport (for instance more jet parking capabilities), in (digital) infrastructure, in the re-establishment of a medical school, and in an extensive cultural and heritage revitalization program (including monument restorations, plans for a cultural center, a scientific institute and a memorial area).

The island government's mission is to enable Sint Eustatius to achieve sustainable and prosperous development while respecting its unique culture and identity: an island that is resilient, passionate, and innovative.

Additionally, and pursuant to the St. Eustatius Agreement 2024-2027, the state and OLE have agreed to work together on the realization of the following specific priorities, with execution projected up to July 2027:

1. Well-being of the community, focusing on the implementation of necessary policies concerning social support, the labor market, culture, youth, and poverty alleviation.
2. Economic diversification by exploring and developing sustainable, revenue-generating opportunities across a wide variety of fields.
3. Investments in (digital) infrastructure, aiming at affordable and reliable digital, sea, and land connections, making the island more accessible and attractive for tourists, researchers, businesses, and digital nomads.
4. A well-functioning system of governance, where the island government will operate under a well-managed budget, with transparency and accountability at the core of its financial operations.

Phases of Governance

Currently, the Public Entity of St Eustatius has its financial autonomy with a functional Island Council. They are a crucial factor towards achieving good governance and accountability. In the coming period OLE will continue to improve the public administration, healthcare, education, infrastructure, and economic and cultural development. The island government will play a proactive role in the preparation and execution of the budget, ensuring that it reflects the needs and priorities of the island's population and complies with the fiscal rules and standards.

Developments in the legal position of the island government

We are pleased to present the Budget of the Public Entity St. Eustatius (OLE) 2026, which also includes the multi-annual budget from 2026 to 2029. This budget meets the requirements of the BES Budget and Accountability Act.

The island government recognizes the necessity of implementing improvement steps in financial management and takes responsibility for carrying them out. Therefore, the island Government will take the necessary steps for improving the financial management of the Public Entity of St. Eustatius. It is expected that the island council and the executive council will continue to make further improvements and will be able to properly fulfill their tasks and powers under FinBES.

An efficient policy-budget cycle involving the entire organization, as well as an approved annual report, are goals for 2025 and 2026. After many years of continuous improvement of the processes, the annual report of 2024 was provided with an unqualified opinion by the external auditor.

These are very important financial trajectories for the Public Entity of St. Eustatius in the context of good governance, where carefulness and timeliness are key principles. The Public Entity is committed to improving these standards thereby maintaining an unqualified audit opinion.

With the restoration of the budgetary rights, Article 8 of the Law on the Recovery of Facilities of Sint Eustatius will no longer apply. As a result, financial tasks and powers as per the Law on the Finances of Public Bodies Bonaire, Sint Eustatius, and Saba (FinBES) has returned to the elected island council and the appointed executive council of the public body.

Annual financial statements and annual reports

The annual financial statements and annual report are to be submitted by the executive council to the island council (Article 28, paragraph one, FinBES), and the island council's approval of the financial statements and annual report as required (Article 29, paragraph one, FinBES). The executive council has already sent the approved financial statements and annual report of 2024 to the State Secretary of the Ministry of the Interior and Kingdom Relations (BZK) through the Financial Supervision Board for the BES islands (Cft BES) prior to July 15 of the year 2025 (Article 31, paragraph one, FinBES).

Budget

For the budget, the executive council must submit the draft budget to the island council no later than September 1st, and the island council can propose amendments. The executive council must immediately submit these amendments to the Cft BES upon receipt. The island council approves the budget (Article 18 FinBES). The executive council sends the budget approved by the island council to the State Secretary of BZK through the Cft BES within two weeks after approval, but in any case, before November 15 (Article 19, paragraph four, FinBES). The budget requires the approval of the State Secretary of BZK (Article 19, paragraph one, FinBES). This also applies to a budget amendment (Article 21, paragraph four, FinBES).

The Island Council and the Island commissioners have been involved in the budget process this year. The draft budget will be discussed with the Island Council after the advice is received from Cft and the executive council has considered the Cft's advice, then formally submitted again for approval.

With the extra funds made available from the CN envelopes, further work can be done on the continued development of St. Eustatius. For the future, it is important that the social security system is equal to that of the European Netherlands. Despite all the support in the form of Special Payments, it remains important that maintenance costs and expertise costs are included in these special payments, so that the changes are permanently secured. This will have an increasing impact on the Special Allowances, which will be integrated into the regular budget process.

Cft recommendations

Introduction

With reference to the advice of the College Financieel Toezicht (Cft) related to the budget 2026-2029, we inform you as follows on the actions taken to improve the financial situation of the Openbaar Lichaam Sint Eustatius (OLE). The conclusion and specific advice of Cft and reaction of OLE are detailed below and stated between inverted comma's.

"Oordeel"

"Sint Eustatius begroot lichte overschotten in de periode 2026–2029 en voldoet daarmee aan de centrale begrotingsnorm uit de Wet FinBES. Het Cft constateert een sterke verbetering in de kwaliteit en volledigheid van de begroting. De bijzondere uitkeringen zijn meerjarig opgenomen, wat bijdraagt aan een beter inzicht in de financiële positie van het openbaar lichaam."

OLE appreciates the feedback and advice of Cft in continuing to improve the quality and completeness of the budget reporting and process.

"Meerjarenraming personeelslasten"

"Op grond van de Wet FinBES en de BBV BES dienen de begroting en de meerjarenraming (minimaal drie jaren) de lasten, waaronder de personeelslasten, inzichtelijk te maken. Uit de uitvoerige toelichting die nu is opgenomen, valt echter niet af te leiden welk deel van de personeelslasten structureel is gedekt en welk deel incidenteel wordt gefinancierd. Dit onderscheid is cruciaal, omdat het grote aandeel van de personeelslasten in de totale lasten directe gevolgen heeft voor de financiële houdbaarheid op de langere termijn. Dit vergroot de transparantie van de begroting en stelt de eilandsraad beter in staat om de financiële consequenties van beleidskeuzes te beoordelen.."

The further breakdown requested by the Cft is not explicitly anchored in Article 15 FINBES or in Article 8 in conjunction with Article 21 BBV BES. As stated in the conclusion of Cft, the multi-year budget complies with the reporting requirements of Article 20 BBV BES, as it already provides an overview of personnel expenses with a breakdown between established positions and temporary project positions. In this way, the legal obligation to give sufficient insight into personnel expenses is met. OLE considers Cft's recommendation as an interpretative elaboration of the statutory requirement in this regard.

To increase the requested transparency of the budget, an additional table has been included on page 83, which details the project related personnel expenses by function and the expected effect for the years 2026-2029. This should provide additional insight into the personnel expenses that are recharged to and funded by special allowances.

OLE looks forward to reaching a consensus with Cft, BZK and BES islands on the interpretation and resulting presentation and disclosures of the various reporting. This will help ensure consistency and avoid advice given without joint consultation that overlooks the intent and requirements of the relevant legal provisions.

Financial Overview:

The budget can be classified into structural income and expenses, and incidental income and expenses. The table below summarizes the budget by type of income and expense, showing the resulting structural surplus or deficit and the expected incidental movements.

		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	Local revenue	4,135,192	4,617,228	4,409,034	4,453,124	4,497,655	4,542,632
	Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
	Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
Income Total		**27,553,731**	**28,179,266**	**28,755,232**	**28,813,452**	**29,583,086**	**30,112,961**
Expense	Operational expenses	(23,212,759)	(25,880,275)	(27,846,732)	(28,552,095)	(28,770,170)	(29,440,239)
Surplus (deficit) - structural		**4,340,972**	**2,298,991**	**908,500**	**261,357**	**812,916**	**672,722**
	Other income	308,546	-	-	-	-	-
	Unforeseen expenses	(522,910)	(371,175)	(261,470)	(250,479)	(252,984)	(255,514)
Total surplus (deficit)		**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

Budgets 2026-2029

The table above shows that the budget of 2026 closes with a surplus of USD647K. The budgets for 2027-2029 also show a surplus.

The income of the different categories is based on the analysis performed up to Q2-2025 of the realization and information obtained from the budget holders. The free allowances have been derived from the information provided from the February 2025 circulaire, including the indexation stated in the October 2024 circulaire.

The local income categories of 2026 represent 15.3% of the total structural income (2024: 15.0%) and the interest income represents 6.3% (2024: 7.4%). The result before incidental income or losses shows a surplus. In 2024 a net incidental income of USD0.3M was recorded, being the effect of special allowances received for operational expenses recorded in previous years.

For the year 2026 onwards, no incidental income is taken into account, only a small incidental loss is included for purposes of prudence.

The expenses for 2026 show an increase compared to the realized figures for 2024 and the budget for 2025. The increase in expenses can be attributed to the following categories:

- Personnel expenses
- Accommodation expenses
- Subsidies and financial contributions
- Office expenses
- Subsidies

The main movements are explained in the individual budgets per function.

The expenses have been reviewed in detail by economic activity to identify cost savings throughout the years in order to reach a balanced budget.

The Island Council will continue to look into efficiencies and synergies that can be achieved through recent and planned investments in automation and further training of OLE officials.

Conclusion

The organization is making significant advances in internal control and financial management. This has resulted in more realistic information, as reflected in the draft budget 2026. However, there is still room for improvement. As projects are still in development, there may be additional incidental effects that could impact the budgeted result. These incidental results can only be taken into account once they have been realized.

Due to the complex tasks the organization faces, we will continue to improve internal control and financial management and seek structural solutions to improve the income capacity of OLE, along with cost-saving measures through increased efficiency and automation.

On behalf of Public Entity St. Eustatius,

[redacted]

Ms. M.A.U. Francis

Governor of St. Eustatius

Infographics

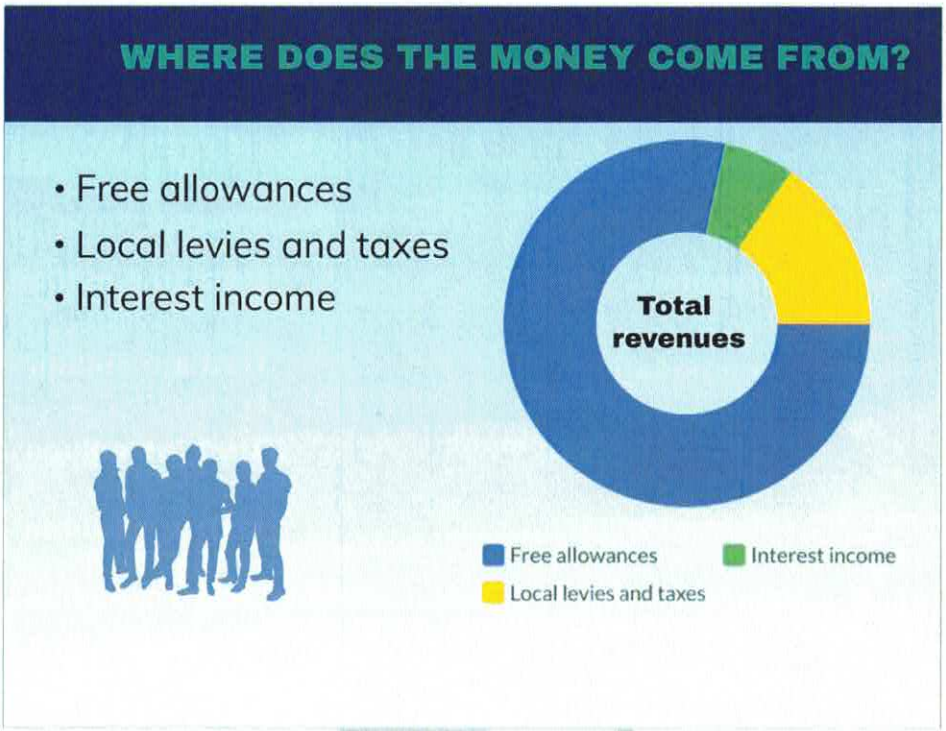

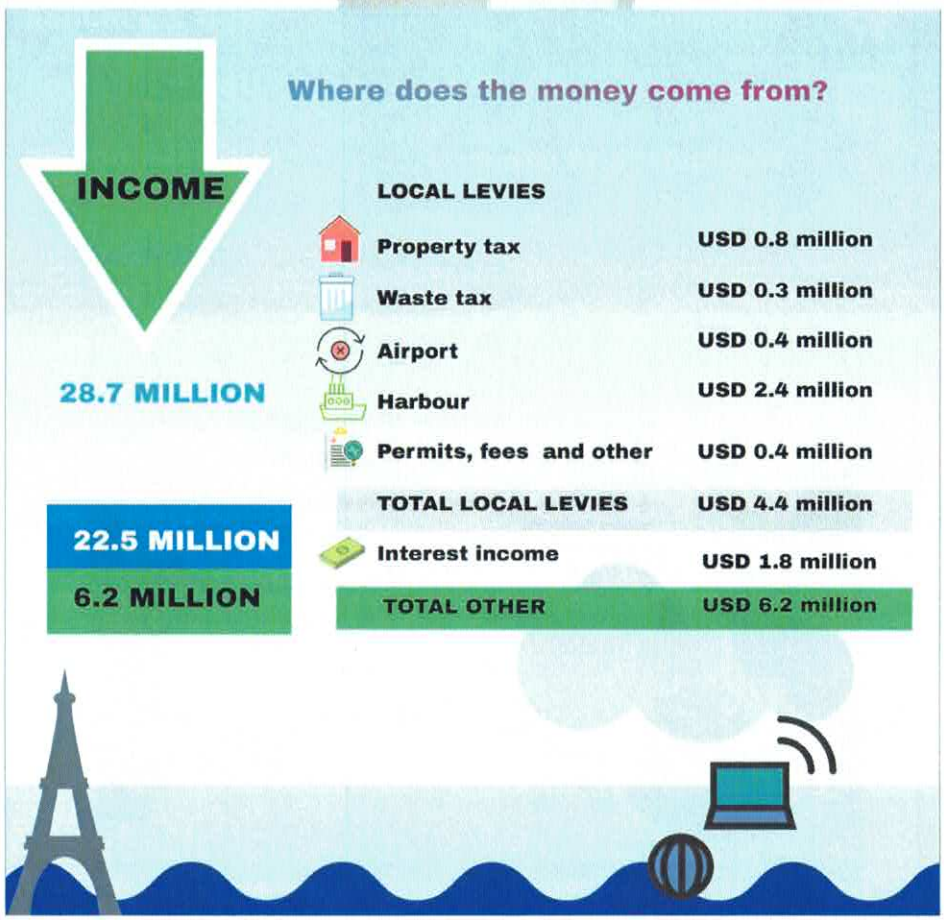

Where does the money go?
TOTAL USD 28.1 million
Personnel USD 16.0 million
Accomodation USD 1.9 million
Property management USD 3.1 million
Office expenses USD 1.3 million
Representation / communication USD 1.1 million
General USD 1.1 million
Subsidies USD 2.4 million
Depreciation USD 0.6 million
Transport and Other USD 0.6 million
SURPLUS 28.7 - 28.1 = USD 0.6 million

Main priorities from the budget
· Investments in GVP school and social housing
· An efficient and pro-active cashflow management
· Statia Day preparation
· Strong social commitment
· Compliance with reporting requirements

Financial considerations

The starting point is the multi-annual perspective presented in the adopted budget for 2026, covering the years 2026-2029. However, due to developments in the past year, the adopted budget for 2025 has been amended, and now serves as the basis for the years 2026 through 2029. The structural development included in the 2027 budget has been extended through 2029.

The budgeted results are as follows:

	Hoofdfunctie	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
0	Algemeen bestuur	(6,717,801)	(11,382,351)	(11,987,524)	(12,830,864)	(12,919,895)	(13,165,903)
1	Openbare orde en veiligheid	(8,255)	(196,896)	(243,250)	(217,047)	(219,218)	(221,410)
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	(3,523,181)	(2,235,129)	(2,530,588)	(2,557,733)	(2,605,010)	(2,691,060)
3	Economische zaken	539,790	(331,281)	(375,392)	(387,146)	(391,017)	(394,927)
4	Onderwijs	(402,906)	(351,393)	(386,267)	(439,504)	(394,031)	(397,971)
5	Cultuur en recreatie	(1,503,318)	(1,724,886)	(1,922,460)	(1,744,099)	(1,761,540)	(1,779,155)
6	Sociale voorzieningen en maatschappelij	(1,408,199)	(1,175,173)	(1,454,695)	(1,522,237)	(1,537,459)	(1,552,834)
7	Volksgezondheid	(2,603,310)	(2,394,592)	(2,741,006)	(2,823,363)	(2,851,597)	(2,880,113)
8	Ruimtelijke ordening en huisvesting	(22,299)	(1,707)	(78,224)	(191,806)	(193,724)	(195,662)
9	Financiering en algemene dekkingsmidde	19,776,087	21,721,223	22,366,436	22,724,676	23,433,423	23,696,243
Surplus (deficit)		**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

Throughout the budget for 2026-2029 the following assumptions are included:

- Free allowances are based on the confirmed structural and incidental free allowances together with the expected indexation for these years. *Source: February 2025 circulaire and October 2024 circulaire.*
- Personnel expenses for 2026 have been calculated using the RCN wage structure, implemented in 2024.
- The outstanding vacancies within the government have been allocated to 2026, with a phased approach to filling these positions throughout the year. The full-year effect of these phased vacancies has been included in the 2027 budget.
- Increased expenses for contractors for support with activities of positions not yet filled. Specific vacancies currently filled by contractors have been deducted from the contractors' budget.
- Maintenance expenses have been increased based on the necessity of implementing deferred maintenance on assets acquired with own funds and with funding from special allowances

This budget also includes a cashflow forecast for 2026-2029, based on the free allowances expected during these years. The cashflow forecast 2026-2029 is based on the cashflow forecast for 2025 and uses the information from the budget 2026-2029 to calculate the expected interest income.

Furthermore, the budget includes capital investments for the years 2026-2029, as well as the use of available funds for executing the projects in the designated reserves.

Budget limitations and constraints

The budget and cash flow projections contained in this document have been prepared based on the available funding rather than the required funding. As a result, OLE is currently unable to execute all necessary investments and make the adjustments needed to ensure that the government operates effectively and efficiently. Based thereon, in this multi-annual budget the investments have been prioritized considering the financial impact on the cash flow.

This limitation affects our ability to fully optimize the functionalities of the government and to deliver the services expected by our constituents. The figures presented herein reflect the financial constraints under which OLE is operating, and it is important to note that they do not fully align with the ideal resource requirements for achieving our strategic objectives and maintaining optimal public service delivery.

The budget for 2026-2029 by economic activity shows the following developments:

		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	02 - Taxes and levies	523,591	588,700	550,000	555,500	561,055	566,666
	03 - Property management income	436,767	299,840	332,838	336,167	339,528	342,924
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
	05 - Harbour	2,124,682	2,661,135	2,437,497	2,461,872	2,486,490	2,511,355
	06 - Permits	161,803	146,130	147,591	149,067	150,558	152,063
	07 - Fees and dues	122,451	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	134,555	148,000	149,950	151,450	152,964	154,494
	10 - Waste tax	269,315	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
	11 - Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
	12 - Other special income	308,546	-	-	-	-	-
Total income		**27,862,277**	**28,179,266**	**28,755,232**	**28,813,452**	**29,583,086**	**30,112,961**
	15 - Special allowances - income	22,664,632	-	30,103,507	19,189,989	9,482,500	2,272,480
Total income (including special allowances)		**50,526,909**	**28,179,266**	**58,858,739**	**48,003,441**	**39,065,586**	**32,385,441**
Lasten	20 - Personnel expenses	13,002,236	14,491,297	15,951,361	17,016,031	17,124,869	17,296,117
	21 - Accomodation expenses	1,539,052	1,743,690	1,901,879	1,920,898	1,940,107	1,959,508
	22 - Property management expenses	2,321,015	3,550,250	3,057,633	2,888,209	2,917,092	2,946,262
	23 - Office expenses	940,137	936,720	1,266,339	1,120,505	1,131,710	1,138,384
	24 - Representation and communication exper	863,785	806,010	1,092,102	1,103,023	1,114,053	1,125,193
	25 - Transport expenses	250,865	273,500	358,876	356,405	359,969	363,568
	26 - Depreciation expenses	671,954	498,377	616,551	845,211	847,540	893,750
	27 - General expenses	1,600,591	1,302,450	1,155,895	1,084,381	1,095,224	1,455,453
	28 - Subsidies and financial contributions	2,023,123	2,277,981	2,446,096	2,217,432	2,239,606	2,262,002
	30 - Unforeseen	522,910	371,175	261,470	250,479	252,984	255,514
Total expenses		**23,735,669**	**26,251,450**	**28,108,202**	**28,802,574**	**29,023,154**	**29,695,753**
	35 - Special allowances - expenses	22,664,632	-	30,103,507	19,189,989	9,482,500	2,272,480
Total expenses (including special allowances)		**46,400,301**	**26,251,450**	**58,211,709**	**47,992,563**	**38,505,654**	**31,968,233**
Surplus (deficit)		**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

The development of income and expenses will be detailed within the individual budgets per function.

Policy Budget

Main Function 0 – General Administration

On our way to a well-governed St.Eustatius

What do we try to achieve?

We aim to improve governance on St. Eustatius to such a level that the Public Entity is sufficiently capable and equipped to perform its duties in a responsible manner.

How do we want to achieve that?

The present administration is tasked with overseeing the initiative to restore good governance on St. Eustatius by addressing various disciplines, including:

- Implementing and executing local laws and regulations.
- Implementing and executing internal administrations (financial, civil, personnel).
- Further implementing internal and external processes and procedures (ongoing process).
- Overseeing organizational restructuring by assessing the reorganization and simultaneously developing a strategic human resource plan.
- Investing in human capacity and public education.
- Investing in physical infrastructure.
- Stimulating economic development.
- Promoting a (new) social agenda.
- Overseeing reforms in healthcare.
- Overseeing reforms in education.
    - Further establishing a robust organization with the restoration of democracy as the final objective.
    - Educating civil servants to the desired level of operation in the interest of both the individual and the community in general.
    - The Government Commissioners will oversee the progress and initiatives taken in the interest of the timetable for the return of democracy.
    - Adding inspection and enforcement staff to support policy implementation, including environmental and construction inspectorates.
    - Integrating a PPMO to support the projects that need to be rolled out.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	002	Bestuursapparaat	2,042,897	1,628,454	1,885,478	1,540,424	1,555,828	1,776,945
	003	Burgerzaken	125,903	91,675	112,592	113,718	114,855	116,003
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	356,533	259,840	262,438	265,063	267,713	270,391
Income Total			**2,525,333**	**1,979,969**	**2,260,508**	**1,919,204**	**1,938,396**	**2,163,339**
Expenses	001	Bestuursorganen	1,984,308	1,739,183	2,309,039	2,341,873	2,365,292	2,388,945
	002	Bestuursapparaat	6,946,405	11,296,876	11,522,360	12,004,919	12,085,691	12,529,639
	003	Burgerzaken	302,404	313,628	403,873	390,388	394,292	397,511
	020	Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd	10,018	12,634	12,760	12,888	13,017	13,147
Expenses Total			**9,243,134**	**13,362,320**	**14,248,032**	**14,750,068**	**14,858,291**	**15,329,242**
Surplus (deficit)			**(6,717,801)**	**(11,382,351)**	**(11,987,524)**	**(12,830,864)**	**(12,919,895)**	**(13,165,903)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	6,021	-	-	-	-	-
	03 - Property management income	357,429	299,840	332,838	336,167	339,528	342,924
	05 - Harbour	11	-	-	-	-	-
	06 - Permits	3,261	2,000	2,020	2,040	2,061	2,081
	07 - Fees and dues	122,477	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	6,025	-	-	-	-	-
	11 - Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
Income Total		**2,525,333**	**1,979,969**	**2,260,508**	**1,919,204**	**1,938,396**	**2,163,339**
Expenses	20 - Personnel expenses	5,575,139	8,803,338	9,336,982	10,015,622	10,054,456	10,155,000
	21 - Accomodation expenses	940,289	1,134,090	1,442,447	1,456,872	1,471,441	1,486,155
	22 - Property management expenses	157,123	620,500	279,420	282,214	285,036	287,886
	23 - Office expenses	755,760	667,220	905,416	790,639	798,545	801,888
	24 - Representation and communication expenses	733,608	708,260	936,399	945,763	955,221	964,773
	25 - Transport expenses	28,004	30,250	57,494	52,008	52,529	53,054
	26 - Depreciation expenses	119,025	220,399	253,551	253,307	277,885	258,398
	27 - General expenses	996,039	1,024,200	913,536	839,598	847,994	1,205,750
	28 - Subsidies and financial contributions	27,988	4,750	54,818	55,366	55,919	56,479
	30 - Unforeseen	(89,841)	149,314	67,970	58,680	59,266	59,859
Expenses Total		**9,243,134**	**13,362,320**	**14,248,032**	**14,750,068**	**14,858,291**	**15,329,242**
Surplus (deficit)		**(6,717,801)**	**(11,382,351)**	**(11,987,524)**	**(12,830,864)**	**(12,919,895)**	**(13,165,903)**

The total income for 2026 is lower than the 2025 budget and takes into account the trend in the realization of 2024 and 2025. The primary source of income is land tax, which is budgeted at USD256K. In addition, the property management income includes USD77K in rent from buildings and land.

The interest income is lower than the realization of 2025 and is based on the liquidity position of the interest earning bank accounts. In 2026 it is expected that the projects financed through special allowances will be executed, which will lower the average outstanding balance and therefore reduce the interest income. Refer to the cashflow statement for the calculation of the interest income over the years.

Compared to the budget 2025 the interest income is higher as in no movement was taken into account with regard to special allowances. The calculation method has been updated to reflect the estimated movements. Refer to the table of special allowances.

The total expenses have increased by USD885K compared to the 2025 budget. The main changes (> USD100K) in the expenses in 2026 compared to 2025 consist of:

<u>Personnel expenses – increase of USD534K</u>

- Increase in salaries and social premiums of USD48K, consistent with the additional outstanding vacancies, tempered by the recharge of personnel assigned to projects financed through special allowances.
- Increase in training expenses of USD106K, consisting among others of training to obtain certification as CMC and MMC at the International Institute for Municipal Clerks, upgrade of employees in disaster management, integrity awareness and other courses to be in compliance with regulations.

<u>Accommodation expenses – increase of USD308K</u>

- Increase in rental space of USD123K, resulting from additional space rented, including a space for the Integrity Unit.
- Increase in maintenance of buildings of USD48K, both exterior and interior maintenance of rented and owned buildings.
- Increase in cleaning expenses of USD47K, related to the cleanup of the old archive and safeguarding of the documentation.
- Increase in security expenses of USD72K, due to the transport of government income to the bank and additional security of premises.

Property management expenses – decrease of USD341K

- Decrease of other operational expenses by USD335K, based on the realization of 2024 and 2025.

Office expenses – increase of USD238K

- Increase in maintenance of equipment of USD69K, specifically the maintenance of air-conditioning units for the rented and owned premises.
- Increase in automation expenses of USD111K, comprising the increased expenses for the service contract for the accounting software and the Microsoft Office licenses, based on the latest contracts.

Representation and communication expenses – increase of USD228K

- Increase in travel and accommodation expenses of USD146K, based on the analysis of the 2024 and 2025 realization figures and consultation with the budget holders.
- Increase in representation expenses of USD117K, due to the expected increase in meetings and conventions with European and Caribbean counterparts, as well as teambuilding within the departments.

General expenses – decrease of USD111K

- Decrease of consultants and legal expenses by USD134K, as the court filings were resolved in 2024 and 2025, and therefore the expected costs have been decreased to reflect this.
- Increase of other general expenses of USD32K for the replacement of smaller existing equipment and to resupply special paper needed for official business.

Function 001 Bestuursorganen (Administrative organs)

What do we try to achieve?

We aim to improve the governance on St. Eustatius to such a level that the Public Entity is sufficiently capable and equipped to perform its duties in a responsible manner. This is the point of departure of the law: '*de Wet herstel voorzieningen St. Eustatius*'.

What do we do to get results?

The present administration is tasked with overseeing the initiative to restore good governance on St. Eustatius by addressing various disciplines, including:

- Improving and updating local laws and regulations.
- Improving internal administrations (financial, civil, personnel and land registry (*Kadaster*')).
- Improving internal and external processes and procedures.
- Overseeing organizational restructuring.
- Investing in human capacity and public education.
- Investing in physical infrastructure.
- Stimulating economic development.
- Promoting a (new) social agenda.
- Overseeing reforms in healthcare.
- Overseeing reforms in education.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	996,668	995,051	1,437,227	1,486,273	1,501,136	1,516,147
	21 - Accomodation expenses	24,476	40,000	32,900	33,229	33,561	33,897
	22 - Property management expenses	95,650	32,000	32,165	32,487	32,812	33,140
	23 - Office expenses	38,840	17,000	25,240	25,492	25,747	26,004
	24 - Representation and communication expenses	522,542	404,750	491,858	496,776	501,744	506,761
	25 - Transport expenses	5,352	3,500	7,088	7,159	7,230	7,303
	26 - Depreciation expenses	21,900	38,632	35,000	10,969	11,079	11,190
	27 - General expenses	320,791	204,250	233,503	235,288	237,640	240,017
	28 - Subsidies and financial contributions	-	4,000	14,060	14,201	14,343	14,486
	30 - Unforeseen	(41,910)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**1,984,308**	**1,739,183**	**2,309,039**	**2,341,873**	**2,365,292**	**2,388,945**
Surplus (deficit)		**(1,984,308)**	**(1,739,183)**	**(2,309,039)**	**(2,341,873)**	**(2,365,292)**	**(2,388,945)**

The total expenses have increased by USD570K.

Personnel expenses – increase of USD442K

The increase in gross salaries and social premiums results from 17.5 fixed positions and 3 vacancies, phased in throughout 2026, with the full year effect included in 2027. In addition, training expenses have decreased by USD55K, and third-party contractors have decreased by USD128K. The vacancy for integrity coordinator, currently filled by a third party, has been reduced from the third-party expenses to reflect the net expense.

Representation and communication expenses – increase of USD87K

Representation expenses have increased by USD69K, following expected costs for attendance of planned summits and increased meetings with counterparts in the Netherlands and the Caribbean.

Function 002 Bestuursapparaten (Administrative instruments)

What do we try to achieve?

- Provide direction to the civil service core.
- Provide expertise and (overhead) support to the institutions of governance and the rest of the organization.

What do we do to get results?

- Supporting the legislative and executive functions of government.
- Centralizing certain shared services (e.g., IT, Central Purchase, Personnel affairs, Finance, GIS).
- Upgrading equipment, networks, and software (e.g. new IT network, AFAS implementation.
- Training of civil servants.
- Describing a policy framework for the Public Entity.
- Upgrading existing and introducing new policies.
- Updating outdated ordinances.
- Implementing internal controls and (new) work procedures.
- Designing and implementing multi-annual training programs for civil servants and politicians.
- Improving financial management.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	-	-	-	-	-	-
	02 - Taxes and levies	6,006	-	-	-	-	-
	03 - Property management income	896	40,000	70,400	71,104	71,815	72,533
	04 - Airport	-	-	-	-	-	-
	05 - Harbour	8	-	-	-	-	-
	06 - Permits	3	-	-	-	-	-
	08 - Other income	5,875	-	-	-	-	-
	11 - Interest income	2,030,109	1,588,454	1,815,078	1,469,320	1,484,013	1,704,412
	12 - Other special income	-	-	-	-	-	-
Income Total		**2,042,897**	**1,628,454**	**1,885,478**	**1,540,424**	**1,555,828**	**1,776,945**
Expenses	20 - Personnel expenses	4,429,091	7,683,939	7,717,954	8,380,729	8,403,214	8,487,247
	21 - Accomodation expenses	882,593	1,085,090	1,324,591	1,337,837	1,351,216	1,364,728
	22 - Property management expenses	26,132	560,500	226,663	228,929	231,219	233,531
	23 - Office expenses	691,560	573,220	822,486	706,880	713,949	716,446
	24 - Representation and communication expenses	187,125	285,510	429,632	433,928	438,267	442,650
	25 - Transport expenses	22,174	24,250	42,281	36,643	37,010	37,380
	26 - Depreciation expenses	87,498	171,633	208,317	232,000	256,365	236,663
	27 - General expenses	661,996	764,700	653,760	560,298	565,901	921,560
	28 - Subsidies and financial contributions	27,988	750	40,758	41,165	41,577	41,992
	30 - Unforeseen	(69,753)	147,284	55,920	46,509	46,974	47,444
Expenses Total		**6,946,405**	**11,296,876**	**11,522,360**	**12,004,919**	**12,085,691**	**12,529,639**
Surplus (deficit)		**(4,903,507)**	**(9,668,422)**	**(9,636,882)**	**(10,464,495)**	**(10,529,863)**	**(10,752,694)**

The income consists of the rental income from land and buildings, as well as interest income.

The interest income shows an increase of USD226K compared to the budget and is based on the calculated interest on the average monthly balance of interest-bearing bank accounts. Refer to the cash flow statement for the underlying analysis. In comparison with 2024, this category shows a decrease of USD215K.

The total expenses for 2026 have increased by USD225K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD34K

For 2026, there are 47.5 vacancies, which are phased into 2026, with the full year effect recorded in 2027. A total of 26 FTEs in fixed positions and vacancies are assigned specifically to projects financed through special allowances. This results in a net decrease of USD214K.

The budget for training has been increased by USD171K and includes upgrade for employees in calamity training and other professional development.

Contractors and third-party expenses have increased by USD74K, after the deduction of the vacancy for the Finance unit manager, currently filled by a third party. For 2026, additional expenses for the financial experts are also included in this function and will be decreased in 2027.

Accommodation expenses – increase of USD240K

- Increase in rental space of USD123K, resulting from additional space rented, among others a space for the Integrity Unit.
- Increase in maintenance of buildings of USD52K, both exterior and interior maintenance of rented and owned buildings.
- Increase in cleaning expenses of USD44K, related to the cleanup of the old archive and safeguarding of the documentation.

Property management expenses – decrease of USD334K

- Decrease of other operational expenses by USD334K, based on the realization of 2024 and 2025.

Office expenses – increase of USD249K

- Increase in maintenance of equipment of USD64K, specifically the maintenance of air-conditioning units for the rented and owned premises.
- Increase in automation expenses of USD136K, comprising the increased expenses for the service contract for the accounting software and the Microsoft Office licenses, based on the latest contracts.

General expenses – decrease of USD111K

- Decrease of consultants and legal expenses by USD154K, as the court filings were resolved in 2024 and 2025, and therefore the expected costs have been decreased to reflect this.
- Increase of other general expenses of USD59K for the replacement of smaller existing equipment and resupply of special paper needed for official business.

Function 003 Burgerzaken (Civil Register)

What do we try to achieve?

- Offer optimal Civil Registry services to the public.

What do we do to get results?

- Safeguard valuable data and (historical) documents.
- Analyze the cleanup of the registry office already performed.
- Complete the digitalization of the census, including the archives.
- Issue passport and Identification cards.
- Complete digitalization of maps and registry of street names.
- Continued training.
- Sustain ongoing support by Centric.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	15	-	-	-	-	-
	05 - Harbour	3	-	-	-	-	-
	06 - Permits	3,258	2,000	2,020	2,040	2,061	2,081
	07 - Fees and dues	122,477	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	150	-	-	-	-	-
Income Total		**125,903**	**91,675**	**112,592**	**113,718**	**114,855**	**116,003**
Expenses	20 - Personnel expenses	149,381	124,348	181,801	148,619	150,105	151,606
	21 - Accomodation expenses	33,193	9,000	84,956	85,806	86,664	87,530
	22 - Property management expenses	35,340	28,000	20,592	20,798	21,006	21,216
	23 - Office expenses	25,360	77,000	57,690	58,267	58,850	59,438
	24 - Representation and communication expenses	23,940	18,000	14,910	15,059	15,210	15,362
	25 - Transport expenses	114	-	5,600	5,656	5,713	5,770
	27 - General expenses	13,252	55,250	26,274	44,013	44,453	44,174
	30 - Unforeseen	21,822	2,030	12,050	12,171	12,293	12,415
Expenses Total		**302,404**	**313,628**	**403,873**	**390,388**	**394,292**	**397,511**
Surplus (deficit)		**(176,501)**	**(221,953)**	**(291,281)**	**(276,670)**	**(279,437)**	**(281,508)**

The income has increased by USD21K compared to 2025 and is based on the developments in 2024 and 2025.

The total expenses for 2026 have increased by USD90K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD57K

- The increase results from additional budget for third-party expenses regarding advice needed on systems and processes.

Accommodation expenses – increase of USD75K

- The increase results mainly from increased security costs for the transport of cash from government premises to banks, as well as securing the government premises.

General expenses – decrease of USD29K

- The decrease in general expenses compared to 2025 budget is primarily to align with the realization of 2024 and 2025.

Function 020 Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd

What do we try to achieve?

- Complete the implementation of the land lease database management system.
- Bill and collect land lease fees.

What do we do to get results?

- Improve the information on contracts and commitments related to land lease, and other leased properties.
- Introduce new land lease rates, in phases.
- Complete and timely billing of land lease fees and income from rental properties.
- Ensure timely collection of land lease fees and income from rental properties.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	03 - Property management income	356,533	259,840	262,438	265,063	267,713	270,391
Income Total		**356,533**	**259,840**	**262,438**	**265,063**	**267,713**	**270,391**
Expenses	21 - Accomodation expenses	27	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	365	2,500	2,525	2,550	2,576	2,602
	26 - Depreciation expenses	9,627	10,134	10,235	10,338	10,441	10,545
Expenses Total		**10,018**	**12,634**	**12,760**	**12,888**	**13,017**	**13,147**
Surplus (deficit)		**346,515**	**247,206**	**249,678**	**252,175**	**254,697**	**257,244**

The budget for this function has been prepared based on the realizations of 2024 and 2025.

The income has been maintained at the level of 2025, as the realization of 2024 includes an adjustment related to prior years.

Main Function 1 – Public Order and Safety

On our way to adequate prevention of, and response to, (natural) disasters

What do we try to achieve?

- A Police Force that is ready to support the Island Governor in ensuring public order and safety.
- A Fire Brigade whose priorities are aligned with the most effective methods for tackling fire accidents or accidents at the airport.
- A disaster management team that is trained, equipped, and ready to support the community in times of natural and other disasters.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	130	Rampenbestrijding	8,255	196,896	243,250	217,047	219,218	221,410
Expenses Total			**8,255**	**196,896**	**243,250**	**217,047**	**219,218**	**221,410**
Surplus (deficit)			**(8,255)**	**(196,896)**	**(243,250)**	**(217,047)**	**(219,218)**	**(221,410)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	-	118,029	100,928	101,937	102,957	103,986
	21 - Accomodation expenses	-	-	6,600	6,666	6,733	6,800
	22 - Property management expenses	-	5,000	8,800	8,888	8,977	9,067
	23 - Office expenses	1,088	50,000	57,080	32,651	32,977	33,307
	24 - Representation and communication expenses	-	11,000	21,170	21,382	21,596	21,811
	25 - Transport expenses	699	1,000	3,250	3,283	3,315	3,348
	26 - Depreciation expenses	6,703	4,000	7,172	7,244	7,316	7,389
	27 - General expenses	15	6,750	24,750	24,998	25,247	25,500
	30 - Unforeseen	(249)	1,117	13,500	10,000	10,100	10,201
Expenses Total		8,255	196,896	243,250	217,047	219,218	221,410
Surplus (deficit)		**(8,255)**	**(196,896)**	**(243,250)**	**(217,047)**	**(219,218)**	**(221,410)**

Function 1 has no income.

The total expenses for 2026 have increased by USD46K compared to 2025.

Personnel expenses – decrease of USD17K

- Personnel expenses have decreased primarily because third-party expenses for this function have decreased.

Accommodation expenses – increase of USD7K

- The increase is due to the purchase of licenses to ensure compliance with the regulations related to disaster management.

Representation and communication expenses – increase of USD10K

The increase is related to travel expenses for exercises conducted under the Crisis and Calamity plan.

General expenses – increase of USD18K

The increase relates to the expected expenses for exercises related to the Crisis and Calamity plan and consultant expenses for relevant advice.

Function 130 Rampenbestrijding (Disaster Management)

What do we try to achieve?

- A disaster management team that is trained, equipped, and ready to support the community in times of natural and other disasters.

What do we do to get results?

- Purchase furniture, equipment, and supplies for the new Statia Emergency Organization Center (SEOC).
- Purchase of communication equipment.
- Provide training and workshops.
- Complete the disaster management policy plan.
- Provide stipends to SEOC members.

Main Function 2 – Traffic, Transportation, and Water Management

On our way to an accessible, safe and a well-maintained St. Eustatius

What do we try to achieve?

An accessible, safe, well-maintained public space.

How do we want to achieve that?

- Implementation of erosion control measures.
- Several individual projects will focus on erosion control that align with the nature and environmental implementation agenda.

The policy is therefore primarily focused on safety, partly because the OLE is in the development and construction phase regarding the management and maintenance of the public spaces. In addition, the OLE strives for the sustainable improvement of the living environment and the mitigation of environmental pollution. These objectives apply to all areas, particularly street sweeping and verge maintenance.

Finally, the various functions of the public space are taken into account, such as accessibility to and from the island (Harbor and Airport), the historic center of Oranjestad, and the tourist character of Orange Bay. Naturally, the preservation and/or strengthening of various cultural and natural values of the island are also key considerations.

The financial consequences of the various projects are further discussed in the tables and function paragraphs below.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	200	Algemeen beheer DROB	82,990	-	-	-	-	-
	210	Wegen straten en pleinen	353,479	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
	220	Zeehaven	2,123,353	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
	230	Luchtvaart	362,072	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
Income Total			**2,921,894**	**3,516,633**	**3,211,032**	**3,243,142**	**3,275,574**	**3,308,330**
Expenses	200	Algemeen beheer DROB	2,376,235	2,277,850	2,101,169	2,096,664	2,121,831	2,143,049
	210	Wegen straten en pleinen	351,431	307,676	179,893	181,692	183,509	185,344
	211	Verkeersmaatregelen te land	4,609	7,500	7,575	7,651	7,727	7,805
	220	Zeehaven	690,587	696,559	726,759	773,774	781,512	804,327
	230	Luchtvaart	3,022,213	2,462,177	2,726,224	2,741,094	2,786,005	2,858,865
Expenses Total			**6,445,075**	**5,751,762**	**5,741,620**	**5,800,875**	**5,880,584**	**5,999,390**
Surplus (deficit)			**(3,523,181)**	**(2,235,129)**	**(2,530,588)**	**(2,557,733)**	**(2,605,010)**	**(2,691,060)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	353,963	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
	03 - Property management income	79,038	-	-	-	-	-
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
	05 - Harbour	2,123,691	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
	07 - Fees and dues	(41)	-	-	-	-	-
	08 - Other income	3,614	-	-	-	-	-
	08 - Other income	(399)	-	-	-	-	-
Income Total		2,921,894	3,516,633	3,211,032	3,243,142	3,275,574	3,308,330
Expenses	20 - Personnel expenses	5,096,248	3,659,649	4,017,626	4,111,707	4,152,824	4,194,353
	21 - Accomodation expenses	442,330	387,000	370,395	374,099	377,840	381,618
	22 - Property management expenses	389,694	1,094,750	695,279	652,231	658,754	665,341
	23 - Office expenses	117,895	161,500	189,555	181,785	183,602	185,438
	24 - Representation and communication expenses	39,285	75,000	68,185	68,867	69,556	70,251
	25 - Transport expenses	163,092	197,750	201,938	203,957	205,996	208,056
	26 - Depreciation expenses	238,110	162,613	189,651	199,148	222,839	285,067
	27 - General expenses	-	13,500	8,992	9,082	9,173	9,264
	28 - Subsidies and financial contributions	145	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(41,726)	-	-	-	-	-
Expenses Total		6,445,075	5,751,762	5,741,620	5,800,875	5,880,584	5,999,390
Surplus (deficit)		(3,523,181)	(2,235,129)	(2,530,588)	(2,557,733)	(2,605,010)	(2,691,060)

The income of function 2 consists mainly of revenue generated by the airport and the harbor. The budget of 2026 is based on the development of 2024 and 2025, taking into account specific circumstances related to the harbor.

The budgeted income for the harbor amounts to USD2.4 million. Up until 2025, the current developments regarding the oil transshipment industry and the trend in revenue realization indicated a slowdown. This trend has persisted over several years.

For 2024 onwards, ambitious targets were set in relation to the increase in the volume of harbor traffic. However, these targets were not realized. In 2026, additional revenue is expected from increased vessel movement related to the construction of the marina at Saba. Transport will also go through Sint Eustatius and is expected to generate additional revenue. Once the project in Saba is finalized, current changes in registration of vessels and collection of invoices are expected to maintain the revenue level for the years 2026-2028.

The income for the airport is in line with the revenue development of 2024 and 2025.

The total expenses for 2026 have decreased by USD10K compared to 2026.

Personnel expenses – increase of USD358K

The increase in personnel expenses is due to the effect of applying the RCN wage structure. In addition, there are 26 vacancies, which have been included as 14.5 FTEs throughout the year. The vacancies include key positions such as directors, unit managers, and other senior positions.

Property management expenses – decrease of USD399K

Accommodation expenses have decreased to reflect the trend in actual expenses during 2023 and 2024.

Function 200, PWS, Werkplaats & Onderhoud

What do we try to achieve?

Within the spectrum of all responsibilities, the department will focus on achieving the following key initiatives during the period 2026 through 2029:

- Support the execution of the programs and plans of other functions within the ENI by providing human resources, technical skills, and other expertise.

What do we do to get results?

- Maintenance of government and public spaces.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	03 - Property management income	79,038	-	-	-	-	-
	05 - Harbour	338	-	-	-	-	-
	08 - Other income	3,614	-	-	-	-	-
Income Total		82,990	-	-	-	-	-
Expenses	20 - Personnel expenses	2,107,018	1,535,569	1,567,998	1,608,162	1,624,244	1,640,486
	21 - Accomodation expenses	92,085	20,000	20,200	20,402	20,606	20,812
	22 - Property management expenses	57,738	539,000	350,357	303,861	306,899	309,968
	23 - Office expenses	11,425	39,000	24,390	24,634	24,880	25,129
	24 - Representation and communication expenses	11,432	4,000	4,040	4,080	4,121	4,162
	25 - Transport expenses	99,830	137,000	130,870	132,179	133,500	134,835
	26 - Depreciation expenses	3,731	3,281	3,314	3,347	7,580	7,656
	30 - Unforeseen	(7,024)	-	-	-	-	-
Expenses Total		2,376,235	2,277,850	2,101,169	2,096,664	2,121,831	2,143,049
Surplus (deficit)		(2,293,245)	(2,277,850)	(2,101,169)	(2,096,664)	(2,121,831)	(2,143,049)

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	353,919	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
	07 - Fees and dues	(41)	-	-	-	-	-
	10 - Waste tax	(399)	-	-	-	-	-
Income Total		353,479	456,750	400,000	404,000	408,040	412,120
Expenses	20 - Personnel expenses	40,533	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	9,569	4,000	4,040	4,080	4,121	4,162
	22 - Property management expenses	149,839	246,500	115,605	116,761	117,929	119,108
	23 - Office expenses	618	6,000	6,060	6,121	6,182	6,244
	24 - Representation and communication expenses	75	4,500	4,545	4,590	4,636	4,683
	25 - Transport expenses	33,818	16,500	19,165	19,357	19,550	19,746
	26 - Depreciation expenses	120,388	30,176	30,478	30,783	31,090	31,401
	30 - Unforeseen	(3,409)	-	-	-	-	-
Expenses Total		351,431	307,676	179,893	181,692	183,509	185,344
Surplus (deficit)		2,048	149,074	220,107	222,308	224,531	226,777

The total expenses for 2026 have decreased by USD127K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD32K

Personnel expenses increased by USD32K and consists of 26 fixed positions and 3 vacancies, with the full -year effect of 1 FTE included in 2027.

Property management expenses – decrease of USD188K

Property management expenses have been decreased to reflect the expected costs for cleaning and maintenance throughout OLE, using third parties to address the lack in workforce and materials. This is based on arrangements made and anticipated use of third-party workforce. Although the realization of 2024 was lower than budgeted, expectations for 2025 and 2026 are that the budgets will be achieved in line with the plans made for these years in the context of Statia Day.

Function 210 Wegen, straten en pleinen

What do we try to achieve?

- Road repairs.
- Road reconstruction.
- Improved road safety.
- Adequate road signage.
- Management of public spaces and squares.

What do we do to get results?

To address the current issue of poor roads, the Public Entity will carry out the construction of new roads and conduct repairs on some of the existing roads.

Minor road repairs will be executed by the Public Works & Services (PWS), under the supervision of the directorate of ENI, while major reconstruction and new roads will be executed by third parties through contractual obligations.

The department is responsible for:

- Assigning the Public Works Department responsibility for repairing secondary roads.
- Outsourcing the construction of main roads to external third parties under the supervision of ENI.
- Placement of traffic signage.
- Placement of additional street lighting.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	353,919	456,750	400,000	404,000	407,030	410,083
	07 - Fees and dues	(41)	-	-	-	-	-
	10 - Waste tax	(399)	-	-	-	-	-
Income Total		**353,479**	**456,750**	**400,000**	**404,000**	**407,030**	**410,083**
Expenses	20 - Personnel expenses	40,533	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	9,569	4,000	4,040	4,080	4,111	4,142
	22 - Property management expenses	149,839	246,500	115,605	116,761	117,637	118,519
	23 - Office expenses	618	6,000	6,060	6,121	6,167	6,213
	24 - Representation and communication expenses	75	4,500	4,545	4,590	4,625	4,660
	25 - Transport expenses	33,818	16,500	19,165	19,357	19,502	19,648
	26 - Depreciation expenses	120,388	30,176	30,478	30,783	31,013	31,246
	30 - Unforeseen	(3,409)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**351,431**	**307,676**	**179,893**	**181,692**	**183,054**	**184,427**
Surplus (deficit)		**2,048**	**149,074**	**220,107**	**222,308**	**223,976**	**225,655**

The revenue from taxes and levies has decreased compared to the budget 2025 but is in line with expected income based on 2024 and 2025 data.

The total expenses for 2026 have decreased by USD127K compared to 2025.

<u>Property management expenses – decrease of USD130K</u>

Expenses have decreased reflecting the trend in the realization of 2024 and 2025.

Function 211 Verkeersmaatregelen te land

What do we try to achieve?

Road safety policies are essential to ensure safety on the road. It is the responsibility of the Public Entity to enact laws, regulations, and policies to reduce the risk of road accidents. Currently, the traffic regulations ('*verkeersmaatregelen*') of the island are not tailored to local needs. The ordinance will be revised to ensure that the traffic regulations comply with current requirements.

Policies, practices, and laws are ineffective if they are not enforced. It is crucial that ministries, security systems, police and other law enforcement agencies enforce these policies to ensure road safety.

The placement of adequate signage and lighting is a fundamental requirement for road safety.

What do we do to get results?

The department will engage with RCN to develop an implementation plan.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	4,609	7,500	7,575	7,651	7,727	7,805
Expenses Total		4,609	7,500	7,575	7,651	7,727	7,805
Surplus (deficit)		(4,609)	(7,500)	(7,575)	(7,651)	(7,727)	(7,805)

The personnel expenses consist of third-party expenses.

Function 220 Zeehaven

What do we try to achieve?

- Meet the legal requirements associated with operating a commercial harbor.
- Ensure the safety of people and goods.
- Ensure adequate capacity to berth and service vessels calling on the port.
- Ensure adequate storage capacity.
- Ensure a maintenance program is in effect.
- Leverage the harbor's role as a conduit for economic development.
- Support initiatives to increase harbor revenue.
- Execute planned infrastructural improvements in collaboration with relevant ministries.
- Advocate for good working relations with other stakeholders in and around the harbor.
- Promote professionalism.

What do we do to get results?

- Complete the expansion of the container storage area in collaboration with the Ministry of Infrastructure and Water Management (I&W) with European Development Fund (EDF) funding.
- Perform regular assessments to ensure compliance with legal requirements associated with operating a commercial harbor.
- Make the necessary investments to ensure compliance.
- Establish and perform regular assessments on safety indicators within the harbor.
- Execute the maintenance program, in collaboration with the ministry of I&W.
- Continue the process of training and upgrading of staff assigned to the harbor.
- Schedule periodic (roundtable) consultations with other harbor stakeholders, such as customs, shipping agents, harbor master, St. Eustatius Utilities Company (STUCO), SOL, Oil Terminal Statia, Fishermen organizations, dive organizations, and STENAPA.
- Implement the connectivity project to increase awareness of the port and bunkering facilities of Statia, while promoting Statia as a tourist destination through digital channel and collaboration with strategic partners.
- Before being able to increase its revenues, conduct a feasibility study on the proposed plans.

With the implementation and enforcement of port safety regulations and the continued upgrading of staff, the port should be able to meet the requirements to operate within its capacity as a commercial port. To ensure that the operations within the harbor are conducive to a healthy economic environment, the harbor ordinance was amended, adopted, and enforced in 2019 and 2020.

The port must perform its responsibilities within certain legal frameworks, including requirements for safety, enforcement, and supervision. These include, for example, the Maritime Civil Protection Act, the Port Security Act BES, and the ISPS code.

The seaport acts as the single most important point of entry for domestic and commercial goods, as well as passengers who arrive from neighboring islands and crew from oil tankers.

Although the port of St. Eustatius ranks second in the Kingdom in terms of gross tonnage movements due to oil transshipment activities, the island does not reap huge financial benefits from this compared with Rotterdam. Among the reasons for this are that the terminal operates in a special export-oriented economic zone, so its profits are not taxed locally. The main benefit for the island is job creation.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	05 - Harbour	2,123,353	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
Income Total		2,123,353	2,661,135	2,418,297	2,442,480	2,466,904	2,491,573
Expenses	20 - Personnel expenses	465,923	402,928	424,019	468,006	472,686	477,413
	21 - Accomodation expenses	36,426	71,000	56,710	57,277	57,850	58,428
	22 - Property management expenses	87,097	96,000	70,020	70,720	71,427	72,142
	23 - Office expenses	53,527	34,000	56,540	57,105	57,676	58,253
	24 - Representation and communication expenses	2,540	1,250	4,263	4,305	4,348	4,392
	25 - Transport expenses	21,074	34,500	32,345	32,668	32,995	33,325
	26 - Depreciation expenses	51,559	56,881	82,863	83,691	84,528	100,374
	30 - Unforeseen	(27,559)	-	-	-	-	-
Expenses Total		690,587	696,559	726,759	773,774	781,512	804,327
Surplus (deficit)		1,432,766	1,964,576	1,691,537	1,668,706	1,685,393	1,687,247

The income from the harbor has been adjusted downwards by USD242K. This reflects two movements:

- the expected increase in vessel movements from the activities in the marina project at Saba. Sint Eustatius will see increased activities as materials and partial construction of parts are prepared on the island, estimated at USD205K compared to budget 2025, but estimated to also add USD60K above realization of 2024 and 2025.
- a decrease in the oil terminal cargo fees of USD303K. It is expected that amending the ordinance to include indexation of the pricing will result in a higher revenue for 2026.

The total expenses have increased by USD30K compared to the 2025 budget.

Function 230 Luchtvaart

What do we try to achieve?

- Safe and efficient transit of persons and goods through the airport terminal.
- Adherence to ICAO and BES aviation protocols.
- Expanded aircraft parking facilities.
- Implementation of an airport maintenance program.
- Leverage the airport's role as a conduit for economic development.
- Support initiatives to increase airport revenue.
- Advocate for good working relations with other stakeholders in and around the airport.
- Promote professionalism.
- Expand with multifunctional shelters.
- Create aircraft fueling possibilities.

What do we do to get results?

- Adherence to ICAO and BES aviation protocols.
- Collaborate with the Ministry of I&W on the construction of a new and expanded terminal building.
- Develop a plan for expanded aircraft parking facilities.
- Implement and execute the airport training plan.
- Execute the airport maintenance program with support from the Ministry of I&W.
- Develop a strategic plan to better leverage airport's role as conduit for the economic development of the island.
- Develop new initiatives to increase airport revenue.
- Schedule periodic (roundtable) consultations with other harbor stakeholders and users of the airport facilities.
- Continue the process of training and upgrading personnel working in and around the airport.
- Implement the connectivity project to increase awareness of the uniqueness of Statia, as well as promoting Statia as a tourist destination through digital channels and collaboration with strategic partners.
- Before being able to increase revenues, conduct feasibility studies on the plans.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	44	-	-	-	-	-
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
Income Total		**362,072**	**398,748**	**392,735**	**396,663**	**400,629**	**404,636**
Expenses	20 - Personnel expenses	2,478,167	1,713,652	2,018,034	2,027,888	2,048,167	2,068,649
	21 - Accomodation expenses	304,251	292,000	289,445	292,339	295,263	298,215
	22 - Property management expenses	95,020	213,250	159,297	160,889	162,498	164,123
	23 - Office expenses	52,326	82,500	102,565	93,925	94,864	95,813
	24 - Representation and communication expenses	25,238	65,250	55,338	55,891	56,450	57,014
	25 - Transport expenses	8,370	9,750	19,558	19,753	19,951	20,150
	26 - Depreciation expenses	62,432	72,275	72,997	81,327	99,640	145,636
	27 - General expenses	-	13,500	8,992	9,082	9,173	9,264
	28 - Subsidies and financial contributions	145	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(3,735)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**3,022,213**	**2,462,177**	**2,726,224**	**2,741,094**	**2,786,005**	**2,858,865**
Surplus (deficit)		**(2,660,141)**	**(2,063,429)**	**(2,333,489)**	**(2,344,432)**	**(2,385,376)**	**(2,454,230)**

The income for 2025 has been derived from the realization in 2024 and 2025.

Total expenses have increased by USD264K compared to the 2025 budget.

Personnel expenses – increase of USD304K

Personnel expenses include 4 vacancies for this function, phased in throughout 2026 and the full-year effect reflected in the 2026 budget, adding USD253K to the budget.

Additional expenses pertain mostly to third-party expenses for the full-scale drill at the airport, as required to ensure compliance with applicable legislation.

Property management expenses – decrease of USD54K

Property management expenses have decreased by USD54K to reflect the expected maintenance of the airport. In view of the investments in infrastructure and resurfacing of the landing strip, maintenance costs are expected to be lower.

Main Function 3 – Economic Affairs

Contributing to developing a self-sufficient Statia

What do we try to achieve?

The Public Entity will:

- Improve the commercial and economic environment.
- Support and provide adequate and reliable utility services.
- Support and provide reliable and fast modes of communication.
- Promote local agriculture, animal husbandry, and fisheries.
- Upgrade the 2013 spatial development plan.
- Promote tourism.

Specifically, the directorates of Transport and ENI will support, supervise, and collaborate with organizations, ministries, and funding agencies to:

- Increase the resilience of the electrical grid by undergrounding high and medium voltage electricity cables under the 11th EDF.
- Provide faster internet service through reliable fiber optic connections to homes and businesses.
- Expand the container laydown area at the harbor under the 10th EDF.
- Resurface the entire harbor ground with support of the Ministry of I&W.
- Execute other infrastructural initiatives, such as the cliff erosion and stabilization project, the harbor breakwater, and the school renovation and rebuilding projects.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	300	Economische zaken	158,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	269,000	-	-	-	-	-
Income Total			**427,542**	**144,130**	**145,571**	**147,027**	**148,497**	**149,982**
Expenses	300	Economische zaken	73,076	53,801	107,649	116,725	117,893	119,072
	310	Handel en Industrie	272,087	297,093	298,515	301,500	304,515	307,560
	341	Overige agrarische zaken, jacht en visserij	(457,410)	124,517	114,799	115,947	117,107	118,278
Expenses Total			**(112,248)**	**475,411**	**520,963**	**534,173**	**539,514**	**544,910**
Surplus (deficit)			**539,790**	**(331,281)**	**(375,392)**	**(387,146)**	**(391,017)**	**(394,927)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	06 - Permits	158,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
	12 - Other special income	269,000	-	-	-	-	-
Income Total		**427,542**	**144,130**	**145,571**	**147,027**	**148,497**	**149,982**
Expenses	20 - Personnel expenses	(166,615)	-	23,500	23,735	23,972	24,212
	21 - Accomodation expenses	33	1,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	93,668	28,500	53,785	54,323	54,866	55,415
	23 - Office expenses	2,298	-	-	-	-	-
	24 - Representation and communication expenses	12,839	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	5,200	6,500	6,565	6,631	6,697	6,764
	26 - Depreciation expenses	17,139	14,818	20,226	28,428	28,713	29,000
	27 - General expenses	(368,424)	97,500	87,512	88,387	89,271	90,164
	28 - Subsidies and financial contributions	292,436	327,093	328,365	331,649	334,965	338,315
	30 - Unforeseen	(822)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**(112,248)**	**475,411**	**520,963**	**534,173**	**539,514**	**544,910**
Surplus (deficit)		**539,790**	**(331,281)**	**(375,392)**	**(387,146)**	**(391,017)**	**(394,927)**

The income of function 3 consists mainly of revenue from permits issued. The budget of 2026 has been set at USD145K, based on the trend observed in previous years.

Expenses for 2026 have increased by USD40K compared to 2025. No personnel expenses are allocated to this function. The personnel expenses consist of third-party expenses for the process of economy and price control.

Function 300, Economische Zaken

What do we try to achieve?

- Economic development of the island.
- Establishing and enhancing the economic pillars of the island.

What do we do to get results?

- Improve the policy framework for economic development.
- Centralize and improve the permits administration.
- Enhance billing and collection of permits and other fees.
- Pursue quicker turn-around times on requests.
- Facilitate new commercial initiatives.
- Obtain training related to the advisory role of the unit.
- Support small business initiatives.
- Increase the effectiveness of inspections.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	06 - Permits	158,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
Income Total		**158,542**	**144,130**	**145,571**	**147,027**	**148,497**	**149,982**
Expenses	20 - Personnel expenses	26,645	-	23,500	23,735	23,972	24,212
	21 - Accomodation expenses	33	1,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	793	8,500	33,585	33,921	34,260	34,603
	23 - Office expenses	1,013	-	-	-	-	-
	24 - Representation and communication expenses	238	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	3,322	250	253	255	258	260
	26 - Depreciation expenses	8,851	14,051	19,452	27,646	27,922	28,202
	28 - Subsidies and financial contributions	33,000	30,000	29,850	30,149	30,450	30,754
	30 - Unforeseen	(822)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**73,076**	**53,801**	**107,649**	**116,725**	**117,893**	**119,072**
Surplus (deficit)		**85,466**	**90,329**	**37,922**	**30,302**	**30,605**	**30,911**

The income for this function is generated from permits issued by the government. The 2026 budget has been maintained based on revenue trends during 2024 and 2025.

Total expenses have increased by USD53K, mainly in the personnel expenses for additional support with economy and price control and property management expenses to budget for an increase in public activities such as island clean-up initiatives, acquisition of drone equipment and pilot testing of biodegradable materials.

Function 310, Handel en Industrie

What do we try to achieve?

The goal of the Public Entity is to create a healthy business environment that stimulates economic development and is attractive and conducive to industrial and economic activities. Specifically, under this function, the Public Entity continues to provide financial support for tourism.

What do we do to get results?

- Sustain the annual contribution to the Tourism Foundation.
- Supporting local business development organizations.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	24 - Representation and communication expenses	12,601	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	50	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	259,436	297,093	298,515	301,500	304,515	307,560
Expenses Total		**272,087**	**297,093**	**298,515**	**301,500**	**304,515**	**307,560**
Surplus (deficit)		**(272,087)**	**(297,093)**	**(298,515)**	**(301,500)**	**(304,515)**	**(307,560)**

The budget is based on the agreed subsidy for 2025. Subsidies are evaluated on an annual basis and depend on compliance by the subsidized institution.

Function 341 Overige Agrarische zaken, jacht en visserij

What do we try to achieve?

- Introduction of newly acquired farming equipment.
- Bring a measure of professionalism and commercialization to animal husbandry.
- Commission and implement of the fisheries regulation.
- Bring a measure of professionalism and commercialization to the fishing industry.
- Proper registration of fishing vessels.
- Proper registration of fish catches.

What do we do to get results?

- Remove free-roaming animals.
- Stimulate meat sales and export.
- Introducing newly acquired farming equipment.
- Increase harvesting, consumption, and export of conch.
- Assign environmental inspectors.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	12 - Other special income	269,000	-	-	-	-	-
Income Total		**269,000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Expenses	20 - Personnel expenses	(193,260)	-	-	-	-	-
	22 - Property management expenses	92,875	20,000	20,200	20,402	20,606	20,812
	23 - Office expenses	1,284	-	-	-	-	-
	25 - Transport expenses	1,828	6,250	6,313	6,376	6,439	6,504
	26 - Depreciation expenses	8,287	767	775	782	790	798
	27 - General expenses	(368,424)	97,500	87,512	88,387	89,271	90,164
Expenses Total		**(457,410)**	**124,517**	**114,799**	**115,947**	**117,107**	**118,278**
Surplus (deficit)		**726,410**	**(124,517)**	**(114,799)**	**(115,947)**	**(117,107)**	**(118,278)**

The budgeted expenses for 2026 are based on the realization from 2024 and 2025 and expectations for 2026.

Main Function 4 – Education

Contributing to a good climate for Education on St. Eustatius

What do we try to achieve?

- Improve the overall quality of education.
- Collaborate with stakeholders, including the Ministry of Education, Culture and Science (OCW), on the construction of a new building to house the Gwendoline Van Putten Secondary School and the Education Expertise Center, including facilities for pupils and students with special needs.
- Provide safe transport for pupils and students.
- Provide financial support to ensure vulnerable groups at the elementary level have access to basic school necessities.
- Support the Compulsory Education program.
- Provide support for students studying abroad who are not eligible for scholarships.
- Support adult education programs.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	480	Gemeenschappelijke baten en lasten van onderwij	402,906	351,393	386,267	439,504	394,031	397,971
Expenses Total			**402,906**	**351,393**	**386,267**	**439,504**	**394,031**	**397,971**
Surplus (deficit)			**(402,906)**	**(351,393)**	**(386,267)**	**(439,504)**	**(394,031)**	**(397,971)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	117,075	76,511	101,465	102,480	103,504	104,539
	21 - Accomodation expenses	21,600	21,600	(108)	(109)	(110)	(111)
	22 - Property management expenses	22,912	44,000	4,040	4,080	4,121	4,162
	23 - Office expenses	328	-	4,865	4,914	4,963	5,012
	24 - Representation and communication expenses	11,851	1,000	10,010	10,110	10,211	10,313
	25 - Transport expenses	20,119	15,000	4,300	4,343	4,386	4,430
	26 - Depreciation expenses	109,749	7,402	7,476	56,926	7,626	7,703
	28 - Subsidies and financial contributions	105,442	185,880	254,219	256,761	259,329	261,922
	30 - Unforeseen	(6,170)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**402,906**	**351,393**	**386,267**	**439,504**	**394,031**	**397,971**
Surplus (deficit)		**(402,906)**	**(351,393)**	**(386,267)**	**(439,504)**	**(394,031)**	**(397,971)**

Function 4 has no income.

The total expenses for 2026 have increased by USD35K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD25K

The increase in personnel expenses is mainly due to third-party expenses for external advice.

Property management expenses – decrease of USD40K

The property management expenses have decreased as no major maintenance is expected for this function.

Subsidies and financial contributions – increase of USD68K

The subsidies have increased to account for expected additional support for the upgrading of school playgrounds.

Function 400 Algemeen Beheer

With the task division at 10-10-10, the responsibility for education was transferred to the Ministry of Education, Culture, and Science (OCW). However, OLE retained responsibility for:

- Student transport.
- Issuance of basic school supplies to vulnerable groups.
- School housing ("*onderwijs huisvesting*").
- Housing allowance.

In accordance with the Education Agenda 2017- 2020, specific roles have been assigned to the Public Entity of St. Eustatius, the Ministry of OCW, the School boards, the Education Expertise Center (ECE), and the program Sociale Kansen Jongeren (SKJ).

The Primary Education Act stipulates that OLE is responsible for providing food, clothing, and transportation facilities to students who, without these provisions, would be unable to attend school regularly.

What do we try to achieve?

- Improve the overall quality of education.
- Collaborate with stakeholders to realize the new school building, the "Gwendoline van Putten School" and the housing for the Education Expertise Center, including facilities for pupils and students with special needs.
- Provide safe transport for pupils and students.
- Provide financial support to ensure vulnerable groups can attend school.
- Support the Compulsory Education program.
- Provide support for students studying abroad.
- Support adult education programs.

Function 480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs

What do we try to achieve?

In addition to the general goals mentioned in the main section, the department will specifically aim to:

- Contribute to the rebuilding of the GVP school.
- Provide safe transport for pupils and students.
- Ensure that all students are well-equipped to attend school.
- Ensure that students in need receive a healthy breakfast before attending classes.
- Contribute a portion of the operational costs of the Education Expertise Center (ECE) and facilities for pupils and students with special needs.
- Support the execution of the Compulsory Education program in collaboration with RCN-OCW.
- Review the Compulsory Education workbook.
- Introducing talent development initiatives.
- Foster a closer working relationship with RCN-OCW.
- Ensure the timely transfer of funds to students studying abroad.
- Provide student guidance both on the island and abroad.

What do we do to get results?

To achieve results, the department will collaborate with and support the initiatives outlined in the previous paragraph. Specifically, the department will:

- Participate in progress discussions regarding the completion of the Gwendoline van Putten school building, which is financed through funding from a Special Allowance.
- Ensure the effective operation of school buses to promote safe student transport.
- Make necessary arrangements to provide families in need with support in purchasing school uniforms and basic school supplies.
- Offer breakfast for students in need who are interested in the program.
- Provide subsidies to cover the rent of the Education Expertise Center (ECE), including facilities for pupils and students with special needs.

Main Function 5 – Culture and Recreation

Promoting Statia's heritage and culture

What do we try to achieve?

The overall objectives include:

- Promotion of national identity and social cohesion.
- Elimination of all forms of discrimination.

The cultural sector is important to the unique identity of St. Eustatius. Practitioners within the cultural sector can generate new opportunities culturally and intellectually and can also contribute to the economic arena on the island. Through adequate focus, attention, and development of this sector:

- Economic returns are possible for cultural and recreational activities.

The unit responsible will also

- Ensure the observance of annual public festivals and recreational events.
- Advocate for the upgrading and upkeep of infrastructure, including public spaces, national monuments, and recreational areas.
- Actively pursue financial support to those organizations that promote and sustain Statia's heritage and archeological assets.
- Accomplish the goals for 2025, with an outlook towards an integrated cultural policy by 2026.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	580	Overige cultuur en recreatie	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Income Total			980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Expenses	510	Openbaar Bibliotheekwerk	174,065	153,056	174,316	176,059	177,819	179,597
	530	Sport	360,279	350,168	425,168	429,419	433,714	438,051
	541	Oudheidkunde/musea	161,000	206,782	173,850	175,588	177,344	179,118
	560	Maatschappelijk leefbaarheid en openluchtrecreat	10,596	26,092	26,353	26,616	26,883	27,151
	580	Overige cultuur en recreatie	798,358	988,787	1,141,974	955,808	965,366	975,019
Expenses Total			1,504,298	1,724,886	1,941,660	1,763,491	1,781,125	1,798,937
Surplus (deficit)			(1,503,318)	(1,724,886)	(1,922,460)	(1,744,099)	(1,761,540)	(1,779,155)

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	05 - Harbour	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Income Total		980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Expenses	20 - Personnel expenses	291,409	154,293	416,100	475,800	480,558	485,364
	21 - Accomodation expenses	27,623	77,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	20,298	103,000	118,630	119,816	121,014	122,225
	23 - Office expenses	150	4,000	15,400	15,554	15,710	15,867
	24 - Representation and communication expenses	7,592	8,750	24,338	24,581	24,827	25,075
	25 - Transport expenses	788	-	800	808	816	824
	26 - Depreciation expenses	47,020	47,020	47,490	47,965	48,445	48,929
	27 - General expenses	75	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	1,119,052	1,330,823	1,317,892	1,077,946	1,088,726	1,099,613
	30 - Unforeseen	(9,710)	-	-	-	-	-
Expenses Total		1,504,298	1,724,886	1,941,660	1,763,491	1,781,125	1,798,937
Surplus (deficit)		(1,503,318)	(1,724,886)	(1,922,460)	(1,744,099)	(1,761,540)	(1,779,155)

The expenses for 2026 have increased by USD217K compared to 2025. The main changes in the expenses in 2026 compared to 2025 consist of:

Personnel expenses – increase of USD262K

Personnel expenses consist of 5 fixed positions and 2 vacancies, which will be phased throughout 2026, with the full-year effect budgeted in 2027. During 2025, a budgeted vacancy was filled, and a new vacancy was added.

Accommodation expenses – decrease of USD76K

The decrease is caused by lower maintenance expenses, as these are expected to be executed in 2025.

Function 510 Openbaar bibliotheekwerk

What do we try to achieve?

Through its support of the Public Library, which is operated by a separate foundation, we aim to:

- Ensure that every citizen can develop and participate consciously and actively in society.
- Enable citizens to absorb information, knowledge, and culture.

A high-quality library can play a vital role in achieving these goals.

What do we do to get results?

OLE will provide a subsidy to the "Stichting Openbare Bibliotheek", to contribute to:

- The purchase of new books.
- The modernization of the adult book collection.
- The expansion of the activity offered.
- Building awareness and support within the community for the library.
- Re-examining the possibility of introducing E-books.
- Performing regular operational tasks and providing customary services.
- Implementing the recommendations from the quick scan by Rijnbrink Nederland.
- Payment of personnel costs.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	26 - Depreciation expenses	1,065	1,065	1,076	1,086	1,097	1,108
	28 - Subsidies and financial contributions	173,000	151,991	173,240	174,972	176,722	178,489
Expenses Total		**174,065**	**153,056**	**174,316**	**176,059**	**177,819**	**179,597**
Surplus (deficit)		**(174,065)**	**(153,056)**	**(174,316)**	**(176,059)**	**(177,819)**	**(179,597)**

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD21K.

Function 530, Sports

Sports help individuals develop more than just their physical aspects. They build character and discipline, promote strategic and analytical thinking, foster leadership skills, support goal setting and encourage measured risk-taking.

What do we try to achieve?

Through its support of the St. Eustatius Sport Facilities Foundation, OLE aims to:

- Encourage residents to think and act healthier as part of a healthy lifestyle, so that people will move and exercise more.

When it comes to sports and exercise, the goal is to stimulate participation as effectively and efficiently as possible. To get more Statians moving, six aspects are important for St. Eustatius from the perspective of sports policy:

- Movement education through the "Statia in Shape" program.
- Sports through associations.
- Sport and exercise in public spaces, including dance schools, walk clubs, tourism tracks and trails, outdoor exercise equipment, beach volleyball.
- Introducing new sports and broadening the sports offerings.
- Sport (talent) development ("*talentontwikkeling*").

- Gradual implementation of recommendations made in the report "Analyses Sport structure St. Eustatius and Sint Eustatius Sport Facilities Foundation", in collaboration with Ministry of VWS.
- Monitor and evaluate the progress of the Vitalization assignment commissioned by the Ministry of VWS.

What do we do to get results?

- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Sport Foundation.
- Strengthen the working relationship with, and the position of, the St. Eustatius Sport Foundation to achieve strategic goals.
- Further implement the sports policy for 2020-2024.
- Monitor the progress and encourage further development of sports clubs.
- Maintain a policy advisor within the Social Domain to foster cooperation with stakeholders on the island and abroad.
- Collaborate on the execution projects financed by Specific Allowances.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	22 - Property management expenses	10,146	-	20,000	20,200	20,402	20,606
	26 - Depreciation expenses	29,868	29,868	30,168	30,469	30,774	31,082
	28 - Subsidies and financial contributions	320,300	320,300	375,000	378,750	382,538	386,363
	30 - Unforeseen	(35)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**360,279**	**350,168**	**425,168**	**429,419**	**433,714**	**438,051**
Surplus (deficit)		**(360,279)**	**(350,168)**	**(425,168)**	**(429,419)**	**(433,714)**	**(438,051)**

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD55K.

Function 541 Oudheidkunde / musea

Museums play a crucial role in preserving local culture. With careful documentation and artifact preservation, a culture can be recorded and remembered, regardless of its future. They can also be shared and understood by those from different cultural backgrounds.

What do we try to achieve?

Through its support of the St. Eustatius Historical Foundation, St. Eustatius Monuments Foundation, and the St. Eustatius Archeology Center (SECAR), OLE aims to:

- Educate the public on the local culture through a respectful display.
- Present alternative perspectives on history.
- Connect with people of diverse backgrounds.
- Prevent loss of culture.
- Preserve monuments.
- Stimulate archeological discoveries.
- Promote history and archeology tourism.
- Stimulate collaborative relationships with other museums.
- Renovate and restore historical buildings, ruins, and public spaces.

What do we do to get results?

- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Historical Foundation.
- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Monuments Foundation.
- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Archeology Center.
- Establish agreements on activities to be carried out by each institution.
- Pursue working relationships with museums in the Netherlands and the region.
- Seek funding for renovation and restoration of historical buildings, ruins, and public spaces.
- Collaborate with other stakeholders to execute the renovation and restoration of historical buildings, ruins, and public spaces.

- Facilitate proper storage of Statian artifacts.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	28 - Subsidies and financial contributions	161,000	206,782	173,850	175,588	177,344	179,118
Expenses Total		161,000	206,782	173,850	175,588	177,344	179,118
Surplus (deficit)		(161,000)	(206,782)	(173,850)	(175,588)	(177,344)	(179,118)

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD32K.

Function 560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie

Under this section, the Public Entity aims to promote the quality of life for residents by focusing on open-air recreation opportunities and the upkeep of spaces significant to heritage and culture.

What do we try to achieve?

- Promote the upgrading and upkeep of forts, ruins, buildings, and other physical infrastructure that embody Statia's heritage and culture.
- Promote the presence of 'cultural elements' in open spaces.

What do we do to get results?

- Collaborate with other stakeholders in combating cliff erosion and stabilize Fort Oranje.
- Assign one employee to the daily care and cleaning of open areas.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	22 - Property management expenses	-	8,000	8,080	8,161	8,242	8,325
	24 - Representation and communication expenses	-	2,750	2,778	2,805	2,833	2,862
	26 - Depreciation expenses	15,342	15,342	15,495	15,650	15,807	15,965
	28 - Subsidies and financial contributions	4,428	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(9,174)	-	-	-	-	-
Expenses Total		10,596	26,092	26,353	26,616	26,883	27,151
Surplus (deficit)		(10,596)	(26,092)	(26,353)	(26,616)	(26,883)	(27,151)

The total expenses remain at the 2025 budget level and relate to the expected maintenance of the cemeteries.

Function 580 Overige cultuur en recreatie

What do we try to achieve?

- Improve the stature of the Culture Department.
- Provide training and increase professionalism.
- Further develop an integrated cultural policy by 2026.
- Nurture the working relationship with the Ministry of OCW.
- Increase awareness of the socio-economic contribution of the culture agenda.
- Foster increased collaboration among organizations in the culture and heritage spaces.
- Promoting and observing annual festivals and events.
- Celebrate the 1st of July: Day of Emancipation.

What do we do to get results?

- Establish the Culture Department as separate unit to provide the needed focus.
- Appoint a full-time program planner ("*beleidsondersteunend medewerker*").
- Establish a cultural agenda through working relationship with the Ministry of OCW.
- Execute the Culture Policy.
- Provide training for staff members and other stakeholders.
- Promote a clear definition of culture and raise awareness of the broad spectrum it encompasses.
- Integrate the importance of culture into all development programs on St. Eustatius.
- Map out and promote the identity of St. Eustatius throughout the community and in the media.
- Integrate cultural education into the school curriculum as a basis for understanding and appreciating one's identity.
- Unite individuals, organizations, foundations (stakeholders) that aid in cultural expression.
- Create a network of heritage halls, cultural centers, museums, etc., to protect cultural practices and practitioners.
- Make cultural vitality a priority, with policies, incentives, and funding for culture practitioners.
- Identify and organize collaboration among organizations in the culture and heritage space.
- Advocate for increased financial support for the culture and heritage function.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	05 - Harbour	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Income Total		980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
Expenses	20 - Personnel expenses	291,409	154,293	416,100	475,800	480,558	485,364
	21 - Accomodation expenses	27,623	77,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	10,153	95,000	90,550	91,456	92,370	93,294
	23 - Office expenses	150	4,000	15,400	15,554	15,710	15,867
	24 - Representation and communication expenses	7,592	6,000	21,560	21,776	21,993	22,213
	25 - Transport expenses	788	-	800	808	816	824
	26 - Depreciation expenses	744	744	751	759	767	774
	27 - General expenses	75	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	460,324	651,750	595,803	348,636	352,122	355,643
	30 - Unforeseen	(500)	-	-	-	-	-
Expenses Total		798,358	988,787	1,141,974	955,808	965,366	975,019
Surplus (deficit)		(797,378)	(988,787)	(1,122,774)	(936,416)	(945,780)	(955,238)

The total expenses have increased by USD153K compared to the 2025 budget.

Personnel expenses – increase of USD262K

The increase in personnel expenses result from 5 fixed positions and 2 vacancies, phased throughout 2026 and the full-year effect recorded in 2027, resulting in an increase of USD267K.

Accommodation expenses – decrease of USD76K

Accommodation expenses decreased with USD76K as the necessary maintenance will be executed in 2025. Furthermore, rental expenses have been centralized in function 1.

Subsidies and financial contributions – decrease of USD56K

Financial contributions have decreased by USD56K, as the expenses are maintained at about the same level as in 2025. The budget also includes preparatory arrangements for the Roadmap to Statia, amounting of USD250K.

Main Function 6 – Social Security Benefits and Social Work

Contributing to improving the situation of those who need a hand

What do we try to achieve?

In 2025, emphasis will continue to be placed on:

- Supporting and assisting vulnerable groups in overcoming challenges in their daily lives, so that they can integrate into society.

To achieve this, the team of social workers and assistant social workers will provide advice on specific arrangements and procedures. The team will also guide vulnerable groups in participating in daytime activities, daycare, leisure activities, and education. Additionally, the assistant social workers will help empower these groups to take action themselves.

In addition to the local budget, Specific Allowances are received from the ministries for executing certain programs. These Specific Allowances are referred to under the relevant sections.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	600	Algemeen beheer maatschappelijk werk	8,112	38,000	-	-	-	-
	610	Onderstandsverlening (incl. pensioen)	292,096	250,000	252,500	255,025	257,575	260,151
	611	Werkgelegenheid	304,871	256,848	336,929	340,298	343,701	347,138
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	879,048	360,325	506,576	564,636	570,283	575,985
	630	Sociaal cultureel werk en jeugd- en jongerenwerk	(375,929)	-	60,040	60,640	61,247	61,859
	650	Kinderopvang	300,000	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
Expenses Total			**1,408,199**	**1,175,173**	**1,454,695**	**1,522,237**	**1,537,459**	**1,552,834**
Surplus (deficit)			**(1,408,199)**	**(1,175,173)**	**(1,454,695)**	**(1,522,237)**	**(1,537,459)**	**(1,552,834)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	990,957	763,203	749,762	810,255	818,357	826,541
	21 - Accomodation expenses	15,942	69,000	64,385	65,029	65,679	66,336
	22 - Property management expenses	58,571	48,000	218,000	220,180	222,382	224,606
	23 - Office expenses	25,093	17,250	50,071	50,571	51,077	51,588
	24 - Representation and communication expenses	10,480	2,000	21,000	21,210	21,422	21,636
	25 - Transport expenses	9,897	5,000	52,100	52,621	53,147	53,679
	26 - Depreciation expenses	720	720	727	734	742	749
	28 - Subsidies and financial contributions	300,910	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
	30 - Unforeseen	(4,371)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**1,408,199**	**1,175,173**	**1,454,695**	**1,522,237**	**1,537,459**	**1,552,834**
Surplus (deficit)		**(1,408,199)**	**(1,175,173)**	**(1,454,695)**	**(1,522,237)**	**(1,537,459)**	**(1,552,834)**

Function 6 has no income.

The expenses for 2026 have increased by USD280K compared to 2025.

Property management expenses – increase of USD170K

The increase in other operational expenses for the Unit Social results from expected expenses for the support of social work related to households, transport of schoolchildren, and other support for local households with fewer resources.

Office expenses – increase of USD33K

The increase is related to the registration of specific software and automation expenses, as indicated by the budget holders.

Transport expenses – increase of USD47K

The increase in transport expenses relates to the maintenance, insurance, and fuel for school buses and 2 vehicles.

Function 611, Werkgelegenheid

What do we try to achieve?

- Place more students and other residents in the labor market, resulting in fewer temporary work permits (TWVs) being issued, due to a better match with the labor market.
- Achieve greater professionalization of the department and ensure sustainability.

What do we do to get results?

- Train local professionals to adopt an initiative-taking attitude towards job seekers and employers.
- Improve transparency in the labor market to increase the successful matching of job seeker's profiles with job vacancies. This improved matching will be facilitated by introducing a digital registration system.
- Perform active company visits to build relationships.
- Ensure the availability of tools to support participation by people with disabilities (small-scale approach, sheltered work).
- Continue exploring social return opportunities.
- Establish a Job Center in collaboration with RCN-SZW.
- Continue exploring the establishment of additional employment support initiatives.
- Foster relationships with Gwendoline van Putten school (GvP), New Challenges Foundation (NCF) and ROA.
- Acquire a registration system.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	570,884	485,628	486,227	491,089	496,000	500,960
	21 - Accomodation expenses	8,537	38,000	51,775	52,293	52,816	53,344
	22 - Property management expenses	6,627	3,000	8,000	8,080	8,161	8,242
	23 - Office expenses	7,080	15,000	32,200	32,522	32,847	33,176
	24 - Representation and communication expenses	4,235	-	1,500	1,515	1,530	1,545
	25 - Transport expenses	7,116	2,500	9,000	9,090	9,181	9,273
	26 - Depreciation expenses	720	720	727	734	742	749
	30 - Unforeseen	(119)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**605,080**	**544,848**	**589,429**	**595,323**	**601,277**	**607,289**
Surplus (deficit)		**(605,080)**	**(544,848)**	**(589,429)**	**(595,323)**	**(601,277)**	**(607,289)**

The total expenses have increased by USD45K compared to 2025.

The increase consists of small increases across the different economic activities. Furthermore, this function includes the payment of pension to former civil servants.

Function 620 Maatschappelijke begeleiding en advies

What do we try to achieve?

The aim of Social Domain for the year 2026 and beyond is to focus on prevention activities, and as such, strives to:

- Empower our professionals to take up the challenge of meeting the needs of our community.

In 2025, additional areas in which assistance can be provided include:

- Child nurturing.
- Prepare a foundation for (preventive) debt relief.
- Youth work.
- Young adults.
- Social work.

Areas of attention are:

- The prevention of domestic violence and child abuse.
- Advancing work in the field of poverty reduction, in accordance with the package introduced by the Ministry of Social Affairs and Poverty Alleviation Policy OLE.
- Foster a closer working relationship with RCN-SZW to expand the support that can be given to vulnerable groups.
- Collaborate on the execution of projects (financed) by the Ministries.

What do we do to get results?

OLE will pursue the training of:

- A policy advisor specializing in debt relief.

The activities for the two main domains are detailed below.

Domestic Violence and Child Abuse

Domestic violence and child abuse will receive significant attention in the coming years, now that the new administrative agreement with the Ministry of Health, Welfare and Sport has been signed for 2021-2024. Chain cooperation, further development of the MDG through the introduction of a digital registration system, and the roll-out of the legal guidelines for domestic violence / child abuse will be prioritized.

Poverty Reduction

Recently, a policy plan for Poverty Reduction has been drawn up and adopted by the Executive Council. This includes:

- Covering the expenses of funerals for individuals whose heirs cannot afford the costs of burial.
- Ensuring that primary school students can continue their education by providing clothing, food, and transport (Refer to function 480).
- Providing support to the most vulnerable through food vouchers.
- Establishing and implementing, in collaboration with ministries, a poverty alleviation policy ("*Armoedebeleid St. Eustatius 2024-2027*").
- Strengthening the level of expertise among NGOs.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	20 - Personnel expenses	796,579	277,575	263,535	319,165	322,357	325,581
	21 - Accomodation expenses	7,350	31,000	1,010	1,020	1,030	1,041
	22 - Property management expenses	51,826	45,000	180,000	181,800	183,618	185,454
	23 - Office expenses	17,277	2,250	11,931	12,050	12,170	12,292
	24 - Representation and communication expenses	6,245	2,000	11,500	11,615	11,731	11,848
	25 - Transport expenses	2,782	2,500	38,600	38,986	39,376	39,770
	28 - Subsidies and financial contributions	910	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(3,920)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**879,048**	**360,325**	**506,576**	**564,636**	**570,283**	**575,985**
Surplus (deficit)		**(879,048)**	**(360,325)**	**(506,576)**	**(564,636)**	**(570,283)**	**(575,985)**

The total expenses have increased by USD146K compared to 2025.

Property management expenses – increase of USD135K

The increase in other operational expenses for function 620 ('Unit Social) results from expected expenses for support of social work related to households, the transport of schoolchildren, and other support to local households with fewer resources.

Transport expenses – increase of USD36K

The increase in transport expenses relates to the maintenance, insurance, and fuel for school buses and 2 vehicles.

Function 630 Jeugdwerk

What do we try to achieve?

- Develop a sustainable and effective integrated youth policy.

This requires a coherent approach in which the voice of the youth can be heard. A broad, preventive support base on the one hand, and good, specialized youth care facilities on the other, are essential.

The Public Entity will make extra efforts in 2024 and 2025 to improve children's rights, in addition to ongoing efforts to combat poverty and stimulate economic development. The recent Situation Analysis UNICEF Report of 2019, "Child on St. Eustatius; Children's Rights in the Caribbean Netherlands", found that while significant progress has been made, further improvements can still be made across all areas of children's lives on St. Eustatius. Both the Public Entity and the Kingdom endorse the report. Child safety, individual development, and participation are the guiding principles in this regard. In 2023, a new Memorandum of Understanding was signed with UNICEF to continue the process of improvement in Children's Rights.

What do we do to get results?

- Establish and implement an Integrated Youth Policy.
- Implement the recommendations of the UNICEF Situation Analysis Report.
- Establish youth empowerment groups in collaboration with youth organizations.
- Continuous support of the Child Safety Net.
- Continue working along with Ministries in The Hague (VWS) to establish programs for ages 12+.
- Implement recommendations to have St. Eustatius named a Child-Friendly City.

The following projects, which support the social support initiatives of OLE, were allotted and are in execution or are still to be executed. They are financed by Special Allowances by the Ministries of OC&W and VWS.

1. The Social Opportunity Trajectories project aims to give ex-students the tools to find a job or to continue studying at MBO-2 level. Annually funds (special allowance) are transferred to the New Challenges Foundation (NCF) for the implementation of the SKJ process.
2. The Statia Doet project aims to stimulate voluntary work. For the next four years, money has been served for the annual March campaign.
3. The BES (t) 4Kids project serves to improve the accessibility and quality of childcare on St. Eustatius.

Function 650 Kinderopvang

The Public Entity recognizes what is universally accepted: that the age from birth to four is crucial for the further development of a child. In this developmental stage, the foundation is laid for conceptual learning and developing essential skills, habits, and attitudes, which are essential in building a positive disposition towards learning.

What do we try to achieve?

- Contribute to the program of the daycare centers.
- Further the pursuit of greater professionalism and quality at the daycare centers and after- and out-of-school organizations.

What do we do to get results?

- The 'BES (t) 4Kids' program will work in collaboration with the Ministries of SZW, VWS, and OCW and the other BES islands, to improve the quality and accessibility of child day care and after-school care (see function 630).
- Continue perusing the building of a facility that will accommodate all out-of-school organizations while maintaining their specific identity and goals.
- Provide an annual subsidy to the day care center.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	28 - Subsidies and financial contributions	300,000	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
Expenses Total		300,000	270,000	298,650	301,637	304,653	307,699
Surplus (deficit)		(300,000)	(270,000)	(298,650)	(301,637)	(304,653)	(307,699)

The subsidies for 2026 are based on the subsidy granted in 2025, resulting in an increase of USD29K.

Main Function 7 – Public Health

Contributing to a healthy and clean St. Eustatius

What do we try to achieve?

- Specific attention for policy formation and further strengthening of the public health network.

In addition to the local budget, Specific Allowances are received from the ministries for the execution of certain programs. The Special Allowances are referred to under the relevant sections.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	700	Algemeen beheer volksgezondheid	-	10,000	-	-	-	-
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	-	-	28,750	29,038	29,328	29,621
	720	Slachthuizen	102,100	120,000	121,200	122,412	123,636	124,872
	721	Reiniging	269,714	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
	725	Overige openbare hygiene	21,877	18,000	-	-	-	-
	730	Overige volksgezondheid	940	-	-	-	-	-
Income Total			**394,630**	**433,000**	**437,800**	**442,178**	**446,600**	**451,066**
Expenses	700	Algemeen beheer volksgezondheid	88,078	158,000	550,640	541,146	546,558	552,023
	710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	419	419	44,723	45,170	45,622	46,078
	720	Slachthuizen	534,535	445,526	737,745	917,569	926,745	936,013
	721	Reiniging	1,665,835	1,559,673	1,573,645	1,486,881	1,501,750	1,516,768
	723	Milieu en natuurbeheer	177,150	159,435	176,352	178,116	179,897	181,696
	724	Lijkbezorging (begraafplaats)	1,330	-	-	-	-	-
	725	Overige openbare hygiene	530,594	504,539	95,701	96,658	97,624	98,600
Expenses Total			**2,997,941**	**2,827,592**	**3,178,806**	**3,265,541**	**3,298,196**	**3,331,178**
Surplus (deficit)			**(2,603,310)**	**(2,394,592)**	**(2,741,006)**	**(2,823,363)**	**(2,851,597)**	**(2,880,113)**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	124,916	148,000	149,950	151,450	152,964	154,494
	10 - Waste tax	269,714	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
Income Total		**394,630**	**433,000**	**437,800**	**442,178**	**446,600**	**451,066**
Expenses	20 - Personnel expenses	1,064,510	916,274	1,204,998	1,374,495	1,388,240	1,402,122
	21 - Accomodation expenses	6,797	54,000	10,060	10,161	10,262	10,365
	22 - Property management expenses	1,578,748	1,606,500	1,679,680	1,546,477	1,561,942	1,577,561
	23 - Office expenses	28,998	36,750	36,453	36,817	37,185	37,557
	24 - Representation and communication expenses	8,130	-	11,000	11,110	11,221	11,333
	25 - Transport expenses	23,066	18,000	32,430	32,754	33,082	33,413
	26 - Depreciation expenses	108,424	36,633	12,033	59,653	60,250	60,853
	27 - General expenses	3,577	-	-	-	-	-
	28 - Subsidies and financial contributions	177,150	159,435	192,152	194,074	196,015	197,975
	30 - Unforeseen	(1,459)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**2,997,941**	**2,827,592**	**3,178,806**	**3,265,541**	**3,298,196**	**3,331,178**
Surplus (deficit)		**(2,603,310)**	**(2,394,592)**	**(2,741,006)**	**(2,823,363)**	**(2,851,597)**	**(2,880,113)**

The income for 2026 has been maintained at the same level as in the budget 2025.

The expenses for 2026 have increased by USD351K compared to 2025.

Personnel expenses – increase of USD288K

This function has 21 vacancies phased throughout 2026 with the full-year effect included in the 2027 budget. For 1 vacancy, currently filled by a third-party, the salary expenses have been allocated to contractor expenses, to ensure that the expenses show the net effect.

Property management expenses – increase of USD73K

The increase includes maintenance of roads and lands by USD23K, which is in line with expenditures in 2024. The remaining expenses relate to the waste management plant, based on the contract signed for this purpose, as well as USD29K in additional maintenance expenses.

Function 700 Algemeen beheer gezondheidszorg

What do we try to achieve?

The unit Public Health (GGD) is responsible for the execution of youth health care programs. Youth Healthcare (JGZ) has an important preventive function, aimed at protecting and promoting the physical, social, and mental health of youth, both individually and collectively. JGZ works in a population-oriented and preventive manner and must therefore maintain the profile of all children.

Essential here is to perform a broad, comprehensive assessment of the child, in which physical, psychological, social, and cognitive aspects are examined, together with an appreciation for the social and physical environment in which the child functions (family, education, and leisure time). JGZ plays an important role within public health care on St. Eustatius and operates from a social-medical perspective. The Public Health unit must

- Ensure that JGZ reaches all young people and that they are offered the care stipulated in the Basic JGZ tasks package.

It is important to

- Ensure continuity in the care of every child, so a continuous, uninterrupted span of attention from 0 to 18 years can be achieved.

In the area of prevention, in addition to periodic school health care, the approach is being strengthened, with targeted lessons to increase the self-reliance and resilience of young people.

Teaching modules have been specifically produced for use in schools. The teaching modules are divided into 6 themes:

1. Physical development.
2. Social emotional development.
3. Reproduction & planned parenthood.
4. Assertiveness.
5. Sexuality, alcohol, and drugs.
6. Healthy eating ("*smaaklessen*").

What do we do to get results?

- Subjects such as body awareness, self-image, assertiveness, differences between boys and girls, friendships, falling in love, changes in puberty, reproduction, pregnancy, sexuality, online/offline behavior, and STD's, healthy eating are part of the program. Later, other important subjects, such as healthy eating, and going abroad, will be added to the program.
- Health problems among young people are addressed through current programs, as well as new programs such as prevention in the field of oral hygiene, tackling overweight and obesity, and structural activities in the field of sport (sports and prevention agreement).

For further development in the field of youth health care, efforts will be made regarding:

- Improving the national vaccination program.
- The introduction of the electronic child file and adolescent care.
- Continued supervision of childcare centers (Bes(t) 4Kids) will continue.
- Population Health (cancer) screening.
- Monitoring and gathering data on NCD to evaluate primary prevention measures.
- Introduction maternal pertussis vaccination.
- Strengthening pre-natal care.
- Preparing and implementing the JOGG approach to combat youth obesity.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	-	10,000	28,750	29,038	29,328	29,621
Income Total		-	10,000	28,750	29,038	29,328	29,621
Expenses	20 - Personnel expenses	86,060	96,000	534,000	524,340	529,583	534,879
	21 - Accomodation expenses	46	48,000	2,000	2,020	2,040	2,061
	22 - Property management expenses	1,511	10,000	23,600	23,836	24,074	24,315
	23 - Office expenses	183	-	6,500	6,565	6,631	6,697
	24 - Representation and communication expenses	(39)	-	1,000	1,010	1,020	1,030
	25 - Transport expenses	317	4,000	12,040	12,160	12,282	12,405
	26 - Depreciation expenses	419	419	423	427	432	436
	28 - Subsidies and financial contributions	-	-	15,800	15,958	16,118	16,279
Expenses Total		88,497	158,419	595,363	586,317	592,180	598,102
Surplus (deficit)		(88,497)	(148,419)	(566,613)	(557,279)	(562,852)	(568,481)

The total expenses have increased by USD437K.

This is caused mainly by personnel expenses which have been allocated to this function. These consist of 7 fixed positions and 5 vacancies. The vacancies are phased throughout 2026, with the full-year effect recorded in 2027. This is a reclassification from function 725.

Function 720, Slachthuizen

What do we try to achieve?

The slaughterhouse provides animal breeders with the facilities to have their animals slaughtered under controlled, hygienic conditions. The goal is to ensure that the slaughtering is done under ideal, controlled conditions (hygienic), ensuring that the meat is ultimately suitable for human consumption. The slaughterhouse also provides space for the storage and processing raw meat to other end products.

What do we do to get results?

To guarantee that the slaughterhouse provides the necessary services. Provisions have been made:

- To ensure that the right professionals with the desired competencies operate within the unit.
- To pursue the upgrading of the current building.
- To ensure that the safety and hygiene standards are met.

In 2019, an inventory was done by the Ministry of Agriculture, Nature, and Animal Husbandry (LNV) to evaluate what is needed to achieve the desired conditions. Apart from the upgrading of the equipment and structure, the report revealed that the slaughterhouse was in dire need of infrastructural improvements to ensure that operations comply with hygiene, labor, and safety standards.

An expansion of services is necessary to enhance the development of the meat industry.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	102,100	120,000	121,200	122,412	123,636	124,872
Income Total		102,100	120,000	121,200	122,412	123,636	124,872
Expenses	20 - Personnel expenses	407,543	326,824	623,506	802,188	810,210	818,312
	21 - Accomodation expenses	5,815	5,000	5,050	5,101	5,152	5,203
	22 - Property management expenses	82,225	79,000	77,730	78,507	79,292	80,085
	23 - Office expenses	28,272	29,250	22,953	23,182	23,414	23,648
	24 - Representation and communication expenses	92	-	3,000	3,030	3,060	3,091
	25 - Transport expenses	5,672	3,250	3,283	3,315	3,348	3,382
	26 - Depreciation expenses	2,202	2,202	2,224	2,246	2,269	2,291
	27 - General expenses	3,577	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(863)	-	-	-	-	-
Expenses Total		534,535	445,526	737,745	917,569	926,745	936,013
Surplus (deficit)		(432,435)	(325,526)	(616,545)	(795,157)	(803,109)	(811,140)

The income is a continuation of the 2025 budget, as the preparations for Statia Day are expected to have a positive effect on economic activity.

The expenses have increased by USD297K and pertain to 3 units that have been reallocated to this function. This consists of 7 fixed positions and 6 vacancies which are assigned to projects financed through special allowances.

Function 721, Reiniging

What do we try to achieve?

Providing a clean, healthy, and safe environment for the inhabitants of the island remains a core responsibility of the government. All public spaces, including streets, parks, and private properties, should be maintained and deemed user-friendly.

What do we do to get results?

In 2018, an agreement was signed with St. Eustatius Waste Management Solution to handle all waste on the island, including garbage collection. The contract was signed for an initial period of 5 years.

The street sweeping contracts need to be revised, and newly constructed streets have been added for cleaning. Some communities that were not previously included in the street cleaning contracts have been incorporated into the 2022 public space maintenance plan.

The maintenance of public spaces falls under the Department of Public Works and Services (PWS).

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	10 - Waste tax	269,714	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
Income Total		**269,714**	**285,000**	**287,850**	**290,729**	**293,636**	**296,572**
Expenses	20 - Personnel expenses	64,402	36,161	45,764	46,222	46,684	47,151
	22 - Property management expenses	1,492,389	1,482,000	1,513,495	1,378,630	1,392,416	1,406,340
	23 - Office expenses	-	7,500	5,000	5,050	5,101	5,152
	24 - Representation and communication expenses	7,831	-	-	-	-	-
	26 - Depreciation expenses	101,594	34,012	9,386	56,980	57,550	58,125
	30 - Unforeseen	(381)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**1,665,835**	**1,559,673**	**1,573,645**	**1,486,881**	**1,501,750**	**1,516,768**
Surplus (deficit)		**(1,396,121)**	**(1,274,673)**	**(1,285,795)**	**(1,196,153)**	**(1,208,114)**	**(1,220,196)**

The income from waste tax has been budgeted based on the number of households and companies subject to this tax.

The expenses of 2026 have increased by USD14K compared to 2025.

Property management expenses – increase of USD32K

This includes expenses for third parties to provide services with cleaning and maintenance throughout the year as well as the maintenance of roads and buildings.

Depreciation expenses – decrease of USD25K

Depreciation expenses have been determined based on the fixed assets schedule and expected investments, resulting in a decrease of USD25K.

Function 722, Riolering en waterzuivering

The "Leverage Regulation Act" ("*kapstokregelgeving*"), provides the possibility of implementing regulations for operating costs, supervision, and other related matters. Based on the minimum requirements for sewage and water purification in this act, it is essential for OLE to assess the wastewater situation and subsequently establish regulations for the effective collection and transportation of wastewater to protect the soil and the sea.

Septic tanks are used extensively. They are sealed when full, but once the wastewater becomes galvanized, it does not settle properly. This issue is particularly problematic along the coastline, where the waste does not settle as it should, posing a risk of mixing seawater and potentially contaminating the water park. This issue is currently being monitored. The hotels on the coast have their own purification system.

What do we try to achieve?

To maintain compliance with the minimum requirements for sewage and water purification.

What do we do to get results?

OLE is developing a comprehensive plan for sewage and water management. A request has been made to the Ministry of Infrastructure and Water Management (I&EW) to facilitate a case study on best practices for wastewater management.

Function 723, Milieu en natuurbeheer

What do we try to achieve?

Nature Management and Protection.

According to BES laws on Nature Conservation and Protection, the Ministry of Agriculture, Nature and Food (LNV), in consultation with the BES islands, establishes a Nature Policy Plan every five years. The new plan has been completed, along with the implementation agenda. OLE also has the opportunity to establish and ratify its own policy plan. Since the 2019 reorganization, the Directorate of ENI has integrated nature conservation as a cornerstone of socio-economic development.

This plan is focused on the protection of nature on the island, outlining how nature should and could be used. It also covers international commitments and the obligations arising from the regulations and treaties related to the policy plan.

The conservation and protection of nature are central to the socio-economic development of the islands. This is achieved through:

- The designation and management of nature parks, ensuring they meet international requirements.
- Protecting and managing protected species and biodiversity, including measures to combat trafficking of protected animals.

What do we do to get results?

An integral part of nature conservation is the enforcement of the regulations. The government has mandated STENAPA (St. Eustatius National Parks) to oversee both marine and terrestrial parks.

With support from the Ministry of I&W, BZK and the Ministry of LNV, additional resources have been allocated for the enhancement of these facilities and institutes, as outlined in the implementation agenda. Environmental inspectors will ensure that users of natural resources adhere to the established regulations and guidelines.

Additionally, extra effort is being made to address the island's massive erosion problem through an integrated approach. Special attention has been given to the health of the coral population, as well as to managing roaming animals and invasive species. Environmental policies, permits, transportation and storage policies for hazardous substances, soil protection, drainage and environmental impact assessments have been mandated to the unit VTH.

The budget by economic activity is as follows:

Description		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Expenses	28 - Subsidies and financial contributions	177,150	159,435	176,352	178,116	179,897	181,696
Expenses Total		**177,150**	**159,435**	**176,352**	**178,116**	**179,897**	**181,696**
Surplus (deficit)		**(177,150)**	**(159,435)**	**(176,352)**	**(178,116)**	**(179,897)**	**(181,696)**

The budget is based on the agreed subsidy for 2025. Subsidies are evaluated on an annual basis and depend on compliance by the subsidized institution. This results in an increase of USD17K.

Function 724, Lijkbezorging, incl. begraafplaatsen

What do we try to achieve?

OLE is obliged to facilitate adequate burial grounds and cemeteries according to the BES Funeral Act ("de begrafeniswet"). This can be accomplished either by owning or managing these spaces directly, or through a private party.

What do we do to get results?

OLE continues to provide support through manpower and technical advice for the use of the cemetery's spaces. As part of the hurricane relief program, financed by a contribution of BZK (EUR 405K), all cemeteries have been partially rehabilitated. The use and control of the cemetery spaces are monitored through inspections and registry management.

Function 725, Overige openbare hygiene

What do we try to achieve?

- Improve the food inspection function.

In the coming year, supervision of compliance with the Commodities Act and the Labeling Decree will be intensified, in response to complaints regarding food safety. Targeted inspections of supermarkets and catering establishments that violate the law will be conducted, and sanctions will be imposed where necessary. The number of inspections will be increased in cooperation with the Permits Unit.

What do we do to get results?

We will:

- Strengthen control over imported goods and enhance control in cooperation with import agents.
- Perform targeted inspections at supermarkets, grocery stores, and restaurants (HORECA).
- Complete and implement a digital registration and control system.
- Establish work protocols and processes.
- Ensure continuous upgrading of staff members.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	08 - Other income	21,877	18,000	-	-	-	-
Income Total		**21,877**	**18,000**	**-**	**-**	**-**	**-**
Expenses	20 - Personnel expenses	506,506	457,289	1,728	1,745	1,763	1,780
	21 - Accomodation expenses	936	1,000	3,010	3,040	3,071	3,101
	22 - Property management expenses	1,293	35,500	64,855	65,504	66,159	66,820
	23 - Office expenses	543	-	2,000	2,020	2,040	2,061
	24 - Representation and communication expenses	247	-	7,000	7,070	7,141	7,212
	25 - Transport expenses	17,077	10,750	17,108	17,279	17,451	17,626
	26 - Depreciation expenses	4,208	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	(216)	-	-	-	-	-
Expenses Total		**530,594**	**504,539**	**95,701**	**96,658**	**97,624**	**98,600**
Surplus (deficit)		**(508,716)**	**(486,539)**	**(95,701)**	**(96,658)**	**(97,624)**	**(98,600)**

Total expenses have decreased by USD409K compared to 2025.

Personnel expenses – decrease of USD456K

The decrease in personnel expenses follows from the relocation of personnel to functions 700 and 720.

Property management expenses – increase of USD29K

The increase is based on the request of the department for expected expenses for social support of low-income households.

Main Function 8 – Spatial Planning and Public Housing

Stimulating structured spatial development and access to housing

What do we try to achieve?

It is the goal of OLE to:

- Ensure that adequate land space is made available for the development of the housing sector.
- Ensure that the housing community is structurally integrated into the overall development of the community.

Additionally, the provision of land for economic development and the free movement of people are considered priorities. The availability of sufficient and adequate public spaces is important for the spatial layout of the island and the development of its people.

How do we want to achieve that?

- A new Land Policy was drafted in 2021 and has been implemented in the 2022 budget and calendar year and submitted to the Island Council for ratification.
- Revise and reallocate land for housing development.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	300	-	-	-	-	-
Income Total			300	-	-	-	-	-
Expenses	820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
Expenses Total			22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
Surplus (deficit)			(22,299)	(1,707)	(78,224)	(191,806)	(193,724)	(195,662)

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	03 - Property management income	300	-	-	-	-	-
Income Total		300	-	-	-	-	-
Expenses	26 - Depreciation expenses	22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
	28 - Subsidies and financial contributions	-	-	-	-	-	-
Expenses Total		22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
Surplus (deficit)		(22,299)	(1,707)	(78,224)	(191,806)	(193,724)	(195,662)

This function consists only of depreciation expenses. The increase in depreciation expenses results from the investments in buildings during 2025 through 2027. See investment schedule.

Function 820, Woningexploitatie/woningbouw

What do we try to achieve?

- Provide adequate living conditions and standards for the inhabitants of the island, with a focus on ensuring sufficient affordable housing for specific target groups.

What do we do to get results?

- Provide an annual subsidy to the St. Eustatius Housing Foundation (SHF).
- Facilitate the sale of Golden Rock houses to the current renters and renovate the unsold houses.
- Construct social housing in assorted sizes, offering them for rent at competitive prices.
- Establish a rent commission with relevant policies and guidelines that comply with current legislation.
- Promote affordable housing for young professionals.
- Expand the Viola van Zanten facilities.

The responsibility of social housing has been mandated to the St. Eustatius Housing Foundation (SHF). While OLE previously provided support in the form of subsidies, the financing of social housing is now arranged through other funding sources.

Main Function 9 – Financing and General Cover funds.

Generating revenues to pay for the annual budget

What do we try to achieve?

- Generate sufficient funding to cover all necessary expenses OLE must incur to execute the year's program.

The budget by function is as follows:

	Function	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	920	Belastingen	163,622	131,950	150,000	151,500	153,015	154,545
	921	Vrije uitkering	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	39,546	-	-	-	-	-
Income Total			**21,591,597**	**22,105,534**	**22,681,121**	**23,042,508**	**23,754,433**	**24,020,463**
Expenses	921	Vrije uitkering	265,280	3,066	13,580	13,716	13,853	13,991
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	1,550,230	381,245	301,105	304,116	307,157	310,229
Expenses Total			**1,815,510**	**384,311**	**314,685**	**317,832**	**321,010**	**324,220**
Surplus (deficit)			**19,776,087**	**21,721,223**	**22,366,436**	**22,724,676**	**23,433,423**	**23,696,243**

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	02 - Taxes and levies	163,607	131,950	150,000	151,500	153,015	154,545
	04 - Airport	-	-	-	-	-	-
	07 - Fees and dues	15	-	-	-	-	-
	12 - Other special income	39,546	-	-	-	-	-
Income Total		**21,591,597**	**22,105,534**	**22,681,121**	**23,042,508**	**23,754,433**	**24,020,463**
Expenses	20 - Personnel expenses	33,513	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	84,438	-	6,080	6,141	6,202	6,264
	23 - Office expenses	8,527	-	7,500	7,575	7,651	7,727
	24 - Representation and communication expenses	40,000	-	-	-	-	-
	26 - Depreciation expenses	2,466	3,066	-	-	-	-
	27 - General expenses	969,309	160,500	121,105	122,316	123,539	124,775
	30 - Unforeseen	677,258	220,745	180,000	181,800	183,618	185,454
Expenses Total		**1,815,510**	**384,311**	**314,685**	**317,832**	**321,010**	**324,220**
Surplus (deficit)		**19,776,087**	**21,721,223**	**22,366,436**	**22,724,676**	**23,433,423**	**23,696,243**

The income for 2026 has increased by USD575K.

The increase results from the free allowances reflect the expected free allowances for the years 2026 through 2028, based on the February 2025 circulaire, adjusted for the indexation stated in the October 2024 circulaire. From 2027 onwards, the additional repayments of new interest-free loans have been deducted from the free allowances. Please refer to the investment schedule and the cashflow statement for further details.

Function 920 Belastingen

What do we try to achieve?

Generate optimal and reasonable revenue from the resident populations of St. Eustatius, as well as from tourists and local organizations, while minimizing costs.

What do we do to get results?

- Optimize the databases of road tax, tourist tax, waste tax, and car rental tax.
- Send timely and accurate tax assessments, preferably by email.
- Collect in a friendly yet effective manner.
- Begin the collection of precision tax by enforcement in the public domain.
- Prepare of the handover of tax collection to BCN Bonaire.

The budget by economic drivers is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	163,607	131,950	150,000	151,500	153,015	154,545
	07 - Fees and dues	15	-	-	-	-	-
Income Total		**163,622**	**131,950**	**150,000**	**151,500**	**153,015**	**154,545**
Surplus (deficit)		**163,622**	**131,950**	**150,000**	**151,500**	**153,015**	**154,545**

The income for 2026 is consistent with the development of 2024 and 2025.

Function 921 Vrije uitkeringen

What do we try to achieve?

Generate optimal funding from the Dutch Government to cover for annual budgeted expenses.

What do we do to get results?

- Apply and distribute this income to meet the various demands, to the best of our ability.
- Budget prudently by staying at the level of the revised 2020 free allowance.

What budget do we have available?

The primary source of income for this function (921) is the free allowances (Vrije Uitkeringen) provided by the Ministry of BZK and other government contributions. The free allowances have increased compared to 2024, based on the actual information of the ministry of BZK.

The free allowances are presented as a gross amount, with the difference from the net amount consisting of the repayment withheld from the allocated amounts.

Free Allowance	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Basis free allowance	14,502,405	18,289,904	18,734,021	19,233,523	22,891,008	23,134,195
Structural addition FA	2,552,921	-	-	2,967,110	-	-
Incidental addition FA	8,728,124	3,206,355	3,086,880	-	-	-
Less: repayment interest-free loan	- 200,000	- 200,000	- 305,000	- 380,000	- 488,000	- 488,000
Preliminary net free allowance	**25,583,450**	**21,296,259**	**21,515,901**	**21,820,633**	**22,403,008**	**22,646,195**
Less: free allowances with designation	- 5,518,099	-	-	-	-	-
Free allowance calculated	**20,065,351**	**21,296,259**	**21,515,901**	**21,820,633**	**22,403,008**	**22,646,195**
LPO adjustment	1,123,079	477,325	710,220	690,375	710,410	731,722
Final net free allowance calculated	**21,188,430**	**21,773,584**	**22,226,121**	**22,511,008**	**23,113,418**	**23,377,917**
Gross budget	**21,388,430**	**21,973,584**	**22,531,121**	**22,891,008**	**23,601,418**	**23,865,918**
Difference - repayment	**-200,000**	**-200,000**	**-305,000**	**-380,000**	**-488,000**	**-488,000**

The annual repayment of an interest-free loan is deducted from the free allowances in the cashflow report. This is an annual installment of USD305K for 2026. In 2027 an additional repayment of USD75K is included for the expected loan to finish the new GVP school building. In 2028 an additional repayment of USD108K is included, being the repayment of the loan expected for social housing.

The table below shows the repayments of the interest-free loans:

Repayments	2025	2026	2027	2028	2029
Repayment loans Housing Education	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000
Repayment loan Eco Statia Settlement	105,000	105,000	105,000	105,000	105,000
Repayment loan GVP school	-	-	75,000	75,000	75,000
Repayment loan Social housing	-	-	-	108,000	108,000
Total	**305,000**	**305,000**	**380,000**	**488,000**	**488,000**

Loan – Education Housing

This is an existing interest-free loan of USD 4.0M (granted in 2013 by the Ministry of Education, Culture and Science) with a 20-year term. Annual repayment of USD 200,000 is withheld from the free allowance. Outstanding balance: USD 1.5M as of 30 June 2025.

Loan – Eco-Statia Settlement

On December 20, 2024, the Ministry of the Interior and Kingdom Relations provided a special grant of USD 2.1M and an interest-free loan of USD 2.1M (20-year term) to settle the Eco-Statia agreement. Annual repayment of USD 105,000 is withheld from the free allowance. Outstanding balance: USD 2.047M as of 30 June 2025.By letter BZK 2024-0000971011, the Minister formally approved both the loan and the grant for this settlement.

Loan – GVP School

A loan of USD 1.5M will be requested for the additional costs to finish the building of the GVP school. The expected repayment period is 20 years, resulting in USD75K per year repayment.

Loan – Social Housing

A loan will be requested for the building of social houses in the amount of USD4.2M. The expected repayment period is 40 years, resulting in USD108K per year repayment.

The budget by economic activity is as follows:

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	01 - Free allowances	21,388,430	21,973,584	22,531,121	22,891,008	23,601,418	23,865,918
	04 - Airport	-	-	-	-	-	-
Income Total		**21,388,430**	**21,973,584**	**22,531,121**	**22,891,008**	**23,601,418**	**23,865,918**
Expenses	21 - Accomodation expenses	-	-	6,080	6,141	6,202	6,264
	23 - Office expenses	-	-	7,500	7,575	7,651	7,727
	26 - Depreciation expenses	2,466	3,066	-	-	-	-
	27 - General expenses	(69,860)	-	-	-	-	-
	30 - Unforeseen	332,675	-	-	-	-	-
Expenses Total		**265,280**	**3,066**	**13,580**	**13,716**	**13,853**	**13,991**
Surplus (deficit)		**21,123,150**	**21,970,518**	**22,517,541**	**22,877,292**	**23,587,565**	**23,851,926**

Function 922 Algemene uitgaven en inkomsten

What do we try to achieve?

Collect optimal revenues and administrate expenses from sources that cannot be placed at an available function. Be prudent in managing unbudgeted expenses.

What do we do to get results?

- Budget 1% of the annual budget for unexpected and unforeseen expenses.
- Strive to reduce general expenses and optimize general income.

	Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	12 - Other special income	39,546	-	-	-	-	-
Income Total		**39,546**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Expenses	20 - Personnel expenses	33,513	-	-	-	-	-
	21 - Accomodation expenses	84,438	-	-	-	-	-
	23 - Office expenses	8,527	-	-	-	-	-
	24 - Representation and communication expenses	40,000	-	-	-	-	-
	27 - General expenses	1,039,169	160,500	121,105	122,316	123,539	124,775
	30 - Unforeseen	344,583	220,745	180,000	181,800	183,618	185,454
Expenses Total		**1,550,230**	**381,245**	**301,105**	**304,116**	**307,157**	**310,229**
Surplus (deficit)		**(1,510,684)**	**(381,245)**	**(301,105)**	**(304,116)**	**(307,157)**	**(310,229)**

Mandatory Paragraphs

A. Section Good Governance (Business operations & Customer services)

St Eustatius is an independent and fully-fledged special municipality and wants to remain so: autonomous and involved! To continue meeting the quality standards in the future, the organization must continue evolving. The objective is to achieve results that maintain an optimal living environment on the island, while providing advice to our municipal administration in an integrated and transparent manner. We do this with courage, in good cooperation, and with integrity being of paramount importance to us.

The municipal organization focuses on the priorities set by the Board. It adopts a proactive attitude and collaborates effectively with citizens, businesses, other governments, and ministries. Cooperation with the other "BES islands" plays a significant role in this. The government's agreement is important in this respect, as it underlines the unique position of St. Eustatius and the agreements made between the central government and the municipal administration.

Good cooperation and active coordination between directorates, public bodies and the state should enhance the quality and future-proof municipal services for residents and visitors.

The vision of the cooperation organization needs to be revised. The business operations of St. Eustatius have been reconsidered in recent years. We have worked on improving financial management, and next year work will continue on optimizing financial management, as well as improving the services to citizens, digitization, personnel policy and facility management.

For St. Eustatius, ensuring the quality of its human resources remains a key area of attention. The starting point is a flexible and environmentally aware organization. This also requires clarity regarding roles, tasks, and powers. Due to a changing society and the changing role of the government, the organization needs broad attention. Additionally, the current fine structure needs to be adjusted.

B. Local Levies

Local revenues are an important source of income for OLE. The purpose for local taxes and user fees is to locally generate a portion of the funding needed to cover the costs associated with executing a wide range of tasks and providing certain services to the Island's residents. In principle, the remission of claims is not possible for both private and public claims.

Local levies can be categorized into two types of Levies for which their application is restricted and those that are not restricted. In this section we address both types. Unrestricted local levies such as land lease tax, tourist tax, car rental tax, precaria tax and road tax, are allotted to general income because they are not bound to any particular program, task, or service. Levies such as waste tax and building permits are restricted and accounted for under the function to which they refer and from which the task or service is provided.

In addition to taxes and fees, OLE may also generate income by providing (non-public) services, such as renting out office space.

Residents, businesses and other organizations collectively contribute to making the execution of OLE's duties possible. This ensures a level playing field and creates a platform such that all parties may bear their fair share of the collective burden, OLE will continue to increase its efforts to ensure accurate and complete assessment and collection across all revenue types.

The tariffs in the budget 2026-2029 have remained unchanged compared to 2025, but they are adjusted in the budget with the general inflation rate (1,0%), in line with all other costs and incomes.

In the table below, an overview of the local taxes and the expected revenue is provided:

		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	02 - Taxes and levies	523,591	588,700	550,000	555,500	561,055	566,666
	03 - Property management income	436,767	299,840	332,838	336,167	339,528	342,924
	04 - Airport	362,028	398,748	392,735	396,663	400,629	404,636
	05 - Harbour	2,124,682	2,661,135	2,437,497	2,461,872	2,486,490	2,511,355
	06 - Permits	161,803	146,130	147,591	149,067	150,558	152,063
	07 - Fees and dues	122,451	89,675	110,572	111,677	112,794	113,922
	08 - Other income	134,555	148,000	149,950	151,450	152,964	154,494
	10 - Waste tax	269,315	285,000	287,850	290,729	293,636	296,572
Total income		**4,135,192**	**4,617,228**	**4,409,034**	**4,453,124**	**4,497,655**	**4,542,632**

Airport revenue – budget 2026: USD393K

It is expected that the development of the connectivity project, the promotion of Statia and the culmination of the pending projects will have a positive effect on the economic activity on the island.

Income from harbor activities - budget 2026: USD2,437K

The 2024 realization shows that the harbor's revenues are lower than projected. This trend has been taken into account in the 2026 budget and the realization of 2025 shows that the realization will be lower than the budget. However, through the indexation of the oil-terminal cargo fees, it is expected that this will contribute to higher revenues in 2026 and onwards. Furthermore, the development of the marina project at Saba is expected to also generate additional vessel movement for the harbor of Sint Eustatius. This expectation is included in the increased cargo and pier fees for 2026 through 2029.

A master plan is being developed to increase revenues and will have an impact in the long term. This includes an examination /study of the feasibility of the plan. Once the masterplan has been finalized, the additional effects thereof will be included in the budgets for future years. The harbor is one of the main local sources of income for St. Eustatius. More than half of the total seaport revenue is directly attributable to the transaction volume in freight ships and oil.

Waste tax – budget 2025: USD288K

The administration of the waste levy was thoroughly addressed in 2019. The basic data was updated and completed based on an extract from the Population Information Service (PIVA), which has increased the number of taxpayers and improved the quality of the imposition and collection. The levy is, in principle, imposed annually.

The budgeted income of USD288K is higher than the realization of 2024, but due to increasing building activity it is expected to be reached.

C. Buffer Capital

The 'Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES' describes a resistance capacity as a ratio between the available resistance capacity and the total amount of quantified risks, excluding management measures. When calculating both elements, it is important to be complete and accurate. All components of resistance capacity should be taken into account (incidental and structural).

The risk analysis should be embedded in an island-wide risk management, aimed at obtaining a good view of the mitigated risks (as part of the regular business) and the uncovered risks (as part of the resistance capacity). Finally, all financial data must comply with the so-called prudence principle.

Definition of 'Resistance Capacity / 'Weerstandsvermogen'

According to Article 10 of the BBV BES, the 'concept of "Resistance' consists of the relationship between:

The resistance capacity, being the means and capabilities available to the Public Entity to cover unforeseen burdens, and all risks for which no measures have been taken and which may be material in relation to the financial position.

The section on resistance shall contain at least:

a) An inventory of the resistance capacity.
b) An inventory of the risks referred to in the first paragraph, part (b).
c) The policy regarding resistance capacity and risks.

Importantly, the BBV BES has explicitly defined the resistance capacity as a ratio. This ratio describes the relationship between resistance capacity and the (quantified) risks, for which no measures have been taken. Before explaining this ratio, it is important to first define both components as clearly as possible. A Risk Management and Resilience Memorandum for OLE has been in effect since the 2022 Budget.

The aim of risk management is to identify possible risks in a timely and complete manner, so that decisions can be made in time about reducing/controlling the risks. For risks that cannot be (completely) avoided, having sufficient resilience is important. Having sufficient resilience has the following goals:

A. Being able to absorb incidental financial setbacks without having to intervene directly in the budget.
B. Being able to temporarily absorb structural setbacks, creating time to carefully consider how this structural impact can be given a place.

Risk management is the entirety of activities and measures aimed at explicitly and systematically dealing with and controlling risks. A risk is a chance of an event occurring with a certain consequence that can cause a positive or negative effect (= damage). The probability that an event will occur and the extent to which the consequence will occur are uncertain. Resilience is an element in the financial sustainability of the budget and the financial position of OLE. Resilience plays a role as a means of coping with impending unexpected financial setbacks.

Risk management is a continuous process that consists of several steps. This starts with identifying the risks. With the aid of a risk analysis, insight can be obtained in a systematic manner into the underlying risks. The analysis of the measures to control the risk also belongs to this phase. In the next step, the risks are assessed and further classified. Finally, it is determined which measures are taken to control and/or reduce the risk. Monitoring and reporting on the progress of the risks, and adjusting, if necessary, constitute the final phase of the process.

Risk management is about determining the risks and the probability that a risk will occur.

Risk

A risk is the probability of an event occurring with a negative effect on OLE.

Probability

Refers to the probability that a risk will occur. The word probability indicates that it is about a possible event. The possible event has consequences for the achievement of objectives. If it is certain that an event will occur, it is no longer a risk.

Resistance Capacity/ Weerstandscapaciteit

The BBV defines resistance capacity as being the means and capabilities available to OLE to cover non-budgeted costs. The latter means that the Minister makes a clear distinction between budgeted costs, i.e. costs that are part of the budget and multiannual figures, and non-budgeted costs.

The BBV BES also distinguishes between incidental and structural resistance capacity, meaning the occasional resistance capacity, the ability to absorb unexpected occasional setbacks, without affecting the continuation of tasks at the prevailing level. This means that factors determining that ability are:

A. The general reserve and the reserves to which the Island Council has given a destination which can be changed (assigned reserves).
B. The estimates for unforeseen expenditure are included in the budget, insofar as no destination has yet been given.
C. The silent reserves, insofar as they are material in the short term (reserves whose size and/or existence is not apparent from the balance sheet, resulting from the undervaluation of assets or overvaluation of debt when following normal valuation methods).

The structural resistance capacity relates to the ability to deal structurally with unexpected setbacks in the current budget, without compromising the performance of existing tasks. The factors determining that ability are:

A. The remaining (unused) tax capacity.
B. Savings opportunities (in so far as they are not yet included in the budget and multi-annual estimates).
C. The post unforeseen

Reserves are part of the available resistance capacity. The general reserve is freely available for new policies (or to absorb setbacks in the annual result). Destination reserves, on the other hand, are reserves to which the Island Council has given a specific destination. Although an earmarked reserve is a defined future withdrawal, there is no obligation at that time. The Island Council therefore has every possibility to change the destination of these reserves.

The total available resistance capacity therefore consists of all the aforementioned elements of the incidental and structural resistance capacity.

Provisions are not part of the available resistance capacity, because these relate to obligations or risks that are already entered into with a high degree of probability.

Risks of Resistance

The second element of resistance consists of the required resistance capacity based on the OLE-wide identified and quantified risks, for which no measures have been taken, and which have a material financial impact. Risk is defined as a potential obstacle to achieving (operational and strategic) objectives. The magnitude of the risk is determined by the degree of probability and the (quantified) impact (on objectives). The basis for identifying, quantifying, and managing these risks lies in risk management. Well-executed risk management also prevents the need for resilience capacity from increasing considerably, as most regular risk management issues are proactively recognized and covered by management measures.

Relationship between resistance capacity and risks

The resistance capacity, as mentioned, consists of the relationship between the available resistance capacity and the resistance capacity required for the hedging of the risks. The required resistance capacity is determined by the risk profile of the municipality, where the probability and magnitude/impact of each risk are individually assessed and quantified. The relationship is usually expressed as a ratio number, where a resistance ratio of at least 1.0 should normally be sought.

The Executive Council of OLE determines whether the resistance capacity is sufficient. It is up to the municipalities themselves to formulate a policy line about the resistance capacity deemed necessary in the organization. In its Guide to Resilience for Council members, the Ministry of the Interior and Kingdom Relations uses a general standard between 1 and 2 (sufficient / more than sufficient).

This means that the available resistance capacity will be USD 11.6M. This part of the general reserve will be accessible in the event that the inventoried risks rise unexpectedly.

In coordination with the BC, a risk standard of 1.66 is considered more than sufficient. With this standard, the size of the quantified risks is in balance with the available resistance capacity, enabling risks to be absorbed.

Ratio	Meaning
> 2,0	Excellent
1,4 tot 2,0	Ample
1,0 tot 1,4	Enough
0,8 tot 1,0	Mediocre
0,6 tot 0,8	Inadequate
< 0,6	Largely insufficient

Resilience ratio: $\frac{\text{Available Resistance Capacitance}}{\text{Required Resistance Capacity}}$

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve en onvoorzien)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (totaal van de risico's)}} = \frac{13{,}066{,}362}{6{,}861{,}432} = \mathbf{1.90}$$

Principle of prudence

Financial data included in the budget are requirements for transparency, attribution, and prudence. The principle of prudence is necessary because uncertainties always arise when the budget and financial statements are drawn up. The budget is about estimates which, by definition, carry a degree of uncertainty. The prudence requirement includes the need to consider risks arising before the end of the financial year if they are known before the financial statements are drawn up.

The way risk management is performed is used with widely adopted and accepted guidelines such as COSO and ISO 31000. It is also important that risk management forms an integral part of the regular planning and control cycle, enabling rapid visibility into potential risks and thus allowing management measures to be taken at an early stage. In fact, this control dimension is the logical extension of the calculation of the extent of the resistance capacity. The value of the resistance ratio is a snapshot of both the available capacity and the required capacity. The ratio is permanently influenced by changes in the risk information (including new decisions or factual circumstances with consequences for the probability or impact, control measures, and the size of the components of the resistance capacity).

The table below shows the calculation of the resistance capacity needed.

The basis for the percentages used is detailed below:

- **High Probability (e.g., 40-100%):**

Risks with higher probabilities are often those with historical precedence within OLE or are common in the industry. They could also be influenced by recent trends or changes in the operational landscape.

- **Moderate Probability (e.g., 20-30%):**

These are risks that might not have occurred frequently but have a reasonable chance of occurring due to existing vulnerabilities or external threats.

- **Low Probability (e.g., 5-10%):**

Typically, these risks have either rarely materialized historically or are considered unlikely due to strong controls and mitigations in place. However, their potential impact could still be significant, justifying their inclusion in the risk assessment.

Omschrijving risico's	Kans	Bruto risico	Risico
(in USD)			
Bedrijfsvoering en klantenservice			
- ICT (server crash burgerlijke stand)	10%	260.000	26.000
- ICT (cyber security)	45%	1.040.000	468.000
- Natuurramp (oorkaan enz.)	50%	520.000	260.000
- Talentbehoud	55%	520.000	286.000
- Discontinuiteit van bedrijfsvoering	30%	1.190.800	357.240
- Onrechtmatig handelen	20%	1.040.000	208.000
- Gebrek aan verzekeringen	15%	520.000	78.000
Bedrijfsvoering - P&O			
- Langdurige arbeidsconflicten	10%	104.000	10.400
- Bedrijfsongevallen	5%	197.600	9.880
Bedrijfsvoering - afdeling Financien			
- AFAS crashes/ ICT crash	40%	572.000	228.800
- Mogelijkheid verandering systematiek Vrije Uitkering	10%	520.000	52.000
- Leveranciers worden niet of te laat betaald	10%	520.000	52.000
Bedrijfsvoering - Klantenloket			
- Schending van de privacy	45%	10.400	4.680
- Schade aan inventaris	30%	20.800	6.240
- Fraude	20%	10.400	2.080
- Storing van het beveiligingssysteem	30%	10.400	3.120
Sociaal Domein - Beleid en programma			
- Gebrek aan (structurele) financiering/ kwetsbaarheid que financiele afhankelijkheiddependence	5%	1.040.000	52.000
- Upgraden (o.b.v nieuwe ontwikkelingen: onderwijs / bijscholing/ uitwisselingsprogramma's)	50%	52.000	26.000
- Netwerkmethoden	10%	15.600	1.560
- Discontinuiteit van bedrijfsvoering	25%	135.200	33.800
Sociaal Domein - Publieke gezondheidszorg			
- Pandemie/ lokale uitbraak	30%	3.120.000	936.000
- Gerechterlijke vorderingen	20%	10.400	2.080
- Imagoverlies	10%	52.000	5.200
Sociaal Domein - Cultuur en Evenementen			
- Adequaat behoud van culturele artefacten	80%	208.000	166.400
- Publieke cultuur (vandalisme/ brand/ natuurrampen)	80%	104.000	83.200
Sociaal Domein - Maatschappelijke ondersteuning			
- Toestroom van personen	50%	20.800	10.400
- Escalatie van huishoudelijk geweld	95%	20.800	19.760
- Escalatie van kindermishandeling	90%	20.800	18.720
- Defecte voertuigen	90%	17.680	15.912
- Diefstal van media / kantoorinventaris	10%	5.200	520
Transport - Afdeling Beveiliging			
- Handelen in strijd met de gedragscode	20%	52.000	10.400
Transport - Afdeling Zeehaven			
- Gebrek aan controle op de opbrengsten	30%	46.800	14.040
- Claim op beschadigde goederen	20%	10.400	2.080
- Navigatierisico's	5%	1.040.000	52.000
- Ongevallen personeel/inventaris	10%	20.800	2.080
- Natuurramp/ slecht weer	5%	1.040.000	52.000

Omschrijving risico's	Kans	Bruto risico	Risico
(in USD)			
Transport - Afdeling Luchthaven			
- Natuurramp/ slecht weer	5%	3.640.000	182.000
- Gebrek aan controle op de opbrengsten	30%	46.800	14.040
- Behoud van medewerkers	30%	20.800	6.240
- Onvoldoende medewerkers om the gevraagde beleidsgebieden te bedienen	40%	104.000	41.600
- Burnout van het personeel	15%	31.200	4.680
- Het niet invullen van de gevraagde vacatures	5%	104.000	5.200
- Medische problemen	10%	62.400	6.240
Algemeen			
- Lopende rechtszaken	50%	4.200.000	2.100.000
- Door wereldepidemie veroorzaakte prijsstijgingen	20%	312.000	62.400
- Niet-naleving door gesubsidieerde organisaties organization	10%	62.400	6.240
- Onvermogen om contracten af te sluiten	60%	1.248.000	748.800
- Risico op niet-naleving van veiligheids- en gezondheidsregels	15%	364.000	54.600
- Risico op niet-naleving van procedures conform beleid	20%	364.000	72.800
Benodigde weerstandscapaciteit		**24.648.480**	**6.861.432**

D. Maintenance Capital Goods

The section on the maintenance of capital goods provides insight through a cross-section of the budget into the degree of maintenance and the associated financial costs. A substantial part of the budget is involved in the maintenance of capital goods. A clear and complete overview is therefore important for a good insight into the financial position.

Article 11 of the BBV BES reads as follows:

1. The paragraph in which the maintenance of capital assets is discussed shall, at the very least, address the following capital goods:
    a. Roads
    b. Drainage systems
    c. Water systems
    d. Greenery
    e. Buildings
2. For the capital goods referred to in subsection 1, the following information should be disclosed:
    a. the policy framework
    b. the financial considerations pursuant to the chosen policy
    c. the embedding of the financial considerations into the budget

Every maintenance plan provides a long-term perspective for each category of capital goods. As such, the average annual cost of maintenance and replacement for each category is presented.

The financial effect of an addition to the provision for maintenance is reflected as an annual charge to the operational costs. Actual expenditure on maintenance is then charged against the provisions built up over time.

The planning horizon of maintenance plans must be updated every 5 years and should then be extended for another 5 years. The maintenance plans will be evaluated during 2025 and 2026, and the effects will be considered in the budget of 2027.

The following points should be considered:

a. Overdue maintenance and neglect should first be addressed.
b. The balance of the provision account should never be negative.
c. Costs related to internal staff should not be charged against the provision.

E. The Internal Organization (bedrijfsvoering)

Introduction

In 2025, the OLE focused on enhancing its strategic personnel planning as well as strengthening internal control mechanisms.

Significant structural changes underway include:

1. The structural inclusion of the PPMO department.
2. The repositioning of the LVV section into a full LVV department.
3. The exploration of outsourcing cleaning and security services.

Organizational Structure and Accountability

Cross-departmental collaboration and established processes are becoming essential to ensure accountability.

Directorates are drafting policies, while PPMO focuses on project execution. OLE is transitioning toward a more structured, project-based approach, which includes:

- Project tendering and procurement of services and products.
- Centralization of contract documentation.
- Extraction and utilization of key data from AFAS.

These functions continue to underscore the increasing need for improved documentation control and digital systems.

Improvement of Financial Management

Audit of 2024 Financial Statements

In 2024, the Finance Department, in collaboration with the external auditors, implemented alternative validation procedures for revenue reporting, along with other measures to enhance financial management aimed achieving an unqualified opinion.

This included alternative procedures to ensure the completeness and accuracy of OLE's revenue reporting, and alternative validation procedures. Furthermore, enhanced validation and reconciliation processes, analytical reviews, and stricter documentation requirements were followed. As these procedures were carried out effectively, OLE received an unqualified audit opinion on its 2024 financial statements.

AFAS Implementation and Advancements AO/IC

During 2025 the Finance Department together with AFAS enabled the budget holders to view actual expenditures, thus instilling accountability and financial autonomy.

We are also working together with AFAS on the schedules needed to improve the information required for the quarterly implementation reports. This will facilitate the writing of those reports while cutting some time relating to the preparatory process.

Furthermore, the Planning & Control ("P&C") team will assume full responsibility for analyzing and preparing the quarterly implementation reports, a task currently performed by consultants. The consultants will focus on coaching and mentoring the P&C group members.

In the 3rd quarter of 2025, the implementation of the Internal Control Department will continue, with the related audit plan scheduled for completion within this period. A baseline measurement has been conducted to compare the AO/IC handbook with the actual processes currently in operation. The findings highlight the need for an annual review and update of the AO/IC handbook. This review will also serve to incorporate changes in personnel assignments and the organizational structure, as previously outlined, and to further strengthen processes related to revenue recognition.

We will maintain the alternative procedures currently in place while developing revenue control procedures for the harbor, airport, lease land and motor vehicle fees. These measures will strengthen the internal control processes for these revenue streams.

Organization Development

Building and retaining a skilled workforce remains a priority. This includes investments in:

1. Professionalization of the civil service.
2. Improved working conditions, including workplace infrastructure and software tools.
3. Training programs and exchange initiatives, based on best practices.

Challenges persist, particularly in filling crucial vacancies with qualified professional candidates. A critical review of the current organization structure is underway, to explore the introduction of multi-tasking, given the aforementioned limitations. External experts are currently engaged in providing support to cover tasks related to essential positions, and to replace staff during long-term absences.

The ultimate goal remains the permanent staffing of all vital vacancies.

Automation and Information Provisions

The current ICT program for OLE focuses on a full digital transition of the organization. It is built around three (3) strategic pillars:

1. **Infrastructure renewal** -including the island-wide deployment of a fiber-optic network and the introduction of a new VoIP telephone system.

2. **Digital services and applications** – development and rollout of online services such as digital permitting, integration with national systems (DigiD, eHerkenning, BSN), and migration to secure cloud environments.

3. **Organization and capacity building** – expanding the ICT team from its current size to approximately nine (9) FTE by 2028, alongside training to ensure staff can manage and benefit from the new systems.

The programs will run from 2025 through 2030, with peak investments in 2027-2028 and a shift to sustainable, budget embedded operations from 2029 onward. The goal is to create an efficient, secure, and future-proof digital government that meets national standards and delivers improved services to citizens and businesses.

Communication and Information

OLE recognizes its responsibility to disseminate information on a timely basis. The Government Information Services ("GIS") unit is tasked with this responsibility. On St. Eustatius, key communication channels include radio and TV broadcasts, websites, and Facebook. OLE will continue to advance its plans to strengthen both technical capabilities and human resources allocated to GIS. In addition, GIS is responsible for providing Protocol services for OLE.

F. Participating Interest

OLE holds the shares of several companies of public interest. In the table below, the participating interests are disclosed. A brief description of the purpose of share ownership is also provided.

The figures in the Participating Interest table are based on the figures from the 2023 Financial Statements. At the time of drawing up this Budget, the 2022 Financial Statements have just been adopted and finalized. Therefore, these represent the most up-to-date figures.

Participations	2024	2023	Share	Location
St. Eustatius Telephone Company (Eutel) N.V.	11,170	11,170	100.00%	St. Eustatius
Saba Bank Resources N.V.	12,104	12,104	21.67%	Saba Bank
Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen	279,330	279,330	2.83%	Curacao
St. Eustatius Utility Company (STUCO)	16,842,259	16,842,259	100.00%	St. Eustatius
Total participations	17,144,863	17,144,863		

Explanations of participation:

OLE is a shareholder in four (4) companies of general interest. These are the Saba bank Resources N.V., the Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen, St. Eustatius Telephone Company (EUTEL) N.V. and St. Eustatius Utility Company (STUCO). There were no changes in the share capital since 2022.

St. Eustatius Telephone Company (Eutel) N.V.

The subscribed and paid-up capital in Eutel is USD11,170. The result for 2024 is not available yet. As of 31 December 2023, Eutel had equity of USD6,548,891. For fiscal 2023, a loss of USD1,912 was incurred.

Saba Bank Resources N.V.

The OLE has a small stake of USD12,104 in Saba bank Resources N.V. As of 31 December 2023, Saba Bank Resources N.V. has an equity of USD545,494. For fiscal 2023, a loss of USD54,068 was incurred. This information is based on the audited financial statements of Saba Bank Resources.

Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen

The interest in the Development Bank is USD279,330. As at 31 December 2022, the Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen has an equity of ANG 36,248,217. The result for 2023 amounts to a loss of ANG 1,297,066.

St. Eustatius Utility Company (STUCO)

STUCO is the water and electricity company of St. Eustatius and was founded on 1 January 2014. As of that date, STUCO took over the activities of N.V. GEBE St. Eustatius.

In 2016, the 100% stake in STUCO was recognized for the first time in OLE's financial statements at the (adjusted) acquisition price of USD8,800,429. The actual acquisition price was USD9,000,000. At the time, this amount was transferred directly to STUCO by N.V. GEBE St. Eustatius at the request of OLE. The nominal share capital is USD3,000.

OLE is the sole shareholder (100%) and has injected both movable and immovable property as (informal) capital into STUCO. STUCO's equity at the time of the acquisition on 1 January 2014 was approximately USD14.2M, but only the actual money transaction is recognized as the acquisition price. The remaining assets have been transferred 'for free' and are therefore not included in the calculation of the original acquisition price.

Subsequently, as of 1 January 2017, the assets related to the production and distribution of water were transferred to STUCO in anticipation of the formal transfer of these assets, which was notarized on February 23, 2018. This was accounted for in STUCO's financial statements as a capital injection and in OLE's financial statements as an increase in the acquisition price of USD5,541,830. Therefore, the participation is accounted for at USD14,342,259 as of fiscal year 2017.

In 2022, OLE's stake in Stuco increased by USD2.5M. In 2018 and 2019, OLE paid a total of USD2.5M to Stuco for the implementation of the EDF 11 project. This project involved laying essential power cables underground to make them less vulnerable to power outages during storms. Both parties have agreed to consider the amount paid out as a capital injection. This is in line with the way the transfer of water assets was handled in the past. The project has now been completed. Stuco added the amount to its shareholder equity upon receipt and acquired beneficial ownership. The legal transfer has not yet taken place and must be arranged as soon as possible.

As of December 31, 2023, Stuco has an equity of USD20,150,031. The result for 2023 comes in at a profit of USD256.230.

G. Land Policy

Land is an important and valuable commodity in the world and on St. Eustatius land is very important to the citizens of the OLE. The OLE is one of the largest landowners on the island. Land use is therefore an important topic on the island, because so many people depend on the government to obtain a parcel of land.

The obligation to issue a Land Policy Memorandum is based on the Financial Management Ordinance of St. Eustatius. According to the BBV-BES, the Executive Council must explain the policy in the annual budget and the annual report, including the vision with regard to land policy and how this will be implemented, along with the (expected) benefits, any applicable, profit-taking, and any reserves in relation to the risks.

OLE has formulated a Memorandum on Land Policy since the fall of 2020. With the adoption of this Memorandum on Land Policy on St. Eustatius 2020, the Public Entity is laying down how it uses its land policy instruments. The government pursues a land policy to ensure that the land market runs efficiently and fairly and to achieve public / spatial goals.

The existence of a land policy provides the basis for the OLE to participate in a responsible, transparent, and business-like manner, in the Island's economy and, where necessary, to take the lead in the spatial planning of St. Eustatius. Therefore, the St. Eustatius Spatial Development Plan ('ruimtelijk ordeningsplan') in effect since 2011.

H. Public Sector

Based on the definition of the 'Collective Sector', and in collaboration with the CBS and the CFT, the 'collective sector' for OLE has been determined to include, in addition to OLE, only one entity at this point, which is the 'Stichting Wegenfonds'. The 'Stichting Wegenfonds' has been inactive for several years and does not own any fixed assets or debts. OLE is preparing for its liquidation. There have been no changes in the collective sector for several years.

Financial Budget

Recapitulation of the Main Functions

The overall financial budget for the main functions for the budget period 2025-2028 is shown in the table below.

Budget Function 1-9:

	Hoofdfunctie		Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Income	0	Algemeen bestuur	2,525,333	1,979,969	2,260,508	1,919,204	1,938,396	2,163,339
	2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2,921,894	3,516,633	3,211,032	3,243,142	3,275,574	3,308,330
	3	Economische zaken	427,542	144,130	145,571	147,027	148,497	149,982
	5	Cultuur en recreatie	980	-	19,200	19,392	19,586	19,782
	7	Volksgezondheid	394,630	433,000	437,800	442,178	446,600	451,066
	8	Ruimtelijke ordening en huisvesting	300	-	-	-	-	-
	9	Financiering en algemene dekkingsmidde	21,591,597	22,105,534	22,681,121	23,042,508	23,754,433	24,020,463
Income Total			27,862,277	28,179,266	28,755,232	28,813,452	29,583,086	30,112,961
Expenses	0	Algemeen bestuur	9,243,134	13,362,320	14,248,032	14,750,068	14,858,291	15,329,242
	1	Openbare orde en veiligheid	8,255	196,896	243,250	217,047	219,218	221,410
	2	Verkeer, vervoer en waterstaat	6,445,075	5,751,762	5,741,620	5,800,875	5,880,584	5,999,390
	3	Economische zaken	(112,248)	475,411	520,963	534,173	539,514	544,910
	4	Onderwijs	402,906	351,393	386,267	439,504	394,031	397,971
	5	Cultuur en recreatie	1,504,298	1,724,886	1,941,660	1,763,491	1,781,125	1,798,937
	6	Sociale voorzieningen en maatschappelij	1,408,199	1,175,173	1,454,695	1,522,237	1,537,459	1,552,834
	7	Volksgezondheid	2,997,941	2,827,592	3,178,806	3,265,541	3,298,196	3,331,178
	8	Ruimtelijke ordening en huisvesting	22,599	1,707	78,224	191,806	193,724	195,662
	9	Financiering en algemene dekkingsmidde	1,815,510	384,311	314,685	317,832	321,010	324,220
Expenses Total			23,735,669	26,251,450	28,108,202	28,802,574	29,023,154	29,695,753
Surplus (deficit)			**4,126,608**	**1,927,816**	**647,031**	**10,878**	**559,932**	**417,208**

The budgeted surplus for 2026 amounts to USD647K.

In preparing the budget 2026, particular attention was been given to the following items:

- Inclusion of the free allowances for the years 2026 through 2029. For details on the free allowances, refer to the paragraph concerning function 921.
- Analysis of the local revenues in combination with the intended projects funded through Special Allowances, the connectivity project, and the promotion of Statia through digital sources.
- In-depth analysis of personnel expenses, which are the largest expense item in the budget. The details of this analysis are presented in the "Overview Personnel expenses" as along with the considerations in establishing the budget for 2026.
- Analysis of the capital investments for 2026 and the resulting effect on the depreciation expenses, as well as the allocation to the different functions.
- Review of the subsidy amounts and their allocation to specific institutions.
- Review of other costs such as travel and accommodation expenses, office expenses, and continuing education. Maximum ceilings have been determined for these types of expenses, taking into consideration the expected trends of these expenses and by setting priorities.

Principles of Valuation

Investments

In financial-technical language, an investment, other than operating expenses, is capitalized and recognized on the balance sheet. Subsequently, the costs are spread out over the coming years by amortizing the capitalized investment in equal installments. The theory behind this is on the one hand that an investment retains value in the future and is marketable, and on the other hand, that it stabilizes costs at budget level. After all, revenues are not very elastic and that requires a stable cost level.

At the same time, the entity's liquid assets are used immediately, as the supplier does not accept payment in installments.

The method of depreciation is set out in Article 15 (3) of the 2020 Financial Management Regulation. Depreciation is calculated on a linear basis over the periods indicated in the Regulation.

In accordance with the regulation, the following depreciation periods are used:

Asset groups	Depreciation period
Land, sites and other tangible fixed assets that are not included in this list	0
Road and hydraulic engineering facilities	50
New-build residential and commercial buildings	40
Safety provisions for commercial buildings, technical installations in and outside commercial buildings, heavy means of transport	10
Light transport equipment, furniture, hardware and software	5

Paragraph 6 of the ordinance also provides that: "The periods referred to in paragraph 3 can be adjusted if it is foreseeable and demonstrable that the asset has a different economic life."

Paragraph 5 provides that assets with an individual acquisition price of less than USD 5,000 will not be capitalized (except for grounds). Similar purchases of, for example, IT equipment, AV equipment and air conditioning units are activated per article group per year.

- OLE does not charge interest on investments, and no divestments are planned.
- Charting the long-term development of depreciation costs that are released.
- Mapping the expected replacement investments.
- Investments for visualizing special benefits.
- Taking out insurance or paying motor vehicle tax.

This is also stated in BBV BES.

Inflation

To be consistent with the previous budgets the costs and incomes are increased with 1,0% for 2027 through 2029.

Bad Debtors

A provision for bad debts is formed for outstanding receivables based on empirical data and / or an assessment of the collectability of individual outstanding receivables. However, attempts to collect the outstanding balances will continue unchanged.

Reserves and provisions

The Executive Council provides an annual statement of reserves and provisions with the budget. This statement deals with, among other things, (changes in) the formation and use of reserves and provisions and the nature and objective of each reserve and provision.

By means of a decision of the Island Legislative Council it can be arranged that for reserves and / or provisions designated for that purpose interim additions and withdrawals from reserves and provisions, but not already estimated, can take place without a separate prior Island Council decision. These changes must be visible in the interim reports or the annual accounts. Formal authorization takes place by adopting the interim reports or the annual accounts, respectively, by the Island Legislative Council.

A condition for the application of the second paragraph is that these changes are necessary to achieve the objectives or activities stated in the budget, or when these appear necessary based on applicable reporting rules. In the case of withdrawals, the expenses to be covered must clearly fit within the nature and objective of the reserve or provision.

Registration of possessions, assets and equity

The Executive Council ensures an up-to-date and complete registration of assets. The possessions that must be registered are grounds, buildings, means of transport, IT and AV equipment. The Executive Council is responsible for systematically checking the registration, the development of the assets and the assets of the public entity. This means that the securities, stocks, outstanding loans, receivables (debtors), cash and debts (creditors) are checked annually and registered property and means of transport at least once every four years. In the event of discrepancies in the registration of assets, the Executive Council will take measures to correct these shortcomings. The results of the inspection and any plans for improvement will be presented to the Island Legislative Council for notification.

Other required overviews

Overview Intended Investments 2025-2028

Description	Note	Total investment	Amended budget #2025-02	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
ION scan for explosives, metal detection		**62,000**	62,000	-	-	-	-
Lighting runway airport		**50,000**	50,000	-	-	-	-
New security vehicle + equipment		**40,000**	40,000	-	-	-	-
Transport Infrastructure		**2,000,000**	1,000,000	500,000	500,000	-	-
New vehicle		**81,000**	81,000	-	-	-	-
Meubilair raadszaal		**25,000**	25,000	-	-	-	-
Vehicle - pickup truck		**30,000**	30,000	-	-	-	-
Vehicle - pickup truck		**30,000**	30,000	-	-	-	-
Building purchase/renovation		**250,000**	250,000	-	-	-	-
New vehicle (VTH)		**29,000**	29,000	-	-	-	-
IAB BES software (Inrichting activiteiten BES)		**225,000**	225,000	-	-	-	-
Building renovation		**250,000**	250,000	-	-	-	-
Land/building centralized government building		**717,500**	717,500	-	-	-	-
Furniture		**20,000**	20,000	-	-	-	-
Security Camaras		**7,500**	7,500	-	-	-	-
Display cases and shelves		**10,000**	10,000	-	-	-	-
Humidifiers		**10,000**	10,000	-	-	-	-
GVP & GDG School - infrastructure		**1,200,000**	-	800,000	400,000	-	-
GVP & GDG School - additional infrastructure		**300,000**	-	-	300,000	-	-
GVP & GDG School - own contribution		**1,500,000**	-	1,500,000	-	-	-
Social Housing		**300,000**	300,000	-	-	-	-
Social Housing - additional (financed interest-free l		**4,212,000**	-	1,404,000	1,404,000	1,404,000	-
Eco Statia N.V. - Transfer of land and property		**2,100,000**	2,100,000	-	-	-	-
Modernization archives		**70,000**	70,000	-	-	-	-
Office furniture		**50,000**	50,000	-	-	-	-
New warehouse		**104,000**	104,000	-	-	-	-
New forklift		**60,000**	60,000	-	-	-	-
New office furniture		**15,000**	15,000	-	-	-	-
New server		**8,000**	8,000	-	-	-	-
Tent		**7,000**	7,000	-	-	-	-
New vehicle		**26,304**	26,304	-	-	-	-
Office furniture		**50,000**	50,000	-	-	-	-
Office furniture		**50,000**	50,000	-	-	-	-
New equipment waste plant		**200,000**	200,000	-	-	-	-
Vehicle for island sec and BBO team		**30,000**	-	30,000	-	-	-
ICT equipment		**10,000**	-	10,000	-	-	-
3 fourtyfive foot high cube containers		**22,500**	-	22,500	-	-	-
1 Tractor plow		**5,000**	-	5,000	-	-	-
3 Rotary Tiller		**5,000**	-	5,000	-	-	-
Scarefolding		**5,000**	-	5,000	-	-	-
3 Bankers		**5,000**	-	5,000	-	-	-
Aanschaf in Ground Lighting System		**700,000**	-	-	-	350,000	350,000
Purchase luggage Carrousel		**50,000**	-	-	50,000	-	-
QPS Walk Through Detection		**450,000**	-	-	225,000	225,000	-
Purchase Hoogwerker		**6,000**	-	6,000	-	-	-
Renovation of existing landing strip		**700,000**	-	700,000	-	-	-
AFIS TWR communication equipment		**20,000**	-	-	20,000	-	-
Furniture for unit YES		**20,000**	-	20,000	-	-	-
Printer for unit YES		**8,000**	-	8,000	-	-	-
New security vehicle		**40,000**	-	40,000	-	-	-
New Centralized Harbor Building and Demolition		**192,500**	-	100,000	92,500	-	-
Telephone system for transfer of calls		**6,000**	-	6,000	-	-	-
Incinerator system - additional cost required		**1,900,000**	-	1,900,000	-	-	-
GDG school - additional cost required		**175,000**	-	175,000	-	-	-
Fairplay - bouwrijp maken		**881,800**	-	481,800	400,000	-	-
Customs duty - new building		**1,000,000**	-	350,000	350,000	300,000	-
Sub-Total Capital Investments & Payments		**20,321,104**	**5,877,304**	**8,073,300**	**3,741,500**	**2,279,000**	**350,000**

The effect of the investments on the depreciation expenses is as follows:

Function	Unit	Category	Purchase price	Year of purchase	Lifetime	Depreciation 2026	Depreciation 2027	depreciation 2028	Depreciation 2029
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	2,100,000	2025	40	52,500	52,500	52,500	52,500
002	Vergunning, toezicht en handhaving	Voertuigen	26,304	2025	5	5,261	5,261	5,261	5,261
002	Directie Sociaal	Meubilair	50,000	2025	5	10,000	10,000	10,000	10,000
220	Zeehaven	Renovatie/aanpassing gebouwen	104,000	2025	40	2,600	2,600	2,600	2,600
220	Zeehaven	Renovatie/aanpassing gebouwen	192,500	2025	40	4,813	4,813	4,813	4,813
220	Zeehaven	Meubilair	30,000	2025	5	6,000	6,000	6,000	6,000
220	Zeehaven	Voertuigen	60,000	2025	5	12,000	12,000	12,000	12,000
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Meubilair	120,000	2025	5	24,000	24,000	24,000	24,000
002	Bestuursapparaat	Voertuigen	30,000	2026	5		6,000	6,000	6,000
002	Bestuursapparaat	Hardware, overige	10,000	2026	5		2,000	2,000	2,000
480	Onderwijs algemeen beheer	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	1,800,000	2026	40		45,000	45,000	45,000
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	4,512,000	2026	40		112,800	112,800	112,800
002	Bestuursapparaat	Voertuigen	30,000	2026	5		6,000	6,000	6,000
002	Bestuursapparaat	Hardware, overige	10,000	2026	5		2,000	2,000	2,000
230	Luchtvaart	Werktuigen, machines en gereedschappen	76,000	2026	10		7,600	7,600	7,600
002	Directie Sociaal	Meubilair	28,000	2026	5		5,600	5,600	5,600
230	Unit Beveilging	Voertuigen	40,000	2026	5		8,000	8,000	8,000
002	Incinerator	Werktuigen, machines en gereedschappen	1,900,000	2026	40		47,500	47,500	47,500
480	Onderwijs algemeen beheer	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	175,000	2026	40		4,375	4,375	4,375
002	Directie Sociaal	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	881,800	2027	40			22,045	22,045
200	Publieke werk en diensten	Werktuigen, machines en gereedschappen	42,000	2027	10			4,200	4,200
230	Luchtvaart	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	700,000	2027	40			17,500	17,500
220	Zeehaven	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	1,000,000	2028	40				25,000
230	Luchtvaart	Werktuigen, machines en gereedschappen	450,000	2028	10				45,000
230	Luchtvaart	Nieuwbouw woonruimten/ Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	700,000	2029	40				
						117,173	**364,048**	**407,793**	**477,793**

Overview Reserves and Provisions

Description	Actuals 2024	Primary budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Reserves						
General Reserve	20,394,556	20,262,235	21,190,051	21,837,082	21,285,830	21,390,723
Designated reserve	3,225,092	2,278,949	2,074,840	1,512,711	950,582	495,542
Resistance Capacity	6,861,432	6,999,300	6,861,432	6,861,432	6,861,432	6,861,432
Usage of designated reserve	-	(1,204,109)	(562,129)	(562,129)	(455,039)	(955,039)
Addition to general reserve	4,126,608	1,927,816	647,031	10,878	559,932	417,208
Subtotal general rerserve	**34,607,688**	**30,264,191**	**30,211,225**	**29,659,973**	**29,202,737**	**28,209,866**
Participations	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)	(17,144,863)
Total reserves	**17,462,825**	**13,119,328**	**13,066,362**	**12,515,110**	**12,057,874**	**11,065,003**
Provision for pensions of former I	(450,000)	(450,000)	(450,000)	(450,000)	(450,000)	(450,000)
Provision environmental fund	(350,281)	(350,281)	(350,281)	(350,281)	(350,281)	(350,281)
Provision for reorganization of cle	(23,000)	-	-	-	-	-
Total provisions	**(823,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**	**(800,281)**

With a balanced budget for the coming years, the general reserve is expected to remain between USD28 million and USD30 million. The calculation of the value of the general reserve takes into account the amount needed for resistance capacity, which will not be affected.

The Island Council has decided to assign USD 1 million of the positive result of 2024 as a designated reserve. The purpose of this specific designated reserve is yet to be allocated.

The execution of the designated reserves is as follows:

Description	Total investment	Amended budget #2025-02	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Racetrack	**700,000**	**400,000**	150,000	150,000	-	-
Government building and purchase of land	**700,000**	**700,000**	-	-	-	-
Poverty reduction and a one-off energy allowance for low-income households	**970,157**	**150,000**	205,039	205,039	205,039	205,039
Support for digitalization	**301,178**	**151,178**	75,000	75,000	-	-
Appointing a social real estate project manager	**52,365**	**52,365**	-	-	-	-
Implementation of the Nature and Environmental Policy Plan for the Caribbean Netherlands 2020-2030	**264,180**	**-**	132,090	132,090	-	-
Projects to be assigned to designated amount (July 2025)	**1,000,000**	**-**	-	-	250,000	750,000
	3,987,880	**1,453,543**	**562,129**	**562,129**	**455,039**	**955,039**

Overview Personnel Expenses

Summary of Personnel Expenses 2026						
Divisions & Units	Filled Positions		Vacancies		Total	
	FTE	USD	FTE	USD	FTE	USD
Fixed Formation (Vaste Regulier Formatie)						
Bestuursapparaat & Bestuursorganen	14.50	1,361,476	5.50	343,985	20.00	1,705,461
Bestuursondersteuning	13.00	945,955	8.00	554,659	21.00	1,500,614
Directie Bedrijfsvoering en Klantenservice	27.00	1,892,986	12.00	733,998	39.00	2,626,984
Directie Economie Natuur en Infrastructuur	40.00	2,448,425	4.00	283,217	44.00	2,731,641
Directie Sociaal	20.00	1,449,430	4.00	295,207	24.00	1,744,637
Directie Transport	46.00	2,126,643	7.00	352,320	53.00	2,478,962
Sub-total Fixed Formation	**160.50**	**10,224,914**	**40.50**	**2,563,386**	**201.00**	**12,788,299**
Above Formation (Boventallig Formatie)						
Above formation	10.00	482,589	1.00	112,027	11.00	594,616
Sub-total Fixed Formation	**10.00**	**482,589**	**1.00**	**112,027**	**11.00**	**594,616**
Extra Formation (Extra Formatie)						
Project-Assigned Personnel	16.00	1,364,670	30.00	2,477,215	46.00	3,841,885
Minus Bijdrage	(16.00)	(1,364,670)	(30.00)	(2,477,215)	(46.00)	(3,841,885)
Uitvoeringskracht (CN-envelopen)	5.00	343,990	4.00	181,457	9.00	525,447
Minus Bijdrage	(5.00)	(343,990)	(4.00)	(181,457)	(9.00)	(525,447)
Sub-total Extra Formation	-	-	-	-	-	-
Total Personnel Expenses 2026	**170.50**	**10,707,502**	**41.50**	**2,675,413**	**212.00**	**13,382,915**
Vacancies | Temporarily Filled by Consultants*	7.00	406,081	-	-	**7.00**	**406,081**

** This section is intended primarily for informational purposes. The vacancies are already reflected in the Fixed Formation as such. The corresponding amounts are also deducted from the contractors and consultants budget to prevent double budgeting of expenses.*

***The table is presented in summarized form in connection with privacy.*

Personnel related to projects and CN envelope are covered by funds received through special allowances. The related salaries are recharged to projects.

The summarized table below gives a breakdown of the number of FTE's and the related personnel expenses by financial year and by function, pertaining to projects and CN envelope.

Personnel Expenses covered by Special Allowances										
Function	Budget 2025		Multi-annual Budget 2026-2029							
	FTE 2025	Budget 2025	FTE 2026	Budget 2026	FTE 2027	Budget 2027	FTE 2028	Budget 2028	FTE 2029	Budget 2029
Bestuursondersteuning / Kabinet Gezaghebber	11	1,354,132	20	1,746,116	20	1,976,412	20	1,996,177	20	2,016,138
Directie Bedrijfsvoering en Klantenservice	2	169,172	4	222,476	4	315,310	4	318,463	4	321,647
Directie Sociaal	16	1,367,896	20	1,550,680	20	1,618,784	20	1,634,971	20	1,651,321
Directie Economie Natuur en Infrastructuur	3	175,452	11	848,060	11	924,523	11	933,768	11	943,106
	32	3,066,652	55	4,367,332	55	4,835,028	55	4,883,378	55	4,932,212

In 2026 the partial effect of the vacancies throughout the year has been taken into account, with the full year effect in 2027.

Personnel Expenses

In this process, the following was taken into account:

Vacancies

In recent years, OLE has had a high number of vacancies and experienced difficulties in filling these positions. The estimated formation for 2026 includes 40.5 vacancies (excluding projects and temporary support).

Based on experience from prior years, it is expected that some of these vacancies will be filled throughout the year. In the second half of 2025, approximately 24 vacancies are expected to be filled, leaving 16.5 vacancies to be filled in 2026. Although the table indicates the total vacancies in FTE, the financial figures take into account the partial-year effect of filling these positions throughout the year and not from the 1 January. The partial-year effect corresponds for 2027 amounts to USD1.3 million.

The expected costs of the vacancies that are currently filled by third-parties have been deducted from the third-party expenses to ensure that the costs are not overstated.

In comparison with the budget 2028-2028 the development in personnel expenses is as follows:

	Fixed positions	Vacancies	Total
Budget 2025-2028	148.5	48.5	197.0
Budget 2026-2029	160.5	40.5	201.0
Difference	12.0	-8.0	4.0

The fixed positions have increased, showing the result of the efforts to fill vacancies during 2025.

Bottlenecks

As per the articles in WOL BES, island council members are not permitted to be civil servants. As a result, 2 of these positions have not yet been filled, but form part of the vacancies. The budget does not provide for a replacement, but a solution will be sought for this bottleneck. To mitigate this, temporary above-formation functions were created.

There are currently 11 positions above formation, totaling USD594K.

Furthermore, employees who suffer from an illness for a long period of time receive salary compensation for up to 4 years. Currently, only one (1) employee falls in this category. The budget does not include replacement expenses for this risk.

Retirement

Expected retirement does not have an impact on the 2026 budget, but it is expected that this may be the case in later years. In 2025 and 2026, considerations will be given to outsourcing cleaning and security services.

Cashflow forecast 2026-2029

The cashflow forecast has been prepared using the following assumptions:

Financial year 2025:

- The opening cash position for 2026 reflects the closing cash balance of 2025, including the year's remaining free allowances and interest income.
- The proceeds and disbursements for 2025 include the continuation of infrastructure and capital projects, with partial drawdowns on designated reserves carried forward into 2026.
- The implementation of the Internal Control Department and related audit plan in late 2025 does not yet have a significant impact on cash disbursements in that year, but associated operational costs are reflected in the 2026 budget.

Financial years 2026-2029:

- Free allowances are projected to remain stable from 2026 onwards, following the adjustments incorporated in 2025. Structural allowances are assumed to be received in monthly advance installments, while incidental allowances are considered one-time receipts.
- Interest-free loan proceeds of USD 5.71 million are budgeted in 2026, mainly during January and February 2026 for USD 1.5MM and USD 4.2MM, respectively, intended to address specific project needs, such as the completion of the GVP school and Social Housing projects. No further interest-free loan proceeds are projected from 2027 onwards.
- Special allowances are included as both proceeds and disbursements within the forecast. These are expected to decrease significantly, from USD 30.10 million in 2026 to USD 2.27 million in 2029, reflecting the completion of a substantial portion of active projects during the 2026 – 2029 period.
- Capital investments are budgeted at USD 8.56 million in 2026, declining sharply to USD 1.3 million by 2029. This reduction is primarily the result of limited cash availability and the associated constraints on funding additional major capital projects. OLE must ensure the maintenance of a balanced budget while safeguarding a manageable liquidity position, thereby prioritizing investment in the most critical and high-priority projects. Capital investments also comprise the expenditures related to the designated reserves.
- Operational expenditures include personnel costs, general operating expenses, subsidies and financial contributions, and other recurring costs. A significant increase is projected primarily in personnel expenses, reflecting the Organization's commitment to ensuring adequate staffing levels to support the effective and efficient execution of its duties and responsibilities. Other expenditure categories are expected to grow at a moderate pace over the period, driven by inflationary adjustments and ongoing organizational development initiatives.
- Interest income is calculated at a conservative rate of 3% per annum on the average bank balances of two (2) interest bearing accounts. Based on current trends, the rate of projected interest applied at budget preparation may be subject to change depending on international market conditions.
- Interest expenses are minimal, projecting a limited reliance on and use of overdraft facilities; however, the risk of use of a temporary overdraft facility exists if advance free allowances are not transferred timely to the Organization or if collection of outstanding receivables falls short of expectations.
- Restricted bank balances, consisting of special allowance funds and funds managed by Cft, are projected to increase from USD 48.79 million in 2026 to USD 62.87 million in 2029, while unrestricted bank balances are expected to decline sharply to USD 0.11 million in 2029, indicating limited available liquidity for discretionary purposes.

The following table summarizes the projected cash movements:

Year	Opening Balance (USD)	Proceeds (USD)	Disbursements (USD)	Closing Balance (USD)
2026	67,964,033	59,545,927	66,278,596	51,231,364
2027	51,231,364	43,727,137	49,744,235	45,214,266
2028	45,214,266	44,303,556	39,018.673	50,499,149
2029	50,499,149	44,794,307	32,415,665	62,877,790

Liquidity Considerations

The forecast indicates a declining unrestricted cash position over the period, with liquidity projected to reach minimal operational levels by 2029. This trend is driven primarily by front-loaded disbursements for special allowances and capital investments in 2026 and 2027, combined with stable and recurring income streams.

Capital investments are budgeted at USD 8.63 million in 2026, decreasing sharply to USD 1.31 million by 2029. This reduction reflects both limited cash availability and the need to prioritize funding for only the most critical, high-priority projects. Maintaining a balanced budget and safeguarding a sustainable liquidity position remain essential conditions for OLE's financial stability.

The statutory requirement to maintain a resistance capacity in liquid assets at a ratio of 1:1 will not be met during most of the forecast period. By 2029, unrestricted liquidity is expected to be critically low, underscoring the importance of continued monitoring of receivable collections and, if necessary, adjustments to the investment and capital disbursement schedule.

To address these challenges, OLE will develop and present a comprehensive liquidity policy to the Cft and the Netherlands. This policy will define the principles and parameters for managing liquidity levels, ensuring that all parties agree to its provisions prior to implementation. It will also include clear mechanisms for monitoring and reporting on a regular basis to support transparency, accountability, and timely decision-making.

Cashflow projection 2026-2029

CASHFLOW PROJECTIONS DESCRIPTION	2026 BUDGET	2027 BUDGET	2028 BUDGET	2029 BUDGET
CASH POSITION - BEGINNING OF YEAR	**67,964,033**	**51,231,364**	45,214,266	50,499,149
Cash Proceeds from:				
01 - Free allowances	22,226,121	22,511,008	23,113,418	23,377,917
02 - Taxes and levies	550,000	555,500	561,055	566,666
03 - Property management income	266,271	268,933	271,623	274,339
04 - Airport	392,735	396,663	400,629	404,636
05 - Harbour	1,949,997	1,969,497	1,989,192	2,009,084
06 - Permits	147,591	149,067	150,558	152,063
07 - Fees and dues	110,572	111,677	112,794	113,922
08 - Other income	149,950	151,450	152,964	154,494
10 - Waste tax	287,850	290,729	293,636	296,572
12 - Other special income	-	-	-	-
30 - Unforeseen	-	-	-	-
31 - Collections	937,761	853,294	788,933	740,202
Proceeds from Interest-Free Loans	5,712,000	-	-	-
Proceeds from Special allowances	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000
Proceeds - Interest Income	1,815,078	1,469,320	1,468,754	1,704,412
TOTAL CASH PROCEEDS RECEIVED	49,545,927	43,727,137	44,303,556	44,794,307
TOTAL CASH AVAILABLE	117,509,960	94,958,501	89,517,822	95,293,456
DISBURSEMENTS RELATES TO:				
A - OPERATIONAL COSTS - OLE				
1. - Personnel Payments	15,951,361	17,016,031	17,124,869	17,296,117
1A. - Personnel - 36 hours Workweek FY 2022	-	-	-	
2. - Accomodation Expenses	1,901,879	1,920,898	1,940,107	1,959,508
3. - Property Management Expenses	3,057,633	2,888,209	2,917,092	2,946,262
4. - Office Expenses	1,266,339	1,120,505	1,131,710	1,138,384
5. - Representation & Communication Expenses	1,092,102	1,103,023	1,114,053	1,125,193
6. - Transportation Expenses	358,876	356,405	359,969	363,568
7. - General Expenses	1,155,895	1,084,381	1,095,224	1,455,453
8. - Subsidies & Financial Contributions	2,446,096	2,217,432	2,239,606	2,262,002
9. - Other Expenses	-	-	-	-
10. - Unforseen	261,470	250,479	252,984	255,514
Sub-total - Operational Costs	27,491,650	27,957,363	28,175,614	28,802,003
B - CAPITAL INVESTMENTS AND DESIGNATED RESERVES	8,635,429	2,449,629	1,330,039	1,305,039
C - SPECIAL ALLOWANNCES	30,103,507	19,189,989	9,482,500	2,272,480
SUBTOTAL	66,230,587	49,596,981	38,988,153	32,379,523
Bank Charges	27,020	100,869	27,020	27,020
Interest Expenses	20,990	46,386	3,500	9,123
TOTAL CASH DISBURSEMENTS	**66,278,596**	**49,744,235**	**39,018,673**	**32,415,665**
CASH POSITION - END OF YEAR	**51,231,364**	**45,214,266**	**50,499,149**	**62,877,790**

SUMMARY OF BANK ACCOUNT BALANCES	2026	2027	2028	2029
UNRESTRICTED BANK ACCOUNT BALANCES				
A. MCB Bonaire CFT - Account #3007	1,936,782	183,522	(49,095)	(397,973)
B. MCB Bonaire - Account #7505	3	3	3	3
C. MCB Bonaire - Account - #4101	503,198	503,198	503,198	503,198
SUBTOTAL UNRESTRICTED BANK BALANCES	**2,439,984**	**686,723**	**454,106**	**105,228**
RESTRICTED BANK ACCOUNT BALANCES				
D. MCB Bonaire - Account #2607	48,660,698	44,470,709	49,988,209	62,715,729
F. ORCO Bank - Account #6031	130,682	56,833	56,833	56,833
SUBTOTAL RESTRICTED BANK BALANCES	**48,791,380**	**44,527,542**	**50,045,042**	**62,772,562**
TOTAL BANK BALANCES	**51,231,364**	**45,214,266**	**50,499,149**	**62,877,790**

Overview Subsidies and Current Transfers 2025-2028

The table below shows a summary of the subsidies awarded to the different institutions of Sint Eustatius in view of the role they play in the objectives of OLE and the general interest.

Foundations	Realization 2024	Primary Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Small Enterprises Stimulation Programme	33,000	30,000	29,850	30,149	30,450	30,754
St. Eustatius Monument Foundation	-	51,956	58,850	59,439	60,033	60,633
St. Eustatius National Park	177,150	177,150	176,352	178,116	179,897	181,696
St. Eustatius Tourism Development Foundation	259,285	335,055	298,515	301,500	304,515	307,560
Judson Bicentennial Stichting (Library)	173,000	168,879	173,240	174,972	176,722	178,489
St. Eustatius Sports Facilities	320,300	320,300	375,000	378,750	382,538	386,363
St. Eustatius Historical Foundation	111,000	106,782	115,000	116,150	117,312	118,485
St. Eustatius Center for Archeological research	50,000	50,000	50,900	51,409	51,923	52,442
St. Eustatius Youth Care Foundation	300,000	300,000	298,650	301,637	304,653	307,699
St. Eustatius Lions Club	13,000	10,150	-	-	-	-
Expertise Center Sint Eustatius	23,880	23,880	24,119	24,360	24,604	24,850
St. Eustatius Senior Citizens and Cultural Foundation	9,000	26,250	26,513	26,778	27,046	27,316
St. Eustatius Expertise Centrum	-	80,000	-	-	-	-
Dikers Sports Academy	850	36,450	-	-	-	-
Golden rock cancer awareness	-	-	15,800	15,958	16,118	16,279
Other	27,316	-	13,699	13,836	13,974	14,114
Total	**1,497,781**	**1,716,852**	**1,656,488**	**1,673,053**	**1,689,783**	**1,706,681**
Financing through alternative channels		(151,211)	-	-	-	-
Total	**1,497,781**	**1,565,641**	**1,656,488**	**1,673,053**	**1,689,783**	**1,706,681**

Overview Free Allowances

For details, refer to the table and explanation under function 9.

In St. Eustatius, the priority is to improve the economic perspective, for example by strengthening the standard of living and reducing (social) poverty. The government has therefore found itself willing to invest extra money in the islands on the condition that good governance and financial accountability are guaranteed at an adequate level. Where the Netherlands supports investments by the islands, a realistic conservation budget must be provided for more than is currently the case. The call for an increase in the Free Allowance has been ongoing for some time. This was realized in 2024.

Resources are deployed along three lines from the Coalition Agreement:

A. Improving livelihood security by increasing incomes and lowering the cost of living.

B. Improving the labor market.

C. Reinforcing Island resources (including the Free allowance)

In 2022, the OLE and the departments worked hard to achieve the ambitions of the cabinet, the outline letter, the priorities as drawn up by the directors (Government Commissioner in collaboration with the Island Council) of Sint Eustatius, and the distribution of the CN envelope, which was to be worked out in specific and concrete agreements.

Work has been done on administrative agreements to arrive at a prioritization and thus delver results for the inhabitants of St. Eustatius. The working group Interdepartmental Policy Research (IBO) and the Council of State (RvS) also recommend this. They emphasize the importance of an integrated, government-wide approach. One way to achieve this, according to the reports, is to draw up implementation agendas. The government response to the RvS/IBO stated that the cabinet would draw up execution agendas in 2022 to facilitate cooperation and strengthen and expand mutual efforts, based on commitment to results. In June 2022, these agreements were signed between the Government Commissioner and the State Secretary of the Interior and Kingdom Relations. This was necessary to give substance to the execution and necessary budget for certain topics from the execution agendas. This leads to a clear and well-founded distribution and assignment of additional government contributions to OLE from the CN envelope. This has also led to an increase in the free allowances.

With the increase in the free allowance, public entities are better able to perform their island tasks and address backlogs.

Critical Performance Indicators (KPI)

On the basis of the renewal of the BBV in 2017, it has been determined that Dutch municipalities must explain their annual budget with a (fixed) set of policy indicators. The Island Council (in the event of a restoration of democracy) is free to expand this basic set with its own indicators, now the Executive Council.

As part of the further development of the P&C cycle, it is proposed to appoint so-called performance indicators with effect from the 2024-2027 budget, in the context of a deepening of the W-question "What do we want to achieve?" (what do we try to achieve). This also follows a recommendation from the CFT to pay more attention and depth to policy-based accountability.

The values realized are then presented in the annual accounts.

In OLE's budgets to date, it is described for each function what is being attempted to be achieved, but no measurable standards have yet been formulated. With effect from the 2024-2027 budget, two critical performance indicators will be formulated for each main function. (below 3-4 examples per main function). It gives the Executive Council and management the opportunity to assess and evaluate its performance and results in the various policy areas and thus to form a clear picture of the policy results of the Public Entity. (In addition to the overview below, a KPI such as the outstanding debtor balance for main function 9 can also be considered).

An additional advantage is that KPIs are an instrument for comparing the performance of comparable (so-called reference municipalities) municipalities, although this does not apply in the case of OLE and Statia (in the Netherlands there is a basic set of 39 mandatory indicators, www.waarstaatjegemeente.nl). In addition, an advantage of KPIs can be that management can identify at an early stage where and when adjustment is really required.

It is important in this context that a KPI complies with the SMART principle:

- ✓ Specific; Is the objective unambiguous?
- ✓ Measurable; Can we measure progress with the KPIs?
- ✓ Acceptable; Is this acceptable enough for the target group and/or management?
- ✓ Realistic; Is the goal achievable?
- ✓ Time-bound; When (in time) should the goal be achieved?

It is also important that the number of KPIs is limited in number. An abundance of indicators is not workable and does not contribute to the legibility of the documents. What does benefit the information position and workability is some consistency in the indicators. So, no constant changes and adjustments.

It is also important, given the small scale of Statia, that the results of KPIs cannot be translated back to a more or less individual level.

Finally, indicators should not become an end in themselves but should be supportive in nature. A low percentage of young people with youth care, for example, can be positive if the public body takes a good preventive approach, but may be less favorable if certain young people do not receive the youth care that they do need. It is therefore essential not to see and assess indicators individually, but to provide them with some context.

KPI's summary

Performance Indicators annual budget 2026-2029				2026	2027	2028	2029
Serial no.	**Function**	**Performance Indicator**	**Description**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
1	**0 General Administration**	Absenteeism	High absenteeism levels mean that work is not done for extended periods and is performed less efficiently, which in turn can be detrimental to other related processes.	**norm 4.5%**	**norm 4.5%**	**norm 4.5%**	**norm 4.5%**
2	**1 Public Order and Safety**	Response time incidents and calamities	Reaction of staff in time, in case of calamitys or incidents. Reaction from on call situation. Training drills.	**3uren per week**	**4uren per week**	**5uren per week**	**6uren per week**
3	**1 Public Order and Safety**	Striving for Security Certification	Training: AVSec, ISPS, Dangerous goods, First Aid, Explosives, VHF, Firefighting course, management courses supervisors. Inclusive re-certification new personnel.	**80%**	**90%**	**100%**	**100%**
4	**1 Public Order and Safety (CRISISMANAGEMENT)**	Measuring response time/Turnout time fire service	Turnout time Fire service due to emergency situations "service to the citizen"	**<=15min**	**<=10min**	**<=10min**	**<=10min**
5	**1 Public Order and Safety**	installation of traffic signs	A lot of the roads previoulsy constructed does not have adequate signage and does not comply with the road safety regulations The BC has the mandate to authourize the placing of traffic signs The intention is to increase public safety by installing adequate signage on the road ways. The amount of new signs to be installed each year is as follows	**20**	**10**	**10**	**10**
6	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	Number of flight movements airport	Number of take-offs and landings	**5,100**	**5,600**	**6,100**	**6,600**
7	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	Number of passengers airport	Departing and arriving passengers	**26,750**	**30,550**	**33,700**	**40,654**
8	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	Number of ferry passengers	Expressed in average passenger load factor. Goal: sustainable connectivity (avg. pass. Load factor > 27% for the operator to make profit)	**20%**	**27%**	**30%**	**30%**
9	**2 Traffic, Transportation and Water Management**	(1) amount of Road maintained (2) improve street lightening	*More roads are been constructed P only a certain amount of roads are currently been maintained * there are dangerous associated with having debris on the road ways * uncleaned side walks creates vison imperiment for motorists. * not enough stree lighteing in the community, some road waysare extremely dar and dangerous. the amount of new roads to be maintained per year is represented in km and the amountof lights to be placed in numbers	**10Km & 30 lights**	**5km & 30 lights**	**5km & 30 lights**	**5km & 30 lights**
10	**3 Economic Affairs**	Supporting local cooperation and BSO	Providing support to the local foundations and businees support organizations the amount of organizations to receive support from the OLE annually (improve the support received from ENI)	**7**	**7**	**7**	**7**
11	**3 Economic Affairs**	Permit issued and enforcement	Not all buiness have the corrrect permits to operate. Some business do not have no permit at all. This mus be doen from enforcemnet the intention is to control all operated business and check if they have the correct permits to operate. The aount of business to be checked annually is represented in numerical numbers	**70**	**80**	**90**	**100**
12	**3 Economic Affairs**	Improving compliance and knowledge of local busness and BSO.	A lot of thelocal business and foundations are no fully aware of the all the regulations nor are they fully aware of the possibilities to access financing . The intention is to organise trainingens and consultaion session to increase their awarenss and knowedge to access finance . the OLE will arrange a series of trainingen on a anual basis. the amount is represented in numerical values	**3**	**5**	**5**	**5**
13	**4 Education**	Adult Education	Low literacy and illiteracy have been reduced. The target audience attends courses that enhance their opportunities within the community. "Baseline" is established.	**70**	**90**	**110**	**130**
14	**5 Culture and Recreation**	Number of festivals and cultural events	Embedding national pride in the Statian community. Attraction for residents and tourists.	**12**	**12**	**12**	**12**
15	**5 Culture and Recreation**	Culture artifacts(cultureel erfgoed); Cultureel Erfgoed op 1 lokatie	Preserving cultural heritage: Heritage is safeguarded through safe repatriation, transportation, storage and exhibition.	**1**	**1**	**1**	**1**
16	**6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk**	Poverty rate (armoede)	CBS poverty on St. Eustatius = 52%. In line with the SDGs (Sustainable Development Goals), it is the intention that this will be significantly reduced by 2030.	**48%**	**45%**	**43%**	**41%**
17	**6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk**	Domestic violence (huiselijk geweld en kindermishandeling)	The shelter is operational. A baseline for measuring domestic violence and child abuse has been created.	**80%**	**100%**	**100%**	**100%**
18	**6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk**	Labor participation	The number of unemployed is 2.3% (CBS). Number of registered unemployed directed to work through labor matters is currently 35. Per year the number of registered unemployed will be 5.	**40**	**45**	**50**	**55**
19	**7 Public Health**	GGD - obesity approach for young people	life style change is necessary, information to raise awareness of health risks and approach to obesity.	**50%**	**75%**	**75%**	**75%**
20	**9 Financing and General Cover funds**	Outstanding debtor balance	Closed invoices per year expressed in %. Concerns current financial year	**75%**	**77%**	**85%**	**85%**
21	**9 Financing and General Cover funds**	Speed of payment (supplier satisfaction)	What percentage has been paid within the payment term of 22 days?	**87%**	**90%**	**95%**	**95%**
22	**9 Financing and General Cover funds**	Deliver external reports on time	Deliver uitvoeringsrapportages (4x), Annual Reports (1x), Budget (1x) and answers to questions from the Bestuurscollege and/or Island Council (15 days) on time	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Special Allowances

The concept of the term special allowance is introduced in Article 91 of the FINBES Act.

In article 91 point 1, it states that a special allowance is a financial contribution from Our Minister, which is provided under certain conditions for a certain public task. Unlike free allowance, special allowances are therefore granted for a specific purpose. If the financial contribution is not spent on the prescribed goal, or an objective is not achieved according to the conditions, Our Minister can opt to reclaim the special allowance, partially or in full.

Every financial contribution that has been awarded to the public entity St Eustatius to carry out a specific task is recorded and managed in the administration as a special allowance (or project).

The special allowances are documented as follows:

- Upon receipt of a decision from a Dutch Ministry the amount indicated is recorded fully in the year in which the decision has been issued.
- The amounts received and the status of the special allowance are substantiated in the implementation reports.
- Each implementation report shows the balance of the special allowances still pending and the period to which they relate.

The special allowances are not included in the multi-annual budget, as these are approved and issued on a case-by-case basis.

The following annex, Overview Special Allowances 2026-2029, provides an overview of the active projects showing the expected expenditure and expected receipts for these years.

The receipts have been based on known assigned funds, expected to be received in 2026-2027. For cashflow purposes, an average has been calculated based on the receipts over the course of the last 3 years. The average receipt amounts to USD23 million per year. For reasons of prudence, an amount of USD15 million in Special allowances has been included in the cash flow projections as a ceiling amount for each year.

Special Allowance – forecasted expenditure

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
004455	001	Bijdrage ondersteuning (Plv) Regeringscommissaris	$ (229,606)	$ (229,606)	$ -	$ -	$ -	$ -	01-06-2023
005225	001	Kwartiermaker Stichting Statia Development Fund in Nederland	$ (11,678)	$ (11,678)	$ -	$ -	$ -	$ -	30-09-2024
005402	001	Ambtelijke en bestuurlijke integriteit binnen OL Sint Eustatius	$ 86,705	$ 50,000	$ 36,705	$ -	$ -	$ -	01-09-2026
005544	001	Versterking kabinet van de gezaghebber	$ 64,965	$ 34,965	$ 30,000	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005631	001	Burgerschapsonderwijs	$ 121,283	$ 21,283	$ 50,000	$ 50,000	$ -	$ -	Onbekend
005758	001	Ondersteuning eilandsraad	$ 110,980	$ 20,980	$ 50,000	$ 40,000	$ -	$ -	Onbekend
005793	001	Regio deal fort oranje government guesthouse	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
003283	002	Bijdrage rekenkamer St. Eustatius	$ 206,711	$ 206,711	$ -	$ -	$ -	$ -	01-09-2024
003758	002	Bijdrage extra ambtelijke capaciteit	$ 742,817	$ 342,817	$ 400,000	$ -	$ -	$ -	01-07-2025
004431	002	Bijdrage uitvoering van het strategisch communicatieplan	$ 7,627	$ 7,627	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004670	002	Afsprakenakkoord Sint Eustatius 2022-2023	$ 113,514	$ 113,514	$ -	$ -	$ -	$ -	01-07-2025
004896	002	Verlenging en verhoging versnelling verbeterplan financieel beheer	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005125	002	Afsprakenakkoord 2024-2027	$ 689,418	$ 289,418	$ 250,000	$ 150,000	$ -	$ -	31-12-2027
005168	002	Digitalisering vraagstukken openbaar lichaam Sint Eustatius	$ 461,742	$ 61,742	$ 300,000	$ 100,000	$ -	$ -	Onbekend
005319	002	Versterking van de Processen v/d AOIB van OLE	$ 288,798	$ 288,798	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005420	002	Het aanschaffen van overige werkvoorraad en werkplekapparatuur en netwerkapp	$ 858,855	$ 420,000	$ 438,855	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005421	002	Het actualiseren van het Masterplan Strong Roots	$ 58,200	$ 15,000	$ 43,200	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005512	002	Convenant 5de tranche Regio Deal Sint Eustatius	$ 5,598,871	$ 2,598,871	$ 2,000,000	$ 1,000,000	$ -	$ -	31-12-2028
005571	002	Pilot kandidaten programma	$ 555,000	$ 75,000	$ 280,000	$ 200,000	$ -	$ -	Onbekend
005799	002	Regio deal uitvoeringskosten	$ -						31-12-2028
002132	130	Rampenbestrijding	$ 796,110	$ 300,000	$ 156,110	$ 140,000	$ 100,000	$ 100,000	Onbekend
003465	140	Zorg en veiligheidshuis Caribisch Nederland	$ 14,158	$ 14,158	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
002282	210	Underground Project 11th EDF	$ 35,773	$ 10,000	$ 10,000	$ 15,773	$ -	$ -	15-04-2020
002307	210	Car Wreck Removal Project	$ 12,535	$ 12,535	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2019
002326	210	Quick win afval actie 58550 euro	$ 11,519	$ 11,519	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2020
003641	210	Wegenonderhoud 2020	$ 574,027	$ -	$ 574,027	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003658	210	Showcaseproject Infrastructuur	$ 499,558	$ -	$ 499,558	$ -	$ -	$ -	Onbekend
004300	210	Project "Road Behind The Mountain"	$ 2,570,947	$ 600,000	$ 1,500,000	$ 470,947	$ -	$ -	Onbekend
004661	210	Project Oranjebaaiweg	$ 662,660	$ 400,000	$ 262,660	$ -	$ -	$ -	30-11-2024
005533	210	Luchthavenboulevard fase 2 project	$ 2,632,480	$ -	$ 300,000	$ 1,000,000	$ 1,000,000	$ 332,480	31-12-2028
005545	211	Opzetten openbaar vervoer	$ 166,500	$ 6,500	$ 40,000	$ 40,000	$ 40,000	$ 40,000	Onbekend
004430	220	Maintenance budget harbour	$ 911,090	$ -	$ 911,090	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005152	220	Search en Rescue Organisatie SAR	$ 276,357	$ 100,000	$ 76,357	$ 50,000	$ 50,000	$ -	31-12-2028
004355	230	Maintenance budget luchthaven	$ 205,730	$ -	$ 205,730	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005551	230	Training op het FDR vliegveld	$ 38,086	$ 18,086	$ 20,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005552	230	Replace the Air Treatment Unit	$ 422,017	$ 50,000	$ 300,000	$ 72,017	$ -	$ -	31-03-2026
002265	300	Ondersteuning traject economische ontwikkelingen	$ 22,500	$ -	$ 10,000	$ 10,000	$ 2,500	$ -	Onbekend
003732	300	Project inrichting en Activiteitenbeleid	$ 15,679	$ 15,679	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
004306	300	Financiele ondersteuning van het Centraal Dialoog Sint Eustatius	$ 313,235	$ 13,235	$ 50,000	$ 150,000	$ 100,000	$ -	31-12-2024
005529	310	Herijken masterplan toerisme (opstellen onderzoeksplan)	$ 72,784	$ 22,784	$ 40,000	$ 10,000	$ -	$ -	Onbekend
005798	310	Regio deal tourism	$ -						31-12-2028
004317	341	Beschikking subsidie Uitvoeringsagenda Natuur en Milieubeleidsplan St. Eustatius	$ 147,874	$ 47,874	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
004445	341	Opbouw capaciteit (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 21314187	$ 983,477	$ 83,477	$ 500,000	$ 400,000	$ -	$ -	31-12-2025
004446	341	Ontwikkeling duurzame landbouw (Natuur/Milieubeleidsplan)kenmerk DGNVLG 2	$ -						31-12-2025
004447	341	Herbebossing (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 21314187	$ 537,000	$ 137,000	$ 200,000	$ 200,000	$ -	$ -	31-12-2025
004448	341	Voedselveiligheid & Veterinair (Natuur/Milieubeleidsplan) kenmerk DGNVLG 2131	$ 187,044	$ 50,000	$ 100,000	$ 37,044	$ -	$ -	31-12-2025
005167	341	NEPP Communication & Awareness	$ 153,609	$ 53,609	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005513	341	Bijzondere uitkering voor het afvalwater 2024	$ 2,463,530	$ 400,000	$ 1,200,000	$ 863,530	$ -	$ -	31-01-2026
005535	341	EU budget support programme for sustainable agriculture Sint Eustatius	$ 983,647	$ 183,647	$ 400,000	$ 400,000	$ -	$ -	31-12-2026
005543	341	Natuur en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030	$ 0						Onbekend
005546	341	Positive future for people and nature	$ 540,312	$ 40,312	$ 150,000	$ 150,000	$ 100,000	$ 100,000	Onbekend
005575	341	Accelertaed roaming animals removal plan	$ 50,997	$ 20,000	$ 30,997	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005759	341	Bestlife 2023 agroforestry pilot project	$ (56,386)	$ (56,386)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
003198	480	Convenant onderwijshuisvesting	$ (1,634,009)	$ (1,634,009)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
005065	480	Openbaar lichaam St. Eustatius 'nieschools activiteitenaanbod'	$ 79,752	$ 39,752	$ 40,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005155	480	Onderwijshuisvestingsmiddelen ov de Graaf School - Voorstel renteloze lening	$ 411,682	$ 61,682	$ 300,000	$ 50,000	$ -	$ -	Onbekend
005499	480	Subsidie Gertrude Judson Bicentennial Public Library	$ 157,480	$ 57,480	$ 50,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2024
005514	480	Verlening bijzondere uitkering Brugfunctionaris 2024	$ 96,680	$ 36,680	$ 60,000	$ -	$ -	$ -	30-12-2025
005539	480	Cafy program	$ 8,052	$ 8,052	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003507	530	Caribisch sport- en preventieakkoord	$ 0						31-12-2020
004681	530	Wegwerken achterstanden sportaccommodaties 2022	$ 440,332	$ 140,332	$ 300,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005118	530	Renovatie Golden Rock Speeltuin	$ 137,461	$ -	$ 137,461	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005670	530	Renovatie baskellcourt community centre	$ 18,777	$ 18,777	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
002325	560	Maritieme Infrastructuur (bescherming kustlijn van het haveterrein)	$ 700,407	$ -	$ 700,407	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
003285	560	Wederopbouw Haven St. Eustatius	$ 12,263,509	$ 63,509	$ 2,000,000	$ 5,000,000	$ 5,000,000	$ 200,000	31-12-2028
003286	560	Aanpak erosie St. Eustatius	$ 13,728,656	$ 228,656	$ 5,000,000	$ 5,000,000	$ 2,000,000	$ 1,500,000	31-12-2027
002271	560	Strenghtening nature management	$ 286,929	$ 286,929	$ -	$ -	$ -	$ -	01-01-2019
004682	560	Ruimen van rotsblokken v/d klif aan de zijde STUCO (Afsprakenakkoord 2022-2023	$ -						31-12-2023
004497	560	Wederopbouwmiddelen, aanbrengen goot en spuitbeton	$ 113,307	$ 63,307	$ 50,000	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004498	560	Wederopbouwmiddelen, menswerend hekwerk ter vervanging tijdelijke afrasterin	$ 4,176	$ -	$ 4,176	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004499	560	Wederopbouwmiddelen, cascade	$ 1,364,640	$ 364,640	$ 500,000	$ 500,000	$ -	$ -	30-06-2025
004500	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren van het slavenpad	$ 111,107	$ 11,107	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	30-06-2025
004501	560	Wederopbouwmiddelen, onderhoud en herstel Glaesgut reservoir	$ 631,978	$ 131,978	$ 400,000	$ 100,000	$ -	$ -	30-06-2025
004502	560	Wederopbouwmiddelen, stabiliseren klifwand bij Hells Hole	$ 311,100	$ 11,100	$ 150,000	$ 150,000	$ -	$ -	30-06-2025
004503	560	Wederopbouwmiddelen, maatregelen tbv brand veiligheid	$ 208,882	$ 8,882	$ 100,000	$ 100,000	$ -	$ -	30-06-2025
004727	560	Koraalherstel (Natuur en Milieubeleidsplan)	$ 1,120,500	$ 120,500	$ 500,000	$ 500,000	$ -	$ -	31-12-2024
004728	560	Controle invasieve soortenen herbebossing (Natuur en Milieubeleidsplan)	$ 241,250	$ 41,250	$ 200,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004831	560	Middelen transitie Caribbean Netherlands Science Institute (CNSI)	$ 38,467	$ 38,467	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004953	560	Bijdrage noodmaatregelen klif 2023	$ 638,440	$ 638,440	$ -	$ -	$ -	$ -	30-062025
004721	560	Project RES-32-REG RESEMBID (STENAPA)	$ (0)						Onbekend
005320	560	Contract awarding of blue circle project, work package 1	$ -						31-12-2027
005484	560	Planetarium	$ -						Onbekend
005534	560	Financieringopties voor schikking in conflictzaken met Ecostatia	$ (17,646)	$ (17,646)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005536	560	Climate plan Sint Eustatius	$ 82,628	$ 22,628	$ 60,000	$ -	$ -	$ -	01-06-2026
005796	560	Regio deal botanical garden	$ (14,284)	$ (14,284)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
004997	580	Cultuurcoaches Sint Eustatius 2023-2025	$ 249,048	$ 99,048	$ 150,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005275	580	Projectkosten voorbereiding viering Statia Day 2026	$ 479,741	$ 400,000	$ 79,741	$ -	$ -	$ -	31-12-2027

General Information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Planned expenses 2nd half 2025	Planned expenses for the year 2026	Planned expenses for the year 2027	Planned expenses for the year 2028	Planned expenses for the year 2029	Decree expiration date
005630	580	Herdenkingsjaar slavernijverleden	$ 10,000	$ 5,000	$ 5,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005794	580	Regio deal memorial site batteries amsterdam rotterdam	$ -						31-12-2028
005795	580	Regio deal madame theatre	$ (21,400)	$ (21,400)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
005874	580	Cofinanciering projectfase 2 Statia 2026	$ (55,441)	$ (55,441)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
004267	611	Diverse job programs, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ (2,066)	$ (2,066)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004268	611	Iedereen doet mee, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 74,253	$ 50,000	$ 24,253	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004269	611	Opleiding job coaches BES, Arbeidsbemiddelingsprojecten	$ 52,679	$ 40,000	$ 12,679	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
003702	611	Het programma "Samen aan het werk"	$ (799)	$ (799)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
004316	620	Verhuudersubsidie particulier	$ -						31-12-2022
004671	620	Eenmalige tegemoetkoming energielasten Sint Eustatius	$ 2,021,254	$ 221,254	$ 600,000	$ 600,000	$ 600,000	$ -	01-07-2023
004683	620	Sociale huisvesting/sociale woningbouw (Afspraken akkoord 2022-2023)	$ 747,818	$ 247,818	$ 500,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004713	620	Tijdelijke impuls schoolmaaltijden	$ -						31-12-2023
004751	620	Verhuurdersubsidie	$ (64)	$ (64)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004761	620	Aanpak energiearmoede	$ 325,479	$ -	$ 275,479	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2025
004762	620	Arbeidsbemiddeling, sociale werkplaats, schuldhulpverlening en ondersteuning CD	$ (18,335)	$ (18,335)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004959	620	Bijdrage huurcommissie Sint Eustatius 2023	$ 37,030	$ 20,000	$ 17,030	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005057	620	Bijzondere uitkering pilot Maatschappelijke Diensttijd 2023-2026	$ 326,226	$ 126,226	$ 150,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-07-2026
005144	620	Aanvraag Ondersteuning Sr. Projectmanager Maatschappelijk Vastgoed	$ 162,451	$ 42,451	$ 100,000	$ 20,000	$ -	$ -	Onbekend
005207	620	Iniatieven werken met beperking (voortzetting en uitbreiding loonkostensudsidie t	$ 67,842	$ 67,842	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005228	620	Programma voor adolescenten met een beperking zonder startkwalificatie vroegtij	$ 131,421	$ 31,421	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005229	620	Beroepsgerichte opleidingen tot tgelzetter en schoenmaker en het carwashproject	$ 86,091	$ 70,000	$ 16,091	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005230	620	Bevorderen deskundigheid van het team Arbeidszaken	$ 15,996	$ 15,996	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005305	620	Aanvullende middelen armoedebestrijding 2023	$ 235,071	$ 35,071	$ 80,000	$ 80,000	$ 40,000	$ -	Onbekend
005352	620	Bijzondere uitkering schoolmaaltijden St. Eustatius 2024	$ (66,750)	$ (66,750)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005449	620	Bijdrage Volkshuisvestingsfonds 2024 Sint Eustatius	$ 1,693,680	$ 693,680	$ 800,000	$ 200,000	$ -	$ -	31-12-2028
005625	620	Schoolmaaltijden St Eustatius 2025 en 2026	$ 212,000	$ 82,000	$ 130,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005682	620	Preventie en leefstijl (Schoolmaaltijd VWS 2025)	$ 65,000	$ 65,000	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005685	620	Maatschappelijke ondersteuning 2025	$ 242,000	$ 22,000	$ 170,000	$ 50,000	$ -	$ -	31-12-2025
002266	630	We can young	$ 49,782	$ 49,782	$ -	$ -	$ -	$ -	30-05-2017
002264	630	Sociale kanstrajecten	$ 2,391	$ 2,391	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
002269	630	Statia Doet / Oranje Fonds	$ 20,636	$ 5,000	$ 15,636	$ -	$ -	$ -	Onbekend
002574	630	BES(4)kids (Algemeen)	$ 292,641	$ -	$ 292,641	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
003797	630	Huisvesting BES(t) 4 Kids	$ 252,378	$ 100,000	$ 100,000	$ 52,378	$ -	$ -	Onbekend
004018	630	Beschikking middelen BES(t)4kids 2021	$ 1,401,079	$ -	$ 1,401,079	$ -	$ -	$ -	31-12-2022
004319	630	BES(t)4Kids 2022	$ 480,526	$ -	$ 480,526	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
004323	630	Bijzondere uitkering ministerie van VWS aan OLE 2022	$ 13,771	$ 13,771	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004729	630	Voorzieningen in het Sociale Domein 2023	$ 30,892	$ 30,892	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
004759	630	BES(t)4Kids 2023	$ 184,563	$ 150,000	$ 34,563	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005153	630	BES(t) 4 kids Ondersteuningsstructuur St. Eustatius	$ 494,980	$ 44,980	$ 150,000	$ 150,000	$ 150,000	$ -	31-12-2028
005156	630	VWS 2024 Sociaal Domein 2024 (Kenmerk 3704465-1055126-ZJCN)	$ (77,120)	$ (77,120)	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2024
005166	630	Reparatie tijdelijke huisvesting kinderopvang GTI	$ 249,600	$ 100,000	$ 149,600	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005190	630	BES(t)4Kids 2024 St. Eustatius	$ 736,492	$ 136,492	$ 300,000	$ 300,000	$ -	$ -	31-12-2026
005239	630	Nieuwbouw Sciale Woningbouw GTI- Condo-terrein	$ 134,434	$ 100,000	$ 34,434	$ -	$ -	$ -	Onbekend
005453	630	Bijzondere uitkeringen Naschools activiteitenaanbod 2024	$ 449,980	$ 49,980	$ 150,000	$ 150,000	$ 100,000	$ -	31-12-2024
005584	630	Bijzondere uitkering Sociaal Domein VWS 2025	$ 315,628	$ 215,628	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005600	630	Voortzetten van loonkostensubsidie traject iedereen doet mee 2025	$ 142,233	$ 42,233	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005618	630	Aanbieden en voortzetten bestaande job programs	$ 378,300	$ 100,000	$ 200,000	$ 78,300	$ -	$ -	31-12-2026
005619	630	Opbouw soiciale werkplaats en projectleider	$ 128,000	$ 28,000	$ 100,000	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005620	630	Verdere professionalisering van het team Arbeidszaken	$ 22,367	$ 10,000	$ 12,367	$ -	$ -	$ -	31-12-2026
005683	630	Activiteitenaanbod (School en Omgeveing)	$ 133,983	$ 50,000	$ 83,983	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
005684	630	Huiselijk geweld en kindermishandeling	$ 165,384	$ 80,000	$ 85,384	$ -	$ -	$ -	31-12-2025
003154	721	Bijzondere uitkering plastic producten voor eenmalig gebruik	$ 12,351	$ 12,351	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
003164	721	Afvalverbrandingsinstallatie	$ 926,437	$ 800,000	$ 126,437	$ -	$ -	$ -	31-12-2021
005667	721	Statia Reclaimed! Community waste management commitment	$ (1,600)	$ (1,600)	$ -	$ -	$ -	$ -	Onbekend
000003	725	Publieke gezondheidszorg	$ 1,200,771	$ 200,771	$ 400,000	$ 400,000	$ 200,000	$ -	Onbekend
003274	725	Geneeskundige hulpverl rampen crises	$ 66,141	$ -	$ 66,141	$ -	$ -	$ -	01-01-2024
004725	725	Publieke gezondheid en Sociaal Domein (Covid werkzaamheden)	$ 93,110	$ -	$ 93,110	$ -	$ -	$ -	31-12-2023
005797	725	Regio deal health center	$ -						31-12-2028
005021	820	Toekenning bijdrage Flexpool 2023-2024	$ 216,240	$ 56,240	$ 150,000	$ 10,000	$ -	$ -	31-12-2026
		Eind saldo beschikbare middelen	$ 71,299,399	$ 10,250,925	$ 30,103,507	$ 19,189,989	$ 9,482,500	$ 2,272,480	

Special Allowance – forecasted receipts

General information			Balance	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	End date
Project code		Description project	Ending balance up to 2nd quarter 2025	Expected receipts 2nd half 2025	Expected receipts for the year 2026	Expected receipts for the year 2027	Expected receipts for the year 2028	Expected receipts for the year 2029	Decree expiration date
005512	002	Convenant 5de tranche Regio Deal Sint Eustatius	$ 5,598,871	$ 5,000,000	$ -	$ -	$ -	$ -	31-12-2028
002132	130	Rampenbestrijding	$ 796,110	$ -	$ 110,000	$ 110,000	$ 110,000	$ 110,000	Onbekend
005535	341	EU budget support programme for sustainable agriculture Sint Eustatius	$ 983,647	$ -	$ 1,000,000	$ 1,000,000	$ -	$ -	31-12-2026
005625	620	Schoolmaaltijden St Eustatius 2025 en 2026	$ 212,000	$ -	$ 106,000	$ 150,000	$ 150,000	$ 150,000	31-12-2026
005682	620	Preventie en leefstijl (Schoolmaaltijd VWS 2025)	$ 65,000	$ -	$ 2,300,000	$ 2,300,000	$ 2,300,000	$ 2,300,000	31-12-2025
000000	000	Estimated unspecified receipt for special allowance	$ -	$ -	$ 11,484,000	$ 11,440,000	$ 12,440,000	$ 12,440,000	Onbekend
		Total expected receipts per year		$ 5,000,000	$ 15,000,000	$ 15,000,000	$ 15,000,000	$ 15,000,000	

College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Datum
1 september 2025
Ons kenmerk
Cft 202500095
Uw kenmerk

Pagina
1/5
Bijlage
2

Onderwerp
Advies bij de ontwerpbegroting 2026

Geachte mevrouw Francis,

Op 19 augustus 2025 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de ontwerpbegroting (OB) 2026 van uw bestuurscollege, met het verzoek daarbij te adviseren op basis van artikel 17 lid 3 van de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES). Met dit schrijven ontvangt u dit advies.[1] In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing.

Oordeel
Sint Eustatius begroot lichte overschotten in de periode 2026–2029 en voldoet daarmee aan de centrale begrotingsnorm uit de Wet FinBES. Het Cft constateert een sterke verbetering in de kwaliteit en volledigheid van de begroting. De bijzondere uitkeringen zijn meerjarig opgenomen, wat bijdraagt aan een beter inzicht in de financiële positie van het openbaar lichaam. Gezien de groei van de ambtelijke organisatie en het invullen van openstaande vacatures acht het Cft het noodzakelijk dat in de begroting meer duidelijkheid wordt gegeven over de personeelslasten, in het bijzonder de mate waarin deze structureel dan wel incidenteel worden gedekt.

Vervolg
Het Cft adviseert u in de OB de totale personeelslasten nader toe te lichten, met een uitsplitsing naar structurele en incidentele dekking.

Bij de doorgeleiding van de vastgestelde begroting naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal het Cft nagaan in hoeverre deze aanbeveling is verwerkt.

Toelichting

Meerjarenraming personeelslasten

Op grond van de Wet FinBES en de BBV BES dienen de begroting en de meerjarenraming (minimaal drie jaren) de lasten, waaronder de personeelslasten, inzichtelijk te maken[2]. Uit de uitvoerige toelichting die nu is opgenomen, valt echter niet af te leiden welk deel van de personeelslasten structureel is gedekt en welk deel incidenteel wordt gefinancierd. Dit onderscheid is cruciaal, omdat het grote aandeel van de personeelslasten in de totale lasten directe gevolgen heeft voor de financiële houdbaarheid op de langere termijn. Dit vergroot de transparantie van de begroting en stelt de eilandsraad beter in staat om de financiële consequenties van beleidskeuzes te beoordelen.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

[redacted]

Drs. L.M.C. Ongering

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is de realisatie weergegeven van de baten en lasten voor 2024 de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2029.

Tabel 1: Overzicht baten en lasten (in miljoenen USD)[3]

	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Baten	**27,9**	**28,2**	**28,8**	**28,8**	**29,6**	**30,1**
Vrije uitkering	21,4	22,0	22,5	22,9	23,6	23,9
Overige baten	4,5	4,6	4,5	4,4	4,5	4,5
Rente baten	2,0	1,6	1,8	1,5	1,5	1,7
Lasten	**23,7**	**26,3**	**28,1**	**28,8**	**29,0**	**29,7**
Personeelslasten	13,0	14,5	16,0	17,0	17,1	17,3
Huisvestingslasten	1,5	1,7	1,9	1,9	1,9	2,0
Exploitatielasten	2,3	3,6	3,1	2,9	2,9	2,9
Kantoorkosten	0,9	0,9	1,3	1,1	1,1	1,1
Representatie- en communicatiekosten	0,9	0,8	1,1	1,1	1,1	1,1
Transportkosten	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Afschrijvingen	0,7	0,5	0,6	0,8	0,8	0,9
Algemene lasten	1,6	1,3	1,2	1,1	1,1	1,5
Subsidies en bijdragen	2,0	2,3	2,5	2,2	2,2	2,3
Overige lasten	0,5	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
Bijzondere uitkeringen (baten en lasten)	22,7	0	30,1	19,2	9,5	2,3
Resultaat	**4,1**	**1,9**	**0,6**	**0,0**	**0,6**	**0,4**

Bron: vastgestelde jaarrekening 2024, begroting 2025 en ontwerpbegroting 2026 van Sint Eustatius.

<u>Baten</u>
De OB 2026 toont een lichte stijging van de baten ten opzichte van de begroting 2025. De baten nemen toe van USD 28,2 miljoen in 2025 naar USD 28,8 miljoen in 2026. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere vrije uitkering (van USD 22,0 miljoen naar USD 22,5 miljoen) en een toename van de rente-inkomsten (van USD 1,6 miljoen naar USD 1,8 miljoen). De lokale inkomsten (belastingen, havengelden, luchthavengelden, afvalheffing en vergunningen) blijven relatief stabiel rond de USD 4,5 miljoen.

Lasten
In totaal begroot Sint Eustatius USD 28,1 miljoen aan lasten voor 2026. Dit is een stijging van circa 7 procent ten opzichte van 2025 (USD 26,3 miljoen). De personeelslasten nemen verder toe en blijven de grootste lastenpost in de komende jaren. In 2026 is hiervoor USD 16,0 miljoen begroot, oplopend tot USD 17,3 miljoen in 2029. De kapitaallasten nemen toe door de geplande investeringen, met afschrijvingen die oplopen van USD 0,6 miljoen in 2026 naar bijna USD 0,9 miljoen in 2029.

Investeringen
De geplande investeringen voor 2026 bedragen USD 8,6 miljoen en dalen de jaren daarna fors, tot USD 1,3 miljoen in 2029. De jaarlijkse afschrijvingskosten stijgen van USD 0,6 miljoen in 2026 tot USD 0,9 miljoen in 2029.

Financieel beheer
Het financieel beheer van Sint Eustatius is de afgelopen jaren merkbaar versterkt. In 2024 resulteerde dit in een goedkeurende accountantsverklaring, terwijl in 2025 met de implementatie van AFAS de verantwoordingsplicht en financiële autonomie van budgethouders is vergroot. Voor de komende jaren (2026–2029) ligt de focus op het behouden van een goedkeurende verklaring, verdere professionalisering van de ambtelijke organisatie en interne controle en het versterken van de beleids- en begrotingscyclus.

Bijlage 2: Eindnoten

[1] Het toetsingskader voor beoordeling van de OB wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het BBV BES opgenomen criteria.
[2] Artikel 15 van de Wet FinBes en artikel 8 jo. artikel 21 BBV BES.
[3] In deze tabel is sprake van afronding op hele USD miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND
Island Council's Proposal

Island Council meeting October 16th 2025
Date proposal Exco meeting: September 3rd 2025

Nr. 012 /2025ER
Portfolio holder: R. Merkman
Author: Roland Tuitt

Subject: Multi Annual Budget 2026-2029

Proposal: We propose:
To Approve the multi-annual budget 2026-2029 of the Public Entity of St. Eustatius for submission to the State Secretary for approval.
To inform the Island Council of the Advice of the College Financieel Toezicht (Cft), with reference Cft 202500095.

Introduction:
In accordance with the Finance Law BES, the Executive Council submitted a multi-annual budget for 2026-2029 to the College Financieel Toezicht (Cft) on August 19, 2025 for advice. The Cft issued its advice to the multi-annual budget stating recommendations in its letter with reference number Cft 202500095.

The recommendation presented by the Cft is the following:
The Cft advices to give additional explanation to the total personnel costs with a splitting of permanent and incidental cost and its coverage.

"The further breakdown requested by the Cft is not explicitly anchored in Article 15 FINBES or in Article 8 in conjunction with Article 21 BBV BES. As stated in the conclusion of Cft advice, the multi-year budget complies with the reporting requirements of Article 20 BBV BES, as it already provides an overview of personnel expenses with a breakdown between established positions and temporary project positions.

In this way, the legal obligation to give sufficient insight into personnel expenses is met. OLE considers Cft's recommendation as an interpretative elaboration of the statutory requirement in this regard.

To increase the requested transparency of the budget, an additional table has been included on page 83, which details the project related personnel expenses by function and the expected effect for the years 2026-2029. This should provide additional insight in the personnel expenses that are recharged to and funded by special allowances."

OLE looks forward to reaching a consensus with Cft, BZK and BES islands on the interpretation and resulting presentation and disclosures on the various reporting. This will help ensure consistency and avoid advice given without joint consultation that overlooks the intent and requirements of the relevant legal provisions.

Subsequently, the Public Entity of St. Eustatius processed the necessary amendments to the multi-annual budget for 2026-2029, based on the advice from the Cft, where applicable.

In connection with this, The Island Council is advised to approve the budget and continue the process of submitting (a) the multi-annual budget 2026-2029, (b) the advice from the Cft related to the 2026-2029 budget (c) the response to the Cft advice.

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

After the approval of the Executive Council submit the Multi annual budget to the Ministry of the Interior and Kingdom Relations, via the Cft, no later than November 15, 2025.

Legal framework & policy framework

Finance Law BES Articles 17 through 20.

Motivation incl. eventual alternatives

The Island Council approves the multi-annual budget 2026-2029 and submits them to the Minister of Kingdom Relations for approval.

Arguments

The multi-annual budget was reviewed by the Cft on September 1, 2025. Subsequently, the recommendations provided by the Cft have been incorporated into the multi-annual budget for 2026-2029. Additionally, a response to the advice from the Cft has been prepared, substantiating the position of the Public Entity of St. Eustatius. With this, The Public Entity of St. Eustatius meets the requirement for presenting a balanced budget for 2026-2029 as outlined in the Finance Law BES.

Financial

The budgeted result for 2026 reflects a surplus of US$ 647,031. The estimated results for the multi-year budgets from 2027-2029 also reflect surpluses of US$ 10,878 in 2027, US$ 559,932 in 2028 and US$ 417,208 in 2029, respectively.

Attachments:

Multi-Annual Budget OLE 2026-2029
Cft Advice dd September 1, 2025 Ref 202500095
Letter to Cft addressing advice

The Island Governor

[redacted]

Ms. M.A.U. Francis

BESTUURSCOLLEGE Caribisch Nederland SINT EUSTATIUS

The Island Secretary

[redacted]

Mrs. M. Dijkshoorn

SINT EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND
Island Council's decision **Nr: 012 /2025 ER**

Date Island Council meeting: October 16, 2025

Subject:

The Island Council of the Public Entity of St. Eustatius,

Having reviewed the multi-annual budget 2026 – 2029 and having read the advice of the College Financieel Toezicht (Cft) dated September 1, 2025, with reference Cft 202500095, and having evaluated the reaction from the Public Entity of St. Eustatius herewith related,

Considering the article(s) 17 – 20 of the FinBES

Decision:

1. To approve the multi-annual budget for 2026-2029 for OLE St. Eustatius for submission to the State Secretary for approval.
2. To send the advice of the College Financieel Toezicht (Cft), with reference 202500095

Thus, decided in the public meeting of the Island Council dated October 16, 2025

The Island Council,

The Island Registrar The Chairlady of the Island Council

Ms. M. Robins-Spanner Ms. M.A.U. Francis